A „Forrásközlemények" között *Vitéz Baló Zoltán* ezredes visszaemlékezéseit olvashatjuk, melyből a Magyarországon internált lengyel katonák történetét ismerhetjük meg, *Bognár Zoltán* pedig a II. világháború után a magyar hadifoglyok ügyében tett intézkedéseket és eredményeket vizsgálta a korabeli dokumentumokban.

„Csata- és hadszíntérkutatás" címmel a Magyar Hadtudományi Társaság Csata- és Hadszíntérkutató Szakosztályának tagjainak 2005. évi kutatásáról szóló beszámolót olvashatjuk, melyben a kilencven éve megnyílt olasz fronton harcoltak emléke előtt tisztelegnek.

A kötet a legújabban megjelent hazai és külföldi szakirodalom ismertetésével, konferencia-beszámolóval és a magyar katonai nyomtatványok bibliográfiai összeállításával zárul.

Turkish Flowers. Studies on Ottoman Art in Hungary

Szerk.: Gerelyes Ibolya Kiad.: Magyar Nemzeti Múzeum, Bp., 2005. 183 p. ill.

(Török virágok. Török művészet Magyarországon – tanulmányok.)

Ez a kötet a 2001. október 5–7. között, „Török magyar kapcsolatok a 16-19. században" címmel megrendezett VII. Sárospataki Művelődéstörténeti Konferencia előadásait tartalmazza. A téma felvetésének a helyszíne maga a sárospataki Rákóczi vár volt, valamint két, újonnan napvilágra került, e helyszínnel szoros kapcsolatba hozható régészeti lelet-együttes adott külön aktualitást.

A magyar nyelvű történeti szakirodalomban ismert tény, hogy *Bethlen Gábor* erdélyi fejedelem 1623-ban a gyulafehérvári fejedelmi palota két termének díszítésére fali csempéket rendelt Konstantinápolyból. Az őt követő *I. Rákóczi György* a gyulai és a sárospataki várban építtetett hasonló szobákat, amelyekhez a fali csempéket ugyancsak Konstantinápolyban szereztette be. A történeti forrásokból kibontakozó adatokat elsőként a sárospataki várban 1949–50, illetve 1963–65 között végzett ásatások eredményei igazolták, amikor nagy mennyiségben kerültek elő fali csempe töredékek. Az 1990-es évek második felében a gyulafehérvári palota kutatása, illetve helyreállítása során török falicsempe töredékeket találtak, melyeken a rekonstruálható mintakincset egy török mecset csempéivel azonosították. A gyulavári palota és a sárospataki vár mellett a régéci várban 1999 óta folyó régészeti feltáráskor felbukkant fali csempék ugyancsak megegyeznek a Sárospatakon találtakkal, melyek egy újabb, eddig forrásokból nem ismert török bokályos-ház létére utaltak.

A 2001-ben megrendezett konferencia résztvevői előadásaikat ebben a tanulmánykötetben tették közzé. Az egyes írásokban olvashatunk a csempék motívumainak eredetének problematikájáról, megismerhetjük a kutatók különböző véleményét a sárospataki és a regéci töredékek motívum kincseiről, szólnak a sárospataki és regéci töredék rekonstruálásáról, a sárospataki ás regéci töredék anyagának alapján a csempék rokonságáról. Egyik szerző itt adja közre legújabb felfedezését, ugyanis a sárospataki és regéci csempék párhuzamát Kairóban találta meg, új szempontokat nyújtva ezzel a kérdés végleges tisztázásához.

A konferencia második részének témája a magyar gyűjtemények oszmán-török emlékei, illetve a két kultúra egymásra hatásának kérdései voltak, így a századvég, illetve a 21. század elejének megújuló művészettörténeti kutatásairól a kötet második felében található írások szólnak.

S. Lackovits Emőke – Egervári Márta: Hímzések a Laczkó Dezső Múzeum Néprajzi Gyűjteményében

Hímzéssel díszített kultikus és ünnepi textíliák a Bakonyból és a Balaton-felvidékről. Kiad.: Veszprém megyei Múzeumi Igazgatóság, Veszprém, 2005. 99 p. ill.

S. Lackovits Emőke és *Egervári Márta* a Laczkó Dezső Múzeum néprajzi gyűjteményében található halottaslepedőkön, párnahajakon és kendőkön előforduló keresztszemes, szálánvarrott és egyéb szálszámolásos technikák, a szálhúzásos és vagdalásos, a szabadrajzú hímzések, valamint a hálóréce készítésének leírását és motívumkincsét tették közzé.

A mintarajzokon és az öltéstechnikák leírásai között nem szerepelnek a tárgyakon vert- varrtcsipke és a kötött horgolt csipke jellegű, áttört textíliák mustráinak a készítése. Terveik szerint ez egy újabb kötet témája lehetne.

Az első fejezetben megismerhetjük a magyar múzeumok néprajzi gyűjteményeiben egy sajátos, általában a magyar nyelvterületen mindenhol hasonló vagy közel azonos díszítménnyel és többnyire azonos funkcióval rendelkező tárgy együttest, melyet összefoglaló néven halottas lepedőknek neveznek. A múzeumban 151 db halottas textília található, ezeknek használatát, hímzéseit, a halottas lepedők időbeli és térbeli elterjedését mutatják be a szerzők.

A második fejezetben a múzeum gyűjteményében található 36 darab párnahaj használatát, lelőhelyeiket, mintakincsüket ismerhetjük meg.

A harmadik és a negyedik fejezetben a lepedők és párnahajak, valamint a fehérrel hímzett kendők díszítményeinek elemzésére vállalkoztak. A leggyakrabban előforduló ábrázolás (különböző madarak, virágok) és azok színeinek, a megválasztásának eddigi ismereteik szerinti jelképrendszerét is bemutatják.

Külön fejezet (ötödik) foglalkozik a műtárgyleírásokkal, a szövetek pár szavas jellemzése szerepel a hajdan ismert vagy a mai elnevezés helyett, hiszen a régi nevek már nem élnek a köztudatban, a mai kereskedelmi fantázianevek pedig folyton változnak. Ugyancsak itt láthatók a tárgyak fotói, melyeken a főmotívumok kerültek bemutatásra.

Az utolsó (hatodik) részben a hímzőtechnikák leírását, valamint egy útmutatót találunk, melyek a mintarajzok használatához nyújtanak segítséget.

Kamotsay István

Kiad.: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata, Hódmezővásárhely, 2005. 143 p. ill.

Kamotsay István szobrászművésznek állít emléket a könyv, melynek elkészülte elsősorban leányának, *Kamotsay Katalin*nak köszönhető, de a művész életművének kiállításában és művészi hagyatékának feldolgozásában, bemutatásában többen is közreműködtek.

A művész önéletrajzából megismerhetjük életének főbb állomásait, művészi hitvallását. Néhány önálló kiállítása mellett számtalan kollektív kiállításon vett részt, külföldön, Budapesten, vidéki városokban. Művei többek között a köztereken, Magyar Nemzeti Galériában, a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban és egyéb köz- és magángyűjteményekben láthatók.

A kötetben megszólal *Tusnády Gábor* matematikus, *Kiss Endre* gépészmérnök, *Fenyvesi Félix Lajos* költő, akik a művésszel való személyes emlékeiket, élményeiket osztják meg az olvasókkal.

A színes és fekete-fehér fotókon keresztül láthatjuk Kamotsay István festményeit és grafikáit, érmeit és domborműveit, kisplasztikáit, fémplasztikáit és köztéri szobrait.

Kostyál Gyula – Zóka Gyula: „Hirdette utcákon, tereken..."

Németh János művei köztereken és középületekben

Kiad.: Zala Megyei Múzeumok Igazgatósága, Zalaegerszeg, 2004. 99 p. ill.

Napjaink jelentős magyar keramikusa *Németh János* – Zalaegerszeg Megyei Jogú Város díszpolgára – 2004-ben ünnepelte 70.-dik születésnapját. Több évtizednyi sikeres alkotómunka áll mögötte, rangos elismerések, kiállítások, köztéri szobrok sokasága. Egyedi és egyszeri alkotásaiban kezeit kézműves generációk sora vezeti.

A szülőföldjén lakó emberek nap, mint nap láthatják alkotásait, a zalai gyökerekhez való ragaszkodása nála egyértelmű, szellemi kincsestárának alapvető rétegét a népi kultúra alkotja.

Az életét és művészetét bemutató könyvben a szerző elsősorban köztéri alkotásaira helyezi a hangsúlyt. 1960-2002 között eltelt negyvenkét évben mintegy hatvan művének bemutatására vállalkozott, melyek között ott találjuk az emlékművek, domborművek, díszkutak sokaságát.

Rákócziak dicső kora

Vezető a Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeuma állandó történeti kiállításához.

Szerk.: Pintér János. Kiad.: Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeuma, Sárospatak, é.n. 83 p. ill.

A Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeuma 1950-ben alakult meg, napjainkra Magyarország legjelentősebb Rákóczi kultuszhelye lett. Milliók keresték fel az óta a Rákóczi-család egykori birtokközpontját. A Rákóczi-szabadságharc kezdetének 300. évfordulóját a múzeum új, állandó kiállítással köszöntötte.

Jelen könyv, vezető az állandó kiállításhoz, melyben teremről teremre ismerhetjük meg a Rákócziak családját és korát. A kiállított tárgyak bemutatása mellett részletesen megismerhetjük a történelmi hátteret, a Rákóczi család csaknem százesztendős pataki uralmát, mely fénykort és dicsőséget hozott a városra.

Az egyes termek sorában tárul fel előttünk a dicső múlt: a Rákóczi család bemutatása, az egyház- és iskolatámogató Rákócziak, a Rákócziak szabadságküzdelmei, II. Rákóczi Ferenc gyermek- és ifjúkora és a Rákóczi szabadságharc. Ezek utáni termek már a száműzetésről szólnak, illetve arról, hogyan élt tovább Rákóczi emléke a nép emlékezetében. Az „Élet a várkastélyban" fejezet a kastély korszakonkénti berendezési tárgyairól, festményeiről és szobrairól, valamint azok sorsáról szól.

Várak, kastélyok, templomok

2006. február II. évfolyam, 1. sz.

Egy évvel indult folyóirat szerencsére egyre népszerűbb az olvasói körében, emellett szakmai partnerei és támogatóinak száma is gyarapodott; várvédő alapítványok, kastélyegyesületek, múzeumi szakemberek, már maguk a várkapitányok is fontos hírvivőnek tekintik a lapot.

Mint írják a szerkesztők bevezetőjükben, januárban részt vehettek a Veszprém megyei várak Főkapitánysága ülésén, ahol Sümeg, Nagyvázsony, Csesznek, Csobánc, Somló és Szigliget ez évi terveiről értesülhettek. Az ülésről – ígéretük szerint – későbbi számaikban számolnak be.

A mostani folyóiratban is számos érdekes cikket olvashatunk, melyek elmélyíthetik történelmi ismereteinket, ugyanakkor felkelthetik érdeklődésünket a határon innen és túli műemlékeink iránt, hasznos időtöltésként szép kirándulásokra ösztökélheti az arra vágyókat.

A „Műhely" rovatban *Csikány Tamás* ismerteti meg az olvasókkal az aradi vár védelmi rendszerét, *Könyöki Józsefre*, a 19. századi magyar műemlékvédelem jellegzetes alakjára emlékezik *Váliné Pogány Jolán*. *Juhász Attila* kutatásai során arra tett kísérletet, hogy a háború utáni archív légi felvételek és térképek segítségével megkíséreljék az országban kiépített védelmi rendszerek erődítések feltérképezését. *Virág Zsolt Ybl Miklós* által átépített kastélyok után kutatott Jász-Nagykun-Szolnok megyében. *Deák Attila Sébastien Le Prestre de Vauban*-nak, a felvilágosodás korának egyik kimagasló katonai géniuszának munkásságát mutatja be.

A „Krónika"-ban Várad váráról, a gyöngyöspatai Mária Születése templomról, a rejtőzködő gömöri várakról és a hőgyészi Apponyi-kastélyról olvashatunk.

A „Galéria" rovatban *Csorba Csaba* a pusztapalotai Bátorkő várát és Galambóc várát mutatja be röviden.

M.D.K.

KALOTASZEGi asszonyság festő

1912-ben Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott.

Rêti: Nagybánya.. Bp. 1954. 330.l.

M.D.K.

KALOTASZEGI András festő

1911-ben Nagybányán a Szabadiskolában

Réti: Nagybánya ,Bp. 1954. 329.l.

M.D.K.

KALOTASZEGI András festő

1910-ben Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott.

Réti: Nagybánya. bp. 1954. 329.l.

MDK

Kalotaszegi András,

1910-ben az iskolában dolgozott.
1911-ben " " "

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 87, 88,

MDK

Káltay Szabó György, festőm.

szép oltárképei kiválnak a sok közül.

-r-: Egyházművészeti kiáll.
Nemz. Szal. - Magyarország. 1941.febr.15. 4.l.

Kaltenbach István

sebrány

l. Czerenyei Kaltenbach István

Czerenyei alatt hagytam a szükös adatokat de nem írtam meg.

l Tintoretto. Sz. Velenczében 1519-
94-ben.

je.

llon alól ~~s kissé balra nézve~~ jg ábrázolva. Rövid
yér bajusza s szakála őszbevegyült. Sze-
rke, s kabátja fekete.

ison, fára huzva, méretei 47:39 cm.
~~kamaraelnöki lakás~~ ból.
Nemzeti Museum ból.

Ás. Kép. 273.

Kamaraelnöki lakás 1848

MDK

cserenyei Kaltenbach István, szobrász

Boxoló fiu. Gipsz.

Bp.Műcs.-OMKT. Nemz.Képzőmüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall.-és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 26.1.

cserenyei Kaltenbach István MŰK

Boxoló fiu, gipsz

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Wiederholt Ihnen Kameradschaft 1921 Memmert Kameradschaft Kraft.

Ihr Kameraden Hertzberg Ihrer

Boxold Hitz, Wirte

MDK

cserenyei Kaltenbach István

Boxoló fiu, gipsz

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

26 1.

ЖЕЛТ. ЛЕДЕНЦА. ЖТЖЛ. ЛИЗЕ. ГАЗЕ. ФАГ.

50

1.

Kaltenbach István

bezepzelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

CS. KALTENBACH ISTVÁN, szobrász

Miskolc uj és helyreállitott létesitményei, 1945-1970
1.-Szobrok, kutak, emléktáblák
52.-LKM.-2.-Kohászati Muzeumban; Szobrok:
Cs. Kaltenbach István; Kohász, 202.old. 4.jegyz

ifj. HORVÁTH BÉLA: A miskolci városkép változása 189.(

Herman Ottó Muz. Évkönyve. XI. Miskolc, 1972

Kaltenbach István
V. é. d. nobrás

1. Ginnik 1930
59. l.

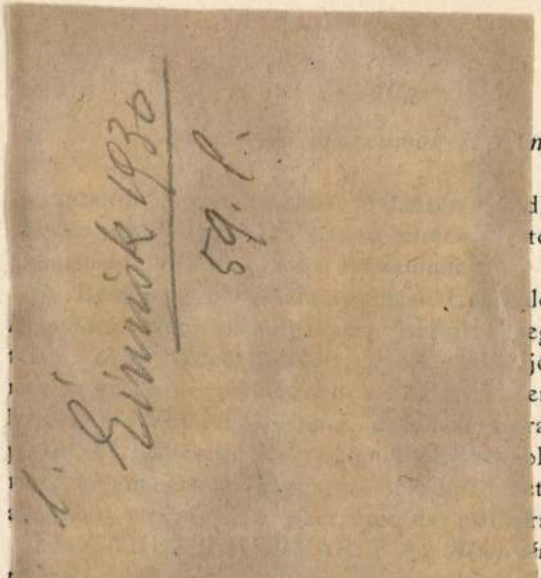

nyvtárak Orsz. Főfelügyelősége

db.
tos
let
eg,
jé-
em
ra-
b,
tő
ra.
ér-
o-
et
os
it
megközelíteni és érvényre juttatni. A nyo-

don heverő becses leletdarab vá
gondozást és a feldolgozást.

A külső lapidarium elrendezése
már megtörtént, de a további mur
pénzhiány miatt szünetelniök kell,
folytonosan gyarapodó kőemlékek é
leletek a végleges elrendezést sü
vánják.

A *könyvtár* a Főfelügyelőség en
a múzeumi igazgató magánlakásán
dezve s ez a meglévő viszonyokl
elég czélszerűnek mondható, amenn
tal a könyvtár kezelésén és hoz
ségén könnyítve van. A többi gyi
s főkép a néprajzi osztály beállítás
legfőbb ideje volna a múzeumi ép
már régebben benyujtott tervezet s

et javadalma 2420 K 24 fillér
K állami segélylyel együtt. Az
yből 802 K 25 fillért, a városi
l könyvbeszerzésre 1452 K
nyvkötésekre 165 K-t fordítottak.
mánya volt az 1913. év elején 35.455
12. évi szaporodás 2451 db és
zsállomány az 1913. év végén

óteremben 640 látogató fordult
db használattal; térítvényre kiad-
tben 2932 db könyvet.
tárt 1913-ban hivatalosan *b. Szalay*
Fejérpataky L. látogatták meg.
a helyiségek szük voltát pana-
Fejérpataky konstatálja, hogy a
lkalmazottai, egyéb elfoglaltságuk

szésének térképét is megkapta a múzeum a Társulat vízmestere, Papp László szivességéből.

Az ajándékba kapott tárgyak száma 29. Ezek között van egy cserépedény a kőkor végéről, mely anyagának finom iszapolása és készítési technikájának finomsága s tökéletes égetése által tünik ki.

Gyarapodott a múzeum a Békésen székelő hosszúfoki Csatorna-Társulat 23 praehistorikus tárgyból álló gyüjteményével is.

A gyulai születésű, Nagy-Szöllősön lakott, most budapesti lakos, *Danczkay Gergely* építőmester ajándékai értékes tárgyakkal gyarapították a múzeumot. Az általa ajándékozott tárgyak között van két ágyúgolyó, melyet 1848—49-ben az aradi várból az osztrá-

Kaltenbach Kris-
tóf

(Chaltenbach)
aurifilorum ductor,
aurifilator
(arany- és ezüst
vodromzkészítő"?)
Kassa 1743-1767.

l.

Arch. Ert. 1916

233. l.

Arany és ezüst [illegible]
[illegible] textil [illegible]
(nem kell!)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kaltenbach Rezső

nobrány

l.

Sátoraujh

48. l.

Kaltenhausser Ferenc

Üvegesmester

l. Bónisné Vác

81. l.

en wohlgemessenen Anteil am künstlerischen
r Kirchen, wobei selbstverständlich
bildet wurden, wie in den andern Landes
059 in Kolozsmonostor eine Benediktiner
r, Gyerőmonostor, Ákos usw. erhoben sich
Komitate Torontál her wurde die Zister-
n Orden auch schon dem gotischen Stil
XIII. Jahrhunderts unter der Regierung
erste authentische archivalische Nach
sen Gegenden stammt. Die Kerzer Abtei war
in das Jahr 1202, ihre spitzbogigen Teile
e ungarische und in deren Rahmen die sie-
isch-sassanidischen Metallkunst der Land-
mitteltenromanischen Epoche mit der Rezep-
ropäischen Entwicklung, während die ein-
f noch völlig unberürt waren.. Die cha-

M.D.E.

Kaltenstein Pál.lakatosm.

Pesten dolgozott.Szül.Groslombnitz,Szepesm./Kakaslomnic/.Ag.ev.házas.1845.II.24. Pesten polgárjogot nyert,1845.II.24. 247.o.

Temesváry Ferenc: Lakatosipari érdekességek a Magyar Nemzeti Múzeum gyüjteményében.237.o.

Folia Archaeologica.XVII.1965.Bpest.Múzeumi Ismeretterjesztő Központ.Bp.

KALTENSTEIN Pál

Kaltenstein Pál. A Pesti Lakatos céhbe 1840. szept. 27-én vették fel,[105] és a pesti polgárjogot mint kakaslomnici származású házas lakatosmester kapta meg.[106] Munkásságának nagyobbik része a romantika időszakára esik. Műhelye az 1870-es évek végén szűnt meg.

Perehány 1985

163. p.

3 Szergej Prokofjev: *Önéletrajz és írások.* Zeneműkiadó V
szerző vagyok. Zeneműkiadó Vállalat, Bp. 1961.

4 Oltványi kéziratban maradt politikai írásai, visszaemlék
szept. 12.; *Kormánybiztosság a zsidó vagyonok kezelésére,*
1945. szept. 8. (Megjelent Oltványiról szóló rövid beveze
24.); *Nagy Ferenc miniszterelnök lemondása.* 1947. máj.
363–383.); *Találkozásom Gruber osztrák külügyminiszter*
nov. 7.; Napló, 1957. ápr. 25.– aug. 24.

5 Oltványi Imre dr. 1951. július 10-én, az Országos Szépm
galmazott önéletrajza:
„Születtem 1893. II. 20-án, Bácsalmáson (Bács m.) Apán
máron, majd városi díjnok Baján. Meghalt 1916-ban, Ba
1947-ben, Baján. Minthogy a IV. gimnázium után szülei
ig a bajai Kollár A-féle könyvnyomdában és könyvkeresk
1912–1914-ig Baján újságíró voltam. Ugyanezen idő alat
1914-ben érettségiztem. 1914. júl.–1918. dec.-ig katonásk
temen jogot és bölcsészetet hallgattam. 1920. júliusban
Keleti Kereskedelmi Akadémiát is. 1920–1921. decembe
ra voltam. Megszerveztem az első országos parasztgyűlé
részvételével. 1922–1944-ig a Magyar Jelzálog-Hitelbank
majd igazgató.
A felszabadulás után:
1945. jan. 29-én a Magyar Nemzeti Bank elnökének, 19
decemberében ismét a Magyar Nemzeti Bank elnökének
talmazott miniszternek (Svájc, Bern székhellyel), 1948.
elnökének, 1950. februárjában az Országos Szépművés
Jelenleg is ezt az állást töltöm be.
Politikai működésem:
1920–1923-ig tagja voltam a Nagyatádi Szabó-féle Kisgaz
vezető tagja vagyok a Független Kisgazdapártnak. 1943-
zatát és tartottam a kapcsolatot a munkáspártokkal. A fe
semig) tagja voltam a Budapesti Nemzeti Bizottságnak,
tvh. bizottsági tag lettem. Tagja voltam az Országos Po
és külpolitikai bizottságának, alelnöke az Interparlamen
I.U. svájci konvencióján a magyar csoportnak, alelnöke
magyar csoportnak.
Kitüntetéseim: 1947. novemberében megkaptam a Magya

Kalthauer György

kassai épitész

d.

Genthon – Szentiványi

Abauj-Torna vármegye és Kassa
műemlékei
Bp. é. n. 61.

miniszteri tanácsos.

Kaltheuser György

építész

Germanicus

177. l.

Jelentése:

az ákosi ev. ref. templom utófelülvizsgálata tárgyában és bemutatja arom hivatalos útból felmerülő útiszámlát.

1. drb. útiszámla —

MDK

Kalthauser György, kömives

1625-ben nyert polgárjogot.
Kassa város részére épitett, ö restaurálta a tö-
röktöl 1588-ban elhamvasztott s azóta pusztán ál-
ló szikszói templomot. /"Én Georg Koltnahalszer/?/
Cassán lakozó kömives, stb.../

Az épitkezés dolgában hanyag volt s ezért Szikszó
vonakodott a megalkudott pénzt megadni. Kassa, és
követelte/1629./ h.az mi defectus volt az templomnal
épitésében, vigye végbe.

Kemény Lajos: Kassai épitömesterek. Renaissance kor-
szak. MMIE Közl. 1904. évf. 81.l. 28. kötet. 3. füz.

KALTHAUSER György

kassai kőmüves ld.

Collectanae Tiburtiana. Szeged, 1990. 454.p.

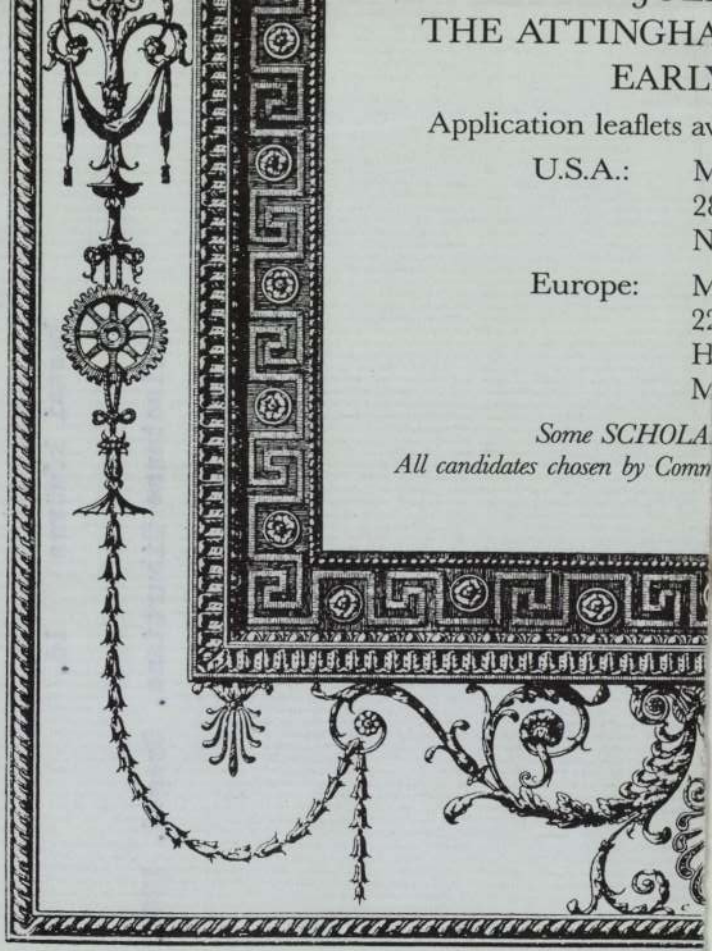

THE ATTINGHA

EARL

Application leaflets av

U.S.A.: M
28
N

Europe: M
22
H
M

Some SCHOLA

All candidates chosen by Comm

M.D.K.

Kalthauser György, kőmíves

1625-ben nyert Kassán polgárjogot. A város részére épitett és ő restaurálta a törököktől 1588-ban elpusztitott szikszói templomot. Kanyagsága miatt sok kellemetlensége volt.

Kemény Lajos: Kassai épitőmesterek. A Magyar Mérnök- és Épitész-Egyiet Közlönye, Bp. 1904. 38.köt. 81. old.

Kalthauser György

Kőmines

1625 ben polgárjogot
nyert Kassán.
Ő restaurálta a töröktől
1588 ban elhamvasztott
szikszói templomot.
Kalthauser az építkezés dol-
gában hanyag volt, s cserét
szikszói, jobbhely a master
kérelmére maga Kassa varo-
sa járt közben ügyében, vone-
kodott a megalkudott pénzt
kifizetni, s ot 1629 ben
követelte hogy az mi defec-
tus dolgában volt az temp-
lomnak építésében, vegye
végbe -

+ K + 81. l

reálliskola igazgatóságától.

esitő.

..... *osztályu tanuló a*

.....

.....

ól elégtelen előmenetelt tanusitott.

.....

..... *hó* .....

osztályfő.

mre Szeged.

KALTLI GÁBOR, fazekas mester

Dobó István Granátos ✓ csepregi fazekaslegény panasz szal fordult a Fazeks Chéhhez, mivel jogtalaúlicséh taksat és kantorpénzt követeltek tőle. Ezt alairta Kaltli Gábor csepregi fazekasmester is. 1856-ban. 359.old

BARDOSI JÁNOS-B.DORNER MÁRIA: Adatok a sárvári /és kőszegi fazekasság történetéhez 333.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesítője, 5-6. 1971-72. Szombathely, 1975

Kálti Márk

krónikája.

Írta

Medgyesi Miklós

csomagjában

BALATONI MÚZEUM
1898–1928
KESZTHELY

459. szám.
1942.

Nagyságos

Dr SZENTIVÁNYI GYULA

MOB. Előadó Urnak

BUDAPEST

MDK

Kálti Márk, székesfehérvári őrkanonok

Képes Krónika szövegirója 1358-ban.

A magyarországi művészet története I.
Bpest, 1961. II. kiadás. 186.1.

Kálti Márkus

Képes Krónikája ve-
mek miniaturáinak
univeriét a kutatók

Meggyesi diklósban,
Nagy Lajos király udva-
ri festőjében sejtik

Fitz József: A
könyv sorsa Erdély-
ben. Erdély 1940.

179 l.

4

bm

M.D.K.

Kaltinger György. egri kőműves

neve 1834-ben fordul elő
az adóösszeírásokban.

Heves megye műemlékei 1. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 347. old.

KALTINGER György egri kőműves. Az egri adóösszeírásokban 1834-ben szerepel.

À Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

M.D.K.

KALTSCHMIDT , A

Nógrád megye cimere háttérben a vár látképével,/1742

rézkarc repr.

Rózsa György: Nógrád várának ábrázolásai

Müvészettörténeti Értesitő 1961. 2-4. sz. 190, 191.l.

MELCHIOR KALTMAJER, xxxxxx esztergályos

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 819 név. Az arab számoka listát, a rómaiak az öt csoportot jelzik.
265.old

/ 1, 2./ V. esztergályos. 265.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Kaltschmidt A.

Pozsonyban 1735-ben -37

Bel Mátyás Notitia Hungariae c. műve részére kezdőbetűket, tájképeket (Pozsony) metszett rézre.

Kent György, Nagyszombat stb.

A műben lévő térképeken Nicolai szul" jelzés van, tehát nem fentitől valók.

Kaltschmidt Ábrahám.

Szeged városát elvitette el 1747-ben. Reizner Szeged története (Szeged 1900. III. k.) több-ször hivatkozik reá.

Kaltschmidt A

---

l.

Rath. I. 500.

Kaltschmidt Abraham (1.

Kitünő rézmetsző

Porsonyban a XVIII. első felében. Ismert metszvenje azon címerkép, meg Bel M. Ad paratus ad Historiam Hungariae Posonii 1735. fol. nukát díszíti. Kitünő nagyobb rézmetszvenjei ugyancsak Bel Mátyás Notitia Hungariae Novae Viennae 1735-42 folio nukában a ./.

Nagy Iván: Magyarország képző művészet a legrégibb időktől 1850 ig. Szárados. 1874 évf. 87-88 l.

./. Kaltschmidt A. (2

következők:

1., Porsony városa (I kót)
2., Modor sz. kir. város } a II ik kötetben
3., Nagy Szombat }

Előbb Bécsben is lakott, vagyonnan jövén telepedek Porsonyba, mert elősorolt képein a „Posonii" áll ugyan, de ugyancsak azon munka II. kötetének 1. lapjan álló Porsony megyei címert az aláírás szerint Bécsben metszé.

. Szépművészeti Múzeum

Szám.

álasztói jogosultsággal bíró tisztviselői. 191

Lakás		Aláírás	Jegyzet
ucza, út	Sz.		

A. Kaltschmidt sculp.
Poson

Egy folio ivén lét kép. Tizm
A felső kép szövege
Modra suis contenta bonis,
sub palmite floret. /
Ez dulci vitam, vite sub-
inde trahens. /
Hic igitur dulcem, quae-
ras sub palmite vitam.
Cui virtus vite juncta,
quiesque placet -
Az alsó kép szövege:
Palladis Hungaricae, thro-
nus est et regia Tyrnau, /
Est Cleri, Themydis, sanc-
ta, severa, domus /
Jupiter in nostra, quod-
si descenderet urbem, /
Coelum juraret lividus
ipse novum. / fenti felzes

S. Mikoviny desig.

KALTSCHMIED, *Abraham*, német rézmetsző és erődépítő mérnök, * Augsburg 1707. Pfeffelnél tanulta a rézmetszést, azután mérnök lett és Karinthiában, Krajnában és Magyarországon várerődítéseken dolgozott. 1735—42. között Pozsonyban Bél Mátyás Notitia Hungariae c. műve részére rézbe metszette Pozsony, Modor és Nagyszombat városok látképeit. 1747. Szeged város térképét készítette el és adta ki.

Sz. Gy. I. 522 k

1904. XI. 23

Lepsiszentgyörgy

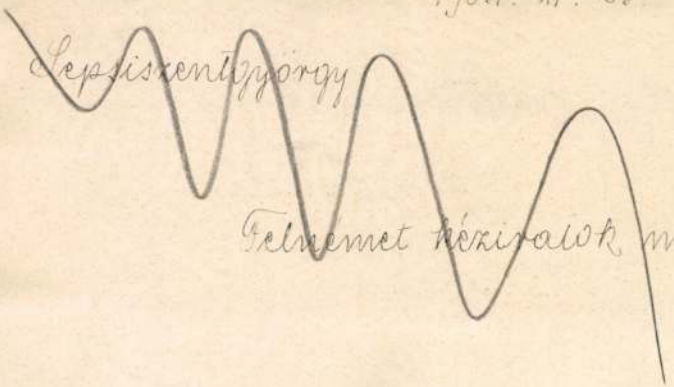

Felnemet kéziratok megsürgetése (673/1904.)

Kaltschmidt

rézm.

KALTSCHMIDT A., RÉZMETSZŐ, Pozsonyban, a XVIII. század első felében. Ismert rézmetszetei:

1. Címkép. (l. Bél Mátyás: Adparatus ad Historiam Hungariae Posonii 1735. Folio.)
2. Pozsony városa. (l. Bél Mátyás Notitia Hungariae Novae, Viennae 1735—42. I. köt. folio.)
3. Modor város. (l. u. o. II. köt.)
4. Nagyszombat (l. u. o. II. köt.)
5. Pozsonymegye címere. (l. u. o. II. köt.)

Ez utóbbin Bécs van lakhelyeként megjelölve, de a többi képeken „Posonii" van a metszés helyeként feltüntetve. Úgy látszik tehát, hogy közben Bécsben is megfordult. Vajjon onnan is származott, nem tudjuk. Wurzbach és a Lexikonok nem ismerik. —111.

Művészet, 1904. 206. l.

Pozsony:

E kettős látképen fölül Pozsony várát és városát a Duna felől szemlélhetjük. A repülőhid, melyen kárman vannak s a melyre a negyedik épen most szalad, a jobb parton körös-körül egy kétfogatos hintó hajt, mi alatt baltéle egy másik hintó kíséretében vágtatva, mely előtt s után három-három egyén kíséretében. A híd alatt a kikötőn szolnakok kíséretében két férfi beszélget s a harmadik boros dob a folyamba, hogy a mellette úgráló uszkár azt kihozza. Odább két bárka halad lefelé. Az égbolt felhős. Felirata (a szimertől balra:

„Adspice Pisonis, speciosa cacumina, turres,
Arcus medius Titan, adspicis et Boreas"

s jobbra: „Rege suo dignus, dignus diademate sacro
Dignus Concilio, Conciliogue locus." olvasható.

A látkép alján a város az ellenkező irányból van felvéve úgy, hogy az előtérben a szőlőhegyek vannak. Felirata balra:

„Hic Proceres coeunt, Cives hic Nobilis Ordo,
Hic Prorex, Clerus, Metropolita sedet"

s jobbra: „Fiscus, Pannonicas, hinc dat mandata, per urbes
Sic sunt Pisonis numina, sic habitus."

Végre alól balra: „Samuel Mikovyni desig:"
s jobbra: „A. Kaltschmidt sculp. Poson:" áll.

Kaltschmidt, Abraham

Rézmetszet, mérete a keretnek a felső képnél 15.2: 69.8
s az alsónál 16.2: 69.8 c/m.

Methette: Kaltschmidt A.

Ltpa T. 4403.

48/94 № 4

Kaltschmidt, A.

rézmetszete: MDK

Nógrád látképe táncoló kurucokkal. Fent Nograd cimere.

Megjelent: Bel.M.:Notitia Hungáriae novae...
Viennae.1736-1742. 4. köt. 1. lap.

306.0
Genthon:Nógrád. 1954.

KALTSCHMIDT, térképész

Átokházát a Kaltschmidt-térkép még Szalatagi homok földrajzi névvel jelöli, s ugyanezen megjelölést használja Balla Antal 1778.évi szegedi térképe is. 83.old

JUHÁSZ ANTAL: Átokháza egy tanyasor települése és közösségi élete 83.old

A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve, 1972/73, I.
Szeged, 1974

KALTSCHMIDT ÁBRAHÁM, térképész

A Vár és Palánk Kaltschmidt Ábrahám 1747-es felvételén. Fekete repr. 217.old.

CSONGOR GYŐZŐ: Balla Antal XVIII.századi szegedi kéziratos térképe III.Vár és Palánk. Zlo.

A MÓRA FERENC MÚZEUM ÉVKÖNYVE, 1970.I.Szeged.1970. Szegedi Nyomda

WALT SCHMIDT ÁBRAHÁM, térképész

Grafika, rézmetszet
Nagyszombat, Kaltschmidt A.

Művészet, III., 1904. 206.

Adatok művészetünk történetéhez.

Kaltschmiedt Adam

pozsonyi rézm. XVIII. sz.

1 Szabad Művészet

1950. 12. sz. 497. l.

Ára 6 fillér.

LEVELEZŐLAP

Nagyt.

Dr Szentiványi Gyula

urnak

Budapest

Budafoki út 10. IV/5.

Feladó:

WOLAUSCHÉK GYÖRGY
arangozó és képkeret készítő
BUDAPEST,
VI. ker. Podmaniczky-u. 69.

M. kir. állami nyomda. Budapest, 1934.

M.-D. K.

KALTSCHMIDT, A rézmetsző

Mikovényi S. portonyi látképét metszi rézbe

Drescher P.: Bibl. Tars. 8. Ziale. [illegible], 55. l.

toire de *Hongrie. Ouvrage orné de 5 planches lithographiées.* Paris: Delaunay, 1838. in-8. V, 464 p., demi toile.

A magyar szerző (Besze János) autogrammjával. Cette exemplaire doit être recetu de la signature et de cachet de l'auteur et de cette de l'éditeur. — Mellékelve előfizetési felhivás.

59 **Bessels** E. Die amerikanische Nordpol-Expedition. *Mit zahlreichen Illustrationen in Holzschnitt, Diagrammen u. einer Karte in Farbendruck.* Lpzg.: Engelmann, 1879. 8°. XX, 647 S. O. grüner L.

60 **Bigelow** P. Paddles and politics down the Danube. small 8vo. 253 p., green cloth.

61 **Bihar megye. Márki** S. A Fekete-Körös és vidéke. Nagyvárad: Hügel, 1877. 8°. 146 l.

A szerző autogrammjával.

62 — **Schmidl** A. Das Bihar-Gebirge an d. Grenze von Ungarn u. Siebenbürgen. *Mit einer Karte Panorama u. Höhlenplänen.* Wien: Förster, 1863. gr. 8°. XV, 442 S.

63 — **Sipos** O. Biharvármegye a népesedési, vallási, nemzetiségi és közoktatási statisztika szempontjából. *Színezett térképpel.* Nagyvárad: Szent László-ny., 1903. 8°. 230 l., fbör.

64 **Bilkei** F. Túl az oceánon. Öt hét a tengeren, öt hét az Egyesült Államokban. *23 képpel.* Székesfehérvár: Egyházmegy. ny., 1909. kis-8°. 242 l.

65 **Birly** I. Csolnak-ut Rotterdamtól Pestig. Pest: Geibel, 1863. 4°. 107 l., er. piros v., dús aranyozással és aranymetszéssel (kissé sérült).

Könyomatú címképpel és 8 (9 helyett) könyomatú képpel. Köztük a pesti csónakda képe. A magyar csónak- és evezössport értékes emlékkönyve.

66 **Birmingham** G. A. A wayfarer in Hungary. *With 16 illustrations and a map.* London: Methuen, [1925.] 8vo. XVI, 210 p., red cloth.

Mellékelve 4 újságkivágás.

67 **Bodenehr** G. Das durch d. Römischen Adler von d. Türcken befreyete Königreich Ungarn. Oder... Plan u. Prospect aller merckwürdigsten Städte, Vestungen, Flüsse u. Pässe d. Königreichs Ungarn. 1717. haránt-8°. 29 remek kép és térkép.

Páratlan szépségű város és várképgyüjtemény. Remek címképpel és 28 pompásnál pompásabb rézmetszetű város- és várképpel. Többek között Bécs, Belgrád, Eperjes, Kassa, Nagyvárad, Pozsony, Székesfehérvár, Temesvár képeivel.

68 **Boldényi** I. [dir.] La Ungheria antica e moderna. Sua storia, arti, litteratura, monumenti. Pistoja: 1852. in-8. VIII, 300 p., demi velin.

17 színes kőnyomatú képpel. Mellékelve a gyüjtemény egyik legnagyobb szenzációjaként egy *Kossuth Lajos* sajátkezű aláírásával ellátott 1 és fél oldalas „Warnung" német nyelven. — With an autograph of the greatest Hungarian statesman Louis Kossuth.

69 **Boleszny** A. Kézikönyv az Al-Dunán, Szerb-, Oláh- és Bolgárországban utazók számára. Óorsova: Handl. 8°. 176 l., 3 sztlan lev.

70 **[Bonbardus** M.] Topographia magni regni Hungariae. Viennae: Kaliwoda. 1750. Folio. 6 sztlan lev., 590 l., 6 sztlan lev., díszes barna borjúbőr, dús hátaranyozással, bordázott háttal.

Remek rézmetszetű címképpel. (J. D. Herz sc.). Gyönyörű példány.

71 **Boner** Ch. Siebenbürgen. Land u. Leute. *Mit 32 in d. Text gedruckten Abb., 11 Tondruck-Ansichten, 5 colorirten Karten u. d. Portrait d. Verfassers in Stahlstich.* Lpzg.: Weber, 1868. 8°. XVI, 693 S. O. roter L.

Mellékelve a szerző sajátkezűleg írt és aláírt 6 l.-os levele. Igen ritka.

Lantos könyvesboltja és tud. antiquariuma, Bpest, IV., Múzeum-körút 3.

Kaltschmidt [redacted]t.

vezin-
és vignettákat

Iniciálékat (készített
Bél Mátyás: Notitia
Hungariae novae
c. művéhez (Bécs
1735)

M.D.K.

Kallenbeck József, egri kőműves

1752-ben Abrámyban a Fáziholmán, Egerben a püspöki rezidencián dolgozik mint pallér.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 347. old.

KALTENBECK József egri kőművessegéd, majd kőművesz-pallér. 1752-ben mint --+ Pichler György egri kőművesmester legénye Ábrányban és Jákóhalmán dolgozik. Egerben 1762-ben a püspöki rezidencián, mint kőműves pallér működik --+ Schneider Mátyás püspöki kőművesmester keze alatt.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

Kaltenbeck József

pallérja Schneider Mátyás az egri püspökség kőművesmesterének 1760-as évek körül.

Veit Pál stb.: Hevesmegye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII.

Budapest, 1972.

4961

Kaltenbrunner

1869

l.

Epargny 1929

116. l.

117. l.

A'. 150 (14)

MDK

Kaltenecker Artur

Miskolci Művészek Társasága I. kiáll. Miskolc, 1928

Kaltenecker Artur

rajzlapai

1,

Erődi – Bodnár

156. l.

121. kép. *Simone Martini követője: Joachim elhagyja a várost.*

Kaltenecker Artur

1928/29. középiskolai rajztanári oklevelet kapott.

Képzőm. főisk. évk. 1928/29. 22 l.

Kaltenecker Artur

1925/26 – 1929/30, 1931/32

Ferkèpzomfoiskàvk

97.l.

öntés útján készült tárgyak domború és színes mázzal borított, igen finom díszítményeket tüntetnek fel.

A XVI. sz.-ban az olasz majolikának nagy ellensége támadt a keletázsiai porcellánban, melyet a keletindiai tengeri útnak felfedezése után a hollandiak egyre nagyobb mennyiségekben hoztak Európába. Mindaddig, míg magában Európában nem sikerült a valódi porcellánt elég jutányosan előállítani, még kilátás lehetett a porcellánhoz hasonló szurrogátum gyártásával a versenyt kiállani. Ezért a XVII. és XVIII. sz.-i F.-ot a keletázsiai porcellán erős befolyása jellemzi. Hollandiában, ahol ez a befolyás a legközvetlenebb volt, sorra alakultak a gyárak, melyek ezt az újfajta F.-árut tömegesen készítették. A hollandi gyártmányok közül a delfti F. világhírűvé vált. Franciaországban is csakhamar megindult a verseny és főleg Nevers, Rouen, Moustiers és Strassburg gyárai szolgáltatták a legjelesebb F.-okat. Mikor azonban a XVIII. sz. közepén Angolország új termékkel, az ú. n. keménycseréppel lép a piacra, a F.-gyártás Európa-szerte rohamosan hanyatlásnak indult. — Irodalom: A. A. *Mareschal*, Les fayences anciennes et modernes, leurs marques et décors. *Wartha* Vince, Az agyagipar technológiája. Otto v. *Falke*, Majolika.

Layer.

FAIENCE À LA CORNE-nak nevezik a XVIII. sz.-i francia fajánsznak azt a faját, melyen virágot szóró bőségszaruk vannak díszként alkalmazva. Ez a kedvelt dísz a sz. végén minden európai gyárban elterjedt.

FAIENCE PARLANTE, olyan alakos díszű fajánsz, melynél az ábrázolás és a feliratok valamely megtör-

KALTANECKER FERENC, bábos,mézeskalácsos

1890-től 1919-ig Szombathelyen iparengedélyt kap:
Cukrász: 13.
Bábos 5. Ezek:
Dax Alajos, Müller Lajosné, Varga János, Kaltaneck
er Ferenc, Keller János.
248.old. 6.jegyz

HORVÁTH MIHÁLY: A mézeskalácsos [illegible] 242.old.

[illegible] Helytörténeti Évkönyv, XXI.évf. 1967.
2.szám. Szombathely, 1967

KALTENECKER FERENCNÉ, bábos, mézeskalácsos

Amig 1898-ban 63 bábos volt Vas megye területén, addig 1961-ben csak 14.

Szombathelyen 3 : Kaltenecker Ferencné, Varga János
Daz Alajos

248.old.

HORVÁTH MARIA: A mézeskalácsos kismesterség 242.old

VASI SZ[illegible], Helytörténeti évkönyv, XXI.évf. 1967
2.szám. Szombathely, 1967

Kaltenecker ~~A~~ Gusztav

festő

Zenggi reál-gimnaziumi tanár.

Az 1896 mill. kiállításon

korvát művészek csoportjában.

Crayon: két női mellkép.

57.

Kaltenecker Gustav

festő

és tanárhelyettes a Zenggben

(1896)

A mill. kiállítás a horvát

oktatásügyi csoportban kiállítva

A két nővér című képe.

H

2 l.

H Cat. 16-l.

Benedictus Kalotaszegi

ötvös

Mesterré lett Kolozsvár

1576-ban.

1596-ban első céh mester.

Jakab Elek. Kolozsvár

tör tém ete Bjest

1888. II k.

313. l.

315 l.

Kalotaszentkirályi

ref. templomeröd

gótikus a templom alapraja.

Ezüst és ónedények,

a templomeröd alapraja

toronyerkély alapraja

toronyfedél alapja

torony metszetei.

toronyfedél metszete

Cinterem kapu 1742. Ar-

talos Jánostól.

Harangfelirat -

torony alatti gotikus ajtó

Ámizések.

Debreczeni László 1936

72 – 81. l.

A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszte

50.413/1943. szám.
III.

A Müemlékek Országos Bizottsága tek. Elnökségének,

Budapest.Hőgyes Endre-u

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Díjtalanul

Kalotaszentkirályi

ref. templom

középkori eredetű

harangja 1481-

ből. 1848-ban

leégett. Erőven

átalkítva.

Kelemen Lajos

Kolozsvári Szemle

1944. III. c.

Kálozi rk. templom

Nep. Szt. János tisztt.
(Fejér vm.)

Helyreállíttatta Bíró
Márton püspök.

Pehm 459. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírá

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Kalp Samuel

átvás

Lárd

Gyárfás Brassó 274

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök v.
aláí

8. sorsz. Műhelyi minta.

Kalp Samuel

ötvös 1758-88

Lásd

Gyárfás Brassó 325.

Kalp Samud

Otvos Brasso

1758 – 88.

Ved

G T. 119

Kalp Samuel

ötvös 1775

laid

Gyárfás Brassó 71

Kalp Samuel

ötvös

1756 mesterré lett
1788 meghalt.

BRASSO
RE. 22.l

...agyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191....

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbi:

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kalp Samuel

ötvös

irod beall. 1758. jún. 4.
+ 1788. jan. 19.

Gy. Brassó Ord. Muz.

386

Petrasc Kalpokas

festő

Nagyvárad

U. 219.

Kalpruck Lőrinc

puskaágycsináló

Kassán 1587–1590

o Kem o

272. l.

Dupl

BENCZUR TÁRSASÁG

MDK

Kalser Mari

1896-ban jó munkaért közreműködési érmet kapott.

Cikk: A magyar iparművészek törzskönyve.

Magyar Iparművészet, 1903. 153.l.

Kalsgling Henrika festönö.

1842-48.

Műbarát.1921.I.28/29.1.

Kalsgling János Tóbiás festö.

/Augsburgból, 1809-töl Pesten./

Mübarát. 1921. I. 28/29. l.

da ussaro ungherese quella statua equestre di S. Martino nel Duomo, che è opera di Raffaele Donner, famoso scultore del barocco austriaco, allievo dell'italiano Giovanni Giuliani.

Nell'archivio municipale di Posonio Giorgio Pray ritrovò, nel Codice che porta il suo nome, il primo documento scritto della lingua ungherese: il «*Sermone funebre*» con la preghiera annessa, provenienti circa dal 1200. La stessa letteratura in lingua tedesca di Posonio non è stata mai alimentata da fonti estere, né è stata mai specchio opaco della grande letteratura tedesca. È stata sempre letteratura non già tedesca, ma soprattutto posoniense, suggerita da desideri, da necessità e da finalità magiari. I tedeschi di Posonio non costituirono mai una barriera al crocicchio dei confini linguistici ungherese, tedesco e slovacco, bensì un punto di contatto tra la civiltà germanica e magiara. La stessa funzione culturale è stata esercitata anche dagli slovacchi di Posonio. Il più antico scrittore tedesco di Posonio, di cui ci è noto il nome, fu Liebhardus Eghenvelder, notaio municipale nel '400, grande scienziato e bibliofilo che nella sua opera, una specie di Cronaca-Diario, descrisse non solo il proprio viaggio a Buda, ma anche la campagna contro i turchi del vittorioso eroe Giovanni Hunyadi e una visita posoniense del re Ladislao V, avvenuta nel 1453. Egli si identificò col destino della nazione ungherese, vivendo quasi con intimità e calore personali gli avvenimenti della storia magiara. Quest'atteggiamento spirituale si ripete poi negli altri scrittori di Posonio di lingua tedesca.

Il teatro gesuita, ritenuto altrove dappertutto internazionale, a Posonio, dove nell'età barocca ebbe una fioritura rigogliosa sia in latino che in tedesco, prende oggetto e trama dalla storia ungherese. Negli anni 1728 e 29 ebbero luogo a Posonio in onore dell'arcivescovo di Strigonio Emerico Esterházy, rappresentazioni eseguite dagli alunni dei gesuiti in splendida cornice barocca. Tutt'e due le volte venne dato «*Der christliche Herkules oder Stephanus Dobó*» (L'Ercole Cristiano, ossia Stefano Dobó —eroico difensore contro il turco della fortezza di Agria —), opera dei professori e compositori posoniensi: Federico Schinn e Giovanni Mattia Schenauer. È caratteristico per la poesia barocca in genere e per la letteratura posoniense in particolare, questa contaminazione della mitologia classica con la storia ungherese.

Nel secolo XVIII Mattia Bél pubblicò a Posonio il primo giornale ungherese, le «*Nova Posoniensia*», e vi compilò pure in cinque volumi la descrizione di tutta l'Ungheria, col titolo «*Notitia*

Hungariae». Lo stesso Bél scrisse per i tedeschi d'origine una grammatica ungherese: «*Der ungarische Sprachmeister oder Kurze Anweisung zu der edlen ungarischen Sprache*». In essa decanta le bellezze dell'idioma magiaro, ma il Bél fu soprattutto uno storiografo che fondò a Posonio una scuola per lo studio del passato ungherese.

Il borgomastro Carlo Amedeo Windisch cominciò a pubblicare nel 1781 una rivista scientifica in lingua tedesca, ma di finalità ungheresi, l'«*Ungarisches Magazin*».

La letteratura tedesca di Posonio si mise dunque consapevolmente al servizio della causa magiara. In essa si palesa inequivocabilmente l'idea che lo scrittore in Ungheria, indipendentemente dalla sua origine etnica e dalla lingua madre, deve fondersi con la Nazione magiara, deve essere uno «*Hungarus*» che, al modo degli scrittori tedeschi di Posonio, designa coll'aggettivo «*patrio*» i soli avvenimenti e fenomeni dell'Ungheria.

Windisch è uno dei rappresentanti più caratteristici di questi «*hungari*» che con i suoi periodici si prefisse lo scopo di innalzare l'onore patrio, dando a questo aggettivo un significato sempre più ungherese. In conclusione possiamo affermare tranquillamente che magiari, tedeschi e slovacchi di Posonio nei loro scritti in lingua ungherese, latina o tedesca erano tutti di sentimenti e di spirito magiari. Fu a servizio del pensiero storico ungherese che il Rettore liceale Stretsko, d'origine slovacca, fu stimolato a fondare nel 1788 la Società Ungherese, il primo «circolo di autoformazione» che funzionò fino al 1840, e rinacque trasformato nel 1858. Chi conosce il sistema ungherese di siffatti circoli, saprà certamente apprezzare la fondazione del professore slovacco di Posonio.

Anche la vita spirituale più propriamente ungherese si riconnette a Posonio con fili innumerevoli. Oltre il «Sermone funebre», già menzionato, sono stati rinvenuti a Posonio altri quattro documenti scritti della lingua ungherese, provenienti dal XVI secolo e contenuti nei Codici detti *Posoniense*, *Peer*, *Lányi* e *Kazinczy*. Essi sono frammenti fortuitamente conservati che ricordano un'epoca più ricca; se non sono proprio di origine posoniense sta per certo che anche nei conventi locali dei francescani e delle clarisse, frati e suore si dedicarono con zelo alla copiatura di codici ungheresi; né dobbiamo dimenticare che le biblioteche degli Ordini religiosi si rifugiarono, dopo la sconfitta di Mohács, proprio a Posonio.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

András Kamarás

DAILY NEWS

1982 MÁR 10

LOVE IN KINETIC ART

András Kamarás' show at the Duna Intercontinental

Occasions when one can see kinetic art in Hungary are few and far between, and András Kamarás's first one-man show, opened in the Budavár Room of the Duna Intercontinental Tuesday, is one of the few representations of this ingenious art form.

Kinetic art has its origins in Op-Art and it emerged with the introduction of mobile structures into the realm of visual arts in the early 1960s. Though its origins can be traced back to the early 1920s, to the work of an inventive Hungarian artist, László Moholy-Nagy (of Bauhaus fame), few other artists have been attracted to this genre in this country.

András Kamarás's intimate show carries with it the mood of a quote from Anatole France which Kamarás chose as the motto of the show: "If I had been assigned to create Man and Woman . . . I would have endowed them with the life of insects that, after having lived as caterpillars, transform themselves into butterflies, who at the end of their lives, are concerned with nothing but love and with looking beautiful . . .".

The eleven large panels of the show are arranged in an undulating sequence of purple, pink and white with two symbols — obviously male and female — superimposed. These warmly familiar and expressive shapes move towards one another against a constantly changing background, first appearing to embrace, then to merge, only to come apart in the end, conveying a sense of unity, separation and final isolation.

While Kamarás, 34, was putting the final touches on his show, I was talking to him on the day before it opened. He told me that he had decided to pursue this genre seven years ago and it was because of his numerous assignments to make posters, record sleeves and his more recent interest in photographics.—with which he has

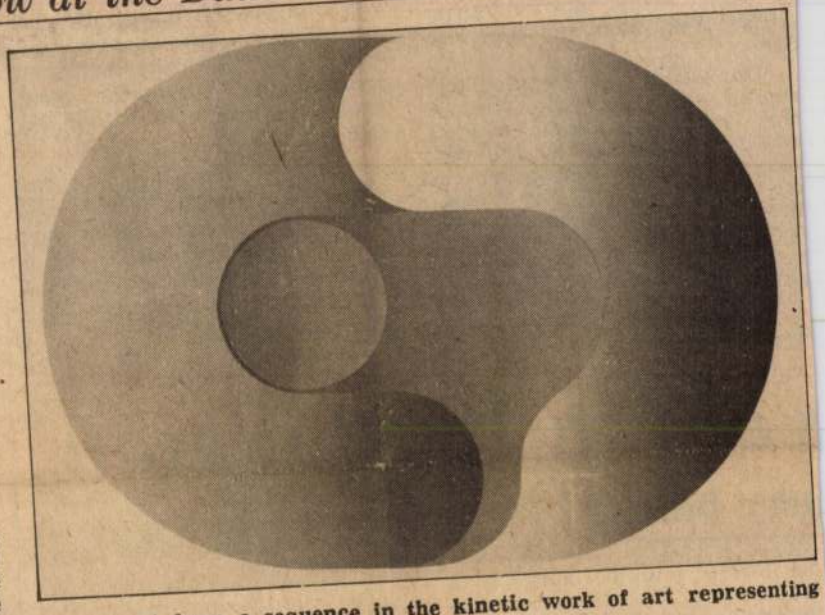

A moment from a sequence in the kinetic work of art representing the meeting of man and woman

highlighting the sadly finite character of all things natural. There is nothing sombre about the visual image, however; in fact, its detached, almost scientific manner exudes a mood of acceptance of the inevitability of this fact—and the show offers a respite with its strange and serene beauty.

Not all kinetic art is interesting or free enough of obscure or over-playful images. Kamarás's show is a rare opportunity to see the work of an ingenious artist of high aesthetic standards carrying the mark of a decisively-mature visual perception.

Erika László

dependence 23 months ago.
The RF won all 20 places reserved for whites in the 100-seat House of Assembly in Zimbabwe's independence election. Now its representation in the House has slumped to eight.

the Palestine Liberation Organization (PLO) in southern Lebanon last July 24.

But on the eve of Habib's return to Lebanon, the PLO served fresh notice that the truce applied only to cross-border operations and not to guerrilla activity from within the Israeli-occupied West Bank and the Gaza Strip.

"Our activity in occupied territories will continue without any restrictions," said a PLO statement broadcast by the movement's "Voice of Palestine" radio station in Beirut. The "cease-fire applies only to cross-border operations from southern Lebanon," which is the PLO's main power base in the Middle East.

Israeli leaders have been con-

The independent
was uncertain wheth
gan administration
able to "please Leb
the PLO and Israel"
time.

In an editorial en
Wars of General Ph
the leftist As-Safir charged that Habib was "basically trying to pressure and tame the main Arab opponents of the Camp David process . . ."

"Despite the peace slogans bestowed on Habib's movements, the battle is already under way. It is a battle for which Habib deserves the title of general rather than an American envoy," As-Safir said.

US aid programme in El Salva

s aid in Washington

itary bases

deb Straits and the entrance to the Red Sea. In exchange, Somalia was to receive $45 million in military sales credits for radar and anti-aircraft equipment but not a single piece has arrived yet. Western diplomats say one reason for the delay has been US doubts over the stability of Somalia.

Barre is also scheduled to meet Secretary of State Alexander Haig, Secretary of Defense Caspar Weinberger and congressional leaders during his

would visit Illinois, Texas, Canada and Western Europe before returning home.

After the US-Somalia military agreement was signed in August, 1980, two US congressional committees entered strong reservations about supplying arms to Somalia on grounds they might be used in the Ogaden, for an aggression against Ethiopia.

In one of the world's 10 poorest countries, last week, Barre lifted a state of emergency imposed 16 months ago, dissolved the Supreme Revolutionary Council of officers involved in the 1969 coup, that brought

sources said at least eight soldiers and five civilian non-combatants were wounded in skirmishing around the city. San Vicente residents reported that as the day's first shots were being fired guerrillas seized a radio station to urge the city's 20,000 inhabitants to support them. Residents of Santa Ana, the nation's second-largest city, northwest of here, also reported clashes between guerrillas and government troops.

In a midday broadcast, the guerillas' clandestine Radio Venceremos said the series of attacks on government troops around the country was "not something final but a show of

Zimbabwe

SMITH LOSES OVER WHITE

Salisbury, March 9 (Reuter) — The Republican Front (RF) Party of former Rhodesian Prime Minister Ian Smith on Tuesday lost its control over the white seats in Zimbabwe's Parliament with the defection of another rebel. Party chairman Geoff Kluckow said chief whip (Parliamentary floor manager) John Landau resigned on Monday to sit as an independent.

Eight other RF legislators quit last week to become independents in the House of Assembly, saying the party which dominated the final years of white Rhodesia had failed to

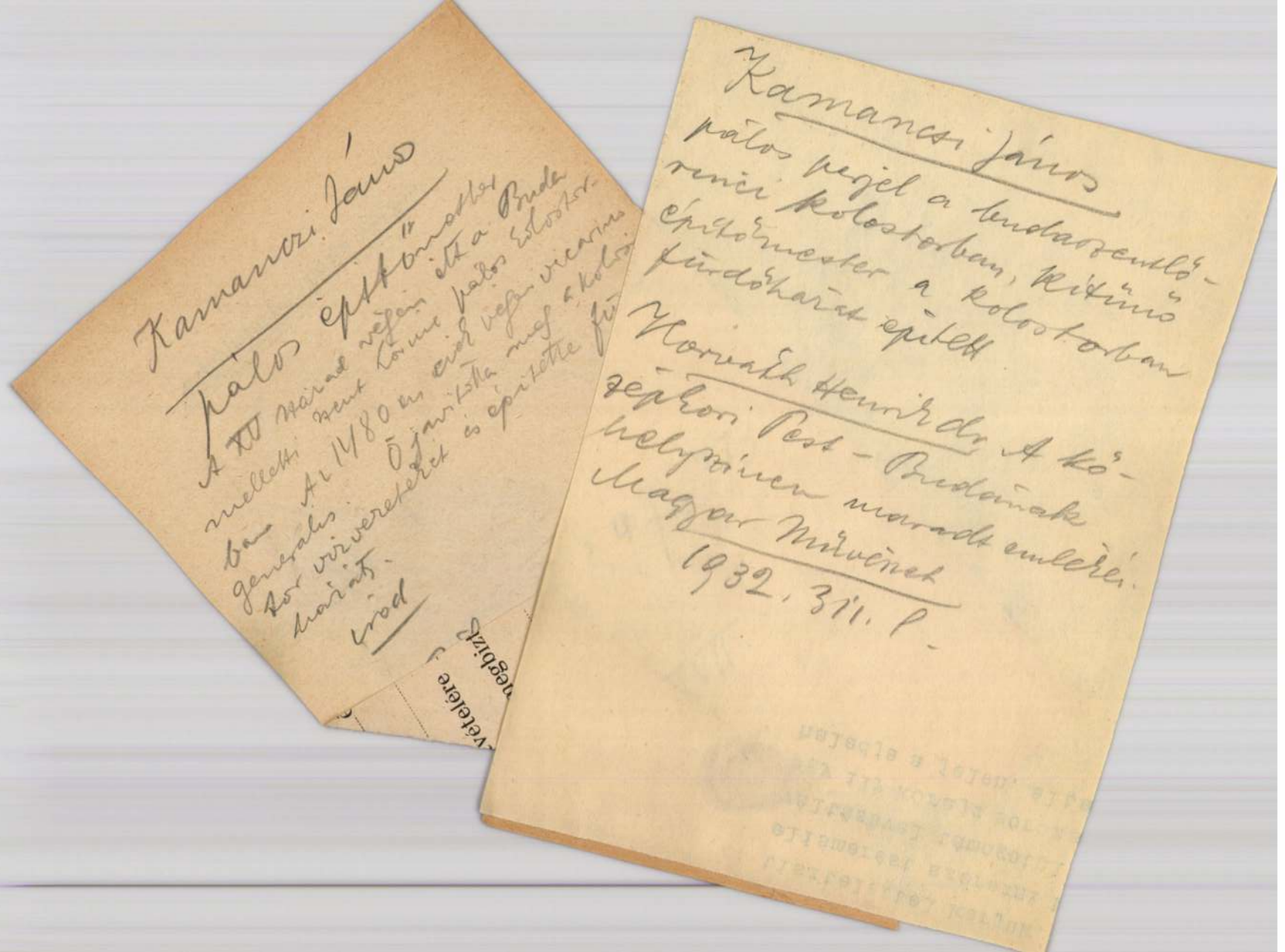

Kamancsi János

pálos építőmester

A XV. század végén ett a Buda-
mellettí szent Lőrinc pálos kolostor-
ban. Az 1480 en ezek végén vicarius
generalis. Ő javitotta meg a kolos-
tor vizvezetékét és építette fü-
házát.

irod

Kamancsi János

pálos perjel a budaszentlő-
rinci kolostorban, kitűnő
építőmester a kolostorban
fürdőházat épitett

Horváth Henrik dr. A kö-
zéphori Pest-Budának
helyszínen maradt emlékei.
Magyar Művészet
1932. 311. l.

magyar királyi államvasutak.

T. Müh

Miután kereseti
tésének
jelentések, kereseti
nevü munkástársamat szób

Kelt

tum.

tel kérjük,
ést szerezni
ását támogatni
rajz soroza
ált

Kamanczi Janos

épitómester

Buda XV. n.

l.

Tanulmányok Bp.

multjából. III. k.

149. l.

Radvánszky Andorné ōzv.

VIII. 41.

Kamancsi János

pálos vicarius

l.

Horv Mátyáskori

144. l.

Enrico Bonomi

ad una ricerca personale di specializzazione che apporterà più tardi benefici tendenti alla fusione delle discipline. In tal modo si avranno all'*Istituto Magistrale del Littorio*, alla *Scuola di Scherma*, alla *Scuola Superiore di Musica di Roma*, alla *Scuola Superiore Femminile* e al *Magistero Femminile di Orvieto* insegnanti specializzati; così come nella *Scuola Nautica «Caracciolo» a Sabaudia*, nell'*Istituto Magistrale di Udine*, nella *Scuola di Pilotaggio di Forlì*, poi negli *Istituti Nautici di Brindisi e di Venezia* e, infine, negli *Istituti di Preparazione Premilitare di Mirandola*. Si tratta di un eccezionale potenziamento educativo che attraverso una peculiare preparazione, forgia molte migliaia di giovani, qualche migliaio di ufficiali, educatori, maestri: questi ultimi entrano nei ranghi dei funzionari del Ministero dell'Educazione Nazionale. Per le Accademie vengono designati professori universitari; per i Magisteri, insegnanti di medio o altro grado. Inoltre personale diverso che, in un'atmosfera di vero entusiasmo e di fervore lavorativo, coopera alla vita delle organizzazioni, educa e prepara gli Italiani di domani.

Kamanczi János

pálos vicarius

XV–XVI. sz.

Horváth Henrik azonosította János-barátta a kolozsvári Farkas utcai templom építőjével.

Nagy Zoltán kimutatja e feltevés téves voltát lásd okv.

Építészet

1944. 11. l.

Téves Garády Sándor velemenye is, aki K.-t építésznek tartotta

EVNY 41263

L'Istituto Italiano di Cultura per l'Ungheria ha l'onore d'invitarVi alla conferenza che il prof. Adriano Randi, incaricato di storia dell'arte nella R. Università di Roma, terrà sul tema:

L'architettura barocca a Roma

(con proiezioni cinematografiche) mercoledi 29 luglio alle ore 17 nella sede del Fascio Italiano di Budapest (VII., Damjanich u. 12.)

Dott. Remigio Pian.

1

Építész: Kamarás Bálint
Statikus: Kamarás Ferenc
Berendezés: Klemm Gabriella

Fotó: Oravecz István

2

kerékpárral is lehet járni – mondják ők. Nálunk, aki megteheti, az egy házba belead apait-anyait, túlzásokat épít. Én nem rábeszélni akarom a megrendelőket, vagy lebeszélni őket valamiről, csak abba az irányba befolyásolni őket, amit igaznak érzek, nem csak a magam számára, az ő számukra is. Ehhez sok energia kell. A szándékok mögött általában az áll, hogy hangulatos házat szeretnének. Megpróbálom egyszerűbb eszközökkel, formákkal előidézni az általuk keresett hangulatot, a sablonok helyett, a balusztrád és boltív helyett, ami vasbetonból készül és krumpli alakú lesz úgyis. Sokan mondják: nem akarnak kockaházat – ez számukra maga az ördög. Erre jön a boltív. A kontaktus a megrendelővel nagyon fontos, nekem is van olyan házam, ami azért nem sikerült, mert nem értettünk szót, elbeszéltünk egymás mellett. Mindenki fejében nagy kavargás van arról, mi a szép. Az egyszerű, normális építészetet nem látják. Én boldog lennék az olyan házaktól, amik mellett elmennek úgy, hogy észre sem veszik. Magától értetődőek. Mondok egy példát: egyik házamnál volt olyan pillanat, amikor a megrendelővel való beszélgetés után nagyon el voltam keseredve, hazajövet lerajzoltam egy hosszú dobozt, félnyeregtetővel. Vagány volt, és még egyszerű is. Nem mutattam meg, még aznap este azt gondoltam, hogy ezzel csak növelném a káoszt – berakva két ház közé, amikhez nem sok köze van, de az újságban szépen mutat.

E.K.T.: A te házaid milyenek?

K.B.: Kevés „eszközt" használok – jobb, ha olyan formák kerülnek rájuk, amelyek arányait meg lehet szokni, szeretni, ami evidens. Nem akarok extravagáns házakat, normális, ház alakú házakat szeretnék. Szerintem az volna a jó, ha épülhetne egy jó átlag, amiből kilóghat egy-két nagyon nívós, vagy különleges ház. Ennek hiányában ezeknek a jobbaknak az értéke is csökken. Az eddigi megrendelőim szerencsémre nem voltak magamutogatók. A historizáló, az emberek fejében tradicionálisként élő formák, kívánságok, amiktől az otthonosságot várják, mai anyagokkal és szerkezetekkel nem megvalósíthatóak. Ezzel az egész műanyag hatásúvá válik, s pont az ellenkezőjét érik el, mint amit szeretnének. Érdekes, hogy eközben a legmodernebb kocsit

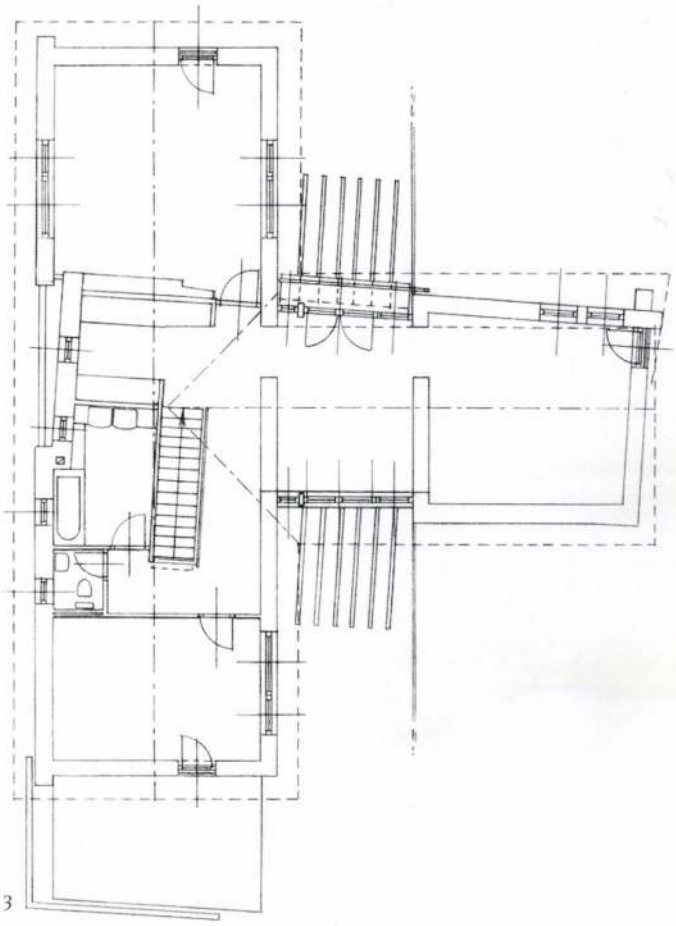

3

4

1. *Hátsó terasz*
2. *A kilenc tölgyes kert*
3. *Emeleti alaprajz*
4. *Nézet a bejárat felől*
5. *Tégla és vakolat – homlokzatok*

pítsunk céget, álljunk össze. Ez órák alatt komolyra fordult, s a következő héten kivettünk egy lakást, aztán vártuk, hogy történjék valami. Ezt csak így hirtelen felindulásból lehetett megcsinálni. A TAAT évfolyamtársakból, az egyetemi műteremtársakból, közeli barátokból áll.

E.K.T.: Érdekes, hogy a tietekhez hasonló iroda, ahol egyenrangúakként dolgoztok egymással, vagy egymás mellett, alig van. Ma már a végzősök nem állnak így össze céget alapítani. Alkalmazottak lesznek egy-egy vezető építész irodájában, vagy esetleg magánzók. Így van?

K.B.: A mi irodánk föderatív. Nem is tudok hasonlót, sokan mondják, hogy hét tervező sok. A munkák eloszlása, jellege habitus kérdése is, de a nagyobbakon ketten-hárman dolgozunk. Négyünket egyszerre vettek fel a Mesteriskolába –, ezzel is szerencsénk volt – ami hozzásegíthet minket ahhoz is, hogy vezető tervezők legyünk anélkül, hogy korábban egy irodában, vezető tervező mellett dolgoztunk volna. Ma az érettségizőknek komolyan el kell gondolkodniuk azon, miből fognak megélni. Nekem ilyesmi eszembe sem jutott akkor. A megélhetési kényszer ok lehet arra, hogy nem vállalkoznak, inkább biztos állást vállalnak. Mi egy kicsit mindig szabadabbak voltunk, nem iskoláztuk be magunkat sem az egyetemen, sem munkahelyeken. Nehéz, de mámorító érzés is.

E.K.T.: Hogyan indult a vállalkozásotok, hogyan kezdtél el dolgozni?

K.B.: Tervezőt szerintem ismeretség alapján választanak, keresnek az emberek, nem hirdetés alapján. De az iroda megpróbálta azt is, minden eredmény nélkül. Még nem volt diplomám, amikor egy barátomnak rajzoltam házat. Később családtagoknak, barátoknak, ismerősöknek. Anyagilag ezek a családi házak majdhogynem passzióból készültek.

E.K.T.: Sokan építkeznek Budapesten és környékén, fiatal építész vagy, te is résztvevő, ismered a ma épülő családi házakat. Milyenek?

K.B.: Ha nagyon kritikus vagyok, akkor az épülő családi házak zöme egyszerűen rossz. Nem csak ránézésre, de belülről, mindenhogyan. Nincsenek terek. Szobaszoba, konyha, a helyiségek csak úgy egymás mellett. Mindenki különbözni akar, egyéni lenni, de nem természetes módon. A sok toronytól már nem látszik a templom. Dániában például szerény házak vannak, amilyenek az emberek: minek két autó, mikor

5

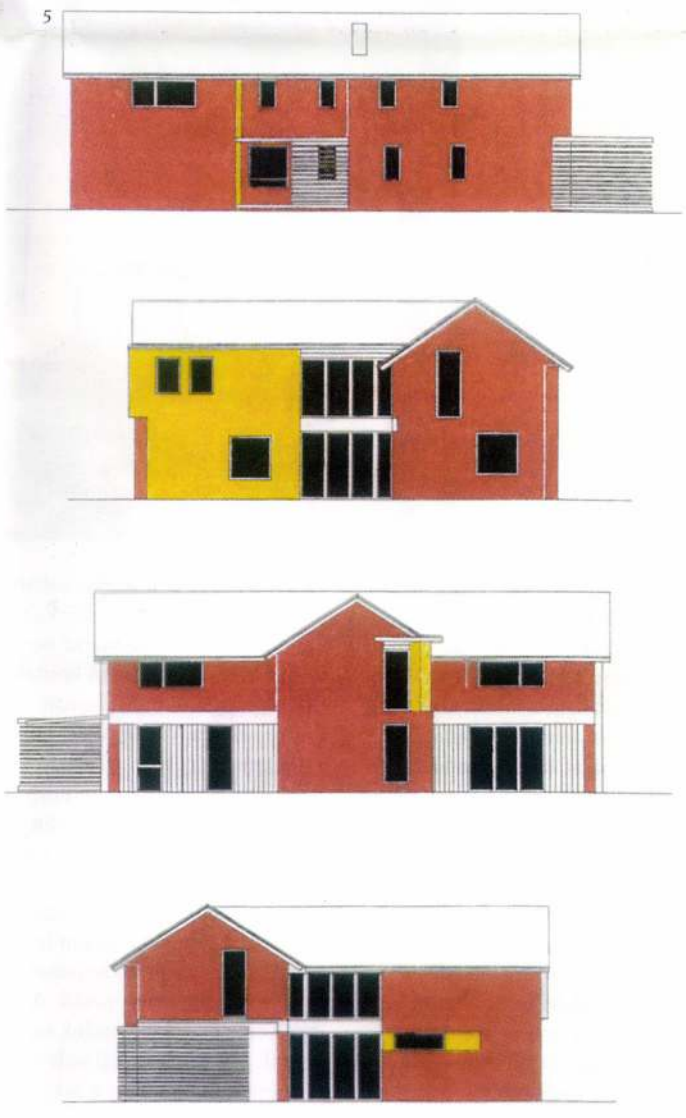

ahol mind a külső, mind a belső réteg részt vesz a függőleges (pl. födémteher) és a vízszintes terhek (pl. szélteher) felvételében is, már nem általános megoldás. A két falréteg együttdolgozását acélanyagú falkapcsok biztosítják. A légréteg részben vagy teljesen kitölthető hőszigeteléssel.
A teherhordó falak Eurocode 6 által megengedett minimális vastagsága 10 cm. Ez a méret és a fent is említett falazatkialakítások igen sok és érdekes falazott szerkezet építését teszik lehetővé. Ez gazdasági oldalról tekintve előnyös, azonban tervezési, építéstechnológiai szempontból hátrányos addig, amíg a hazai szakemberek kellő tapasztalatot, jártasságot nem szereznek az alkalmazásukban. Úgy gondolom, hogy azokat a szabványban szereplő szerkezeti megoldásokat, amelyek gazdasági vagy építéstechnológiai szempontból előnyösek, használnunk, alkalmaznunk kell. Azokat, amelyek a jelenleg is használt falazatkészítési eljárásokhoz képest nem jelentenek előnyt, nem érdemes kipróbálni. Természetesen az ilyen döntéseket mindig az adott gazdasági viszonyok határozzák meg. A gazdasági viszonyok változásával megváltoznak, megváltozhatnak az előnyösen alkalmazható falazattípusok is.
A fent említett szerkezettípusok, amennyiben az építésükhöz szükséges kiegészítő szerkezeti elemek rendelkezésre állnak, használhatók lennének a hazai építési gyakorlatban is. Ehhez azonban a tervezőmérnököknek ismerniük kell a tervezési módszereket, a kivitelező szakembereknek pedig az építési, fenntartási előnyöket, hátrányokat és ezek költségeit. Az Eurocode 6 előszabvány megismerése lehetőséget ad arra, hogy a hazai építőipar számára is kedvező, eddig ritkán alkalmazott építéstechnológiák honosodjanak meg. Az építéstechnológiákhoz szükséges kiegészítő elemek általában hazánkban is beszerezhetők a gyártók hazai képviselőin keresztül.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy természetesen nem minden szerkezettípus alkalmas és érdemes a hazai bevezetésre.

Sajtos István

[1] MSZ ENV 1996 – 1-1: 2000 Eurocode 6: Falazott szerkezetek tervezése. 1-1. rész: Az épületekre vonatkozó általános szabályok. Falazott szerkezetek vasalással és vasalás nélkül
[2] MSZ ENV 1996 – 1-2: 2000 Eurocode 6: Falazott szerkezetek tervezése. 1-2. rész: Általános szabályok. Tervezés tűzterhelésre. (Design of masonry structures – Part 1-2: General rules – Structural fire design)
[3] MSZ ENV 1996 – 1-3: 1999 Eurocode 6: Falazott szerkezetek tervezése. 1-3. rész: Általános szabályok. Részletes szabályok oldalirányú terhelés esetén. (Design of masonry structures – Part 1-3: General rules for buildings – Detailed rules on lateral loading)
[4] MSZ ENV 1996 – 2: 2000 Eurocode 6: Falazott szerkezetek tervezése. 2. rész: Tervezés, a falazóanyagok és a megvalósítási mód megválasztása. (Design of masonry structures – Part 2: Design, selection of materials and execution of masonry)
[5] MSZ ENV 1996 – 3: 2000 Eurocode 6: Falazott szerkezetek tervezése. 3. rész: Egyszerűsített méretezési módszerek és a falazott szerkezetek egyszerű szabályai. (Design of masonry structures – Part 3: Simplified calculation methods and simple rules for masonry structures)
[6] MSZ 15023: 1986 Építmények teherhordó szerkezeteinek erőtani tervezése. Falazott szerkezetek.
[7] MSZ ENV 1998 Eurocode 8: Tartószerkezetek földrengésállóságának tervezési előírásai. (x)

Az első hálózati szélerőmű Kulcson

Június közepén kezdte meg működését az első áramszolgáltatói hálózatba integrált hazai szélerőmű.
A szélmérés 1999 márciusában indult a kulcsi víztorony tetején. A szélmérési eredmények kiértékelését és a megvalósíthatósági terv elkészítését követően született meg a döntés 2000 februárjában, hogy a helyszínen megfelelő szélenergia áll rendelkezésre ahhoz, hogy azt energiatermelésre használják. Azonban a gazdasági számítások és az üzleti terv elkészítése azt mutatta, hogy egy szélerőmű telepítése önerős finanszírozással jelenleg még nem lehet gazdaságos Magyarországon, vagyis az állami szerepvállalás nélkülözhetetlen. Mivel a termelhető energia eladásának ára törvényileg szabályozott, ezért beruházási támogatás elnyerése céljából az összes lehetséges pályázaton elindult az Első Magyar Szélerőmű Kft. A kulcsi szélerőmű projekt estében egy közel 200 millió forintos fejlesztésről van szó, melyhez a Gazdasági Minisztériumtól és a Környezetvédelmi Minisztériumtól is nyertek beruházási támogatást.
A berendezés gépháza 63 méter magas kúpos acéltornyon helyezkedik el, háromágú lapátkerekének átmérője 44 méter. Névleges elektromos teljesítménye 600 kW. Évente kb. 1,2 millió kWh energiát termel. Automatikusan szélirányba fordul és a rotorlapátjainak állásszögét is változtatja azért, hogy energiatermelése optimális legyen.
A berendezés pontos helye a Pálhalmai Agrospeciál Kft. barackosában (a Rabgazdaságban) a Nagy Debella domb tetején van. A termelt energiát a DÉDÁSZ veszi át. Az áramot földkábelen keresztül juttatják el a 20 kV-os hálózatra.
A megújuló energiaforrások felhasználásával (nap, víz, biomassza, geotermikus források, szél) a fosszilis energiaforrások (szén, gáz, kőolaj) felhasználása csökkenthető, amely jelentős szén-dioxid-, kén-dioxid- és nitrogénoxid-kibocsátás redukálást eredményezhet. Ezeknek a gázoknak atmoszférába jutása a levegőszennyezésen kívül globális fölmelegedést okoz, ezenkívül világszerte cél a levegőtisztaság védelme. EU-kívánalom, hogy az összes energiafelhasználás 12%-a megújuló energiaforrásokból származzon. Magyarországon ez jelenleg 2-3% körül van, az EU-csatlakozásunk egyik feltétele, hogy ez 6% legyen.
A berendezés jelenleg a legkorszerűbb szélerőmű a piacon. A régebbi hagyományos szélerőművekkel szemben (rotor, lassútengely, nyomatékváltó, gyorstengely, 4-6 pólusú generátor) ez a típus nyomatékváltó nélküli, közvetlen hajtású 200 póluspárú generátorral szerelt berendezés. A nyomatékváltó, amely bonyolult fogaskerékrendszeren keresztül a 25-30 fordulatú rotormozgást percenkénti 1000 fordulatra gyorsítja, nemcsak zajos, hanem gyorsan elhasználódik és gyakori meghibásodást is okozhat. Ilyen berendezés nincs a kulcsi szélerőműben. A szélerőmű nem pörög, hanem forog. (Maximum 30 fordulat percenként 50 km/h-nál erősebb szélben, ilyenkor nem is repülnek a madarak) A madarakra gyakorlatilag semmilyen hatással nincs, sőt a ragadozó madarak előszeretettel használják a gépházat megfigyelőhelyül. A téli üzemben veszélyt jelenthetnek a rotorlapátokról leváló jégdarabok, azonban a lapátok automatikusan fűthetőek, ami megakadályozza a jegesedést. Az esetleges hanghatások tekintetében messze megfelel mind az európai, mind a hazai előírásoknak.

Kamarás Bálint

Ház egyszerű szavakkal

Kamarás Bálint – családi ház Érden

1

Az előszoba falára vetít képeket az általa tervezett érdi házról, de előtte, hogy értsem, másról kezdünk beszélni

Alaprajz 2001/5

2

Kamarás Bálint: Volt egy belső „forradalom" 1990 körül, nem sokkal azután, hogy felvettek a Műszaki Egyetemre. A felsőbbévesek próbálták elérni, hogy nálunk is műteremoktatás legyen, mint sok külföldi egyetemen, főiskolán. Egy műterem működött is: valójában már előttünk tíz évvel az akkori diákok elfoglalták a K II.56-os termet, s mint műteremben dolgoztak ott, amely azóta féllegálisan működött. Ők építették a galériát is. Megalakult az Építészhallgatók Szövetsége. Elérték, hogy akkor, 1992-ben kinyissanak több termet, s feldolgozási héten bent rajzolhattunk az iskolában. Nem tudom, ezen az egy alkalmon kívül volt-e máskor is ilyen. Később a harmadik emelet félreeső folyosóján dolgoztunk tovább a vizsgaidőszakban is. Véletlenszerűen alakult úgy, hogy bekerültünk a műterembe. Az idősebbekből álló csapat „felbomlott", s ők szóltak, hogy menjünk, „vigyük tovább" a műtermet. S mi három évig kommunában dolgoztunk – a galérián aludtunk –, éltünk ott. Láttuk egymás munkáit, s dolgoztunk együtt. A bekerülés véletlen áldás volt. A kint maradtak furcsán nézték, kicsit irigykedve, vagy értetlenkedve... Míg nem voltam „tag", én se mertem belesni, mi folyik ott... Talán elitista körnek is tűnhettünk. Ebbe a terembe is osztott a dékáni hivatal órákat, de mi átosztottuk, viszont a dékán a külföldieknek élő műteremként mutatta meg a mi termünket, hogy ilyen is van az egyetemen. Ez a műtermes három év nagyon fontos, nekem ez volt az egyetem. Éjjel-nappal ott voltunk, onnan jártunk be a jobbnak hitt előadásokra, a Szkéné Színházba. Az építészettörténeti órákra, a szomszédba, viszont mindig. Sőt Masznyik Csaba a könyvtárban önképzőköri órákat tartott nekünk minden héten. Gyakorló építészeket és másokat is hívott előadni.

Emődi-Kiss Tamás: Saját iskolátok volt?

K.B.: Igen. A műterem „központka"-féle is volt, sokan jöttekmentek, barátok, sokszor éjszaka is. 15-16-an voltunk, néhány cserével. Ötödévre már nem egyformán álltunk, s elindult a háromszáz fős évfolyam – nehezen lehetett megtartani a termet. A K II.56 tanterem lett, mint a többi.

E.K.T.: Viszont később ebből az egyetemi műteremből alakult a TAAT építész műterem, amelynek te is tagja vagy, nem?

K.B.: Igen, végzés után, mikor már szervezni kellett, hogy találkozzunk, az Astoriában gyűltünk össze péntek esténként. Volt, amikor egy ember, s volt, amikor sokan voltunk. Egyik ilyen alkalommal merült fel, hogy ala-

Kamancsi János

jálos perjel és epitö-
mester
1572

l.

Horváth Henrik dr

Buda a Közepkor-
ban. Bp. 1932. 83 l.

Nagytekintet

Megfelelve a folyó hó 13
bátor vagyok jelenteni, hogy
a gyulafehérvári székesegyhá
Marosnagylakra a helyszínére
óvása céljából feltétlenül s
latát terjessze be, amelynek
vitel gyakorlati módjára vor

Egyidejüleg bátorkodom á
gató tanácsának átiratát tis

Budapest, 1916. január

Kámánczi János

építén-fráter a budaszentlőrinci pálos kolos-
tor vízvezetékét kénítette 1480 körül

Zolnay László: Magyarország legnagyobb kolostorromja
a budai hegyekben. - Budapest, 1971.5.sz.34-36. l.

Komaphózy V.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1890.

Jószai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1 149 1

Kamanházy Valér

festő

Lyka München

72. l.

BUDAPEST

V., AKADÉMIA-UTCA 8.

TELEFON:

12 — 54 — 23

A CÍMLAPOT ÉS A TIPOGRAFIÁT
REITER LÁSZLÓ RAJZOLTA

F. k. Tamás Henrik

ROSENBERG NYOMDA, BUDAPEST

KÁMÁN György

Derkovits öntöndijasok kiáll.
Bp. Ernst, 1998

Új Műv. 1998/6. 12.

6. ill. {tm "Zvirbulis, Juris 1416:"}{tm

Kiállítóház, 1987 **ism.** VADAS József:
március 13. 12. {tm "Vadas József

Losonci Miklós, 1987 48 p. ill. {tm
klós 1418:"}

okából. = Alföld, 38, 1987, 11. 88-89.
Kádár Zoltán 1419:"}{tm "Nagy Imre >

A Hansági Múzeum Mosonmagyaróvár és a Fiatal Képzőművészek Stúdiója Budapest meghívja Önt

KÁMÁN GYÖNGYI
PETŐ HUNOR
SZABÓ DEZSŐ
VERES ANDOR
installációinak megtekintésére.

A kiállítást megnyitja:
***Dr. Báznai Bertold** alpolgármester*
és
***Zwickl András** művészettörténész*

1996. *szeptember 11-én 17 órakor a*
Pannon Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvár Vár épületében.
A kiállítás megtekinthető: 1996. szeptember 11 - 30.

Rendezte:

Beke Zsófia és Bizzer István
a Honfoglalás 1100. évfordulója alkalmából.

MEGHÍVÓ
EINLADUNG

Kámán Sándor, [ ]

L: Megyeri Gyula

_ : □ Három amatőr képzőművész 2.

Esti Hirlap, Bp. 1977. dec. 17

Kámán Titusz

1931. székesfeh. képrömkidöll-

Székesfeh. Szemle

1931. 4. sz. 5. l.

Székesfeh. Napló

1931. márc. 31. ápr. 1

Fejérmegyei Napló

1931. márc. 31.

Kámán Gyöngyi

A Hansági Múzeum Mosonmagyaróvár és a Fiatal Képzőművészek Stúdiója Budapest meghívja Önt

KÁMÁN GYÖNGYI
PETŐ HUNOR
SZABÓ DEZSŐ
VERES ANDOR

installációinak megtekintésére.

A kiállítást megnyitja:
Dr. Báznai Bertold alpolgármester
és
Zwickl András művészettörténész

1996. szeptember 11-én 17 órakor a
Pannon Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvár Vár épületében.
A kiállítás megtekinthető: 1996. szeptember 11 - 30.

Rendezte:
Beke Zsófia és Bizzer István
a Honfoglalás 1100. évfordulója alkalmából.

MEGHÍVÓ
ADUNG

Das Hanschager Museum in Mosonmagyaróvár und das Studio der Jungen Künstler in Budapest
laden Sie zur Besichtigung der Installationen von

Gyöngyi Kámán
Hunor Pető
Dezső Szabó
Andor Veres
ein.

Die Ausstellung wird von
Vizebürgermeister **Dr. Bertold Báznai** *und Kunsthistoriker* **András Zwickl**
am 11. September um 17 Uhr
an der Pannon Agrarwissencschaftlichen Universität zu Mosonmagyaróvár
im Burggebäude eröffnet.

Die Ausstellung kann von 11. bis 30. September besichtigt werden,
sie wurde von
Zsófia Beke *und* **István Bizzer**
organisiert

KÁMÁN GYÖNGYI

Beke Zsófia: Takarásban. Kámán Gyöngyi, Pető Hunor, Szabó Dezső és Veres Sándor installációi.

Uj Művészet 1997, 1, 67-68

zédek a XVII. századból.
vos Akadémia
e, 1988. : Bevezető
sen).

nes Künstlerlexikonba, 8-12.
)4-1995.
G. A. Bertinalli, G. R.

KÁMÁN GYÖNGYI

MEGHÍVÓ
EINLADUNG

A Hansági Múzeum Mosonmagyaróvár és a Fiatal Képzőművészek Stúdiója Budapest meghívja Önt

KÁMÁN GYÖNGYI
PETŐ HUNOR
SZABÓ DEZSŐ
VERES ANDOR
installációinak megtekintésére.

A kiállítást megnyitja:
***Dr. Báznai Bertold** alpolgármester*
és
***Zwickl András** művészettörténész*

1996. *szeptember 11-én 17 órakor a*
Pannon Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvár Vár épületében.
A kiállítás megtekinthető: 1996. szeptember 11 - 30.

Rendezte:

Beke Zsófia** és **Bizzer István
a Honfoglalás 1100. évfordulója alkalmából.

Kámán Gyöngyi in between/közben

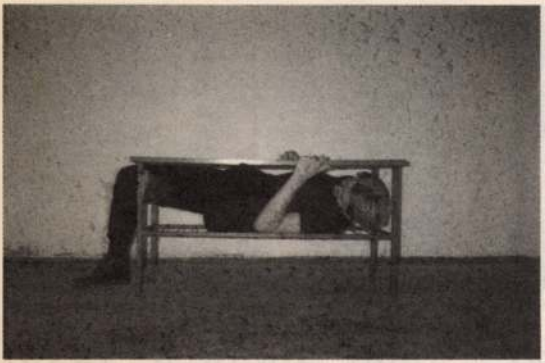

1999.
április 20.
19.00

Óbudai Társaskör
Galéria
1036 Budapest, Kiskorona u. 7.

a kiállítást megnyitja
Nemes Attila
művészettörténész

Nyitva:
hétfő kivételével 10-18 óráig

szegedi kortárs fotográfiák

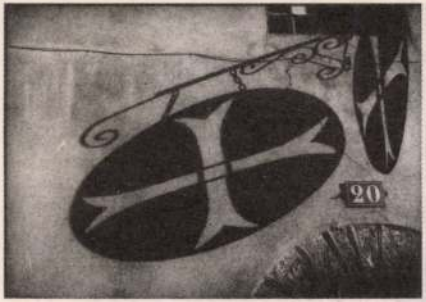

Hegedűs György felvétele

1999. április 7. 18.00

Átrium
Szeged Kárász u. 9.
a kiállítást megnyitja
Dömötör Mihály fotóművész
Nyitva: minden nap 10-19 óráig
A kiállítás bezár 1999. április 24.

szigeti András és Illés Barna Z02

Szigeti András felvétele

1999. április 9. 18.00

P. Galéria
6721 Szeged, Victor Hugo u. 5.

A kiállítás bezár 1999. április 30.

A Hansági Múzeum Mosonmagyaróvár és a Fiatal Képzőművészek Stúdiója Budapest meghívja Önt

KÁMÁN GYÖNGYI
PETŐ HUNOR
SZABÓ DEZSŐ
VERES ANDOR

installációinak megtekintésére.

A kiállítást megnyitja:
***Dr. Báznai Bertold** alpolgármester*
és
***Zwickl András** művészettörténész*

1996. *szeptember 11-én 17 órakor a*
Pannon Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvár Vár épületében.
A kiállítás megtekinthető: 1996. szeptember 11 - 30.

Rendezte:

Beke Zsófia** és **Bizzer István
a Honfoglalás 1100. évfordulója alkalmából.

MEGHÍVÓ
EINLADUNG

KÁMÁN GYÖNGYI

Kámán Gyöngyi kiállítása
Stúdió Galéria (1053 Bp. Képíró utca 6.)
Megnyitó: 1995. december 19-én 18 órakor
Megtekinthető: 1996. január 13-ig hétfőtől szombatig naponta 14-18 óráig

KÁMÁN GYÖNGYI

ÚJ MŰVÉSZET

1999 / július

11.o.

kademia erre az évre minden kiad-
olyamodjam segitségért s talán a
st semmi nagyobb kiadható pénze
en további nélkül olvasatlanul be-
l hónapra elutazott Szabolcsba
yen slendriánság s a hozzáfüzött
ttem tőle megérkezte után munkámat.
rja, hogy nincs senki, aki ugy tud-
éppen ő s kész bármikor véleményt
kottáimat még mindig "néhány nap
t rajta. Amig meg nem küldi - sürge-
szeállitani. Természetesen addig
edves
K. feleségednek kézcsókomat küldve

KÁMÁN Gyöngyi

Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület

Stúdió Galéria

Kámán Gyöngyi
Veszteség

1995. december 20 - 1996. január 13.
megnyitó: december 19-én kedden 18 órakor

nyitva: hétfő - szombat 14 - 18 óráig

Stúdió Galéria 1053 Budapest, V., Képíró u. 6. Tel: 267 2033 Fax: 342 5380

Kaltschmidt Ábrahám

mérnök

Szeged külterületének hebyrétrajza 1747-ben fentitöt

lőisd

Reizner János

Szeged tört I. k.

Szeged 1899. 320 l.

336 l. után után

MOB kat. 3177/I.

rolled in a puddle. The King immediately ordered a coach to be sent to fetch the bridegroom, with a complete set of the most sumptuous clothes for him to go to church in. And soon after they went to the church and the Princess and the beggar boy were married. The wedding feast lasted three whole days, with eating and drinking and merry-making. But when it was over the King said he would like to see his son-in-law's palace, so he ordered six coaches to be brought round. The beggar boy's heart went down into his boots at this, for he could not doubt but that now everything would be found out. But the little cat was not dismayed. He addressed his master as "Your Highness" and went on boasting of all his riches.

At last the company started. In the first coach sat the bridegroom, in the second the bride, in the third the King, in the other three coaches the rest of the company. But the little cat ran on in front, a furlong or so in advance of the others. And as he ran, he came to a drove of horses. And he said to the horse Keeper: "If you are asked to whom these horses belong, you must answer they belong to Such-and-Such

...kat. Tíz órában látogatta a Scuola Commerciale pareggiata Ernesto

...kola
...iro-
...sével
...ráit.
...ardo
...meg-
...elvet
...Studi
...olya-

...olasz
...nter-
...kod

...emio-
...hall-
...emen

Kaltschmidt Ábrahám

Szeged belterületének
helyrajza 1747.

Fenti felvételeném
kisebbített hasonmása

Repr.
Reizner János

Szeged tőr. I. k.
Szeged 1899. 336. l.

rythme" (Études Hongroises 1926—7 és Bibliothèque des Études Hongroises, Paris, 1937), — „Problemi di geografia linguistica nel rumeno del settecento" (Annuario della R. Accademia d'Ungheria, II.), — „A mai olasz katolikus líra" (Vasárnap, 1938). Cikket és ismertetést írt még az Egyetemes Philologiai Közlöny, az Archivum Romanicum, az Archivum Europae Centro-Orientalis és a Nouvelle Revue de Hongrie számára, közreműködött Mécs László verseinek francia fordításában (Ladislas Mécs: Poèmes choisis, Paris, 1938). 1938 május 28-án a római Magyar Akadémiában előadást tartott „Il romanisme orientale" címen.

Imrédy Mária Magdolna (1916, Budapest, róm. kat.), művészettörténész, negyedéves bölcsészettanhallgató. Az 1937—38. akadémiai évre (január—július) az Istituto Interuniversitario premio-ösztöndíjával beíratkozott a római egyetem bölcsészeti karára, ahol művészettörténeti és olasz irodalmi előadásokat hallgatott. Doktori értekezésével, az anjoukori olasz-magyar művészeti kapcsolatokkal foglalkozott. Kutatásokat végzett a Palazzo Venezia művészettörténeti és archeológiai intézetében és könyvtárában, a Vatikáni és a Montecassinoi könyvtárakban, különös tekintettel a kodexek miniatúráinak

Kaltschmidt
Ábrahám

laid
2
Reizner János

Szeged tört.
I. 166. III. 29,
206, 427. 428. l.

21. Marco Vecelli után
Sz. Venezíában 1545-ben. + ...

21. III. András és Thomasina.

Balról a vörös bársonynyal béle
trónuson, ~~[illegible]~~ csipkekoronával a fe
kezében, ~~melylyel a trónus karfájár~~
a ~~koronára~~ erre támasztott baljában ~~pedi~~
éves III. András, a gyermek, király áll jobbját
jával kardjának kosár nélküli marko
~~jénél~~ három beszélgető ~~leány~~ holgy képen cs
fekete selyemruhát visel ~~hasitott u~~
éke ékköves ~~lánez~~ és keblén kereszt
rály ~~fején~~ nak, ki prémes kalpag ~~van~~ visel ~~tolla~~
kék. A tillája, vállra vetett palás
~~derekát ékköves öv szoritja~~. Felira
MAVROCONA VIDVA VNGARIAE REGINA EIV
TVRVS.

Vászon, méretei 134: 161
~~Marco Vecelli után másola~~
Gróf Bánffy Dénesné ajánd
A ~~[illegible]~~
303/88 A. No. 7. sz. a. vétetett át
~~Át. Képt. 292.~~

Kifüggeszteszére vonatko
A Nemz. Muzeumban

71. — 1873: V. 71.
A Tört. Képcsarnokban

I és a kinek derekát öv szoritja,

554
(TK)

904: V. 2.

Kaltschmidt Abraham

l.

Gereczerajztár

242. h.

ANDREAS KALTSTEIN, textilfestőmester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-től.--A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.
E mesterek egyike volt:
247.- Andreas Kaltstein, Bela, 1802. 153.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

Herzog

Kaltwasser

1750. máj. 8, jun. 13.

Kaltwasser Werschetzer Tischler (mo-
csár lecsapolás)

Baróti, Adattár I–IV. 338, 339.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kalus Petrus

opitán XVII. z.

Berzterce

l.

Univerzitní lexikon

75. l.

42a	124	—	—	—	—	fára	90.—	32·5	
42b	124	—	—	—	—	fára	88·5	32·5	
43	127	—	—	—	—	fára	53·5	43.—	
44	128	—	—	—	—	fára	54·5	44.—	
45	137	—	—	—	—	fára	40.—	60.—	
46	139	—	—	—	—	vápe.	27.—	38.—	
47	140	—	—	—	—	vápe	27.—	38.—	
48	154	—	—	—	—	fára	34·5	26·5	
49	190	—	—	—	—	fára	56.—	63.—	
50	192	—	—	—	—	lala	41.—	47.—	
51	—	~~54~~	54	—	—	fára	46.—	31.—	
52	—	~~66~~	66	—	—	vápe	96.—	81.—	
53	—	~~125~~	125	—	—	rekre	19.—	15·—	
54	—	~~133~~	133	—	—	fára	44·5	77·5	
55	—	~~171~~	171	—	—	fára	65.—	54.—	
56	—	~~179~~	179	—	—	vápe	69.—	57.—	

Kalusi

pianista rajztanito

XVIII.

irod

Pap Szeged 163.

nem szegeden ett!

MDK

Kalotaszegi Mátyás, népi iparművész, fazekas

Mohácson a múzeumban műhelyt rendeznek be számára.

— : Fazekasbemutató 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ian. 22.

Kálvai Mária

MDK

nagymágocsi nevelő

pasztelljeivel

szerepelt a kiállitáson.

Juhász Antal:Csongrádiak tárlata - Esztergomban.
Pedagógusok Lapja.: 1960. aug.

Kálvai Mária

MDK

Részt vett a kiállításon.

L.F.: Rajzpedagogusok kiállítása a Móra Ferenc Múzeumban.
Tiszatáj. 1962. jul.

Kálvai Mária MDK

Szerepelt a Csongrád megyei rajztanár festőművészek szegedi tárlatán/Móra Ferenc Muzeum/.

"Utcarészlet"

L.F.: Pedagógus festők kiállitása.

Délmagyarország. 1962. jun. 27.

Kálvai Mária

Részt vett 1962-ben a szegedi Móra Ferenc Muzeum kupolatermében megrendezett csongrád megyei rajztanárok kiállitásán.

Rajztanitás 1962. V.sz. 30.l.

MDK

Kálván Antal, Bp.

Uj tagok a M.Ipm.Társ. Magyar Iparmüvészet, 1901. 291. l.

Kármán G. Aladár

A Rössler-család
siremléke. Terverte
fenti. Repr.

Kő és Mükő.
1925. 9. 7. 15. l.

Kamarás Béla

Dr. Lukeres Tízló: „Ált. és nervetlen kémia" c. műve barkoló és kötésfervét kérfutette

Díjazott /. hép magyar könyv 66"/

Magyar grafika 1967 III. n.

Kamarás Béla

hénítette Dr. N. Gáspár Zsuzsa:
Birkémia c. műve kötésterét.
Díjanott Inkép magyar könyv 68")

Magyar Grafika 1968 mell.

Kamarás Béla MDK

Balatoni táj, akv.

Mücsarnok 1960. VIII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kamarás Béla

Szerepel a IX. hagy. Kép. mův.

Kiállításon

hagy. az 1 fjuság 1962 IV. 28

Kamarás Béla

(szül. 1921)

Gépesített birkenyírás Paulotán.
o. temp., 50×60 cm. (p. J.j.l.:
Kamarás.

A művész tul.

Merőgazdaság a képzőművészetben.
A Kat. bév. Matolni János.
Bp. 1959

21. l.

Kamarás Béla

Bemutatott műve:

"Táj", olajtempera, 50 x 60

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállitás

Budapest, 1968

Kamarás Béla

Autójavitó, ot.

Téli Találat 1964 Székesfehérvár

EA ..... ltsz. Gyűjtés he

MDK

Kamarás Béla

Öreg gyár, o.t.

Dolgozó e mberek között kiáll. Ernst Muz.
1964. máj.

HDK

Kamarás Béla (festő)

Szerepelt a Szegedi Szakszervezeti Székházban rendezett Szocialista mezőgazdaságunk c. kiállításon.

(Katalógus): Egy méltatással megjelent szegedi képzőművészeti kiállítás.

Tiszatáj, Szeged, 1960. február. [redacted] s. l.

Hamvas Béla

festő

MDK.

Méltatás.

Művészet 1960. október – 41 lap.

Malk

Kamarás Béla

tolerajza a VI. magy. képzőm. kiállitáson

Pogány Ö. Gábor: Képzőművészeti Kulturánk Helyzetéről

Népművelés, 1956, 1. sz. 34. l.

Kamarás Béla, festő

MDK

Első sűret a Közösben c. alkotása sikert ért el.

Cs. M.: „Dolgozó emberek között"
Kiállítás az Ernst Múzeumban

2-l

Esti Hírlap, Bp. 1960. dec. 1.

Kamarás Béla: Házak

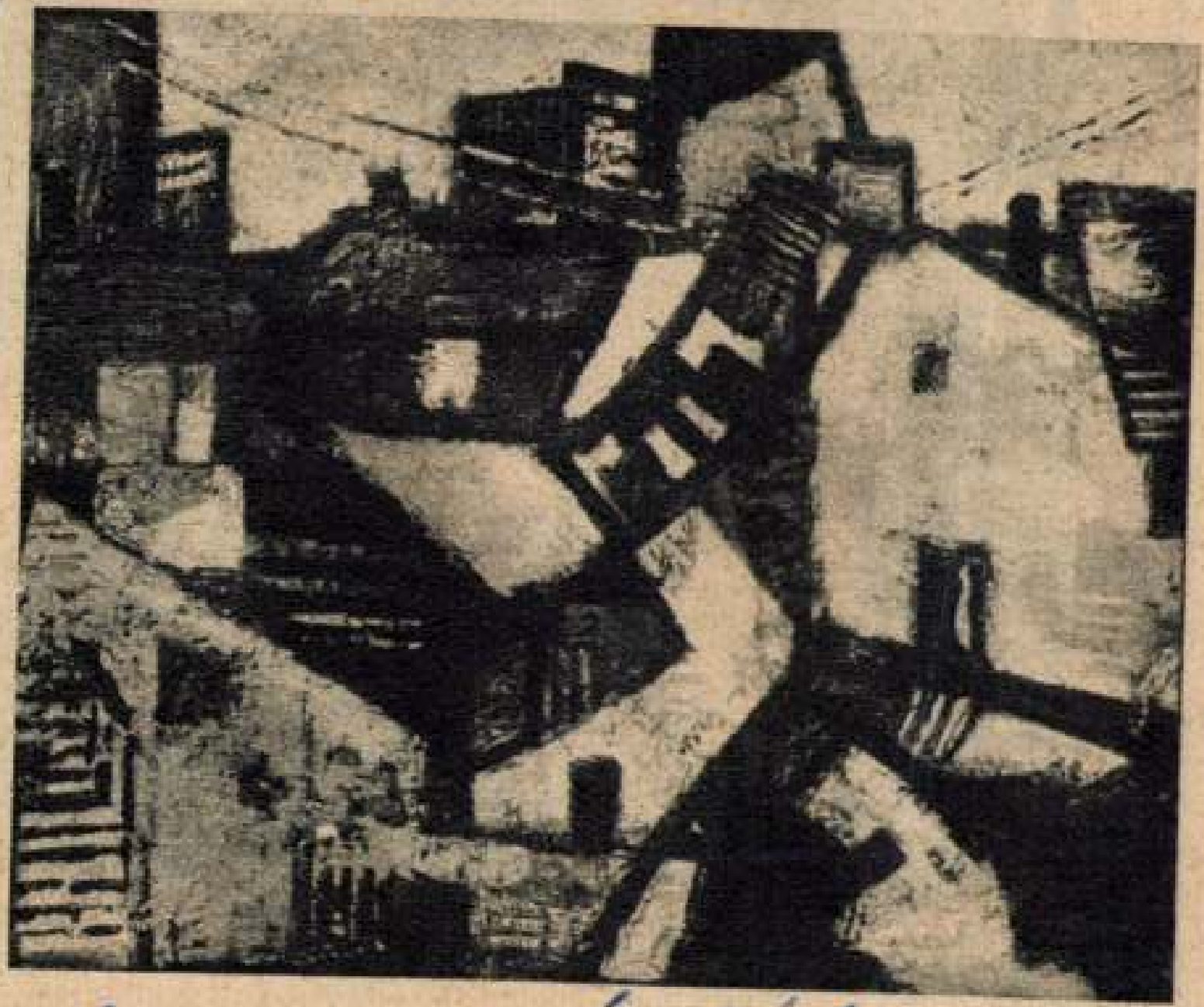

Soc. Művészet
1962 ápr. 1.

A magyar némafilmek művészei a magyar sajtó az újságírókkal

de-D. U.

KAMARÁS Béla

leave a hálóban

Képzőművészeti alkotások a Royal Szállóban

Magyar Nemzet 1961. aug. 17. 6. o.

mdk.

Kamarás Béla

tervezte a borítólapot Karel Schulz „Köbe Zárt Fájdalom" e. könyvének magyar fordításához.
(Michelangeló életregénye)

Karel Schulz Köbe Zárt Fájdalom
Bp. 1962 K.A.K.

Kamarás Béla

Dr Szlameniczky István: Bonourfi-
tenyésztés a világgazdaságban.
fedélterve.

említve.

A szép magyar könyv, 1963 30. l

Kamarás Béla

Flammisky: Barangitenyéntés c. könyv borítója (képkő)

A nép magyar könyv, 1963

Kamarás Béla

MDK

Első szüret a közösben, o.temp.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.
1960. nov.

gyes képein nagyon olaszosan dol-
a jeles portretista, Ch. Amberger
lmi iskolát B. Strigel /1460/61 k.-
1478/79—1546/49/ képviselik. A ma-
t Németalföld felől jövő befolyások

MDK.

Kamarás Béla

Üvegablakterveiről

Esti Hirlap 1961.1.II.

MDK

Kamarás Béla

Jégvágók.... o.temp.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1961.

Kamarás Béla MDK

Házak, olajtemp.

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Kamarás Béla

Házak, olajtemp.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Műcs. 1962. 14.l.

MDK

Kamarás Béla

Táj, o.temp.

II. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

MDK

Kamarás Béla

Megálló, tus

Mecseki táj, rk.

Bányászok, rk.

Pécsi erőmü épitése, rk.
Porcelánfestő, rk.

VIII. M.Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 196o. ápr.

Kamarás György

Szőnyegtérv. Repr.

Dunántúli Napló 1968 VI. 2. 5.

MDK

Kamarás György

Kiállitási hir

Pedagógusok lapja 1968 juni.18.

Kamarás Gyula.

Radovay: Gotikus festmények hagyarovnágon c. könyvének kötéstervéi kémíti (szerzó)

Magyar Grafika, 1964, II.

Kamaras Gyula

Boskovits Miklós: Botticelli kötésterve.

említve.

A szép magyar könyv, 1963.
26. l.

Kamaneś Gyula

Radocsay Dénes: Gótikus festménylk Magyarországon. Kötésterve.

Emlékve.

A szép magyar könyv.
1963 25. l.

Kamarás János
Csomor Tibor: Folyóiratszemle.

KAMARÁS JÁNOS: **TANÁCSI ZÖLDFELÜLET-RENDEZÉSI ÉS -VÉDELMI FELADATOK A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSBEN** c. írásának *(36-38. l.)* célkitűzése a megfelelő települési környezetet szolgáló zöldfelületek kialakításával és megvédésével, az azt segítő társadalmi akciók szervezésével kapcsolatos főbb tanácsi feladatok összefoglalása, egyszerű eszközök felhasználásával egységes gyakorlat kialakítása, a helyi tanácsok és a szakmai irányító szakosztályok közötti együttműködés és munkamegosztás segítése, a települések és környezetük rendjének további fokozása, a hiányosságok csökkentése. Szól az épületek és építmények létesítésével és karbantartásával kapcsolatos feladatokról, különös tekintettel a családi házas beépítés térhódítására, foglalkozik a zöldterület-gazdálkodás néhány időszerű feladatával, a parkosítási-fásítási feladatokkal, a mezőgazdasági területek védelmével, a temetők gondozása, fenntartása kérdéseivel.

Budapest folyóirat,
1988., 4., 47-old.

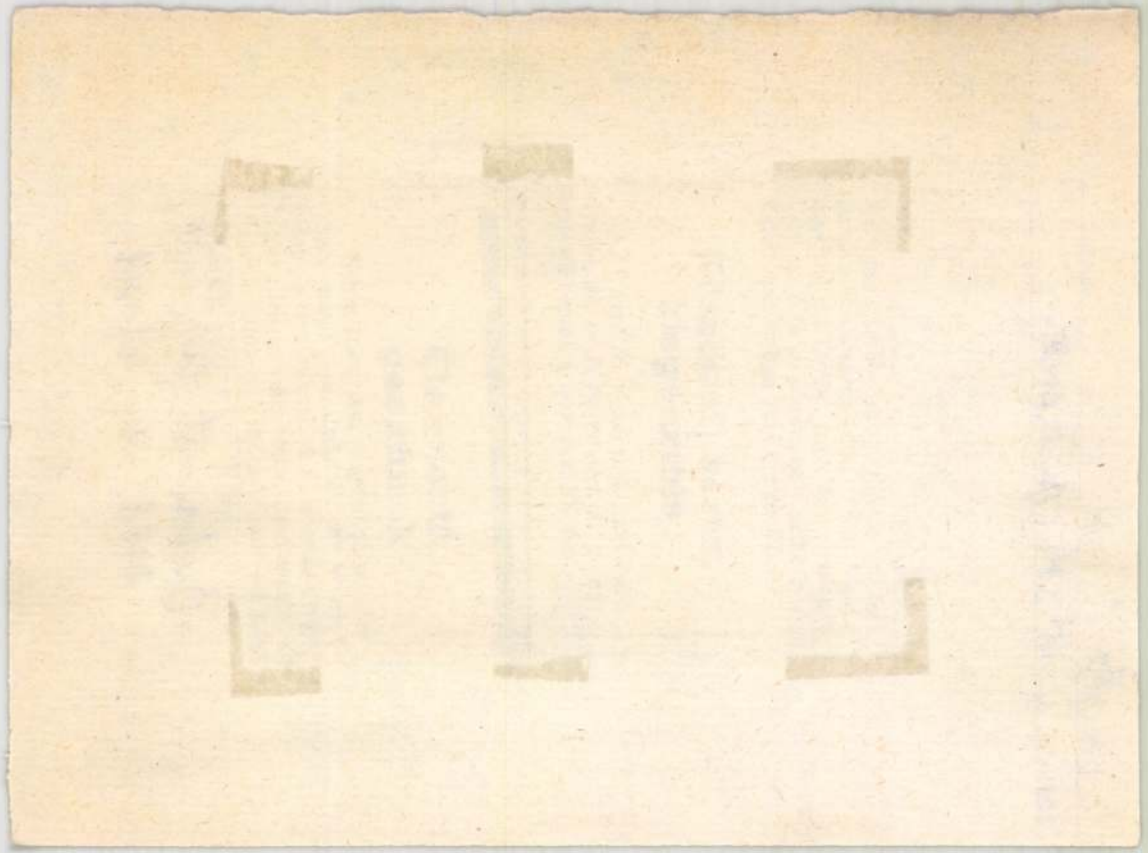

Gy.Kamarás Katalin

SZLUKA Márton: A szerete és hüség próbája. Gy.Kamarás Katalin Betlehemje Rómában [beszélgetés]. = Magyar Hirlap, 1993. dec.14. 15. ill.

400 fokos szögben

Peter M. Pfersick tárlata

Rendhagyó kiállításnak lehettünk tanúi a Dorottya utcában. A fotókiállításként meghirdetett program — Peter M. Pfersick *Úton* című projektje — szürrealizmus és futurizmus mezsgyéjén közlekedve ad számot: az idő mulásáról, a századvég közeledtéről.

A két jellegzetesen század eleji avantgárd irányzat életképességére, beépülési módozataira számtalan példát láthattunk. Jelen esetben a szürrealisztikus tendenciák látomásszerű lecsapódásai a különböző kultúrák közötti közvetítés/közvetítődés lehetőségét állítják középpontba. A fotók elsősorban az imaginárius szféra különbözőségeit tárják fel, s a közeledés esélyét teszik láthatóvá; korántsem emlékeztetnek a húszas évek szürrealizmusának ideologikus-utópikus társadalomátalakító elképzeléseire, sokkal inkább a létszférák mélyrétegeibe lenyúló kü-érzelmi telítettséget. A villanásnyi képtöredékek így egésszé állnak, s jelzik a továbbhömpölygés szakadatlanságát, a tér kereteinek szétfeszítését, saját magunk modulációinak felszállópályáit.

A személyesség és a technikai trivialitások alkotó újraértelmezései túlmutatnak a médiák szabta kereteken. Valóságossá tehetik álmainkat és egyénivé varázsolhatják jelen időnk szüntelen hétköznapiságát. Így a fotók, amelyeket Peter M. Pfersick kiállításán láthattunk, interpretációs technikák révén, nem csupán a művészi alkotás végtermékeiként lépnek működésbe, de mint meditációs objektumok az önvizsgálat kezdőpontjaiként is funkcionálhatnak. Aminek eredményeképpen 360 fokos fordulat helyett — amellyel önmagunkhoz jutnánk vissza — 100 fokos bemozdulás idézhető elő, és egyelőre ez sem kevés önmagunk jövőprojektjének tekintetében. (*Dorottyai utcai Kiállítóterem, 1993. V. 28—VI. 12.*)

B. A.

rekonstruálni nem lehet. Az alkotó és a galéria tulajdonosa közötti megállapodás igényelte ezt a kompromisszumot. A látogató első, szabad asszociációs reflexét az értelem tovább sodorja a felszín alatti mélységek megértése felé. Tövissi József gyökerekig hatolóan apolitikus és antimilitarista. Sötéten és groteszken ható színes-mintás papírdarabkái figurákká szerveződnek. Mondanivalóvá ragasztva általánosan emberivé és tragikusan köznapivá lényegülnek. Fogyasztói társadalomban élünk, létünk kívülről határozódik meg. A papírkollázs mint anyag és mint technika jellemzően és kifejezően mutatja be a „Modellház"-at, amelyben az emberek ruhástul születnek. Ebben az univerzumban nem sok keresnivalója akad ecsetnek, festéknek. A „szem—agy—kéz ösztönvonalon", egy alkotói folyamatban változtatja a képzőművész a körülötte lévő és képzeletében létrejövő jelenségeket műtárggyá. E harmadik lépcső interferencia eredménye,

Kamarás Katalin
képzőművész

„Dominó cserépből"
(repró)

— „Új" játékok.
Nők Lapja, 1975. okt. 25 – 26 oldal

Gy. Kamarás Katalin

Tevanni Tus művén

Tiállítása áprilisban nyílt a D.újvárosi MMK Galériákban.

Dunaújvárosi Hírlap
1981 jan. 13.

Gy Kamarai Katalin

id. Hadnagy Gulon

Gy. Kamarás Katalin, keramikus

• GY. KAMARÁS KATALIN kerámikus és Szekeres Erzsébet szövő-iparművész munkáiból nyílik ma délután kiállítás Székesfehérvárott, a Videoton művelődési házában.

-: o Gy. Kamarás Katalin 12

Esti Hirlap Bp. 1979. okt. 2.

Gy. Kamarás Katalin, keramikus

l. Szekeres Erzsébet

-: Hír 8:

Népszabadság. Bp. 1980. márc. 15.

C9

Gy. Kamarás Katalin

Budapesten A Lenin krt. 5 alatti népművészeti boltban nyilt kamaratárlyta fiatal kerámikusoknak, melyen amüvész is kiállit.

Magyar Hirlap 1980/5/6/6

Gy. Kamarás Katalin

keramikus népi ihletésü tálakkal szerepelt

közös tárlaton Zalaegerszegen.

Magyar Hirlap 1981/9/17/8

Gy. Kamarás Katalin, keramikus

□ GY. KAMARÁS KATALIN kerámikus és Szekeres Erzsébet szövőiparművész kiállítása ma délután fél 5-kor nyílik a gödöllői Petőfi Művelődési Házban.

2.

– □ Gy. Kamarás Katalin

Esti Hirlap, Bp. 1979. jún. 15

Gy, Kamarás Katalin

és Szekeres Erzsébet közös tárlata nyil meg a soproni Festőteremben.

Magyar Hirlap 198o.3.15.9

Gy. Kamarás Katalin, keramikus művész

Három alkotói felfogást adott egymásnak randevút Zalaegerszegen, textilképek, kerámiák, szobrok, Szekeres Erzsébet, Gy. Kamarás Katalin és Kovzogh András közös kiállításán. — Gy. Kamarás Katalin játékos ~~kedvéert~~ kedvéről és szakmai hozzáértéséről beszélnek a dundi kerámiagyerekek és terebélyes menyecskék és a szépen megmunkált edények és butéliák. (említve).

Magyar Hajnalka: Egy randevú előnyei és hátrányai.

Zalai Hírlap, 1981. szept. 30. 5. old.

Ü. Jükör Bn. 1986. máj. 23

XXIII/12

43

-: Horvai tükör

gölvaso nagykö-
nnyi társadalmi
: számára sem
lyen eredmény-
l tölti pihenését
llampolgára.
ük a jövőt. Cza-
lezük, mi a biz-
y a magyar hor-
eredményei az
n is megmarad-

derűlátásom a
töretlen. Ameny-
ti és intéző bi-
zetők továbbra
alt öngetlen

dott az emlé
van, amikor
testamentum
ból is lehet
sze nagy sz
szüretet teki
Bár, ami a
volt a szüret
kedves szom
mintaszőlejét
asszony — n
nak hívták
miközben a
ta a borát,
koccintottunk
sorok között.
illetve az az

Gy. Kamarás Kőtöki, nélpi ipormüvén

GY. KAMARÁS KATALIN

Új kiállítás a Moldvay Galériában

HEVES MEGYEI NAP, 1998. MÁJUS 8. 12.o.

Ma 17 órakor nyílik a Moldvay Győző Galériában *Gy. Kamarás Katalin* keramikusművész ünnepi tárlata. A hatvani kötődésű alkotó születésnapi bemutatkozásán közreműködik *Köles Éva* népdalénekes és *Ambrus András* színművész. A jelenkori kézműves fazekasság kiemelkedő személyiségének számító művésznő több évtizedes munkássága alatt nemcsak a hagyományos magyar fazekasság használati és díszedényeit újította meg, hanem népi kisplasztikáival művészi szintre emelte a népmesék, a népszokások, és a népi hitvilág kincseit. A tárlatot *Kecskeméti Kálmán* festőművész nyitja meg.

Egypt

MDK

Kamarás Lajos, festö

Udvar. Pasztell.
Csendélet. Of.
Nyár. Tempera.

Alkotás Müvészház XXXVL.kiáll. Öszi tárlat.1947 szept.
Kat.

Kamarás Lajos, festö

MDK

Kislány.

Olf.

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Sza bad Nemz.Kiáll. 1947.múro.16.-
ápr.6. Kat.12.1.

Kamarás Lajos festő

a Képzőművészeti Főiskola
növendék Kiállítása.

Szabad Nép 1947. dec. 29. -40.

Festmény Kamarás Lajos képe

a Képzőművészeti Főiskola növendék
kiállításán.

Szabad Nép 1947. dec. 24.-4o.

Kamarás Lajos

festő

Pesterzsébet

Királyhágó u. 9.

MKSz 1947

vitéz Kamarási Jenö,ép. MDK

a ferences egyházközség margit-körüti templomá
nak bövitésére kiirt tervpályázaton

az I. dijat Kamarási Jenönek itélte oda a zsür

Az országuti ferencesek egyházközség...
Pesti Napló. 1939.máj.6.

Kamarási Jenő

Tervét a főváros megvásárolta a tabáni gyógyszálló pályázaton.

Cikk: Botrány a Tabán...

Magyarország, 1938.márc.9. 5.lap

Kamarási Jenő

— **Az országúti ferencesek egyházközség** margitkörúti templomának kibővítésére kiírt tervpályázatra beérkezett 18 pályamű felett a zsüri dr. *Gidró* László elnöklésével pénteken megtartott ülésében az I. díjat vitéz *Kamarási* Jenőnek, a II. díjat *Károlyi* Antalnak, a III. díjat *Cserba* Dezső és *Csonka* Ferenc pályaművének ítélte oda és *Schuszter* Ferenc és *Tábi* Ervin, dr. *Lechner* Jenő, valamint *Schall* József és *Németh* Pál pályaműveit megvásárolta.

Pesti Napló

1939. május 6.

Kámándy Jenő 1860-1925

Kosztümös ülő nő, pergamenre festett miniatür

Mü- és Régiségkereskedelmi Váll. IX. Művészeti
sukció. Bp. 1948. 13 l.

R. D. K.

KAMANHÁZY Vacár Pestő

München ben Hollósy-körétez tar-
tozik

Réti István: A nagybányai művész-
telep Bp. 1954. 297. l.

MDK

Kamarás Lajos

Rabinovszky Máriusz: A Képzőművészeti Főisk. növendékeinek kiállitása. Szabad Müvészet. 1948. 1.sz. 24 l.

MDK

Kamarás Lajos

XIX. tavaszi szalon 1947. máj.

MDK

vitéz Kamarásy Jenő

Hidasi Lajos: Az áll. munkaközv. hiv. tervpályázata.
Építészet, 1941, 3.sz. 78 l.

MDK

Kamarássy István, ép.

6. "Krim" jelige. Kép.

-en.: Hozzászólás a dunaparti szálloda-tervpályázat eredményeihez.

Magyar Technika. 1946. I.évf. 2.sz. 64.l.

MDK

Kamarássy István

Cikk: Hozzászolás a dunaparti szálloda-t
terv.pályázat eredményéhez.

Magyar Technika. 1946.I.évf. 64.l.

M.D.K.

v. Kalmarássy Ferenc, építész

második díjat nyert az Elektromos Művek Fehérvári-úti kislakásos bérházának tervpályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1943. LXIV. évf.

máj. 6. sz. 5. old.

M.D.K.

v. Kamarássy Jenő. építés

terve megvételben
részesült a debreceni Dokány
termesztési kísérleti Intézet
szerkezetének eszmei
pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1943. LXIV. évf.

febr. 27. sz. 4. old.

Kamarássy Jenő

MDK

A dunakorzói szállodasor ujjáépitésére 1946-ban kiirt tervpályázaton kiemelkedtek Schőmer Ervin, Olgyay Aladár és Viktor, Kamarássy Jenő dijazott tervei, továbbá dr Kotsis ~~Kálmán~~ Iván terve.

/ A tervpályázatot ismertette: ifj. Kismarty Lechner Jenő a Té és Forma 1946-os évfolyamában./

Granasztói Pál - Polónyi Károly: Budapest holnap. Bp. 1959.

110-111.1.

MDK

Kamarássy Jenő dr.

1ooo pengős 1.dij

A balatonfüredi tervpályázat győztesei. Müvészet, 1939. 29.sz. 115.l.

M.D.K.

Kamarássy Jenő, építész

terve harmadik díjat nyert a Nagykanizsán építendő adóhivatal és pénzügyőri szérház pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.

ápr. 18. sz. 4. old.

MDK

v. Kamarássy Jenő, Kislégi Nagy István és Pócza József

Pályamunkájukat 400 pengőért megvásárolták.

A Kerepesi temető uj ravatalozójára kirt pályzat dijnyertesei. Magyarország 1939. ápr. 20.

MDK

Kamarássy Jenő, vitéz építészmérnök

A miskolci rendőrpalota tervpályázaton, tervét megvásárolták.

Cikk: A miskolci rendőrpalota tervpályázatának nyertesei.

Az Est, 1939.aug.11. 10.lap

MDK

v. Kamarássy Jenő

a Közmunkatanács érmét kapta jutalomképpen

Kislakásos tipusházak pályázatának eredménye. Magyar Iparművészet 1940. 41.l.

MDK

v. Kamarássy Jenő

kétszobás lakóépületek terveire kiirt 2oo pengős dijat kapott

Kislakásos tipusházak pályázatának eredménye. Magyar Iparművészet 194o. 41.l.

M.D.K.

v. Kamarássy Jenő, epitész

harmadiz díjat nyert a nagykanizsai adóhivatal terepályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1940. LXI. évf.

ápr. 18. sz. 4. old.

.Κ.Σ.Μ

M.D.K.

v. Kamarássy Jenő, építész

A hat egyenként 1200 p-ös díjak egyikét nyerte el a debreceni gazdasági tanintézet terv pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1940. LXI. évf.

jan. 4. sz. 6. old.

Kamarásy Jenő

— **Eldőlt a Margit körúti Ferences templom bővítési tervpályázata.** A Ferencrend Margit körúti műemléknek nyilvánított templomát a rend bővíteni és korszerűen átalakíttatni szándékozik. Az átalakítási és bővítési munkák megoldására tervpályázatot rendeztek és a beérkezett pályamunkák felett most megtörtént a döntés. Az I. díjat a bírálóbizottság vitéz *Kamarásy* Jenő tervének ítélte, a II. díjas *Károlyi* Antal, a III.-at *Cserba* Dezső és *Csonka* Ferenc közös pályaművének ítélték. Megvásárolták *Schuszter* Ferenc és *Táby* Ervin közös művét, *Schall* József és *Németh* Pál közös művét, valamint *Lechner* Jenő pályamunkáját és dícséretben részsült *Dobl* Géza és *Králik* László terve.

Pesti Napló

1939 június 2

Kamarássy Jenő

1941-ben építészmérnök a XIV. Mátyás-téri polgári iskola terepályázatán pályaműve megvételre javasolva.

Halászközép 1941

129. l.

Móricz Zsigmond

Munkácsy Mihály.

Tparosok Olvasótára.

Bp.
1910.

Kamarássy Jenő

~~Bajtay István~~

tovább

nincs céd

A BALATONFÜREDI TERVPÁLYÁZAT GYŐZTESEI. A bencésrend balatonfüredi gyógyfürdőjének éttermeire hirdetett tervpályázat döntése szerint az ezerpengős három darab első díját vitéz *Kamarássy* Jenő dr., *Lechner* Jenő, *Táby* Ervin, a hétszáz pengős három darab második díjat ~~*Horváth* Tibor~~ és ~~*Bajtay* István~~, *Laurenszky* Gusztáv, *Major* Máté pályatervei nyerték el. ~~*Hock*~~ István, továbbá *Puskás* Károly és *Uray* György közös tervét, valamint *Schőmer* Ferenc tervét egyenként háromszáz pengőért megvásárolták.

Művészet 1939. 29. 7

115. l.

M.D.K.

v. Kamarásy Jenő, építész

és Kriszta Pál hőrös
ferve a hat egenlően rang-
sorolt díjat egyrét (2500 p.)
nyerte el a MABI-sárhár
pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1939. LX. évf.

jul. 20. sz. 6. old.

M.D.K.

v. Kamarásy Jenő, építész

Első díjat nyert a budai jezencrendi templom bővítésének terapályázatáin

Vállalkozók Lapja, Bp. 1939. LX. évf.
máj. 25. sz. 8. old.

M.D.K.

Kamarásy Jenő, épitész

800 P-ös első díjat nyert a Lőbánya első p.u. állomás-épületére kiirt pályázaton

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.
febr. 1. sz. 5. old.

M.D.K.

Kamarásy Jenő, építész

a budai ferencrendi templom bővítésének terpályázatám első díjat nyert.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.
1939. 73. köt. 170. old.

M.D.K.

Kamarásy Ferenc, építész

a balatonfüredi gőzfürdő étterem pályázatán egyik első díjat nyerte el.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1939. 73. 304. old.

M.D.K.

Kamarásy Jenő, építész

az ursokutcai OTI kórház pályázatán az egyik első díjat nyerte el.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.
1944. 78. kót. 344.

M.D.K.

v. Komarásy Jenő, építész

tervét fogadtás el
a beszterceí pénzügyigaz-
gatóság és adóhivatali épü-
let szűrebbkörű pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1944. ~~XXXX~~ LXV. évf.

febr. 3. sz. 6. old.

.

vitéz Kamarásy Jenö,ép. MDK

a müemléknek nyilvánitott templomot a rend bövi-
teni és korszerüen átalakittatni szándékozik.
Megtörtént a döntés a beérkezett pályamunkák fe-
lett.
Az I.dijat K.J. tervének itélték oda.

Eldölt a Margit-köruti Ferences templom bövitési
tervpályázata.

Pesti Napló. 1939. junius. 2.

MDK

Kamarásy Jenő, vitéz építész

Munkáslakások. Terv.: vitéz Kamarasy Jenő. Repr.

Építészet, 1942. 2.f. 41.l.

MDK

Kammersy Jeno, vitéz orditész

Munkásiskolások.Terv.: vitéz Kammersy Jeno.
Kepr.

orditészet, 1942. 2.l. 41.j.

MDK

Kamarásy Jenö vitéz és Kriszta Pál

a MABI ügyviteli székház tervpályázata.
I.dij.

MMÉEKözl. 1939. 279.l.

M.D.K.

v. Kamarásy Jenő, építész

terve megvételben
részesült a főváros Mályva-
teri iskolájának eszmei
pályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.

ápr. 3. sz. 5 old.

.

M.D.K.

v. Kamarásy Jenő, építész

terve első díjat nyert a budai ferencrendi templom bővítésére kiírt pályázaton

Vállalkozók Lapja. Bp. 1939. LX. évf.

máj. 25. sz. 8. old.
+ jul. 6. " 4. "

M.D.K.

v. Kamarásy Jenő, építész

terve 400 p-ös megvé-
telben részesült a hezepesi
temető ravatalozó épüle-
tének pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1939. LX. évf.

ápr. 20. sz. 8. old.

Kamarásy Jenő, építész M.D.K.

800 p-ös első díjat nyert a Kőbánya első p.u. új állomásépületére kiírt terapályázaton

Vállalkozók Lapja. Bp. 1940. LXI. évf.

febr. 1. sz. 5. old.

M.D.K.

M.D.K.

Kamarásy Jenő, építész

és Kriszta Pál hőrös
terve a hat egyenlő 2500 p-ös
díjak egyikét nyerte el a
MABI-székház pályáratán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1939. LX. évf.

jul. 20. sz. 6. old.

Kamarásy Jan vitéz

Kriszta Pál

nincs cd

a MABI ugyviteli szekház terv. I. díj

MMÉEKözl

1939. 279. l

K.

Kamarásy Jenő
épitém

K

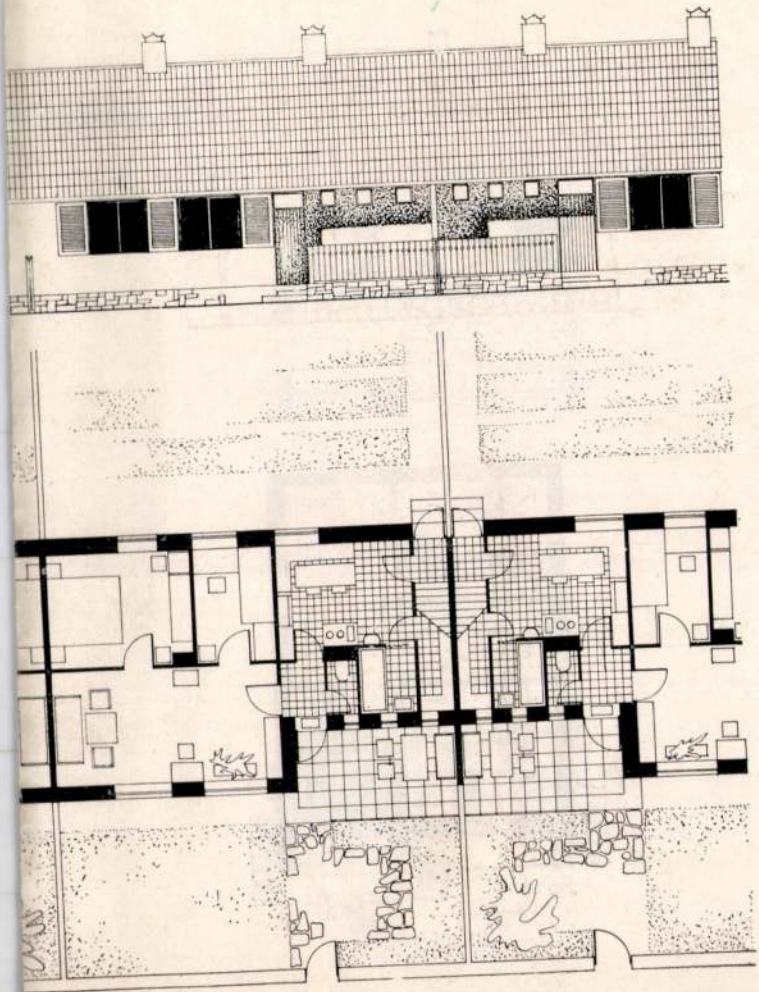

A

Kamarássy Jenő

A BALATONFÜREDI TERVPÁLYÁZAT GYŐZTESEI. A bencésrend balatonfüredi gyógyfürdőjének éttermeire hirdetett tervpályázat döntése szerint az ezerpengős három darab első díját vitéz *Kamarássy* Jenő dr., *Lechner* Jenő, *Táby* Ervin, a hétszáz pengős három darab második díjat *Horváth* Tibor és *Bajtay* István, *Laurenszky* Gusztáv, *Major* Máté pályatervei nyerték el. *Hock* István, továbbá *Puskás* Károly és *Uray* György közös tervét, valamint *Schőmer* Ferenc tervét egyenként háromszáz pengőért megvásárolták.

Művészet. 1939.
29. 7. 115. l.

Kamarásy Jenő, vitéz
épitér
Nül. 1897. Nagykamarás
lisd
Ki-Kicsoda?
388. l
nagy hivtár
gyelőt.

NYOMTATVÁNY

úrnak

Budapest

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Kamarásy Jenő
vitez

a kerepesi temetőben
épitendő ravatalozó-
épület terop.
megvétel

MMÉEKözl.

1939. 146. l.

tóffy József fennhatósága alatt. A nép azonban mindenütt ellentállt és nagy lelkesedéssel igyekezett megakadályozni, hogy a kinevezett főispánok és egyéb hivatalnokok elfoglalhassák a megüresedett állásokat.

Halottas kocsin vitték be Debrecenbe a darabont-főispánt

A darabont-kormány látva, hogy az erőszak uralmával szemben mindenütt az országban óriási az ellenszenv és az elkeseredés, amely különösen olyan alkalmakkor, mikor az állásukból elmozditott hazafias érzésü funkcionáriusok helyét az uralkodóház talpnyalóival akarják betölteni, nemegyszer valóságos forrongásokra vezet, január elsején minisztertanácsot tartott és elhatározták, hogy a jövőben még brutálisabb eszközökhöz nyulnak, hogy letörjék a nemzet ellenálását. Igy nevezetesen kimondották, hogy a kinevezett főispánok installációja alkalmából

I.

Kamarásy Jenő vitéz

a balatonfüredi gyógy-
fürdői étterem terve
I. díj

MMÉEKözl

1939. 304. l.

242.

II.

Kamarásy Jenő

a Dohánytermesztési Kísérleti Intézet Debrecen-pallagpusztai székház tervpáfázatán megvétel

MMÉFKözl

1943. 32. l.

Kamarássy Ferő vitéz

a székely huszárezred
laktanyájának hom-
lokzati kiképzése
terrp. megvétel

MMÉEKözl

1943.16.l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kamarássy Dezső

a gyulai téli gazdasági iskola és öntözőmesteri szaktanfolyam épületeinek terve.

III. díj

MMÉEKözl
1943. 112. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Nyomtatvány

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kamarásy Jenő

Elektromos művek Fehérvári-uti kislakásos lakóházak terop. II. díj

MMÉEKözl
1943. 72. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kamarássy Jenő

Budapest 2. n. m. kir. kézbesítő postahivatal szaktanfolyam és internátus épületére kicit terop.

I. díj.

MMÉEKözl.
1943.189. l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi utca 36

Kamarássy Jenő

a szegedi elme- és
idegklinika terop.
megvétel

MMELKÖZI

1942. 208. l.

MÜHLHEIM

30

Kamarássy Jenő vitéz

az ursoki utcai OTI
kórház tervpályázatán
díjazva

MMÉEKözl.

1944. 344. l.

Kamarásy Jenő

a Fov. Közm. Tanácsa kislakásos bérház tervpályázatán a Vihar utcai csoport terveinél II. díj.

MMÉEKözl 1941. 48. l.

Kamarássy Jenő
vitéz

a szolnoki felső-
kereskedelmi iskola
fiú
tervpályázatán
II. díj.

MMÉEKözl

1941. 15. 8.

Kamarásy Jenő
vitéz

A XIV. ker. Mályva-
kéren épitendő népes-
fővárosi polgári is-
kola tervpályázatán
megnyert

MMÉEK közl
1941. 55. l.

krében kerek médaillonok, keretében rozettak. Kína, XIX.

M. 270 cm., sz. 280 cm.

1915. KELETI SZŐNYEG, tükré
210—100 cm.

1916. FUTÓSZŐNYEG, sárga ala
285—100 cm.

1917. ÁLLATOS-SZŐNYEG, barna
kes kerettel. Perzsa, XIX. s
380—150 cm.

1918. KELETI SZŐNYEG, kék,
240—180 cm.

1919. LAMBREQUIN, piros és sár

1920. KELETI SZŐNYEG, nyolcs
200—130 cm.

1921. HIMZÉS, borszinü, recés, sely
virágok. XVIII—XIX. sz.

1922. CSIPKEGALLÉR, rokoko ra
H. 140 cm.

1923. CSIPKEGALLÉR, rajza has
H. 108 cm.

1924. CSIPKE, Malines-modoru, fe
H. 105 cm.

Kamarásy Hnő

a budai ferencrendi templombővítés tervpályázatán I. díj-

MMÉLKözl.

1939. 170. l.

100. HÁZAFELE.

Fa. 22×17.

Hollandi festő (17. század).

rge Jabin.

ra: Rudolf Jetner 1903.

L-PARKBÓL. Jelzés lent balra: Karl Kahler Mün-

alra: Wilhelm Kandler.

jobbra: A. Kaufmann Paris.

Georg Wagner után.
KÉPMÁSA.

Kamarásy Jenő vitéz

Bérház a Marcibányi-tér és Ribáry-utca sarkán.

Terverte fenti.

kerjel és alaprajzokkal.

Magyar Építőművészet

1944. 242, 243. l.

Kamarásy Jenő, vitéz

építési

Magyar Építőmű-
vészet. 1944. jul.
(A debreceni m.
kir. középfokú gazda-
sági tanintézet,
képekkel és alap-
rajzokkal.)
Terverte fenti.

10959.

ipán ülő herczeg kinyujtott jobb
jét vállravetetten viseli és tar-
n. Felirata:

sti Sr. König. Maj:
al Feld Marschall
.

l. 28.3:18.8 cm.

05
29

Kamarásy Jenő

a debreceni középfokú gazdasági intézet terop. díjazva

MMÉEKözl

1940. 16. l.

Kamarásy Jenő

Államvasutak Kőbánya alsó pályaudvarán épitendő állomásépület terv p. I. díj

MMÉEKözl

1940. 33. l.

15 Kat. Nemz. ünn, Prot. Nemz. ünn,	Hardy. 2. Nemz. ü.
CSÜTÖRTÖK 16 Kat. Geréb pk. Prot. Henriette	3. Eutrop
PÉNTEK 17 Kat. Patrik pk. Prot. Gertrud	4. Gerazim
SZOMBAT 18 Kat. Sándor pk. Prot. Sándor	12. hét 1944 MÁRCIUS 31 nap 5. Konon

Kamarásy Jenő vitéz

a Főv. Közm. Tanács
kislakás szerep
díjazás és érem

MMÉEKözl
1940. 25. l

Kamarásy Jenő

építész

l.

Építészet

1943. 11. l.

Kamarásy Jenő, vitéz

OTI pécsi tüdőbeteg szanatorium terv. I. díj

MMÉBKözl

1940. 8. l.

Kamarássy Jenő, író

l.

Építészet

1943. 114, 115. l.

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

NEMZETI SZALON
MŰVÉSZETI EGYESÜLET

NYOMTATVÁNY

3 f
bélyeg

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrnőnek

Budapest

41.947. — K. M. E. Ny.

MEGHÍVÓ

A

MAGYAR MŰEMLÉKI KIÁLLÍTÁS

MEGNYITÁSÁRA 1942. NOVEMBER HÓ 25-ÉN, SZERDÁN D. U. 6 ÓRÁRA
A NEMZETI SZALON V. ERZSÉBET-TÉRI HELYISÉGEIBE.

GRÓF ZICHY JÁNOS
A NEMZETI SZALON ELNÖKE

GEREVICH TIBOR
A MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKE

HUBAY CEBRIAN ANDOR
A NEMZETI SZALON IGAZGATÓJA

A KIÁLLÍTÁS DECEMBER 8-ÁN, KEDDEN ZÁRUL. MEGTEKINTHETŐ NAPONTA 10-TŐL 4-IG.

Kamarásy Jenő

épitész vitéz

az alábbi pályázaton

tervét megvettek -

irod

Hidasi Lajos: Az

állami munkaközve-

títő hivatal terv-

pályázata.

Építészet. 1941.

81. l.

~~Sárlati kép~~ -

homlokzat tervrajza

és alapraj

repr -

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kamarássy Jenő, vitéz
építészmérnök

Magyar Építőművészet
1941. 189. l. (Terv-
pályázat a Kőbánya-
alsó pályaudvar uj állo-
mási épülete terveire,
tervrajzokkal.)

Fenti az Államvasutak
igazgatóságától hirde-
tett tervpályázaton I.
díjat nyert.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kamarásy Jenő

Döntés az új postapalota tervpályázatáról

A postavezérigazgatóság a Krisztinavárosban a Karácsonyi- és Feszty Árpád-uteák sarkán új postapalotát építtet, amely a 2-es számú kézbesítőhivatal székháza lesz és abban helyezik el a posta szaktanfolyamát és internátusát is. Az új palota építésére hirdetett tervpályáza dönése szerint a bírálóbizottság az első díjat *Kamarásy* Jenő pályaművének ítélte. A többi díjat *Tömböly* Dénes, *Hanák* Pál, *Módos* Ferenc és az ötödik díjat *Papp* Imre nyerte. A zsűri megvásárolta *Sztojka* József, *Goszleth* Lajos, *Vaits* Sándor, *Ráca* György, *Payr* Egon, *Dávidházy* Kálmán, *Tárnok* Vilmos és *Rimmer* János pályamunkáit.

(Magy. Tud.)

Esti Magyarország
1943. nov. 16.

Kamarásy Jenő vitéz

Magyar Építőművészet

1943, 258, 259. l.

(Bérházak a Káplár-utcában, képpel és alapraszokkal.)

Tervezte fenti

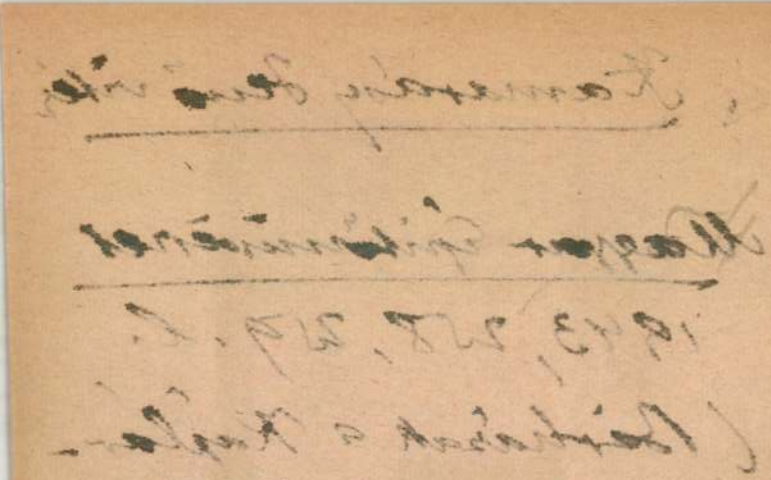

án, szemmelláthatólag egy kissé Dante

nek képzőművészeti megnyilatkozását
eskóján Vesszős György — Durazzoi
tét ábrázolta a festő. Meglehet, hogy
gy Lajossal Apuliát, azonos a fentebb
evést a bécsi kéziratnak György vitéz
Vesszős György genealogiai adataival.
t ábrázol. Vesszős György lelkét az
és Mária közbenjárására elkerüli az

ıkább elfajulása nagyobb csapások,
ı. A csapások elhárítására rendezett
ülönösen Német- és Olaszországban,
vonultak végig Európán. Dalolva
tek és zászlók alatt járták a városokat
lenül Szent Ferenc miszticizmusából
rás után elérte hazánkat. Trithemius
án újra fellángolt Magyarországon.
tói között elsőrendű fontossága van
kolostorok és a mellettük kialakuló
XIV. század már az egyetemi kultúra

Kamarásy Jenő építész

Magyar Építőművészet

1943. 260. l.

(Családiház a Vácz utca és Tamás-utca sarkán, képpel és alaprajzokkal)

Teverte Jenő.

o Cavallini mellett egy sienai festő,
Erzsébet életét is megörökítette a
elyet végrendeletének meghagyása
talán legnagyobb szobrásza alkotott.
mely páratlan gazdagságról, műkin-
nyvek egész légiójáról számol be.
ria még atyjától, V. Istvántól kapott
gtudjuk azt is, hogy a pannonhalmi
főpapi öltözetet hagyott, unokájá-
kívül Krisztus keresztjének egy kis
esztet. A kereszt csodálatos módon
se átalakította, erre mutat a lengyel
nrég a Nemzeti Múzeumba. Sajnos,
budapesti darabon kívül még két

a vérségi kapcsolat, az átöröklés
ermett dinasztia fia volt, a szellemi
val, ami képessé tette, hogy a XIV.
zágának szellemi vezére is legyen.
yére vonatkozó adatok. Ismerjük
király fogékony lelkét alakították,
rendekből a király nevelésére nem
les darabját ismerjük. A középkor-
torum című királytükröt és Kálti

Kamarássy Jenő, építkú

L: Cserba Dezső

Polónyi Kárdy: A Duna-part változásai 12-24

Magyar Építőművészet Pr. 1983

83/3

K

Kamarássy István

Olgyay és Olgyay

Schömer Erwin

Tárnok Jenő

Magyar Technika.

1946. I. évf. 64. l.

(Hozzászolás a duna-parti szállodaterv. pályázat eredményéhez.)

T_{50} érték körül mozog. Egy ország vagy egy vízvidék műszaki, energiagazdasági, továbbá egyéb helyi adottságainak alapos ismeretében *az elméleti vízerőkészletből, mint fizikai határértékből következtetést vonhatunk le*

A MÉRNÖKI

TOVÁBBKÉPZŐ

INTÉZET

1945—1946.

ÉVEKBEN

MEGJELENT

KÖNYVEI:

Magyarország elméleti vízerőkészletének kataszterét az 1945. év folyamán állította a Földmívelésügyi Minisztérium fennhatósága alá tartozó *Vízerőügyi* Hivatal. Ennek az összeállításnak eredményeiről e folyóirat hasábjain a következő számok folyamán szándékozom beszámolni.

Dr. Egerváry Jenő:
DIFFERENCIÁLEGYENLETEK

Dr. Heller Farkas:
KÖZGAZDASÁGTAN. I. kötet

Dr. Liska József:
VILLAMOSGÉPEK VEKTORÁBRÁI

Dr. Náray-Szabó István:
KRISTÁLYKÉMIA

Oltay Károly:
TEZÉS MŰSZEREINEK ÉS MÓDSZEREINEK FEJLŐDÉSE ÉS MAI ÁLLÁSA

Dr. Pattantyús Á. Géza:
FELVONÓK

r. Proszt János — Dr. Erdey-Gruz Tibor:
FIZIKAI-KÉMIAI PRAKTIKUM

Dr. Szentmártony Tibor:
VEKTOR- ÉS TENZORSZÁMÍTÁS

Dr. Tarnóczy Tamás:
FIZIKAI HANGTAN

M.D.K.

Kamarell József, asztalos mester

Veszprémi mester Adat: 1874-től 1879-ig.

Batári Ferenc: XIX. századi veszprémi asztalosok.

251.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. I. Veszprém,

1963

MDK

Kamauf

Hermann András arcképe, rézm. Kamauf után Haid

Régi pozsonyi festők. Művészet II., 1904, 198.

Karnauf

festo

wod

Ballies 187 l

agyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztar

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Kamauf

festö

Pozsony

l.

Szabómagyfest.

113. l.

1899. évfolyam, XXXIII. kötet, II. tábla.

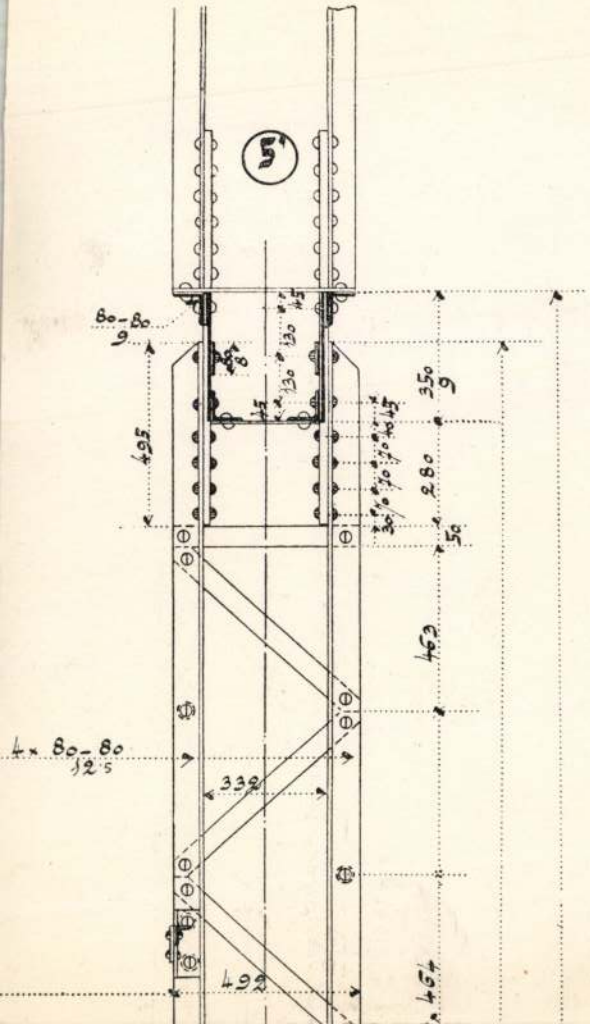

Kamauf

(Gamauf)

fecit Pozsonyban

1728.

Toman 280. l

Thieme - Becker

XIX. 492

Nagyságos

Dr. Szentiványi Sylláné

úrasszonynak

Ábrahám hegy

Útépítés

Zvala megye.

Kamauf

festo

l.

Wagdej

204. l

ε

Paul

2149. Troger:

Sz. Zellben 1698 december 30-án. III N

Hagár a pusztában (Mór. T. K.

előtérben látjuk a

A balra halado Hágár, ~~jobbra~~ ki v
gyalnak e szavait: „Mit müvelsz?
zetté teszem őt." Jobbkezében vizes
tett kék kendőt fogja. Haja és kurt
lette lebegő angyal jobbkezét keblé
ról kézijj-lövésnyi távolságban mezte

Vászon, méretei 46.5 : 37.3 cm.
Delhaes István hagyatékából.
Átvétetett 1902: I. 12-én (465-9

(340-902-44)

904: IV. 27.

KAMAUF *(Gamauf)*, festő. Kőszegen a XVIII. sz. elején. 1723 körül Pozsonyban főleg gyümölcscsendéleteket és arcképeket festett. Tanítványai közül említésre méltó Schmiely Dániel pozsonyi arcképfestő.

K

Eg I 522.1

Kúpok agragból VII 244

MDK

Kamauf (Gamauf)

Kőszegen 1723 körül szuletett. Pozsonyban főleg gyümölcscsendéleteket és arcképeket festett. Tanitvanyai közül emlitésre méltó Schmidely Dániel pozsonyi arcképfestő.

E.G.I. 522.1.

M. D. K.

KAMAUF (GAMAUF) Lőrinc Frigyes festő

Hermann András orvos archíve

Ganecs XVIII. A. 139, 141-142, 225, 248. l

Kamauf Lőrinc Frigyes

festő

MDV.

Gyermölcscsendéletét állítottál ki.

Galavics Géza: A soproni ünnepe hetek képzőművészete
Művészet, 1962. december – 42 lap.

KAMAUF, Ernst Friedrich fecit

Posony, 1729

Ars 1996 226.

egyszerű vasráccsal. A hajó északi falán, szentély
boltozatain meszelés alatt falképek.

A XVIII. századbeli főoltár mellett két harang he
minusculás feliratok 1514 lucas marcus matheus
m,,, a. loba. A másik harang nyakán majusculás k
felirat. Ipolyi szerint: in die mortis inva Maria at
Mateus Joannes. Palástján egy kis medaillon a ká
képével. XIV. sz.

A templom sekrestyéjében egy keresztboltos szak
domborművű mértani csillag. Kicsiny lőrésszerű
Bádog epitáfium festett czímerekkel. Várbogyay
1859. Zsolnai Zsolnay Zsigmond 1834. Ioanna H

Zólyom A vár

Mai alakjában XIV. századbeli eredetű négyszögl
körülzáró emeletes épület, sarkain hengeres alakú

Kamauf (Gamauf)

Körzegi csendélet-
festő

erőd
v
Kopp Magbiedfest
13. l.

Tsz.:

Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.	Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.

Kamauf

KAMAUF festőt, valamint Querfurt és Rosier festőket csak azért említjük, mert kiegészítésül szolgálnak a Művészet 1905 195. lapon megjelent „Pozsonyi festők“ című cikkhez. P. von Ballus Pressburg und seine Umgebung c. munkában (Pressburg, 1823) „Maler von Pressburg im XVIII. Jahrhundert“ című fejezetekben Kamaufról így szól: „Kamauf ein glücklicher Nachahmer der Natur in stillstehenden Sachen, als Obst, Fruchtstücken, besonders Trauben“... stb. „Auch sind von ihm sehr wohl getroffene Porträt vorhanden. Z. B. des Artzten Hermann, nach denen Haid gestochen hat“.

— 452

Művészet 1912

206. l.

Persze, hogy ezen eseire meghiusulna a remény, melynél fogva az építkezés már tavaszszal lépne foganatba, mert miként tudva van, a terv programmjának kimerítő, világos szerkesztése, magának a pályatervnek elkészítése s végre a szakértő bírálók okadatott részrehajlatlan ítélete legalább is 6—8 hónapot vesz igénybe, de ezen körülmény, magának a nemzet e házának tetemes előnyére válnék, minthogy több szem többet látván, az elégséges idő majd megerlelve a művész lelkében a legdicsőbb gondolatot s egyszersmind megtetézné az adakozási tőkét, mely aztán képesítené a házát, amazt nemzetének jövendőjéhez méltón megtestesítení, miként ezen építészeti emlék, melyet fajunknak a hajlamány iránti lelkesedésemet [illegible]

Kamauf Lőrinc

festő

Lenoléletfestő, parodik mester.

A magyarországi műv. tört. I. 303.
Corvina 1970.

MDK

Kamauf Lőrincz,festő

Oeser Frigyes mestere,a polgári müfajokban alkotott maradandót.

A magyarországi művészet története I.
Bpest,1961.II.kiadás. 466.l.

Kamauf

festő XVIII. sz. 20-as
években Pozsonyban.
1728-30-ban Oeser
Ádám Frigyes festőtől
tanult festeni.

Ortvay Tivadar dr

Pozsony város utcái
és terei. Pozsony
1905. 394. l.

Át. Képt. 174.

hér rózsákkal megkoszorúzott II. Lajos
eszi, balját az ablakpárkányán nyug-
ól levő Annára, ki mosolyogva nyujt-
t) mig jobbját magához szoritja. A Lajos
szakállt nem visel, piros virágú
csatja ékköves boglár. Anna fejdi-
oritó hálót fehér gyöngyök ékesitik,
skék prémes palástja alól ruhájának
lánczán nagy boglár lóg. Mind a
ak
n. — Át. Kép. 174. —
régiségtárból tétetett át, honnan
— Dankovics Lőrincz gyermekeinek hasznánya
ovember 10-én

rágakövek, a

adatok.
: II. 70. — 1870: V. 15. — 1871: V.

: T. 8. — 1894: T. 38.

Ás. Képt. 174

Dankovics Lőrincz gyermekeinek hasznánya 1857 nov. 10.

Pozsony. Kamauf Frigyes, festő,
† 1793.

Pressburger Zeitung

1793, 7. 42.

Kamauf Frigyes, festő,
† 1793. Pozsony.

Pressburger Zeitung
1793, 7. sz.

AZ UJ IDŐK ELBESZÉLÉSPÁLYÁZATA

Az UJ IDŐK elbeszélespályázatára 458 pályamű érkezett be. A szerkesztőség az összes elbeszéléseket elolvasta. Minden elbeszélésről a bírálóbizottságnak legalább két tagja adott bírálatot. A pályázat feltételei értelmében a legjobb 8—10 elbeszélést ebben az évnegyedben közölni fogjuk az UJ IDŐKBEN. Közlésért elbeszélésenként 60 pengő honorárium jár. Az évnegyed végén az UJ IDŐK előfizetői fogják szavazással kifejezésre juttatni, hogy mely elbeszélések tetszettek nekik a legjobban. Azt az elbeszélést, amely a legtöbb szavazatot kapja, a 60 pengős honoráriumon kivül, 300 pengős első díjjal, a másodikat 100 pengő második díjjal jutalmazzuk. A szerkesztőség úgy döntött, hogy a közlésre kerülő elbeszélések címeit előzetesen nem sorolja fel. A közlésre nem kerülő elbeszélések gépiratait március 15-e után igazolt tulajdonosaik átvehetik a szerkesztőségben. Olvasóinkat arra kérjük: olvassák el figyelmesen az elbeszéléseket és majd annak idején éljenek szavazati jogukkal. A szavazás tanulságos lesz reánk nézve, mert a döntésből meg fogjuk ismerhetni közönségünk ízlését. Bizonyára felesleges hangsúlyozni, hogy az elbeszélések közlési sorrendje és irodalmi értéke között nincs összefüggés.

Asszonyi litánia

Jelige: „Csalódás"

Mindegyre esett az eső. A kis fürdőhely kihaltnak látszott; a széles sétautakon pocsogott a víz minden lépés nyomán; az árnyékos kis pihenőhelyek árván búsultak s a villák csíkos, piros ernyői ázottan lógtak, mint letört, csüggedt szárnyak. A vendégek unatkoztak s a postát várták, a barométert figyelték, mely rendületlenül a változó és az eső felé mutatott. De nem is volt szükség barométerre, elég volt elnézni északnyugat felé, ahol egyre „pipáltak" a hegycsúcsok és fehér és lilás párák ereszkedtek le. A fenyőfák néha sóhajtottak egyet a fel-feltámadó szélben és lerázták magukról a vizet, amely lehúzta gallyaikat.

Egy erkélyen többen üldögéltek s beszéltek a korán sötétedő nyári alkonyatban, hogy erőt vegyenek unalmukon. Nem társalgás volt az, hiszen egyik sem hitte, hogy érdekli a másikat az, amit mond, csak beszéltek, hogy ne hallgassanak, mindegyik magának, mintha fennszóval gondolkoznának.

— A fehér, búzakékkel kedves ötlet volt, de őszszel már nem lesz divat. Éppen úgy a zöld sem, amely most annyira általános, hogy szinte undorító. Szeretném tudni, hogy a kashát hordják-e még a télen?

= Tegnap volt Ilike születésnapja. Három éves volt, micsoda kor! Egy csomó ajándékot kapott, tortát is három gyertyával. Megható volt a gyerek öröme, nem tudta, mit nézzen előbb, sikoltozott, kacagott, amikor egy-egy újabb ajándékot észrevett.

≡ Ma nem kaptam levelet Zolitól, egész nap szomorú voltam. Miért is él az ember, ha csak így, hiába várja az órák elmulását, minden öröm, izgalom nélkül? Soha többet nem jövök egyedül fürdőre. A férfiak itt nem érdekelnek, minden untat . . .

= Mégis a kis babakocsinak örült Ilike legjobban. Benne aludt a parányi pólyásbaba. A kocsit tologatta egész nap és mindenkit csitított: Pszt, aluszik a baba, aluszik . . .

— Nem tudom a fekete rókaboámmal mit csináljak? Ebben a formában már nem divatos, s a színét sem szeretem. Valaki azt mondta, világos prém sokkal fiatalosabb és igen előnyösen állna a hajamhoz . . .

= Ilike rossz volt tegnap, meg kellett büntetnem. De úgy felizgatott a dolog, pedig gyerekes dacoskodás volt az egész, hogy aludni sem tudtam miatta. Mindegyre sírástól kipirult arcocskáját láttam és vékony síró hangját hallottam: máskor jó leszek, soha többet . . .

≡ De nem is tudom, mit akar Zoli? Sok a dolga? Bár ez nem kifogás, hiszen pár sort éjjel is megfirkanthatott volna, mikor tudja, hogy csak a leveleiből élek . . . De már nem is törődik velem, úgy látom, talán jobb szórakozása akadt, mint szerelmes levelet irogatni . . .

— Szeretik a műselymet? Én ki nem állhatom. Gyűrődik, merev, közönséges. Nem tudom, miért hordták az idén annyira.

A szemközti fenyőfa ágain egy mókus ugrándozott. Felfigyelt a beszédre, de nem riadt meg. Két hátsó lábára ülve ringatta, himbálta magát utánozhatatlan gráciával.

= Jaj, ha Ilike látná! Borzasztóan szereti az állatokat, finom gyengéd kis lélek; mit gondolnak, még a szunyogot is elhajtja magától, nem ütné agyon!

≡ Még ma írok hosszú levelet Zolinak. Mit akar velem? Engemet nem lehet csak úgy hidegre tenni s megint elővenni, ha kedve tartja. Én három évet adtam neki a fiatalságomból, — s most ő akarja adni

A Műcsarnokból. Önarckép. Kammerer Mária festménye

Uj Idők 1929. XXXV. 2. f.

a kegyeset? Várakoztat, engedi, hogy áhítozzam egy sor írása után...

= Egész nap örülök az estének. Lefektetem a kisleányt, szép, fehér kis ágyába; imádkozik, jó éjszakát kíván, azután átfogja a nyakamat a két kis kövér puha karjával és szorít, szorít nagyon erősen... — Igy szeretlek! — mondja. És ilyenkor a világon mindenről elfelejtkezem, szeretném ölembe kapni ezt a drága kis meleg testet és elvinni oda, hol csak ketten lennénk, és én csak neki élhetnék, csak őt szolgálhatnám!

— Egy csíkos taftruha kellene még nekem! Már régóta gondolkozom, milyet is vegyek? A kék a színem, de már annyi kék holmim van! A piros nem jól áll a teint-emhez; talán sötétzöld? Tudja Isten, talán mégis a barna árnyalatok a legszebbek!

≡ Három éve, hogy ismerjük egymást. Nincs nap, hogy ne lennénk együtt, mennyi virágot küldött, Isten a megmondhatója! A bálokat vele táncoltam végig, már mindenki beszél rólunk s én még most sem tudom, hányadán vagyunk. Szerelmes pillantásokkal, szavakkal, ó, azokkal nem fukarkodik, csak éppen, hogy óvatos, vigyáz magára, — hohó, csak lassan, hogy vissza is lehessen vonulni.

= A multkoriban az oroszországi éhinség borzalmairól olvastam. Egy halálosan tüdőbeteg asszonyról volt szó, egy volt cári testőr feleségéről, aki dolgozni már nem birt, de mert még mindig szép volt, a szépségével kereste meg napról-napra a kenyeret a két gyerekének. Valami külföldi misszió bukkant rá; mikor kérdezték, azt mondta, boldog volt, hogy a gyerekei nem éheztek. Nem megrázó-e ez a magasztos anyai szeretet? És mégis azt hiszem, nincsen a világon olyan feladat, olyan nehéz, vagy olyan undorító, amit én is ne vállalnék Ilikéért, nem is, hogy az életét megmentsem, csak hogy egy rossz órától megkíméljem, hogy egyszer mosolyogni lássam...

≡ Istenem, a szerelemről is mennyi mindent irkálnak össze, micsoda bonyolult lelki problémává tették a nagyon ráérő irók, pedig milyen nagyon egyszerű! Ha Zolit látom, ha hangját hallom, boldog vagyok; ha nincs velem, minden kietlen, unalmas. És ennek a sötét fenyőnek sincs semmi értelme és ez az ózondús levegő is miért van, ha Zoli nem szívhatja be? Most még esik is egész nap! Nem is maradok itt tovább! Neki szegénynek csak kétheti vakációja van egy évben s azt már a télen kivette, én meg itt ellustálkodom a hosszú hónapokat, nélküle...

— Voltaképpen igazán nem érdemes eljönni ebbe az eldugott fészekbe. Micsoda ízlés, micsoda toalettek! Alig láttam még itt egy igazán elegánsan öltözött nőt! Az egyik kofferomat még ki sem pakkoltam, nem volt rá szükség. Most meg az eső jött, egy kötöttkabát is megteszi...

A szomszédos erkélven valaki mozgolódott. Egy magányos úr lakott ottan, valami gazdag agglegény, azt mondták róla, hogy nőgyűlölő és nem érintkezik senkivel, csak a fenyveseket bújja napestig.

A három nő egy percre elhallgatott. Kihallgatná a beszélgetésünket valaki? Nem, tévedhettek, talán a szobalány csukta be az ablakokat, hozta rendbe a szobát odaát.

A kora nyárvégi este szétteregette fekete köpenyegét az erdők felett. Az erkélyen is sötét volt, a park gyér lámpái közül egy sem világított el odáig. A három nő mondta tovább a maga litániáját, a hiúság, a szerelem s az anyai önfeláldozás örök szólamait.

A férfi a szomszédban minden szót hallott s mert nem volt nőgyűlölő, csak sok asszonyt ismert életében, egyszerre kimondhatatlanul megszánta mind a hármat. Elképzelte mindegyiket: szép, szőke asszony lehet az egyik, gyermeke nincs, házassága elhibázott, mindene a szép ruha, a divat... A szive üres, pedig szeretetre, melegségre vágyódott ő is valamikor, — s a szép álmaiból nem maradt más, mint néhány színes selyemrongy... Kis barna leány a szerelmes, lobogószemű, pirosajkú; ez az ajk sokat fog csókolni, ez a szem sokat fog sírni még. Kékszemű sápadt asszonyka a harmadik nő, törékeny fiatal teremtés, ki anyaságáért majdnem életével fizetett s kinek házassága boldogtalan. Az ura, ki tudja, hol, kivel mulat; nem bánja, csak a gyermeke vele legyen s csak hálás szemmel néz az urára, amiért anyává tette...

Az étteremben nem messze, megszólalt a zene. Gyéren ültek még az asztaloknál, a hangulat kedvetlen. A cigány is, ki tudja, honnan vette ezeket a fájó melódiákat, amelyek lehalkulva szállnak el az erkélyig és felkavarnak a szivekben minden szenvedést és régi bánatot! Mintha siratnák a be nem teljesedett reménységeket, a változó, de mindig egyformán szomorú asszonysorsokat...

Egyszerre a fák között kigyúlt egy ívlámpa és éles fény vetődött az erkélyre. A férfi önkénytelenül előrehajolt egy kicsit és átpillantott a függöny nyílásán.

A divathölgy egy vénülő, púpos leány volt, ki nagy vagyonát ruhákra költötte, a szerelmes egy érett, többgyermekes asszony s a rajongó anya — egy fehérfőkötős nurse, a gazdag pesti bankárék kislányának gondozója.

„Eggyel többször csalódtam a nőkben!" — mondta magában az agglegény.

Vacsorálni indult, de keserű volt a szájaíze és alig nyult az ételhez aznap este.

Uj költők

XI. Győry Aranka

Fantázia

De jó lett volna egypár évtizeddel
Előbb születnem . . . én volnék talán
Most fehérhajú, öreg nagyanyád.
Szívemben ősz fáradt derűje laknék,
Úgy simogatnám puha, szép hajad
Ha néha-néha este fölkeresnél . . .
Vágytalan, édes, tiszta szeretettel
Csókolhatnám meg fehér homlokod
S megkérdeném, mint kis gyerektől szokták:
„Nem történt el ma semmit, kisfiam?"
Te meg felelnél elmerülve: „Nem . . .
Vagy lehet . . . azt a szívet a minap . . ."

S az a szív más szíve lenne akkor.

Szonett

Emlékeim könyvét lapozgatom,
Segítőtársam sűrű, téli köd.
Mélázok sok szép semmiség fölött
Elmosódó, tarka színfoltokon.

Van benne falusi harang lágy szava,
Jézuskavárás, hittel, remegőn,
Őszi lombhullás egy kis temetőn,
Majálison karton, babos ruha.

Van benne színes, quarnerói alkony,
Egy silhouette az esti Dunaparton,
Hangulatfoszlány egy-egy bál után . . .

S van egy hang, melynek messze, halk zenéje
Mint álmodó madarak csevegése
Tér be megfáradt szívem kapuján.

AZ UJ IDŐK ELBESZÉLÉSPÁLYÁZATA

Az UJ IDŐK elbeszéléspályázatára 458 pályamű érkezett be. A szerkesztőség az összes elbeszéléseket elolvasta. Minden elbeszélésről a bírálóbizottságnak legalább két tagja adott bírálatot. A pályázat feltételei értelmében a legjobb 8—10 elbeszélést ebben az évnegyedben közölni fogjuk az UJ IDŐKBEN. Közlésért elbeszélésenként 60 pengő honorárium jár. Az évnegyed végén az UJ IDŐK előfizetői fogják szavazással kifejezésre juttatni, hogy mely elbeszélések tetszettek nekik a legjobban. Azt az elbeszélést, amely a legtöbb szavazatot kapja, a 60 pengős honoráriumon kívül, 300 pengős első díjjal, a másodikat 100 pengő második díjjal jutalmazzuk. A szerkesztőség úgy döntött, hogy a közlésre kerülő elbeszélések címeit előzetesen nem sorolja fel. A közlésre nem kerülő elbeszélések gépiratait március 15-e után igazolt tulajdonosaik átvehetik a szerkesztőségben. Olvasóinkat arra kérjük: olvassák el figyelmesen az elbeszéléseket és majd annak idején éljenek szavazati jogukkal. A szavazás tanulságos lesz reánk nézve, mert a döntésből meg fogjuk ismerhetni közönségünk ízlését. Bizonyára felesleges hangsúlyozni, hogy az elbeszélések közlési sorrendje és irodalmi értéke között nincs összefüggés.

Asszonyi litánia

Jelige: „Csalódás"

Mindegyre esett az eső. A kis fürdőhely kihaltnak látszott; a széles sétautakon pocsogott a víz minden lépés nyomán; az árnyékos kis pihenőhelyek árván búsultak s a villák csíkos, piros ernyői ázottan lógtak, mint letört, csüggedt szárnyak. A vendégek unatkoztak s a postát várták, a barométert figyelték, mely rendületlenül a változó és az eső felé mutatott. De nem is volt szükség barométerre, elég volt elnézni északnyugat felé, ahol egyre „pipáltak" a hegycsúcsok és fehér és lilás párák ereszkedtek le. A fenyőfák néha sóhajtottak egyet a fel-feltámadó szélben és lerázták magukról a vizet, amely lehúzta gallyaikat.

Egy erkélyen többen üldögéltek s beszéltek a korán sötétedő nyári alkonyatban, hogy erőt vegyenek unalmukon. Nem társalgás volt az, hiszen egyik sem hitte, hogy érdekli a másikat az, amit mond, csak beszéltek, hogy ne hallgassanak, mindegyik magának, mintha fennszóval gondolkoznának.

— A fehér, búzakékkel kedves ötlet volt, de őszszel már nem lesz divat. Éppen úgy a zöld sem, amely most annyira általános, hogy szinte undorító. Szeretném tudni, hogy a kashát hordják-e még a télen?

= Tegnap volt Ilike születésnapja. Három éves volt, micsoda kor! Egy csomó ajándékot kapott, tortát is három gyertyával. Megható volt a gyerek öröme, nem tudta, mit nézzen előbb, sikoltozott, kacagott, amikor egy-egy újabb ajándékot észrevett.

≡ Ma nem kaptam levelet Zolitól, egész nap szomorú voltam. Miért is él az ember, ha csak így, hiába várja az órák elmulását, minden öröm, izgalom nélkül? Soha többet nem jövök egyedül fürdőre. A férfiak itt nem érdekelnek, minden untat...

= Mégis a kis babakocsinak örült Ilike legjobban. Benne aludt a parányi pólyásbaba. A kocsit tologatta egész nap és mindenkit csitított: Pszt, aluszik a baba, aluszik...

— Nem tudom a fekete rókaboámmal mit csináljak? Ebben a formában már nem divatos, s a színét sem szeretem. Valaki azt mondta, világos prém sokkal fiatalosabb és igen előnyösen állna a hajamhoz...

= Ilike rossz volt tegnap, meg kellett büntetnem. De úgy felizgatott a dolog, pedig gyerekes dacoskodás volt az egész, hogy aludni sem tudtam miatta. Mindegyre sírástól kipirult arcocskáját láttam és vékony síró hangját hallottam: máskor jó leszek, soha többet...

≡ De nem is tudom, mit akar Zoli? Sok a dolga? Bár ez nem kifogás, hiszen pár sort éjjel is megfirkanthatott volna, mikor tudja, hogy csak a leveleiből élek... De már nem is törődik velem, úgy látom, talán jobb szórakozása akadt, mint szerelmes levelet irogatni...

— Szeretik a műselymet? Én ki nem állhatom. Gyürődik, merev, közönséges. Nem tudom, miért hordták az idén annyira.

A szemközti fenyőfa ágain egy mókus ugrándozott. Felfigyelt a beszédre, de nem riadt meg. Két hátsó lábára ülve ringatta, himbálta magát utánozhatatlan gráciával.

= Jaj, ha Ilike látná! Borzasztóan szereti az állatokat, finom gyengéd kis lélek; mit gondolnak, még a szunyogot is elhajtja magától, nem ütné agyon!

≡ Még ma írok hosszú levelet Zolinak. Mit akar velem? Engemet nem lehet csak úgy hidegre tenni s megint elővenni, ha kedve tartja. Én három évet adtam neki a fiatalságomból, — s most ő akarja adni

A Műcsarnokból. Önarckép. Kammerer Mária festménye

Uj Idők. 1929. jan. 6. 2 szt

a kegyeset? Várakoztat, engedi, hogy áhítozzam egy sor írása után...

= Egész nap örülök az estének. Lefektetem a kisleányt, szép, fehér kis ágyába; imádkozik, jó éjszakát kíván, azután átfogja a nyakamat a két kis kövér puha karjával és szorít, szorít nagyon erősen... — Igy szeretlek! — mondja. És ilyenkor a világon mindenről elfelejtkezem, szeretném ölembe kapni ezt a drága kis meleg testet és elvinni oda, hol csak ketten lennénk, és én csak neki élhetnék, csak őt szolgálhatnám!

— Egy csíkos taftruha kellene még nekem! Már régóta gondolkozom, milyet is vegyek? A kék a színem, de már annyi kék holmim van! A piros nem jól áll a teint-emhez; talán sötétzöld? Tudja Isten, talán mégis a barna árnyalatok a legszebbek!

≡ Három éve, hogy ismerjük egymást. Nincs nap, hogy ne lennénk együtt, mennyi virágot küldött, Isten a megmondhatója! A bálokat vele táncoltam végig, már mindenki beszél rólunk s én még most sem tudom, hányadán vagyunk. Szerelmes pillantásokkal, szavakkal, ó, azokkal nem fukarkodik, csak éppen, hogy óvatos, vigyáz magára, — hohó, csak lassan, hogy vissza is lehessen vonulni.

= A multkoriban az oroszországi éhinség borzalmairól olvastam. Egy halálosan tüdőbeteg asszonyról volt szó, egy volt cári testőr feleségéről, aki dolgozni már nem birt, de mert még mindig szép volt, a szépségével kereste meg napról-napra a kenyeret a két gyerekének. Valami külföldi misszió bukkant rá; mikor kérdezték, azt mondta, boldog volt, hogy a gyerekei nem éheztek. Nem megrázó-e ez a magasztos anyai szeretet? És mégis azt hiszem, nincsen a világon olyan feladat, olyan nehéz, vagy olyan undorító, amit én is ne vállalnék Ilikéért, nem is, hogy az életét megmentsem, csak hogy egy rossz órától megkíméljem, hogy egyszer mosolyogni lássam...

≡ Istenem, a szerelemről is mennyi mindent irkálnak össze, micsoda bonyolult lelki problémává tették a nagyon ráérő irók, pedig milyen nagyon egyszerű! Ha Zolit látom, ha hangját hallom, boldog vagyok; ha nincs velem, minden kietlen, unalmas. És ennek a sötét fenyőnek sincs semmi értelme és ez az ózondús levegő is miért van, ha Zoli nem szívhatja be? Most még esik is egész nap! Nem is maradok itt tovább! Neki szegénynek csak kétheti vakációja van egy évben s azt már a télen kivette, én meg itt ellustálkodom a hosszú hónapokat, nélküle...

— Voltaképpen igazán nem érdemes eljönni ebbe az eldugott fészekbe. Micsoda ízlés, micsoda toalettek! Alig láttam még itt egy igazán elegánsan öltözött nőt! Az egyik kofferomat még ki sem pakkoltam, nem volt rá szükség. Most meg az eső jött, egy kötöttkabát is megteszi...

A szomszédos erkélven valaki mozgolódott. Egy magányos úr lakott ottan, valami gazdag agglegény, azt mondták róla, hogy nőgyűlölő és nem érintkezik senkivel, csak a fenyveseket bújja napestig.

A három nő egy percre elhallgatott. Kihallgatná a beszélgetésünket valaki? Nem, tévedhettek, talán a szobalány csukta be az ablakokat, hozta rendbe a szobát odaát.

A kora nyárvégi este szétteregette fekete köpenyegét az erdők felett. Az erkélyen is sötét volt, a park gyér lámpái közül egy sem világított el odáig. A három nő mondta tovább a maga litániáját, a hiúság, a szerelem s az anyai önfeláldozás örök szólamait.

A férfi a szomszédban minden szót hallott s mert nem volt nőgyűlölő, csak sok asszonyt ismert életében, egyszerre kimondhatatlanul megszánta mind a hármat. Elképzelte mindegyiket: szép, szőke asszony lehet az egyik, gyermeke nincs, házassága elhibázott, mindene a szép ruha, a divat... A szive üres, pedig szeretetre, melegségre vágyódott ő is valamikor, — s a szép álmaiból nem maradt más, mint néhány színes selyemrongy... Kis barna leány a szerelmes, lobogószemű, pirosajkú; ez az ajk sokat fog csókolni, ez a szem sokat fog sírni még. Kékszemű sápadt asszonyka a harmadik nő, törékeny fiatal teremtés, ki anyaságáért majdnem életével fizetett s kinek házassága boldogtalan. Az ura, ki tudja, hol, kivel mulat; nem bánja, csak a gyermeke vele legyen s csak hálás szemmel néz az urára, amiért anyává tette...

Az étteremben nem messze, megszólalt a zene. Gyéren ültek még az asztaloknál, a hangulat kedvetlen. A cigány is, ki tudja, honnan vette ezeket a fájó melódiákat, amelyek lehalkulva szállnak el az erkélyig és felkavarnak a szivekben minden szenvedést és régi bánatot! Mintha siratnák a be nem teljesedett reménységeket, a változó, de mindig egyformán szomorú asszonysorsokat...

Egyszerre a fák között kigyúlt egy ívlámpa és éles fény vetődött az erkélyre. A férfi önkénytelenül előrehajolt egy kicsit és átpillantott a függöny nyílásán.

A divathölgy egy vénülő, púpos leány volt, ki nagy vagyonát ruhákra költötte, a szerelmes egy érett, többgyermekes asszony s a rajongó anya — egy fehérfőkötős nurse, a gazdag pesti bankárék kislányának gondozója.

„Eggyel többször csalódtam a nőkben!“ — mondta magában az agglegény.

Vacsorálni indult, de keserű volt a szájaíze és alig nyult az ételhez aznap este.

Uj költők

XI. Győry Aranka

Fantázia

De jó lett volna egypár évtizeddel
Előbb születnem . . . én volnék talán
Most fehérhajú, öreg nagyanyád.
Szívemben ősz fáradt derűje laknék,
Úgy simogatnám puha, szép hajad
Ha néha-néha este fölkeresnél . . .
Vágytalan, édes, tiszta szeretettel
Csókolhatnám meg fehér homlokod
S megkérdeném, mint kis gyerektől szokták:
„Nem történt el ma semmit, kisfiam?“
Te meg felelnél elmerülve: „Nem...
Vagy lehet . . . azt a szívet a minap . . .“

S az a szív más szíve lenne akkor.

Szonett

Emlékeim könyvét lapozgatom,
Segítőtársam sűrű, téli köd.
Mélázok sok szép semmiség fölött
Elmosódó, tarka színfoltokon.

Van benne falusi harang lágy szava,
Jézuskavárás, hittel, remegőn,
Őszi lombhullás egy kis temetőn,
Majálison karton, babos ruha.

Van benne színes, quarnerói alkony,
Egy silhouette az esti Dunaparton,
Hangulatfoszlány egy-egy bál után . . .

S van egy hang, melynek messze, halk zenéje
Mint álmodó madarak csevegése
Tér be megfáradt szívem kapuján.

Kammerer Mária

Született 1903. julius 5. Keszthelyen, hol édesapja akkor mint huszárkapitány állomásozott, Tanulmányait a háború kitöréseig vidéken, azután Budapesten végezte (mint a Notre Dame de Sion bentlakó növendéke) Gyerekkora óta rajzolt és festett, mindig arcképeket. 1922-ben a képzőművészti főiskolában. Csók István osztályát látogatta pár hónapig, honnan hamarosan kilépett, hogy tanulmányait otthon folytassa Glatter Gyula vezetése mellett. 1925 őszén Mailáth György gróf Zita leányát festette le, kinek képe igen sok megrendelést szerzett számára az arisztokrácia köréből, így lehetségessé vált, hogy 1927. nyarán Angliába menjen tanulmányútra, hol László Fülöp látta el útbaigazításokkal további tanulmányaira vonatkozólag. 1927 őszén ismét Angliába ment ki, hol 3 hónapi tartózkodása alatt 13 képmást festett az angol társadalom legmagasabb rétegének tagjairól.

alja el ~~vizen~~ szin tizenkilencz (vizi) liliom-
nbos
ser-erdő ~~pedig~~ széles út, ~~szeli~~ tal. A lombok közt a
látás, hol a felhők mögül a nyugvó
vizben visszatükröződik. Jelzése alól balra:

65 : 49 cm.

92880.
-én kelt ~~XXX~~ sz. leirattal 208 koronán (29/901)
14-én (488/901.)

Kell kiállítás a Nemzeti
Halomban 1928. jan. dec-
kepés-

Kammerer Mária

Stul. 1903 jul. 5. Keszthelyen, hol édesapja mint huszár-kapitány állomászott. 1922 a képzőművészeti főiskolában Csók István osztályát látogatta pár hónapig, honnan hamar kilépett, hogy tanulmanyait Glatter Gyulánál folytassa. 1925 őszén Mailáth György gróf Zita leányát festette le, ennek képe igen sok megrendelést szerzett számára az arisztokrácia köréből. 1927. nyarán Angliába ment, hol László Fülöp látta el útbaigazításokkal. 1927 őszén ismét Angliába ment, hol 3 hónap alatt 13 képmást festett az angol társadalom előkelőségeiről. 1928. archépeiből koll. kiáll a Nemzeti, Halomban.

Kés bronzkor, hallstatti kori VI. 133.

Kammerer Mária

MAGYAR MŰVÉSZET

1928. 68
1929. 364

Sándor János belügyminiszter arcképe a Belügyminisztérium tulajdona.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Hammerer Mária

1920/21 - 1922/23 I.

Ferképzomfoiskàvk

97. l.

Kammerer Mária

Műcsarnok tárlat

1921. őszi tárlat. 423

1924. tav. tárlat. 437.

Lágymányosi u. 17/b

1928/29. téli tárlat 413, 415

Fehér Keresztt - Egylet IV. 183

Kammerer Mária

Magyar festőnő

1928. 68

Királyházai Máv. vonatkisérők
olvasókőre népkvt. VI. 224.

Kammerer Marie

festo

Mil. Keszthely

laid

Bor Magyarlex

503 h.

359. szám Meszlényi szobájában

530 és 486 kőrt

Ez a szám a 43. szobában
Jézus feltámadása

Kammerer Mária

Kiáll.

Nemzeti Szalon
1928. jan.

Fav. képt

Lóránt Mihály.

1891-ben születtem. Műegyetemi tanulmányaim során jöttem rá, hogy — szeretek rajzolni. Különösen figurálisokat és még nagyobb előszeretettel fejeket rajzolgattam. Vonzottak a markáns sokszor furcsa, néha: az egyenesen csunya arcok. Később sokat aktoltam, krokiztam, de még közben is, állandóan visszatértem a fejhez.

Mindig az első impresszió érdekel. Az, amit az arc kusza vonalaiból, a „lélek grafológiájával" ki lehet olvasni. A beszélő, alvó, nevető, figyelő, stb. arc fog meg, mert ilyenkor az igazi lélek nyilatkozik meg és nem záródik el, mint akkor, amikor mereven magunk elé kényszeritjük modelünket, hogy lerajzoljuk. Ellesni a pillanatot, amikor a magáról megfeletkezett ember valóban él ezt találtam mindig fontosnak.

Rajzaim, kivétel nélkül, nagymagyarországi, amerikai, angliai és német napilapok és folyóiratok hasábjain láttak először napvilágot.

121	Hajós Mici amerikai magyar primadonna cer. rajz	50.—
122	Alexander Moissi német szinművész, cer. rajz	80.—
123	Paulini Béla iró, cer. rajz	50.—
124	Halmi Arthur festőművész, cer. rajz	60.—
125	Nagy Emil volt igazságügyminiszter, cer. rajz	40.—
126	A komoly és a vidám Jeremiah Smith, cer. rajz	80.—
127	dr. Brody Ernő képviselő, cer. rajz	60.—
128	Fritzi Massary berlini szinésznő, cer. rajz	50.—
129	Gizella Werbezirk bécsi szinésznő, cer. rajz	
130	Hegedüs Gyula szinművész, cer.	
131	A szunyokáló K.	
132	A	

Kammerer Mária szül. Keszthely 1903. jul. 5. hol édesatyja mint huszárkapitány állomásozott. Tanulmányait a haború kitörésig videken, majd Budapesten végezte mint a Notre Dame de Sion növendéke. 1922-ben a képző művészeti főiskolában Csók osztályát látogatta pár

hamarosan kilépett, hogy tanulmányait otthon folytassa Glatter Gyula vezetése mellett. 1925. őszén Mailáth György gróf Zita leányát festette le, kinek képe igen sok megrendelést szerzett számára az arisztokrácia köréből, igy lehetségessé vált, hogy 1927. nyarán Angliába menjen tanulmányútra, hol László Fülöp látta el útbaigazitásokkal további tanulmányaira vonatkozólag. 1927. őszén ismét Angliába ment kí, hol 3 hónapi tartózkodása alatt 13 képmást festett az angol társadalom legmagasabb rétegének tagjairól.

101 Forster Dezső báró
102 Mr. Edward Steward Gray, London, arcképvázlat
dr. Illyés Géza, arcképvázlat
... Lászlóné, arckép
... arckép
... kép

A beszélő Folkusházy Alajos alpolgármester cer. rajz 50.—
... Anna P. András képviselő cer. rajz 60.—
... cer. rajz 60.—
... 50.—

KAMMERER MÁRIA:
Baronesse Pannonica Rothschild

KAMMERER MÁRIA :
Lady Winifred Cecil

Kammerer Mária

Nemzeti Szalon

58. cop. kiáll.

1928 jan.

MDK

Kammerer Mária festő

Keszthelyen szül.1902.A bpesti képzőm.főisk
Csók Istvánnal, azutan Glatter Gyulánal ta-
nult. 1927.Londonban László Fülöp latta el
utbaigazitasokkal.Ugyanez év őszén tizenhar-
rom képmast festett az angol tarsadalom elő
kelőségeiről.1928.arcképeiből gyujtm.kiall.
rend.a Nemzeti Szalonban.

E.G.I.522.1.

Kammerer Mária

Ly londoni kiállítása.

MAGYAR MUVESZET
1929. 364. l.

Kammerer Ilona.

A Művészeti Csalon csoportkiállítá-
sán portréjával szerepel.

Pesti Napló, 1928. jan. 22.

Kammerer Mária

szül. Keszthelyen 1902 jul. 5.
Rk. 4 polg. 3 felsőbb leg. jul.

1920/21. I–II. elsőeves mű-
vesznőv. Csók István –

Hallstatt III. 135, 136.

KAMMERER *Mária*, festő. * Kesthely 1902 júl. 5. A bpesti képzőm. főiskolán Csók Istvánnál, azután Glatter Gyulánál tanult. 1927. Londonban László Fülöp látta el utbaigazításokkal. Ugyanez év őszén tizenhárom képmást festett az angol társadalom előkelőségeiről. 1928. arcképeiből gyűjt. kiállítást rendezett a Nemzeti Szalónban.

Gy. I. 5221

Konyhakulladék VII. 244

Vadász Ilona.

Életrajzomból annyit, amennyi fontos lehet pikturámra nézve: Magyarországon születtem; Budapesten egy művész iskolájában kezdtem rajzolni, majd Nagybányán folytattam tanulmányaimat legkiválóbb mestereink vezetése mellett. Voltam Párisban, Olaszország és Németország nagy városaiban és lehetőleg mindenütt gyarapitottam tudásomat. Műcsarnokban, Szalónban sokszor szerepeltem, utóbbi helyen kollektiv kiállitásom is volt. Részt vettem nehány vidéki és külföldi kiállitáson, legutóbb a fiúmei nemzetközi kállitáson is.

185	Gigi Lanfranconi olasz fasiszta képviselő portréja olajf.	Mgtul.
185a	Öreg hölgy arcképe, olajf.	Mgtul.
186	Leányfej kék ruhával, olajf.	300.—
187	Leányfej piros ruhával. olajf.	300.—
188	Gyümölcs, olajf.	450.—
189	Virág, olajf.	300.—
190	Felvonulás, olajf.	450.—
191	Magányos fa Nagybánya határán, olajf.	450.—
192	Szőlőhegyi táj. Pécsett, olajf.	350.—
193	Delelő tehenek, olajf,	350:—
194	Szántóföld ősszel, olajf.	250.—
195	Hajnali táj, olajf.	250.—
196	Két alma, olajf.	200.—
197	Tanulmány egy előkelő hölgy portréjához, olajf.	100.—

Vásárlási tudnivalók.

A műtárgyak eladását kizárólag a műtárosi hivatal, illetve **Kató Kálmán,** a Nemzeti Szalon műtárosa eszközli. A vételár 50 %-a a vásárláskor, 50% pedig 8 napon belül, legkésőbb azonban a kiállitás bezárásakor fizetendő.

és Fényes Adolf tanitványa lesz. Harmadik évi ott tartózkodás után mint vendégtag műtermet kap a telepen, amelynek hetedik éve lelkes munkása. Szolnokhoz füződnek első sikerei (1924. évi szolnoki kiállitás), erre az időpontra esik rövid ideig tartó külföldi tanulmányutja (Bécs, München), télen Pesten dolgozik, számos portrét fest, részt vesz az 1926. Szinyei Tavaszi Szalon kiállitáson, a Nemzeti Szalon pécsi representativ kiállitásán, a Műcsarnok őszi és téli tárlatán, a jubiláris szolnoki kiállitáson, amelyen a város veszi meg egyik képét.

Csoportosan munkáit első izben most mutatja be a Nemzeti Szalon.

166	Jan Novotny a Magyar-Cseh-Iparbank elnökének arcképe, olajf.	Mgtul.
167	Patak partja, olajf.	240.—
168	Gödrös utca, olajf.	350.—
169	Parasztudvar, olajf.	300.—
170	Cséplés, olajf.	220.—
171	Tanulmányfej, olajf.	200.—
172	Napnyugta Péteri pusztán, olajf.	220.—
173	Lampionos este, vázlat	160.—
174	Cirkusz, olajf.	220.—
175	Borus idő, olajf.	350.—
176	Napnyugta, olajf.	200.—
177	Öreg magyar olajf.	220.—
178	Öreg cigány, olajf.	350.—
179	Szélmalom, olajf.	220.—
180	Fűzfák, olajf. Oppenheim Ottó ur (Szolnok) tulajdona	
181	Alföldi szélmalom, olajf.	450.—
182	Önarckép, olajf.	250.—
183	Szolnoki utca, olajf.	450.—
184	Footballmatch, olajf.	160.—
184a	A szolnoki három templom, olajf,	250.—
184b	Tájkép, olajf.	160.—

147 Prof. Dr. Semmelweis
148 Prof. Dr. Kézmárszky — Bronz, a Tisza István m. kir. tud. egyetemi szülészeti és nőgyógyászati klinika tulajd.
149 Önarckép, gypsz
150 Maria v. Stransky, gypsz — Mgtul.
151 Müller Márta, gypsz — Mgtul.
152 Bognár bácsi, gypsztanulmány
153 Prof. Dr. Szonthag Félix, gypsz — Mgtul.
154 Arcképtanulmány, gypsz — Eladó
155 Férfi tanulmányfej, gypsz — Mgtul.
156 Gyermek kutyával, gypsz — Mgtul.
157 Női fejtanulmány, gypsz — Mgtul.

Plaquettek:

158 Dr. Gandusio, bronz — 150.—
159 Hellmut, bronz — 40.—
160 Schmidt A., bronz — 40.—
161 Wehrmann, bronz — 40.—
162 Lovag Walcher Alfréd és neje, gypsz bronzban — á 350.—
163 Érdem érem, gypsz bronzban — 250.—
163/a Teddy, bronz — Mgtul.

Reliefek:

164 Erzsébetkirályné, gypsz bronzban — 1000.—
165 Szent Kristóf, gypsz bronzban — 400.—

Radnay Miklós.

Budapesten született 1900-ban. A festészet iránti hajlama már gyermekkorában megnyilvánult. 1919-ben szinházi lapoknak rajzolt karrikatura és portré sorozatával kelt feltünést, ugyanekkor megjelenik néhány artistikus plakátja. Képessége és ambiciója azoban nem elégszik meg ezzel és a komoly studium évei váltják fel az ifjan elért sikereket. 2 évig a Képzőművészeti Szabadiskolában Iványi Grünwald. Rippl Rónai és Réti mesterek tanitványa, majd 1921-ben Szolnokra kerül

Patzó Pál.

Született Budapesten 1886-ban. Tanulmányait Budapesten Telcs Ede műtermében kezdte meg, majd állami ösztöndijjal Bécsben folytatta a Képzőművészeti Akadémián s úgy az általános, mint pedig a Mesteriskola sikeres elvégzése után a Bécsi Magyar Gárda Palotában kapott helyet, ahol jelenleg is dolgozik.

A Műcsarnok kiállitásain 1906—1916-ig állandóan szerepelt, majd legutóbb az Akt kiállitáson vett részt műveivel.

Bécsben a Künstlerhausban s más kiállitásokon több izben jelent meg a nyilvánosság előtt s minden alkalommal megérdemelt elismerést aratott.

Magyarországi dolgai közül nevezetesebbek: Debrecenben „Anyaság" szobra, Prof. Dr. Szontagh Félix mellszobra a Gyermek klinikán, — a Nőgyógyászati klinikán pedig Prof. Dr. Kenézy Gyula, valamint Dr. Kézmárszky és Dr. Semmelweis professzorok szobrai.

133	Rossz lelkiismeret. Barta K. ur tulajd. Bronz	megr.	1300.—
134	Éva. Bronz vagy márvány		650.—
135	Anyaság. Bronz		380.—
136	Férfi akt. Erb N. igazg. úr tulajd. Bronz	megr.	550.—
137	Putto-pár, Bronz		á 450.—
138	„1927" Bronz		380.—
139	Salome. Bronz		700.—
140	Juno, Bronz Orphanides vezérig. ur tulajd.	Megr.	600.—
141	Léda. Bronz. Erb N. igazg, tulajd,	Megr.	600.—
142	Faun. Bronzban		850.—
143	A falu legénye. Bronzban		1300.—
144	Éva. Bronzban vagy márványban	bronzban	12.000.—
145	Anyaság. Debreczeni Tisza István m. kir. tud. egyetemi Gyermekklinika tulajdona		
146	Gál Lajosné. Márvány		Mgtul.

Lóránt Mihály.

1891-ben születtem. Műegyetemi tanulmányaim során jöttem rá, hogy — szeretek rajzolni. Különösen figurálisokat és még nagyobb előszeretettel fejeket rajzolgattam. Vonzottak a markáns, sokszor furcsa, néha: az egyenesen csunya arcok. Később sokat aktoltam, krokiztam, de még közben is, állandóan visszatértem a fejhez.

Mindig az első impresszió érdekel. Az, amit az arc kusza vonalaiból, a „lélek grafológiájával" ki lehet olvasni. A beszélő, alvó, nevető, figyelő, stb. arc fog meg, mert ilyenkor az igazi lélek nyilatkozik meg és nem záródik el, mint akkor, amikor mereven magunk elé kényszeritjük modelünket, hogy lerajzoljuk. Ellesni a pillanatot, amikor a magáról megfeletkezett ember valóban él ezt találtam mindig fontosnak.

Rajzaim, kivétel nélkül, nagymagyarországi, amerikai, angliai és német napilapok és folyóiratok hasábjain láttak először napvilágot.

121	Hajós Mici amerikai magyar primadonna cer. rajz	50.—
122	Alexander Moissi német szinművész, cer. rajz	80.—
123	Paulini Béla iró, cer. rajz	50.—
124	Halmi Arthur festőművész, cer. rajz	60.—
125	Nagy Emil volt igazságügyminiszter, cer. rajz	40.—
126	A komoly és a vidám Jeremiah Smith, cer. rajz	80.—
127	dr. Brody Ernő képviselő, cer. rajz	60.—
128	Fritzi Massary berlini szinésznő, cer. rajz	50.—
129	Gizella Werbezirk bécsi szinésznő, cer. rajz	50.—
130	Hegedüs Gyula szinművész, cer. rajz	60.—
131	A szunyokáló Kuna P. András képviselő cer. rajz	60.—
132	A beszélő Folkusházy Alajos alpolgármester cer. rajz	50.—

hamarosan kilépett, hogy tanulmányait otthon folytassa Glatter Gyula vezetése mellett. 1925. őszén Mailáth György gróf Zita leányát festette le, kinek képe igen sok megrendelést szerzett számára az arisztokrácia köréből, igy lehetségessé vált, hogy 1927. nyarán Angliába menjen tanulmányútra, hol László Fülöp látta el útbaigazitásokkal további tanulmányaira vonatkozólag. 1927. őszén ismét Angliába ment ki, hol 3 hónapi tartózkodása alatt 13 képmást festett az angol társadalom legmagasabb rétegének tagjairól.

101 Forster Dezső báró
102 Mr. Edward Steward Gray, London, arcképvázlat
103 dr. Illyés Géza, arcképvázlat
104 Kammerer Lászlóné, arckép
105 Barcza Károlyné, arckép
106 Széchényi Emil gróf, arckép
107 Edelsheim-Gyulai Lipót gróf
108 Miss Anne Pinto, London
109 The Honorable Lady Lyttelton
110 Mailáth Zoscha és Zdenka grófnő, arckép
111 Kammerer István, arcképvázlat
112 özv. Kammerer Istvánné, arcképvázlat
113 Mrs. Peggy Jessel, London, arckép
114 Baronesse Pannonica Rothschild
115 Lady Winifred Cecil
116 Mlle Marcelle de Vasseur, London
117 Mailáth Lenke grófnő, arckép
118 Mailáth György gróf, arcképvázlat
119 Perczel Miklósné, arckép
120 dr. Illyés Gézáné, arckép
120a gróf Zichy Béla Rezsőné arcképe, olajf.

77	Közelgő vihar, olajf.	600.—
78	Jury, olajf.	1800.—
79	Az aranyhaju leány, olajf.	900.—
80	„Bocsásd meg büneinket" olajf.	2400.—
81	Juliusi délután, olajf.	850.—
82	Balatoni halászok, olajf.	1600.—
83	A mosoni Dunaágnál, olajf.	1000.—
84	Utban a bűnbánat felé, olajf.	1600.—
85	Dombtetőn, olajf.	700.—
86	A nagy viz (Balaton)	900.—
87	Tanulmány, olajf.	400.—
88	A vágyódás utján, olajf.	1200.—
89	Budai kis kocsma, olajf.	1700.—
90	Tornyosuló felhők, olajf.	700.—
91	Litániára menők (Tirol) olajf.	1500.—
92	Tiroli leányka, olajf.	1600.—
93	A kanyargó Lajta, olajf.	800.—
94	Magyaróvári részlet, olajf.	1400.—
95	Poker parthie, olajf.	2500.—
96	„Ne vigy a kisértésbe, olajf.	2400.—
97	Balatoni részlet, olajf.	400.—
98	Öreg fák a Lajta parton, olajf.	1800.—
99	Matyó menyecske, olajf.	1200.—
100	Vizetmeritő asszony, olajf.	700.—

Kammerer Mária.

Született 1903. julius 5. Keszthelyen, hol édesapja akkor mint huszárkapitány állomásozott. Tanulmányait a háboru kitöréséig vidéken, azután Budapesten végezte (mint a Notre Dame de Sion bentlakó növendéke). Gyerekkora óta rajzolt és festett, mindég arcképeket. 1922-ben a képzőművészeti főiskolában Csók István osztályát látogatta pár hónapig, honnan

Faragó Géza.

Születtem Budapesten 1877. junius 25. Gyerekkoromban Bruck Herminához jártam rajzolgatni-festegetni, miután erős elhatározásom volt, hogy festő leszek. Később Ujházy Ferenc festőművész erős keze alá kerültem. Komoly tanulmányaimat tulajdonképpen Párisban kezdtem 1898-ban. Itt két évig Mucha mester növendéke voltam. Jártam az Art. des dekoratio akadémiára és Collarosihoz. Főleg dekorativ nagy panneauxokat festettem. Miután visszatértem 4 és fél évi külföldi tartózkodás után, 2 évig Szolnokon Fényesnél és 1 évig a kecskeméti művésztelepen Iványi Grünwald Béla mellett dolgoztam. E helyeken tértem át a dekorativból az impressio terére, hogy végül a kompositios pikturában találjam meg magamat. Budapesten először 1905. évben állitottam ki és a Harkányi dijat nyertem el. Első kollektiv kiállitásom a Nemzeti Szalonban 1910-ben és ugyanitt sorozatosan 1912—1923-ban. 1916-ban collektio az Ernst Museumban. Külföldi kiállitásaim 1910 Velencei Nemzetközi Tárlat. 1914. Berlinben Plakát kollektio és 1916-ban Brakl Kunsthaus München. 1909. évben csináltam az első szinpadi kiállitást „Tündérszerelem operettet" a Vig Operában. Onnan Beöthy László magához kért és 15 évig a Király Szinház és később az Operettszinház scenikusa lettem. Nagyobb munkáim: 100 év mulva, Mézeskalács, Három grácia. Pompadur. Halló Amerika. Marica grófnő. Theresina, Orlov stb. Külföldön: Londonban egy évig játszották a magam irt és kiállitott Magyar lakodalom cimü ballettemet, egy revü keretében, Bécsben Marica grófnő, Berlin és Hamburgban Orlow. Jelenleg Amerikában van egy 2 felvonásos Magyar Ballett szövegem.

72	Esti mulatság a „Trieszti nőnél" olajf.	1600.—
73	Várakozó asszonyok, olajf.	1450.—
74	Tarajos hullámok, olajf.	700.—
75	Seefeldi leány. (Tirol) olajf.	1500.—
76	Czudar idő, olajf.	700.—

57	Erdő széle az Alpeseken	350.—
58	Tölgyfák az Alpesek tetején	400.—
59	Gödöllői parkrészlet	250.—
60	Borus felhők	250.—
61	Alkonyat Rohits fürdőn	450,—
62	Szénapajta	250,—
63	Faluvége	250.—
64	Violák	250.—
65	Bánáti falu télen	200.—
66	Szülőházam	Mgtul.
67	Vasárnap délelőtt egy háromszéki faluban	400.—
68	Virágos székely tornác, Szentkatolnán	600.—
69	Eső után az Alpesekben	400.—

Nino Busetto.

Született Genuában az 1877. évben. Művészeti tanulmányokat előbb Veneziában, azután pedig Párisban végzett.

Első izben 1906-ban állitott ki Veneziában a Palazzo Pesaroban és utána majd minden évben. 1911-ben Párisban gyüjteményes kiállitáson mutatkozott be és ugyanazon évben a Salonban is résztvett, ahol Savorgnan de Brazza portréját állitotta ki, mellyel nagy sikerben volt része. Minálunk 1912-ben mutatkozott be egy kollekció arcképpel a Nemzeti Szalonban és egyszerre ismertté tette magát s ez idő óta gyakrabban látjuk arcképeit a Veneziai és más külföldi nagy tárlatokon. Ilyenek Róma, Torina, Firenze, Páris. Művészetében van valami Ernest Laurent és le Sidaner-éből, bár egyénisége lényegesen különbözik ezektől.

70	Unokahugom — Jo — olajf.	Mgtul.
71	Carlamedes Somariva arcképe, olajf.	Mgtul.

38	Két világ (1927)	Eladó
39	Sasfészek három sassal (1927)	»
	Grafika:	
40	A művész	»
41	Prédikátor a pusztában	»
42	A vándor	»
43	A kis paradicsom	»
44	Anatom Wiedersheim (1917)	»
45	Hans Thoma (1918)	»
46	E. Häckel (1920)	»
47	Fülemilék dala (12 drb.)	»
48	A teremtés (9 drb.) (A sorozat még nincs befejezve)	»
	Plasztika:	
49	Siratás (1913)	»
50	Teofil (1914)	»
51	Johanna és Mária (1914)	»
52	Engelhard (1914)	»

Bardocz Lajos.

Szentkatolnán (Háromszék m.) az 1885. évben született. Középiskolai tanulmányait Kézdi-vásárhelyen; művészi tanulmányait pedig Budapesten a „Képzőművészeti Főiskolán" végezte, mint Hegedüs László, Zemplényi, Révész és Edvi Illés A. tanitványa. Itt szerezte meg középiskola rajztanári oklevelét is 1909-ben. Mint középiskolai tanár Kevevárán (Temes m.); Szilágysomlyón és Budapesten működött.

53	Az én falum	450.—
54	Gelencei havasok Háromszéken	250.—
55	Budakeszi erdőrészlet	300.—
56	Rét a barcasági rónán, (Háromszék m.)	300.—

6	Nagy család (1915)	Eladó
7	Önarckép (1916)	„
8	A pacsirta dala (1916)	„
9	Vadász (1917)	„
10	A költő (1918)	„
11	Jakob Böhme (1919)	„
12	Sponeck erdő (1919)	„
13	Erdő szélben (1919)	„
14	Sponeck madár (1919)	„
15	Testvér (1920)	„
16	Hófehérke (1921)	„
17	Kék csoda (1921)	„
18	Prof. Arthur Drews (1922)	„
19	Dr. Dressler tanácsos (1922)	„
20	Emberpár (1922)	„
21	Anyaföld (1922)	„
22	Templom (1922)	„
23	A gyöngy (1922)	„
24	Ebéd a szabadban (1923)	„
25	Tájkép szivárvánnyal (1923)	„
26	Hans Thoma (1924)	„
27	Költő a kertben (1924)	„
28	A féreg (1924)	„
29	Dr. I. A. B. (1925)	„
30	A lélek (1925)	„
31	A tavasz festője (1925)	„
32	Napnyugta (1925)	„
33	Testvérek (1926)	„
34	Weissmann zeneszerző (1926)	„
35	Hans Frieder (1926)	„
36	Vizi élet (1926)	„
37	A béka (1926)	„

Bühler Hans Adolf

Bühler Hans Adolf, a karlsruhei kiváló művészeti akadémia professzora 1877. junius 4-én született Steinenben, a badeni nagyhercegségi Wiesenthal kerületben.

Az első mesterségi részét a művészetnek egy Schopfheimi (Wiesental) diszletfestőtől sajátitotta el, aki a fiatal Bühlert a legnehezebb feladatok megoldásánál is igénybe vette. Majd a karlsruhei iparművészeti iskolában végzett tanulmányok után 1898-ban bekerült a badeni művészeti akadémiába, ahol Schmid Reutle tanárnál tanulta meg az aktot olyan jól rajzolni, a mely későbbi művészetének is egyik alkotó eleme maradt.

1904-től 1908-ig a Hans Thoma mesteriskoláját látogatta, innen azon rokonvonások, melyek munkáit jellemzik.

1908 nyarán rövid nyári tanulmányokat végzett a Waldshut melletti Riesenbachban, majd két évig Rómában és Firenzében az olasz klasszikusokat tanulmányozta.

1910-ben kapta a megbizatást a Prometheus-kép megalkotására a badeni Freiburg számára és ez alkalmat adott neki a Kaiserstuhl, a Sponeck és a többi német természeti szépségek megismerésére és így lett egyuttal kiváló tájfestővé is.

1914-ben meghivták tanárnak a karlsruhei képzőművészeti akadémiára.

1925—26-ig néhány tanitványának bevonásával elkészitette a karlsruhei városháza nagy tanácstermének a freskóit, amely ezen a téren is elismerést szerzett neki. 1906. óta nagyszámu nagyméretü olajképet és egy sereg grafikai művet alkotott, amellyel csinálta meg egész Európában elismert voltát és megérdemelt hirnevét.

Olajfestmények:

1	Csendes viz (1906)	Eladó
2	Nibelungok (1907)	„
3	Fonó leány (1908)	„
4	Az ember (1909)	„
5	Földhöz (1913)	„

A NEMZETI SZALON VEZETŐSÉGE:

ELNÖK:

Gróf ANDRÁSSY GYULA v. b. t. t.

ALELNÖKÖK: Gellért Jenő, Horvai János

IGAZGATÓ: Déry Béla

ÜGYÉSZ: Dr. Képessy József

MŰTÁROS: Kató Kálmán

PÉNZTÁRNOK: Eckstein M. Miklós

TITKÁR: Bende János

TISZTELETBELI TAGOK:

† Benczúr Gyula
† Munkácsy Mihály
† Szinnyei Merse Pál
Eugen svéd királyi herceg

SOCIETAIREK:

Baditz Ottó
Déry Béla
Edvi Illés Aladár
Endrey Sándor
Gellért Jenő
Horvai János
dr. Ilosvay Lajos
Kacziány Ödön
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
dr. Képessy József
† Kőrösfői Kriesch Aladár
László Fülöp Elek
† Br. Mednyánszky László
Mendlik Oszkár
Nádler Róbert
Rubovics Márk
† Székely Bertalan
† Szikszay Ferencz
Vajda Zsigmond

KÜLFÖLDI SOCIETAIREK:

Epstein Jehuda (Osztrák)
Goltz A. D. „
Harta Felix „
Hofner Otto „
Karlinsky Stephan „
Krausz Wilhelm „
Liljefors Bruno (Svéd)
Lindberg Erik Svéd
Milles Carl „
Ranzoni Hans (Osztrák)
Schönthal Otto „
Schultzberg Anshelm (Svéd)
Skocylas Ladislav (Lengyel)
Wilhelmson Carl (Svéd)
Wyczolkowski Leo (Lengyel)

NEMZETI SZALON 389-IK KIÁLLITÁSA

AZ

LVIII-IK CSOPORTKIÁLLITÁS

KATALOGUSA

BÜHLER HANS ADOLF
BARDOCZ LAJOS
NINO BUSETTO
FARAGÓ GÉZA
KAMMERER MÁRIA
LÓRÁNT MIHÁLY
PATZÓ PÁL
RADNAY MIKLÓS
VADÁSZ ILONA
MŰVEI

1928 JANUÁR HÓ

Kammerer Mária

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

JUL 21

IKA

1021

ELHUNYT 67 éves korában a New Yorkban élő, neves magyar származású arcképfestőnő, Kammerer Mária. A művésznő 1931-ben vándorolt ki az Egyesült Államokba, de tanulmányait még Budapesten, a Szépművészeti Akadémián kezdte.

SZŰR

Kammerer Mária

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MAGYAR NEMZET

Budapest

A New Yorkban elhunyt Kammerer Mária festőművész temetése július 27-én, délelőtt 11 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

Kammerer Mária

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

JUL

MAGYAR NEMZET

Budapest

földrengés által sújtott Peru megsegítésére fordítják.

△ 1021

New Yorkban 67 éves korában meghalt Kammerer Mária magyar származású arcképfestő. 1931-ben vándorolt ki az Egyesült Államokba. Tanulmányait Budapesten, a Szépművészeti Akadémián kezdte el.

Kammerer Mária

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 JUL 21

DOLGOZÓK LAPJA

Tatabánya

— **Vasárnap** New Yorkban 67 éves korában meghalt Kammerer Mária, a neves magyar származású arcképfestőnő, aki művészi pályafutásának harminc éve során számos brit arisztokrata, illetve amerikai híresség portréját örökítette meg; 1931-ben vándorolt ki az Egyesült Államokba, de tanulmányait még Budapesten, a Szépművészeti Akadémián kezdte.

repeltek
együttesek

NÖK:

MDK

Kammerer Mária, festöm.

egy sorozat sikerült arcképpel szerepel.
/58. csoportkiállitás/.
Ábrázoló müvészetét a finomság jellemzi.

Chroniquer.:
A Nemzeti Szalon tárlatai.
Képzömüvészet.1928. 7.sz. 46.l.

Kammer Vilmos, festő; szül. 1831-ben v. 1832-ben Brassóban, hol atyja porcelánkészítő volt. 1855-ben a münchemi képzőművészeti akadémián tanult.

Somogyi Miklós: Magyarok a münchemi képzőművészeti akadémián. Művészet. 1912. 180. l.

W. Kammer

MDK

rajztanár

A brassói Bőttcherzeile – Rossmarkt sarokházát ábrázoló 1870-ben készített rajz.

Das Burzenland. III. köt. Brassó. 1. rés. E. Jekelius kiad. Brassó. 1928.

repr.: 78. képtábla, 2. kép.

W. Kammer MDK.

1). A szelenei templomvár.
1865-ben készített rajz.
2). A neustadtli templomvár
1865-ben készített rajz.

Das Burzenland. IV. 1. E. Jekelius kiad.
Brassó 1929.
repr.: 1/59. kép Tábla.
2.) 70. "

Kammerer Ernő

MDK.

Az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat 1899. évi rendes közgyülésén vett részt.

Mücsarnok, 1899. 215. l.

MDK

Kammerer Ernő

Magyar Iparművészet, 1901. 267. l. Régi festmények és ötvösmunkák kiáll.

MDK

Kammerer Ernö,

az Országos Képtár népszerü igazgatója annakidején. felismerte Olgyay Viktor kivételes tehetségét, felkarolta uj müvészeti törekvését. O sürgette, h. az állam Olgyayt bizza meg a Képz.müv.Föisk. grafikai osztályának megszerevezésével. Igy lett az addig csak technikai oldaláról felfogott rézkarc képzömüvészeti müfaj.

Széki Andor: Magyar grafikus-müvészek nagy sikere Zürich ben. Magyarság. 1924.szept. 30. 4.l.

MDK

Kammerer Ernö, az Orsz.Képtár igazgatója

neki is nagy része van abban, h. nálunk a rézkarc műfajjá lett.

Szeki Andor: Magyar grafikus-művészek nagy sikere Zü-
Magyarság. 1924. szept.30. 4.old. richben.

Kanizsai Zsófia

Kiállít az Iparművészeti Múzeumban.

h.gy. Két kiállítás
Magyar Nemzet, Sp. 1970. feb. 11

KAMMAUF, Lorenz Friederick, pozsonyi festő

L. F. K. Kunstmahler, saját házában lakik a Lőrinc-kapunál, 8 hónapos lánya meghalt (1767, 31. szám, 4 l)

—

F. K. bürgerl. Mahler †67 éves korában, Pozsony, 1793 január 13.-án. (1793, 80 l)

Preßburger Zeitung

(Genthon)

M.D.K.

Kammer József épitész

A Magyar Mérnök és Épitész Egyesület szakértője az uj Nemzeti Szinház épitésére beküldött pályázatok közül Medgyaszay István épitész pályá zatára szavazott, amely első dijat nyert.

"Milyen lesz az uj Nemzeti?" c.
Szinházi Élet. Bp. 1913. jan. 26.-febr. 2.
II. évf. 4. sz. 5-9. lap

Kammer József

Sebestyén Artur, Schoditsek Lajos, Nagy Virgil művészek mutatták be templomtervezeteikkel a Művészház kiállitásán. Tövis: "Biblikus képek" cimmel számol be tárlaton szereplő alkotásokról, s a templomtervekre vonatkozóan figyelmezteti az egyházat a kiváló művek megszerzésére, melynek elmulasztása nem a művész, hanem az egyház kárát jelentené.

A HÉT, Bp. 1910. márc. 20.
XXI. évf. 12. sz. 189. lap.

Kammer

l.

Lykanomzromantika
87, 103, 144. l

Kammer Károly

bútortervező

1924-25

Címtár 1930. 84. l.

VII

Előre fésült
alatt
~~alatt~~ in-
ek körözé

Füzet.

294/95 N:9.

Szász-családra vonatkozó nemességi

Adományozás VIII. 60.

Kammerlohr J. L.

rapolo

l-

Dreschergarnitur

78.1 –

Vasárnap **4** Oculi		**Protestáns** Kázmér **Görög** G.N.-b.3.v. **Izraelita** Adar 17
Hétfő **5** Özséb		**Protestáns** Adorján **Görög** Konon **Izraelita** Adar 18
Kedd **6** Perp. és F. vt.		**Protestáns** Gottlieb **Görög** Amor. vt. **Izraelita** Adar 19
Szerda		**Protestáns** Tamás

Kammerlohr Henrik

a besztercebányai nagyobb nejtanoda rajzmestere

Tanügyi Néptár

1845. 87. l.

Etruscilla IV. 30.

Kammerlor Henrik

festő Losoncon

1843. pesti Eiall.

Jézus és a szamariai

nő, tollrajz, Kubinyi

Agoston tulajd.

L 1843

Kammerlohr Henrik

Lásd

Kubinyi-Vakot

Magyar- és Erdély-
ország kejichben.

Köeszköjöl VII. 245.

KAMMERLOHR *Henrik*, grafikus az 1840-es években Pesten, majd rajzmester Losoncon, utóbb Besztercebányán. 1843. Jézus és a szamariai nő c. tollrajzát állította ki a Pesti Műegyletben. Több magyar kiadvány részére K. készítette a rajzokat.

Ex. G. I. 522. C

Kammerlohr Henrik

Radvány. T. 6282.

E lapon fölül a külső kaput, a czimeres és GRJCM 1677 feliratú főbejáratot, Szécsi Mária nyoszolyáját, a Kehelyt, a Czinkannát, a Széket és a Fokost szemléljük. Felirata
fölül: A radványi kastély régiségei.
alól jobbra: Rajz. Kammerlohr. Fába metsz. Mihalovics.

Fm., mér. a papirosnak 25.3 : 17.1 cm.

140-95.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

TÁRSELNÖK

PRESZLY ELEMÉR

ALELNÖKÖK

CSÓK ISTVÁN GEREVICH TIBOR HORVAI JÁNOS

Kammerer Mátyás

ónműves

l.

Mihalik pesti ónműves

25. l.

Kammerlohr

Hirlapirodalmunk a 19. sz.-ban. Vas. Ujs.

1866. 574 l.

MDK

Kamuncer Mária

Nemzeti Szalon

58. csop. kiáll.

1928. jan.

FARAGÓ GÉZA:
Tiroli kislány

FARAGÓ GÉZA:
Poker parthie

FARAGÓ GÉZA:
„Ne vigy a kisértésbe“

FARAGÓ GÉZA:
„Bocsásd meg bűneinket“

Farago Géza

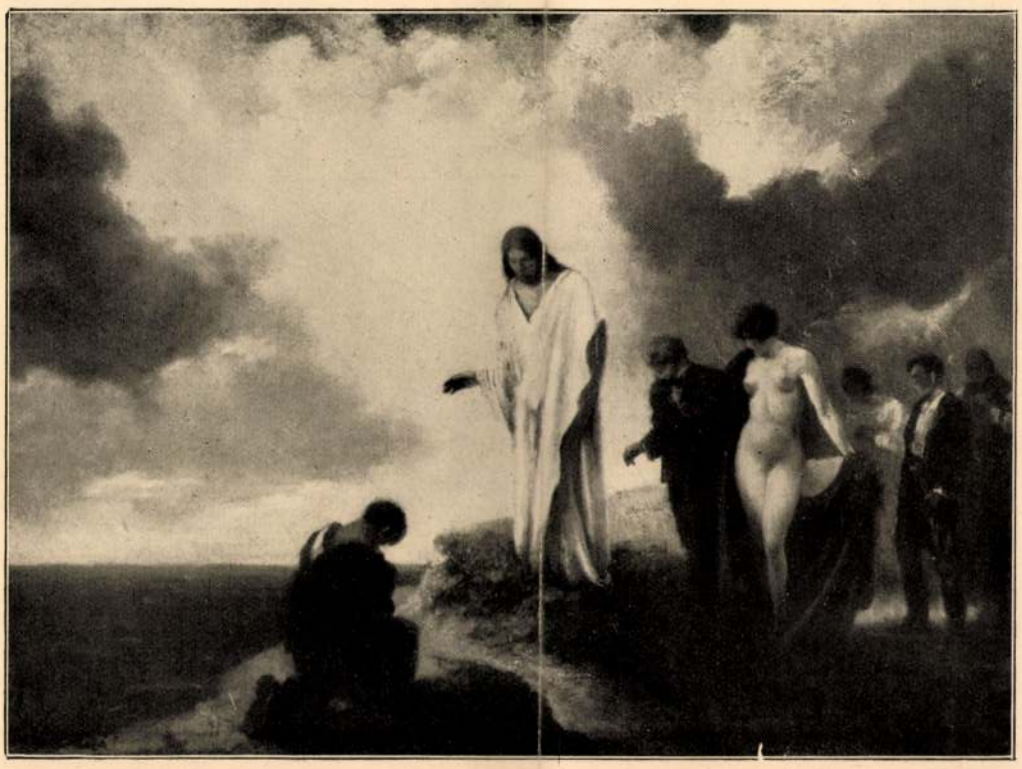

FARAGÓ GÉZA:
„Bocsásd meg bűneinket“

Nemzeti Szalon 1928 jan.
58. coop. kiáll.

Kammerer Mária

Jenő

KAMMERER MÁRIA :
Lady Winifred Cecil

Nemzeti Szalon 58. csop. kiáll.
1928. jan.

Kammerer Mária.

festőművész

A Nemzeti Szalon 17-ik csoportkiállításán műveivel részt vett.

Nemzeti Újság, 1928. jan. 14.

Kammerer Mária.
festőművész.

a Nemzeti Szalon 58. csoportkiállí-
tásán képei szerepelnek.

Magyarság, 1928. jan. 20.

MDK

Kammerer Mária

H.M.arcképe c.műve. Repr.

KMTárs,1928/29. téli kiall.

MDK

Kammerer Mária

Sz. M. grófnő arcképe, paszt.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 21.l.

Kammerer Mária.
festőművész

A Nemzeti Szalon 58-ik csoport-kiállításán műrei szerepelnek.

Uj Nemzedék, 1928. jan. 24.

Kammerer Mária.

Festőnőnek

a Nemzeti Szalon febr. 2-ig meghosszabbította csoportkiállítását, melyen művei szerepelnek.

Magyarság, 1928. jan. 29.

Kammerer Mária
festőművész

a Nemzeti Szalon csoportkiállításán művei szerepeltek.

Magyarság, 1928. jan. 24.

Kammerer Mária.

A Művészeti Szalon csoportkiállításán portrait-kollekciója szerepel.

Pesti Hírlap. 1928. jan. 22.

Kammerer Mária.

Festőművész

A Nemzeti Szalonban rendezett gyűjteményes csoportkiállítását febr. 2-ig meghosszabbították.

Nemzeti Ujság, 1928. jan. 29.

Kammerer Mária.

Esti Kurir,
1928. jan. 22.

A Nemzeti Szalon csoportkiállítása

Bühler Hans Adolf, német festőművész megjelenése külön értéke a Nemzeti Szalon ötvennyolcadik csoportkiállításának. *Bühler* forma szerint grafikus s felfogásában a dekorativ művészet áll hozzá legközelebb, de technikája a legmodernebb festői eredményeket hozza s mindezt a legorthodoxabb akadémikus tudással éri el. Művészete *olajgrafikának* nevezhető s ebben mesterségbeli tudás s gondolatgazdagsággal párosult kifejezésbeli választékosság adja meg *Bühler Hans* Adolf indokolt nagyságát. Önarcképe, Hans *Thoma* portréja. Hófehérke (16. sz.) A gyöngy (23. sz.) külön értékek. Igen érdekesek Bühler kerámiái. Formában és szinben kimagaslik Johanna és Mária cimü majolika-szobra.

A csoportkiállításon még egy idegent — Nino *Busetto* olasz festőt — ismerünk meg. Anyagszerü jó festő, a szinek mestere. A magyar résztvevők között *Kammerer* Mária nagy igéret. Némi utánérzés ellenére is csillogó technikával, kitünő szinhatással festi portréit. *Faragó* Géza nagy gonddal válogatta össze gyüjteményét. Kompoziciói a tömegelhelyezés, tömegmozgás abszolut tökéletességü megoldásai. Ezeknek a képeinek technikájában van valami mesterkéltség, de ezt alaposan ellensulyozza az izlés finomsága. Telifényü, ragyogó napsütésü tájképei mélylátóhatárt adnak s a naturába állitott ak-

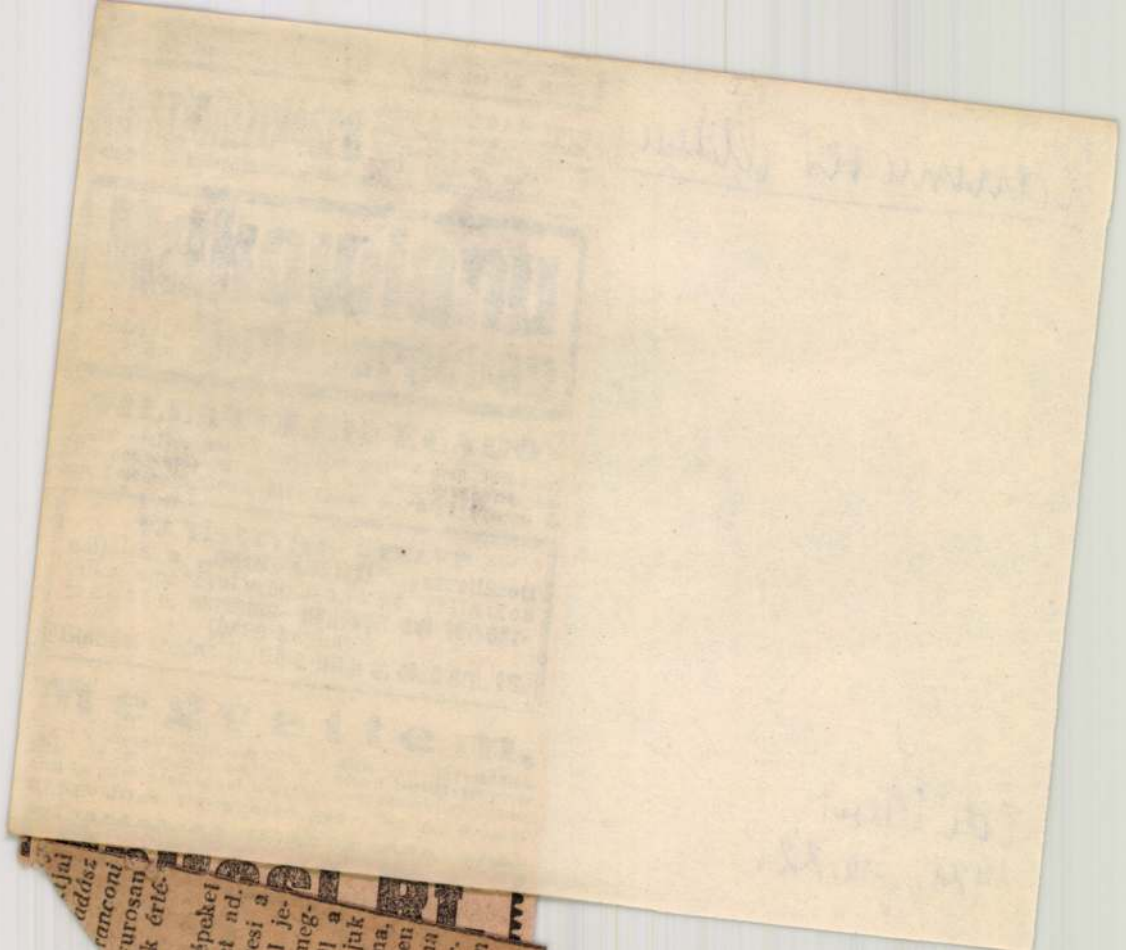

szövarch 20.-176.lap

rer Mária.

Szalon 1926-ban kiálliotta müveit.

története, kézirat.

Kammerer Mária.
festőmüvész

A Nemzeti Szalon csoportkiállítás
tásán képei szerepelnek.

Magyarság, 1928. jan. 17.

MAHIR – Zalai Ny. 87 3081 o

BUDAPEST GALÉRIA

A MŰVELŐDÉSI MINISZTÉRIUM ÉS
A BUDAPEST GALÉRIA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT
KAMENYECZKY ISTVÁN
SZOBRÁSZMŰVÉSZ (AUSZTRIA)
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
1987. SZEPTEMBER 29-ÉN, 16 ÓRÁRA
A BUDAPEST KIÁLLÍTÓTEREMBE
(V., SZABADSAJTÓ ÚT 5.).

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
KRATOCHWILL MIMI
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
OKTÓBER 28-IG

Kammerer Mária festő

New-Yorkban halt meg, jul. 27-én a Farkasréti temetőben temetik

Magyar Nemzet 1970 VII. 24. 4 old

MDK

Kammerer Mária

H. M. arcképe, repr.

KMTárs. 1928/29. téli kiáll. kat.

Kammerer Mária.

a Mücsornok téli tárlatán két portréjával szerepel. (említve.)

Magyarság, 1928. dec. 16.

Kammerer Mária.

A Műcsarnok téli tárlatán portréi szerepelnek. (emlékez.)

Magyarság. 1928. dec. 16

Kammerer Mária.

A Műcsarnok téli tárlatán önarcképe szerepelt. (említve)

Pesti Hírlap, 1928. dec. 19.

Kammerer Mária

MDK

H.M. arcképe,repr.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kammerer Mária MDK

Önarckép, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kammerer Mária MDK

H.M. arcképe, olf.

Műcsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kammerer Mária MDK

Férfi arckép

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

MDK

Kammerer Mária,

a N.Sz.által rend.63 csop.kiáll. egyik-másikán müveivel szerepelt. 1928.

A Nemz. Szal. 4oo-ik .jub.és a KÉVE XX-ik kiáll.-a. 1929.febr.

Kammerer Maria

Kammerer Mária

KAMMERER MÁRIA: H. M. ARCKÉPE

KMTárs, 1928/29. Jelikiad

VÍGH BERTALAN: PÁHOLYBAN

KAMENI Jan Kilfanyó

1584 Vörösmuluta

Ars 1996/1-3. 226.

Végles vára

Hegyfokán épült középkori eredetű vár. Külső tra
udvarának külső falán két ötszögletes bástyával. K
felvonóhíd lánczainak nyílásai. A mellső kapunyíl
a hátsó csúcsíves s itt a falhúzható kapuszárnynak
megvan. Belső udvart derékszögű négyszög alakjá
modernizált épületek zárják körül. A völgy fölé nc
egyik sarkon középkori eredetű torony s az épület
keskenyebb szárnya alatt a hegy oldalában támasz
kőfal. A toronnyal ellenkező sarkon a falkör teras
hengeres bástya. Az épületnégyszögben csak az e
díszterem régi, kéthajós terem, három pár keresztl
közfallal három helyiségre osztva, ebből a négysz
helyiség várkápolnának szolgál. A boltozatbordák
s a középső oszlopba átmenet nélkül olvadnak. Az

Kamenici (Kamanci)

bizanci templom

Medović Celestin
rajza
Repr.
Om VIII 561 l.

DETREKŐ

Várom

Kénc VI 1859, 484 l.

Kamieniczek Fr

1788

l.

Eperjesy 1929

80-l

Kamenyeczky István

△ Kamenyeczky István szobrász-művész (Ausztria) kiállításának megnyitója ma 16 órakor lesz a Budapest Kiállítóteremben (V., Szabadsajtó út 5.).

Népszabadság, 1987.IX.29

Kamenyecky István szobrán

Szántó Miklós: A kopjafáktól jöttem.
= M. Hírl. 1985. aug. 22. 44. ill

KAMENYICZKY JÓZSEF

kőedénygyártó , hermányi kőedénygyár, 1818

Folia Archaeologica, XIV, 1962. 195 lap

KAMENTSCHEK, Anton, pozsonyi kömü-
vesegéd

A. K. Maurergesell, Sia meghalt. (1846, 592 l)

Preuburger Zeitung
(Genthon)

Kamenicky Daniel

1916.

Éimisk 1930. 84. l.

...l, de szembe néz, diszes keretü tojásdad me-
...vod, bajusza és szakálla leberetvált, a kegyes tani-
...i és köpenyéz vállaira vetette. Felirata a kép

...ICS ANDRÁS"

a keretnek 18.3: 13.8 cm.

...ei s életrajza. Pest, Heckenast Gusztáv. 1857.
...= VII.

294/95 № 7.

KAMENSZKY Efrém egri lakatos. Egerben 1759-ben Barkóczy püspök számára dolgozik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

MDK

Kamenyeczki István [iparművész?]

Ő és két társa újtipusú majolikaipar elindításával kísérletezik. Eddigi munkáik: galambot ábrázoló sótartó; a pásztorcsanak füléhez hasonló állatfigurás fülű kávéscsészék; állattalpas gyümölcsöstálak; haljelekből képzett hamuzók; cukortartók stb.

Szabó Géza: Újjáéledő művészi gölöncsérség nakón.
Tiszatáj, Szeged, 1947. aug.–szept. I. évf. 6-7. sz. 56-57. l.

MDK

Kamenyeczki István [iparművész?]

Ő és két művésztársa újtípusú majolikaipar elindításával kísérletezik. Vállalkozásukat LOMKA címen indították el; az elmúlt év karácsonyán bemutatót is tartottak. A művészek egyelőre anyagi és technikai problémákkal küzdenek.

Szabó Géza: Újjáéledő művészi gölöncsérség nyomán.
Tiszatáj; Szeged, 1947. aug.–szept. I. évf. 6–7. sz. 56–57. l.

MDK

Kamenyeczki István [iparművész?]

Három makói művész: Soós János, Nagy Gyula és Kamenyeczki István a népi edényformák és a pásztorfaragásos hagyományok által ihlett ornamentika összekapcsolásával újstílusú majolikaipar elindításával kísérletezik.

Szabó Géza: Ujjáéledő művészi gölöncsérség Makón.
Tiszatáj, Szeged, 1947. aug.-szept.
I. évf. 6-7. sz. 56-57. l.

M.D.K.

Fraus Kamer Jeslő

Zalaszabar, r.k. templom, oltárkép

1823

Genth. Müeml. 1959 I. 436.

Igaz, hogy nincs is ott láncz hid és Dunarakpart és akadémia palotája; de vannak ám kopár szirtek, zugó fenyvesek, kristály folyó és még sok minden, a mit alább sorolok el.

A jármos disznók azonban ott nyargaltak minden felől az uton s a réteken és én olyat soha sem láttam.

Egy villa-alaku két águ fa, csakhogy sokkal rövidebb nyéllel, felülről vetve a disznó nyakába, alul pedig a két vége átfurva és átkötve egy egyenes pálczával.

Ezzel a diszszel ékeskedik ott valamennyi disznó.

Hát ez már mitől jó?

Csak czifraság-e, mint a fővárosi pincsen a frakk, vagy valami komoly rendeltetése van?

Persze, hogy komoly rendeltetése van. A havasi ember szeszélyből és czifraság kedvéért nem csinál semmit; a mikor nem kénytelen dolgozni, akkor hever az isten ege alatt és álmodik ébren, szóval ki nem fejezhető üres látományokat.

mondják, hogy
mezőn vagyunk

Végre belé
mind Barbatye
szen már fél ór
már Urikány;
Nyág.

De hát mi e
valamennyi mi

Valljuk meg,
lálni közöttük
különböznek a
2—3—4, vagy
keritve; annal
szén egy kuny
külsőségét, bel

A keritès azé
lárd, mivelhog
keriteni. És az
mal, hogy b

Nem

ragyogó fényes város. Más
vén a város legfényesebb pontjaira, mikor haza
tért, kérdi tőle:

— No, hát mit láttál?

— Jajajajj! — kiáltott a ficsor, — e már igazán nagy dolog! Ilyet csakugyan nem képzeltem álmomban sem!

— Mi az te? — sürgeté az ur.

— Hát az, hogy itt még a kutyákra is öltözetet adnak.

Budapest fényéből, nagyságából őt csak a kutyák öltözete inditotta bámulatra.

Én is ilyenszerüleg voltam, a mikor először utaztam Petrozsényen túl, az ország igazi szélén, az oláh Zsil völgyében: sok ideig mind csak a jármos disznókra tapadt bámulatom.

Kamerlohr Ádám

pesti könyvkötő

Veres selyembe pompásan kötött díszalbum, a n. muzvendégkönyve. Fenti kezi-tette és ajándékozta a muzeumnak. 1852 ben.

Mátr neumuzkorsz.

66. l.

PPE. TÁJKÉP.

Bezerédj István: A kámi Nep. Gr. János szobor

Kámi Nep. János szobor

Kny. Vari Gremle
8°, 2K, 4L, Grombathely, 1936.

Kamilli

regeszvári építőmester
restaurálta a berethal-
mi ev. templomot
1868-ban.

Salzer

646.1

KAMINSZKY /KAMNITZKY/ Károly egri lakatosmester. 1756-ban és 1766-ban a városi adóösszeirásokban mint zsellér lakik Schweiczerin Jusztinánál. 1757-ben ~~+~~ Pichler György épitőmesterrel együtt Glazer orvos házának becsüseként tünik fel. Az összeirás szerint a város I. negyedének 4. fertályában, saját házában lakik. Özvegye 1767-ben vállalja a kisköreí plébániaház lakatos munkáit.

A Hevesmgyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Kanyál Zsófia

Emlétre

Gy. H. Kunstgewerbe im Blickpunkt
Budapester Rundschau, Jg. 1970, már. 9.

Kamyet Zsófia

Említve

Lugosy Bálint: Tizenegyen az ifjú ipersmúcsán nemzetéktől

Ez a Szivat, Bp. 1970. már. 10. l

Kanyák Zsófia, iparművész MDK

tévegművész. Szerepel az Iparmův.

Múzeumban.

Székely András: Tizenhét iparművész 7

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 6.

Kammen Lörnie

puskammols

l.

Házi: Sopron tört.

II. r. 3. k.

~~[illegible]~~ 1439. 158 l.

1440. 181–182. l.

Duschek Ferencz pénzügyminiszter
1848-ban Eck nyilt rendelete a
bankóprések Szegeden való elhelye-
zése tárgyában VI. 148.

Kamin József

pallér

XVIII. sz. Esztergom

Pálinkás László:

Esztergom XVIII. századi
művészeti emlékei.
Budapest, 1937. 42. l.

MDK

Kamin József, pallér

1756-58 között Mayer Keresztély mellett dolgozott, ki a munkálatokat vezette.

/Városi Lvtár. Acta Anni 1757. fasc. VIII. Expensae Annor. 1756-57-58.

Pálinkás László: Esztergom XVIII. sz. müvészeti emlékei. Bp. 1937.
Belv. plébánia-templom.

Myczilslawa Kaminska, lengyel grafikus

Másodízben nyílt meg dec. 2.-án a Pécsi Grafikai Műhely kiállítása, hogy anyagával számot adjon kétéves munkájáról. Itt látjuk a finn Eija Markannen a lengyel Myczilslawa Kaminska munkáit.

Prokszta László: A Pécsi Grafikai Műhely kiállítása.

Dunántúli Napló, 1976. dec. 3.

Kamecker Lánnel

4 1
MAGYAR MUVESZET
1933. 182

Kamecker Sámuel

ötvös Sopron

Kőmagyötvi. 337

338 l.

Kamecker Sámuel

ötv.

l. Kőmagyötvj.

2020. 7.

Tartozik	Követel	X	Egyenleg

Sz.:

	Tartozik	Követel	X	Egyenleg
	290.-	290.-		
6				
	290.-	290.-		
	217.50	217.50		
	217.50	217.50		

Kamecker Sámuel

soproni (?) ötvös

Kanna 1795
m. 28 cm

Iparm. Múzeum

Imel

PALERMO

Caserma Tütöry

Tábori kornél: Magyar vonatkozású szobormüvek a vilaj városaiban. Pesti Napló, 1938 dec. 25, 59 l

Kamecker S. ötvös M.D.K.

XIX. n. Soproni mester

Bóka L. – Somogyi Á.: hűvészi fémmű-
vesség. Bp. 1956. 8.

Kamecker, Sámuel

ötvös, 1796-1804

Sopron

l.

Csatsoproniötv

18. l.

M.D.K.

Kamecker András ötvösmester

Selmecbányai születésű, 1762-1793-ig Sopronban működött. Az ő tanítványa volt a soproni születésű Hecrenast király ötvös.

S.Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18.Jahrhundert. Acta Historiae Artium, Tom.VII Fasc.3-4.

275. old.

Kamecker András

aranymives

Lopzon

1762 jan. 27. polgár-
eskü

Házi

Kamecker András

ötvös

Gentmüeml.

215. l.

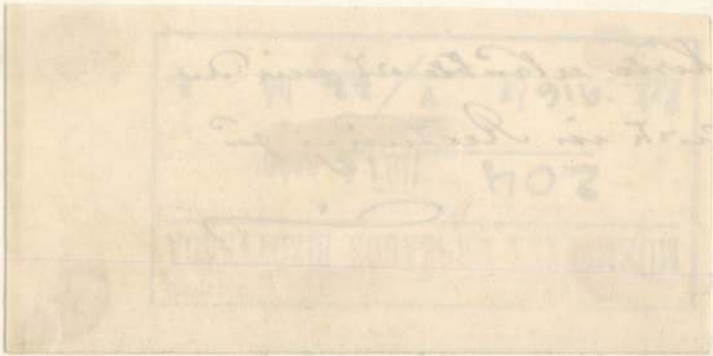

löny' folyó évi márczius hó 1-én m
dalait.:/

A felmentésre való igény
időponttól kezdve az illető egyéne
alkalmazásban kell állaniok, 1910.
tott meg. Ezen határidő nem vonatk

a/ a vasutaknál és azok műhel
vontatási műhelyi és szertári szol
vasgyárak központi igazgatóságánál
gyárakban és üzemekben tartósan al
tekre;

b/ a kőszénbánya, munkásoszta
lezettekre;

Valamennyi közvetlenül a vallás- é
tozó állami és közalapitványi ható

Kamecker András

Csatsopronkörnyék. 7. l.

A széplaki (Sopron m.) rk. templom örök lámpáját készítette ezüstből, rokokó díszekkel

XVIII. sz.

egy teljesen felszerelt baka halad vállra vetett
ig hátul jobbra kardjára támaszkodó fő-
tart pihenőt, a kik közül ketten a földön
étfejű sassal, rózsával, álszijjal s a rangfo-
el; kettős elejű kék kabát piros gallérral,
yar ezredek jelvénye van s ugyanilyen pas-
egélylyel a tiszteknél s magyar nadrág feke-
nységnél. A felszerelés szijai feketek. A
löpökre épitett őrház van, melyben csónak
alatt

Bränz - Infanterie Bataillons"

gschwandtner 852."
k, Verlag und Eigenthum der Kunst-
in Wien."
retben, méretei 33.5 : 25.6 Cm.
Armée nach der neuesten Adjustirung. Ge-
von A. Pettenkoffer und A. Strass-

nyomás, chinai papiroson.)
zett, alányomassal,

55/93 N° 1235.

Kamecker, Andreas

ötvös, 1762-1793, Sopron

l.

Csatsopronióto

17. l.

Kamecker András

ötvös

l.

Csatkai Sopr körny

7. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszteremében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Kamecker Sámuel
ötvös

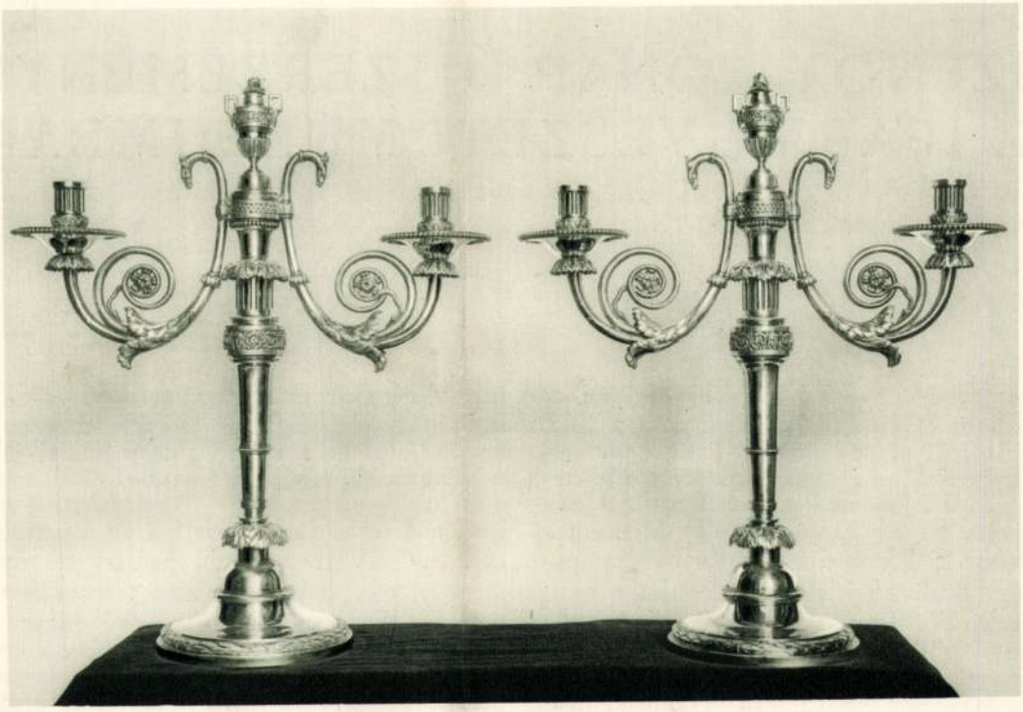

KÉT EZÜST KANDELÁBER. BÉCS, 1793
Az Orsz. M. Iparművészeti Múzeum új szerzeménye

KANNA. KAMECKER SÁMUEL SOPRONI ÖTVÖS MÜVE.
1795. Mag. 28 cm
Az Orsz. M. Iparművészeti Múzeum új szerzeménye

TIZENÖT HÓNAP ÚJSZERZEMÉNYE AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

A múzeumi gyűjtés mai napság, mikor állam és egyén alatt meginog a föld, kétségtelenül súlyos munka. Ezért semmiesetre sem szabad a múzeumok szomorú helyzete miatt felhozott panaszok cáfolatának tekinteni, ha az Iparművészeti Múzeum a legutóbbi 15 hónap újszerzeményeiről aránylag igen kedvező jelentést terjeszthet a nyilvánosság elé. Nem lesz talán érdektelen, ha néhány pillantást vetünk azokra a forrásokra, melyek a múzeum gyűjteményeinek a viszonyokhoz mérten igen örvendetes gyarapodását idézték elő. Állami dotációra alapítani egy múzeum életét ma merőben anachronizmusnak nevezhető, az Iparművészeti Múzeum azonban a legszigorúbb takarékossági elv szemmeltartásával, minden csak valamikép kiküszöbölhető kiadás mellőzésével és saját bevételeinek hozzáadásával olyan alapot tudott gyűjteni, melyből legutóbb néhány figyelemreméltó darabbal gyarapíthatta gyűjteményeit. S kell-e mondanunk, hogy szerencsétlen helyzetükben múzeumaink a társadalomtól várják a bedugult állami erőforrások pótlását? Ezt a társadalmi támogatást tűzte ki céljául a Művészeti Múzeumok Barátainak Egyesülete. Működésének fontosságáról nem kell sok szót ejtenünk, ezt ékesen hirdetik az Egyesület legutóbbi vásárlásai. Az Iparművészeti Múzeumnak jutott ajándékok és hagyományok is arról tanuskodnak, hogy társadalmunkat a hazai közművelődés nagy kérdései közül a művészeti gyűjtemények sorsa egyre jobban érdekli. A múzeum most a legutóbbi 15 hónap szerzeményeiből kiállítást rendezett s ezzel kapcsolatosan itt hét darabnak képét mutatjuk be a Magyar Művészet olvasóinak. Ezek a darabok kifejezésre juttatják az intézetnek a gyűjtés terén követett azt az elvét, hogy múzeumban csak elsőrendű minőségű tárgynak van helye és nem szabad a látogatót a közepes darabok tömegével kifárasztani.

Az újszerzemények közül mindenekelőtt az a két darab említendő, melyet a Művészeti Múzeumok Barátainak Egyesülete vásárolt az Iparművészeti Múzeum számára. Vásárlásai révén a múzeum ötvöstárgyainak gyűjteménye ismét jelentékeny művel gyarapodott. Ez a darab a XVII. század közepéről való brassói ezüstkupa, az erdélyi ötvösség fényes korszakának kitűnő emléke. A kupán feltűnik a szépen trébelt bibliai jelenetek művészi kivitele és a túlzásoktól mentes barokk ornamentika gazdagsága. Nemkevésbbé örvendetes vásárlása az Egyesületnek egy XVII. századi, hatoszlopos imaszőnyeg, mert a múzeum ama törekvését támogatta, hogy az Erdélyben (különösen az ottani templomokban) sűrűn előforduló török szőnyegek különböző típusai a legjobb példákkal legyenek gyűjteményében képviselve. Ez a darab a minta szépsége és a színek finom harmóniája szempontjából a keleti szőnyegművészet szép emlékeinek egyike. (Képét a Magyar Művészet az 1932-ik évfolyamban az 51. oldalon közölte.)

Az Iparművészeti Múzeum azonban a saját vásárlásai révén is gyarapította néhány kitűnő darabbal gyűjteményeit. Ezek közt különösen feltűnik két ezüstkandeláber, a Louis XVI. ízlés finomságának legszebb példái. Bécsi ötvösmester kezétől erednek, de túlzás nélkül lehet róluk azt állítani, hogy a stílus tisztasága és a technikai kivitel tökéletessége szempontjából bármely korabeli francia ötvösmunkával vetekednek. Ugyancsak a Louis XVI. kor emléke egy a forma előkelősége miatt feltűnő ezüstkanna. A múzeumnak ez a szerzeménye magyarhoni munka, Kamecker Sámuel soproni ötvösmester készítette 1795-ben. Ritkábban kínálkozó alkalmat ragadott meg a múzeum, mikor a régi habán cserépedényeinek gyűjteményét feltűnően szép darabbal egészítette ki. Ez a szerzeménye 1663-as évszámmal jelzett, nyolcszögletes palack, a habánok nevéhez fűződő felvidéki keramikánknak megkapó emléke, lapjait biztos kézzel odavetett virágszálak díszítik, melyek tiszta fehér alapon élénk, csillogó színekben virulnak. Szerencsés vétele továbbá a múzeumnak egy XVII. századi magyar ruhaszekrény. Mesterének dícséretére válik a bútor kitűnő architektonikus fölépítése és homlokfalának angyalhermákkal való hatásos tagozása. A szekrény faragott ornamentikájának analógiáit számos autentikus magyar bútoron megtaláljuk s bár somogymegyei magántulajdonból származik, keletkezésének helyét a felvidéken kell keresnünk.

MAGYAR MŰVESZET
1933

Kamber (v. Kamnbor)

Kamber Péter

szobrász

Újvidékről, 1840-ben 18 éves

Kamber Péter, szobrász, Újvidékről, 18 éves korában, 1840-ben iratkozott be.

lásd

Fleischer Béla. 56. l.

Kovács Sándor II. 211.

M.D.K.

v. Kamarássy Jenő, építész

1000 p-ös második díjat nyert a szolnoki fiú-felső-kereshedelem iskola terv-pályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.

jan. 23. sz. 5. old.

.Д.Б.

KAMARÁSY Jenő építész

KÖRMÖCZY Katalin: Lakáspolitikai törekvédek a fővá

rosban a két világháboru között. = Folia Historica
, 14.1989 86.

Kamarásy Jenő

épitész

l.

Bierbauer Virgil dr

Kistakaros családi
házak mintatervei
Bp. 1941: 46, 47 l.
66, 67. l. 74, 75. l

...ói . . . . . .

...-re érvényesitve, tisztelettel vissza-

Budapest, 190 8 december hó 4-én.

Schwartz Róbert
szám. igazgató.

~~Antal Dezső~~

Kamarásy Jenő vitéz

Wanner János

okl. építészmérnökök

nincs céd

Magyar Építőművészet.

1943, 102, 103–105. l

(A Fővárosi Köznumhák Tanácsa óbudai kislakásos berházépítkezései, képekkel és alaprajzokkal.)

Tervezték Jentich

Az építkezés 1941. szeptől 1943. április végéig tartott. a Vihar-utcai telektömbön.

hatalmas reprezentációs termeit azért
vett jelenetek, főként veronai mesterek
A követségeken kívül — melynek ad:
adat beszél Buda és Velence kapcsola
télyesösszegű árucikket, nyilván texti.
Signoria megengedi, hogy vámmentese
mint zsákmány szépszámmal kerülhetett
Valószínű, hogy ezen az úton kerül ha
melyet tulajdonosa Pietro di Maffio E
Chioggai ütközetben diadalmaskodó
különösen a velencei kancellária szerepé
humanizmus átplántálásában később

Páratlan jelentőségre tett szert V
második felében. Katonai kereskedelmi
nak köszönhette, illetve a Carrarál diplo
azonban már a század elején részint az
túrájával alapította meg.

Padova urai a Carrarák már az első
Lajos döntően fog beleszólni a félszige
segítségüket a királynak. 1356-ban véd
és az első Velence elleni hadjáratból gyó
A második Velence elleni háború egyik

M.D.K.

V. Kamarásy Jenő, építész

második díjat nyert
a Fővárosi Közmunkatanács
Vihar-utcai kislakásos bér-
házainak tervpályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.
márc. 27. sz. 6. old.

M.D.K.

M.D.K.

v. Kamarásy Jenő, építész

a hét egyenlő 4800 p-ös díjat egyikét nyerte el az OTI pécsi tudóbetegszanatóriumának pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1939. LX. évf.

dec. 28. sz. 5. old.

MDK.

Kamotsai István

Vásárhelyi müvészproblémák

Tiszatáj 1967 jan.p.57.

MDK

Kamotsay István, szobrász

Csongrádon felavatták művét:
Szokonai Vitéz Mihály szobrát.

-: Kulturális Hírek

8

Népszabadság; Bp., 1967 május 7.

Kamotsay István MDK

Játszótársak, gipsz

Mücsarnok 1961 Boldog gyermekévek kiáll.

MDK

Kamotsay István

Hárfázó nő, gipsz

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964. máj.

Kamotsay István MDK

Egyedül, terrakotta

Zsuzsa, terrakotta

Merengő, bronz

Műcsarnok 1960. VIII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kamotsay István, szobrán MDK

Kikünte tésben rémesült.

— : Kiosztották az idei SZOT-díjakat

1

ESTI HIRLAP, bp. 1966. ápr. 29.

Kamotsay István

MDK

Csasztuska, dombormü, gipsz

Férfifej, márvány

Mücsarnok 1951.II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kamocsay István MDK

Vivó, gipsz

Mecsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kamotsay István MDK

Felszabaditó szovjet katona, gipsz

Mücsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kamotsai István MDK

Férfifej, 1954, márvány

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

Kamocsay István MDK

Ifjumunkás, szén

Műcsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kamotsay István MDK

Honvéd törzsörmester, gipsz

Mücsarnok 195o.I.Magy. Képzőm. Kiáll.

Kamptsai István MDK

Tanulmányfej, gipsz

Műcsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Kamocsny György /Kamocsay/

Szerepelt a német művészszövetség berlini pavillonjában /Unter den Linden/ rendezett magyar művészeti kiállitáson.

A zalaegerszegi pártház mozaikja.

Uhlitzsch Joachim: Entwicklungsprobleme ungarischer Kunst.
NEUES DEUTSCHLAND. 1962. szept. 14.

K

Kamocsai István

szobrász

M.D.K.

Gulácsi állítják fel szoborkompozícióját.

Napló.

Magyar Nemzet, 1959. jan. 4.

H l

Kamotsai István

„Hófáró", szobor, 220 cm.,
aluminium,
Győr-Sopron-Magyar, Művelődési
Otthon, Kapuvár.

Tájékoztató 64/65, képző és Ipar-
művészeti Lektorátus 38 l.

MDK

Kamocsay István

Ifjumunkás, szén

I. M. Képzőműv. Kiáll. Műcs. 1950. aug.
9 l.

Kamocsai István
Nobrda

M.D.K.

A Magyar Néphadsereg Központi Tiszti Házá
ban kiállításon vesz részt.

Napló.
Magyar Nemzet, 1959. márc. 19.

7.l

M.D.K.

KAMOTSAY ISTVÁN

Vizó. Gipsz. /F.A.V. Stadion állomása./

GÁDOR E. – POGÁNY Ö. G.: hogyan szobrászat
Budapest, 1953. 20.o. 74. kép

65 B Csepeli nyomda

Orsz. Szépművészeti Múzeum Könyvtára

Kérőlap

Jelzet	Szerző	Cím

Kéri:

Név: .....

ÍRJUNK NYOMTATOTT BETŰVEL!

65 B Csepeli nyomda

Kamocsay István

Vivő, gipsz, A földalatti vásut állomásárrészére készült

III.M.Képzőművészeti Kiállitás 1952. dec. 1953. március katalogusa, 18 lap

MDK.

Kamotsai István

1966-ban Szot dijat kapott

Pestmegyei Hirlap 1966 ápr.3o.

MDK.

Kamotsai István

Szot dijat kapott

Délmagyarország 1966 ápr.3o.

Kamner, Wilhelm

rapoló, litogr. 1854

l.

Biel Portrat

714.746.4.

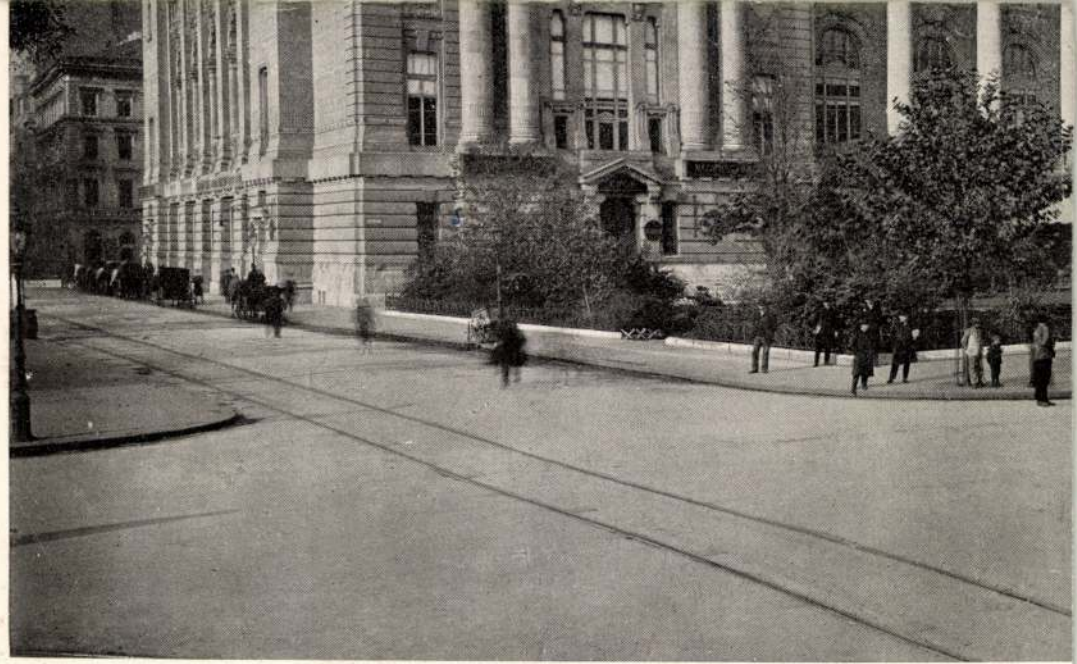

A budapesti árú- és értéktőzsde.

KAMMÜLLER, Johann Georg, pozsonyi óratokkévzítő

J.G.K. bürgerl. Uhrgeheimmacher, 7 hetes lánya meghalt. (1797, 211 l)

—

U. az, 3 éves fia meghalt (1797, 479 l)

—

U. az, 4 éves fia meghalt. (1797, 615 l)

—

U. az. 37 éves felesége meghalt. (1800, 315 l)

—

U. az. 1 éves lánya meghalt. (1804, 485 l)

—

U. az. 15 hónapos lánya meghalt. (1806, 961 l)

—

U. az. 14 hetes fia meghalt 1807-ben. (1808, 29 l)

—

U. az. 2 éves lánya meghalt. (1810, 1141 l)

—

./.

J. G. Kamüller, bürgerl. Uhrgehäusmacher, 4 hónapos fia meghalt (1813, II. kötet, 349 l.)

—

J. G. Kamműller, bürgerl. Uhrgehäusmacher † 57 éves korában, Pozsony, 1817 jan. 1. (1817, 45 l.)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Kammüller János György, órás M.D.K.

1817-ben halt meg Pozsonyban, 57 éves korában.

Csatkai Endre: Pozsonyi képzőművészek és iparművészek 1750-1850 között

Művészettörténeti Értesitő, Bp.1963. XII.évf. 1. sz. 28. old.

MDK

Kammüller József György

órásmester

Pozsony
óratok-készitő. Pressburger Zeitung 1808
29. 1.

Csatkai Endre: Hitzelberger Antal győri órás fuvolaórái.

ARRABONA 3. Győr. 1961. 153-159.1.

158.1.

M.D.K.

Kamner W. . . . rajztanár

Brassóban, azi az ottani evang. templom nyugati hajójában lévő síremlékek első hiemelése idején (kb. 1865.) azok feliratait feljegyezte és róluk felvételi rajzokat készitett. Később, 1886-ban a tíz legjobb állapotban levőnek áthelyeréséhor a könyv szerzője, illetve Hermann Friges, az akkori rajztanár végezte el ugyanezt a munkát.

Güsbeth, Christoph: Die Grabdenksteine in der Westhalle der evang. Stadtpfarrkirche in Kronstadt. 1886.

5. old.

Kammerdt Hans

ötvös 1560.

lasá

Gyárfás Brassó 95

KAMNIK, Franz, pozsonyi kőművesegéd

F. K. Maurergesell, 3 éves lánya meghalt. (1840, 1751)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

Kammerschreiber Eucharius

Mülverich 1903. 282

KAMMERSCHREIBER *Eucharias*, ötvös 1640 körül Eperjesen. 1642-től a kassai ötvöscéh tagja volt 1648. bekövetkezett haláláig. 1644. Rákóczi György megrendelésére Lorántffy Zsuzsánna címerével egy aranyozott ezüst tányért készített, mely a kassai ev. ref. templom kincstárában van.

Eg. I. 5231

Kulcs vasból VII. 244.

Kammerschreiber

Eucharius

Otv.

l. Kömagyötvi

875. 17.

Athozat

1934.		
III.	27.	145. sz. szla fizetésért
IV.	7.	234. sz. szla fizetésért
IV.	9.	119. sz. szla fizetésért
IV.	9.	124. sz. szla
	13.	341. sz. szla
		343. sz. szla
	12.	337 sz. szla
V.	5.	517. sz. szla
	17.	538. sz. szla
	17.	vámáru
VII.	6.	902. sz. szla

1935.

Kammerschreiber Eucharius

ötvös Karsa

Kőmagyötvj. 1461.

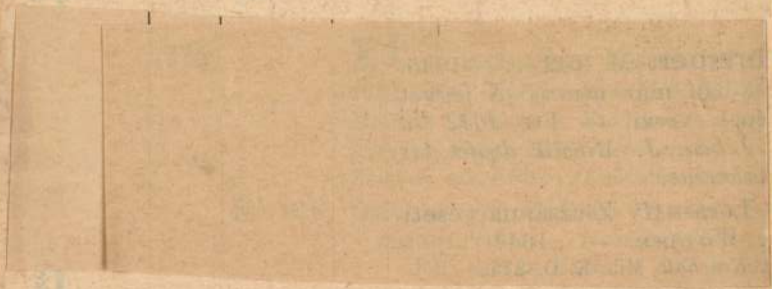

Bibiana vt.		Habakuk **Izraelita** Kiszlev 18
CSÜTÖRTÖK **3** Xavér Ferenc		**Protestáns** Olivia **Görög** Szofoniasz **Izraelita** Kiszlev 19
PÉNTEK **4** Borbála vt.		**Protestáns** Borbála **Görög** Borbála **Izraelita** Kiszlev 20
SZOMBAT **5** Szabbas ap.	Utolsó **negyed** 19 óra 20 pk. 1936 **December** 31 nap	**Protestáns** Vilma **Görög** Szabbasz **Izraelita** S. Vajesev

49-ik hét Nap kelte 7 óra 23 pk. — Nyugta 16 óra 09 pk.

Kammermayer Káldor

Miklós

nobrain

életrajz

l.

Tragor vác művészei

128 l.

SZENDY KÁROLY

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS POLGÁRMESTERE,

SZENDY KÁROLYNÉ

ÉS

GEREVICH TIBOR

A KORVIN MÁTYÁS MAGYAR-OLASZ EGYESÜLET ELNÖKE

Nagyságos SZÍVESEN LÁTJÁK

Szentiványi Gyula dr. urat

1941. ÉVI JÚNIUS HÓ 18-ÁN, SZERDÁN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR
A FŐVÁROSI KÉPTÁRBAN (IV., EGYETEM-UTCA 6.)

GIUSEPPE BOTTAI

OLASZ NEMZETNEVELÉSI MINISZTER

TISZTELETÉRE ADANDÓ TEÁRA.

V. K. TEL.: 18-13-49, 18-12-13 SÖTÉT UTCAI RUHA

MDK.

Kammersberger Gyula
betüöntö

1867 ben vette át a pesti betüöntödét, de pénzzavarok miatt bérbe adta.

Firtinger Károly: Hazánk könyvnyomtatói.
Grafikai Szemle 1893 évf 37 39 l.

Kassa

Kammerschreiber Eucharius ötvös

Arch.Közl.1899. XXI. 274

KÁMOR (Hont)

vem helység!

RMU 3, 91 l.

VÁRROM valaha az itt garázdálkodó cseh huszitát vára volt, a kámorhegyen.

Kámor

Kamocsai ref.

templom

Ép. 1790

Thúry Nyitra - Pozsony vm

116 - l -

Érkezett, 1905 aug. 24.

776/1905 sz. (Nagybánya, 1905 aug. 20.)

A nagybányai múz. egy. elnökségének jelentése a városháza égéséről s az ezzel kapcsolatos intézkedésekről, felhatalmazást kér, hogy gyűjt. számára az áll. segélyből bérelhessen helyiséget. (Válasz IX. 10. e. i. 756/905)

MDK

Kamotsay István szobrász

Gönczi-Szabó: Az 1956.évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliografiája Müvért 1957.VI.évf.4.sz.341.l.

MDK

Kamotsai István

Munkácsy-díj II.fok

Vivó, szobor

Kiosztották az 1953. irod. és müv. díjakat.
Magyar Nemzet 1953. ápr. 4.

Kamocsay István MDK

- Munkácsy-dij II. fok. 4ooo Ft

Vivó, szobor
hódmvhelyi emlékmü

Szabad Nép 1953. ápr. 4.

Kamotsay István

Kendős fej, szén

Uj magyar képzőművészet. Főv. Képtár bányavidéki vándorkiáll. 1948. jun. 28 l.

KAMOTSAY István szobrász

M.D.a.

1952
Művért : Fogány Ö. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás 125. l.

125.

MDK

Kamotsay István szobrászművész

(Született Hódmezővásárhelyen. Nyolc éve végezte a főiskolát Pátzay Pál tanítványaként.)

Felállított művei: a hódmezővásárhelyi felszabadulási emlékmű; két munkásfigura, az egyik Komlóbudafán, a másik – három méteres kőszobor – Pécsett. Felállításra várnak: Úszónő-je (Almásfüzitőre kerül); a mezőgazdaságot szimbolizáló domborműve (a hatvani pályaudvarra kerül.).

[redacted] A.T.: Lenin szobrot állítanak fel cegléden.
Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 46. sz. [1. l.]

MDK

Ramotsay István szobrászművész

készítette a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójára Cegléden felállítandó Lenin-szobrot. (bronz; repr.)

(A mű első változatát öt évvel korábban készítette meghívásos pályázatra, majd többször átdolgozta különböző méretekben és felfogásban.)

A. T.: Lenin szobrot állítanak fel Cegléden. Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 46. sz. [1. l.]

Kamocsay István

Tanulmányfej, szén

Főv. Képtár XXXV. kiáll. 1948. ápr. 12 1.

MDK

Kamotsay István

Lenin - szobrát a cegléd i Lenin-parkban leplezték le a város fel-szabadulásának 13. évfordulóján.
(repr.)

(képfelirat.)

Ország-Világ, Bp. 1957. november 12. 24. l.

MDK

Kamocsay István

Kovács László: A III. Képzm. Kiáll. SzN. 1953. jan. 9.

MDK

Kamotsay István

Csasztuska, gipsz

Férfifej, márv.

II. Képzőm. Kiáll. 1951. nov. 13 l.

MDK

Kamotsay István, szobrász.

Kiváló készültséget árul el.

Szépműv. 1944. 1. sz. 27. l.: Rónay Kázmér.

Képzőműv. Főisk. kiáll.

Kamotsay István

MDK

Vörös katona, gipsz

Miskolc 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK.

Kamotsai István

Virágot tartó lány-szobráról

Magyar Nemzet 1967 ápr.9.p.9.

MDK

Kamotsay István, szobrász

Május első hetében azátják fel Csurgón Kamotsay Csokonai-szobrát.

Major Lajos: Százhetvenöt éves a csurgói gimnázium 7

Népszabadság Bp. 1967 ápr. 28.

Kamotsay István MDK

Vivó txxx bronz

Tanulmányfej, gipsz

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

1968 JAN
Tiszatáj

1021

KÉTSÉGEK CÁFOLATA

(MEGJEGYZÉSEK A VÁSÁRHELYI ŐSZI TÁRLAT KAPCSÁN)

A fővárosba koncentrálódott művészeti élet (irodalom, színház, film, zene, képzőművészet) eseményei mindenkor felkeltik a kívánt és szükséges visszhangot. Ezt látva és érezve hangzik el ma sok helyen és számos esetben olyan panaszfélés, hogy még mindig nem kap — akár jó, akár elmarasztaló — publicitást egy-egy vidéki kulturális kezdeményezés, vagy akár egy-egy kulturális esemény. Az esetek — természetesen — sokfélék és igen árnyaltak. A tüzetesebb vizsgálat azonban hamarosan felderítheti és felderíti, és arra a megállapításra készteti a kutatgatót, hogy az említett panaszesetek zömében az „ok"-ban és nem az „okozat"-ban lelhető fel a hiba. A visszhangtalanságnak az érdektelenségben van a gyökere, vagyis: a tartalom kiváltja a publicitást. Álljon erre a legkézenfekvőbben és a legékesebben bizonyító példa: a vásárhelyiek életútja.

Ez az életút — hivatalosan — tizennégy évre tekint vissza. Maroknyi idő ez, ha számszerűségét tekintjük, de súlyában tekintélyessé növekszik tartalmát mérlegelve. És mivel az említett „ok" minden esetben tartalmi kérdés, ezért kísérte a vásárhelyiek első lépéseit már figyelem és publicitás. A körülöttük folyó disputa azóta is szüntelenül tart és — reméljük — még sokáig hangzanak el mellette és ellene szóló érvek. E reményt éppen vitalitása, művészi színvonala, nemzeti sajátossága és korszerűsége indokolja.

Eme előző hangosan gondolkodást az az apropó motiválja, hogy a XIV. Vásárhelyi Őszi Tárlat megnyitásának híre nemcsak megnyilatkozásra, hanem vallomásra késztesse mai társadalmunknak két olyan jelentős személyiségét, mint Erdei Ferencet, a közgazdászt és szociológust, valamint Pogány Ö. Gábort, a művészettörténészt és Galéria-igazgatót. Utóbbi a katalógus előszavában, előbbi a kiállítást megnyitó beszédében tett hitet a vásárhelyi törekvések és eredmények mellett.

Mit ír Pogány Ö. Gábor, a művészettörténész?

„Lehetetlen kívánság lenne évről évre gyökeresen újat, különösen meglepőt várni Hódmezővásárhely őszi tárlataitól. Az efféle óhajtás egyébként is csak fogalmi maszlag, elméletieskedő publicisták sznobisztikus demagógiája, a monopolista műkereskedelem amolyan reklámfogása, mely az agresszív sarlatánságnak igyekszik érvényesülést biztosítani. A műtörténeti jelentőségű fordulatok sohase akkor következtek be, amikor azt az akarnokok programba vették, a legtöbb úttörőérdemű kezdeményezés lihegő szándék nélkül, az alkotómunka hosszú, keserves periódusai után, a műgond, a szorgalom, a szakmai elmélyülés, lelki koncentráció folyományaként vált valóra, érdekszövetségek prókátorainak izgatott kinyilatkoztatásaitól függetlenül. A vásárhelyi műhely a folyamatos, egyenletes, következetes munkálkodás időszakát éli, tisztázott eszményeknek megfelelően dolgozik, a népről szól a képzőművészet olyan dialektusában, mely ország-világ előtt érzékelhetővé teszi a helyi jelleget."

Hogyan vélekedik Erdei Ferenc, a közgazdász, a szociológus, a politikus?

„Hogy miféle történelmi halmozódás testesül meg az itt [Hódmezővásárhely] élő parasztemberekben, azt Tornyai »Juss«-ától Szalay »Tsz Közgyűlés«-éig látván látjuk, s nélkülük nem látnánk így őket. De mi bennük a közös emberi sors, milyen az, ami mindnyájunk emberi kínja és öröme, mindenki ráismerhető sorsa, aggódása és felemelkedése — ezt kellene megmutatni a világnak. És a történelmi idő kedvező: most vált ez a sors és most nyílnak ki az egyetemesség felé ezek a körülzárt emberi életek. S hogyan nyiladoznak, azt Szalay kéznyújtásai már pedzik is...

A világ minden részén ez a nagy kérdés: hogyan emberiesítjük meg az új és félelmetesen növekvő termelőerőket? Ezt is a vásárhelyiek láthatják meg leghamarabb, hiszen ők vannak legközelebb e titok nyitjához, mert ők tudnak erről legtöbbet. Németh József vízsugarai már utalnak erre a kilátásra."

E két vallomás őszinteségében és megalapozottságában mi nem kételkedünk. Sőt: ha lehet — nehezen lehet! — még optimistábban tekintünk a jövő elé. Hiszen a vásárhelyi iskola jövőjét illető kétségek nem a szavakban, hanem a vásznakban, grafikákban, szobrokban, érmékben cáfoltatnak meg. A XIV. alkalommal is...

Az őszi tárlaton felvonulók névsora csaknem teljes. Amennyiben két név mégis külön kerül említésre, annak oka van. Egyrészt a Kohán Györgyé, akinek kiválását a természet hajthatatlan törvénye okozta, másrészt a Kajári Gyuláét említjük, aki előtt a kapu mindig nyitva áll, hiszen a hovatartozandóságot nem szavak, hanem alkotások döntik el.

Az 1967. évi tárlat jellegét is a táblaképek döntik el. Már maga az a tény, hogy 43 művész 95 alkotása teszi változatossá témában és stílusban a kiállítást, már ez önmagában is jelentős tényező. 14 művész 30 grafikája csak számszerűségében okoz csökkenést, míg a 41 szobrász 93 műve (szobor-érme), ha árnyaltan is, de a gazdagodás irányába mutat.

Amint a számokból is kiderül, a grafikák alkotják ezúttal a legkisebb kollektívát. Kis mennyisége feltűnő, talán magyarázható is, de ez lényegtelen. A szinvonalban csökkenés nem állt be, és ez a döntő. Szellemesek és ötletesek a kiállított lapok. Anélkül, hogy megemlítendők sora bármilyen rangsorolást is tartalmazna, szólni kell Agotha Margit Négy évszak című fametszetéről, amely hangulatában, ötletességében megejtően szép. A természet sokoldalú megfigyelőjének kell annak lennie, aki színeváltozására olyannyira rá tud tapintani. Rékassy Csaba négy Népmese című lapja a népmesék világának csodálatos világába nem viszi, hanem röpíti a nézőt, melyben bő vizű forrásként csobognak a jellegzetes elemek. Gacs Gábor Női fej-e és Juhász illusztrációja a szakmai tudás példaképe, de Fiú születik című rézkarca megdöbbentően összefogott és emberi. A téma adta vonalvezetése egy mélyen gondolkodó és látó művész bővebb elemzésre méltó produktuma. Gondolkodásra késztető ifj. Sárosi András négy alkotása: neve belevésődik azokba, akik odaadással kísérnek évről évre jelentkező művészeket. Segesdi Katalin két lapja is arra utal, hogy szemlélete kezd Vásárhelyben gyökeret ereszteni. Berényi Ferenc tiszta és harmonikus vonalai is az Alföld mély megértéséről tanúskodnak. V. Bazsonyi Arany, Balogh László, Drégely László, Füstös Zoltán, Molnár Gabriella, Péczely Margit, Szatmáry Gyöngyi, Tokácsli Lajos lapjai szintén utalnak a grafikának élvonalbeliségére hazánkban.

A szoboranyag felduzzadása feltétlenül örömmel tölti el a művészet barátjait. A legfiatalabbak jelentkezése arra utal, hogy érőben van — vagy megért már? — egy tervszerű pedagógiai munka gyümölcse. De ez a nagyszámú jelentkezés csak a már kiérlelődött idősebbek alkotásaival együtt adhatna magas műélvezetet; olyan művészek jelentkezésével, akiknek alkotásai az elmúlt években meglepetésként hatottak egész képzőművészeti közvéleményünkben. (Például Somogyi József, akinek távol maradása ezúttal igen sajnálatosnak mondható.) A már említett nagy anyagból tudatosan az első helyre kell illeszteni Szabó Ivánnak az egy lapra feldolgozott három ólomreliefjét, amely Kohán György és Rytli Vali emlékét örökíti meg, míg középen a „Megbéklyózva" jelképét közli. Különösen a Sirató Kohán György emlékére 1966 az, amelyben egy emelkedett szellemű művész vall egy ugyancsak nagy művész eltávozásáról. (Nem tudom, hol, mikor és milyen módon lenne lehetőség a Sirató köztéri elhelyezésére, de hogy a városnak ezt az aránylag nem nagy méretű alkotást nem szabadna kezéből kiengednie — arról meg vagyok győződve.) A további sorrend ismét nem jelenthet rangsorolást. Az állandó részt vevők: Fekete János, Németh Mihály, Samu Katalin, Simon Ferenc, Tóth Sándor, Veszprémi Imre, Végvári Gyula és nem utolsósorban Ligeti Erika márkás művekkel vonultak ezúttal is fel. Elég ha Meszlényi János Lány kecskével rézdomborítására gondolunk, ami szellemes megállapítás szerint „a szép is lehet tartalmas". (Dömötör János.) Németh Mihály tömbszerűségével ezúttal is híveket toboroz magának: mondanivalója utat talál a nézőhöz (Alföld, Dunántúl). Két ironizáló hangvételű portré e műfaj csúcsait súrolja: Ligeti Erika Önportré-ja és Medgyessy Gábor: Medgyessy Ferenc portréja. Borbás Tibor Ferenczy Béni-portréja nagy igéretre utal, mesterien adja hű képét a Mesternek. Felkészülés, műgond jellemzi Asszonyi Tamás, Csíkszentmihályi Róbert, Gáti Gábor, Kő Pál, Oláh Éva, Péter Zsuzsa, Rétfalvi Nándor, Tóth Béla jelentkezését, és egy bizonyos emelkedettség a már Vásárhelyen honos Csikai Márta, Geszler Mária, Kampf József, Rajki László,

Szabó Gábor, Szöllőssy Enikő munkáit. Fekete János Tál-ja és Végvári Gyula Madarak-ja a vásárhelyi műhely erényit hordozzák. Mint köztérszobor számításba jöhet Gyurcsek Ferenc Viharsarok emlékműterve.

A vásárhelyi festők törzsgárdája az, amely ezúttal is vonalat húz a vásárhelyiség alá. A hagyományban gyökerezik Almási Gyula Béla mindhárom képe, de amelyben a legtöbb és legkifejezőbb meglátás bujkál, az az Összeírók. Nem indok nélküli, hogy komoly elismerésben részesült ez az alkotása, amelyben az életnek egy mai jelensége magas szinten tükröződik. A kép felépítése minden részletében a hangulat szolgálatában áll. Kurucz D. István képei közül csupán a Hóolvadás az, amelyben maradéktalanul gyönyörködhetünk. Térelosztása, színharmóniája az igazi „Kurucz-képekre" emlékeztet. Ez a képe igazán vall örök szerelméről, az Alföldről, a pusztáról, míg a többiben a rutin jelentkezik sokkal kevesebb mondanivalóval, tartalommal. Németh József és Szalay Ferenc mostani jelentkezése feltétlenül felkelti a figyelmet. Kezdjük Németh Józseffel. Asszony pulykával című képe még summázó dekorativitással készült. (Igaz: ez a dekorativitás megejtő!) Fiú gereblyével című vászna erős átvágásaival újat is tartalmaz, de a Parasztszoba az, amelyben mintha egy új Németh József kezdene kibontakozni. Az annyiszor reklamált műhelytitokból érzünk itt egy darabot. Nagy foltjai még szűkszavúbbá teszik, erős kontúrjai még hangsúlyozottabbá az ősi egyszerűséget. A kíváncsiság nem erény, de vállalni kell ennek ódiumát, amikor ennek a tehetséges festőnek életútját és továbblépését várja az ember. Szalay Ferenc is új arculattal jelentkezett. A Tsz Közgyűlés-től tesz újabb lépést — előre. A Tsz Közgyűlés-ben a felnyújtott kezekkel politizál, ezúttal az Esküvői kép-ben és a Temetés-ben a félrebillenő fejek, merev testek, suta kezek ironizálnak. Nem lehet meg nem érezni bennük az ítéletülést az avult társadalmi jelenség felett. Átsüt azonban a mozdulatokon, a színeken egy mélységes emberszeretet: ki kell nőnie egy egész társadalmi rétegnek avult szokásaiból, hogy felnőttként és szabadon mozoghasson az általa is formálódó új életben. Mély emberismeretről tesz tanúságot Portré B. F.-ről című képe is. Fejér Csaba Várandós asszonyá-ban megsejthető az új élet hordozásának nagy emberi és népi motívuma. Csizmadia Zoltán ezúttal is rangosan szerepel, míg Fülöp Erzsébetről önálló kiállítása többet árult el, mint most szereplő képei. (Kissé túlzásnak érezzük Pogány Ö. Gábor megjegyzését: Vásárhely új csillaga!) Szurcsik János Gondban című vászna a paraszti sors nehézségeivel való együttérzésének meleg kifejezése, míg Magos Gyula néhány évvel szinte hangtalanul simult a vásárhelyiek világképéhez, hogy azóta is jelentős alkotásokkal gazdagítsa az évről évre megrendezett tárlatokat. Tanyá-ja egyike a kiállítás legmegkapóbb kompozícióinak. És Fiú fej-e milyen kitűnő portré. Koszta Rozália és Lelkes István lassú, de egyenletes fejlődése ezen a kiállításon is bizonyított. Noha Hézső Ferenc csupán egy képével (Vörös naplemente) szerepel, színérzékéről és kompozíciós készségéről ez az egy kép is sokat elárul. Fodor József is azok közé tartozik, akik az utóbbi időben higgadtan és meggondoltan haladnak előre. Farakás-a példa erre az útra. Sajnáljuk, hogy Dér István csak egy képével szerepel — ő az, akit mindig szívesen látunk a vásárhelyi Tornyai múzeum falain. M. Szabó István is — úgy érezzük — itt talált otthonra. Három vászna bensőségesen, tehetségesen vall arról az életről, amely az Alföldön kibontakozóban van.

Az idei Tornyai-plakettes Vecsési Sándor hangvétele talán ezúttal közelíti meg leginkább a vásárhelyi tájat és emberét. Paraszt ember-e az átalakuló típus egyik figyelemre méltó és jellegzetesen mai terméke.

Somos Miklós és Patay László mostani alkotásai, úgyszintén Orosz János Kegyetlen király-a nem tudják megfogni a nézőt. Somos eddigi tömörsége, Patay eddigi jelrendszere új utakra tért. Még korai volna akár dicsérni, akár elmarasztalni ezt az utat — az idő érlel alkotást és ítéletet egyaránt. De hogy ez nem biztat azzal a világos látással, amit Német Józsefnél megjegyeztünk, az mintha bizonyosnak lenne mondható.

Nem mindenkiről esett szó ebben a cikkben, s akiről szó esett, az is többet érdemelt volna. De ez a néhány sor az alkotókról, és a két vallomás a vásárhelyiek összességéről érzékeltetheti, hogy folyamatos az Alföld képzőművészetében a fejlődés, a fáradtság ezen a tájon ismeretlen jelenség. A XIV. őszi számadás is azt sugallta Erdei Ferencnek, hogy „újabb megújulásra képes az itteni hagyomány, s olyat várhatunk még ebből a forrásból, amilyen nem volt még soha".

Csodálkozhatunk-e ezek után, ha türelmetlenül várjuk a másfél évtizedes beszámolót, a XV. Vásárhelyi Őszi Tárlatot? Abban természetesen nem hiszünk, hogy akár ez meghozza a kétségek végleges cáfolatát. Talán nem is volna jó. A pálma növekedéséhez is kell némi súly...

SZABÓ ENDRE

KAMOTSAY ISTVÁN VÁSÁRHELYI KÚTJA

Ihletően izgalmas feladatra vállalkozott Kamotsay István, amikor belefogott a vásárhelyi kút elkészítésébe. Azt a leckét kapta, hogy egykori Alma Matere, a Bethlen gimnázium udvarát olyan plasztikai alkotással díszítse, mely az iskola hivatását, a tudás enciklopédiáját, az ifjúság eszmei hűségét egyaránt jelképezi, meghitt hangulatot teremt a tanintézet környezetében és ugyanakkor feledhetetlen tanulságul is szolgál.

Amilyen kedvező feltételek mellett kezdhetett művéhez, olyan mértékben növekedtek nehézségei alkotómunkája folyamán. Csupa nemes gondolatot, szép érzést, merész szándékot kellett megfogalmaznia, megjelenítenie, de mert a plasztikai érzékeltetés közismert műfaji törvényszerűségei egy bizonyos határon túl már akadályaivá válhatnak a filozófiai mondanivaló, az árnyaltabb hangulat, az intellektuális lényegkeresés kifejezésének, csak újszerű megoldáshoz folyamodva remélt megfelelő kompozíciót találhatni. Kielégítő eredményre csak azért juthatott, mert alkotásának létrejöttében a bölcseleti, érzelmi, szobrászati tényezők egyaránt szerepet kaptak, úgy közelített kútja megvalósításához, hogy munka közben szintézist keresett művészi teendői, művelődéstörténeti tanulmányai, lokálpatrióta hajlamai között.

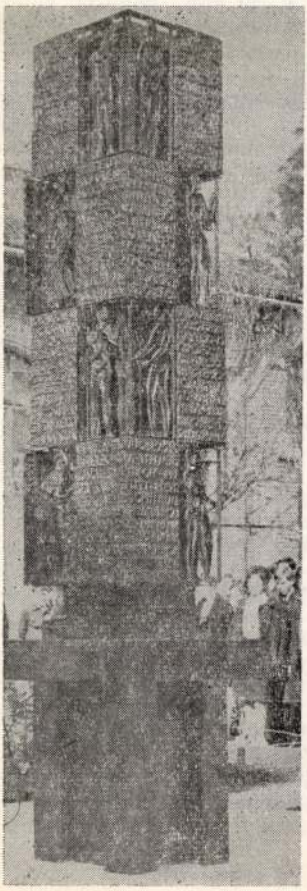

A sokrétű, bonyolult feladványhoz komplex módszert választott. Átlátta, hogy tradicionális plasztikai eszközökkel, kizárólag az emberi test klasszikus formáival nem képes a korszerű tudásanyag és életérzés dialektikus összefüggéseit láthatóvá tenni. S mert a jó szobor mindig is térszervező erőnek bizonyult, műve koncepciójának kialakításához igénybe vette a modern építészetnek a terek mozgatásában, arányosításában, szerkesztésében szerzett tapasztalatait. A környezethez kapcsolódó mértanias komponálás a szilárdság és a lendület képzetét egyszerre tudja felkelteni, kis méretek mellett is monumentális benyomást kelt. Kamotsay István azonban nem elégedett meg az elvont térformák alkalmazásával, mindössze addig a funkciójukig, míg alkalmasaknak bizonyultak a kultúrfilozófiai tételek, képzőművészeti megnyilatkozások keretéül szolgálni. Közlendőit végül is figurális ábrákban, nemesveretű szövegben adja elő, korszerűen pedig mindenekelőtt azért, mert a tudományos világnézet megállapításait közvetíti, bár dikciós nyelven szól, a természetről és a társadalomról kipróbált igazságokat idéz, alkalmasan arra, hogy a kút körül megfordulókat ne csak középiskolás fokon emlékeztesse az emberiség eddig felhalmozott ismereteinek legtanulságosabb következtetéseire.

Századunk harmadik harmadára a képzőművészek körében igen kedveltté vált az úgynevezett fémplasztika. Ez alatt nem a bronzbaöntött szobrok technikája értendő, hanem a különböző fémlemezekből domborított, kalapácsolt, gyűrt, hegesztett, hajlított műtárgyak kategóriája, annak az alakító, kísérletező, műveskedő, kétkezi tevékenységnek a termése, mely nem elégszik meg az agyagban felrakott mintának nemes anyagba való mechanikus átvitelével, de a végleges kivitelezést — kőben, fában, fémben — a művész személyes kötelességének tekinti. A közönségnek hátat fordító modernisták ezt a fémplasztikát az indokolatlan szeszélyek, aprólékos mániák, borzongató ornamentumok, metallurgiai véletlenek területére vitték. Kamotsay István érdeme, hogy a technológiai játékok egyikmásik találatából hatásos stiláris elemet fejlesztett, egyfajta értelmes fémgrafika lehetőségeinek nyitott utat. Kútja hasáboszlopának egyes mezőin finom kalligráfiával közműveltsé-

Kamotsay István MDK

Vivó 1955 bronz

Győztes Atléta 1958 aluminium

Mari, 1959 terrakotta

Önarckép, 1959 gipsz

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Kurucz D.I.Kamotsay II

Kamotsay István MDK

Edit, bronz dombormü 1943

Földes Gyula 1954 terrakotta

Kodák József 1954, gipsz

Kurucz D. István 1954 terrakotta

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Kurucz D.I.Kamotsay I.

Kamotsay István MDK

Merengő, 1959 bronz

Egyedül 1959 terrakotta

Kofa, 1959 terrakotta

Vörösmarty, 1959 gipsz

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Kurucz D.I.Kamotsay I.

Kamotsay István MDK

Zsuzsa 1959 terrakotta

Nelly, 1959 terrakotta

Jutka 1959 terrakotta

Reggel, 1959, bronz

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Kurucz D.I.Kamotsay I.

M.D.K.

Kamotsay István, szobrász

„Kallós mesternek méltó utóda" nyert megbírást a szovjet hősi emlékmű elhészítésére. „E műve ... messze kimagaslik többi munkái fölé, talán a legjobb alkotásai közé tartozik".

Almási Gyula Béla: Városunk szobrai

Vásárhelyi Szó, Hódmezővásárhely, 1956. febr. hó, 2. sz.

36. old.

Kamotsay István MDK

Gerelyes nő, bronz

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

1021 Kamotsay István

ób 71. megkezdődött a vásárhelyi hetek programja

a vid fm/sk-ju ká 1967. október 5.

október 5-től november 7-ig tart a vásárhelyi hetek ünnepi programja. az eseménysorozat a megyei könyvtár hódmezővásárhelyi épületében kezdődött, ahol ez alkalommal nyilt meg „ a nagy októberi szocialista forradalom a müvészetben„ cimü kiállitás. a most második alkalommal megrendezett vásárhelyi hetek programjából kiemelkedik a tizennegyedik vásárhelyi őszi tárlat vasárnapi megnyitása, a tornyai emlékplaketti átadása és a kamotsay istván szobrászmüvész által tervezett diszkut felavatása.

a hónap végén és november elején több munkásmozgalmi eseményre kerül sor. többek között kétnapos tudományos ülésszakot rendeznek a „ nagy októberi szocialista forradalom hatása a magyar munkásmozgalomra és vásárhely fejlődésére„ címmel. mezőgazdasági témáju ankétok, hangversenyek, irodalmi müsorok egyarát szerepelnek a programban. a magyar-francia virágkiállitásra küldöttséget várnak a franciaországi vallauris városból.

a vásárhelyi hetek alkalmából régi hagyományt is felujitanak. a városi tanács épületének toronyerkélyéről több alkalommal hangzik majd fel esténkint az ünnepi hangulatot kifejező toronyzene. a fuvósok háry ferenc zeneszerző erre az alkalomra irt müvét adják elő.

az érdekességek közé tartozik az október 7-én nyiló utcanévtábla-kiállitás. itt nem mindennapi képzőmüvészeti anyagot tekintenek meg az érdeklődök. a város festő-, szobrász- és kerámikusmüvészei ugyanis vállalták, hogy az utcák nevét kifejező figurális és szimbolikus müveket készitenek. a majolikából, ólomból, rézből és más anyagokból formált müvek a kiállitást követően a házak falaira kerülnek. ömti/

-.-

18.55/szb -51-

1950/

bb 72. a „ csapajev„ főszereplői kecskeméten

vid fm/sk-ju ká 1967. október 5.

csütörtökön kecskemétre látogatott a „ csapajev„ című nagysikerű szovjet film hazánkban tartozkodó két főszereplője: borisz babocskin és a. mjasznyikova. a vendégeket a város vezetői fogadták. estére részt vettek a film diszelőadásán, amelyet a kecskeméti árpád moziban tartottak. az előadás után a szovjet müveszek a helyi szinház müvészeivel, a katona józsef társaság tagjaival és más müvelődési szervek vezetőivel, dolgozóival találkoztak. /mti/

-.-

bb 73. magyar-német barátsági est pusztavámon

vid kz/sk-ju ká bs 1967. október 5.

a hazafias népfront fejér megyei és móri járási bizottsága magyar-német barátsági estet rendezett csütörtökön pusztavámon a községi müvelődési házban. az ünnepi esten, amelyen részt vett ernst rader, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató irodájának helyettes igazgatója is, herbert schönfeld, az ndk népek barátságá ligájának főtitkára mondott beszédet. /mti/

-.-

bb 74. az üzbég együttes miskolcon

vid mf/sk-ju ká bs 1967. október 5.

a hazánkban tartozkodó üzbég zene- és táncegyüttes csütörtökön miskolcra érkezett. a 60 tagu együttest a pártbizottság, a megyei és a városi tanács, valamint a magyar-szovjet baráti társaság vezetői fogadták. délután a szakszervezetek borsod megyei tanácsának termében jakó andrás, az szmt vezető titkára üdvözölte a vendégeket, akik este a székház szinháztermében nagy sikerrel mutatták be müsorukat. /mti/

-.-

19.05/szb -52-

1950-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kamotsay István

NÉPMŰVELÉS

1967 6.

1021

A Csokonai Hét alkalmából felavatták Csurgón Kamotsay István Munkácsy díjas szobrászművész Csokonai szobrát

nyelvművelés

MP VI. KO
LENIN

Filmjavaslatol
E helyeken
mentumfilm
Visszaemlék
mentumfilm,

keskeny változatban.

Augusztus 14.

100 ÉVE, 1867-BEN SZÜLETETT J. GALSWORTHY, NOBEL-DÍJAS ANGOL REGÉNYÍRÓ.

Könyvjavaslatok:

Galsworthy: **A Foryste-Saga,** 4 kötetes regényciklus, Európa Könyvkiadó, Bp. 1960.

Galsworthy: **Tűz és víz,** dráma, Európa Könyvkiadó, Bp. 1960, a Világirodalom Kiskönyvtára c. sorozatban.

Augusztus 15.

22 ÉVE, 1945-BEN SZABADULT FEL KOREA A JAPÁN MEGSZÁLLÁS ALÓL.

Filmjavaslat:

Találkozó a Tigris sziklánál, koreai játékfilm, normál és keskeny változatban.

20 éve, 1947-ben vált **India** a nemzeti felszabadító harc eredményeképpen — a Brit Nemzetközösség önkormányzattal bíró tagjává.

Augusztus 13.

A 17. VASUTAS NAP.

Augusztus 20.

AZ ALKOTMÁNY ÜNNEPE.

Moricz Zsigmond:
sorozat 29. sz.
K. Iszajev—A. Ga
vígjáték 3 felvoná
zat 33. sz.
Tótágas — kis sz
tek, Játékszín sor
K. Szimonov: **Ú**
műsora, Játékszi
Könyvkiadó.
Gyárfás Miklós:
műsora, Gondolat
1966.
Király Dezső: **Csip**
lenet.
Galambos Szilveszt
Heves Ferenc: **Bizt**
Dunai Ferenc: **Im**
lámtréfa.
Mikes György: **Ber**
tréfa.
Fentiek a Játékszí
találhatók, Gondol.
Dokumentumfilmek:
Ekét a kardokból,
keskeny változatba
Az életre készülnek
keskeny változatba
Ellesett percek, ma
keny változatban.
Az én városom, s
csak keskeny vált
Hajrá traktorosok
keskeny változat
Három fehér
keskeny változat

Kamotsai István

Szerepelt az I. debreceni nyári tárlaton.

Hajdú-Bihar megyei Nk. 1967. aug. 12.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1967 OKT 8

NÉPSZAVA

Kamotsay István

Vásárhelyi hetek

Megkezdődött Hódmezővásárhely nagyszabású kulturális eseménysorozata, amelyet vásárhelyi hetek címmel rendeznek meg, s november 7-ig tart. Ma avatják fel a gimnázium udvarán Kamotsay István SZOT-díjas szobrászművész díszkútját, s ugyancsak ma nyílik meg a XIV. vásárhelyi őszi tárlat a Tornyai János Múzeumban.

...—450

...LEM!

...tartozással

...helt

...LANOK

...zásához

...vállalók

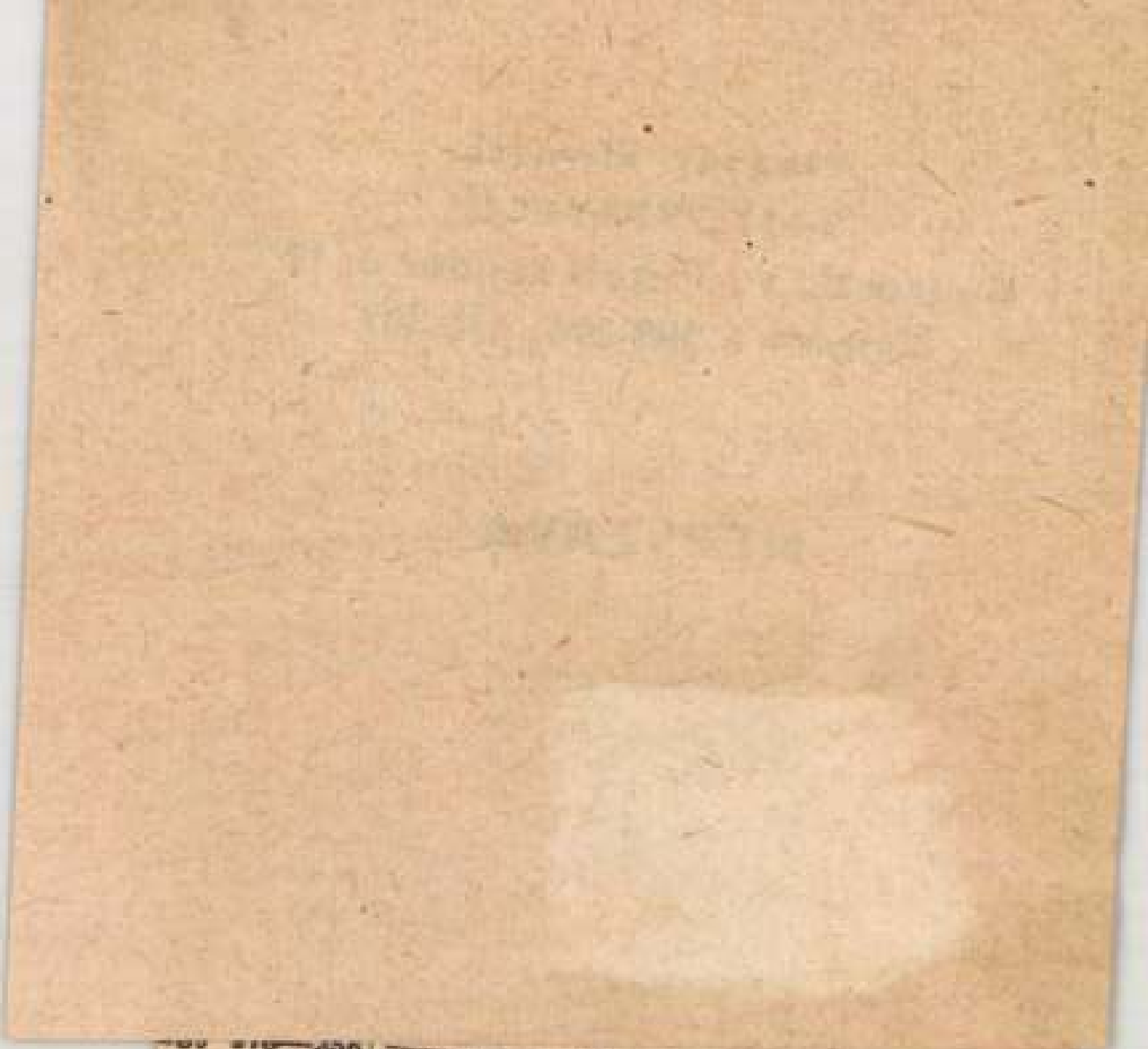

KISZ, szövetkezeti kultúrotthonok! 16 mm szélesvásznú, vetítésre alkalmas géppel rendelkezem. Vetítést vállalok. Megkeresést: »Mozi 1232« jeligére a kiadóba.

KERESÜNK

elefon: 188-2..,

SONGRÁDMEGYEI
HÍRLAP

Kamotsay István

Ma nyílik a vásárhelyi 1021 őszi tárlat

ombormű-leleplezés, kiállítás, toronyzene

Tegnap délután nagyszámú érdeklődő jelenlétében leplezték le Hódmezővásárhelyen a Bethlen Gábor gimnáziumban *Szeremlei* Sámuel domborművét, amely *Oláh* Éva szobrászművész alkotása. Az ünnepségen részt vett *Vári* Ernő, a városi pártbizottság titkára és *Vörös* Mihály, a városi népfrontbizottság elnöke, a városi tanács vb-elnökhelyettese is. Az avatóbeszédet dr. *Dömötör* János országgyűlési képviselő, a Tornyai János múzeum igazgatója tartotta, méltatta Szeremlei munkásságát. Az avatóünnepség műsorában közreműködött a gimnázium leánykara *Varga* István vezényletével és *Sipka* Rózsa, a gimnázium növendéke szavalattal.

A gimnáziumi ünnepség után az avatáson résztvevő közönség átvonult a Lumumba utcai Medgyessy-terembe, ahol *Szabó* Endre, a Csongrád megyei Hírlap főszerkesztőhelyettese nyitotta meg a „Művészi utcanévtáblák" címen rendezett kiállítást. *A megnyitón* — amelyen *Sajti* Imre, a városi tanács vb-elnöke is megjelent — *részt vettek a XIV. Vásárhelyi Őszi Tárlat művészvendégei is.*

A Vásárhelyi Hetek gazdag programja ma délelőtt *Kamotsay* István szobrászművész díszkútjának avatásával folytatódik. A Bethlen Gábor Gimnázium udvarán felavatásra kerülő díszkútnál *Pogány* Ö. Gábor, a Nemzeti Galéria főigazgatója mond avató beszédet. Délben a XIV. Vásárhelyi Őszi Tárlat megnyitására kerül sor a Tornyai János Múzeumban. A nagy érdeklődéssel várt őszi tárlatot *Erdei* Ferenc akadémikus, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa főtitkára nyitja meg. Délután három órakor a Vásárhelyi Állami Gazdaság székkutasi üzemegységében, az őszi tárlat vándorkiállításának lesz megnyitója.

Délután 17,30 perckor és este 20 órakor a Petőfi Művelődési Házban „Szól a nóta — magyarnóta" címmel *Gencsy* Sári, *Halasy* Marika, *Botos* Margit, *Tompa* Sándor, *Szekeres* Sándor, *Bálint* Sándor és *Rónai* Egon műsora hangzik el.

Este 19 órakor pedig ismét toronyzenét hallhat a közönség.

A „Középkor ember ábrázolása" címmel hétfőn délután 6 órakor a TIT Kossuth téri klubjában *Nagy* Katalin régész tart vetített képes előadást. Kedden a Petőfi Művelődési Házban a MEDOSZ és az MSZBT megyei elnöksége fotokiállítást rendez az ötvenéves Szovjetunióról.

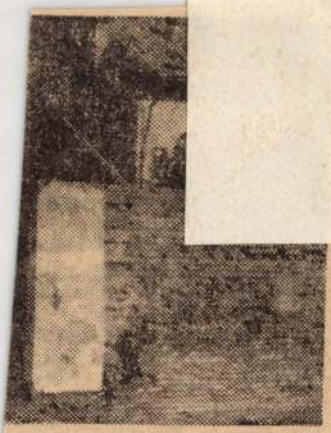

te. 1963-ban bontották le. Az ván Kutasról, Szőke Ferenc Tagtuskovácsházáról és Szűrszabó ett. (Foto: Hajnal Imre)

fiúk maguk nevelik a hízót s termelik a zöldséget.

— Kiket vehettek fel az Otthonba?

SZATHMÁRI LAJOS: ...akik a következő követelményeknek megfelelnek: 1. Szüleik tanyán laknak, s így bejárásról szó sem lehet a gimnáziumba. 2. Olyan szegények, hogy tanulásuk az Otthon nyújtotta kedvezmények révén lehetséges. 3. Olyan kiváló tehetséggel rendelkeznek tanitóik véleményezése és előzetes értelemvizsgálat szerint, hogy elkallódásuk vesztesége volna nemzeti társadalmunknak, kitanulásuk viszont közérdekű nyereség.

— Milyen is volt ez az Otthon?

MÓRICZ ZSIGMOND: Még a kapu s az udvar is le van süllyedve. Elég nagy, régi alacsony fehér ház. Hosszú tornác. Mint a tanyai kúria. A nagy szobából, hová benyitunk, még ett a régi ebédlőből egy-

akik leragadtak volna „sártengerben".

Új szakasz kezdődik „Cseresnyés" életében is a felszabadulással. A „Bethlen"-ben 1944. november 6-án kezdődik a tanítás. A középiskolás kollégiumok közül a „Cseresnyés" országosan elsőként kezd az új viszonyok között működni. Irányításában részt vesz már az MKP képviselője is. „Cseresnyés Népi Kollégium" néven 1946-ban a NÉKOSZ-ba lépnek. Ekkor alakul meg különállóan a „Lorántffy Zsuzsánna Népi Leánykollégium". 1948-tól, mint a Szántó K. János ált. iskola kollégiuma funkcionál, két év múlva pedig beolvad az állami középiskolák diákotthonainak hálózatába. Jó munkája elismeréseként 1964 májusában ismét kollégiummá alakul és felveszi a „Szántó Kovács János Középiskolai Fiúkollégium" nevet.

A jelen

A felszabadulás óta sorra-rendre „kinövünk" mindent. Vásárhelyen is. Mivé vált a nép államának ereje-jéből egy 30 éves gondolat? Áll a nagyszerű épület, rajta egy kis fekete — arany tábla: *Szántó Kovács János Kollégium.* Zajlik benne az

NÉPSZABADSÁG
1967 NOV 10

József Attila-hónap lesz decemberben Makón

(Tudósítónktól.)

Makón, ahol József Attila gimnáziumi tanulmányait végezte, decemberben a költő halálának harmincadik évfordulója alkalmából József Attila-hónapot rendeznek. A megyei és városi pártszervezetek és a tanácsszervek kezdeményezésére Makón emlékbizottság alakult, s az ünnepi hónapra értékes programot állított össze.

December 1-én ünnepi tanácsülés lesz, majd 2-án a szegedi Nemzeti Színház művészei tartanak előadást a költő nevét viselő művelődési házban. A József Attila Múzeumban emlékkiállítás nyílik, amelynek anyagát részben a Petőfi Irodalmi Múzeum adja, részben helyi gyűjtésből állítják össze.

Illusztráció József Attila verseihez címmel megyei ifjúsági rajzpályázatot hirdettek; az eredményt december közepén hozzák nyilvánosságra. A középiskolai ifjúság szavalóversenyt rendez, a költő nevét viselő ózdi, kunszentmártoni, budapesti, monori, székesfehérvári, soproni és makói középiskolák részvételével.

Megkoszorúzzák az ünnepségeken a költő szobrát, az egykori iskolájának, internátusának falán elhelyezett emléktáblákat. Kamotsay István Munkácsi-díjas szobrászművész pedig plaketteket és egy domborművet készít; utóbbit az Espersit-házon, József Attila egykori lakóhelyén helyezik el.

Végül a József Attila Múzeum baráti köre a költő hozzátartozói és egykori iskolatársai, valamint személyes ismerősei részvételével találkozót tervez.

Vasfélgyártmány
Értékesítő Vállalat

Tevékenységünkről felvilágosítást ad:
A KOVÁCSOLTACÉL ÉS ÖNTVÉNY OSZTÁLY
Brassói Frigyes.
Telefon: 424—950, 187 mellék.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kamotsay István, festő

1958-ban a Pécsi Modern Magyar Képtár számára az Állami Vásárló Bizottság 15 festményt vásárolt. Kamotsaytól is egyet. 222.old

ROMVÁRY FERNC: A Modern Magyar Képtár története Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967, Pécs, 1968

KAMOTSAY ISTVÁN

Művei kiállítva az alkotói találkozón.

(moldvay): A vásárhelyi művésztelep egri kiállítása elé.

NÉPÚJSÁG - Eger - 1971. szept. 28

Kamotsay István

Lenin fej 1964
gipsz 63 cm

Lenin alakja a magyar
szobrászatban

Kamotsay István

Szobrát a Koltói úti

Collégiumnál állítját fel Szolnokon

Nápszava 1969 április 23

2. old.

Kamotsay István

műve szerepel a Nemzeti Galéria

Viállításán: „Lenin aláírja a mappor

szobrászatban"

Mappor Nemzet 1970 május 5

r. old.

MDK

Kamotsay István

Nő tevirózsával, v.rézd.
A vásárhely kutra, ólom

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Kamotsay István

Szobra kerül a Gépipari Technikum
Kollégiuma elé Szolnokon

N.N.: Ujabb képzőművészeti
alkotások Szolnokon

Népmara 1969 IV 23

Kamotsay István

A Lódmezővásárhelyi művésztelep tagja

Torday Aliz: Mütekemsarok

Fejérmegyei Hírlap 1968 X. 8

Kamotsai István

A vásárhely. kútra c. mure /szepkő/

szerepel a „Dolgozó emberek között"

c. diálhitasan az Ernst Muzeumban

Szabó György: Dolgozó emberek között

Kritika 1968 III. 51old.

Kamotsay István

Reprodukció:
úsró nő, 1964.

Szárados utí művénlelep ?iállítása, kat.
összeáll. hap Erzsébet, Elischer Brigitta.
Bp. 1965

Kamotsay István szobrászművész

1923-ban Hódmező vásárhelyen szül.
A Képz. Főisk. 1941-1949-ig Bory Jenő,
Pántos János és Pátzay P. tanítványa.
1942-től kiállító művész. 1959-ben
Bp. önálló kiáll. Portrézat, épület-
plast. közbéri szobrászat munkái (Ünnönő,
Kő, 1955, Almás/üzülő, Sporkelep; Lenin,
Grom, 1958, Legléd; Felszab. emlékmű, br. 1955,
Hódmezőv.; folyt.

Szárados úti művészkelep kiállítása, a kat.
összeáll. Gap Erzsébet, Elischer Brigitta.
Bp. 1965

17.

Kamotsay István

Nói fej, 1961, Pat. gipa, 50 cm. J.:
Kamotsay. A mův. tul.
Kurucz Mária, 1959. Terr. 40 cm. J.:
K. J. 1959. A m. t.
Foldes Gyula 1962. Márvány, 40 cm. J. n.
Magánt.

Ülő nő 1964. Pat. gipa 210 cm.
A mův. tul.
Szárados utcai műventelep Ziállítása,
kabelépest összeáll., Csap Erzsébet,
Elischer Brigitta. Bp. 1965

MDK

Kamotsay István

Kiállitási kritika

Élet és irodalom 1968 ápr.2o.

MDK

Kamotsay István

Dr. Benedek Jenő siremléke

Magyar Hirek 1968 ápr.6.

MDK.

Kamotsai István

Kiállitási kritika

Kritika 1968 márc.

Kamotsay István (fotó.)

... Janánközkérsasági emlékmű, bronz, 1959; Házfáró (a), bronz, 1962, Kapuvár, stb.)
Munkány díjas. 1949 óta dolgozik a kérados úti művésztelepen.

Szárados úti művésztelep kiállítása, a kat. összeáll. Gap Erzsébet, Elischer Brigitta
Bp. 1965

17.

Kamotsay István szobrai

Domb ismeri
Fejlifej

Csongrádmegyei képzőművészeti kiállítás.
1959. Szeged. Kat. bev. Osváth Béla.

7

Kamotsay István
Jestő

MDK

Méltatás

Kovács Gyula: Almási Gyula Béla mindenele.
Művészet, 1968. április - 30 kap.

Kamotsay István [ ]

MDK

Ajándékorott a Sárospataki Galériának.

Fleurik Flóra: Minden mű: adomány 2.

ESTI HIRLAP Bp. 1968. márc. 25

Kamiltsay István
szobász

M.D.Y

1961. jun. 3-án volt tanatra
a Sporthorkárban Kurucz D.
Istvánnal együtt.

Novák Károly: Korhár és képzőművészet
Művészet, 1968. aug - 12 lap

HDH

MDK

Kamotsay István

neve az előszóban említve

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Muz.
1967. okt.

Kamotsay István
szobrász

M.D.K.

Dalmady Zoltán az első magyar sportorvos szobrának alkotója.

Novák Károly: Korhár is képzőművészet
Művészet, 1968. aug. - 12 lap

MDK

Kamotsai István

A vásárhelyi kutra, ólom

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.

Ernst Muz. 1968. jan.

Kamotsai István

kiállított művei:

Vívó. Bronz.

Pécs-baranyai Országos képzőművészeti kiállítás 1956. Kat. irta: Vigvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 20 t.

29. l.

Kamotsay István nobrás

Szerepel a VII. kapedi. Nyár.
Tárlaton

Papp Lajos: Az ember valósága

Tiszatáj 1966 IX. n. 747 old.

Kamocsay x) István, szobrász

M.D.K.

„Vörös mezty Mihály" felállítási helye: Debrecen

„Ülő nő"

x) az 50. és 58. oldalon „Kamotsay" nak írva

A Szentendrei Parkmuzeumban lévő gipszmásolatok felsorolása közben emlitik:

Monumentális müvészet Pest megyében.

Szerk.: Ladányi István. Bev. Végvári Lajos.

Bp. 1966. 80 l. illusztr. 74 old.

KAMOTSAY ISTVÁN

~~Kamotsay István~~

Divó

Tiródi

Vadászparódi

Balatoni Nyár Tárlat 1962

Tihany Múzeum

Katalógus

Kamotsay István

Vivó 120 bor
Tinódi "
Vadászparádé "

Balatoni Nyári tárlat 1962
Tihanyi Múzeum katalógus

Kamotsay István

Vásárhelyen születet, Bp.-en él

Tóth Sándor: Vásárhely és a
Lyzörmüvének

Tiszatáj 1967 I. n. 57 old

Kamotsay István (1923)

Vivő, bronz, 60 cm

A felszabadult Budapest művészete.
Kiállítás-katalógus, Budapest, 1960
191

Kanotzay István

„Virágot tartó leány" szobra.

Horváth György: Tizenhárom új szobor Budapesten.

Magyar Nemzet, 1967. IV. 9. 9. o.

Kamotsay István

Vásárhely-nületésü, később is nagyon kapcsolatban áll az ottani hüvén-teleppel

Almás: Gyula Béla: Vásárhely és a kapcsolatban vészet.

Tiszatáj 1967 IV. n. 366 old.

Kamotsay István szobrász,
munkácsy díjas
Esperesit János egykori házára
bronz emlék táblát készitett hakón
(emlitve)

Csoupkód magyar Hirlap 1967 XII. 22

Kamotsay István
szobrász

M.D.K

Részt vett a tárlatok

Pogány Ö. Gábor: A Sárospataki Galéria
Művészet, 1968. julius – 22 lap

M.D.K.

Kamotsay István, szobrász

1959-ben Kurucz J. Istvánnal
cejük önálló miállítást rendezett. Fontosabb alkotásai: a hódmezővásárhelyi felszabadulási emlék, a Vasas Sportegesület részére készítek szobor, a gulai tanácskörtársasági emlékmű, a debreceni Vörösmarty szobor. 1953-ban Munkácsy díjas kupek. Körölve: a cegléd Lenin-szobor.

Monumentális művészet Pest megyében.
Szerk.: Ladányi István. Bev. Végvári Lajos.

Bp. 1966. 80 l. illusztr. 58. old.
+50. "

Komatsay István

Említve

Rácz Lajos: Az új élet sodrában
Csongrád megyei Hírlap 1970. sep. 1.

Kamocsay István

Leninről készitett müveit ismerteti és méltatja

Kontha Sándor: Lenin alakja a magyarképzőművészetben. Művtört.Ért. 1970. 2.sz. 109-117. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁDMEGYEI HÍRLAP

1021

1967. OKTÓBER 22., VASÁRNAP

Méltó megemlékezés

József Attila halálának évfordulójára készülnek Makón

Decemberben, József Attila halálának harmincadik évfordulóján kegyeletteljes megemlékezéssel áldoznak korunk egyik legnagyobb költője emlékének.

A megyei és városi párt- és tanácsszervek kezdeményezésére — mint már hírül adtuk — Makón emlékbizottság alakult, amely hónapok óta készül az évfordulóra.

— Összeállítottuk az ünnepségsorozat végleges programját: szerény, de méltó keretek között emlékezünk József Attilára — mondja a [illegible] titkára, Szalma [illegible] városi tanács vb [illegible]nak

Makón. Az általános iskolások az úttörő kulturális szemle keretében bonyolítják le a költő emléke előtt tisztelgő szavalóversenyt, ezt zenekari és kórushangverseny követi.

Bemutatjuk a tanulóifjúságnak a József Attila életét dokumentáló filmet, és a költő tragikus haláláról most készülő filmet. Készülnek a gyerekek az „Illusztráció József Attila verseihez" című megyei ifjúsági rajzpályázatra, amelynek ünnepélyes eredményhirdetése december derekán lesz.

MEGYÉN TÚLI ÉRDEKLŐDÉS

[illegible]akozás előzi meg [illegible]akosztá-

bizottsá... a varos... osztalyá...
István, a varos... Nagy vara... irodalmi szak...
művelődésügyi ... TIT irodalmi konferencia-
vezetője.

— December 1-én ünnepi ... előadói konferencia-
tanácsüléssel veszi kezdetét a ... amely az említett ren-
a József Attila hónap, majd lyának ... dezvényekkel együtt megyén
2-án a Szegedi Nemzeti ját, ... túli érdeklődésre is igényt
Színház művészei — Versé- ... tart. Dr. Szabolcsi Miklós
nyi Ida rendezésében — mu- ... akadémikus egyetemi tanár
tatnak be ünnepi műsort a ... „Újabb viták József Attila
költő nevét viselő művelő- ... körül" címmel tart itt elő-
dési házban. Bevezető elő- ... adást.
adást dr. Tamás Attila, a ... A József Attila Múzeum
Szegedi József Attila Tudo- ... baráti köre a költő hozzá-
mányegyetem docense tart. ... tartozóival, iskolatársaival és
A következő napon tervez- ... személyes ismerőseivel ter-
zük megnyitni a múzeum- ... vez találkozót. Makón ren-
ban a József Attila emlék- ... deznek emlékülést a megye-
kiállítást. Budapestről, a Pe- ... beli eszperantisták is.
tőfi Irodalmi Múzeumból ... Az ünnepség résztvevői
hozzuk anyaga egy részét. ... megkoszorúzzák a költő
Eddig ismeretlen, vagy Ma- ... szobrát és hajdani iskolája,
kón csak másolatban látott ... internátusa és mecénásai há-
dokumentumokat is bemu- ... za falán elhelyezett emlék-
tatunk. ... táblákat. Kamotsay István
Munkácsy-díjas szobrász —
volt makai diák — az év-
fordulóra plaketteket és
dombormüvet készít, amelyet
a még jelöletlen Espersit-
ház falán helyezünk el.

● AZ IFJÚSÁG TISZTELGÉSE

Külön megemlékezik min- ... Kiszomboron, József Attila
den iskola tanulóifjúsága és ... csőszködésének falujában
nevelőtestülete az évforduló- ... szintén megemlékeznek a
ról. Az iparitanuló-intézet a ... költő halálának évfordulójá-
műsora után fáklyás felvo- ... ról. Iskolai kiállítást rendez-
nulást rendez a költő főtéri ... nek fényképekből, kézira-
szobrához, ami egyben a bé- ... tokból és a makói művelő-
ke melletti demonstráció is ... dési ház irodalmi színpada
lesz. ... emlékműsort mutat be —

Kiemelkedő eseménye lesz ... mondta végezetül Szalma
az ifjúság hagyománytiszte- ... István.
lete erősítésének a József ... RAFFAI ISTVÁN
Attiláról elnevezett ózdi, dési ház irodalmi szinpada
kunszentmártoni, budapesti, emlékműsort mutat be —
monori, székesfehérvári, sop- ... mondta végezetül Szalma
roni és helyi középiskolák István.
diákjainak szavalóversenye

Kamotsay István

Sz.É.: Kamotsay István Munkácsy- és SzOT-díjas nobránmüvész -jilatkozata. - Szocialista Művészetet, 1967. máj.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 197c. 1.sz. 68-1o7. 1./

79. 1.

KAMOTSAY ISTVÁN

Már köztéren álló körplasztikájának vázlata kiállítva az Országos Vázlat-Kiállításon.

Sz. Kürti Katalin: Képzőművészeti kiállítások Hajdúszoboszlón.

Népművelés, 1971. január.

Kamotsay István

Pogány Ö. Gábor: Kamotsay István vásárhelyi kútja. - Csongrádmegyei Hírlap, 1967. nov. 16.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

79. l.

Kamotsay István

Szerepel az alábbi táslatok
Hajdúszoboszlón

N.N. a rogos vázlatszámítás

Hajdu Bihari Napló 1970 VI. 26

Kamotsay István

Horváth György: Tizenhárom új szobor Budapesten. /Mikus Sándor: Rózsa F. emlékkútja, Kerényi Jenő: Csontváry, Vigh Tamás: Madarász Viktor siremléke, Konyorcsik János: Hopp Ferenc siremléke, Kiss István: Apáczai Csere János, Kisfaludi Stróbl Zsigmond: ~~Lengyx~~ Lengyel Gyula, Borics Pál: Clark Ádám, Grantner Jenő: Tormay Béla, Kamotsay István, Kiss Sándor, Szabó Iván, Olcsai Kiss Zoltán, Merceg Klára, Farkas Aladár./ - Magyar Nemzet, 1967. ápr. 9.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. 1./

78. 1.

Kamotsai István

Diszkútja a szentpéteri kapui ovoda elé terül hiskalcon/emb.)

(makai): Szobrok a városban

Déli Hírlap 1970 VII. 2

Kamotsay István

Szerepel az alább. tárlaton

N.N: Vázlat kiállítás nyílt
Hajdúnánoboszlón

Hajdú Bihari Napló 1970 VII. 5

Kamocsay

Jenő

Szabad Művészet

1950. 9. sz. 335. l.

OTTHON IRÓK ÉS HIRLAPIRÓK KÖRE Budapest, VIII. Eszterházy u. 4.

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságu
Méltóságos
Nagyságos

Szentiványi Gyula urnak

Budapest

ker. Horthy Miklós út 163 sz.

MDK

Kamocsai István, fiatal honvédfestő.

„Ifjúmunkás" portréja, grafika.

Műcs. (?) – I. M. képzőmův. kiáll. portréképei. – Kis Ujs.
1950 aug. 24. – 4. l. – Nagy T.

Komondy Zoltán

épitőmův. tanársegéd, rezit vett a pesti vigadó pályázatot.

A ~~[illegible]~~ megvett terv tervezőjének, Rimmel Jánosnak munkatársai ~~voltak~~ volt a terv elkészítésének (59 °)

Monta János, Vigadó - Kontesthás építése 1958/59 [Kleny: Építőipari és Közlekedési Műnaki Egyetem tud. Közleméjei) 59 46.

M.D.K.

Kamotsay István, szobrász

„Vak Bottyán" c. művével szerepel a Vásárhelyi Őszi Tárlaton.

Nikolin Klára:

Vásárhelyi Szó, Hódmezővásárhely, 1955. nov. hó 30. old.

4. sz.

Kamotsay István MDK

Favágó, bronz

Műcsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kamotsay István

fémszobor-kompozíciót tervezett, ami a szolnoki gépipari technikum elé kerül.

Dolgozó Nemzet 1968. febr. 15. 4.o

Kamaksay Sólván
Szobrász

14 D.V.

Nem vett részt a tárlaton.

Bajhay Éva: XV. Vásárhelyi Őszi Tárlat.
Művészet, 1969. február – 46 lap

Kamotsay István

A vásárhely Bethlen István gimnázium
szenére diszkutat kenitett (szepró)

Pogány Ö. Gábor: Kamotsay István
vásárhelyi kútja

Tiszatáj 1968 I. n. 52 old

Kamotsay István

József Attila szolrát lelep-
berték Makón.

Magyar Nemzet, 1967. XII. 23. 6.o
Napi Krónika

Kamocsay István
nobrási

M.D.K

„Nő tanírózsával"
" (repro)

Pogány Ö. Gábor: Még egyszer a Tiszáról
Múrészet, 1968. szeptember – 33 lap

Kamotsai István szobrász

munkásy és szoldíjas.

A Szarados úti műventelepen él és

dolgozik

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 SEP 1

MAGYAR NEMZET

Kamotsay István

Sehnevzi T... Szárados úti

...űventelep

Négy mi... 40 old.

megnyitotta.

— **Kamotsay István** szobrászművész új kompozíciója a Szolnoki Gépipari Technikum épületéhez kerül. — Madarassy Walter a kiskunfélegyházi MSZMP-székházra készített lemezdekorációt.

— **A Budapesti Közlekedési Vállalat közli, a X. kerületi Gergely**

Kamotsay István szobrász

Szerepel az 5 művész kiállításán
Hajdúszoboszlón

N.N.: „Hajdúszoboszlói nyár – 1969"

Kelet-hagyaszorszóg 1969 IV. 19

Kamotsay István

Finnisolitus nehéz a gépipari kehégium előtt áhítják fel kehekom

MTI 1969 IV. 22

Komotsay István

Nő tavirózsával,

(repr.

Művénet, 1968, nept. Pogány Ö. G.

Magyar a Tizenegyedikről

371.

Kamocsai István

Kobra kerül Kalmokra

Tanácsok Lapja 1968 XII. 19

Kamotsay István szobrász

kezeprel az alábbi tárlaton

Tóth Béla: A kázados úti művéntelep kiállítás Hajdúszoboszlón

Hajdú Bihar megyei Népujság 1968 XII-8

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1981 MAR 13

Kamotsay István

1021

Ajándék a városnak

Dr. Sarkady Ferenc nyugdíjas vásárhelyi ügyvéd megtakarított pénzét ajánlotta fel a lakhelyének egy Petőfi-szobor felállításához.

A mű megalkotásával Kamotsay István Munkácsy-díjas szobrászművészt bízták meg. A gipszminták már elkészültek, s ha meglesz a 2,5 méteres bronz öntvény is, a város egyik új lakótelepét díszíti majd a szobor. (Fotó: Szabó Sándor.

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

MDK

Kamotsay István

Favágó, br.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Műcs. 1962. 27.l.

Kamotsay István

MDK

Erdei lakósok: Favágó, gipsz

" " Vadász, "

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Mus.1961.

MDK.

Kamotsay István

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1966 szept.p.748.

MDK

Kamotsay István

Pajtások, br.,repr.

VIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Tornyai J. Muzeum Hódmezővásárhely, 1961. okt.

Kamotsay István

MDK

Vivó, br.

Felszabadult Ep művészete B.Gal. 1960

MDK

Kamotsay István

Játszótársak, gipsz

Boldog gyermekévek ... kiáll. Műcs. 1961.

Kamocsay István, szobrász Mish

Vörösmartyról készült szobor-portréja Szentendrén van.

–: Az első magyar kertgaléria 1

ESTI HIRLAP, bp. 1965. szept. 3

MDK

Kamotsai István
szobrász, hódmezővásárhelyi származásu [illegible]
mutatja be munkáit. /hely nincs megnevezve/
/portrék/

Esti Hirlap 295 sz. 1959. dec. 16 2 old.

M.D.K.

Kamotsay István
szobrász

Méltatás

Sz. Zs: Egy kiállítás alkalmából

Művészet, 1962. február — 33 l.

Kamotsay István, zobrázn MDb

Nőiyei. 1959. Repr

– : „Új nép, mosfajta vaj" 9.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. dec. 31.

M.D.K.
M.D.K.

KAMOTSAY István

Fafaápó

Gábor István: Dolgozó emberek között
Kiállitás az Ernst Muzeumban
Magyar Nemzet 1961. december 19. 4.1.

Kannotsay István
szobrász

M.D.K.

Részt vett a kiállításon.

Szíkely Zoltán: A VIII. Őszi tárlat Hódmezővásárhelyt
Művészet, 1962. január – 29 l.

M.D.K

Hamotsay István

~~[illegible]~~ Kolrán

„Erdei lahosok" c. műve

Lajcz Sándor: Képzőművészeti Krónika
Élet és Irodalom, 1961. december 23-14 l.

NÉPSZABADSÁG

Kamocsai István

1957. február 24, vasárnap

A SZÁZADOS ÚTI művésztelepen

Új szobrok készülnek a Százados úti köszobrászati műtermekben. A Képzőművészeti Alap köszobrászati műtermeiben sok új szobron és portrén dolgoznak, 25 köszobrász és 10 tanuló vési márványba, vagy mészkőbe szobrászművészeink legjava alkotásait.

1929 - Jókai-nyomda

Csillag Pál
Budapest, Telefon: 327-651, 321-325
SAJTÓIRODA VII., Lenin körút 9—11
LAPKIADÓ VÁLLALAT
SZÓTÁGYTELJ VÁLLALAT

Gellért Oszkár:

A

A mikor Kosztolányi 1929-ben
megírta tánadását Ady ellen
Illyes Gyula erről így emlékezett
meg: „. . . Kosztolányi megjelent Gel
nagyobb csomó kéziratot vett
— Felolvasok valamit, bár
Nyugatnak szántam — m
Leült az egyik karosszékbe
dezte a lapokat, maid —
— figyelmesen körültek
dobogón, ezrek szeme el
lig hátra mögött a fa
lanította Ady gipszbő
mását. Erre hajlat

MDK

Kamotsay István szobrász

kiss: Tanácsközt. eml.müveken dolgoznak szobrászaink.
Népszava, 1959, jan. 30. 8.l.

mdk

Kamotsay István

Lenin szobrát, felavatták Cegléden
kép a 24.-l-on

%. A forradalom 40. évfordulóján.

Népművelés 1957. 3. sz November. 24. l

MDK

Kamotsay István, szobrász

Felszabadító szovjet katona. Gipsz.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954 jan.-febr.Kat.19.1.

Kamotsai István, szobrász MDK

Tanulmányfej.

Gipsz.

Műcs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Kat. 23.l.

Művészet 1961. december. —422.

MDK

át márc. 21-én

Esti Hirlap 16 sz. 1959 jan. 2o 2 old.

komotsai ktván
(Nepmikvelés 1957
Nov.

A CSARODAI MOC
F E L
D E Z.E

Szabolcs
regi része
téhez ta
vegetáci
máig
részen
a lep
vilá

MDK

Kamotsay István

Öregember, g.

Képzőm. Főisk. Ifj. körének karácsonyi kiáll.1943.

MDK

Kamotsay István

Eső előtt, o.

Képzőm. Főisk. Ifj.Körének karácsonyi kiáll.
1943.

MDK

Kamotsay István szobrász két szoborral szerepelt a kiállitáson.

Az egyik Kurucz Dezső István portréja.

(sze): Az Alföld - a VI' Magyar Képzőművészeti Kiállitáson.
VIHARSAROK? Hódmezővásárhely. 1956. jan. 12.

Kamotsay István, szobrász MDK

Portrékkal szerepel az Ernst múzeum kiállításán.

Péter Imre: Dolgozó emberek között 9. p

NÉPSZABADSÁG, Bn. 1961. dec. 22.

Kamotsay István
szobrász

M.D.K.

Szentesen rendezett kiállítást.

Kiállítások. – 39 lap
Művészet, 1960. augusztus.

MDG

Kamotsay Istvánné (szobrász)

Szerepelt a szegedi szabadtéri játékok kapcsán rendezett képzőművészeti tárlaton.

Nélkülözhetetlen.

Tiszatáj, Szeged, 1959. augusztus. Z. L.

MDK

Kamotsay István képzőművész

és Kurucz D. István hódmezővásárhelyi művészek kiállítása nyílt meg a Budapesti Műcsarnok kamaratermében.

A Budapesti Műcsarnok.

Tiszatáj, Szeged, 1960. január 2. l.

Kamotsay István MDK

szobrász

Kiállitások
Ujmagyarság 1943. dec. 15.

M. D. K.

KAMOTSAY István szobrász

1923 –

Finćska

A M. N. Galéria ámagjegyzéke t. fa r

Bn. 1959. 245. l.

Kamotsay István, szobrász M Dh

Sz Ernst Múzeumban látható kiállítva

„Építőmunkás-lány" c.

szobra. Repr.

–: „Dolgozó emberek köszöntik..." 8. l

Népszabadság, 1960. dec. 1.

Badál

Kamotsay István dombormüve: Csasztuska

Müvelt Nép
III.évf.10.sz./1952.nov.:/ 19.1.

MDK

Kamotsay István

Petőfi-dombormü, gipsz

Lenin és Szamueli találk. gipsz domb.

Magyar karona a szabadságért. Főv. Képt. 1951. szept. 5 l.

Kamotsai István, szobrán

TDh

fővárosi épületeken ez évben elhelyezett szobrok alkotói között van Kamotsai István is.

–: félszámnál több szobrot, domborművet helyeznek el az idén Budapesten

Népszabadság, Bp. 1959. nov. 27. 7.1

Kamotsay István, szobrász M Dh

A Műcsarnok kamaratermében két hódmezővásárhelyi származású művész [Kuzucz D. István és Kamotsay] táclata nyílott meg.
Kamotsay fiatal, erőteljes szobrászatehetség.
Sportolót ábrázol Győztes című szobra.
Egy másik, életnagyságú szoborban Vörösmartyt mintázta meg.
Véhány nagyon szép portré és aktszobor a művész egészséges, életvidám realizmusát igazolja.
Síremlék terve egyszerűségével ragad meg.
Péter Imre: Tegyetek kiállításokról

Népszabadság, Bp. 1959. dec. 15. 8.1.

Kannotsay Istvan M.D.K.

szobrász

A Műcsarnokban lesz kiállítása.

Magyar Nemzet, 1959 nov. 20

Napló 4 l.

MDK

Thamotsay István

Műcsarnokban nyílt kiállítása

Magyar Nemzet, 1959. nov. 22.
Napló

9 l.

N. E. M

M.D.K.

Hamotsay István
szobrász

A Műcsarnokban nyílt meg kiállítása.

Magyar Nemzet, 1959. nov. 29.
Kiállítások.

4 l.

Kamotsai István M.D.K.

szobrász

Műveiből Hódmezővás árhelyen rendezi állítást.

Napló 7 l

Magyar Nemzet, 1959 dec. 22.

Kamotsay Istvan
zobrász

M.D.K.

Vöröskatona alakja

D. Fehér Zsuzsa: Utcák, terek művészete. – 1959-ben.
Élet és Irodalom, 1960. febr. 12.

Ol.

Kamotsay István, szobrász MDK

Nov. 21-én kiállítása nyílik meg a Műcsarnokban.

– Hír

Népszabadság, 1959. nov. 19. 10.l
" " 22 8.l

M.D.K.

Hamotsay István

~~festő~~ szobrász

Munkásságáról. — Győztes adlíta című alkotása, Vörösmarty szobra. Kiállítása a Műcsarnokban nyílt meg.

d.m.: Három művész, két kiállítás - 8 l.

Magyar Nemzet, 1959. dec. 2

Kamotsay István

szobrász

M.D.K.

Vörös katona szobra

D. Fehér Zsuzsa: Utcák, terek műzeszete
Élet és Irodalom, 1960. febr. 5 – 10 kap.

Kamotsay
Ákos

Pályázat legutóbbi fordulóján három a drom művész: Beck András, Kamotsay Ákos műve

Munkás Nép 1956 szept 2.

Kamotsay István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 AUG 8

Kisalföld

A hárfás, Kamotsay István szobrászművész al

kotása a kapuvári művelődési ház előtt
(Belovitz Károly felv.)

Katotsaay István

MDK

Lenin szobor Cegléden.

Kamotsay István elkészitette a szobrot, amit Cegléden állitanak fel.

/Tormai felv./ ,mélt.

Esti Hirlap 254 sz. 1957 okt. 2o 2 old.

MDK

Kamotsay István

Reggel, br.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960. 35 l.

Kamotsay István
szobrász

M.D.K.

Gerelyes nőjét állította ki
a tárlaton.

Tibély Gálor: A X. kiállítás szobrai
Művészet, 1966. február – 18 lap

Kamotsay István.

Szobrász,

Lemezdomborító (technikával kérzített) „Nő tavirózsával" c. szobrát az újpesti Gyógyszeripari Kutatóintézet parkjában állítják fel.

Emelétve,

„Nő tavirózsával", szobor (repro.)

Népművelés, 1965. 8. n. borítólap.

... mintegy tizezer forintért vásárolták.

KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR nyomdokain címmel Baktay Ervin, a Keletázsiai Múzeum munkatársa tart előadást ma este fél 8 órai kezdettel a vásárhelyi Petőfi Művelődési Házban. Az előadást Baktay tibeti és indiai utazása alkalmával készített filmmel illusztrálja.

A SZEGEDI ÁLLAMI VÉDŐNŐKÉPZŐ ISKOLA ez év szeptember elsejével új tanfolyamot indít. Az iskola kétéves és a tanulóknak, a tanulmányi idő alatt teljes ellátást, munkaruhát és tankönyvet biztosít. A tanfolyamra elsősorban érettségizett lányok jelentkezhetnek. (Cím: Védőnőképző Iskola, Újszeged.)

HÁROM ALGYŐI LEGÉNYT, Gera Józsefet, Pál Andrást és Bera Istvánt büntetett meg verekedésért a szegedi járásbíróság. Személyenként 900—900 forint pénzbüntetésre ítélte.

MEGHALT R. Glier szovjet zeneszerző. Június 25-én Moszkvában elhúnyt R. Glier, a Szovjetunió népművésze, a 82 éves ismert szovjet zeneszerző. Glier a szovjet korszakban sok olyan zeneművet alkotott, amelyek külföldön is őszinte elismerést váltottak ki. Ilyen a Vörös Pipacs című balettje. Glier egyéb kitüntetései mellett 3 ízben kapott Lenin-rendet.

rakodóvásárt ren
halmon július
rendezik meg az
és kirakodóvásá

FIÓKKÖNYV
tettek a vásá
ahol reggeltől-estig kölcsönözhetnek könyvet a strandlátogatók.

Kiszombor: Néma levente. Kezdés este fél 8-kor.

APRÓHIRDETÉSEK

SZENTES

Szappanfőzést vállalok, zsírszódával készítem. Kamocsai szappanfőzőmester, Szentes, Marx tér 25. x809

Tangóharmonika 32 basszusos eladó, Szergiusznál, Szentes, Somogyi Béla u. 3. x044

Nagyatádi kocsi jóállapotban eladó. Szentes, Rákóczi Ferenc u. 127 szám. 043

Prima állapotban lévő 125-ös Csepel motorkerékpár eladó. Szentes, Bálint u. 16. 054

Eladó Szentesen Dózsa György u. 23/a sz. ház. Padolt szobák, víz, villany. Azonnal elfoglalható. x047

Eladók Szentesen Vécsey Károly u. 2. és 4. sz. beköltözhető házak. x049

Eladó Szentesen Deák Ferenc u. 132 sz. ház, beköltözhető, hétharmad része életjáradékkal, holtig való lakáselvezettel. Ért. ugyanott bármikor. 050

100-as behajtós Csepel motorkerékpár jóállapotban eladó. Szentes, Keresztes u. 21.

125-ös új Csepel motorkerékpár hivatalos áron eladó. Szentes, Vecseri u. 2/a. x052

Eladó Szentesen Batthyány u. 7. sz. ház. Beköltözhető. x053

Eladó vagy kisebbért elcserélhető Szentesen Klauzál u. 4. sz. beköltözhető ház.

VÁSÁRHELY

A Csongrád megyei Gépjavító Vállalat (Hódmezővásárhely, Erzsébet út 5.) 1956. július 1-vel lakatosokat vesz fel. x472

350-es Viktória eladó. Földeák, Dózsa György u. 35. x513

A Hódmezővásárhelyi Földművesszövetkezet értesíti a lakosságot, hogy az olaj-cseretelepi utalványok beváltásának határideje június 30-a. Akinek még beváltatlan 1. és 2. sz. szelvény van birtokában, ezen időpontig beválthatja a Földművesszövetkezet Deák Ferenc utcai cseretelepén. x516

80 kilós, 10 hónapos süldő eladó. Hmvhely, Malom u. 12. x507

A Hmvásárhelyi Városgazdálkodási Vállalat helybeli munkára kőműves és segédmunkásokat vesz fel. Jelentkezés Bajcsy-Zs. u. 58. szám alatt. x521

CSONGRÁD

Főutcán üzlethelyiséggel ház sürgősen eladó, azonnal beköltözhető. Cím: Siha Ferenc, Csongrád. 7-től

22.15 Versek. ének.

Kamotsay István

képzőművész, Kamotsay István műtermébe lépünk. Aki figyelmesen olvassa a napilapok hírrovatát, annak nem nehéz kitalálnia, miről is van itt szó. Nemrégiben három Lenin-szobor elkészítésére adott megbízást az állam, s az egyik választás Kamotsay Istvánra esett.

Nem méltatlanul!

Értékes, sikerekben gazdag múlt áll már így fiatalon is Kamotsay István mögött. Emlékszem diákkoromból egy-egy iskolai ünnepségre a Bethlen Gábor Gimnázium aulájában, amikor a még diákkenyéren élő ifjú szobrász Arany János, majd Bethlen portréjával ajándékozta meg az iskolát. Arra is emlékszem, micsoda bosszúságunk volt, midőn egy reggel felfedeztük, hogy a szalontai jegyző dús bajuszát egyik felől valami barbár kezek letörték, és helyén csupán a gipsz fehérje világol. A gimnáziumból ilyen tehetséggel csak a főiskolára kerülhetett Kamotsay István! Ahol évről évre fejlesztve, tökéletesítve tudását, olyan műveket alkotott, mint a vásárhelyi szovjet emlékmű, vagy a Vívó-szobor, mely 1952-ben Munkácsy-díjhoz juttatta.

De ezek a multé mind most már. Mert itt az újabb vállalkozás izgalma, a még nagyobb erőpróba: elkészíteni Lenin szobrát.

— Szép és felelősségteljes feladat az újkori történelem legnagyobb alakjának megmintázása — mondja a művész, miközben a két méter nagyságú friss agyagvázlatot körüljárjuk —. Különösen az egész belsőt visszatükröző, annyira jellegzetes, örökké figyelő, messzire tekintő lenini arcot nehéz hideg anyagban visszaadni. Nem is nyugodtam addig, míg vagy száz portrét és fényképet gondosan át nem tanulmányoztam, s egy moszkvai ösztöndíjas barátom révén hozzá nem jutottam Lenin halotti maszkjához, amit leöntöttem magamnak. A szobor fejét a mai állapotában főleg ezek figyelembevételével alkottam meg. Persze még nagyon sok munka van rajta, s örülnék, ha a nyár végére be tudnám teljesen fejezni. Hogy sikerül-e, úgy, ahogyan szeretném, nem tudom...

Lenin sokat ígérő művészi szobormása bronzba-öntéséig más művekkel is el akar készülni Kamotsay. Itt magaslik már a hatalmas műterem sarkában az almásfüzitői sporttelepre készülő mű, az »Úszó nő« startkövön ugrásra feszülő, több mint két méter magas alakja, robosztusságában is hallatlanul finom, harmonikus összhatású megfogalmazásban. Igen tetszetős és egyszerű vonalaiban is megkapó ama mezőgazdaságot szimbolizáló, búzakalászokkal ábrázolt női figura vázlata is, amely két és félméteres nagyságban, kőbe-vésve a hatvani új állomásépület háromrészes domborművének képezi majd egyik részletét. Ugyancsak felfedezzük egy sarokban a Népművelési Minisztérium megbízásából készülő »Őrt álló katona« kis 40 centiméter magas modelljét, amely bronzba-öntve bizonyára ott lesz majd a hetedik képzőművészeti kiállítás szobrai között.

Mert erre a kiállításra készül most mindkét vásárhelyi művész, itt, a Százados úti műteremben, s a nyár folyamán idehaza, Vásárhelyen is. Erre a nagy kiállításra, valamint a Tornyai Múzeum őszi tárlatára tartogatják legszebb munkáikat, hogy méltó alkotásokkal rukkolhasson ki ez országos jelentőségű képzőművészeti seregszemléken is az »alföldi iskola«, amelynek lelkes zászlóvivői közé tartoznak teljes művészetükkel mind a ketten.

Moldvay Győző

Vihar Vasst (Hmvtely)
1956 jun 28

M.D.K.

Kamotsay István

A vidéki szinházak diszitésére müvészek, irók szobrai készülnek a Képzőmüvészeti Alap kőszobrász mütermében. Ezek között van Kamotsay István Vörösmarty Mihály szobra, amelyet Schill Károly vés kőbe.
Fényképen Schill Károly munkaközben a Vörösmarty szoborral.

Kis Film Szinház Muzsika hiranyagából.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. márc. 25. IV. évf. 13. sz. 7. l.

Kamotsay István.

A földalatti gyorsvasút stadionteri végállomására ~~készül~~ kéziti a „vivó" szobrát.

Szabad Ifjúság, 1952. dec. 11.

MD 12

Kamotsay István
szobrász

Kisplasztikái a kiállításon

(Lavas) Boldog gyermekévek. Kiállítása
Műcsarnokban

Népszava, 89 évf 154 sz 1961 jul 1 én 8 l.

Kamotsay István MDK

résztvett a Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitáson.

"Egyedül"

Szabó Éva: Miskolci bizonyság.
Szocialista Művészetért . 1963. jan.
5. lap.

Kamotsay István szobrász M.D.K.

MUnkácsy-dijas

Bélapátfalva, Tanácsköztársasági emlékmüvön

v örös kxxxxxxfixxxxxxx katona alak.

Uj müalkotásokkal gazdagodik az ország

Magyar Nemzet 1963. julius 23. 4.l.

Kametsay Károly szobrász M.D.K.
István

Müvei a szegedi nyári tárlaton

Gábor István: Szegedi tárlatok

Magyar Nemzet 1963 augusztus 2. 4.l.

Kamotsay

Vörösmarty nobra a debreceni Csokonai szinház homlokzatán (emlitve)

A képzőművészeti Debrecen ver 1961

Tokoldal

MDK

Kamotsai Istvan

Férfifej 1954 marvahy Magangyújtó tul.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 5.l.

~~Kamotsay~~/ Kamotsay István MDK

szerpelt a tárlaton.

Lődi Ferenc: Szólni a máról. A. III. Szegedi Nyári Tárlat.

DÉLMAGYARORSZÁG ~~XXX~~/ 1962. jul. 28.

Kamotsay István MDK

szerepelt a tárlaton.

Fiatal nő portréja.

Szelesi Zoltán: A III. Szegedi Nyári Tárlat.
Tiszatáj. 1962. aug.

Kamotsay István, szobrásm. MDK

Öregember. Gipsz.

Az OMK.Képzöm. Föisk. Ifj.Körének karáás, kiáll. 1943. Kat.

ulnak a sportolók

Kamotsai István

A Fegyveres Erők Napja alkalmából az Ernst Múzeumban megnyílt az „Építjük, védjük szép hazánkat" című képzőművészeti kiállítás. A képen Kamotsai István: „Híradó" című munkája

(Szilvásy Z. Kálmán felvételei)

ruman szólalt meg:

— Úgy látom, a fővonalak világosak. *Megkérném önt, Mr. Brauch, hogy ennek a szellemében dolgozzon ki egy részletes tervet, amelyet majd benyújtunk az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlésén.* A tervet az oroszok természetesen nem fogadhatják el, mert az a mi atom-monopóliumunk állandósítását jelentené. Így azután szabad kezet kapunk a még nagyobb erejű bomba gyártására.

— Arra gondoltam — szólalt meg tűnődve Teller —, hogy nem lehetne-e újabb atombombákat robbantani *kísérletképpen* Mr. Baruch tervének benyújtásával egyidőben. Ez figyelmeztetné az oroszokat és demonstrálná fölényünket.

Baruch ellentmondott:

— Lélektanilag helytelen. Túlságosan kilóg a lóláb. Inkább azt indítványozom, hogy benyújtom a javaslatot, *s miután az oroszok visszautasították — akkor robbantsunk.*

— Ez az — vágta rá rögtön Truman . . .

Így történt, hogy miután Mr. Baruch reszkető hangon beterjesztette az Egyesült Nemzetek Szervezetében azt a hírhedtté vált tervet, amelynek célja az atombomba betiltásának megakadályozása és az amerikai atommonopólium megőrzése volt — *a Bikini szigetek felett 1946 júliusában megjelentek a háború utáni első amerikai atombombák halálos felhői.*

Megkezdődött a hajsza — a hidrogénbombáért . . .

(Szlovák György rajza) *(Folytatjuk)*

1963 JUL 27
1021

SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK, 1963

Népdalt idéző harsonák: „Szeged híres város...” A Dóm téren kigyúlnak a reflektorok. Kis túlzással: Európa a nézőtéren, Brankovits György a színpadon. Angolok, franciák, oroszok, németek és magyarok hallgatják az elfeledett Erkel-nyitányt, amely sajátos közösséggé forrasztja a roppant tér hétezer nézőjét.

Mindez röviden: Szegedi Szabadtéri Játékok, 1963...

★

Erkel késői operájának, a Brankovits Györgynek talán éppen Szegeden kezdődött a reneszánsza. Az Operaház ugyan néhány hónappal ezelőtt már műsorára tűzte Budapesten, az ünnepi játékok népes közönsége azonban úgyszólván egész Európa, s az ország jelentős részeibe viszi a hírét ennek a monumentális alkotásnak. A kevésbé ismert opera sajátosan kettős: akár egy óriási színes, freskó, szabadtéren lenyűgöző hatást kelt, s mégis oly bensőségesen érzelemgazdag és finoman árnyalt, mintha önmagában hordaná saját ellentétét. A szegedi előadás épp azért volt kitűnő, mert művészi harmóniába ötvözte a monumentalitást és az érzelmek árnyaltságát. A Dóm téri Brankovits György tragédiának egyéni-emberi és társadalmi vonatkozásait egyaránt meg kellett érteniük a nézőknek. A Hunyadiak korában élő szerb fejedelem ugyanis kegyetlen válaszút elé került: vagy népe érdekeit kepviselve a magyarokkal karöltve megtámadja a hóditó ozmán birodalmat, vagy hátat fordít ennek a szövetségnek, semleges marad, hogy megőrizze a törököknek túszul adott gyermekeit. Erkel zenedrámája zseniális és megrázó választ ad: nem lehet egyetlen családot, egyetlen embert sem megmenteni a nép érdekeinek feláldozása árán. A népek közötti összefogás, a valóságos történelmi helyzettel való szembenézés, a férfiasan nyílt és tiszta érzelmek gondolatkörében fogant operaremek előadása igazán méltó megnyitója volt az idei ünnepi játékoknak.

★

Vasárnap délután a Móra Ferenc Múzeum előtti óriásszökőkutaknál. Az egyik padon világhírű operaénekesek: Margherita Roberti, a New York-i Metropolitan, Bruno Prevedi, a Milánói Scala és Zenaida Pally, a Bukaresti Opera tagja. Valamennyien a Trubadur szereplői. A szegediek szinte ismerősökként üdvözlik őket, fényképük, nagyszerű pályafutásuk valamennyi prospektusban megtalálható. Köztudott dolog például, hogy az először hazánkba látogató Margherita Roberti 13 éves kora óta tanul énekelni, s mégiscsak hosszú kitérő — hivatalnokoskodás, prózai színházi szereplés — után egy véletlen beugrás avatta egycsapásra neves énekessé. Ugyszólván a világ valamennyi táján vendégszerepelt már, szabad téren azonban most lép fel másodszor. (A római szabadtéri Caracalla Színházban Verdi születésének 150. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen énekelt először szabadban.) A Trubadur — kedvenc operája, modern felfogásban, érzelemre és értelemre egyaránt hatva énekli, mert meggyőződése, hogy különösen a fiatal operalátogatók csak azokat a zenei érzelmeket fogadják be, amelyek reális és valóságos talajból fakadnak.

(Foto: Kovács)

Ime, az ünnepi játékok egyik világhírű énekesének megszívlelendő ars poeticája...

★

Színhely: Móra Ferenc Múzeum képtára, a szabadtéri játékok alkalmából megnyílt IV. Nyári Tárlata. Egy díjnyertes Juhász Gyula emlékplakett előtt kreolbarna, csinos kislány.

— Tetszik?

— Érdekes, újszerű alkotás.

— Miért?

— Úgy érzem, sikeresen fejezi ki Juhász Gyula líraiságának és forradalmiságának egységét.

— Gyakran jár a szegedi művészek kiállításaira?

— Igen: én is kerámikusnak készülök. A Juhász Gyula plakett különben tanárom, Tóth Sándor alkotása.

Közben újabb szobor elé lép: hosszan nézi Kamotsay poétikus Leányfejét. Csak akkor rezzen fel, amikor fotósunk lámpája villan. Úgy látszik, a jövendő kerámikus nemigen szokott hozzá a sajtó nyilvánosságához. Pedig az ünnepi játékokra sok külföldi újságíró érkezett, akiknek egyike a következő pillanatban már Kamotsay szobráról kezdi faggatni.

Hiába, „szürke” nézőnek sem egyszerű lenni ezekben a napokban Szegeden...

★

Az ünnepi játékok jelentős szenzációja: a Szentivánéji álom előadásán játssza Magyarországon először Puck, a bájos, huncut tündér szerepét — férfi. Harkányi Endre csodálkozik a magától értetődő kérdésen: nem furcsa érzés-e Mészáros Ági után Puckot játszani?

— Puck nem nő, nem is férfi; tündér, akiből levél, fa, ág, bármi lehet — hangzik a válasz. — Megszokás dolga. Angliában például mindig férfiak alakítják.

— A szegedi Szentivánéji álom az angol mesevilág szellemét idézi?

— Feltétlenül: népiesebb, humorosabb, azaz reálisabb hangvételű, mint az eddig megszokott, kicsit finomkodó előadások.

Pillanatnyi csend, aztán ő kérdez, kicsit aggódva, de azért bizakodón:

— Gondolják, tetszeni fog?

Puck kérdésére vasárnap este a Dóm téren hétezer ember vastapsa válaszolt...

Veszprémi Miklós

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-387

MAGYAR IFJÚSÁG

Az „első félidő" után

Az „első félidő" befejeződött a táborokban. Az idei első két turnusban 13 365 fiatal vett részt az önkéntes ifjúsági táborok munkájában; az elmúlt esztendők 87 ezer fiataljával együtt tehát több mint 100 ezer fiatal vállalta eddig a nyári táborozást. Befejezték a munkát a kukorica-címerező táborok.

Bár végleges értékelést még korai mondani, mégis az „első félidő" után néhány jellemző számadat igazolja, hogy a lányok és a fiúk becsülettel teljesítették vállalt kötelezettségüket. A fiútáborok lakói — út-, csatorna- és vasútépítés közben — 57 876 köbméter földet mozgattak meg. A lányok többféle munkában vettek részt: 4810 mázsa gyümölcsöt, 5000 mázsa zöldséget szedtek, 157 ezer szőlőtőke kötözését végezték el, 7127 katasztrális holdon címereztek hibrid kukoricát.

Az első két turnus eredményei jogos bizakodást jelentenek az önkéntes ifjúsági építőtáborok további nyári munkájához.

TÁBOR 63

Még nem telt le a munkaidő a kishantosi Martos Flóra ifjúsági táborban, amikor megérkeztünk és mégis innen is, onnan is előtűnik egy-egy csoport lány. A játszótéren röplabdáznak, arrébb a ping-pong-asztalnál „négyest" játszanak, van aki a tábori stúdióban a szívküldi lemezeit válogatja, olvasnak, levelet írnak, tupíroznak, egy csoport meg „fülig habosan" vaiami sajátkészítményű kakaós habot kóstolgat. Egyszóval mozgalmas tábori kép tárul elénk. Oka pedig egyszerűen az, hogy ez a táborban levő két győr—soproni brigád és egy fehérvári csoport az előző napon és délelőtt olyan jól dolgozott, hogy nemcsak a saját, kiszabott részüket végezték el, de a többieknek is besegítettek, ezért a jó és szorgalmas munkájukért „jutalomszabadságot" kaptak.

A mezőfalvi ifjúsági építőtáborban az idén 1500 holdnyi hibridkukoricát címereznek a fehérvári, szombathelyi, soproni és győri diáklányok.

A kishantosi táborrészben 250-en végzik el a 460 holdnyi címerezést. Ide a diákok nagyobb része Győr, illetve Sopron gimnáziumaiból, technikumaiból érkezett, hogy a nyári vakációból 2 hetet hasznos, önkéntes munkával töltsön el.

A tábori esték szépsége, varázsa magával ragad minden fiatalt és a kedd este megrendezett tábortűz végén még 11 óra után is úgy kellett ágyba parancsolni a lányokat. Lassan aztán elcsendesednek a sátrak lakói, csak az ügyeletes virraszt a nyári éjszakában, hogy hajnali öt órakor újra ébressze a tábort.

Kabáczy Szilárd

A mezőfalvi 1500 holdnyi hibridkukorica címerezését négy város diáklányai végzik.

Egy kis tupírozás az alkalmi fodrásznál

Csendes, eldugott község Rozsály. Azaz: már nem is olyan „csendes". Néhány esztendeje inkább mozgalmas életével tűnik ki; építkeznek, tanulnak, sportolnak, zenekaruk, táncscsoportjuk, énekkaruk van. S a legfiatalabbak? Most éppen Kiss Árpi bácsit, a vidék híres mesemondóját hallgatják. (MTI-foto, Petrovics László)

ÉRDEKESEBBEN VONZÓBBAN

Ötlettár a Ganz-

A KISZ-élet színessé, vonzóvá tételének szükségességéről és lehetőségeiről tárgyalt a napokban a Ganz-MÁVAG KISZ-bizottsága. A vita órákig tartott, s máig sincs nyugvóponton. Idézünk helyzetelemzésükből, amely minden bizonnyal mások számára is szolgál tanulságokkal.

„Néhány alapszervezetünkben ötletszegénység tapasztalható. Sokan nem tudják összhangba hozni a politikai tartalmat a színes, érdekes formákkal, sőt, előfordul, hogy egyenesen a vonzó formák elterjedésétől féltik a politikai jelleget. Ezek az ifjúsági vezetők csak tessék-lássék módon tesznek eleget feladataiknak, így a rájuk bízott KISZ-szervezet élete

szaki tervező csoport, amely a vállalat vezetőségétől kapott jelentős feladatok megvalósításán dolgozna.

Ifjúsági telepet létesítünk olyan területen, amely villamossal, busszal, HÉV-vel könnyen elérhető. Az építke-

Klamotsay István
festő

M.D.K.

A járműjavítónál és a királyszállási állami gazdaságban dolgozik.

Szigeti Lajos: Egy kiállítás és „háttere"
Művészet, 1963. január – 38 lap

MDK

Kamotsay István

a bíráló bizottság tagja

Ernst Múz. M. Plasztikai és Graf. kiáll. 1954.
szept. 3. l.

mdk

Kamotsay István szobrász
/Kossuth díj/

bronzszobrát vörös kalonát ábrázolabelapát
falvai tanácsköztársasági emlékmű vön allítjál fel
/3 méter m./

mozaik: új szobrok Augusztus 20-ra.
Nepszava 1963, jul. 23. 4. l.

Kamotsay István szobrász

Kendős fej /szén/

Bányavidéki Vándorkiállitások katalógusa 1948

mdk

Kamokay István

kitüntetett a III. szegedi nyári Tárlaton

L. F. Egy Országos Hírű Szegedi Tárlatról

Tiszatáj, 1962. 9. 12 8 l

mdk

Kamotsay István

szobor alkotása a fárlatou

Szabó Endre: A IX. vásártelyi őszi fárlat

Tiszatáj 1962 11. sz 4. l.

Kamotsay István

MDE

Szerepelt a III. szegedi nyári tárlaton/Móra Ferenc Muzeum/.

L.F. Egy országos hirü szegedi tárlatról.

TISZATÁJ. 1962. szept.

Kamotsay István

Kamotsay István kivitelezés előtt álló szobra, mel
más északi hadjárat hőseinek emlékére Bélapát

Soc. Művezetők
1963 ápr.

yet az 1919-es, diadal-
falván állítanak fel

...ak a ... ...ind a 35 mm-es vetítéshez
... és a készenléti
...épes állapotban
...lhetők, egyetlen
...m-es vetítéshez,
...et nem kell ki-
...lenteni.

...önnyűvé a Nor-
...b méretű ívlám-
...és képkockánként
...őgép fényátbocsá-
...gítása érdekében.
... dobokat cserélni
...tva, cserélni kell

...pnél a Victoria X.
...serélhető. A filmto-
...k nagy, így a film
...págyak élettartama
...nyomással, kiszere-
...állásba. Lényegében
... cserélni.

MÜLLER FERENC
főmérnök

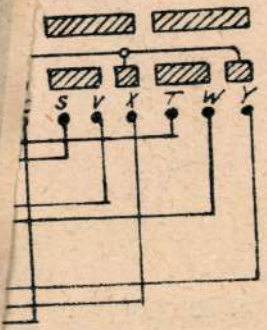

MDK

Kamotsay Iatván, szobrász
Képzömüv. Föisk.

242. Partizán emlékmü.

Nagy.Ifj.Képzömüv. Kiáll. /VII/
Föv. Képtár. 1949.aug.16.-szept. 10. Kat.

tünk
pály
vel
d

IADÓ VÁLLALAT
IGYELŐ SZOLGÁLAT
est VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

Viharsarok, Hódmezővásárhely

Kamotsay István

irnap, 1956. június 10.

Kamotsay István
újabb sikere

610

Három szobrászművész műtermében készül a Budapesten felállítandó Lenin-szobor terve. A magyar szobrászművészek különös művészi gonddal foglalkoznak ezzel a kiemelkedően nagy feladattal.

A Lenin-szobor tervezése három esztendővel ezelőtt kezdődött. A pályázatot először 1953 januárjában írták ki és ezen nyolc szobrászművész vett részt. Közülük az év közepén pályamunkájuk alapján négyen kaptak újabb megbízatást, majd miután ez sem hozott tökéletes megoldást, a zsüri újabb pályázatot írt ki hat művész részvételével. Ez a pályázat a múlt év végén járt le. De a pályázatra meghívott szobrászokon kívül foglalkozott a nagy feladattal több más művészünk is. Az elmúlt hónapokban tartott ülést a Lenin-szoborpályázat zsűrije, amelyben részt vettek politikai és művészeti éle-

Kamotsay István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

SZOC. MŰVÉSZETÉRT

1963 MÁJ

— A LANDLER JENŐ JÁRMŰJAVÍTÓ MÁV Üzemi Vállalat két üzemi szobrászművésze: Kamotsay István Munkácsy-díjas és Pándi Kiss János szobrászművész kiállítását rendezték meg március 21—23. között a Landler Jenő Művelődési Otthonban.

Kamotsay István, szobrász 17 Dh.

A Műcsarnok Boldog gyermekének c. tárlatának egyik kiállítója.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról 9.(

Bn. 1961. júl. 5.

NÉPSZABADSÁG I

MDK.

Kamotsay István szobrász

"Vivő" /bronz/
Tanulmányfej" /gipsz/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Műcsarnok,1955. 42.1.

MDK

Kamotsay István

Vivó	bronz	63 cm
Tanulmányfej	gipsz	43 "

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Mücsarnok. 1955.Kat. 42.l.

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás. Műcsarnok.
1955. Kat. 42. l.

MDK

Kamotsay István

részt vett a kiállításon.

"Favágó"

Dömötör János: A IX. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Csongrádmegyei Hírlap. 1962. okt. 21.

MDK

Kamotsay István, festöm.

Esö elött. Olf.

Az OMK.Képzöm. Föisk. Ifj.Körének karácsonyi kiáll. 1943. Kat.

Kamotsay István látogatóban Kurucz D. István műtermében

Szociálista művegetőt
1963. ápr.

a motor leáll). Az üzemi nyomatékot az nsz közelében
csúszásnak megfelelő 0,96 × nsz-nél, a szinkron fordulat
1440, 1000/perc). Még egy jellegzetes pontja van a görbén
tornál (n = o, hol a csúszás 100%) az indítónyomaték, m
az üzemi nyomaték. Ezért a közönséges rövidrezárt motor
használni, ahol ez a kis indítónyomaték is elegendő.
meg, hogy az egyfázisú motor nyomaték görbéje abban l
az „A" görbétől, hogy mivel ez a motor magától nem
nyomatéka sincs, tehát a görbe (a szaggatott vonal sz
pontból indul.

Az indítónyomatékot növelhetjük (és az indító áram
kenthetjük), ha a csúszógyűrűs motor forgórészének
indításkor ohmos ellenállást kapcsolunk be. A különböző
a nyomatékgörbe eltolódik („B" és „C" görbék), sőt n
állásnál elérhetjük, hogy az indulás pillanatában a bille
egyenlő nagyságú indítónyomatékunk legyen („D" görb
folyamán a forgórész-ellenállásnak egyes szakaszait kiik
egyik nyomatékgörbéről a másikra térünk át, és az ind
sékelt áramerősség mellett, a nyomatékot igen nagy ért
(vastagon kihúzott vonal, mely tehát a csúszógyűrűs, há
tor görbéje).

A csúszógyűrűs, nagyobb teljesítményű motorokat fi
a fűtő-szellőző berendezéseknél alkalmazták, vagy az um
torjaként. Üzemeltetésüknél vigyázni kell arra, hogy i
csúszógyűrűket a rövidrezáró és kefeleemelő szerkezette
juk, de ne felejtsük el ezt a leálláskor bontani, mert a l
tásnál a motor rövidrezártként indul, s a nagy áramlöké
biztosítékokat. A rövidrezáró szerkezetet üzem közbe
bontani.

Említettük, hogy rövidrezárt motort is lehet szerkesz
áramerősséggel és nagy indítónyomatékkal. Egyik meg
hornyú (áramkiszorítós) forgórésszel történik (9. ábra).

Hamotsay István, szobrász

A Sportkórház kultúrtermében megnyílt tárlat egyik kiállítója.

-: Képzőművészeti Kiállítás a Sportkórházban
8. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. jún. 10.

Kamocsay István

Hírek.

Szabad Művészet Bp
1956 júl.

Kamocsay István [ ] MDK

A Veszprém megyei Királyszállásra
készül a közeli hetekben, hogy
ott dolgozzon.

—: Festő- és szobrászművészek falun 9.l

NÉPSZABADSÁG bp. 1961. júl. 21. [Vidéki]

MDK

Kamotsay István (képzőművész)

(-) (Futólag említve.)

Szabó Endre: Műterem. (Almási Gyula Béla).
Tiszatáj, Szeged, 1960. december. 6. l.

M.D.K

Hamvasay István
szobrász

Leányalak ábrázolásával
vett részt a kiállításon.

Maksay László: Boldog gyermekével.
Művészet, 1961. szeptember – 40 l.

MDK

Kamotsay István szobrász

Vörösmartyt alkotta meg mészkőben, a Csokonai Színház homlokzatára. (A cikkíró külön kiemeli.)

Bögel József: Új szobrok Debrecenben.

Alföld, Debrecen 1961. 4. sz. 63. l.

MDK

Kamotsay Istgyán

szobrász müvész Lenin szobrát kiöntötték.
Cegléd város részére.

Esti Hirlap 249 sz. 1957. okt 24 2 old.

M. D. K

KAMOTSAY István

tagja a társadalmi bizottságnak, amely mintegy 150 síremléket keres fel és véleményével hozzájárul a kiala-kitandó Pantheon művészeti és kultur-politikai problémának megoldásá-hoz

Fehete Gábor: Meghezdődtek az előriszü-letek a Pantheon kialakításához

Magyar Nemzet 1961. jul. 5. 5. l.

Kamotsay István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1957 NOV 19.

★

KAMOTSAY ISTVÁN, a nemrég leleplezett ceglédi Lenin-szobor alkotója kiállításra készül; Kurucz D. Istvánnal közösen szeretne bemutatkozni jövőre.

★

hogy miért, ez az alábbiakból is kivi

Hamvasy István

MDK

Női alak ábrázolását
mutatja be.

Tavaszi tárlat.
Magyar Ifjúság, 1960. ápr. 30

Kamotsay István

szobrász

A földalatti gyorsvasút részére készült
műrét már gipszbe öntötték.

Irodalmi Ujság, 1952. Aug. 14.

…n rendelőintézetek- | …ban pedig 200 fero…lyes gyer-
… szakrendelések óraszá- | mek tbc-szanatórium segíti a
| betegek gyógyulását.

…Kos-
…Az ének-
…Kossuth-
…itotta be.

⊙

A német könyvgrafikai- és plakátkiállítás október 7-én nyílik meg a Nemzeti Szalonban.

⊙

Palánkay Klára, az Operaház tagja a magyar-lengyel kulturális egyezmény értelmében kétheti vendégszereplésre a Lengyel Népköztársaságba utazott.

×

Negyvenöt tagú csehszlovák építőművész küldöttség érkezett Magyarországra egyheti tanulmányútra.

**

Csehov »Cseresnyéskert« című drámáját Párizsban október 7-én mutatja be Jean-Louis Barrault és Madeleine Renaud színtársulata.

⊙

Bemutatták Albániában a »Felszabadult föld«, »Dalolva szép az élet«, »Erkel« és »Az évszázad mérkőzése« című filmjeinket.

…ko-

…atok

…leszerelési
…tanulmányozás
…alja a közgyűlés po-
… bizottsága elé.

…eti személyiség utazott …épköztársaságba

…MTI: …itikus, …ionárius Londonból, hogy látogatást tegyen a Kínai Népköztársaságban. A küldöttség vezetője Ellis *Smith* munkáspárti képviselő.

…olasz megegyezés Trieszt kérdésében

…elenti az *MTI:* … és rádiójelen- … Jugoszlávia és …g között megegye- …létre Trieszt jövőjé- …aszország és Jugoszlá- …ondoni nagykövete a keddre virradó éjszaka parafálta a megegyezést.

Az angol rádió úgy értesült, hogy az olasz csapatok várhatóan október 21-én vonulnak be Trieszt angol-amerikai övezetébe.

A Trieszt kérdésében létrejött megegyezés olaszországi visszhangja

Scelba olasz miniszterelnök kedden délután öt órakor tájékoztatta a szenátust a Trieszt Szabad Terület kérdésében Olaszország és Jugoszlávia között létrejött megegyezésről. A miniszterelnök beszéde után a szenátorok között szétosztották a kedden délelőtt Londonban parafált megegyezés szövegét tanulmányozás végett. A parlamenti vita a szenátusban szerdán kezdődik meg. Előbb a szenátus, azután pedig a képviselőház foglal majd állást szavazatával a megegyezés mellett vagy ellen.

Az olasz közvélemény eddig feltűnő hidegen fogadta a megegyezés hírét, jóllehet a kormánysajtó igen lelkesült hangon ír róla.

A baloldali demokratikus sajtó üdvözli Trieszt visszatérését olasz közigazgatás alá, de felhívja a közvélemény figyelmét arra, hogy a megegyezés értelmében Olaszország területeiről kénytelen lemondani a keresztény-demokrata kormányok politikája következtében.

…valaki saját …a …új …veve- …oknek. …l kez-

…SZPÉNZÉRT VÁSÁROLUNK

használt bútorokat, irodait is. Hálót, kombináltszekrényt, egyes és párosszekrényt, rekamiét, szeziont, egyes és pároságyat stb.

HASZNÁLTCIKK KISIPARI SZÖVETKEZET

IX., Ecseri-út 4.

TELEFON- VAGY LEVELEZŐLAPHÍVÁSRA HÁZHOZ MEGYÜNK

CÍM LEADHATÓ FIÓKBOLTJAINKBAN:

VI., Aradi-u. 16., VII., Hernád-u. 26., VIII., Teleki-tér 7., vagy telefon: 341—746

KÉT ÚR SZOLGÁJA

Goldoni vígjátéka alapján készült szovjet film

AZ OLVASÓ *írja:*

Négy panasz Pécs-Mecsekről

Az ország egyik legszebb üdülője Pécsett van, a Mecsekben. Az üdülőkről nagyszerűen gondoskodnak, kitűnő a koszt és az elhelyezés, szép a környék.

Négy kis, könnyen orvosolható panaszt mégis feljegyeztem ott-tartózkodásom alatt.

1. Turnusváltás, hazautazás napja szerda — az eszpresszó azonban nem szerdán, hanem kedden tart szünnapot.

2. A posta — a Magyar Nemzetben egyszer már nyilvánosan tett ígérete ellenére —, az üdülőknek címzett csomagokat nem szállítja helybe, csupán értesítést küld s azzal le kell menni a városba. Miért kezelik »külterületnek« az üdülőt?

3. Az ország legjobb autóbuszközlekedése Pécsett van, rugalmas menetrendet, a kocsik jó elosztását ide mehetnének tanulni Budapestről is. De az utolsó járat túl korán indul a Mecsekre és aki csak az éjféli zárórára akar hazamenni, az kénytelen gyalog felkapaszkodni a hegyre.

4. Elképesztően bánnak a pécsi vasúti pályaudvaron az utasokkal. A váróteremből a nap bizonyos óráiban mindenkit kikergetnek, úgy takarítanak. A kultúrváróterembe a fele sem fér be azoknak, akiket a folyosóra »száműzve« láttam takarítás idején. Úgy hiszem, a Keleti pályaudvart is takarítják, de a várótermet ott még sohasem láttam lezárva.

M. V.
XIII., Balzac utca.

A tettenérés

A bűntárgy: egy zsemlye. Egy sonkával, sajttal, kolbásszal, zöldpaprikával töltött vajaszsemlye. A bűn nem az, hogy fényűzően ennyiféle jóval megtöltötték. A bűn az, hogy mindebből összesen talán másfél deknyira való sincs a zsemlyében.

Amikor elkészítették, nem is sejtették, hogy a zsemlye éppen a Markó-utcában, a Fővárosi Ügyészség büfféjében, éppen a nyomozási osztály vezetőjének kezébe kerül majd.

Ő maga sem sejtette. Megvette, kifizette s meg akarta enni... De mivel a zsemlye majdnem üres volt, hamarosan rájött a nagy igazságra: mármint, hogy a zsemlyét csak azon a felén vágták fel, mely a büfé polcáról a vásárló felé mosolyog. S a vágás is éppen akkora, hogy a fentebb megjelölt ötféle étel (együtt nem több mint másfél deka!), éppenhogy elférjen benne.

Az Országos Rendőrkapitányság bűnügyi laboratóriuma megállapította: a sonka súlya 2.5, a kolbászé 3.7, a sajt 3.1, zöldpaprika 7.8, a vaj súlya kb 2 gramm.

Így született meg a helyszínen a feljelentés: »A mellékelt zsemlyét épületünk II. emeletén árulják a büffében. Az V. kerületi Vendéglátóipari Vállalat központjából kapták — készen. El kell járni az V. kerületi központnál, megnézni, mennyi ilyen zsemlyét szállítottak, mi a kalkuláció. A felelős személy ellen árdrágítási eljárást kell indítani. Aláírás: x. y. nyomozó«.

(kendi)

Férfi segédmunkásokat azonnal felvesz a Vegyicikkeket Kiszerelő Vállalat XIV., Nagy Lajos kir. útja 110. Munkaruhával és cipővel és az egyéb előírt felszerelésekkel a belépőket ellátjuk

Gépkocsivezetőket teherjogosítvánnyal dumpervezetésre vidéki munkahelyeinkre felveszünk. Továbbá alkalmazunk gyakorlattal rendelkező szerelőket. Földgép, Budapest IX., Soroksári-út 95

vényszer... következése volt annak, hogy a nemzet a forradalom útjára lépett. Holott éppen ellenkezőleg: október 6-a arra figyelmeztet, hogy az 1849-es bukás azért következett be, mert *a nemzet nem volt elég következetes a helyzet forradalmi követelményeinek felismerésében*, mert nem sikerült kellő időben szilárd és széles szociális alapzatot teremteni a szabadságharc számára.

Akármilyen felemelő pillanatai is voltak a szabadságharcnak, s Petőfi, Táncsics, de még a tőlük jobbra álló vezetők közül is többen, mindenekelőtt maga Kossuth, bármennyire követték és követelték is a nép ügyének felkarolását, valójában végig ott lebegett, sötét felhőként a szabadságharcát vívó nemzet felett *az urak félelme a jobbágyfelszabadítás következményeitől*, a »túlságos radikalizálódástól«. A bukás egyik tényezője volt, hogy a radikális parasztpolitika, amely széles tömegbázist biztosított volna a szabadságharcnak, nem tudott kibontakozni. A nemzeti egység határai éppen ott szűkültek össze, ahol a nagy tömegek részvétele történelemformáló erővé mélyíthette volna a nemzeti összefogást. A másik tragikus vonása az volt a szabadságharcnak, hogy hiányzott mögüle a haladó erők nemzetközi szolidaritása. Kossuth olyan időben kereste — a debreceni trónfosztó nyilatkozat s az olmützi deklaráció után — a demokratikus világerők szolidaritását, mikor már Európaszerte diadalmaskodott az ellenforradalom s a szabadság tüzeit a nemzetközi reakció szervezett erői széttaposták. Ebben az Európában bizony csak pusztába kiáltott szó volt Kossuth nevezetes szózata, amivel a debreceni trónfosztás után a világ népeihez fordult. S talán csak arra volt jó, hogy a kudarcain felbőszült osztrák reakciót még jobban ingerelje. Valóban: Haynau, amilyen gyalázatos hadvezérnek bizonyult, mikor szemben állott harcoló honvédeinkkel, olyan »tehetséges« volt hóhérnak, mikor a magyar hon-

helytálltak a nemz...
ért, népünk szabadság...

Az ő vértanúságuk azo... nem zárófejezete volt egy d... korszaknak, mint az aradi u... zenháromé. Mártíriumuk nem a bukás tragikus élményéből fakadt, hanem az új, szabad világ vajudása volt. Az ő vértanúságuk nem lezárta, hanem megnyitotta a magyar szabadság fényes korszakát. Bajcsy-Zsilinszky vezetője volt annak a Magyar Frontnak, amelyben a nemzet legjobbjai fogtak össze, élükön a kommunistákkal, hogy a nácizmus véres ingoványából kivezessék az országot. *A Magyar Front már annak az új szabadságharcnak volt politikai szervezete, mely a fasizmus e végső tombolása idején megindult mélyen a magyar tömegekben.*

Nem véletlen, hogy 1944. október 6-án jelent meg a Magyar Front kiáltványa, hogy harcra szólítsa a nemzetet s mutassa a szabadulás útját abból a pusztulásra ítélt velejéig korhadt rendszerből, melynek talpkövét 1849. október 6-án rakták le az aradi várban. A fordulat, amely népünk életében elkövetkezett, a világhelyzet gyökeres megváltozásának képét tárta elénk: nem voltunk többé egyedül, hanem a haladás olyan hatalmas erőinek támaszára számíthattunk, mint a Szovjetunió s az általa felszabadított népek ereje. A nemzeti egység pedig, amelyet a felszabadulás napjaiban kovácsoltunk össze a legszélesebb népi-nemzeti egység volt. Jeléül annak, hogy nemcsak a világ változott meg körülöttünk, hanem mi magunk is s a bukott szabadságharcok tanulságai történelmi erővé értek bennünk.

Valamennyi eredményünket, amelyet a szocializmus építése során s a békéért vívott küzdelemben elértünk, ennek a széles népi-nemzeti egységnek az alapján valósítottuk meg. Ezen az alapon, ennek az alapnak továbbszélesítésével és megszilárdításával, az összes valóban hazafias erők összefogásával a Hazafias Népfront útján haladunk a jövendő felé.

A Hazafias Népfrontra vár a feladat, hogy élessze és ébren tartsa népünkben mártírjaink vérével megszentelt hagyományait a hazaszeretetnek, a szabadság szeretetének s hogy továbbadja a jövő nemzedékeknek e hagyományok tiszteletét. A Hazafias Népfrontra vár a feladat, hogy őrzője legyen nemzeti történetünk nagy tanításainak. Mindenekelőtt azoknak a tanulságoknak, amelyekre a szabadságért vívott harcaink figyelmeztetnek: hogy nemzeti függetlenségünk és biztonságunk alapja az összes hazafias erők bonthatatlan egysége, a hűség, a haladás, a szocializmus ügyéhez s a béke erőinek nemzetközi szolidaritása. A Hazafias Népfrontban ezek az eszmék öltenek testet. Ezekért az eszméknek védelmére sorakozik zászlaja alá népünk, amely megtanulta becsülni oly sokszor elorzott, drága kincsét: a szabadságot.

Paál Ferenc

...illetéke...
...ban ... történik és amit Moszkvában terveznek,
...n nyugati politikai eseménynél. Meggyőző-
Szovjetunió nem akar harmadik világháborút«.
...unióval való kapcsolatok kérdése a *Basler*
...szerint élénken foglalkoztatja a francia külügy-
... egyes köreit is. A svájci lap azt írja: »a fran-
mi... minisztériumban *ma működnek olyan erők, amelyek*
cia külü... *hajlandók kiszélesíteni a szovjet külügyminisztériummal már*
fennálló kapcsolatokat, hogy adott időben ütőkártya legyen a
kezükben az egyoldalú amerikai túlsúllyal szemben«. A Fran-
cia Szocialista Pártból EVK-ellenes magatartásuk miatt »meg-
torlásként« kizárt, vagy pártmegbízatásaiktól megfosztott kép-
viselők szerte az országban kampányt indítottak Nyugat-
Németország felfegyverzése ellen és a tanácskozások politi-
kája mellett. Max *Lejeune* és Marcel-Edmond *Naegelen* egy
népgyűlésen négyhatalmi tanácskozások megtartását és Nyu-
gat-Németország felfegyverzésének elutasítását követelte.

Nyilvánvaló, a szovjet kormány új lefegyverzési javaslatá-
nak hatására még inkább erősödik minden nyugateuró-
pai országban az az irányzat, hogy Nyugat-Németország fel-
fegyverzése helyett tárgyalások útján rendezzék a német pro-
blémát és a leszerelés kérdését. A *Times* a Szovjetunió ja-
vaslatairól például megállapítja, hogy »a szakadék a kom-
munista és nem-kommunista világ között — legalább is eb-
ben a kérdésben — *lépésről lépésre szűkül*«. A lap hangsú-
lyozza, hogy »ilyen gesztust nem szabad figyelmen kívül hagy-
ni«. A *Birmingham Post* a javaslatokkal foglalkozva egyetért
azzal, hogy »egy megfelelő hatalommal felruházott ellenőrző
szerv feltétlenül szükséges. Fontos az — mutat rá a lap —,
hogy világosan körvonalazzák a leszerelési egyezményt alá-
író felek kötelezettségeit«. Guerin de *Beaumont* francia igaz-
ságügyminiszter az Egyesült Nemzetek közgyűlése előtt a kö-
vetkezőket mondotta: »Ezek a javaslatok méltók arra, hogy
teljes figyelmünket magukra vonják«.

Nagy figyelmet keltett a Szovjetunió javaslata Ázsiában
is. A *Zsenminzsipao* rámutat, hogy a szovjet kormány fárad-
hatatlanul a fegyverzet csökkentésének és az atomfegyver be-
tiltásának magasrendű, nemes célja felé törekszik. A Del-
hiben megjelenő *Hindustan Standard* azon a véleményen van,
hogy a fegyverzet csökkentésének újabb szovjet terve felhí-
vás a nyugati hatalmakhoz: bizonyítsák be őszinteségüket
e fontos kérdésben. A lap azt írja, hogy az Egyesült Államok
főképpen olyan vádakat hangoztatott a Szovjetunió ellen,
amelyekben arra hivatkozott, hogy a Szovjetunió nem haj-
landó beleegyezni a nemzetközi ellenőrzés elvének elfogadá-
sába. Most e vád minden erejét elvesztette.

A szovjet kormányküldöttség érkezése

Berlinből jelenti az *ADN*: V. M. *Molotovnak*, a Szovjetunió minisztertanácsa első elnökhelyettesének és külügyminiszterének vezetésével kedd délután szovjet kormányküldöttség érkezett Berlinbe, hogy részt vegyen a Német Demokratikus Köztársaság megalapításának ötödik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken.

A berlin-schönefeldi repülőtérre érkezett szovjet kormányküldöttség többi tagja: P. N. *Poszpjelov*, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának titkára, A. N. *Nyeszmejanov*, a Szovjetunió Tudományos Akadé-

---

...a baráti üdvözleteit és ... szívélyesebb szerencse kívánatait tolmácsolhatja Berlin, a Német Demokratikus Köztársaság fővárosa lakosságának és ...

...és ... met, nép ... Európa ... biztonság...

Berlinbe érkezett a magyar korm...

A Német Demokratikus Köztársaság megalakulásának 5. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségekre október 5-én magyar kormányküldöttség utazott Berlinbe. A küldöttség vezetője *Apró* Antal, a minisztertanács elnökhelyettese, tagjai: *Háy* László külkereskedelmi miniszter, *Szabó* János város- és községgazdálkodási miniszter és *Safrankó* Emánuel, a Magyar Népköztársaság berlini rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A magyar kormányküldöttséget a repülőtéren a külügyminisztérium több vezető tisztviselő... *Schwab*... tikus Kö... rendkívüli ... nagykövet...

Berlinbő... Magyar N... mányküldö... ben megé... schönefeldi...

A magyar ... között P... terelnökhely... del, Németo... Egységpártja ... ságának titká... *phal* ... ipari minisz...

A londoni kilenchatalmi értekezlet új...

A londoni értekezlet kimenetelét Washingtonban derülátással fogadták, sőt hovatovább »történelmi fordulópontnak« akarják beállítani. Lényegében hasonló értelemben nyilatkoznak az amerikai sajtó más orgánumai is, amelyek »a nyugati diplomácia diadaláról« beszélnek — mint például a *The New York Times*. A lapok egyrésze elárulja azokat a távolabbi célokat is, amelyeket az amerikai diplomácia követ majd — ha sikerül ratifikáltatnia a londoni megállapodásokat. A The New York Times például kiemeli, hogy »a brüsszeli szerződés szervezetének ,európai nemzetek feletti hatósággá' kell válnia«. Mint ismeretes, ez volt éppen az, amit a francia parlament az EVK esetében csaknem egységesen elutasított. Más lapok — így például a *New York Herald Tribune* — azonban még ennél is tovább mennek és nyíltan arról beszélnek, hogy »mélyreható változást hoz Európában« az a tény, hogy »a német katonai e... mazatja a Nyugat...

Nyugat-Németor... lap hangsúlyozza, problémát kell meg... ahhoz, amíg érvényb... londoni egyezmény. A német lapok elsősorban vidék kérdését, a fegyve... ellenőrzését, valamint az... mény franciaországi ra... lását emlegetik.

A »Deutschland-Uni... Dienst«, a CDU—CSU saj... szolgálat a londoni értekez... »eredményeivel« foglalkozv... az Adenauer által folytatott politika »nagy sikeréről« ír, és azt állítja, hogy a londoni értekezlettel »az európai és a német történelem szempontjából új szakasz kezdődik«. Nem tud azonban megszabadulni attól az aggodalomtól, hogy a londoni elvi megállapodásokat esetleg nem követik tettek és ezeket írja: »A londoni döntések szelleme kerülne veszélybe, ha a szakértők záros határidőn belül nem fejeznék be sikerrel munkájukat . . .«

KAMOTSAY ISTVÁN

ÚJ PETŐFI SZOBOR

Hódmezővásárhely új szoborral gazdagodott. Március 15-én avatták föl Kamotsay István szobrászművész alkotását, a Petőfi Sándort ábrázoló bronzszobrot.

UJ TÜKÖR 1983. XX, évf. 13. sz. 43. o.

ZERZŐDÉS
ló egyéb jogviszony létesitéséhez

Művészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

kkel:

n:

ri besorolás

Kamocsay István

Szobrász m. a hódmezővásárhelyi gimnázium részére kutat domborított vörösrézből.

Magyar Nemzet, 1967, VIII. 6. 11. o.

Kamotsay István

Vásárhely. kútjának ólomvázlo-ta-
(emlé)
szerepel a „Dolgozó emberek
körött c. kiállításon az Frust
Múzeumban

Vasga Imre: Kiállítás a Dolgozó emberről
~~körött~~

Tiszatáj 1968 VI. n. 534 old.

Kamotsay István szobrász

Kiállítása nyílik

Hajdúszoboszlón

Cs. Benkő Judit: Szoboszlói nyár

Esti Hírlap 1969 V. 15

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K.

Kamotsay István, szobrász

A Debreceni szinház szobrainak megújitásánál ő készitette el Vörösmarty Mihály szobrát kemény mészkőből, de már új felfogásban, de beleilleszkedik az épület stilusába. 1961-ben állitották fel. 187.o.

Sápi Lajos: A debreceni Csokonai szinház 100 éves története 161.o.

A Debreceni Déri Múz. Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

Kamokay István

Makó, állami interet
Nobrász

Palika, domborum
Álló figura

Szeged XXX.

Minisztérium.

A magyar vallás és közokt
szeptember hó 10.-én 43.819/194
X. osztályához intézett rendele

Utasitom, hogy a
terhére utaljon ki a müemlé
állitási költségeire 62.000
dr. Gerevich Tibor, a Müeml
zéhez /Cim: Budapest, IX. H

KAMOCSAY ISTVÁN

Vivó. Gipsz 28o cm.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-1953.márc.

Rómay Mária

Kamocsay Iván: Vivó /gipsz/

SZABAD MÜVÉSZET

1953.márc.-ápr.sz. 62.l.

/Imre I.: Képzőművészetünk mai helyzete/

Kamocsay István

Vivó c. szobrácsot, és a szovjet hősök hódmezővásárhelyi emlékművéért 1953 ban Munkácsy-dy II. fokozatát Mapta-

Szabad Művészet

1953. 94. l.

[illegible]

Kamocsay Istvan

mód

Szabad Művészet.

1953. 92. l. (Ar I.

Orsz. Képzőmův.

Tanácskozás.

D.L. 8.800-1964 PARIS (Fce)

Kamocsay István

Szobrász

Szabad Művészet

1953. 62. l.

(Kép)

MDK

Kamocsay István

A Szolnoki Müvésztelep hatvanadik születésnapjára rendezett bensőséges ünnapségre meghivottak közt volt, mint a telep egykori lakója.

--_: Igy ünnepelt a Szolnoki Müvésztelep.

Szolnok Megyei Néplap. 1962.máj. 29.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188—296, 188—307

NÉPSZABADSÁG

1958 DEC 6.

610

A Képzőművészeti Alap Kivitelező vállalatának Százados úti műtermében készítik Ady Endre mellszobrát a zalaegerszegi filmszínház részére. A szobrot Kamócsay István szobrászművész alkotta. Képünkön: Schill Károly kőszobrász dolgozik Ady szobrán.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
MAGYAR NEMZET
1966 APR 30.

Kiosztották a SZOT művészeti díjakat

Péntek délelőtt ünnepélyesen kiosztották a SZOT ez évi művészeti díjait. *Brutyó János*, a SZOT elnöke, a Politikai Bizottság póttagja üdvözölte a kitüntetetteket és adta át a díjakat.

Kertész Ákos író *Sikátor* című regényéért és a munkások irodalmi nevelése terén végzett tevékenységéért; dr. *Karsai Elek* író *A budai Vártól a gyepűig* című művéért, valamint az író—olvasó találkozók érdekében kifejtett eredményes munkásságáért; a *József Attila Színház* kollektívája a mai magyar és szovjet művek bemutatásáért és a munkásság körében folytatott értékes színházi nevelőmunkáért; *Horváth Ferenc* színművész, magas színvonalú előadóművészi munkájáért és az Egyesült Villamossági Gépgyárban végzett tevékenységéért; *Zsurzs Éva* filmrendező a *Már késő* című tévé-filmjáték rendezéséért és a Csepeli Csőgyárban kifejtett népművelési munkájáért; *Szemes Mariann* filmrendező *Zarándokút 65* című film rendezéséért és a DCM-ben, valamint a szegedi egyetemen kifejtett művészeti tevékenységéért; *Megyeri Károly* hírlapíró, a televízió ipari adásaiban és a *Ki, mit tud?* műsorokban nyújtott kiemelkedő riporteri munkájáért; *Kamotsay István* szobrászművész a múlt évben készített *Lenin szobráért* és más alkotásaiért, valamint a vasutas üzemekben végzett tevékenységéért; *Berényi Ferenc* festőművész a Szolnok megyében végzett művészetpropaganda tevékenységéért és művészi munkájáért; *Lendvai Kamilló* zeneszerző, karnagy, kórusműveiért és a zenei nevelést segítő tevékenységéért; *Kenessey Jenő* karnagy, zeneszerző a munkás szimfonikus zenekarok élén végzett több évtizedes eredményes munkásságáért; *Falvay Károly* koreográfus számos táncművéért és az Építők Vadrózsák Táncegyüttesében végzett másfél évtizedes tevékenységéért; *Novák Ferenc* koreográfus *Várj reám* című táncdrámájáért és a HVDSZ Bihari János Táncegyüttes élén végzett munkásságáért kapta a SZOT ez évi művészeti díját.

ban annak is a v
a kész kerámiákat
Ez mindig megle
igazán csak égetés
meg, hogyan siker
kánk. Mi, keramiku
csit vakon dolgozun
ja Csabai Mária, és
olyan izgalmas öröm vibrál,
mintha csak ott állna a fel-
bontott kemence mellett.

Vallomás a kerámiához

— Hogyan történik a kerá-
miák festése? — kérdezem a
mestert.

— Alapozás után már egye-
dül dolgozom. A készülő dara-
bon nem rajzolok meg előre
semmit. Rögtönző természet
vagyok. Szeretem magát az
anyagot, szinte úgy hat rám,
hogy gondolatot vált ki és
máris készül belőle valami. Az
iparművészetben a technológia
sok szépséget rejt. A forma, a
belső konstrukció, az egyes
formák egymásrahatásai és
összefüggései ma már minden
művész számára egyszerű dol-
gok. Mai képzőművészetünk
úttörői ebből az elvből indul-
tak ki, s ez akkor nagy jelen-
tőségű felfedezés volt. Nem
véletlen, hogy majdnem mind
foglalkoztak kerámiával. Elég
talán Miro, Braque és Pi

hány helyen közben is,
nagyteremből a Magyar Ka
marazenekar koncertjének
hangja szűrődött be. Cian
koncertjének második felét
már nem hallgathattuk meg
mivel éppen a Magyar Kama-
razenekar bemutatót tartott
műsorának második felében.

JÁRDÁNYI PÁL Concertino hegedűre és vonószenekarra című alkotásának volt az ősbemutatója. *Pallagi* János koncertmestert ilyen exponált szólóban még sohasem hallottuk — annál örvendetesebb volt szép, nagy és tiszta hegedűhangján ismerkednünk az új művel. Járdányi *Concertino*-ja stiláris tekintetben az úgynevezett *magyar iskola* útjait járja, tehát eleve lemond az utóbbi évtizedek zenetechnikai vívmányainak felhasználásáról. Ez azonban ebben az esetben egyáltalán nem kelt hiányérzetet, sőt, a művön végig érezhető anyagi-nyelvi egység, a kompozíciós technika alapos ismerete és alkalmazása, vala-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kamotsai István

NÉPSZABADSÁG

1966. április 30, szombat

1021

Kiosztották a SZOT 1966. évi művészeti díjait

...: Gáspár Sándor, Brutyó
...essey Jenő.

...kút 65 című doku-
... Megyeri Károly
...nkástémájú
...vékeny-
...szob-

KULTU...

MAGYAR—JUGOSZLAV ÚN-
NEPSEGEKET rendeznek Szom-
bathelyen és Muraszombaton Pá-
vel Ágoston, a magyar és a szlo-
én nép kulturális kapcsolatainak
élyítésén fáradozó költő és
filológus halálának 20. év-

ZENAIDA MANFUGA...
zongoraművésznő a Kultu...
Kapcsolatok Intézete vendégeken...
Budapestre érkezett. Egyhetes itt...
tartózkodása idején ismerkedik a...

...ALFÖLDI KIÁLLI-
...nyílik meg a

Hegyi Barnabás kiváló művész

sokat emlegetett bravú
epizód. Ő volt az ope
között a Forró me
a Ludas Ma
a Föltá

A SZOT művészeti díjak átadása után. Jánosi, Megyeri Károly és Kene

Pénteken a Szakszervezetek Országos Tanácsának székházában dezö Zarándo
átadták a SZOT 1966. évi művészeti díjait. Az ünnepségen megjelent Gáspár Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT főtitkára, dr. Köpeczi Béla, az MSZMP Központi Bizottsága kulturális osztályának vezetője és ott voltak a SZOT elnökségének tagjai, valamint a művészeti szövetségek főtitkárai.

A kitüntetetteket Brutyó János, az MSZMP Politikai Bizottsága, a SZOT elnöke üdvözölte, majd átnyújtotta a művészeti díjakat.

A SZOT művészeti díját a következők nyerték el: Kertész Ákos író Sikátor című regényéért; Karsai Elek dr. író A budai Vártól a Gyepüig című könyvéért; József Attila Színház munkások körében végzett szín-házi nevelőmunkájáért; Horváth Ferenc színművész előadóművészi munkásságáért; Zsurzs Éva filmrendező a Példázat című tv-sorozat, kiemelve a Már késő című filmrészt; Szemes Mariann filmren-

mentumfilmjéért; i
újságíró az ipari és mu
bv-műsorokban kifejtett
ségéért; rászmüvész Lenint ábrázoló szo
ráért és a vasutasüzemekben ki-
fejtett népmüvelő munkájáért;
Kamotsay István festőművész mű-
veiért és Szolnok megyében vég-
kenységéért; Berényi Ferenc festőművész mű-
zeneszerző, propagandatevé-
végzett és a Lendvai
munkájáért; karnagy
zenei nevelés terén
Jenő zeneszerző, karnagy a mun-
kás szimfonikus zenekarok élén
végzett több évtizedes munkás-
jáért; Ralvay Károly koreográfust
Vadrózsák Táncegyüttesének élén
végzett másfél évtizedes munká-
jáért; Nondk Ferenc koreográfus
és a Vári reám című táncdrámájáért;
együttesének vezetésében
tett tevékenységéért.

A SZOT elnöksége a
után fogadást adott
díjasok részére.

MDK

Kamotsay István

Favágó, br.

Leányfej, gp.

9. Vásárhelyi őszi tárlat 1962. okt. Tornyai J. Muz. Hmvhely

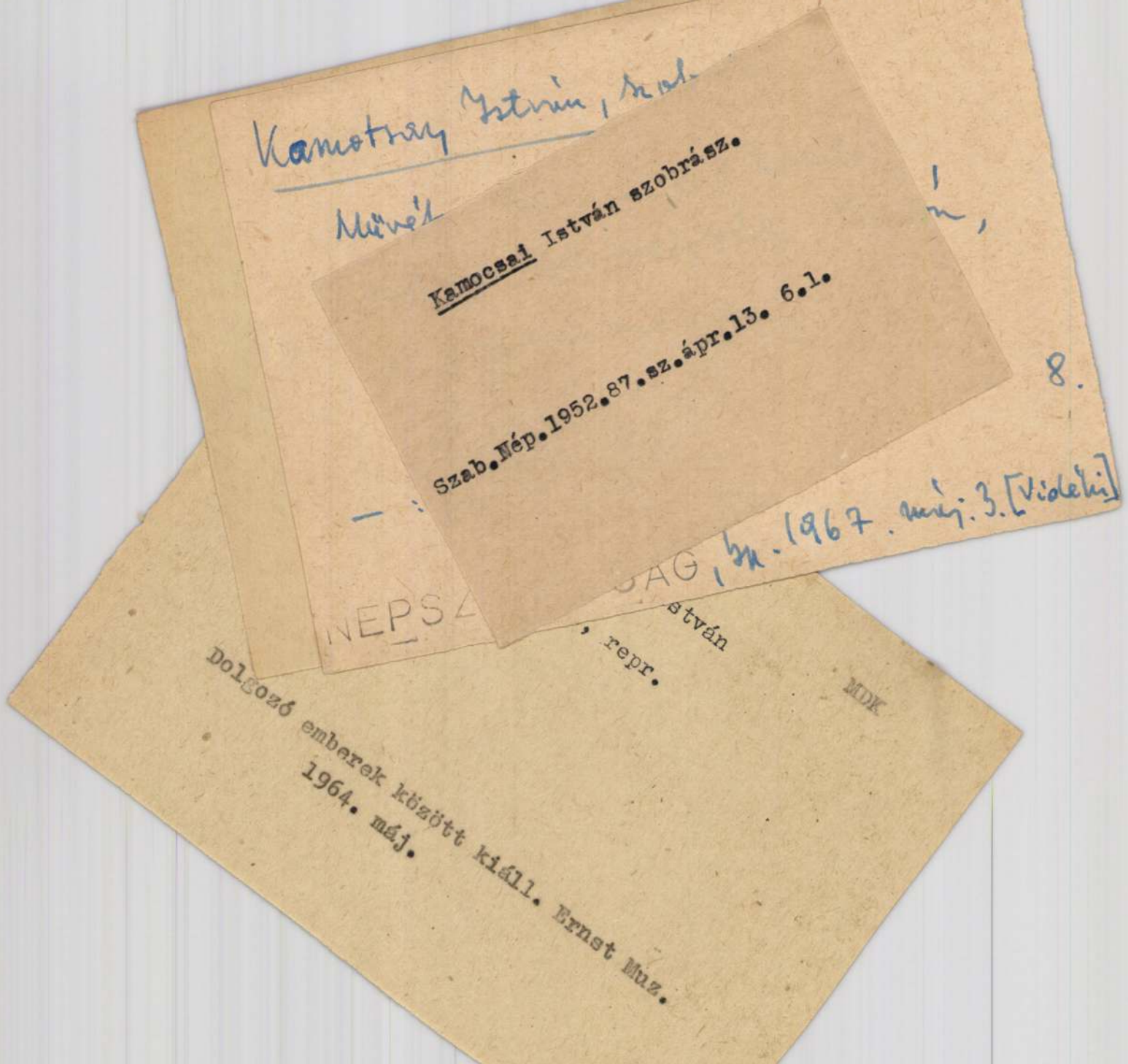

Kamotsay István, szob.

Művét

Kamocsai István szobrász.

Szab.Nép.1952.87.sz.ápr.13. 6.1.

8.

— : Szab.Nép.1952.87.sz.ápr.13. 6.1.

NEPSZ ... SAG, bp. 1967. máj. 3. [Vidéki]

... István

, repr.

MDK

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964. máj.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kamotsai István

ÉLET ÉS IRODALOM

1966 ÁPR 30

1021

Az új művészeti SZOT-díjasok

A SZOT Elnöksége a következő művészeknek ítélte az 1966. évi SZOT művészeti díjakat:

KERTÉSZ ÁKOS író, a Sikátor című 1965-ben megjelent regényéért és a munkások között kifejtett irodalmi-nevelő munkájáért,

DR. KARSAI ELEK A budai Vártól a gyepüig című 1965-ben megjelent könyvéért, valamint az író—olvasó-találkozókon kifejtett tevékenységéért;

A JÓZSEF ATTILA SZÍNHÁZ kollektívája színházi nevelő munkájáért és a munkásokkal tartott szoros kapcsolatáért;

KORVÁTH FERENC színművész előadóművészi munkájáért, valamint az Egyesült Villamossági Gépgyár szocialista brigádjában kifejtett tevékenységéért;

ZSURZS ÉVA rendező a Példázat című tévé-filmsorozat rendezéséért, különösen a Már késő című filmért, valamint a csepeli csőgyárban kifejtett népművelő tevékenységéért;

SZEMES MARIANN filmrendező a Zarándokút 65 című dokumentumfilmjéért és a DCM-ben, valamint a szegedi egyetemen kifejtett tevékenységéért;

KAMOTSAY ISTVÁN szobrászművész 1965-ben készített Lenin-szobráért és a vasutas üzemekben kifejtett tevékenységéért;

BERÉNYI FERENC festőművész több művéért és Szolnok megyében kifejtett művészeti propaganda tevékenységéért;

LENDVAI KAMILLÓ zeneszerző, karnagy, kórusműveiért, mozgalmi dalaiért és a zenei nevelés érdekében végzett munkájáért,

KENESSEY JENŐ zeneszerző, karnagy, a munkás szimfonikus zenekarok élén végzett több évtizedes tevékenységéért;

MEGYERI KÁROLY tévé-riporter a munkástémájú és ipari adásokban, valamint a Ki mit tud műsorokban nyújtott kiemelkedő riporteri tevékenységéért;

FALVAY KÁROLY koreográfus, több táncművéért és a Vadrózsák táncegyüttes élén végzett másfél évtizedes tevékenységéért;

NOVÁK FERENC koreográfus, a Várj reám című táncdrámáért és a Bihari János táncegyüttesben végzett tevékenységéért.

HATATLAN

éim kiapad-
ő lexikon és
kem a sava-
ges paréjból
csipkéslevelű
laktunk, a

az erdélyi
e: „a bolond
s Kázmér".
ete így kezdő-
vám beszegő-
oz, de az a
d volt, hogy
fakanállal s
rkonyos bá-
a, pedig volt
annyi, mint

g Ferenc Jó-
aki két fiát
ki csak „az a
un Bélát iga-

m, hallottam
emlékszem:
34 fordulóján,
k számolni.
még friss
n láttam ró-

környezetében nem nyomorúságot láttam, hanem sokkal inkább gazdagodást, jómódot, persze azon a szinten, amit az Bihar megye egyik falujában jelenthetett.

Igen, de — hogy teljes legyen a kettős nevelés — kezdettől fogva ott voltak nagyanyám meséi, amelyek nemcsak a hétfejű sárkányokat bátran lekaszaboló királyfiakról, nemcsak az óperenciás tengeren túl élő, galamb-szelíd, tündérszép királykisasszonyokról szóltak, hanem arról a házról is, ami ott állt valaha Kolozsvárt a Fellegvár alatt a Szamos partján, s amelyből éjnek idején kellett kimenekülnie hat apró gyerekével együtt, mert a hegyomlás a ház egyik végét agyonnyomta. Ma is látom magam előtt őket, ahogy szavai nyomán akkor elképzeltem: állnak az egykedvűen szemerkélő esőben, előttük a Szamos, mögöttük a megroggyant hegy, s nem tudják, merre is induljanak?

Ezek a „mesék", ezek a mind máig megőrzött gyermekvíziók őrzik bennem Kun Béla emlékét, s őrizték akkor is, amikor később a Rákosi-pert tanulva, egyetlen jó szót nem olvastam, nem hallottam róla. Pedig más idők voltak azok, mint a gyerekévek, mégsem hallottam azt, amit jólesett volna hallanom.

Senki sem írt, senki sem beszélt arról a kolozsvári munkáslakás-építő szövetke-

M.D.K.

Kamotsay István szobrász

Dijazva

Kiosztották A SZOT müvészeti dijait

Magyar Nemzet 1966. ápr. 30 . 4.l.

M.D.K.

Tamotsay Istvánszobrász

Díjazva

Kiosztották A SZOT művészeti díjait

Magyar Nemzet 1966. ápr. 30 . 4.l.

MDK

Kamotsay István

Egyedül, br.

Kislány gamambbal, br.

Zsuzsa, terr.

7. miskolci c.képzőm. kiáll. 1962. nov.
Herman O. Muz.

Kamotsay István

„Hárfázó nő" /1965/ c. aluminium szobra /220 cm/ a kapuvári művelődési Otthon előtt áll (elmélve)

Jelenkor 1966 VI. n. 561 old.

MDK

Kamotsay István

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1968 jan.31.

MDK

Kamotsay István, szobrász

A makói Espersit-házon leleplezték

József Attila új emléktábláját, Kamotsay

István művét

-: Hír

9

Népszabadság, Bp. 1967. dec. 22

MDK

Kamotsay István

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 jan.p.4o.

MDK

Kamotsai István

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1968 jan. 31.

Kamotsay István

„Nő tavisórsával" c. szobrát (lemez-
domborítás) a gyógyneripari
Kulató intézet Parkjában
állítják fel (szepró)

Négyművelés 1965, 8 n. címlap

Kamotsay István MDK

Várandós, repr.

12. Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J.Muz.
1965. okt.

MDK

Kamotsay István

Várandós, horganylem.

Üdvözlő, "

12. Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J.Muz.

1965.okt.

Kamarsay /István szobrász.

Munkáry díjas.

Csokonai szobrát felavatták

Csurgón /szepró/

Nagymuvelés 1967 VI. n. 45 old.

Kamotsay István

Vörösmarty szobor a debreceni színház homlokzatára az újjá-építéskor.

A képzőművészetek Debrecenben /szerk.Bőgel József/ 1961. Debrecen 104.1. ~~Képjegyzék~~

M.D.K.

Kamrotsay
sobrán

Művei szerepelnek a tárlaton.

Mihlós Pál: A XI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Élet és Irodalom, 1968. ápr. 20-7 lap

MDK

Kamotsai István

festő

„Katonafej" c. alkotását bemutatta a pécsi Fegyverszerők klubjában megnyílt kiállításán.
A művet a Napló jan. 23-i száma is bemutatta.

—: „Épijük, védjük nép hazánkat"

Napló, 1963 jan. 23 3. lap

Kamotsay István, szobrász

József Attiláról készült dombor-művét Makón az Espersit-házon helyezik el.

-: József Attila-hónap lesz decemberben Makón 7

Népszabadság, Bp. 1967. nov. 10.

Kamotsai István M.D.K.

Képzőművészeti szabadiskolai vezető

Nyiregyháza,

Képzőművészeti életünk a felszabadulás után 31.l.
A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK; KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.
Bp. 1965.

MDK

Kamotsay István, szobrász

Az általa tervezett dinkutat most avatják fel Hódmezővásárhelyen.

— : Hír 8

Népszabadság, bp. 1967. okt. 6. [Vidéki]

Kamotsay István

Hódmezővásárhelyen ~~élt, s~~ született, s ma is tevékeny tagja az ottani művésztelepnek.

Ambrus Tibor: A vásárhely. művészet multja

Kortárs 1968 II. 304 old.

Kamotsai István

a vásárhelyi kútra tervezett relief terve szerepel az Ernst Museumban a Dolgozó emberek között a kiállításon.

Oelmacher Anna: Dolgozó emberek között
Magyar Nemzet 1968. jan. 30-án

Kamotsay István
szobrász

M.D.P

„Kadonafej"
(repro)

Művészet, 1969. május – 40 lap

Kamotsay István szobrász

kerepel az aug. 20-án nyíló
hajdúszoboszlói kiállításon

N.N.: Hajdúszoboszló szépe

Esti Hirlap 1969 IV. 19

Kamotsay István, szobrász

Kiállítása lesz Hajdúszoboszlón.

Cs. Benkő Judit: Szoboszlói nyár '69

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969 máj. 15.

Kamotsay István

Művésztelep gardát keres

Vépcsarva 1985. VI. 15

Kamotsai János, MDk

Az év második felében „tárlat nyílik Kamotsai János és mások alkotásaiból."

–: Háromszáznegyvennégyezer látogató az első félév tárlatain

Népszabadság, Bp. 1959. júl. 14. 8. l

Kamotsay István, Munkácsy-díjas szobrászművész

Az idei tavaszon Vásárhelyen felállított szobor — másik képünkön — mely nagyobbrészt a mecénási hajlandóságú. Dr. Sarkadi Ferenc ügyvéd anyagi támogatásával valósulhatott meg, helybéli születésű szobrász műve. A szoboravatás nagy fontosságú esemény volt a városban, a városszeretet szép demonstrációjaként fogják számon tartani.

A legújabb Petőfi-ábrázolások egyike ez az emlékmű, ám korántsem képviseli a kortárs emlékmű-szobrászat vívmányait, hanem inkább a századelő teátrális felfogású emlékmű-szobrászatának hagyományait eleveníti fel. A költő figurája hatásos mozdulattal, szélesre tárt karokkal lép előre, mint egy éppen földre ereszkedő, győzelmet, szabadságot hozó géniusz. A költő alakjának ily mértékű eszményítése kissé idegen korunktól, különösen akkor, ha az emlékműveknek arra a sajátosságára figyelünk, hogy azok rendszerint sokkal többet vallanak korukról, a szoborállítókról, amelyek létrehozták őket, mint magáról a megjeleníteni szánt eseményről, személyről.

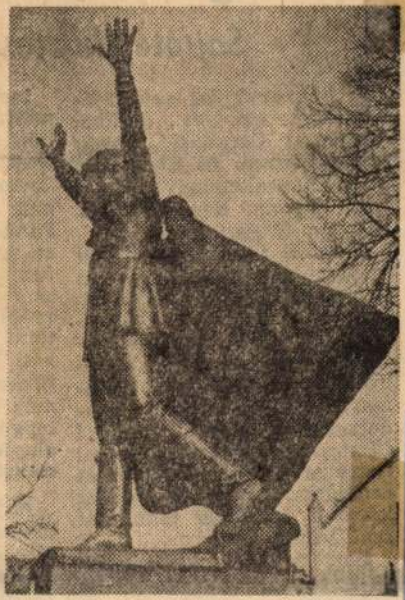

Kamotsai István emlékmű-felfogásával tehát lehet vitatkoznunk, bár a megvalósult mű tény. Nyugtalanító érzéseket kelt bennünk a szobrászi megoldás néhány bizonytalansága, a figura labilis statikájú lépő mozdulata, az, hogy a szélesre tárt mozdulattal a derékon felcsúszott zsi-[illegible] miatt a figura dezat magasabbra épül a jelenleginél. Nem válik a szobor javára a figura és a köpeny eltérő minőségű bronzanyagának együtt szerepeltetése sem.

[illegible] adatai. Felállítva:

T.A.; Szobrok Csongrád megyében, Petőfi-ábrázolások.

Csongrád Megyei Hírlap, 1983. szept. 22.

1933 tonnát, rozsból pedig a 421 tonna vetőmagot már elszállították az üzemek

mert igen nagy termés takarítható be egy hektárról

A szobor ... 1983-ban. Anyaga: bronz. Mérete: másfélszeres életnagyságú. T. A.

rekat jóval fentebb érzékeljük, mint az valóságosan van. Ezen talán segített volna, ha a talap-

Kamotsay István, Munkácsy-díjas szobrászművész

Az 1954. okt. 1.-án megnyílt vásárhelyi első őszi tárlaton a helyi művének és művészetkedvelők körében láthattuk Kiss Lajos Kossuth-díjas, Németh László írót, Kamotsay István, Szabó Iván Munkácsy-díjasokat.

Szabó Endre: Lírai sorok Medgyessy Ferencről.
Csongrád Megyei Hírlap, 1981. febr. 1.

Kamotsay István szobrászművész

A XXIV. vásárhelyi őszi tárlaton szerepelnek a művész művei: újszerűen megfogalmazott felszabadulási emlékműve. Ugyanyag plasztikával kombinált kavargó fémszalagok és madarak összhatása a szabadság érzetét keltik az emberben. (említve)

Kőműves Gyula: Őszi Tárlat Vásárhelyen.

Szabad Föld, 1977. okt. 23.

Kamotsay István, szobrász.

A XXIV. Vásárhelyi Őszi Tárlat megnyílt, melyen szerepelnek a művész művei „athéné" c és „1945" c. (említve)

Szabó Endre: A szép és való összhangja. Csongrád Megyei Hírlap, 1977. okt. 23.

Kamotsay István

„Ülő alak" c. yobra (1960) Bp. IV. Árpád u. 197.

„Lány virággal" c. domborműve (vörösiz
Bp. IV. Yabadrág harcosok útja 47.

Rajna György: Elyámolás a külső kerületek műemlékeiről

Budapest 1982/12

Kamotsay István, szobrászművész

Ma negyedszázada, hogy megalakult a vásárhelyi művésztelep. – Az üres bölcsőt többen állták körül: Almási Gyula Béla, Galyasi Miklós, Kamotsay István, Kurucz D. István.

Szabó Endre: Emlékezés a művésztelep negyedszázados jubileumára.

Csongrád Megyei Hírlap, 1978. aug. 13.

KAMOTSAY ISTVÁN

1923. május 15-én Hódmezővásárhelyen született. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán 1941—1949. között végezte művészeti tanulmányait, Bory Jenő, Pásztor János és Pátzay Pál növendékeként. Kiállítását megrendezték Budapesten, Hódmezővásárhelyen és Szentesen. Számos szobrát állították fel Budapesten és vidéken. Kétszer tüntették ki Munkácsy-díjjal (1953, 1973).

Lakcíme: Budapest VIII., Százados út 3—13.

Athéne, 1977, bronz, vörösréz, 120 cm

Magyar szobrászati Kiállítás Bp. 1978. V. 5 - 28. Műcsarnok

Kamper Lajos grafikusművész

Művei részt vesznek a szombathelyi Művelődési és Sportház galériájában a „Vasi Műhely" által rendezett kiállításon

cikk: „Vértes Péter festőművész"
címmel alatt
Kulcsár János: „Töprengés a Műhely körül" c. cikke

Vas Népe: 1978. XI. 19.

Kamper Lajos, grafikusművész

Holnap nyílik az idei tavaszi tárlat Szombathelyen. Városuk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére pályázatot hirdetett a megyei tanács, a beküldött pályamunkák közül 72 került a kiállításra.

A művész „Szombathelyi séta" c. művét láttuk a tárlaton." (említve

Szakály Éva: Az idei tavaszi tárlatról.
Vas Népe, 1980. ápr. 12.

Kamper László textilművész

Művei részt vesznek a szombathelyi Művelődési és Sportház galériájában a „Vasi Műhely" által rendezett kiállításon

cikk: „Vértes Péter festőművész" cimszó alatt

Kulcsár János: Töprengés a Műhely körül" c. cikke

Vas Népe 1978. XI. 19

KAMPER Lajos

PITTMANN László: Kamper Lajos. = Kisgrafika, 14, 1985, 3. 15 - 17. ill.

áz három szintjén minden résztvevő szá-
ló kiállítás lehetősége nyílik. Mindenki
lletve a neki jutó teremre reagál, akár úgy,
gondolattal foglalkozó művéhez keresi meg
zonyokat, akár úgy, hogy az adott terem
le művét, amit csakis ide készít, ami csak
ás tárgyai festmények, imaginárius térter-
i, tér-és médiumperszíflázs , mágneses
títés zárt, tükröző térben, optikus tér-
urer Dóra)

Lázs Áron, Pócza Márta, Sapavicius Thomas,
ctek Péter, Cserny Márton, Chilf Mária, Havas
Lint, Szabó Dezső, Haász Katalin, Csörgő
tila, Varga Gabriella, Kalocsai Enikő, Veszely
a, Gálik András

ze TÉR-KÉPZETEK II. címmel 1992. junius 4-én

Kamper Jakab, kőmüves

A soproni Uj utca 18.sz.ház, melyben késöbarokk falfestményekre bukkantak, 1747 után rombadőlt és Kamper, valamint Eisenkölbl Jakab kőmüvesek épitették újjá. 92.old

Mórotz László: Késöbarokk falfestmények feltárása az Uj utca 18-as számú házban 86.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXIV. évf. 1970. Sopron

Kamner Jakab, kőmüves

17?0-ban lett polgár Sopronban. 1748-ban az Uj utcai Lackner alapitványi házban/Fundantions Haus/épitésért Eysenkölbl Jakabbal együtt 50 ft-ot kap./Tjk.1748.157. lap./17?.old

Csatkai Endre: Adalékok a soproni barokk festészethez s a művészet egyéb ágaihoz III. Az ifj. Dorfmeister. Épitészet, kőfaragók, szobrászok 168.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. 23. évf. 1969 Sopron

Kamper Jakab,kőmüves

Sopronban 1762-ben a Viczay/ma Ossow/házban dolgozott.
1767-ben tervezte a balfi fürdőházat.Költségvetése 456
négyszögöl épitőkő,17200 tégla,28000 tégla,és 10800 tég
la.Össz költség 3702. 172.old

Csatkai Endre: Adalékok a soproni barokk festészethez III.Az ifj.Dorfmeister,Építészet,kőfaragók,szobrászok 168.old s a müvészet egyéb ágaihoz

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.23.évf.1969
Sopron

Kamper Jakab

Kőnives

Sopron

1730. jul. 14. polg. eskü

Hári

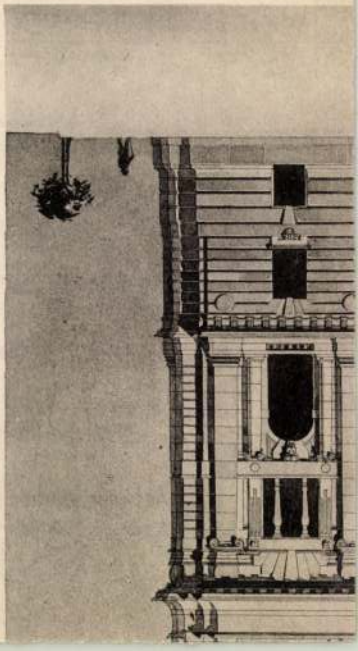

Kamper Jakab

építő

l.

Bántapron

381. l

1266. Zsákodi Csiszér János:
Sz. Héjasfalván 1883 ápr

Gobbi Henrik zeneszerz

Mellig, balrafordultan
ábrázolva. Feje kopasz, haja r
pedig leberetvált. Öltözete: á
kötött nyakkendő és lehajtott
felett jobbra hajló babérgaly

GOBBI HE
A ZENEMŰVÉS
IGAZMESTERÉ
HÁLÁS TANITVÁ

fölül balra: ZSÁKODI CSISZÉR J.
jobbra: 1909.

Bronz-dombormű, méretei 2
Vétetett 1909. november 8
Kifizettetett 1909:XI.8-án a 873
XII. 7-én 2006 sz.a.

Kamper Lajos, grafikusművész

Fiatal alkotók a Sághegyen: a megye művészeti életéről volt szó, Kamper Lajos a művések közös alkotómunkáját szorgalmazta felszólalásában.

Vas Népe,
1983. jún. 8.

Kampfl József.

szobránművész

a Könyves Kálmán Gimnázium homlokzatával szemben áll a művész „Lebegés" c. bronzszobra. /repr./

Budapest

1983 okt., 33-old.

Wehner Tibor: Új szobraink.

Kamóczy Gábor

A Hortobágy vízrajzi felvételét 1844-ben Lányi Sámuel vezetésével Bogovicz Károly, Holecz András és Kamóczy Gábor végezték el.

Dr.Bendefy László:Lányi Sámuel életútja.
Művtört.Írt.1971.3.sz.213-223.l.

218.l.

Kamotsay Istvan

Tornyai Társaság Hódmezővásárhely

Élet és Tudomány 1985. 1. 18.

Kamotsay István

nohrázműrén

Vásárhelyen állítottál fel
Petőfi nohrát.

Dél-Magyarország,
1988 aug 6.

Kamotsay István, szobrász

L: Szabó Iván

Grecsa Ferenc: Szabó Iván mál 138 - 142.

Tiszatáj, Szeged, 197 8. okt. XXXII/10.

Ramotsay István

A művész ugyan elköltözött Hódmezővásárhelyről, de művészete gyökerei eltéphetetlen szálakkal kapcsolódik a városhoz.

Dömötör János: A vásárhelyi tárlatok...
Művészet, 1978. december – 14. lap.

Kamotsay István, festőművész

a vásárhelyi művészet második virágkora a felszabadulás után tíz évvel bontakozott ki. Kurucz D. István és Kamotsay István sokat tettek munkásságukkal a megújulásért. Ők elkerültek ugyan a városból, de gyökereikkel eltéphetetlenül kötődtek szülőföldjükhöz, munkásságukban és tenniakarásukkal egyaránt.

Dönötör János: Vásárhelyi műhely.
Békés Megyei Népújság, 1977. júl. 10.

Kamotsay István

„Díszkutja szoborral"

Bp. IV. Szabadság Harcos u. 47-49.

Rajna György: Elszámolás a külső kerületek műemlékeiről

Budapest 1982/12

Kamotsay István, szobrászművész az 50-es évek bronzkatonái között megjelent a szabadságot hozó szovjet katona: karját magasba emelő, fegyvertelen szovjet harcosa Hódmezővásárhelyen áll. (említve) - Bélapátfalvi és Gyulai 19-es vöröskatonája (említve)

Mészöly Gábor: Katonaszobrok.
Lobogó, 1976. júl. 15.

Kamocsay István, nobrán

L. Buza Barna

— Új köztéri nobrok ... 9.

Népszabadság, Bp. 1981 jan. 7.

KAMOTSAY ISTVÁN szobrász, Munkácsy- és SZOT-díjas
Hódmezővásárhely, 1923

1949-ben fejezte be tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán, mesterei Bory Jenő, Pásztor János és Pátzay Pál voltak. Tanulmányuton a Szovjetunióban, Olaszországban és az NSZK-ban járt. 1942 óta kiállító művész, egyéni kiállításai Hódmezővásárhelyt, Szentesen és 1959-ben a Műcsarnokban voltak. 1953-ban és 1973-ban Munkácsy-díjat, 1966-ban SZOT-díjat kapott. - Munkáit részletező, de egységes szobrászi megjelenítés, s az örök emberi motívumoktól inspirált érzelemgazdag témavilág jellemzi. Jeles portréista, s több sportvonatkozású kompozició alkotója. Ujabban dekorativ fémplasztikával kisérletezik. Számos műve köztéri felállitásra került.

Művészéletrajzok 1975

Kamotsay István, nobrán

L: Szabó Iván

Grezsa I.-Szabó Iván ál 138-142

Tisztúj, Szeged, 1979. okt. XXXIII/10.

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Kamotsay István

1977 DEC 25

szorgalmazása kerül munkásosztály vezető

1021

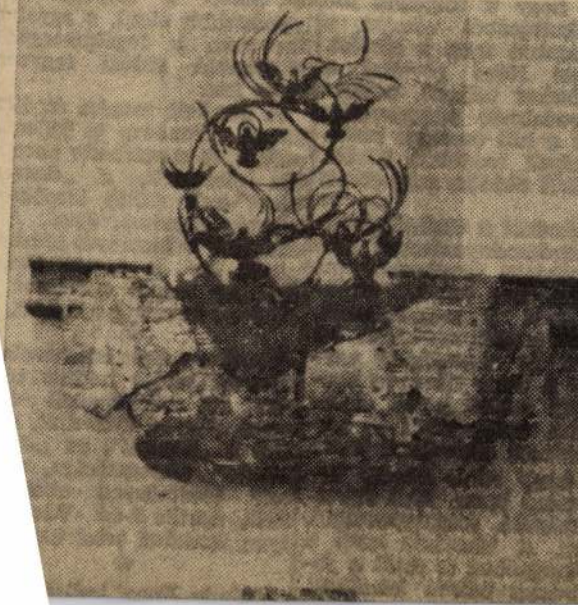

er
nye
5-ö
ődé
hc
kul
sza
bai
ésel
rod
a
ép

kül oldotta meg ebben

kodott a vitáktól. Nem
ezdeményezésekbe sem
sábjain vitatkozni nem
esztőség minden tagjá-
cózni a megalapozott.

dik kötetének, a
Idem"-nek (1912) kirobban
sikerét (Ignótus, Jászi, Ad
elismerő véleményét idézhe
nénk), de a heves izzá
életláng hamar ellobbant
35 éves korában meghalt.

*

KAMOTSAY ISTVÁN: „1945"

Kamotsay István

Kamotsay István (1923–):
szobrász. Korai korszakában Medgyessy inspirálta művészetét, újabban fémplasztikával foglalkozik. Több emlékművet is mintázott.

Mihályfi Ernő:Művészek,barátaim Bp.Corvina 19

Kamotsay István, szobrászművész

A 60-as években indult útjára a kezdeményezés: Vásárhely belvárosának szépítése, az utcanévtáblák a névadók képi megjelenítésével járulnak ehhez a törekvéshez. Kamotsay István az Ady Endre utcára készített táblát. (említve)

Utcanévtáblák-művészi kivitelben.

Csongrád Megyei Hírlap, 1978. dec. 17.

Kamotsay István, szobrászművész

1954 – ben először nyílt meg a Vásárhelyi Őszi Tárlat, – tíz évvel a felszabadulás után Kurucz D. István, Kamotsay István sokat dolgoztak, segítették elő a vásárhelyi művészet második virágkorát.

Dömötör János: Vásárhelyi műhely. Dalgozók Lapja, 1977. júl. 3.

Kamotsay István

A vásárhelyi műrészet második virágkora a felszabadulás után tíz évvel bontakozott ki. Emrei építőkövi – mint Kuracz D. István, Kamotsay István – akik ugyan elkerültek a városból, de gyökereikkel kötődtek szülőföldjükhöz.

Dönötör János: Vásárhelyi műhely
Hajdu-Bihari Napló, 1977. jál. 10

Kamotsay István szobrászművész

„Vásárhely szobrai" c. könyv jelent meg a Szegedi Nyomda kivitelezésében. Negyven szobra van a városnak, köztük a művész egyik alkotása is.

Szabó Endre: Vásárhely szobrai.
Csongrád m. Hírlap, 1974. jan. 13.

Kamotsay István, szobrász

Dinkúkerre c. kompozíció;

Repr.

–: A XVIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagából
Műmellék let: VI.

TISZATÁJ. Szeged, 1971. november XXV./11.

Kamotsay István

Diszkúttero, repr.

Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely '71.

Kamotsai István szobrászművész

a Munkácsy-Díj II. fokozatát

kapta

Magyar Nemzet 1973 április 3

4. old.

KAMOTSAY ISTVÁN, szobrász

Hódmezővásárhelyen kb.30 müvészi kivitelü emlékeztet utcatábla emlékeztet az utca nevének viselőjére. Az egyiket Kamotsay müvészi munkája disziti. 110.old. Helybeli müvészek munkái.

DOMOTOR JÁNOS: Vásárhely utcanevei/történeti áttekintés 91.old

A Móra Ferenc Muz.Évkönyve, 1971-1. Szeged, 1971

Kannossai István

szobász

Kannossai István szobászművészt a Munkácsy-díj II. fokozatával tüntették ki.

-.-: Kitüntetések.

MŰVÉSZET, 1973.április - 5.oldal

Kamotsay István

A vásárhelyi "orzi tárlaton „Diszkúttero" c. alkotása szerepel. (említve)

Palmer Zoltán: Hagyományt megújító realizmus.

Csongrád Megyei Hírlap, 1971. okt. 17.

Kamotsay István

A Vásárhelyi Őszi Tárlaton lemezkompozíciói szerepelnek.

Tandi Lajos: Őszi Tárlat Vásárhelyen.

Dél Magyarország, 1971. okt. 12.

Kamotsay István

Díszkútterv, vas és bronz, 66 cm

Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely 171.

Kanotszay István

Kompozíció I. pabit lemez 45x19
Az élet szimbólumai, vas, 69 cm

Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely '71.

Kamotsay István

Diszkütter (repr.)

A XVIII. Vásárhelyi Őrzi Tárlat anyagából

Tiszatáj, Szeged, 1971. nov. (?)

Kamotsay István

X. Rottenbiller-park névadójának mellszobrát fogja megformázni.

(m.): 7.5 millió frt. közterületi képzőművészeti alkotásakra.

Népszava, 1941. nov. 23,

Kamotsai István

Munkácsy és Szot.-díjas művész. A Százados uti művésztelepen él.

(fotó)

Kép és szöveg: Selmeczi Toth János: A Százados uti művész telep

Népművelés 1968/8 41 old.

Kamotsay István, szobrász

Bartók béla szobrának elkészítését bízták rá.

F. G.: 1972-ben új képzőművészeti alkotásokat helyeznek el a fővárosban 9.

Népszabadság, Bp. 1971. nov. 18.

Komotsay István

A tárlaton bemutatott művei: „Kompozíció I," pabit lemez; 45x19 cm. „Az élet szimbólumai," vas, 69 cm; „Diszkúttérv," vasés bronz, 66 cm. /: reprodukció :/

Rozványi Márta: Vásárhelyi őszi tárlat, Hódmezővásárhely, 1971

Kamotsay István szobrász

műtermében is. Új kompozíciója végső formájában nincs még kész, de a kicsinyített modellek beszédesen szólnak arról a különleges művészi varázsról, mely a szobrászművész mostani munkáját, legújabb útkeresését jellemzi.

— Látható költészetre törekszem. Azt értem ezen, hogy az érzelemre és az érzelemre egyként hatni akarok. Legutóbbi munkáim közül a vásárhelyi gimnáziumban felállított kutamban is erről vallottam. A figurális látványt és a szóban kifejezett mondanivalót házasítottam össze. Most egy ivókúton és egy szoborkompozíción dolgozom; az utóbbi Szolnokra, a gépipari technikum elé kerül. Új anyaggal, különleges acélcsövekkel dolgozom. Az egésszel *az anyag és a szellem egységének dicseretét* akarom kifejezni. Ezt szolgálja a szöveg is, mely a rétegesen elhelyezett különleges üveglapokra, a csövekből készült kompozíció talapzatára kerül.

Mindezt kitűnően illusztrálja az előttünk álló kész modell. A hegesztéssel összeállított sajátos hangulatú csörendszer elvontságában, artisztikusan tölti ki a teret, ugyanakkor levegős áttetszőségében jól érzékelteti azt az alakot is, melyet a művész először gipszbe mintázott; s kitárt karjaival mintegy hívogatólag fordul a világ felé; az emberi szeretetet jelképezi. Mintha fémcsipke lebegne a térben, a vonalak sűrűsödése és ritkulása teremti meg a mű költészetét.

Kamotsaynál a szabad tér, a városi táj díszítésének példáját láthattuk, az utolsó alkotóműhely gazdája most, akihez ellátogatunk,

lyokat „szerzett", lakáskiutalásokat „in-
tézett el".

Kamotsay István

Szimbolum I-II. c. műve (eml.)

szerepel a hűvésztelep

kiállításán

H. Gy: A szárados úti hűvésztelep

jubileuma

Magyar Nemzet 1971 II. 3

Kamotsay István

már köztéren álló körplasztikáinak vázlatait láthattuk az 1970 júliusában rendezett hajduszoboszloi országos vázlat-kiállitáson. Szabó Iván emlékplakettjét kapta.

Sz. Kürti Katalin: Képzőművészeti kiállitások Hajduszoboszlon

Népművelés 1971/1 41old.

Kamotsai István szobrászművész

a Munkácsy Mihály-díj II. fokozatával lett kitüntetve.

Magyar Nemzet, 1973. ápr. 3.

Kamotsai István szobrászmüvész

"Dijak, kitüntetések -1973" cimmel irja a lap: a Munkácsy Mihály-dij II. fokozatával tüntették ki a müvészt.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. ápr. 7.
XVII. évf. 14. sz. 2. lap.

M.D.K.

Kamotsay István, szobrász

egy Lenin szobron és az almásfüritői sporttelep részére egy úszó női szobron dolgozik.

N.I.: Készülő képek és szöbrok között

Esti Budapest, 1956, jun. 28.

MDK

Kamotsay István Wágner László
szobrász - épitész pár

résztvett apályázaton.

--: 14 szobrász és épitész elkészitette
a budapesti Lenin-szobor tervét.

MAGYAR NEMZET 1964. jul. 3.

MDK

Kamotsay István Wágner László
szobrász - épitész pár

résztvett apályázaton.

--: 14 szobrász és épitész elkészitette
a budapesti Lenin-szobor tervét.

MAGYAR NEMZET 1964. jul. 3.

MDK

Kamotsay István

MDK

Szerepelt a "Dolgozó Emberek között" c. kiállitáson, mely 1964 máj. 9-én nyilt az Ernst Muzeumban.

-bgy- : /Cim nélkül/.

Postás Dolgozó 1964. ápr.

Kamotsay István

Várandós — XII. horglemez, 112 cm
Diszkúttero — XVIII. vas és br., 66 cm

Vásárhely Tárlat
Retrospektív Miállítás 1964-73.

Kamotsay István

Díszkütlevo — XVIII., regen

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás, 1964–73.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307
Kamotsay István
KAZÁN

1964 MÁJ 18

1021

Dolgozó em

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍ

A katalógus szeretettel különböztetn
ajánlja a kiállítás megtekin- giccstől, a h
tését mindazoknak, akiről és téktelentől.
akiknek szól, tehát a dolgo- De azért n
zóknak. S miután csatlako- hány alkotás
zunk ehhez az ajánláshoz, tásról, csak
megnéztük az alkotásokat, el- pen.
mondhatom, megérdemli ez a A festmény
szép kiállítás, hogy sokan D. István Ki
megtekintsék.
Mindjárt az első teremben nagyon tetsze
a művészet magas akkordját jellegzetesen
penditi meg bennünk Kamo- rakozókkal, a
tsay István szobrászművész ből kiemelked
Harfázó nője. S ez a hangulat de határozott
végigkísér bennünket a té- Ákos A körüt
mákban, színekben, formák- mű képe Aba
ban változatos kiállításon. emlékeztet, a
Bár túlzás azt mondani, hogy zésével, erőte
a téma változatos, hiszen a te kiugran
képekben, szobrokban, plasz- kidomb
tikákban megörökített gond
lat, művészi élmény tula
képpen csak egy, d
sokszínű, ahogy
dolgozó ember
ben. Alig
közvetv
szob

olajkályharol
hogy bevált és nagyon gazda-
ságos. Amíg egy cső hellíta

Méhes Géza

Befejezésül hadd emlitsem
meg, hogy éppen a kiállítás
megtekintése előtt voltam
egyik dolgozónk új, modern,
igen szépen berendezett laká-
sában. Örüm látni, így raknak
ma már a gyárimunkások.
De valami mégis hiányzott
ebből az otthonból; egy-egy
szép festmény és az üres
könyvespolcokról a könyvek.
Hiszem azonban, hogy az ál-
talános jólét emelkedésével a
kultúra is fejlődik és hama-
rosan eljutnak a dolgozókról
készült alkotások oda, ahova
készülnek: mindnyájunk ott-
honába.

...jdon-
...mégis
...emutatja a
...alkotás köz-
...van más, esetleg
...ide utaló kép vagy
...or. A termek anyagban
...gazdagok és esztétikailag jól
...rendezettek. A katalógusból
...megtudjuk, hogy több mint
500 alkotás közül válogatták
ki a tárlatra elfogadott mű-
veket.

Többedmagammal jártam
végig a termeket. A véle-
nyünk különböző volt, és vi-
tatkoztunk az egyes alkotások
előtt. Nem minden tetszett
egyformán és mindannyiunk-
nak, ami természetes. A kiál-
lításon a legkülönbözőbb mű-
vészeti irányzatok vannak
képviselve: a szürrealista el-
gondolásoktól az impresszio-
nista meglátásig sokfajta mű-
vészeti stílus. Éppen a sokfé-
leségen, a meglepő művészeti
kivitelezésen csiszolódik ízlé-
sünk és válunk kritikusokká.

Nehéz írásban vissza-
adni abból az élményből va-
lamit, amit egy tárlaton szín-
ben és formában látunk. Ezt
még a fénykép sem teheti
meg, nem a leírás. A művé-
szeti alkotásról saját magunk-
nak kell „tapasztalatot" sze-
reznünk; meg kell néznünk,
gyönyörködnünk kell benne
és ott helyben dönteni, hogy
ízlésünk elfogadja-e vagy el-
veti? Sok-sok kiállítás megte-
kintése és elemzése után csi-
szolódik ízlésünk olyan fokra,
hogy magunk is meg tudjuk

Kamotsa

Az épülő Erz
téma, többek
Ezek közül leg
tuk Mácsai Istv
Orosz János V
festménye szint
hagyományait
harmonikus szí
perafestmények
a Biliárdozók,
Csilla alkotása.
tuk az egyetem
a sebészeti o
földművelésről,
legkülönbözőbb
ról, az alföldi t
művészi élmény
kítő munkákat.
kép Blaskó Ján

...ak
...orítva.
...Novod
...szalfalto
...szineivel. Sz
...ó sötét tömusz
...villogos háttér-
...magyar arcú vá-
...t a markáns,
...ünk című képe
...jobban. Talán
Ősz című alk

...ek közül Kurucz
...nt cimű képe
...ügy, példaképp
...utassunk be né-
...elhatalmat az ér-
...A Vendégüben.
...A műveszit a
...TÁS AZ ERNST MÚZEUMBAN
berek között
...ek közül Kurucz
...nt cimű képe
...ügy, példaképp
...utassunk be né-
...elhatalmat az ér-
...A Vendégüben. Sötét háttér,
...A műveszit a
...TÁS AZ ERNST MÚZEUMBAN
berek között

Kamotsay István

Vásárhelyhez kapcsolódtak művészetükkel Kurucz D. István és Kamotsay István. Mindketten a városban születtek, majd elköltöztek innen.

Halász Miklós: Vásárhely művészete.
Pesti Műsor, 1975. okt. 9-15 ig.

Ramotsay István 1.

Nagyon szépet, kifejezőt, nagyon igazat és korszerűt akart. A kérés – ha úgy tetszik megrendelés – első pillantásra egyszerűnek, akár hétköznapinak is tűnhet: „A szolnoki Gépipari Technikum előtti parkba kellene egy szobor, de olyanféle, amely kifejezi az iskola jellegét; s hogy az adott térhez is jól illeszkedjék, az magától értetődő."

Némethi György: Valami ujat, és...

Országi-Világ 1970/10 14 old.

Kamotsay István 2

Kamotsay István olyan ember, olyan művész ihletettségével oldotta meg ezt a feladatot, akire rendkívül nagy hatást gyakorolnak korunk tudományának eredményei, a fizika törvényei, a természet spontánnak tűnő alkotásai, a rendszerekben megnyilvanuló könyörtelen szépség. A ma művésze nem beszélhet fecsegő stílusban.

Némethi György: Valami úyat, és...

Ország-Világ 1970/10 14 old.

Kamotsay István 3

Konokul kereste azt a formai megoldást amellyel legtömörebben fejezheti ki a tömörség próbáját kiállt gondolatokat. És ezért nem formázott derűs arcú ifjút, mondjuk körzővel és fogaskerékkel a kezében, hanem megalkotta ezt a kitárt karú, csődarabokból összehegesztett ember alakot a rácsszerű térben. A műteremben ott áll a kompozíció nőalakja, több mint kétméteres nagyságban, agyagból felrakva.

Nemethi György: Valami ujat, és...

Ország-Világ 1970/10 14 old.

Kamotsay István 4

A mozdulat örök és nagyon szép. A kitárt kar lehet szerelmesé, gyermekét fogadó anyaé, napnak örvendőé, közösségnek hálás szemészé, és még ki mindenkié... Az öröm és a vágy szertelen, igaz mozdulatát a művész fegyelemmel visszafogta, s ez a mozdulat nála ezúttal az ember megismerési vágyát, a tudás felé kitárulkozó embert szimbolizálja.

Némethi György: Valami ujat, és...

Ország-Világ 1970/10 14 old.

Ramatsay István

Az alakot körülfogó rácsszerű lömb a geometriai tér „megfogása" három dimenzióban, s a vonalalak (rácsok) sűrűsödése és ritkulása nem véletlen szeszély, hanem a fizikától segítségül vett rendszer szerint alakul. A figura körvonalai szerint módosult a tér, s ez ismét kifejez valamit: az ember érzékelhető jelenlétét, a természetre ható, alakító erejét.

Németh György: Valami nyat, és

Országos Világ 1970/10 14 old.

Kamotsay István 6

A szobor anyaga a tervek szerint idő-
járásálló acél lesz, s mellette még egy
érdekes, kiegészítő „dekoráció" is találha-
tó. majd, egy különleges, vastag üveggel
borított utacska. Az üveg alatt, fein szálas
műanyagra dolgozva egy molekula, egy
atom és egy atommag energetikai állapo-
tát jelző diagram és egy idegsejtmetszet
lesz látható.

Nemethi György: Valami ujat, és...

Ország - Világ 1970/10 14 old.

Kamotsay István 7

Az üvegen - amelyet Szabó Erzsébet üveg-
iparművész készít majd el - a periodusos
rendszer rajza kap helyet, s a négy fizi-
kai kölcsönhatással kapcsolatos szöveg,
melyről neves tudosunkkal, Marx György-
gyel konzultált a művész. A szövegy egy vég-
telenül komoly „játék" eredménye: nyolc mon-
dat, amely harminckét mondatnak meg-
felelő szöveget tartalmaz...
Némethi György: Valami ujat, és...

Ország-Világ 1970/10 14 old.

Ramotsay István 8

Elolvasása majd a szemlélőt is egy kicsit alkotóvá teszi, anélkül, hogy kínlódnia kellene holmi rejtvényfejtéssel. A művés gyakran olvas fizikai tárgyú munkákat és mélységes tiszteletet érez e tudományág avatott művelőivel szemben. Meggyőződése, hogy egyetlen mai művész sem élhet és alkothat csupán az „érzelmek börtönébe" zárva, hiszen ma élünk, s szükségképp hatnia kell ránk a kor értelmének, a tudomány gyönyörű eredményeinek is.

Némethi György: Valami újat, és...

Ország - Világ 1970/10 14 old.

Szamotszay István

már nem egyszer igazolta munkáival, hogy milyen erőkkel dolgozik a természettudomány és a filozófia hatásaira. Erről beszélnek a líceum város részére készített szép fali „H_2O molekulái" és az egységet ábrázoló erőfelhők, növények és gyökerek — szemlélődő erőfelhők. Nap. Igyálltalán nem kell erőltetni a ~~Nap~~

Kamotsay István 10

Különös gonddal és szeretettel készítette el hódmezővásárhelyi, egykori iskolája elé azt a kutat, amelyen tizenhat dombormű és tizenhat tábla szövege vall az emberi életről – az élet szépségéről és értelméről: „Az élet az anyag ritmusa"...

Némethi György: Valami újat, és...

Ország-Világ 1970/10 14 old.

Kamotsay István szobrász

a fővárosban bemutatott vásárhelyi
őszi tárlat anyagában szerepel a
művész alkotása.

Kőműves Gyula: Vásárhelyi Tárlat, Budapesten.

Szabad Föld, 1944. júl. 28.

Ramotsky István
festő

Méltatás

Szabó Endre: Igy kezdődött - igy folytatódott.
Müvészet, 1974. március - 5. oldal

Ramotsai István

szobrászművész, az elmúlt években készített közteri szobrairát a Munkácsy Mihály-díj II. fokozatát kapta.

Magyar Hírlap 1973/92 Vold.

Kamocsai István

A vásárhelyi idős mesterek nyomában
zárkóztak fel a fiatalabbak a kör-
nyékről és az ország különböző tá-
jairól. Többek között Kurucz D. István
Kamocsai István, Kohán György és Almási
~~István~~ Gyula,

Láttuk, hallottuk

1974. VII. 28. |Petőfi| 12.28 Ka.

Kamatsay István szobrászművész

A műtárgy évtizedekre előre szerkezti meg a jó és alkotó közérzetet, az emberi harmóniát. A művész diszkutjából isznak a hódmezővásárhelyi gimnazisták. (említve)

Lasonci Miklós: Iskolagalériák
Magyarország, 1974. szept. 1.

Kamotsay István

Várandós horganylemez 112 cm
Díszkuttero vas és bronz 66 cm

Vásárhelyi Tárlat
M.N.G. 1974. Jul-Szept.

Kamotsay István

Diszkúttervezés.

Vásárhelyi Tàlat
M. N. G. 1974. Jul-Sept.

Kamtsay István

Vásárhelyi születésű szobrászművész. A vásárhelyi szobrászat egyik kibontakoztatója.

Németh Lajos: Modern magyar művészet
Corvina 1968.

140. l.

Kamocsay István

Kamocsay István. - Munka 1966. május.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. ~~242-284~~ 243-284. l./
253. l.

Kamotsay István

Szabó Éva: Külső és belső normák szerint. Kamotsay István nobrán műtermében. – Szocialista Művészetért, 1966. 9. évf. 7 n. 5. l.

Szabó Éva: Arcképvázlat SZOT-díjas művészekről. Kamotsay István nobrán. – Szocialista Művészetért, 1966. 9. évf. 7. n. 5. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284. l./ 254. l.

K Kamocsay István
tobiás

Kúrnáz D. István
festő

közös kiállítása
a Múcsarnok hamaratermében 1959 dec.

Havas L.: A két kiállításai. Népszava, 1959 dec. 10.

unasinnok

1

~~Hoffmann Okóné~~

~~Műveszház~~

~~1914 évi nagy~~

~~kraft~~

~~Folyópart~~

~~Szépérd~~

Ramotsai ~~Más~~ István

A vásárhelyi kútra
ólom 57×57

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Kamatsai István

A vásárbelyi kútra

ólom, 57 x 57

Dolgozó emberek között kiáll-

Ernst muzeum 1968. jan.

Kamotsay István

"Vivó" c. szobráért és a hódmezővásárhelyi szovjet emlékmüért a Munkácsy-dij II. fokozatát kapta.

Irodalmi Ujság, Bp. 1953. ápr. 9.
IV. évf. 8. sz. 8. lap.

Kamotsay István szobrászmüvész

Tiz müvész-nevet, -közöttük a müvészt is-
sorol fel a lap és rövid közleményben hi-
rül adja, hogy a földalatti gyorsvasut di-
szitésére szobrok készülnek, melyeket már gi
gipszbe öntöttek.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. aug. 14.
III. évf. 17. sz. 8. lap.

Kamocsay István

Úszónő (nabor, kapró)

Nagy univerzitás, 1965, 4 sz., 48 old.

Kamotsay István

M.D.K.

A Szaiados-úti művésztelep lakója

Tokaji György: A Szaiados-úti művésztelep
Művészet, 1965. február - 11 lap.

M.D.K.

Kamotsay István
szobrász

A művész a katalmas mé-
retchet kedveli, Pátray tanítvá-
nya volt.

Telepy Katalin: Az 50 éves Szárados úti művésztelep kiállítása
Művészet, 1965. február — 12 kap.

Kamotsay István

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: Vásárhely Népe

Megjelent: 1949 SZEP. 23.

A „Vizhordó lány" új szoborkiképzését Kamotsay István tervezi

Jelentettük, hogy a Kossuth-tér rendezési munkálatai során Pásztor János művét, a „Vizhordó lányt" is áthelyezik. A kiváló alkotás új környezetének kiképzését Kamotsay István vásárhelyi szobrászművész tervezi. Uj, szép, művészi környezetet kap Vásárhely nagy fiának alkotása.

Kamotsay Ikram

nobrán

Szabad Művészet

1957. 396-l.

A m. kir. vall.és közokt.

alatt a keb. számv. VII. é

ének másolata:

Költségvetési év 1928/29.

mogatása." Müemlékek Orsz.

átköltözködési és költsége

Utasitom, h

Bizottsága épitőmester müv

a folyó évi október hó 22-

marosra-Visegrádra és viss

Kamotsai István

festőművész

Szabad Művészet

1951. 11. 504. l.

A m.kir.vallás-és közoktatásügyi mi
ungvári apostoli kormányzóhoz intéz

Értesitem Méltós
rozására kiutalt államsegé
mu jelentését tudomásul ve
Fogadja Méltóság
tását.

Budapest, 1944.

A minisztertanács határozatot hozott Lenin-emlékmű felállítására

A minisztertanács, eleget téve szocializmust építő népünk óhajának, hogy a nagy Lenin halhatatlan emlékét hazánkban is méltó emlékmű hirdesse, elhatározta, hogy Vlagyimir Iljics Leninnek hazánk fővárosában, Budapesten szobrot emel. A szobor felavatása időpontjául 1954 január 21-ét, V. I. Lenin halálának 30. évfordulóját tűzte ki.

A minisztertanács az emlékmű-pályázat kiírására és a pályaművek elbírálására kormánybizottságot küldött ki. A kormánybizottság elnöke *Rákosi* Mátyás, a bizottság tagjai: *Dobi* István, *Gerő* Ernő, *Farkas* Mihály, *Révai* József, *Hidas* István, *Horváth* Márton, *Darvas* József, *Erdei* Sándor, *Pongrácz* Kálmán, *Bernáth* Aurél, *Domanovszki* Endre és *Mikus* Sándor.

A zártkörű pályázaton a következő szobrászművészek vesznek részt: *Beck* András, *Kamotsay* István, *Kisfaludi Stróbl* Zsigmond, *Kocsis* András, *Makrisz* Agamemnon, *Olcsay-Kis* Zoltán, *Pátzay* Pál és *Tar* István. (MTI)

Kamotsay István

Szabad Nép 1953. jan. 7.

akarják nev

és rendezebb- közben valamelyik ta

tézet falai kiládul: „Igen, Flisár drág

Ma már csak egy.

~~kéltő~~, az ifj ndásad is rossz volt. D

teni tisztelet tasa meg, hogy mit tud

~~Amely~~ t kapnyába kell rugd

A kétkezdő

~~kétfőn~~ A hé Iskolónknak – mint e

áhítatokon

~~ben az iste~~ e hivatása, hogy vallás

Igét hallgat

számára ~~igés~~ Igé s életre nevelje tanítvá

zsoltárokat

~~von~~ Iskolá Az Alma-Mater nev

Kamotsay István

Szabad Művészet
1950. 9. sz. 332. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kamotsay István

PAJTÁS

1972 AUG 23

KAMOTSAY ISTVÁN: ÚSZÓ NŐ

1021

* * *

Elmondta: Soós Csaba, a KSI 1
éves, négyszeres felnőtt bajno
úszója, 1971 legjobb úttörő-sportc
ója.

Lejegyezte: D.

MDK

Kampis János

Mária Magdolna, of.

Árveréai Közl. 1930. dec. 8.rk. 88. auke.

23 l.

MDK

Kampis János

Lucifer, paszt.

Fürdés előtt, rajz

M. Akv. és Dasztffestők Egyes. 8. kiáll. N.Szal.
~~92ix~~ 1921. ápr. 1o l.

MDK

Árverési Csarnok aukc. kat. 1934. szept.
4o 1.

Kampis János
"Pythia", olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 17 l.

MDK

Kampis János

M.Képzőművészek Orsz.Szöv. és a Délvidéki Szépmives Céh ... kiáll. Ujvidéken. Szépművészet, 1941. 1.sz. 32 l.

Kampis János

Ablak előtt, paszt.

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mics. 21 l.

Kampis János
Akt, tollrajz

Magyar Studio avató kiállitás. 192o. 1o 1.

felette négyszögű ablak, e
lak, ujra párkány, félkörü
Egyenes toronysisak. A tor
testéhez. Ebben az ivben i
jón és a szentélyen kétold
záródásu szentély.
Belseje: Belül a hajót és
fedi.
Berendezés: Oltár barokk,
zénakompozit fejezete fele
egy-egy kis angyalszobor.
ra. Kép, Krisztus az Olajf
Vacsora, XVIII. század vég
Szószék kis rokoko kartus
Az ajtókon rokoko vasalás
Felszerelés: Kehely: Talpá
1798. 18 cm magas.
Irodalom: Borovszky loo l.
evangélikus egyház történet
Károly: Evangélikus templo

MDK

Kampis János

Dorf im Siebenbürgen, repr.

Svajcimagy kiáll. 1944.

1/. MDK

Kampis János, festőm.

Pasztellek: 26. Hahn Bandi arcképe.
27. Utolsó napsugarak. Bp.szfv.tuk.
28. Arcképvázlat.
29. Zsuzsi.
30. Dr. Rudas Józsefné arcképe.
31. Szalay Juditka arcképe.

KMTárs. 1930. őszi kiáll. Kat. 31.1.

Kampis János

MDK

Ablak előtt, pasztell

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

MDK

Kampis János

Képzőművészet 1935. 7.l.

Kampis János

MDK

Dr. Szalay Istvánné arcképe, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

szövarch 20.-168lap

Kampis János.

A Nemzeti Szalon kiállitást rendezett müveiből 1919-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

MDK

Kampis János

Gyermekarckép

KMT 1928. tav. kiáll. kat. 17.l.

MDK

Kampis János

Arcképtanulmány, paszt.

Kettős arckép

KMT 1928. tav. kiáll. kat. 18.l.

Kampis János

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

Újság 1926. X. 24.

Kampis János

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH 1927. IV. 2.

Kampis János

Győri egyházművészeti kiállításon fel-
ménzeivel szerepelt.

NY-930.III.18

Kampis János

Alkotásával szerepel a Magy.Képzőm.Egy.jub. kiáll.-án.

P.H.934.XII.12.

Kampis János

Szombathelyi egyházművészeti kiállításon neve szerepelt.

PH.930.IV.4.

Kampis János

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Vágy a messzeségbe.

Pesti Hirlap
1934.I 17.

Kampis János

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.I.14.

Kappis János

"Jó" aktja

a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiállitásán.

Pesti Hirlap, 934.XII.13.

MDK

Kampis János

Reggel	pastell
Bacchansnő	tollrajz
Siesta	"

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatának katálogusa. 1920.Majus. 11.o.

MDK

Kampis János, festőm.

az ötödik terem vezető értékei közé tartozó művész.

A Műcs. téli Tárlata. -

Képzőművészet. 1933. VI. évf. 46. sz. 10.1.

MDK

Kampis János

A Képzőm. Társ. 1918-19. évi téli kiállitása.
Müvészet 1918. 50.l.

MDK

Kampis János

Arckép, c. műve.

Művészet, 1917. 5.l.

MDK

Kampis János

Képzőművészet 1928. 8-9. sz. 83.l.

Kampis János MDK

dr. Benczik Zoltánné arcképe, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Kampis János MDK

Maria Immaculata, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kampis János MDK

Cassandra, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Kampis János MDK

Delelő

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Kampis János MDK

Árnyékban, pasztell

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

Kampis János MDK

Cassandra, repr.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Kampis János MDK

Indulás az itatáshoz, olf.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

Kampis János

MDK

Férfiarckép, olf.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállítás

Kampis János MDK

Glattfelder Gyula csanádi püspök, repr.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Kampis János

Szent Ferenc stigmatizációja

Szent Imre emlékkiáll. kat. Műcsarnok. 1930. 16.1.

Kampis János MDK

Gyermekarckép, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállítás

Kampis János MDK

Kettős arckép, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Kampis János MDK

Arcképtanulmány, pasztell

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Kampis János

dr. Báthor Istvánné arcképe, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállítás

Kampis János MDK

Arckép, olf.

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kampis János MDK

Madonna, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Kampis János

A Mügyüjtő. 193o. évf. 299.l.

Kampis János

MDK

Toldi Miklós.Az Orsz.Földhitelintézet margitszigeti sportházának falfestmény-tervei, tempera

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Kampis János MDK

Preludium, tempera

Mücsarnok 1937 Téli Kiállitás

Kampis János.

„Madonna" c. festménye szerepel a Műcsarnok téli tárlatán. (említve.)

Magyarság, 1928. dec. 16.

Kampis János MDK

Preludium, repr.

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Kampis János

MDK

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Kampis János.

Esztergomban a Szövetség társasága egyházművészeti kiállítást rendez, melyen műve szerepelni fog.

Uj Nemzedék, 1928. Nov. 11.

Kampis János.

Az Esztergomban nyílt egyháznűvészeti kiállítást rendezte.

Nemzeti Ujság. 1928. nov. 13.

Kampis János.

Az Erztergomban nyílt egyházművészeti kiállítás rendezője.

Magyarság, 1928. nov. 13.

Kampis János.

Az Ernstergomban megnyílt egyházművészeti kiállításon festményével szerepelt.

Magyarság, 1928. Nov. 10.

Kampis János MDK

Breuer Szilárd, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Kampis János MDK

Kállay Imre, olf.

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

Kampis János

Kinizsi Pál, Buvár Kund, Szent László, Lehel és Botond, vázlat

Mátyás király sólyomvadászatra indul, tempera

Műcsarnok 1939 dec.-1940 január

Kampis János MDK

Csodaszarvas, vázlat

Mücsarnok 1939 dec.-1940 január

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányut

. . . . . .

Kampis Aladár

E. K. 932. XII. 21.

Kampis Jákos

Kiállít

P.H. 932. XII. 20.

v

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

n: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ké

Kampis Jolán

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . Hely: . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . .

Önálló kiállításai: . . . . . Kiállít

Mely kiállításokon vett részt: . . . . .

N. U.: 932. XII. 20.

Hol jelentek meg kritikák vagy méltatás

Kampis

Kvallet

M. 932. XII. 18.

i v

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

tán: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Kampis János

A Műcsarnok 1927-es tavasi tárlatán a „Lövetség" csoport tagjaként szerepelt.

? 1927. IV. 1.

Kanyis János

A Nücsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. XII. 8.

Kampis János MDK

Tonelli Sándorné arcképe, olf.

Io, olf.

Micsarnok 1926 őszi kiállitás

Kampis János MDK

Holdvilág a kálvárián, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Kampis János

MDK

Delelő, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

MDK

Kampis János

Képzőművészet 1934. 38.1.

MDK

Kampis János

A Képzőm.Társ. fennállásának nyolcvanéves jubileumá alkalmából kiállitást rend. a Műcsarnokban. Műveivel szerepelt a kiállitáson.

Lazáni Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.márc.2. 13.l.

MDK

Kampis János

A Képzőm.Társ. fennállásának nyolcvanéves jubileuma alkalmából kiállitást rend. a Műcsarnokban. Művei a kiállitáson.

Lazáni Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.márc.2. 13.l.

Kampis János MDK

"Pythia", olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Kampis János.

Kampis J.: A művész felségjogai. Visszaemlékezés Székely Bertalanra. Magyarság 1943. okt. 17. 15.l.

MDK

Kampis János, festőm.-műtört.

574. Női akt. Pasztell. J.l.j.

Árverési Csarnok aukció. 1931. dec. 4. su. Kat. 37.1.

M.D.K.

Kampis János

A müvész fényképét közli a lap Halász Gitta, az Operaház müvésznőjével együtt, aki mint modellje szerepel a képen a róla festett művel együtt.

22-28
Szinházi Élet. Bp. 1934. juli 8-14. XXIV. évf. ~~29.-sz.-30~~ 31. sz. 29. lap

.D.K.

Kampis János MDK

Álmok kertje, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállítás

Kampis Ilona, okl. ruhaterv

Magyar Iparmüvészet 1934. 2o7 l.
A magyaros öltözködési mozgalom orsz. bizottságának ruhatervpályázatának eredménye.

MDK.

Kampis Ilona

A magyaros öltözködési mozgalom országos bizottságának ruhatervpályázatán az I/ ruhacsoportnál (iskolai formaruha) tervét oklevéllel tüntette ki a biralóbizottság.

Cikk: Pályázatok.

Magyar Iparművészet, 1934. 207.l.

MDK.

Kampis Gyula, festöm.

Klasszikus irányban dolgozik. Különösen női akt-képein a beállitás müvészimegválogatóját, a finomérzésü megfigyelöt ismertük meg benne.
Némelyik női akt-ja kissé mesterkélt pose-ban van megfestve.
Stalmakalapos női fejet ábrázoló olajképe a legszebb festménye.

M.V.:

„A "Szövetség" első kiáll. -a a Nemzeti Szalonb[illegible]

"Élet". 1924.ápr.14. 8.sz. 157.l.

Kampis Antalné

l.

Bírómagy testőnek

51. l. –

Kampis Antalné

muzsnai Kampis Margit

festő

koll. kiáll, életr.

20 rím

d

Nemzeti Szalon. 1931. okt.

7 3. csop. kiáll.

Kampis Antalné

özv. Kampis Magdi

grafikus.

Kampis Antal dr
művészettörténeti
felesége
Dr Dercsényi Dezső
levelei

Kampfl József

Megbízást kapott Kampfl József, hogy az albertinai Tessedik szülőházának részére Tessedik Sámuel mellszobrát készítse el.

Közéleti munkák:
Művészet, 1978. október 45 lap.

Kampfl József, szobrai

● SZOBORAVATÁS. A XX. kerületben a kénzőművészeti világhét alkalmából felavatták Kampfl József szobrászművész Emberpár című alkotását a Baross utca 22—24. számú ház előtti parkban. A szobrot dr. Csendes Béláné országgyűlési képviselő leplezte le.

–: szoboravatás

12.

Esti Hírlap, Bp. 1978. szept. 23.

Kompfl József

Megbízást kapott Kompfl József hogy a XX. Baross Gábor u. lakótelepen „Emberpár" mészkő szobrát helyezze el.

— : Köztéri munkák.
Művészet, 1979. április – 47 kép.

KAMPFL JÓZSEF

1939. június 13-án Monoron született. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán 1958—1963. között tanult, mesterei Somogyi József és Mikus Sándor voltak. Kiállítását megrendezték Békéscsabán. Szobra áll Nagyszénáson, Kalocsán, Szegeden, Siklóson, Monoron stb.

Lakcíme: Budapest XII., Mártonvölgy út 14.

Kútfigura, süttői mészkő, 205 cm
2. számú Kórház, Szeged tulajdona

Magyar gobányati kiállítás Bp. Múcsarnok 1978. V.5-28.

Kampfel József

Kampfel József szobrászművész tervei alapján díszkút felállítását tervezik a IX. kerületi Pest-Buda filmszínház előtt. Hamarosan befejezik a Hősök terén a millenniumi emlékmű helyreállítását, hogy mire beköszönt az idegenforgalmi szezon, Budapest e monumentális szoborcsoportja ismét régi pompájában táruljon elő.

Ma 3-6

Kampfl József

Megnyílt Gyömrön a Nagy István Csoport felsőfarkasdi művésztelepének idei kiállítása. – A Csoport alapja ugyan erősnek bizonyult, hogy nem szüntette meg munkáját egyesek fájó kiválása, – mint a műsz is.

Losonci Miklós: Felsőfarkasd, 1976.

Pest Megyei Hírlap, 1976. nov. 25.

KAMPFL JÓZSEF szobrász és éremművész
Monor, 1939

A Képzőművészeti Főiskolán Mikus Sándor növendékeként végzett 1958-63-ban. Tanulmányuton Ausztriában, Svájcban, Olaszországban és a Szovjetunióban járt. 1964 óta kiállító művész, csoportos bemutatók mellett Békéscsabán és Tokajban volt egyéni kiállitása. - Tömör, zárt szerkesztésü kőszobrainak fő témája a család; beállitásait szelid lirizmus, s az érzelmi kötődések kifinomult plasztikai megjelenitése jellemzi.

Művés Zéletrajzok 1975

Rampff József

Megbízást kapott Rampff József Monorra a Főtérre elhelyezendő Felszabadulási emlékmű tervezésére. A mai megkövető építészeti jellegű emlékmű kivegésítése figurális plasztikával.

------: ~~Köztéri munkák~~. Köztéri munkák.
MŰVÉSZET, 1976.február - 48.oldal.

Kaempfl József

1970-ben bőrös kiállítása volt
Tokajban Kaempfl József-nek és
Sárós András Miklósnak.

Menyhárt László: A vágás dialektikája.
Művészet, 1976.október - ~~13~~ 10.oldal.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 MAJ 1.
PETŐFI NÉPE

Kanyafl József

1021

LOM • MŰVÉSZET •

olá

skolája
45 fi
tag

fu

● Kampfl József: Anya gyermekkel. A vörösmárványból készült 30 centiméter magas kisplasztika a bajai városi tan

Kampfl József

1967-ben alakult Nagy István Csoport festői
brászi társulás rangját emelte, hogy az in-
láskor olyan műveszi minősége adott mér-
ket a többieknek, mint Kampfl József, Kecs-
es Lajos műveszete.

...ci Miklós: a Nagy István Csoport tíz éve.
...: Hírlap, 1947. szept. 21.

Kampfe József, szobrászművész

Tiszafüreden, a járási hivatal előtti
terén állították fel a művész vízi
madarakat ábrázoló alkotását.
(említve és repr.)

Szolnok Megyei Néplap, 1977. okt. 2.

mpl József

Plasztika Zákonyban

Magyar Nemzet 1986. VII. 15.

e József

"Tímár József" portré

→ Benedek György

MOVÉSZET 1985/7/47

Kampff József
portrai

Kampff József portréival szerepelt
ez tárlaton.

Kovács Gyula: Studió '72
MŰVÉSZET, 1972.december - 31.oldal

ampfl József
szobász

Kampfl József 6 kis bronz
erűvel szerepel a tárlaton

Vidos Zoltán: Studio Galéria 72/IV.kiállitása.
MÜVÉSZET,1972.október-november - 65.oldal

Kampfl József szobrászművész

Dobrovits Ferenc festőművészzel b
zös kiállítása nyílik jún. 1.-én a b
kési Jantyik Mátyás Múzeumban.

Békés m. Népújság, 1973. máj. 31.

mpfl József
metrikus kompozíciói ízesen fo-
mazott alkotások. Részt vett a
dió Galéria negyedik kiállításán,
yen a szobrász szakosztály mutat-
ik be.

cz Sándor: Kiállításról kiállításra.

gyar Hírlap 1972/247 bold.

Siklós. Kampfl József felszabadulási emlékműve

Kampfl József
szobrászművész.

Napló (Veszprém), 1979. ápr. 4.

i Vasziljevszkijt emlegette. Szóba került olbuhin marsall neve is, aki a 3. Ukrán ront élén hazánk déli részét, a Balaton örnyékét szabadította fel.

– Tolbuhin kemény katona volt, de imosenko még nála is keményebb.

– Timosenko? Ugyan miért?

– A fia példája jól bizonyítja ezt . . . imosenko fia a 3. Ukrán Front kötelécében harcolt. Főhadnagy volt. Kitűnő catona, jó szervező. Tolbuhin úgy gondolta, hogy a törzsben, közvetlen melette a helye. Telefonált az apának, hogy engedje meg: Visszarendeli a frontról a iút és beosztja a hadműveleti osztályra. „Szó sem lehet róla. Csak harcoljon, mint a többi katona. Ő sem lehet kivéel!" Harcolt is. Siklós mellett esett el . . .

Timosenko főhadnagy Baranyában ősi halált halt. Ott temették el és az öregségében is egyenes, szálfa termetű, kopasz Timosenko marsall gyakran járt a sírnál. Inkognitóban, civilben és emelt fejjel.

5

Ezek a történetek jelentik számomra Kliment Jefremovicsot, a magyar nép barátját . . .

Gáldonyi Béla

Pállfyné, – tegyenek, amit akarnak velünk, de hagyják békén a lányomat –.

– Ne röhögtessen, mamika, na indulás. Már előkészítettük maguknak a jó kis kuckót. Itt nem messze a szomszédban. A Báles ház pincéje, az jó lesz maguknak, ott elmélkedhetnek. Az angol rádiót ugyan nem hallgathatják, de majd mi gondoskodunk egy kis zenéről . . .

A télnek már vége, közeledett a tavasz. Ám a határ nem akart megújulni. Néma dermedtség ölelte körül a falut. Csak a kanonoki rend kastélyában kurjongattak az SS-legények.

– Riadó – szakította félbe a mulatozást az őrszem. – Bakonycsernye felől jönnek az oroszok.

– Sorakozó – ordította fejét vesztve a főhadnagy. – A Magyarhegy felé megyünk.

– Hülye. Likvidálni őket. Valamennyit.

A szeszfőzde udvarán már sorakozott is a kivégzőosztag. Az istálló falánál 21-en álltak. Nők, fiatal leventék, megviselt férfiak, amerikai pilóták. Ismertek és ismeretlenek . . .

Fürdik a vidék a csodás napfényben. A lankák, az enyhe dombok, a takaros házak. Gyerekek rajzanak szerteszét az iskolából, öreg, fejkendős nénikék bandukolnak a déli misére. A bisztró előtt

Kampf József

Móricz Zsigmond mellszobrát állították fel Tiszakécskén az író nevét viselő általános iskola és gimnázium előtti téren. A szobor Kampf József munkája.

Magyar Nemzet 1985. V. 14.

Kampfl József, [szobrán]

L. Kő Pál

Szöllősi Ferenc: Építén, művén együtt.. 2

Esti Hirlap Bp. 1981 febr. 13

Kampfl József

Pár kő 36 cm

21. Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Kuz.
Hódmezővásárhely 1974.

Kampl József

Győrtes — XVIII. kr. Ø 11 cm
Hajnal — XIX. kr. Ø 28 cm

Vásárhelyi Károly
Retrospektív kiállítás 1964-73.

Kampff József

Pár, Pb, 36 cm

21. Városhelyi Tárlat, 1974.

Kampfl József

A Dél-Pest megjei Nagy István csoport tárlatain az elmúlt évek során szerepeltek művei.

Losonci Miklós: A gjömrői tanács és a képzőművészet.
Tanácsok Lapja, 1974. júl. 26.

Kampfl József [Mozart]

A Nemzeti Galériában rendezték meg a Vásárhelyi Tárlatot – az elmúlt tíz év anyagából, – melyen szerepeltek műrei. Női portréja (említve)

Lasoná Miklós: Kiállítótermekben. Pestmegyei Hírlap, 1974. júl. 24.

Rampfl József.
Fiatal fővárosi művészek Dobrovits Ferenc festőművész és Rampfl József szobrászművész alkotásaiból kiállítás nyílt tegnap a békési Gyulai László Múzeumban.

Magyar Hírlap 1973/150 8old.

Kampfl József

Müve szerepel "Angyalföld művészeinek tárlatán" a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1974 január 6

12.old.

Kampfl József

Érmei szerepelnek a Studió
Galéria Vallásán - emlékére

Magyar Nemzet 1972 szeptember 3
11. old.

Kampfl József, szobrász

Kalocsán új szökőkutat építettek. Ezt díszíti a fiatal szobrász harasztli mészkőből faragott kompozíciója, amely fiatal fiút és leányt ábrázol.

[Hallottuk]

– :□ Kj szobornal 2.

EST/HIRLAP, Bp. 1972. jún. 6.

Kampfl József

Egyensúly, Ő, 28 cm

Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely '71.

Kampfl József

Este, bronzerém, 11 cm
Családok, –"–, 10 cm
Győztes, –"– 11 cm

Vásárhelyi ösztárlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely '71

Dampfl József

1939. június 13-án született Monoron. Képzőművészeti Főiskolát végzett, jelenleg a főiskolán tanársegéd. Műve: „Szindbád 1971", bronz, Ø 10,3 cm.

Domonkos Ferenc: III. országos kisplasztikai biennálé, Pécs, 1971

Kampfl József
szobrán

„Mese" (repro)

Kovács Gyula: Studio Galéria
MŰVÉSZET, 1972.szeotember - 37.oldal

Kampfe József
szobrász

A Balatoni Nyári Tárlaton
bemutatták Kampfe József
„Öreg és fiatal" cimü bismé-
retü szobrat

Kovács Gyula: Nyári tárlatok.

MÜVÉSZET, 1972.szeptember - 34.oldal

Kampfl József
szobrász

Kampfl József két kisméretű
köszobrával szerepel a tárla-
ton.

Rideg Gábor: XIX.Vásárhelyi Őszi Tárlat.
MŰVÉSZET, 1972.december- 32.oldal

Kampff József

Öreg és fiatal bronz

45 cm

6. Balatoni Nyári Tárlat

Kampfl József, szobrász

Művei: I. Rákóczi Ferenc mellszobrát a tokaji I. Rákóczi Ferenc ált. iskola bejárata előtt a parkban helyezték el.

—: Rákóczi-szobor 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. jún. 1.

Kampffl József

a Dél-Pest megyei Nagy István képzőművészeti csoport az Eötvös klubban mutatkozik be, ahol „Színház", – „Földrengés" c. plakettjei (említve) „Az Est" c. plakettje (repr.) szerepelnek.

Tamás Ervin: A grafikától a plakettig.

Pest Megyei Hírlap, 1971. máj. 18.

Kampfl József

A tárlaton bemutatott művei:
„Este", bronzérem, 11 cm.;
„Családok", bronzérem, 10 cm.;
„Győztes", bronzérem, 11 cm.

Rozványi Márta: Vásárhelyi őszi tárlat,
Hód mezővásárhely, 1971

Kampfl József

A tárlaton bemutatott műve:

„Egyensúly", kő, 28 cm.

Rozványi Nóra: Vásárhelyi őszi tárlat, Hódmezővásárhely, 1971

Kampfl József
szobrász

Az ezém műfaját képviselte a
tárlaton.

Kovács Gyula: A 18. vásárhelyi tárlatról.
Művészet, 1971. március – 29 oldal.

Kampfl József
szobrász

„Egyensúly" szobrát mutatta be
a tárlaton.

Kovács Gyula: A 18. vásárhely tárlatról.
Műrészet, 1972. március – 29 oldal.

Kampfl József
szobrász

„Egyensúly"
(repro)

Kovács Gyula: A 18. vásárhelyi tárlatról.
Művészet, 1972. március - 29 oldal

Kampfl József szobrászművész

Jún. 30.-án Békéscsabán a Magyar Földrajzi Társaság XXVI. vándorgyűlése befejeződött, délután a társaság megnézte a művész tárlatát.

-gic-: Megkezdi munkáját az MTA Földrajztudományi Kutató Intézetének Alföldi Csoportja Bcsabán.

[illegible] Népújság, 1973. júl. 3.

Kampl József

Győztes bronz ⌀ 11 cm
Ajnal kő ⌀ 28 cm

Vásárhelyi Tálat
M. N. G. 1974. Jul-Sept.

Kampis Antalné

muzsnai Kampis Margit

Középiskolái után a Képzőmüvészeti Főiskolán kezdte meg tanulmányait, hol Glatz Oszkár és Csók István voltak vezető tanárai. Főiskolai évei alatt 6 izben nyert dijat, többször kitüntető elismerést és három izben volt a pécsi müvésztelep ösztöndijas tagja. A Szinnyei Társaság Tavaszi Szalon, Mücsarnok és Nemzeti Szalon kiállításain vett részt.

1931. Ort. Koll. kiáll. a Nemzeti Szalonban. Olaj és vitf. tölcs figurális.

499. Ismeretl

A XVIII. száz

Buda városa és környéke.

Az ábrázolt vidéket olyké
középtért átszelő Duna jobb
Rácz- és Vizivárost meg a török
pedig a Margitszigetet és átellen
látjuk. Az innenső parton Pest vá
híd közeledik, kőfalak veszik k
Rákos mezején három úr vadás
a kutyától üldözött nemes vad
tölti, mialatt a domb mögül fo
kutyáját vezeti pórázon és a sz
a földön ülő és nyáját legeltető
fekszik és mögötte kutya alsz
hegyek foglalják el. Az égbolt

Vászon, méretei 158 : 237 cm.
400 K. — A Nemz. Múzeum régiség
24-iki 35880 sz. engedély alapján 18
(128–893). — Bejelentetett 1894 sz

Kifüggesztésére vonatkozó ada
retlen festő a XVIII. szból: Buda
49. *Ismeretlen festő a XVIII. szból:*

Kampis Margit

Hül, Budapesten 1898 maj
30. Rk. 6 felsőbb leányisk.
1916/17. I. elsőéves művész-
nőr. Rakssányi Dezső
1916/17 II elsőéves n. o.
1917/18 I. másodéves Glatz,
Bosznay J., Pilch J.
1917/18 II. másodéves Glatz O.
1918/19. I. harmadéves n. o.
1918/19 II. " "
1919/20 I–II. negyedéves
1920/21. I–II. negyedéves
Csók István

Honfoglaláskori ezüst nyújtítés

VIII. 203.

Kampis Margit

1916/17 - 1923/24

Ferképzőmfoiskévk

97. l.

Kampis

Műcsarnok téli kiállításán képé-
vel szerepelt.

8 ó u. 929. XII. 22.

MDK

Kampis János

Vágy a messzeségbe.

Képzőm.Társ. 1934.évi téli kiáll.tárgym.
Jan.14 - febr.11.

MDK

Kampis János

Mária Magdolna, of.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz. 22 l.

Kampis János

MDK

Rudas Janczi arckép, pasztell

Io, olf.

Demel Jutka arcképe, pasztell

Dr. Tőkés Gyuláné arcképe, pasztell

Műcsarnok 1930 őszi kiállitás

Kampis

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Jó portréval.

Magyarság
1934.I.14.

MDK

Kampis János festőművész

Gy.N.: Uj mecénások a láthatáron.

Képzőművészet, 1934.jan. 68.sz. 2-3.lap

Kampis János, festöm.-mütört. MDK

463. Onémet város. Olf. J.l.j.

464. Nöi akt. Paszt.

Árvorási Közlöny. 1932. 1. rk. sz. 27. l.

MDK

Kampis

Művével szerepelt a Műcsarnok 1937.évi téli kiállitásan.

Pipics Zoltan dr.: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság,1937.jan.24. 21.1.

MDK

Kampis, festö

"Io" Akt.

Pipics Zoltán dr.:A képzőművészek egyesületének jubileumi kiállitása. -Műcsarnok.-U.M.1934 dec.8. 21.l.

Kampis János MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállitás

MDK

Kampis János

Egyházművészeti kiáll. plakátpályázata. Nemzeti Szalon. 1926.

. MDK

Kampis János, festöm.

dekorativ hatásu pasztellképe nivós munka.

Chroniqueur: Mücsarnok.-Téli tárlat.

Képzömüvészet. IV.évf. 26.sz. 27,28.l.

MDK

Kampis Janos

Rodin több mint Michelangelo? című cikke a Magyarság 1943.jul.25.-iki szamaban.

Magyarság, 1943.jul.25.

1/. MDK

Kampis János, festöm.

1886 okt. 17.-én szül. Bpm³8en. A Képzömüv. Föiskolán Balló mester növendéke volt. Elöször 1 1913-ban állitott ki a Nemz.Szal.-ban. Azóta a Nemz. Szal. és a Mücsarnok rendes kiállitója.

47.	Dr.Huszár Dezsö arcképe.	Olf.
48.	"Ila"	"
49.	Nöi arckép.	"

Kampis János müvei.

Nemz.Szal. - Kacziány A., Kampis J., Kárpáthy J. és Tamássy Miklós gyüjt.csop.kiáll. -a.
1919.márc. Kat. 5.1.

MDK

Kampis János, festőm.

k.a.

50.	Viesz Ilonka arcképe.	Olf.
51.	Női arckép.	Olf.
52.	Szombathfalvy Albert ur arcképe.	Olf.
53.	N.Szenic Károly arcképe.	Olf.

Nemz.Szal. - Kacziány A., Kampis J., Kárpáthy J. és Tamássy Miklós gyüjt.csop.kiáll. -a. 1919.márc. Kat. 5.l.

XX. 3/. MDK

Kampis János, festőm.

54. Dr.Halász Bálint ur arcképe. Tempera.

55. Krösz1 István ur gyermekei. Olf.

56. Hirkó Ferenc ur arcképe. Olf.

Nemz.Szal. - Kacziány A., Kampis J., Kárpáthy J. és Tamássy Miklós gyüjt.csop.kiáll. -a. 1919.márc. Kat. 5.l.

Kampis János, festöm.

57.	Szemtháromság utca.	Szines rajz.
58.	Öreg ember.	Olf.
59.	Fekete domino.	Olf.

Nemz. Szalon.-Kacziány Aladár, Kampis János, Kárpáthy Jenö és Tamássy Miklós gyüjt. rend. csop. 1919.márc. Kat. 5.l. kiáll.

Kampis János

Művével nevepel a Műcsarnok Téli Táslatán.

P. K. 929. XII. 22.

Kampis János festő

Alkotásai a Műcsarnok őszi tárlatán.

M.O.930.X.19.

Kompis János

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

PH 1932. XII. 20.

Kampis János, festöm.

60.	Pythia.	Olf.
61.	Ablak elött.	Pasztell.
62.	Akttanulmány.	Pasztell.

Nemz. Szalon.-Kacziány Aladár, Kampis János, Kárpáthy Jenö és Tamássy Miklós gyüjt. rend. csop. 1919.márc. Kat. 5.l. kiáll.

MDK

Kampis János, festőm.

63.	Modellszünet.	Pasztell.
64.	Mátyás templom.	Szin.rajz.
65.	Fortuna utca.	Rajz.

Kemz. Szalon.-Kacziány Aladár, Kampis János, Kárpáthy Jenő és Tamássy Miklós gyüjt. reni. csop. 1919.márc. Kt. 5.l. kiáll.

MDK

7/.

Kampis János, festöm.

66.	Országház utca.	Szines rajz.
67.	Verbüczy utca.	" "
68.	Szeder utca.	Olf.

Nemz.Szalon. - Kaczkány Aladár, Kampis János Kárpáthy Jenö és Tamássy Miklós gyüjt.-böl rend. csop. kiáll. 1919.márc. Kat. 6.l.

NDK

9/.

Kampis János, festőm.

72.	Füles bagoly.	Tempera.
73.	Akttanulmány.	Tollrajz.
74-77.	Akttanulmány.	"

Nemz. Szalon. - Kacziány Aladár, Kampis János Kárpáthy Jenő és Tamássy Miklós gyüjt.-ből rend. csop. kiáll. 1919. márc. Kat. 6.l.

MDK

Kampis János, festöm.

69.	Epreskert.	Olf.
7o.	Csonka torony.	Vizf.
71.	Urali bagoly.	Vizf.

Nemz.Szalon. - Kacsáány Aladár, Kampis János Kárpáthy Jenö és Tamássy Miklós gyüjt.-böl rend. csop. kiáll. 1919.márc. Kat. 6.l.

9/. MDK

Kampis János, festőm.

78.	Félakt.	Tollrajz.
79.	Nö mandolinnal.	" "
80.	Nöi fej.	" "
81.	Férfi fej.	" "

Nemz. Szalon. - Kacziány Aladár, Kampis János Kárpáthy Jenö és Tomássy Miklós gyüjt.-böl rend. csop. kiáll. 1919. márc. Kat. 6.1.

MDK

Kampis János

"Preludium" c.műve. Repr.

Magyarság, 1937. febr.14.

MDK

Kampis János

Glattfelder Gyula csanadi püspök c.művének
Repr.

Műcsarnok, 1928.tav.k.

MDK

Kampis János ifj.

Laky Margit arcképe c.művének repr.

M[u]csarnok, 1914.tav.k.

MDK

Kampis János

Ila c.festm.Repr.

Műcsarnok 1930/31. jul.kiáll.

MDK

Kampis János

A székesfehérvári felsővárosi templom uj oltárképe. A középső olajfestmény Kampis János műve. Repr.

Nemzeti Magazin, 1934.okt,28. 16.1.

Kampis János

"Pythia", olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kampis János MDK

Kampis lányok, olf.

Mücsarnok 1917 tavaszi tárlat

MDK

Kampis János

A Szövetség kiáll. Székesfehérvár. Képzőművészet
1928. 1o. sz. 137.l.

Kampis János, festöm. MDK

szimpatikusan szerepel ez a harmonikus összetételü kis müvészcsoport.

Elönyösen képviselik őt arcképei.

IV. Szövetség. Tavaszi tárlat.
Képzőművészet. ? I.évf. 1.sz. 10.1.

MDK

Kampis János

Női arckép c. munkájáért a Magyar Képzőm. Egyesületének díját kapta

A képzőművészeti év eseményei. P.H. 1933. évi nagy naptára. 54.l.

MDK

Kampis János

Kampis J.: D.Siklódy Lőrinc szobormüve: Becsüld a munkát. Magyarság 1943.jul. 4.

Kampis
testőrnűvér.

Tavaszi Tárlat – Műcsarnokban

Magyarság
1929 III, 3

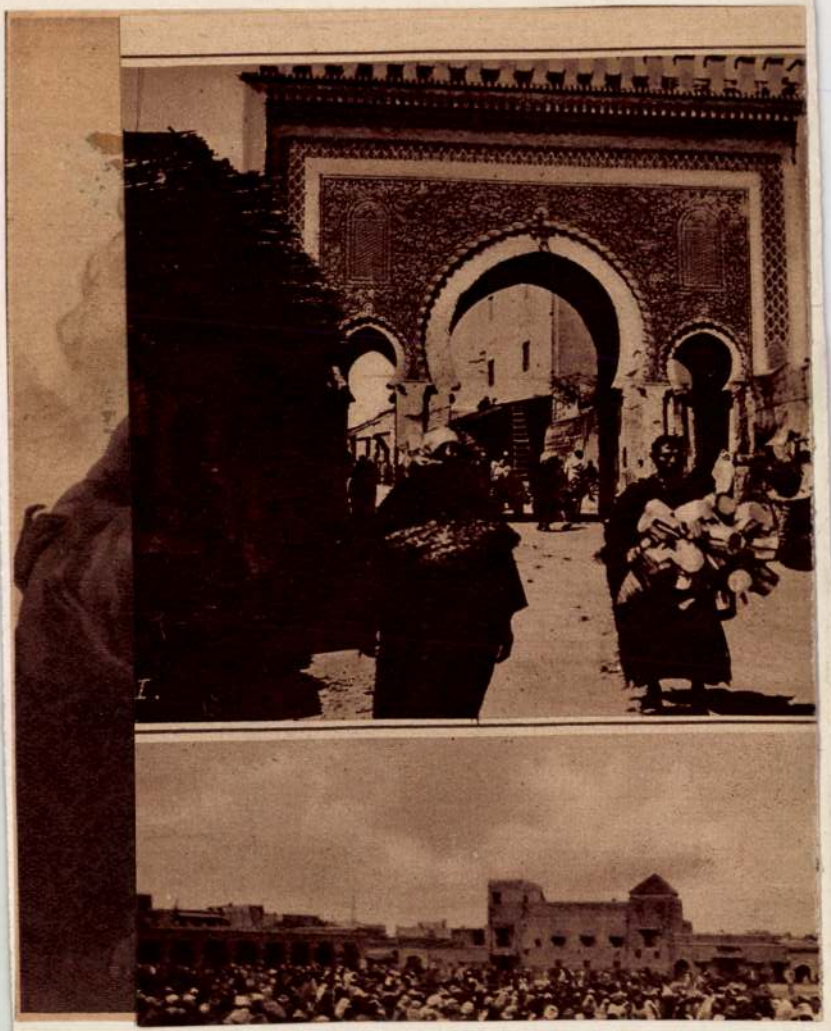

Kampis János, festőm. MDK.

Glattfelder Gyula csanádi püspök. Repr.

KMT. 1928. Tavaszi Kiállitás. Kat.

Kampis János
festőművész

* **Az egri egyházművészeti kiállitás.** *Egerből* jelentik: A *Szövetség* budapesti művésztársaság hatéves fennállása óta buzgólkodik azon, hogy a magyar egyházművészet elhanyagolt ügyét felkarolja és az illetékesek figyelmét erre a kérdésre felhivja. Első izben *Kalocsán*, majd az elmult év tavaszán *Esztergomban* rendezett ebből a célból egyházművészeti kiállitást, amelyeken igen jelentős egyházművészeti anyagot mutatott be. Most *Egerben* szándékozik hasonló kiállitást rendezni, amelyen az egri művészek is szerepelni fognak egyházművészeti anyagukkal. Az egri kiállitás előmunkálatait *Kampis* János festőművész intézi.

Magyarság
1929 I. 16

Kampis János
festőművész

— **Egyházművészeti kiállítás Egerben.** A „Szövetség" budapesti művésztársaság hatévés fennállása óta buzgólkodik azon, hogy a magyar egyházművészet elég elhanyagolt ügyét felkarolja és az illetékesek figyelmét erre a kérdésre felhívja. Első izben Kalocsán, majd az elmult év tavaszán Esztergomban rendezett ebből a célból egyházművészeti kiállitást, amelyeken igen jelentős egyházművészeti anyagot mutatott be. Most Egerben szándékozik hasonló kiállitást rendezni, amelyen az egri művészek is szerepelni fognak egyházművészeti anyagukkal. Az egri kiállitás előmunkálatait *Kampis* János festőművész intézi.

Uj Idők
1929 I. 16

Kampis János
festőművés

Tavaszi kiállítás – Műcsarnokban – képével szerepel

Esti Kurir
1929 III. 3.

MDK

Kampis János

Álmok kertje. Mgt.

Műcsarnok, 1930/31. jub. kiáll. 27.lap

M.D.K.

Klampis János
festő

1932-ben a Magyar Képzőmű-
vészek Egyesülete díjat nyerte
el.

Lauer Sándor: A szocialista művészcsoport
Művészet, 1965. január - 10 lap

Kampis János MDK

Garabonciás

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

MDK

Kampis János MDK

Nyár, olf.

Mücsarnok 1926 téli kiállitás

Kampis

Szerepel a hűvsarnok tél.. tárlatán

Uj hagyarság 1937 I. 24

Kampis János MDK

dr. Szalay István arcképe, olf.

Mücsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Kampis János

F.T.Z. /Felvinczi Takács Zoltán/ ismerteti a "még mindig fiataloknak" számitó festők kiállitását a Nemzeti Szalonban.
Kiemeli a müvész jó szinérzékét, kellemes és keresetlen rajzkészségét, de azt is megállapitja, hogy még sokat kell tanulnia.

A HÉT, Bp. 1919. márc. 13.
XXX. évf. 11. sz. 17o-171. lap.

Kampis János

Azokat az alkotásokat, amelyeket az idősebb, elismert művészek mutattak be "A Studió I. Grafikai Kiállitásán" Kun Imre nem sorolja fel a tárlatról szóló kritikájában, csak annyi mond róluk, hogy kiemelkedő művekkel vettek részt:
Béli Vörös Ernő, Kató Kálmán, Magyar Mannheimer Gusztáv, Nádler Róbert, Kampis János, Malki Lajos művészek.

A HÉT, Bp. 1921. márc. 2o.
XXXII. évf. 8. sz. 14o. lap.

Kampis János

Olgyay Ferenc vezetésével több művészből álló Társaság alakult. A tagok műveikkel járulnak hozzá a Társaság vagyonához. A mai grafikusművészek mellett a régi nagy mesterek kollekciói is bemutatásra kerülnek. A Váci u. és a Türr István u.sarki épület emeleti kiállitó termében most rendezett grafikai kiállitáson szerepelnek: Lotz Károly, Székely Bertalan, Dobai-Székely Andor, Stetka Gyula, Czencz János, Baránszky László, Beron Gyula, Győrffy István, Kampis János, Maróti-Major Jenő, Olgyai Viktor, Hofbauer Károly.
A Társaság megalakulását a Művészet c. rovat közli "Művészek műkereskedése" cimmel.

A HÉT, Bp. 1921. márc. 2o.
XXXII. évf. 8. sz. 14o. lap.

Kampis János
festő
Lipcsében él.
ottani
A° kommunista
párt tagja, jó
viszonyok közt él –

Gerevich Tibor
Mozlese
1947. aug. 19.

Az O.M.Szépművészeti M
meghívja Nb. Címedet a Muzeum U
kalmával f.hó 13.-án /szerdán/

b o k r é t a ü n n e

Budapest,1947.évi augu

Kampis János M.D.K.

A Magyar Képzőművészek Egy esülete díját kapja 1932.

Láncz Sándor: A Szocialista Müvészcsoport: folytatás és hagyományteremtés a magyar képzőművészetben

Művészet 1965. január

Kampis János

KAMPIS JÁNOS : ILA

~~Heintz Henrik~~

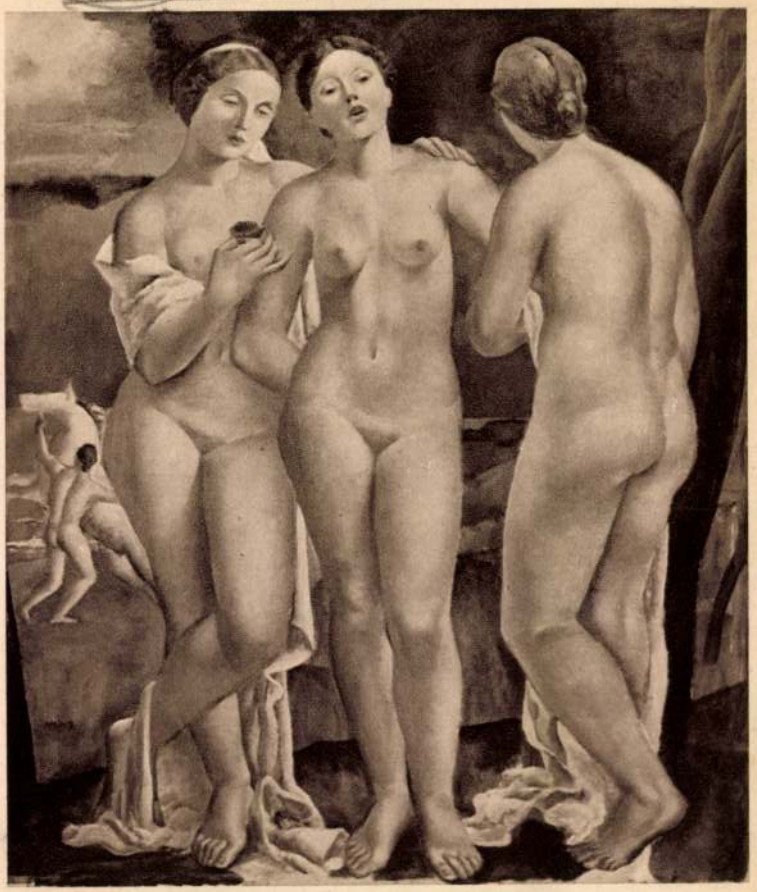

HEINTZ HENRIK: ÉNEKLŐ LEÁNYOK

Műcsarnok 1930/31 jub. Eidell

2 Pg

Kampis János

Ifj. Kampis János: Laky Margit arcképe.

LEIDENFROST SÁNDOR: A vértanu.

jeleseivel. Édesatyja elbeszélései és élményei keltették fel érdeklődését a művészetek iránt, de atyja kívánságára mégis joghallgató lett és a jogi iskolák elvégzése után Pest vármegye hivatalnoki karába került. Művészi ambíciói azonban mind erősebbekké lettek és festővé lett. Balló Ede fogadta tanítványai közé, akinek mesteri vezetése alatt nagy előhaladást tett. Első művét, két női arcképet, 1914-ben állította ki a Műcsarnokban, melyet a kritika egyhangú elismeréssel jutalmazott és amelyek arcképfestői tehetségét és hivatottságát bizonyították. 1920-ban megvált régi hivatalától és egészen az arcképfestésnek szentelte magát. 1922-ben megalakította a «Szövetség» művészcsoportot, amelynek vezetésében elismerésreméltó érdemeket szerzett. Ezúttal kiállított művei legutóbbi tízévi munkásságának eredményei.

KAMPIS JÁNOS MŰVEI:

Olajfestmények, pasztelek. Magántulajdonok.

1. Rudas Jancsi arcképe. Pasztel.
2. Io. Dr. Buzáth János alpolgármester tulajdona.
3. Demel Jutka arcképe. Pasztel.
4. Dr. Tőkés Gyuláné arcképe. Pasztel.
5. Dr. Tonelli Sándorné arcképe.
6. Női arckép.
7. Mese. Eladó.
8. Dr. Bencsik Zoltánné arcképe.
9. Női arckép.
10. Menczer Gabyka arcképe. Pasztel.
11. Egy nyár emléke. Pasztel.
12. Dr. Tonelli Sándor arcképe.
13. Kassandra. Eladó.
14. Női képmás.
15. Dr. Szalay Istvánné arcképe.
16. Cyrano az erkély alatt.

Kampis János

26. Tanyák aratás után.
27. A Duna Szobnál.
28. Kora tavasz.
29. Behavazott mély út.
30. Szeles tavaszi reggel.
31. Akácerdő. Olajf.
32. Szeles októberi délután.
33. Alföldi patak.
34. Fűzfák a tó partján. Olajf.
35. Olvadás. Magántulajdon.
36. Öreg pajta.
37. Erdőrészlet. Olajf.
38. Reggeli hangulat a Dunán.
39. Téli napsütés.
40. Őszi napsütés.
41. Ködös őszi reggel.
42. Naplemente a Dunán.
43. Csőszház.
44. Őszi reggel.
45. Felhős hangulat a Dunán.
46. Tavaszi borulás.
47. Őszi erdő.
48. Mocsaras táj.

Kiállítás 1930. őszi Erdő

VIII. TEREM

KAMPIS JÁNOS.

Született Budapesten 1886. október 17-én. Iskolai tanulmányait Budapesten végezte és elsőízben írói tehetséget árult el, művészi hajlama csak az utóbbi években tört elő. Édesatyja a régi Orsz. Mintarajz-Tanodán a híres Kelety Gusztáv titkára volt és mint ilyen, szoros kapkapcsolatot tartott fönn a régi Andrássy-úti Műcsarnok

Kampfl József szobrászművész

Vasárnap augusztus 27-én nyílik meg Tokajban a Helytörténeti Múzeumban Sáros András Miklós grafikusművész és Kampfl József szobrászművész közös kiállítása.

Kiállítás, hangverseny

Észak-Magyarország 1972/197 1old.

Kampfl József szobrászművész
és Sáros András Miklós grafikus mü-
vész közös kiállitását ma, augusztus
27-én nyitja meg Kardoss Béla művé-
szeti író Tokajban, a helytörténeti mu-
zeumban.

Grafikus és szobrász.

Észak-Magyarország 1972/202 11 old.

Kampfl József 1.

szobrászművészt már köztéri alkotása is köti a hegyaljai településhez: az ő műve II. Rákóczi Ferenc mellszobra az általános iskola előtt. Most zárult tokaji tárlatán márványból faragott, kis mérethi szobrait mutatta be. Stílusában Medgyessy Ferenc iskolájának hűdatos vállalója követője.

Berecz József: Képzőművészeti híradás Tokajból

Észak-Magyarország 1972/235 4 old.

Kampfl József. 2

Az élet hordozóját, szülőjét: a nőt, a gyermekét dajkáló anyát örökíti meg érzelmi telítettséggel, összefogottan komponált szürke és vörös márvány szobraiban.
Az örök családtémát ugyszerű formai megoldással is feldolgozza: egy hármas kompozícióban a fekvő anya, apa és gyermekük alakját közös takaró fogja egységbe.
Berecz József: Képzőművészeti híradás Tokajból

Észak-Magyarország 1972/235 4 old.

Kampfl József. 3

S a hullámos, szemcsés kikéjszésű lepelfelület fény-és árnyjátékaitól, az alatta fekvők légzésének ritmusára megelevenedni látszik a nemes anyag. Az egyensúly természeti törvényét dokumentálja művészi formában egy másik, modernül komponált szobra - a felhuzott térdét ölelő, testfelületével a talapzatot alig érintő, mégis biztos egyensúlyú női alak.

Berecz József: Kejszőművészeti hiradás Tokajból

Észak-Magyarország 1972/235 4 old

Kampfl József

Az 1970-ben létesített városligeti szoborbemutató tárlaton Lipták András mellszobra látható. Művét Békéscsaba szoborsétányán lesz elhelyezve. (emlitve)

Dalgozák Lapja, 1972. szept. 9.

Kampfl József

A Kertheleji múzeumban megnyílt balatoni nyári tárlaton „Öreg és fiatal" c. szobra szerepel. (említve).

Láncz Sándor: Kiállításról kiállításra. Magyar Hírlap, 1972. aug. 2.

Kampfl József

szoborportréja szerepel a Studió 72 riállításon az Ernst Múzeumban

Népszava 1973 január 14
9. old.

Kampfel József éremművész

a Galéria '72 a Dürer-teremben, illetve stúdió Galériában a fiatal, képzőművészek stúdiójának szobrász szakosztálya kiállításán szerepeltek érmei.

Láttuk, hallottuk.

1972. IX. 1. 18.47 D. URH.

Kampfl József

Köbe vésett műve Lipták Andrást ábrázolja, jelenleg a városligeti szoborbemutató parkban van elhelyezve. / említve / Lipták András a két világháború között tevékeny részvevője volt Békés megye munkásmozgalmának, sztrájkharcainak.

É. H.: Országos szobortalálkozó a Városligetben.

Magyar Hírlap, 1972. szept. 3

Kampfl József

Az Ernst Múzeumban rendezett Stúdió '42 c. kiállításon portréművei szerepelnek.

Tasnádi Attila: Stúdió '42
Népszava, 1943. jan. 14.

Kampfe József

Mese repr.

Studio Galéria 72

Kampfl József

Rose V. márvány

48 cm

Studio Galéria 72

Kamptl József

Öreg és fiatal, br. 45 cm

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1977.

KAMPFL JÓZSEF

említve ld. Bakallár Imre

Losonci Miklós: Évfolyamtársak. Dunakeszi, Iskolagalória

UJ TÜKÖR 1981/XVIII/22 9.sz.4.o.

. Juli	Weil	10. August
. Juli	Rottenburg	12. August
. Juli	Rottweil	15. August
. Juli	Villingen	18. August
. Juli	Weingarten	25. August
. Juli	Ulm	3. September
. Juli	Nördlingen	21. September
. August	Ottingen	22. September
. August	Donauwörth	26. September
. August	Augsburg	3. Oktober
. August	Regensburg	24. Oktober
. September	Passau	15. November
. September		
. November	1419 Wien	10. Jänner
. Dezember	Linz	15. Jänner
	Wien	25. Jänner
. Jänner	Preßburg (Bratislava)	7. Februar
. Jänner	Skalitz	14. Februar
. Februar	Preßburg (Bratislava)	4. März
. März	Székesfehérvár	12. März
. April	Esztergom	17. März
. April	Preßburg (Bratislava)	1. April
. April	Esztergom	8. April
. April	Visegrád	23. April
. April	Kaschau (Košice)	17. Mai
. Mai	Esztergom	28. Juni
. Mai	Buda	7. August
. Mai	Kaschau (Košice)	14. September
. Mai	Warasdin	24. September
	Nicopolis	4. Oktober

Kampfl József MDK

neve az előszóban említve

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Muz.
1967. okt.

Kampfl József

Lány kakassal c. vörösmásvány szobra (eml.)
nezepel a „Dol poró emberek körött" c. kiállításon

Kovács Gyula: Dol poró emberek körött

Kortárs 1968 VI. 992 old.

Kampfl József, szobrász MDK

Nőalakot mintáz

(fénykép)

— : Nőalak 2

ESTI HIRL

Dn. 1965. jún. 18.

Kampfl József szobrász

Portrék a H iradástechnikai Intézet részére

Napló

Magyar Nemzet 1966. dec. 30. 4.l.

Kampfl József mottász

Szöveryen említet mű. Pihenő nő – vörös-márvány kisplasztika a X. Magyar képzőművészeti Kiállítás anyagából

1966 feb. Művészet

Kampfl József
szobrász

M.D.Ú.

A „Pihenő nő" cimmi művét
állította ki a tárlaton.

Tibély Gábor: A X. kiállítás szobrai.
Művészet, 1966. február – 18 kep

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 MÁJ 16.

Kampfl József

MAGYAR NEMZET

jövetelét. Előadó: Szalatnai Rezső.

1021 ő

Vörösmarty Mihály portréját faragja Kampfl József szobrászművész a kápolnásnyéki művelődési házba.

1

2

81 (KM 220f

Ka mpfl József szobrász M.D.A.

Vörösmarty Mihály portréját faragja a kápolnásnyéki müvelődési házba

Napló

Egy ar Demzet 1965. május 16. 10. 1.

Kampfl József

Bemutatott műve:

„Fiú és lány", kő, 50 cm.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

120

Kompfl József

Öreg és fiatal

bronz, 43 cm rep.

Angyalföldi képző- és iparművészeti kiállítás Műcsarnok 1974

Kampfl József

B. E. portréja

bronz, 48 cm

Angyalföldi képző- és iparművészeti

kiáll. Műcsarnok 1974

Kampfl József

Öreg és fiatal, bronz 43 cm

Tímár J. bronz, 50 cm

Angyalfoldi képző- és iparművések

kiáll. Műcsarnok 1974

Kampfl József

1. Hajnal kő 30 cm

2. Anya gyermekkel kő 40 cm

Studio '73 Ernst Múzeum Bp.

Kamptl József

1974. jan-ban a Műcsarnok angyalföldi kiállítóterén részt vett művével.

Népszava, 1974. jan. 11. 102 cáf. 8 sz. 4p.

Kampfl József

Leány kakassal

vörösmárány, 60 cm

Dolgozó emberek között kiáll.

Ernst muzeum, 1968. jan

Kampfl József

Leány kalappal
Vörösmárvány 60 cm

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Kampfl József szobrász

Az Építőgépgyár szerelőcsarnakának előkertjében lévő műve, a szökőkút kétalakos szobra (1971). (emlitve.) „Serdülők".

Borsó Ferenc: Kalocsai szobrak.
Petőfi Népe, 1974. ápr. 28.

Kampfl József, nobrán

Kiállít a Nemzeti Galériában.

Harangozó Márta: Dózsa-nobrok és grafikák

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972 aug. 24.

Kampfl József
a kiégyenesített kaszás parasztok között megjelenő parasztvezért jelenítő meg. Részt vett a Mai magyar grafika és kisplasztika Dózsa György emlékére kiállításon (Nemzeti Galéria).

Láncz Sándor: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1972/239 6 old.

Rampfl József
Öreg és fiatal ennü szobrának ötlete-
sen egybekomponált két figurája ke-
vés eszközzel, kitünően egyéniett.
Részt vett a balatoni nyári tárlatán.
(keszthelyi múzeum)

Lancz Sándor: Kiállításról kiállításra

Magyar Hirlap 1972/212 6 old.

Kampfl József szobrász

Részt vett a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson a Műcsarnokban, 1968-ban.

Kortárs 1968/1o 1673. old.

Kampfl József

Tímár J. portréja bronz 43 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul.–sept.

Kampfl József

Kőszobrokkal

szerepel az alábbi Tárlaton

Kovács Gyula: Tv. Balatoni Nyári Tárlat

Művészet 1968 XI. v. 45 old.

...ndor u. 17
...56; 188-307

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
1966 NOV 17.

Kampl
József
1021

KAMPL JÓZSEF: KÖR
(A XV. Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagából)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sán
Telefon: 188-20

SZÖNYI GYU

rángatott a szél — s nem
csin vagy gyalog mentünk-e
Két nap múlva valamin
zett. A gyűrű az ujján volt.

— Szerencsétlenséget hoz — mondta elsápadva.

De nem előttem húzta le a gyűrűt, csak amikor már elmentem. Egy kis öltözőasztalkára tette, s a gyűrű már ott is maradt. Néha még felvette, félve és idegenül forgatta ujjai között, majd megint visszatette. Nem is vette észre, amikor eltűnt.

Én loptam el.

NYI FERENC TÚL AZ ÉJSZAKÁN című ciklusából

Levél hazulról

javunk se sok — mi kell még?

mezielen égitestek
kibontott hajjal várják,
hogy fényük megszeressed.
a mindenség az ágyad
szélére ül lederen,
s gigászi szerelemmel
fog át, hogy elemésszen,
kihívó itt te voltál,
te kezdted, ezt a flörtöt,
mert kell magadra rántott

Kampfl József

A siklósi művésztelepen dolgozott

Tüleki János: Új alkotóház a déli végeken

Ifjú Kommunista 1968 X-n. 15 old.

Karupfl József
szobrász

M.D.K

Vándor-a szép szobrászati
gondolat megfogalmazása.

Tölgyesi János: A Stúdió kiállítás szobrászati anyagáról
Művészet, 1969. január - 18 lap.

Kampfl József szobrász

Támaszkodó c. műve (eml.)

szerepel a XV. ősz. tárlaton

Vásárhelyen

Kabó Endre: Igazol reménységek

Tiszatáj 1968 XII. a. 1111 old.

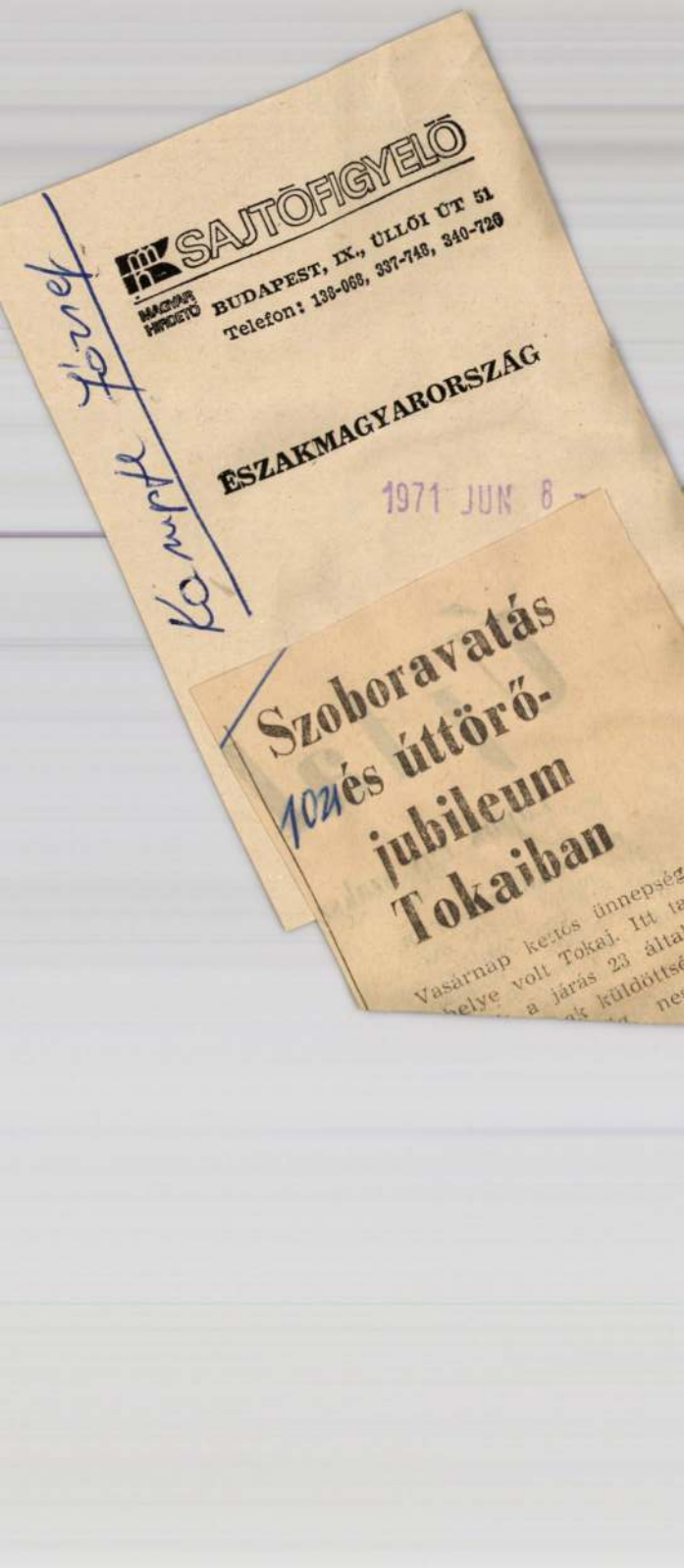

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1971 JUN 6

Szoboravatás
1021 és úttörő-
jubileum
Tokaiban

Kampfl József plakettművész

„Szinház"
„Est"
„Földrengés" c. plakettje

szerepel Dél-Pest megye tárlatán az Eötvös Klubban

Pestmegyei Hírlap 1971 május 18
4. old.

Kampfl József

„Dinskút-figurák" c. szobra
a városligetben – emlitve

Magyar Nemzet 1971 március 3
8. old

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kampfl József

MAGYAR NEMZET

1971 JUN 2

— **Rákóczi-mellszobrot** ajándékozott a Borsod megyei Tanács és a Képző- és Iparművészeti Főiskola Tokaj II. Rákóczi Ferenc nevét viselő általános iskolájának. Kampfl József fiatal budapesti szobrászművész alkotását az oktatási intézmény bejárata előtti parkban június 6-án, a szerencsi járás úttörőinek tokaji jubileumi találkozóján avatják fel.

ges tó építési munkálatainál
8 millió 600 ezer köbméter föld
megmozgatására lesz szükség.

Kampfl József

Gyermekek a szobrát a Városligetben ledöntötték és összetörték (eml.)

N. N.: Ledöntött szobrok a hóban

Magyar Nemzet 1971 I. 12

M.D.K.

Kampfl József
Nohán

Kispeasztikáival vett részt a
tarlaton

Kovács Gyula: Stúdió 1958 - 68
Művészet, 1969. április - 3 lap.

Kampfl József

Vörösmarty Mihály mellnaber
másfeles é.n., bolgár mérő,

Fegés megye, kápolnásnyék,
kultúrhás.

Tájékoztató 67/65, hépsö ír
Iparmüvéneti Leltarítás 38 l.

MIK

Kampfl József

K.állitási kritkia

Müvészet 1968 febr.p.47.

Kampfl József

„Vörösmarty pak tké" c. mérnöd nobra /1965/ a kápolnásnyéki kultúrházban áll /említve/

Jelentos 1966 VI.n. 561 old.

MDK

Kampfl József

Leány kakassal, v.márv.

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.

1968. jan. Ernst Muz.

MDK

Kampfl József

Kiállitási knitika

Dunántuli napló 1968 juni.11.

M.D.L.

Kampfl József
nobrán

A Stúdió X, valamint XI országos kiállításon szerepelt az „Anya és gyermeke", a „Lány hahassal", valamint a „Fiú és lány" c. műveivel

Kovács Gula: A vonal és forma . . .

Művészet, 1969. prima - 34 lap.

Kampfl József,
Móra Ferenc mellnobor, másfeles
é. n., karanti mérlő,
Csongrád megye, Mórahalom,
gimnázium.

Tájékoztató 64/65, képző és Ig-
művészeti Lektorátus

37 l.

Kampfl József

Támaszkodó c. szobra (ewl.)
szerepel az alábbi táslaton

Dömötös János: A XV. Vásárhely
Ősi Táslat

Csongrád Megyei Hírlap. 1968 X. 20.

Kamptl József

Felszabadulási emlékművét a
siklósi pártbizottság előtt
állítják fel

N. N.: Új nóták a magyarban

Dunántúli Napló 1969 VII. 25

Kampfl József
nobrán

M.D.Y

Pihenő nő "nobrát mutatba
"be.

Vidos Zoltán, A Fiatal Képzőmüvészek..
Müvészet,1969 okt.19 lap

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Kampfl József
szobrász

M.D.K.

Köszobrait mutatta be a tár-
laton.

Kovács Gyula: IV. Balatoni Nyári Tárlat
Művészet, 1968. november - 45 kop.

NDK

Kampfl József

Fiu és lány, kő

II. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

MDK

Kampfl József

Kiállitási krtika

Müvészet 1968 okt.p.33.

M.D.K.

Kampfl József
szobrász

„Ülő nő" és „Anya gyermek-
hel" és az „Apaim" című
művei szerepelnek.

Bérczy Pálné: Képzőművészeti szimpozion.
Művészet, 1968. október - 33 kap.

MDK

Kampfl József

Riport

Dunántuli napló 1968 juli.26.

MDK

Kampfl József

szobor:

Laány kakassal, kő

Ülő nő, kő

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Muz. 1968.

Kampfl József

Szolvász Haralátogatott Monorra.

Fogarasi Olga: Apálya Verdetén

Pest Megyei Hírlap. (Monor és Vidéke)

1966. IV. 17. 7. o.

Klampfl József
szobrász

„Fink" (repro)

Ujvári Béla: Studio 70.
MŰVÉSZET, 1970. julius - 32.lap

Kampfl József

Fiúk ólom 28 cm

Tizenhatodik Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai János Múzeum

Kampfl József

szobrász

Kiállítottak a XV ősi tárlaton „~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ „Támaszkodó" c. műrét.

Szabó Endre: Igazolt reménységek
Tiszatáj, Szeged 1968. XII. 1113.

Kampfl József
szobrász

Részt vett hőszobraival a tárlaton.
Mult, évben az emlékezetes „Apáca"
szobrával szerepelt a tárlaton.

Bükösdi László: Symposion 1969
Műrészet, 1969. november – 25 lap.

MDK

Kampfel József

Női portré, kő

10. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J.Múz.

MMK

Kampfl József

Ülő nő, kő

Téli Tárlat 1964. Székesfehérvár

Kampfl József

MDK

szobrász

szerepelt a kiállításon.

"Relief"

DÖMÖTÖR JÁNOS : A Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállítása Vásárhelyen.

Csongrád megyei Hirlap, 1963 aug. 6.

Skampfl József
szobrász

M.D.K.

„Pihenő nő" (repr)

Művészet, 1965. december - 40 kop

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kampfl József

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1965 NOV 23

Fejér me

1021

Szoboravatás Kápolnásnyéken

Nagy eseményre készülnek a kápolnásnyékiek. Falujuk nagy szülöttjének, Vörösmarty Mihály szobrának avatására. Kampfl József fiatal szobrászművész által készített alkotást Gonda István, a fehérvári járási tanács elnöke leplezi le a művelődési otthon előcsarnokában. A november 28-i jubileumi megemlékezés másik színfoltja lesz a helyi dalárda szereplése. A nagymúltú, több országos díjat nyert énekegyüttes hosszú szünet után ismét szerepel, ők tolmácsolják a nagy költő Szózat-át. Az ünnepség után a megyei irodalmi színpad Vörösmarty összeállítást mutat be.

3:0 (2:0)

Ercsi, 400 néző, vezette: Buzási.

Az ercsiek a következő összeállításban léptek pályára: Kanicsár — Koller, Markó I., Versics — Gólics, Dolmány — Horváth, Timár, Bakos, Szilasi, Csajtai.

A harmadik hely megszerzéséhez nagyarányú győzelemre volt szükségük az ercsieknek. Jól is kezdett a Kinizsi, hiszen már a 3. percben megszerezte a vezetést. Horváth szögletét Bakos fejelte a bal felső sarokba. 1:0. 4 perccel később Timár nagyszerűen eltalált lövése talált utat a hálóba. 2:0. A gyorsan elért két gól után mintha megtört volna a csatárok lendülete. A 17. percben Dolmány—Gólics volt a labda útja, amelynek végén H[illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kampfl József

FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1965 NOV 30.

1021

Leleplezték Vörösmarty Mihály szobrát

Ünnepség Kápolnásnyéken

„A költők fejedelme: világosság fejedelme" — mondta Vörösmartyról Ady. A költőóriás szobrát vasárnap leplezték le szülőfalujában, Kápolnásnyéken, születésének 165. és halálának 110. évfordulóján. Még két évszám is kapcsolódik ehhez az ünnephez: öt éve, hogy először mutatták be szülőházában a munkásságát ismertető emlékmúzeumot, gyermekéveinek színhelyét és száz éve annak, hogy az országban először, Székesfehérváron felállították szobrát.

Kampfl József, a fiatal művész újból megformálta a „hangok nagy tanárjának" a „...ész zongoráján" játszó, a ...át, a szabadságot szenvedélyesen szerető embert. Ez a ...r most a nevét őrző mű... házban kapott helyet. ...napi bensőséges hangulatú ünnepségen Csongor ... Fejér megyei Könyvtár igazgatója méltatta megyénk nagy szülöttjének, a magyar irodalom költő-fejedelmének munkásságát és ő leplezte le szobrát is a falu lakóinak, a község és a járás vezetőinek jelenlétében. Az ünnepség egyik érdekes színfoltja volt a nagymúltú, sok országos díjat nyert dalárda szereplése, amely hosszú idő után ismét közönség elé lépett. Tagjai tolmácsolták a költő sorait, egy nemzet hit... vallását: a Szózat-ot.

A szoboravató ünne... után a zsúfolásig megtelt ...házteremben a nézők a ... irodalmi színpad Vö... emlékműsorában gy... tek. A költészetét ... órák újabb igaz... annak, hogy ... van, ami nem ... múltba, ami ... tozik.

...nesnoksága vasárnap közölte, hogy november 27-én a Vietnami Demokratikus

...val válaszol a ... ború befejezésé... amerikai népi ... sokra. (MTI)

...-híd

A marokk... Bonnb...

II. Hasszán marokkói király hétfőn délelőtt Bonnba érkezett. A nyugatnémet sajtó emlékeztet arra, hogy Marokkó tavasszal a nyugatnémet—arab válság idején — a legtöbb arab állammal ellentétben — nem szakította meg a diplomáciai viszonyt az NSZK-val.

Bonnban hangsúlyozzák, a királlyal folytatandó tárgyalások középpontjában gazdasági kérdések állnak, s arra cé-

...pség szín- megyei ...rösmarty ...önyörköd- ...eleleventő ...olását adták hagyatékában merült még a a jövőhöz tar-

...int ...elő- ...ziós ...s új ...fran- ...onat- ...raválasz...

...kamra ut., 974 815 óra, ... kamra ut., 997 667 ut.

1 001 790 bunda, 1 006 319 utalvány, 1 014 740 ut., 1 016 946 óra és ezüstáru utalv., 1 025 970 ut., 1 033 702 ut., 1 037 417 éléskamra ut., 1 063 738 ut., 1 063 886 óra, 1 501 383 hangulatsarok, 1 504 315 óra és ezüstáru ut., 1 514 306 ut., 1 514 716 házt. gépek II., 1 514 755 bútor, 1 525 364 modern otthon gépei, 1 542 606 utalv., 1 550 329 éléskamra ut., 1 559 758 ut., 1 562 921 óra, 1 562 924 fényképezőg., 1 569 479 bútor, 1 569 632 házt. gépek II., 1 598 460 éléskamra, ut. 1 603 869 óra, 1 608 630 ut., 1 615 313 tv., 1 :18 809 ut., 1 633 270 hűtőgép, 1 638 326 éléskamra ut., 1 645 286 hangulatsarok, 1 652 022 pt, 1 655 272 konyhab., 1 667 241 tv., 1 668 260 modern otthon gépei, 1 682 149 óra, 1 690 263 éléskamra ut., 1 700 410 bútor, 1 701 328 házt. gépek II.,

Kampis János

MDK

Fuchshoffer Dezső

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

Kampis János

Szerepelt a Műcsarnok Téli tárlatán.

W. M. 1939. XII. 17.

Kampis János

MDK

Vargyasi patakmalom

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Kampis János

MDK

Jegenyék a pusztán, vizf.

Műcsarnok 1942-43 téli kiállítás

Kampis János

MDK

Magyarádi ut, vizf.

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Kampis János

MDK

Olasz-magyar szellemi kapcsolatok,freskóvázlat,temp.

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Kampis János

MDK

Vargyasi részlet

Műcsarnok 1943 Téli kiállítás

Kampis János

festőművész

A Képzőművészeti Társulat műtárgysorsjáték nuzásán a Műcsarnokban kisorsolták képét.

Párás reggel.

Pesti Hirlap
1930.XII.24.

Kampis János

Szerepelt a Műsarnok őszi tárlatán.

NU 1926. X. 24.

Kampis János

MDK

"Mondottam ember, küzdj!" vázlat a MABI székház freskóihoz, temo.

"És bizva bizzál", u.a. temp.

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Kampis János MDK

Székelykeresztur

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Kampis János

MDK

Ól a tanyán

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Kampis János

MDK

Tanyaudvar

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Kampis János

MDK

Tanulmányfej, ceruza

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Kampis János

festőművész

Képzőművészek Vándorszövetsége kiállitása - Lipótvárosi Társaskörben - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1931.III.4.

Kampis János festőművész

* **Kiállítás.** A *Lipótvárosi Társaskör* helyiségében (V., Lipót-körut 1., I. em.) *Kampis* János, *Vatay* Aurél, *Remsey* Jenő, *Remsey* Sándor és *Szántó* Margit festőművészek, valamint *Makovinyi* Kálmán és *Sóváry* János szobrászművészek müveiből kiállitást rendeznek. A kiállitás vasárnap, március 8-án nyilik meg. 7

Magyarság
1931.III.7.

Kampis János

festőművész

Képzőművészek Vándorszövetsége kiállitása - Lipótvárosi Társaskörben - képével szerepel.
A kiállitás nivójához tartozik idillikus finomságu, hangulatos pikturája.

Esti Kurir
1931.III.8.

Kampis János festőművész

— Csoportkiállitás. A *Lipótvárosi Társaskör* helyiségeiben (V., Lipót-körut 1., I. em.) *Kámpis* János, *Náray* Aurél, *Remsey* Jenő, *Remsey* S. Sándor, *Szántó* Margit festőművészek, *Makovinyi* M. Kálmán és *Sóváry* János szobrászművészek műveiből március 8-án kiállitást rendeznek.

Nemzeti Ujság
1931.III.4.

Kampis János

Festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállításán - s
Műcsarnokban - képével szerepel.
Kitünő portréval.

Magyarság
1930.VII.31.

Kampis János MDK

A fáraó leánya, tempera

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Kampis János MDK

Hazavágyók, temperą

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Kampis János

Sántha Marica

Miccsernok 1941 Jubileumi kiállitás

Kampis János MDK

A Kormányzó

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Kampis János

Műcsarnok téli tárlatának sorsolásán "Indulás az iskolához" c. műve szerepelt.

PH. 929. XII. 22.

Kampis János

— **Megnyilt a Műcsarnok őszi kiállítása.** Szombaton délben nyilt meg a Műcsarnok ezévi őszi kiállítása, amelyről már szombat reggeli lapunkban beszámoltunk. A megnyitásra igen előkelő közönség gyült egybe Dr. *Sipőcz Jenő*, Budapest székesfőváros polgármestere, nyitotta meg a tárlatot, amelyen a kultuszminiszter képviseletében *Petri Pál* államtitkár és *Kertész K. Róbert* h. államtitkár jelent meg. A megnyitó vendégeket a Képzőművészeti Társaság részéről *Hódossy Gida* igazgató, *Csilléry András*, *Nekám Lajos*, *Deák-Ébner Lajos* alelnökök, *Buzáth János* alpolgármester és *Gerevich Tibor*, mint választmányi tagok fogadták. A vendegeket a néhai Ipolyi Arnold püspök gyüjteményének válogatott kiállításában *Lepold Antal* prelátus-kanonok, az esztergomi primási muzeum felügyelője, mint aki a kiállitás anyagát összegyüjtötte és rendezte, vezette es szolgált magyarázatokkal. A további termekben bemutatták a vendégeknek a kolléktiv munkásságokat kiállitó művészeket: *Zombory Lajos* festőt, *Pásztor János* szobrászművészt, aki élete egész munkásságát állitotta ki, továbbá *Maróthy Majos Jenőt*, *Knopp Imrét*, *Kampis Jánost*, *Horváth Bélát*, *Sárdy Brutust* és *Aradi Édvi Illést*, akik külön termekben elhelyezett kollekciójukat mutatták be. A kiállitás naponta 10—2-ig tekinthető meg.

P.H. 930. X. 19.

Kampis János

Dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök képmása
c. művével szerepel a M9csarnok őszi kiállitásán

P.H.93o.X.18.

Kampis János

Műveivel részt vesz a Műcsarnok őszi tárlatán.

N.U. 930.X. 19.

Kampis János

Glattfelder portréja

c. képével vesz részt a Műcsarnok őszi tárlatán.

M.93e. X. 18.

Kampis János

I.

c. képével vesz részt a Műcsarnok őszi tárlatán.

M. 930. X. 18.

Kampis János

Tenelli S. dr

c. képével vesz részt a Műcsarnok őszi tárlatán.

M.93e. X. 18.

Kampis János

Pátria Klubban megalakult a szobrászok és festők szakosztálya, hol a festők előadója lett.

M. 933. III. 31.

Kampis János

Műveivel vesz részt a Műcsarnokban rendezett
ős i kiállitáson

E. 93e. X. 19.

Kampis János

Műveivel szerepel a Műcsarnok őszi tárlatán

U. 93o. XI. 19.

Kampis János MDK

Gy. Gábika, pasztell

Műcsarnok 1941 Arcképkiállítás

Kampis János MDK

dr. oroszi Marton Györgyné

dr. oroszo Marton György

Mücsarnok 1941 Arcképkiállitás

Kampis

festőművész

Téli Tárlat a Műcsarnokban - képével szerepel - arcképpel.

Magyarság 1931.XII.20.

Kampis János festőművész

* **(A képzőművészek vándorszövetsége)** a Lipót-körut 1. I. emeletén levő helyiségben március 8-án nyitja meg kiállítását. Résztvesznek: *Kampis* János, *Náray* Aurél, *Remsey* Jenő, *Remsey* S. Sándor, *Szántó* Margit festők és *Makovinyi* M. Kálmán, *Sövárty* János szobrászok. A kiállítás ismertetésére visszatérünk.

Esti Kurir 1931.III.7.

Kampis János
festőművész

— **A kormányzó a Mücsarnokban.** *Horthy* Miklós kormányzó csütörtökön délben feleségének társaságában megtekintette a Mücsarnok téli tárlatát. A kormányzót a Képzőművészeti Társulat részéről *Nékám* Lajos dr. alelnök, Hodossy Gedeon dr. igazgató és Erődy-Harrach Tihamér dr. jogtanácsos fogadták és kalauzolták a teremben, ahol a kormányzói pár másfél órán át időzött. Ugyanezen a napon a Magyar Képzőművészek Egyesületének díjkiosztó bizottsága Kampis János „Női arckép" című munkáját az egyesület ujonnan alapitott dijával tüntette ki. A téli tárlat vasárnap, január 17-én zárul be.

Nemzeti Ujság 1932.I.15.

	Bevétel				Kiadás			
	Pengő				Pengő			
n								

Le a bevételt--- ---

Kifizetendő összeg

30. sorsz. Könyv, minta. — Pallas nyomda, Budapest.

tály:

.....

A fizetés $\frac{\text{készpénzben}}{\text{cheque kibocsátásával}}$ megtörtént

192..... cheque száma.....

A főpénztár:

Kampis János
festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel -
Feltünik Kállay-portraitja.

Pesti Hirlap 1931.XII.22.

Kampis János

festőművész

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállítá
Műcsarnokban - képével vesz részt.

Esti Kurir 1931.VII.19.

Kampis János

MDK

Horthy Miklós

Mücsarnok 1940 Tavaszi Tárlat

Kampis János MDK

Szent István születése, tempera

Marton Gyuri, pasztell

Mücsarnok 194o Gyermek a müvészetben c.kiáll.

Kampis János

MDK

Marton Tupi, pasztell

Mücsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

MDK

Kampis János

Garabonciás

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj. 33. l.

MDK

Kampis János

Fekvő akt, toll

Akt, paszt.

Leány akt, paszt.

18.1.

N.Szal. őszi tárl. 192o. szept.

MDK

Kampis János

Hirkó Ferenc arcképe, of.

N.Szal. tavaszi kiáll. 1916. ápr. 13. 1.

MDK

Kampis János, festö

337. "E jelben gyözni fogsz!" Templomfal-terv. Tempera.

342. "E jelben gyözni fogsz!" Terv.
343. A szent kereszt felmagasztalása. Terv. Tempera.

Bp. Mücs. - OMKT. Nemz. Képzömüv. Kiáll. 1934. ápr. 29. - jun. 17.
Kat. 16.1.

MDK

MDK.

Kampis János festő

"Női akt" /pasztell/

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.

37.1.

Kampfl József, szobrászművész
Közteriletti alkotások. Összeállította: Hollósi Éva.
1988, szeptember.

Újszilvás, Széchenyi István Általános Iskola:
„Széchenyi István"-mellszobor, mészkő 5/4-es kn.
(említve).

Műnézet, 1989., január, 64-old.

Kampfl József
szobrán

A villányi alkotóház szobormúzeuma
számára kérétett szobrot

H. E. Rózsaszínű körek Villányban
Dunántúli Napló 1968 VII. 28. 5

Kampfl József

réntrett a „Képőműrészeti szimpozion, Siklós 1968 kiáll.-on.

Pilaszanovich Irén: Képőműr. szimpozion.
Dunántúli Napló, 1968 VI. 16.7

Kampfl József †
szobrán

„Apám" (márvány) Repr.

Dunántúli Napló 1968 VI. 9.7

Kanepfl József
nobrán

„Fiúk" unió nobarsoportja
nevepel a tárlaton

Vidos Zoltán: A "Studio 70" -
Művészet, 1970. november - 34.lap

Kampfl József kobrász

Fink c. műve /eml./

szerepel az alábbi tárlaton.

Dömötör János. A XVI. Vásárhelyi Őszi Tárlat

Békés Megyei Népújság. 1969. nov. 23.

Kampfl József szobrász

A siklósi feltrabadulási emlékmű készítette (eml.)

MTI: Megemlékezések országszerte

Nagyvarsa 1970 IV. 2

Stampfl József
nobrán

Vörös unaróczy nobraival
nerepel.

Stoó á cs. Gyula: Képek, nobrok a siklósi várban
Műveszet, 1969. november - 27 lap

Kampfl József

Fiú 2 ólom 26 cm (repr.)

Stúdió '20. Ernst Múzeum Bp. 1820. Kiáll. kat.
Ber.: Bereczky Lóránd

Kampfl József

tehetséges fiatal szobrász művével szere-
pelt a kiállításon.

Kovács Gyula: XIV. Vásárhelyi őszi tárlat.

„Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr.

2. sz.

47 l.

Kampfl József
szobrász

Plasztikai formái nuggyőzők,
kidolgozása egyensúlyt és har-
moniát épít.

Sosona Miklós: A Dél-Pest nugyú..
Művészet, 1970. szeptember - 41 lap

Kampfl József szobrászművész
a Képző- és Iparművészeti Lektorátus kijelölései.
(1989. II. negyedév) Összeállította: Hollósi Éva.

Megbízást kapott:

Kampfl József: Szécheny István mell-
szobrának elkészítésére.

Költségviselő: Magyar Hitelbank Győri
Fiókja.

Művészet, 1989., okt., 64-old.

Kampis János

Műveivel szerepel a Műcsarnok kiállitásán

B.H.930.X.19.

Kampfl József, életképíró
Varga Imre: Szabó Lőrinc, bronz, életnagyság, Miskolc.

Bíráló bizottság:

Gremsperger Beatrix, Kampfl József,
Marosits István.

Művészet, 1982. szept., hátsó borító belső oldalán.

Kampel József

MDK

Álló akt, kő

Pihenő, kő

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Kampel József

Ülő nő, kő

Balatoni nyári tárlat 1964.

Keszthely, Tihany, Veszprém

MDK

Kampel József

Ülő nő, kő

Balatoni nyári tárlat 1964.
Keszthely, Tihany, Veszprém

Kampel József

MDK

Kati, kő

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964. máj.

lye :----------

Kampfmiller Károly

festő

Budapestről, 1875-ben 19 éves

Kampfmiller Károly, festő, Budapestről, 19 éves korában, 1875 okt.-ben iratkozott be és 1877 júl.-ig a festészeti szakosztályban Wurzinger tanítványa volt.

lásd

Fleischer Béla 56. l.

Tolna.

A keletelt vidék közép
a törökök hajóit gyujtják fe
térben balra a foglyul
mig jobbra a [illegible] osztozko
felé; a háttért pedig hegyek

győzők

ABRIS DER VICTORIEN VND BEVD
ERLANGT V ERÖBERT HABEN.

fölül középütt: 26.
magyarázó szövegének kezdete
die thonau gesessen vn
befejezése: K. Die Tho

Rm., mér. a rl. 16.6:

69-92-

KAMPFL JÓZSEF

Farkasrét

2003.

102.0.

MDK

Kamperger András kőmives inas, kőmives legény résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Müvért 1957.VI.évf.4.sz.299.l.

Kampf Artur MDK

1812., olf.

Mücsarnok 1897. tavaszi kiáll.

Kampf Artur MDK

1812, repr.

Műcsarnok 1897. tavaszi kiáll.

MDK

Kampf Artur, festőm.

3. 1812. Repr.

Műcsarnok. 1898. Tav.nemzetk. kiáll.

Kampf Arthur

"1812" c. képén "a grande armée egyik legutolsó foszlánya a visszavonulásban, Néhány ember végképpen elgyötörve és lerongyolódva...a messziről hozott hideg a csontjukban és a vérükben van.." Olajfestmény.
A Müvészet c. rovatban Bojtorján sign.-val, "A tavaszi kiállitásból" c. kritika.

A HÉT, Bp. 1898. ápr. 17. IX. évf.
16. sz. 253-254. lap.

M D K

Kampf Mois, Obuda.

festő

Kapossy János: Épitők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Miv. Irt. 1952. 1.sz. 138 l.

Kaupfl Antal

neve említve

Művészettörténeti Értesitő 1972

303.old.

MDK

Kampis János

Tanulmány, paszt.

Fejtanulmány, "

" " "

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

MDK

Kampis János

Paksy József dr. arck. paszt.

Tőkés Gyula dr. " "

Nagy Ivánka " "

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

MDK

Kampis János

Talajtanulmány, paszt.

Női akt, toll.

A fekete kendő, toll

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

MDK

Kampis János

dr. Nuszer Jánosné arck. of.

Akt zöld saruval, paszt.

Női képmás, "

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

MDK

Kampis János

Tersztyánszky Ödönné arck. paszt.

Somogyi Károlyné " "

Lucifer, "

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

MDK

Kampis János

Akttanulmány, of.

Magdolna, of.

Fürdő Diana, of.

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

MDK

Kampis János

részt vett a Szövetség pécsi egyházm. kiáll.
1929. jun.

Nik p kiáll.

MDK

Kampis János

Egyházmüvészeti kiállitás, Eger. Képzőmüvészet 1929. 19. sz. 103.1.

MDK

Kampis János festőművész

A Lipótvárosi Társaskörben rend.kiáll.-on állitotta ki müveit.

Bl.L.: A Képzőművészek Vándorszövetsége...

Képzőművészet,1931.97.1.

MDK

Kampis János, festöm.

Mária Magdolna. Olf. -

Árv.Közl. 1940. 1.rk.sz. 26.1.

Kempis János, festőm. MDK

az élő magyar művészet képviselője, egy jó alkotásával szerepel ezen a kiállításon.

Egyházművészeti kiállítások.
Műcs.-Szent Imre-kiáll.
Képzőművészet. 1936.3.sz. 168.l.

Kampis János, festöm. MDK

Kállay Imre.	Olf.	
Breuer Szilárd.	"	17.1.
Nöi arckép.	"	19.1.

Mücs.-OMKT 1931-32. évi téli kiáll. dec.23-jan.17. Kat.
14.1. és 17, 19.1.

MDK

Kampis János

Paksy József dr. arck. paszt.

Tőkés Gyula dr. " "

Nagy Ivánka " "

Szövetség I. kiáll. N.Szal. 1921. márc.

MDK

Kampis János

Női fej, paszt.

Akttanulmány, paszt.

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1921. márc.

MDK

Kampis János

Tersztyánszky Ödönné arck. paszt.

Somogyi Károlyné " "

Lucifer, paszt.

Szövetség 1. Kiáll. K.Szal. 1921. márc.

MDK

Kampis János

Tanulmány, paszt.

Fejtanulmány, "

Fejtanulmány, "

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1921. márc.

MDK

Kampis János

dr.Nuszer Jánosné arck. of.

Akt zöld saruval,paszt.

Női képmás, paszt.

Szövetség I. kiáll. N.Szal. 1921. márc.

MDK

Kampis János

Akttanulmány, of.

Magdolna, of.

Fürdő Diana, of.

Szövetség I. kiáll. N.Szal. 1921. márc.

MDK

Kampis János

Álmok kertje, of.

Beniczky Ödön arck. of.

Nyár, of.

Szövetség I. kiáll. N.Szal. 1921. márc.

MDK

Kampis János

A fekete kendő, toll

Tanulmány, toll

Női képmás, toll

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1921. márc.

Kampis János MDK

Sappho, olf.

Tavaszi Tárlat
Nemzeti Szalon 1921. junius

MDK

Kampis János

Fortuna utca, vf,

Talajtanulmány, paszt.

Női akt, toll

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1921. márc.

Kampis János MDK

Emese, temp.

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

MDK

Kampis János

Pécsi egyházm. kiáll. Dunántul, 1929, jun. 12.
5.l.

Kampis János

Képzőművészek Küldöttsége a kultuszminisztornél.
Magyarság, 1944. ápr. 29 /?/ 15.1.

M.D.K.

Kampis János

A tavaszi nagy tárlaton, a Mücsarnok kiállitásán szereplő müvét-a 443 kép és szobormü között- kiemeli.

A 22. oldalon 4-es számmal a müvész fényképe.

Képek, szobrok--festők, szobrászok c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. jnui. 26. juli. 2.
X. évf. 26. sz. 21. lap.

MDK

Kampis János

Kampis J:

Hajléktalan képzőművészet. Magyarság, 1944. aug. 6. 8. l.

MDK

Kampis János

Az elmult év történetéből. Évk. KMT. 1930. 35.l.

MDK

Kampis János, festöm.

463. Ónémet város. Olf. 70x100. J.l.j.

464. Nöi akt. Pasztell. 54x36.

Árv. Csarn. 1932. 1.rk.4. 27.l.

61 n. more

MDK

Kampis János, festö

Háborus emlék.	43 x 43	Tempera.
Csonka torony.	39 x 24	Vizf.
Orvosi vizit.	83 x 2o	Tussrajz.
Sappho.	1oo x 4o	Olf.

Áll. Árv. Csarnok.-M. Képzöm. Egy. kiáll. 1922. dec. 15.-17.
Kat. 8.1.

Kampis János festő

MDK

Képzőművészet 1931. 37.sz. 42.l. kép

MDK

Kampis János f.

Két kiáll. Magyarság 1924. márc. 16.

Kampis János

MDK

Mátyás templom, vizf.
Tétényi templom, olf.

Egyház és művészet
Nemzeti Szalon 1919.

Kampis János MDK

Ablak előtt, pasztell

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

MDK

Kampis János

Álmok kertje, of.

Beniczky Ödön arck. of.

Nyár, of.

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

MDK

Kampis János

A jó pásztor, of.

SZÖVEGÉG 2.kiáll. N.Szal. 1 335.kiáll. 1925. ápr.

MDK

Kompás János

Tamás, paszt.

SZOBRÁSZ 2.kiáll. N.Szal. k 335.kiáll. 1925. ápr.

MDK

Kampis János

Mátyás templom, toll

SZÖVETSÉG 2.kiáll. N.Szal. 335.kiáll. 1925. ápr.

MDK

Kampis János

dr.Szalay Istvánné arck. pf.

Müller Rózsi arck. paszt.

Dr.Báthor Istvánné arck. of.

SZÖVETSÉG 2.kiáll. N.Szal. 1 335.kiáll. 1925. ápr.

MDK

Kampis János

Fái Gézáné arck. of.

dr. Rudas Józsefné arck. paszt.

Cyrano az erkély alatt, of.

SZÖVETSÉG 2. kiáll. N. Szal. I 335. kiáll. 1925. ápr.

MDK

Kampis János

Godiva, of.

A viznél, paszt.

A dóm lépcsőjén, of.

SZÖVETSÉG 2.kiáll. N.Szal. ✝ 335.kiáll. 1925. ápr.

M.D.K.

Kampis János

A Szent István filmvállalat részére készitett plakátrajzot, amelynek repr.-ját közli a lap.

Péter Paul filmregénye c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. dec. 18-24.
X. évf. 51. sz. 45. lap.

MDK

Kampis János, festőm.

Álmok kertje. olf.

Műcs.-OMKT.1921. Tavaszi vásár. Kat. 13.1.

MDK

Kamptis János, festőm.

Tanulmány. olf.

Műcs.- OMKT 1921. tavaszi kiáll. Kat. 10.1.

Kampis János MDK

Székelykeresztur

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Kampis János MDK

"Mondottam ember, küzdj!" "És bizva bizzál"
/Vázlat a MABI székház freskóihoz/ temp.

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi Tárlat

Kampis János

MDK

Ól a tanyán

Műcsarnok 1944é márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Kampis János

MDK

Tanulmányfej, ceruza

Mücsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Kampis János

MDK

Vargyasi részlet

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Kampis János MDK

Olasz-magyar szellemi kapcsolatok, freskóvázlat

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Kampis János

MDK

Tanyaudvar

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Kampis János MDK

Delelő

Műcsarnok 1926.Őszi kiállitás

Kampis János MDK

Holdvilág a kálvárián
Tonelli Sándorné arcképe
Io
Műcsarnok 1926, Őszi kiállitás

MDK

Kampis János, festöm.

Reggeli köd a Dunaparton.		Pastell
A tarka kötény.		"
Görög ballett.	Tusrajz.	8.1.
Görög ballett.	Tollrajz.	8.1.

Nemz. Szal.1919.okt.kiáll. Kat. 7,8.1.

KAMPIS JÁNOS

Preludium. Tempera

Kampis János festőművész

Dr Pataky Mária

Jubileumi kiállítás tárgymutatója. Műcsarnok. 1934.

Kampis János festőművész

dr Tőkés Gyuláné

Jubileumi kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok.1934.

Kampis János festőművész

Io.

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

Kampis János

A Budai Társaskör helyiségeiben rendezett csoportkiállításon akvarelljei szerepelnek.

Magyarság, 1927. dec. 6.

Verlorene Karten

Da Karten Interessenten Bedingungslos Verantwortlichkeit übernehmen
Besitzerwechsel.

Verlag Karten, Abt. d. V.

Kampis János.

A Budai Társaskör nagytermében megnyíló csaportkiállításon részt vesz műreivel.

Magyarság, 1927. dec. 2.

Kampis János.

A Pulai Tásaslés magtermelen megyéle csoportbiállítás mot nem mázsivel.

Magyarság, 1927. dec. 2.

Kampis János.

A Budai Társaskörben rendezett csaportkiállításon műrei szerepelnek.

Pesti Napló, 1927. dec. 4.

Kampis János.

A Budai vásárlásban szenvedett
magasthiállításon szükséi szegel-
nek.

Testi Lapló, 1927. dec. 4.

MDK

Kampis János

Toldi Miklós. Az Orsz.Földhit. Int. margitszigeti sportházának falfestm. tervei. Temp.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 24.l.
Mücs.

MDA

Kampis János

Toldi Miklós. Az Orsz.Földhit. Int. margitszi-
geti sporthazában falfestm. tervei. Temp.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 24.1.
Mücs.

MDK

Kampis János

Magyarország kormányzója.

Tavaszi Tárlat. 1940 ápr.-máj. 7.l.
Mücs.

MDK

Kampis János

Balatoni tündér, paszt.

Dunaparti táj, of.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec.
11.1.

MDK

Kampis János

Vizer Márta urhölgy arcképe, paszt.

Vizer Ducika arcképe, paszt.

Reggeli fürdés, paszt.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec.
11.1.

Sample Menus

Vitar Mixta Wonderful Breakfast, Peanut.

Vitar Puffed Grains, Peanut.

Peanut Fruited, Peanut.

MDK

Kampis János, festö

Madonna . Jelzett. Olf.
Glattfelder csanádi püspök képmása. Olf. Jelz.
Mária Magdolna. Olf.

Árverési Közlöny. Festm., rajzok. 1936 okt. 4. rk. sz. 34.1.

Kampis János

MDK

Görgényi Sándorné

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállítás

Kampis János

MDK

Magyarádi ut, repr.

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Kampis János

MDK

Görgényi Sándor

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Kampis János

MDK

Női arckép

Műcsarnok 1942–43 téli kiállitás

Kampis János

Csoportkiállításon szerepelt a Szép m. 3-ban.

EK. 1931. I. 3.

Kampfl József
szobrász

M.Dk.

Fiú és lány"
"Lány kakassal"
"Anya és gyermeke"
} repro

Kovács Gyula: A szonal és a forma . . .
Művészet, 1969. junius – 34 lap

Kampfl József

M.D.K.

Nobrán

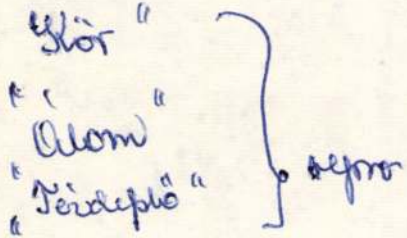

„Kör"
„Álom"
„Térdeplő"
} repro

Kovács Gyula: A vonal és forma...
Művészet, 1969. junius – 34 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Kampis János

351. Marton Tupi. Pasztel Mgt.
355. Marton Gyuri. Pasztel. Mgt.
353. Szent István születése. Tempera.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 23.l.

MDK

Kampis János

dr. Szalay István arcképe, of.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj. 13. l.

MDK

Kampis János

Bánat, of.

M. Studio 2. aukc. 1921. 14 l.

MDK

Kampis János

Halász-tanya, vf.

KMTárs 1943. tav.kiáll.

21. o.

MDK

Kampis János

Vargyasi patakmalom, vf.

KMTárs 1943. tav.kiáll. 21. o.

MDK

Kampis János

Ila, repr.

Mücsarnok 1930/31. jul. kiáll.

MDK

Kampis Jnáos

Hazafelé, of.

Garabonciás, of.

Csongor és Tünde, paszt.

Árv.Közl. 1929. jun. 4.rk.sz. 23 l.

Kampis János MDK

festő

Képzőművészet 1928. 83-84.o.

MDK

Kampis János, festö

Marton Tupi.	Pasztell.
Szent István születése.	Tempera.
Marton Gyuri.	Pasztell.

Mücs.-GMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll. 194o.II.-III
Kat. 23.1.

MDK

Kampis János, festöm.

	Nö mandolinnal.	Tollrajz.
126-7.	Akt tanulmány.	"
	Akt tanulmány.	Pasztell.

Nemz. Szal.-A MAPE VI.kiáll. Kat. 1919 febr. 13.l.

MDK

Kampis János,

a N.Sz. által rend. 63 csop. kiáll. egyik-másikán müveivel szerepelt. 1919.

A Nemz. Szal. 400-ik ,jub.és a KÉVE XX-ik kiáll.-a. 1929.febr.

MDK

Kampis János, festőm.

Tanulmány. Olf.

Budai Vigadó. - Képzőm.kiáll. 1921.okt. Kat. 8.1.

Kampis János MDK

Dr. Tőkés Gyuláné

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Kampis János MDK

Io.

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Kampis János MDK

Dr. Patąky Mária

Mücsarnok 1934. dec. 1935 jan.
Jubileumi kiállitás

MDK

Kampis János, ügyvezető

a "Szövetség"tagja

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

Kampis János MDK

"Pythia", olf.

Műcsarnok 1919-2o. Téli tárlat

MDK

Kampis János

A garabonciás, of.

dr.Szalay István arck. of.

Somogyi ciprusok, of.

SZÖVETSÉG 2.kiáll. N.Szal. I 335.kiáll. 1925. ápr.

MDK

Kámpis János

a Céh müvésztagja, festő

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

3.1.

MDK

Kampis János

Tanulmány, toll

Női képmás, "

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

MDK

Kampis János

Női fej, paszt.

Akttanulm. "

Fortuna utca,"

Szövetség 1. kiáll. N.Szal. 1924. márc.

Kampis János

szül. 1886 okt. 17 Budapesten.
A Képzőmű Főiskolán Balló
nál tanult. Először 1913-ban
állított ki a Nemzeti halonban.
1919 márc. 35 művéből
koll. kiáll. rendezett a
Nemzeti halonban.

N. halon 1919. márc. kiáll.
kat.

~~Arch. Ét. IX. 141~~

ifj. Kampis János

Czencz János, Szigeti Jenő, Csermely János, Józsa Károly, Kmetty János, Perlrott Csaba, Prihoda István, Fejérváry Erzsi, Schönberger Armand, Broszéky Frigyes, Lénárd Imre, Páldy Zoltán, Ifj. Kampis János és Márton Ferenc fiatal művészeket sorolja fel Tövis: "A téli tárlat" c. kritikájában, s kiemeli figyelemre méltó munkáikat, sokszor versenyre kelve az idősebb művészekkel és nem is sikertelenül.

A HÉT, Bp. 1916. nov. 19.
XXVII. évf. 47. sz. 674. lap.

Kampis János

előadása a pécsi
szeresegyház műsezeté-
ről a pécsi varoshára
korgpulési termében
1929. dec. 14.

Nikpkiáll

Kampis János

festő

U. 3502

Pesti Napló 1932, jan. 15. (K. nyerte a Képzőművészek Egyesületének díját.)

A téli tárlaton szerevelt egyik képére kapta a kitüntetést

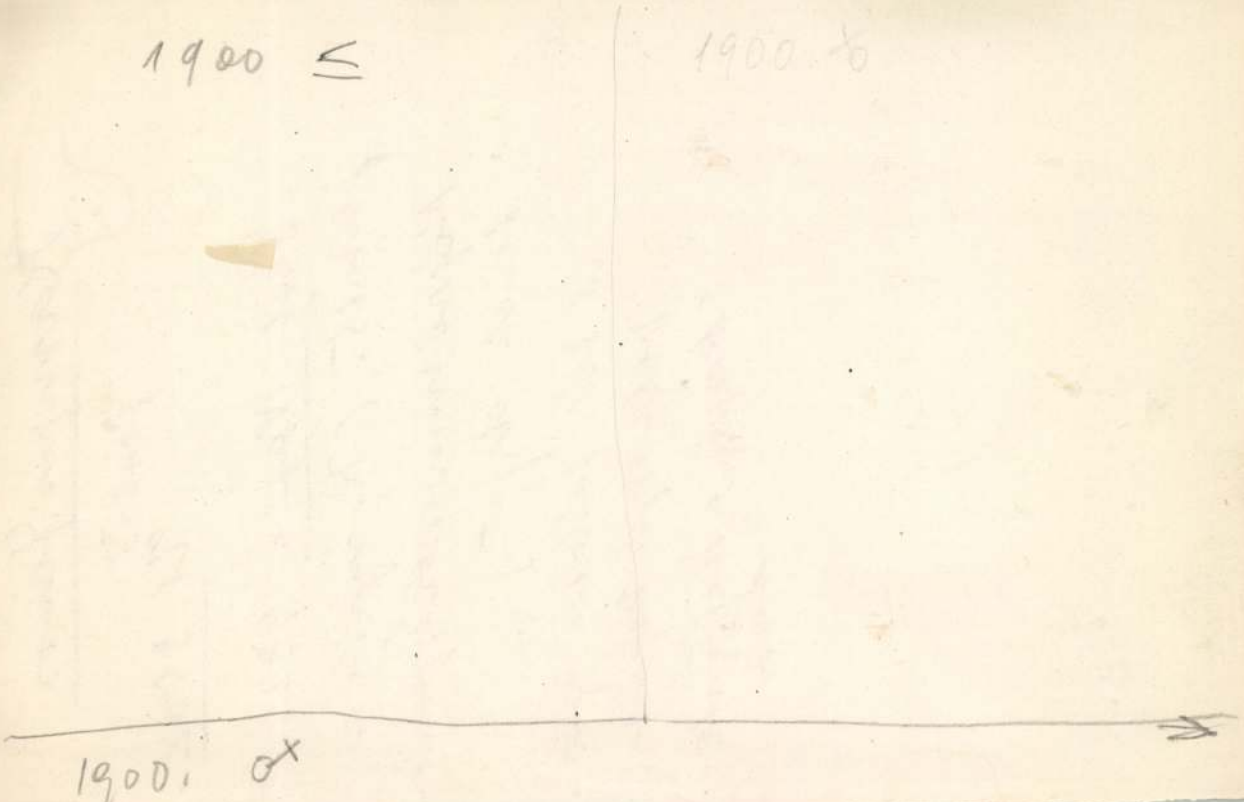
1900 ≤
1900. ∂
1900. ∂x

Kampis János MDK

Az jelben fogsz győzni, templomfal terv, tempera

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Kampis János

MDK

Vágy a messzeségbe, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

Kampis János MDK

"E jelben ~~győzni~~ fogsz győzni", terv

A szent kereszt felmagasztalása, terv, tempera

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Kampis János

MNK

Bleszkányi Klári, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

Kampis János MDK

Blank Hilda, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

MDK

Kampis János

Mária Magdolna, of.

Glattfelder csanádi püspök képmása, of.

Madonna, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

27 l.

MDK

Kampis János

Karácsonyfa alatt, paszt.

Magy. Studio 1. graf. kiáll. 1921. márc.

9 l.

MDK

Kampis János

Vágy, tollr.

Fekvő akt, paszt.

Magy. Studio 1. graf. kiáll. 1921. márc.

MDK

ifj. Kampis János

Női arckép, repr. festm.

Műcs. tav. kiáll. Vasárnapi Ujság, 1914. 14.sz. 269-71. l. képpel

MDK

Kampis János, festő

Dr.Szalay Istvánné arcképe. Olf.

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-ülés. Kat. 36.l.

MDK

Kampis János

Mária Magdolna, of.

Árv.Csarnok, 1940. jun. 94.sz.

29. 1.

MDK

Kampis János

Csodaszarvas, vázlat

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec. 16. 1.

MDK

Kampis János

Tanya az Alföldön, vf.

Nemz. Művészetért kiáll. r. Mücs. 1940. febr. 16. l.

MDE

Kampis János

Kinizsi Pál, Buvár Kund, Szt.László, Lehel és Botond, temp.

Mátyás király sólyomvadászatra indul, temp.

vázlatok

Horthy jub. kiáll. illus. 1939. dec. 16. l.

KAMPIS JÁNOS

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

lárd Kampis Antal

A szent Anna
oltárok mestere

Bp 1937

Kny Domanovszky Sándor
emlékkönyvéből

~~Temesvári törmadia - cret pohara~~

~~1834-ből~~ X. 153.

dr. Kampis Antal, művészettörténész

P. Szabó Ernő: „Érzi a kő természetét..."

Szakál Ernő szobrászművész az újmassai öskohó restaurálásakor művezető volt, adminisztrátora dr. Kampis Antal művészettörténész, egykori főiskolai tanára volt.

Budapest folyóirat, 1988., 7., 42-old.

Kampis Antal dr

A Képzőművészeti Főiskolán
művészettörténet tanít

Ujság 1938 I. 13

ek és nézők fesztelen cse-
egésébe. Az összkép mind
technikákat és anyagokat,
nind a műfajokat és tenden-
iákat tekintve tarka s válto-
atos. Ötletszerűbb munkák
everednek kiforrottabbak-
al, ingadozó színvonalon.

Míg az egyéni kiállítók
estményeket, grafikákat,
otókat, szobrokat és objek-
eket mutattak be, addig a
soportok inkább installáci-
ókkal léptek a közönség elé.
Az installációk területén
nintha nagyobb lenne a kí-
sérletező kedv, mint a festé-
zet berkeiben, s ez utóbbi

vánják elkerülni az általá-
nosan használt *szecesszió*
kifejezést, ami véleményük
szerint egyoldalú bécsi ori-
entációt sugall.) Szemléle-
tük szerint e stílus legfőbb
értéke a *„nemzeti forma-
nyelv"* megőrzése. Céljuk-
nak megfelelően erre kon-
centrálnak azoknak az épí-
tészeknek a munkásságán
belül is, akiknek fontos pre-
modern épületeket is kö-
szönhetünk.

A korszak több mint
százhúsz jelentős és kevés-
bé ismert építészéről talá-
lunk a könyvben rövid élet-

KAMPFL József szobrász

és Benkő Cs. Gyula festő közös tárlata nyilik 1992. ápr. 26-án a keszthelyi Balaton Muzeumban.

Uj Magyarország, 1992. április 25.

Kampfl József

monori szobász

Győrött a megyei TIT Radnóti

Klubjában szerepelnek kiállításon művei

Pestmegyei Hírlap 1972 február 18

4. old.

gin kétségtelenül a zeneszerző egyik legnépszerűbb alkotása, de nem lehetett volna legalább egy áriát adni arról, hogy Csajkovszkij életművében az operaműfaj nem is beszélve olyan központi szerepet, hogy az az *Anyegin* ekkora túlsúlyát indokolná. Balett-műveit viszont mennyiségileg gyengén reprezentálja a *Diótörő* indulója. El lehetett volna képzelni több részletet is a *Diótörő*ből, vagy még egyet-egyet a *Hattyúk tavá*ból és a *Csipkerózsiká*ból. Sőt talán belefért volna az összeállításba egy szép románc is. (*Hungaroton*)

Kertész Iván

KAMPFL JÓZSEF SZOBRAI

Monor, Szoborkert

Flaubert Bovaryné-jában olvashatunk egy gipszpapról, melyet a jámbor falusiak az új orvosnak adományoztak. Az első ragyásra zúzta a szobor arc-

was made of the metal depicting [illegible] in order to re-
construct the pattern of the silk material support as well as
to present the original appearance of the mantle.

DESCRIPTION OF CONDITION

Pieces of information gained earlier regarding the history of the object provided help and often offered an explanation for the present state of the mantle to which belong a series of previous alterations and mendings. What we have today is the final result of the above processes and our task is to determine the nature and extent of these interferences.

The mantle consists of three fabric layers which were closely sewn to each other. Both its face and reverse side are covered by stitchwork of different colour and age. The fabric layers support and merge into one another.

Kampis János

5 grafikor

Csánky Ung Mal

41. l.

Kampis János

Kádár Béla, Burghardt Rezső, Egry József, Kampis János és Karczag Zoltán fiatal művészeket és vásznaikat a kritika kiemeli a Műcsarnokban rendezett Tavaszi Tárlatról.
Műveiket külön nem sorolja fel, de figyelemre méltónak tartja a nevek megemlítését is a Művészet c. rovatban közölt beszámoló.

A HÉT, Bp. 1917. ápr. 8.
XXVIII. évf. 14. sz. 223. lap.

ifj. Kampis János

Mednyánszky László, Marton Ferenc, Ligeti Miklós, Leidenfrost Sándor, Lechner Ödön, Körmendi-Frim Jenő, Kozma Lajos, Klöh János, Klammer Mariska, Kimm Frigyes, Katona Nándor, Karlovszky Bertalan, Kandó László, ifj. Kampis János, Jakab Zoltán, Hende Vince, Gulyás János, Gulácsy Lajos, Glatter Gyula, Germány Elemér, Ferenczy Károly, Dobrovic Péter, Burghardt Rezső, Bosznay István, Beszédes J. László, Berkes Antal, Benczur Gyula, Barta Ernő, Baróthy Major Jenő, Barkász Lajos, Bánsághy Vince, Zombory Lajos, Zádor István, Vastagh Géza, Vidovszky Béla, Vesztróczy Manó, Várady Gyula, Szmrecsányi Pajtás Ödön, Szlányi Lajos, Stetka Gyula, Rottmann Mozart, Reményi József, Pentelei Molnár János, Páldy István, Nádler Róbert, Moldován Béla művészek a Műcsarnokban rendezett Tavaszi tárlaton mutatták be alkotásaikat.

ÉLET, Bp. 1914, ápr. 12. VI. évf. 15.sz. 469, 474-475. lap.

Kampis János

Uitz Béla, Károly Ernő, Gyenes Gitta, Haranghy Jenő, Podvinecz Erzsébet, Egry József, Szigeti Jenő, Teplánszky Sándor, Tipary Dezső, Lénárd Imre, Baránsky László, Körmendi-Frim Ervin, Makó Bertalan, Papp Emil, Makoldy József, Feiks Alfréd, Kampis János az ifju művésznemzedék képviseletében részt vettek „A Nemzeti Szalon Tavaszi Kiállitásá"-n, melyről a Művészet c. rovatban közölt kritika ir, s csupán annyit mond róluk, hogy figyelemre méltó művekkel szerepelnek.

A HÉT, Bp. 1917. május 13.
XXVIII. évf. 19. sz. 302. lap.

Kampis János

Márton Ferenc, Lovaghy Dénes, Sándor Móric, Szirt Oszkár, Záhonyi Géza, Csürös Béla, Englerth Emil, Csermely János, Barkász Lajos művészekről irja R.M.: "Kapuzárás a Nemzeti Szalonban" cimmel, hogy egyetlen rokonszenves gesztusnak tartja a Szalon részéről, hogy a "hajléktalan fiatalok" egy részének megengedte a kiállitáson való részvételt, s igy néhány "erőteljes akkorddal" frissebb szint adott a tárlatnak, mint amilyen az utóbbi időben volt.

A HÉT, Bp. 1914. május. 31.XXV. évf.22.sz.358-359. lap.

ifj. Kampis János

A Műcsarnok Tavaszi tárlatáról a lap bemutatja a következő művészek alkotásait:

Márton Ferenc: "Takarodó" c.

Stetka Gyula: „gr. Csáky Károly váci püspök arcképe" c.

Rottmann Mozart: Ültözködő fiatal nőt ábrázoló kép.

ifj. Kampis János: "alistali Laky Margitka arcképe" c. művek. A kritika igen nagyra értékeli ifj. Kampis portréit, melyek szinben, felfogásban kitünőek.

Fenti tárlaton szereplő többi művésznevet lásd: Mednyánszky László nevénél, ugyenezen jelzettel és dátummal jelült cédulán.

...LET, Bp. 1914. ápr. 12. VI.évf. 15.sz. 469, ...475. lap.

Kampis

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Jó aktot állitott ki.

Magyarság
1934.I.14.

Kampis János festő

Alkotás - utca 31. Műcsarnok
1930. tt Inre Kiáll. 240, 242, 250
1930/31. pib. kiáll. 358, 471.

1934. téli kiáll. 220, 282.
1934. nemz. képzm. kiáll. 337,
342, 343.

3713. Magyar

A XV. század n

Madonna.

Mellig látható és kissé j
vett fejét bal válla felé hajt
vállaira omló haja hullámos
barna. Magas ruhája alatt i
palástjának fehér gyöngyökke
piros kövek vannak. A mintá

Vászon, fára vonva, mér
3713. — Vétetett 1908 február
vásárhelyen 100 K-án (320–908
27-én (730–908). — Az elszám
czius 11-iki 11525–910 szvsz.

Jegyzet. A kép hátán egy tö

III

Vét. 1908

Kampis János

Spiritualista, Szövetség tagja
művész festő, Műcsarnok

1931/32. téli kiáll. 188, 256, 302

1932. febr. – márc. kiáll. 314

1932/33. téli kiáll. 231.

Kampis János

Az Országos Földhitelintézet Margitszigeti Sportházában helyezték el a müvész falfestményét, melyet bemutat a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1939. dec. 2. XIII. évf. 48. sz. 8. lap.

Kampis János

A művészek

A problémákból ma minden emberkijut, de alig van társadalmi réteg, melynek fogasabb kérdései lennének, mint a huszadik század magyar művészetének. Már pedig a művészet maga sem tét. A művészet maga oly — sokszor igsúlyos — kérdéseket vet fel, melyekből laikusnak fogalma sincs, aki a kész láttán nem hinné, hogy annak esetlegegyszerű megoldásai mögött hosszas vívódások rejlenek s hogy a befejezett alkotás, melyre legfeljebb az a megjegyzése, hogy tetszik, vagy nem tetszik, hány álmatlan éjszakájába került az alkotónak.

Pedig egyéb kérdések is zavarják. Ilyen egyéb kérdés bizony van elég. Kössünk hamarosan egy bokrétát e problémák vadvirágaiból. Itt van a művészeti adminisztráció kérdése. A teljes centralizáció, melyaz egész ország képzőművészeti ügyeit egy ügyosztály egy tisztviselője kezébe teszt le, egészségtelen. E téren egészséges decentralizációra van szükség. A képzőművészeti szakoktatás is alapos reformokra szorul.

Képzőművészeinknek nincs hivatásszervezete, pedig égető szükség volna rá, nemcsak gazdasági és szociális, de nemzeti vonatkozásokban is. Hivatásszervezet hiján van vagy harminc művészeti egyesületünk és társaságunk. A középiskolai rajzoktatás terén is reformra van szükség.

Most nézzük, hogy miből élünk. A cipőkészítés képesítéshez van kötve, a

eszolgáltatás alapjáu
ert pld. a 7 aranyk
oronyás kataszteri
lek között 10 évi átlag
étermázsás termésdif
s mégis a 23 aranykoro
ajövedelmű földek utá
ell beszolgáltatni, minn
a tiszta jövedelmű birt
ataszteri tisztajövedelm
át és a baranyai három
illió arany koronára t
aranykoronát jelen

Magyarság
1943. márc. 7.

vagyunk kontárokkal. Ezen a téren is rendet kéne teremteni.

A műkereskedelem tele van zsidóval, egyébként is egészen ferde útra terelődött: kontármunkák szabják meg a műtárgyak árait. Egyike a legnehezebb problémáknak.

Az állam és a közhatóságok műpártolása minimális keretek között mozog, az egész kérdést szociális szempontok szerint kezelik. Sok az eszkimó, kevés a fóka, tehát a fókákat kis darabokra kell trancsírozni, hogy mindenkinek jusson egy darab. A közhatóság sokszor maga is kontárokat támogat, mert azok a leghangosabbak és azok járnak legtöbbet a hatóságok nyakára. Itt a szerzői jog, a műtárgyhamisítások kérdése. Itt a művészek társadalombiztosításának, aggkori ellátásának, özvegyi nyugdíj, gyermeksegély ügyének kérdése. A művészi élet decentralizálása, művészkolóniák létesítése. A külföldi ösztöndíj-ügy reformja.

Ugy-e, milyen csinos kis problémaköteg? Pedig még nem is beszéltünk a zsidókérdésről, a népfront, sőt bolsi front befurakodásáról a művészet berkeibe, nem beszéltünk a sajtó egy részének magatartásáról stb. És nem beszéltünk az izmusokról, melyek mögött szintén van valami, ami nem a művészet lapjára tartozik, hanem inkább politikába vág. És nem tárgyaltuk az esztétikai gondolkodás zavarait s a torz művészettörténeti szemléletet.

És mindeme kérdések és problémák ott rajzanak alkotó mestereink gondolkodásá-

MAGYAR [illegible] IRODA
[illegible] vállalat

Kampis János

)-(**Kampis János előadása az egyházművészeti kiállításon.** Holnap, pénteken, június 14-én, este fél 9 órakor Kampis János festőművész vetített képes előadást tart a pécsi katolikus kör dísztermében a budavári koronázó főtemplom művészi értékeiről. Az előadást kísérő képek a művész személyes felügyelete mellett készültek a hercegprimás engedélyével és oly részleteket ölelnek fel, melyek a nagy nyilvánosság előtt mindeddig úgyszólván ismeretlenek voltak. Előadás után a művész a kiállítás anyagát fogja az egybegyülő közönség részére ismertetni. Belépődíj az előadásra 50 fillér, tanulóknak 20 fillér.

Dunántúl.

1929. jun. 13.

Eddigi Ilfartó
a hádjasszor
és kívánsága
gával halmo-
ket, hogy sa-
tuk mégegy i
előadási tar-
is tisztelettel

Az előadá-
Nőegyiet M
szinti hely-
tőrtökön f.
3 órakor ke
jesen díjtal

Kampiss János

"Avatott portréfestő"
Budai témáju szines rajzait igen kvalitásosaknak nevezi a kritika.
"Közvetlen, biztoskezü, kitünően rajzoló müvész".

Élet, Bp. 1919. márc. 16. XI. évf.
11. sz. 259-260. lap.

MDK

Kampis János, festőm.

Pasztellek: 32. Arcképtanulmány.
33. Ecce Homo.
34. Delelő. Bp.szfv.tul.
35. A szent család menekülése.
36. Szerelem kertje.
37. Párás reggel.

KMTárs. 1930. őszi kiáll. Kat. 31.1.

3/.

MDK

Kampis János, festőm.

Pasztellek: 38. Haza a nyájjal.
39. Női képmás.
40. Holdas est.
41. Női képmás.

KMTérs. 1930. őszi kiáll. Kat. 31.1.

4/.

MDK

Kampis János, festőm.

Pasztellek: 42. Gyurika.
43. Nevető leány.
44. Attila.
45. Tamás.

KMTárs. 193c. őszi kiáll. Kat. 31.1.

MDK

Kampis János

Kampis János freskóterve a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlatán.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943.nov.21. 14.1.

MDK

Kampis János, festöm.

dr. Bencsik Zoltánné.

A Tavaszi Tárlat portréi.

Képzömüvészet. 1929. 18. sz.

MDK

Kampis János

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - apr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 26.lap

koronája. — Gyöngy nyakék (Alfonzó király nászajándéka). — Melltű (Alfonzó király nászajándéka). — Az esküvői díszkocsi, a bombák elpusztítottak 23
debreczeni tornaversenyről: Nyujtó-gyakorlat. — Szabad gyakorlatok 23
agyar kirándulók Belgrádban: Rákosi Jenő beszédet mond a megérkezéskor. — A kikötő a Száva partján a magyarok hajójának érkezésekor 23
budapesti ügetőversenyekről (4 kép) .. 23
spanyol király esküvője: Elindulás a templomból az esküvő után. 24
mbamerénylet a spanyol király ellen: A merénylet szinhelye. — A bomba fölrobbanása. — Mates Morales, a merénylő. A Calle Mayor 88 számú ház Madridban, melyből a bombát dobták 24
magyar delegátusok elindúlnak a Burgba. A rendőrség elzárja a Bankgassét, a hol a bécsiek a magyar delegáczió ellen tüntettek. — A magyar delegáczió ülésterme 24
gyi Aranka temetése 24
budai dunaparti villamos vasút épitése a Lánczhidnál 24
tonatisztek budapesti dijlovaglásáról (4 kép) 24
finn diákok Budapesten (2 kép) 24
margitszigeti regatta versenyről (2 kép) 24
érsekujvári ünnepről. *Balogh* Rezső fényképei: Kossuth Lajos szobrának le-

Képek a Tátrából; Kiránduló társaság Lomniczon. — Megérkezés Tátrafüreden. — Tátrai omnibusz 35
Az angol fiotta legénységének fiumei regattaversenyéről. *Jelfy* Gyula fényképei: Lord Beresford angol tengernagy a fiumei molo előtt. — A versenyben résztvevő csónakok. — A győztes versenyző csapat elvonulása a parancsnoki hajó előtt. — A fiumei kormányzó és lord Beresford üdvözli a győztes csapatot. — Beresford lord gőzcsónakja 36
A budapesti birkozóverseny résztvevőinek csoportja 36
Gróf Apponyi Albert Jászberényben (9 kép) 37
Ujházy Ede a kolozsvári új szinház előtt 37
A kassai honvédszobor leleplezési ünnepélyéről: Just Gyula Jekelfalussy minisz terrel és Pucherna hadtestparancsnokkal. A hősök unokái mint koszorus leányok. — Rakovszky Endre főispán beszédet mond. Jekelfalussy honvédelmi miniszter leteszi a kormány koszoruját. — A szobor leleplezése után 37
A Sztolipin orosz miniszterelnök elleni merénylet (4 kép) 37
Gróf Andrássy Maricza és herczeg Liechtenstein János esküvőjéről (3 kép) 37
A galicziai hadgyakorlatokról: A király a hadgyakorlatot szemléli. — Frigyes főherczeg a spanyol attachéval. — Tisztek

Kampis János

Női arckép, repr.

Vas. Ujs 1914, 269. l.

zése. — József főherczeg a kormány tag-

Emléklap Herman Ottó tiszteletére ...

21–

Kampis János

421. Kampis János (magyar festő, 1886–)
Jézus a kisdedekkel. Papír, pasztell, 60
44 cm.

Esztergomi képtár

Kampis János

Szül. Budapest 1886 okt. 17.
Koll. kiállítás a Műcsar-
nokban 1930. őszi Kiáll.
Keretében. Életrajz!

Torna, Vás

156

Kampis János

Jezsuita

Műcs. kiáll. 1914 tól
Pipics 115. l.

$$\begin{vmatrix} 5 & 2 \\ 3 & 1 \end{vmatrix} = 5 \times 1 - 3 \times 2 = -1$$

$$\begin{vmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = 3 \times 1 - 1 \times 2 = 1$$

$$\begin{vmatrix} 5 & 3 \\ 3 & 1 \end{vmatrix} = 5 \times 1 - 3 \times 3 = -4$$

Kampis János

festő

lásd

Lex Magy Társ

273. b. l.

Beschreibende Darstellung
der älteren
Bau-und Kunstdenkmäler der Provinz Sachsen
und angrenzender Gebiete.

Schon unter der Regierung des kunstsinnigen Friedrich Wilhelm IV. wurde erkannt, dass es hohe Zeit sei: a. alle in Staats- und Privatbesitz befindlichen Kunstsachen aus früheren Jahrhunderten aufzusuchen, zu verzeichnen, wo möglich zu sammeln oder doch Abbildungen von ihnen zu gewinnen; b. dem weiteren Verfall der aus der Vorzeit auf uns gekommenen Bauwerke, sofern sie irgend welches historische oder Kunstinteresse beanspruchen konnten, vorzubeugen, so weit thunlich für ihre Erhaltung zu sorgen oder wenigstens, wenn erstere nicht möglich, in treuen Abbildungen sie der Nachwelt zu bewahren. Mehrfache Gründe sprachen dafür, die Eintheilung der Provinz in Kreise für das Werk massgebend sein zu lassen und so liegen bis jetzt die folgenden neun Hefte vor:

I. Heft. **Der Kreis Zeitz.** Unter Mitwirkung von Dr. th. Heinrich Otte, Pastor em., bearbeitet von Gustav Sommer, kgl. Bau-Inspector a. D. VIII. u. 76 S. mit 50 Abbildungen. M. 3.

II. Heft. **Der Kreis Langensalza.** Von denselben Verfassern. VI. und 94 S. mit 65 Abbildungen. M. 3.

III. Heft. **Der Kreis Weissenfels.** Von denselben Verfassern. VI. und 95 S. mit 46 Abbildungen. M. 3.

IV. Heft. **Der Kreis Mühlhausen.** Von denselben Verfassern. VI. und 144 S. mit 95 Abbildungen. M. 3.

V. Heft. **Der Kreis Sangerhausen.** Bearbeitet von Dr. Julius Sahrwich

Kampis Tanós

arck. repr.

Lex Magy Társ

36. tábl.

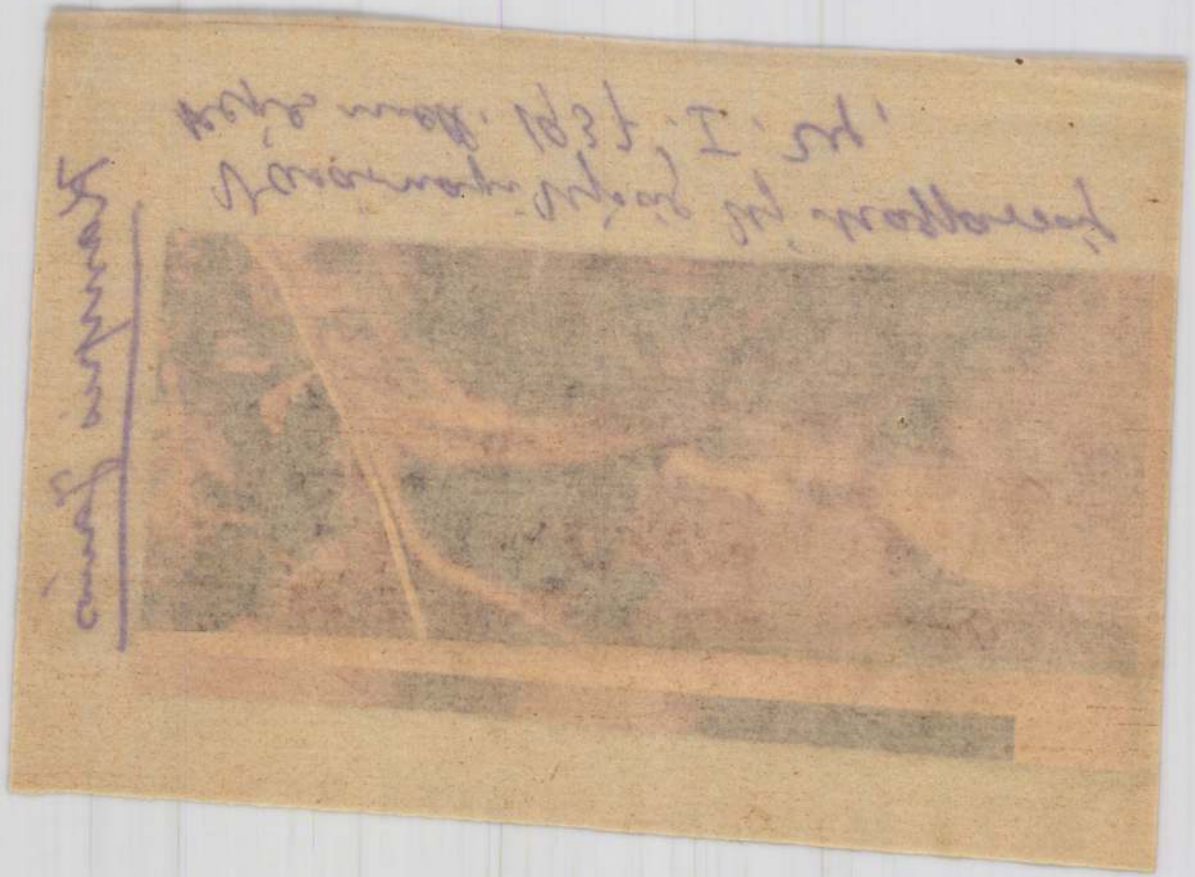

Kampis János

Vasárnapi Ujság Uj Magyarság
képes mell. 1937. I. 24.

Úgy a szoborcsarnok, mint a többi termek gazdag gyüjteményét nyujtják régebbi és egészen modern müveknek. Márvány- és bronzszobrok, reliefek, olaj- és vízfestmények, grafikák — semmi sem maradt ki a parádés sorozatból.

Nem volt könnyű dolga a zsűrinek, amikor az elmult hét végén a díjak odaitélésére összeült. A pompás anyagból *Kövesdy* Gézának *Petrovácz Gyulánéról* festett portréja került ki győztesen, amellyel a grafikákkal is már szép sikereket aratott finom művész a társulat *Nagydíját* nyerte el. »Nemzeti Színház« tervével *Pogány* Móricz műépitész szerezte meg az *Épitészeti Nagydíjat*.

Díjat nyertek még: *Visnyovszky* Lajos, *Horváth* Béla, *Eder* Gyula. Kitüntető elismerésben részesültek: *Haranghy* Gyula, *Áldor* János László, *Hajós* Alfréd és *Udvardy* Pál.

Kampis János: dr. Pataky Mária

KAMPIS JÁNOS: GLATTFELDER GYULA CSANÁDI PÜSPÖK

Kampis János

Műcsarnok 1928. tav. K

Kampis János

K

KAMPIS JÁNOS : ILA

Műcsarnok 1930/31 jub. Eiáll

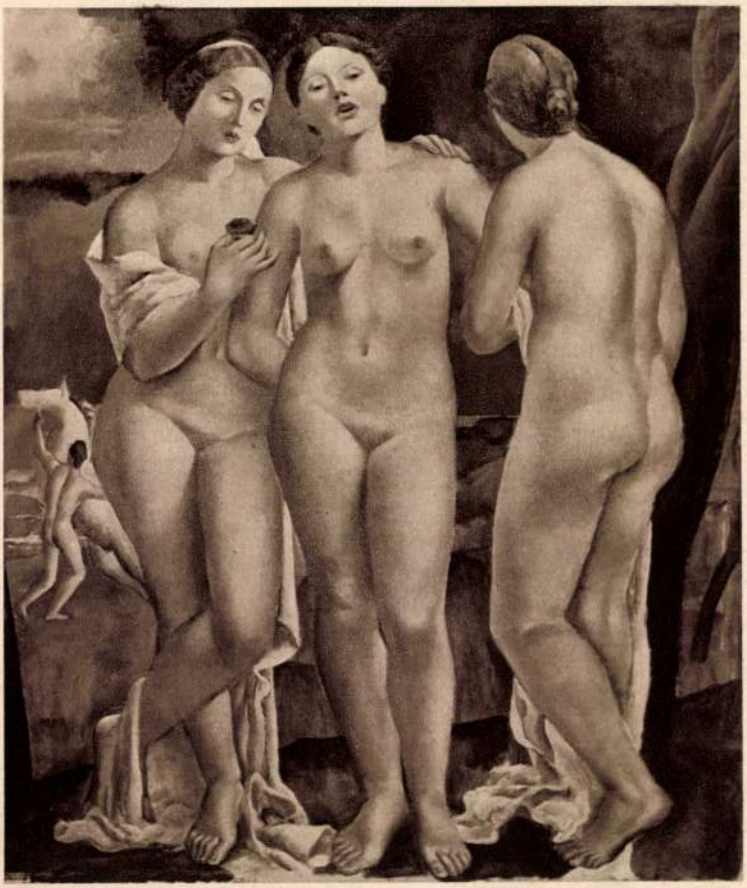

HEINTZ HENRIK : ÉNEKLŐ LEÁNYOK

setkórház. A Rókus-kórház és környékének területére elhelyezve.
ann Pál szigorlati terve.

ályozási terv a Sándor-utca, Vas-utca, Rákóci-út és Rökk Szilárd-utca szögének rendezésére. Lakások mai száma megmarad, de megfelelő ással és helyes megvilágítással. Kórházpark tervezés: Lajtha Béla vasutcai ája kiszabadítva.

et de réconstruction d'un vieux quartier de Budapest, avec des maisons bitation et d'un hôpital.

construction plan of an old quarter with dweelling houses and a central ital.

etto di ricostruzione di un quartiere antico con case d'abitazione e un' dale centrale.

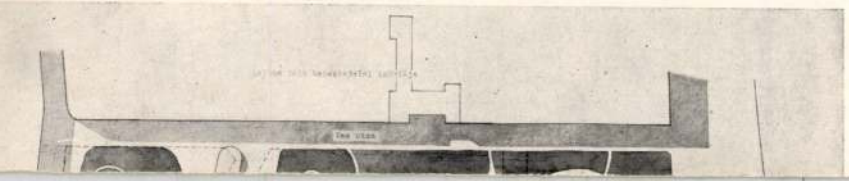

Kampis János, festőművész. Budapesten született. 1886-ban. Középiskoláinak befejezése után a Képzőművészeti Főiskolán tanult festeni. Első izben 1913-ban állitott ki a

Nemzeti Szalonban és 1914-ben a Mücsarnokban, azóta állandóan résztvevője a tárlatoknak. Első kollektiv kiállitását 1919-ben rendezte a Nemzeti Szalonban, a másodikat az 1930. évi őszi tárlattal kapcsolatban a Műcsarnokban. Főleg vallásos tárgyu kompozicziókat és portrékat fest. A kalocsai egyházművészeti kiállitáson Mater Dolorosa cimü müvével Kalocsa város diját nyerte el. Assisi Szent Ferenc találkozása Szent Domonkossal cimü pasztellje az egri főkáptalan dijával lett kitüntetve. A Képzőművészek Egyesületének és a Képzőművészeti Társulatnak tagja, a Szövetség Müvésztársaságnak ügyvezető igazgatója és a Nemzeti Szalonnak választmányi tagja.

Ráth K.

664, 665. l.

Kampis János

~~Műcs. kiáll, tól~~
Pipics 56.1.

۲۰۵

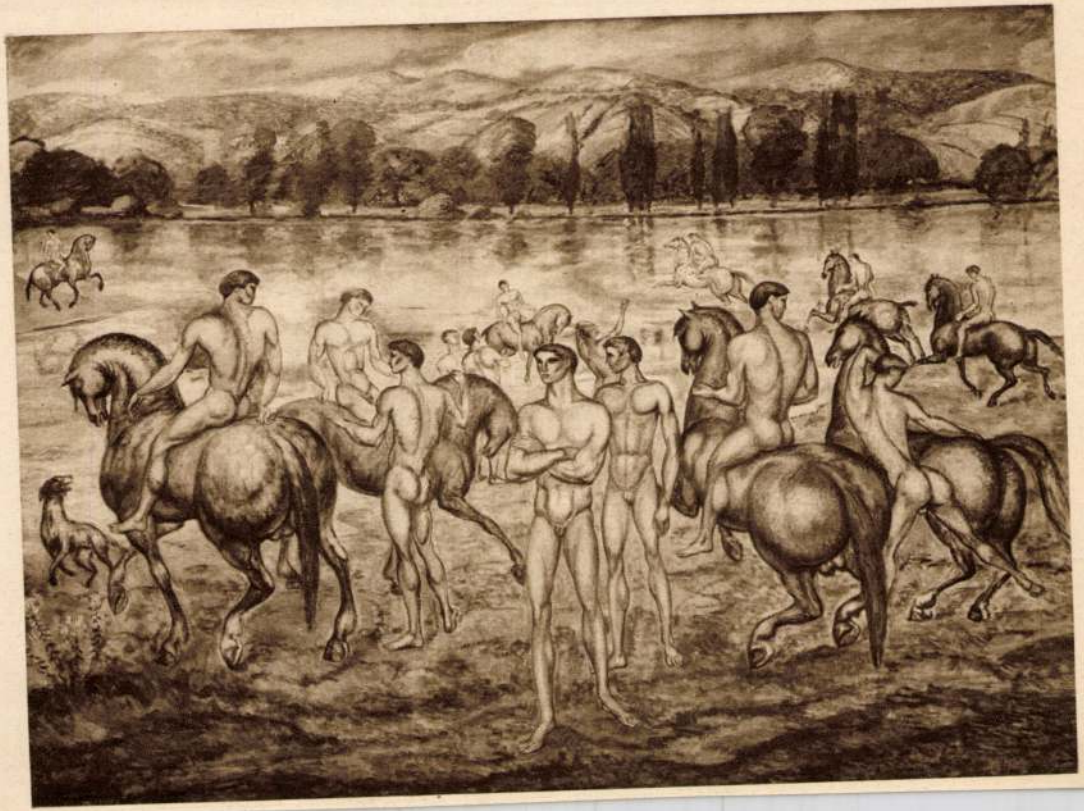

KAMPIS JÁNOS: CLEOPATRA

Kalapacs köböl VII. 244.

KAMPIS 1. *János*, festő, * 1886 okt. 17. Budapesten. A képzőm. főiskolában tanult. Először 1913. állított ki a Nemzeti Szalónban, azóta u. itt és a Műcsarnokban állítja ki realisztikus meglátású portréit és tájképeit. 1919. és 1930. a Nemzeti Szalónban gyüjt. kiállítása volt. A Szövetség c. magyar művészek társaságának ügyvezetője.

M. G. I. 5231

Kampis János

Ivod

A Gyöngyösi István Tár-
saság almanachja.
Bpest, 1935.

KLÓS: MODELL

TÁV: TIHANY

KAMPIS JÁNOS: FÉRFIARCKÉP

A Műcsarnok őszi tárlatáról

Kampis János

Preludium c. Lépe
repr.

KMTars 1937. téli Eiáll.
Eat.

A HÁZ MODERN MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

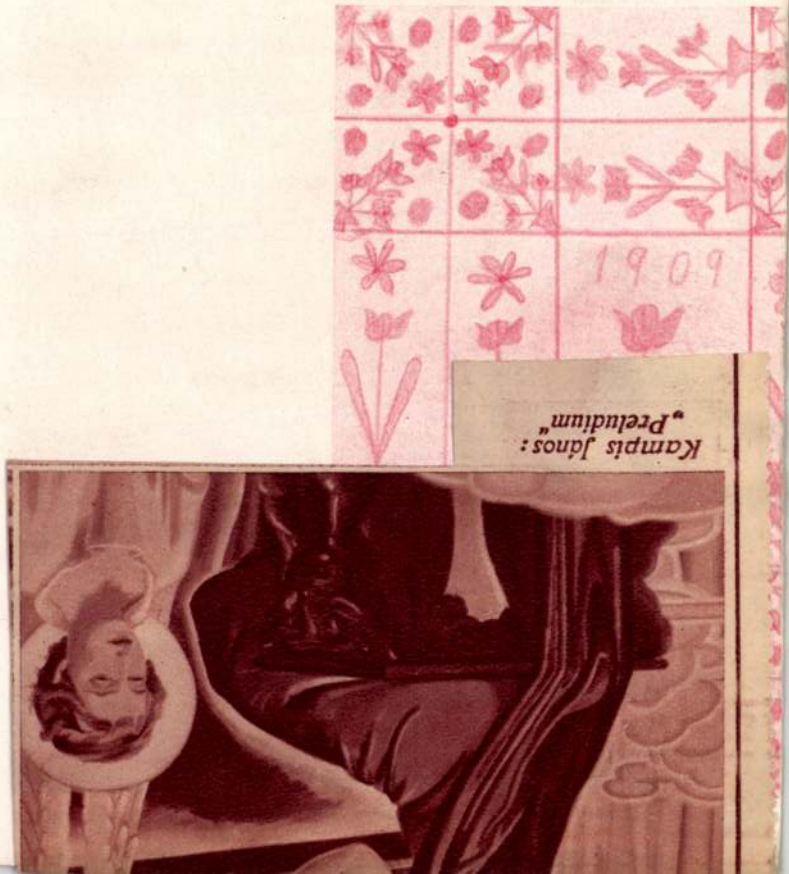

Kampis János

Magyarság 1937 febr. 14.

K

IRAT

Kampis János

Irod
2

Az Ujság
1919. márc. 6.
(e. a.: Négy festő a
Nemzeti Szalonban.)

iniciálék a XI. századi francia bencés kolostori-iskolák kódexdíszítő modorában készültek; a kézirat egy bencés miniaturista kitűnő munkája. A betűket zöld, vörös, s halványabbkék alapon vörös vonalakkal szegélyezett, gyors ritmusú, körbekanyargó indaszarak díszítik, vörös árnyékolású, csipkésszélű levelekkel. Az indaszárak és levelek alapszínét a fehér pergamen alkotja.

Ia lap: (Később beragasztott előzéklevél.) „Georgius Richwaldsky C[anonicus] S[trigoniensis] emi Újbanyae et donavi Capitulo Strigoniensi pro praefectura S. Benedicti A. o. 1770. — Anno Domini 1806 die 21-a Septembris ab Illustr. Dno Joanne Nep. Arady Eppo Dulcinensi

Kampis János festőművész
Nő mandolinnal
Akt tanulmány
Akt tanulmány
Akt tanulmány
} tollrajz
pentell
Magyar Aquarell és Pastellfestők Egyesülete
VI. kiállitása, 1919 február

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Kampis János
festő
Magyarádi út c.
képe
repr.
KMTárs feli kiáll
1942. dec.
1943. jan.

1943. február hó.

tató.

k kerültek általunk szállításra:

köznapi példány: 19.
vasárnapi „ 4.
zámok.
zámok.
zámok.

... ... —.64
z ... —.24
... ... 2.15
... ... 2.15
ága 1.20

NIVALÓK:

em a remittenda csomagban.
ányt az érkezéskor igazoltasson és azt velünk

nittendája 25—30%-nál magasabb ne legyen.
remittenda-fedőlap rovatait pontosan töltse ki, a

es észrevételeit külön levélben közölje.
ügyeljen, igy sok felesleges levelezést kerülünk el.
énzt és a makulaturát.

Kampis János

Thieme Becker

XIX. 509. l.

(Lyka)

< Kampis János >

cikke

< > A Kossuth-
szobor tragikuma.
Az Ország. 1944.
49. sz. (dec. 16)

ABL

BÁRÓ MEDNYÁNSZKY

Kampis János

festő

l.

Tanulmányok Bp.

múltjából. IX.

230. l.

Persely nyitás péntekeken

Mennyiségtan

1931-32 tanév

Kanyics János

l.

A magyképzők

4. l.

13. l.

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő és
könyvkiadó r. t.
Bp. V., Rothermere u. 12.
Telefon: 127-037.

Budapest
V., Rothermere utca 12

Kampis János

l.

Szépmüvészet
1944.196 l.
199 l.
200 l.

Kampis János

festő

az alábbi pályázaton

elismerő

írod.

Váci Hírlap

1944. ápr. 29.

(A székesegyházi freskó-

pályázat.)

Kampis János

festő

1. élet.

Karczagmagyállam

619, 620 h.

Kampis János

kiáll.

Nemzeti Salon

1919. márc.

Fov. képt.

. o. al- — szt	25.-	
	365.-	

1.

Kampis János

KMTárs 1940. A gyermek

Marton Tupi, pasztell

Rent István születése, tempera

Marton Gyuri, pasztell

Kampis János

A nagyteleki ref. templom szentélyében levő falképeket 1936(?)-ban restaurálta (át-festette). A templom hajójában levő Dorffmeisterek restaurálását 1943-ban Dobrentey Gábor vállalta.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kampis János

80. Magyarázi út
vízf. 1200.—

81. Halásztanya,
vízf. 1200.—

Ujvidéki Kiáll. Ent.
1943. dec.

Kampis János

Öregember c.
kéje repr.

Karczagmagyállam

laprám nincs.

Postkarte

Kampis János

Magyaradi út, vízf.

A Szamos Kolozsvárott,

vízf

Müvészeti Hotek Komárom

1941

A XVIII. szá

605. *Zrinyi Miklós.*

Egész alakban és jobbra zolva. Jobb kezében görbe épen csapni készül. Öltözete védővel, vállravetett prémes r nadrág és magasszárú csizma egyenes kard, mellette pedig dombos vidék. Felirata fölül: alól jobbra: »W. G. A.« monog

Fa, méretei 20·5 : 15·4 cm. az 1895 márczius 20-iki 15389 és a sz. leirat alapján Enea Lanfranco — Értéke 60 K. — Átvétetett 18 Az átvételt jóváhagyta az 1895 rozat (140–895).

Kampis János

Árverési Csarnok aukciós kat

34. sz. 1926. okt.
36. sz. 1927 febr.
39. sz. 1927. okt.

és szőrmevásárlásnál
a látszólagos olcsó áron kivül
prima minőséget
és elsőrangú munkát
óhajt:

Akkor

teljes bizalommal forduljon
CSERY GYULA
SZUCSMESTER
közel félszázados, elismerten szolid cégéhez
BUDAPEST
IV., PROHÁSZKA OTTOKÁR-UTCA 3.

KAMPIS JÁNOS (1886—)
Jézus a kisdedekkel
Papír, pasztell, 60×44 cm.

Magyt. opograf.

(2072-től 2302-ig.)

VASÁRNAP
19
Kat. Szenthár.
Prot. Szenthár.
Ó-g. 6. Jób

N. k. 4 ó. 18 p. N. ny. 19 ó. 34 p.

HÉTFŐ
20
Kat. Bernardin
Prot. Bernát
Ó-g. 7. Sz. † m.

Izr. 12. Seni bőjt

KEDD
21
Kat. B. András
Prot. Konstant.
Ó-g. 8. János

SZERDA
22
Kat. Júlia sz. vt.
Prot. Júlia
Ó-g. 9. Izaiás

CSÜTÖRTÖK
23
Kat. Úrnapja
Prot. Dezső
Ó-g. 10. Simon

PÉNTEK
24
Kat. Ker. segíts.
Prot. Eszter
Ó-g. 11. Móc

SZOMBAT
25
Kat. Gergely p.
Prot. Orbán
Ó-g. 12. Germán

Izr. 17. S. Bek. 4. P.

Kampis János

MABÍ

Kampis János festőművész a főkapu bejáratának két oldalán „Az emberiség Krisztus előtt és után" című falfestményét festi. A belső két csarnokban ugyancsak az ő elgondolása és alkotása, a „Csongor és Tünde" és „A fából faragott királyfi" meséjének a falon körül futó feldolgozása. A nagyteremnek az ajtóval szemben levő főfalára a középkori céhek közjóléti munkáját szemléltető képet festett.

ivod

Mabí

Kampis János

Arckép, pasztell

Nemzeti Szalon

Téli tárl. 1922. jan.

Kampis János

149 Pécsi Pipi arcképe olajf m tul

Nemzeti Szalon
1917. május
kav. lap.

INTERIEURÖK

Kampis János

festö

mil. 1886. okt. 17. Bpest.

Lärd okv.

Baum Verböczy 21. l.

Kampis János

4 /

MAGYAR MUVESZET
1930.564

Érkezett 1905 jún. sz.

509/1905 sz. (Déva, 1905 jún. 6. 28 sz. a.)

A hunyadm. tört. és rég. társ. beküldi a bekiváut számadásokat, a múzeum átvételéről készített jegyzéket és az 1904 évi rég. és néprajzi segély elszámolását.

Kampis János

életi

Nemzeti Szalon

1919

marc

Buda X. 201

~~Bártfa I. 102 = 108.~~

pesten.

1908-ban Liberi: Jupiter és Mnemosyne és Raeburn: B. Murchison képe cz. festményeket másolta az Orsz. Magy. Szépművészeti Múzeumban.

Kampis János, ifj., Jestő; szül. 1886 október 17-ei Buda-

Kempis János

Szefeltlex

172, 173. l.

Élet. arck.

u. o. 725. l.

Kampis János

1909/10 – 1912/13

Ferkèpzomfoiskèvk

97.l.

10188.

Körülcsavart nyakkendőjét kettős
ját végig begombolta és a szék
alatt:

zen & Co. lith. Inst.

13.5 cm.

98-99.
-3.

Kampis János

életrajz

irod

Csókássy 94. l.

Kampis János ifj.

Szül. Budapesten 1886.

okt. 17. r. kath.

1909/10. I. első osztálybeli rendkívüli nyilvánosvendék a kepr. főtskolán

Középiskolai érettségi

Tanára Balló Ede

1909/10. II. félév első osztály-beli. Balló Edénél.

1910/11. I. másodosztálybeli rendk. nyilvánosvendék. Balló Ede.

1910/11. II. második osztály-beli. Balló Ede

Jäger József rézmetsző.

18. sz.

III. 205.

Kampis János

1911/12. I. harmadosztály-
beli művésznő. Balló Ede
1911/12. II. harmadosztály beli n.o.
1912/13. I. negyedikosz. n.o.
1912/13 II. " "
Kimaradt.

Lawrence, ~~[illegible]~~ festö VI. 212

Kampis János

a Szövetség, magyar festők, szobrászok, építészek és iparművészek társaságának ügyvezetője.

Ennek 1925 ápr. kiállításán 15 műve kiállítva.

Köztük az

A garabonciás, olaj.

~~Nagyfeörös utcza Nagyvásárban~~

~~V. 291~~

ecskeméti	"	"	"
eszthelyi	"	"	"
iskolczi	"	"	"
iskunfélegy-házai	"	"	"
iskunhalasi	"	"	"
olozsvári	"	"	"

Kanyurú János

AZ UTÁNNYOMÁS BÁRMELY
ALAKBAN SZIGORÚAN TILTVA
ÉS TÖRVÉNYILEG VÉDVE.

PESTI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A SÖNTÉSTŐL A RIVALDÁIG

REGÉNY

JOBBÁGY MIKLÓS HÁROMSZÍNŰ
CIMLAPJÁVAL ÉS IFJABB KAMPIS
– JÁNOS ILLUSZTRÁCIÓIVAL –

IRTA

Dr. FALK ZSIGMOND

Kampis János ifj

Műcsarnok

1914. tav. kiáll. – 207, 209

1916–17. téli kiáll. – 118

1917. tav. kiáll. 181

1918–19. téli kiáll. –

1919–20. téli kiáll. – 309

1921. tav. kiáll. 192, 219

1923. tav. kiáll. – 504

1926. ángol-mag. kiáll. 151, 451 –

1926. őszi kiáll. 357, 368, 371, 372

1926. téli kiáll. – 110

1927. tav. kiáll. 581, 583, 603, 605

1928. tav. kiáll. 305, 326, 328

Alkotás n. 31

1928/29 téli kiáll. 253.

1929. tav. kiáll. 263, 278, 283

8 füzete jelent meg, ingyen me

Budapest, 1917. január

Szabadtanitás VI. 2, 3,

Kampis János ifj

1914. máj. jún. kiáll. Nemzeti halon
Viosz Ilonka archeje, olajf.

1916. ápr. kiáll. u. o.
Hirkó Ferenc úr archeje.
olajf.

1919. febr. MAPE kiáll. u. o.
Nő mandolinnal, tollrajz, 700.–
Akt tanulmány, tollrajz 700.–
Akt tanulmány, tollrajz 700.–
Akt tanulmány, pasztell 1200.–

1919. okt. kiáll. u. o.
Reggeli köd a Dunaparton,
pasztell 800.–
A tarka kötény, pasztell 4000.–
Görög ballett, tusrajz 900.–
Görög ballett, tusrajz 900.–

1919. egyházmúz. kiáll. u. o.
Mátyás templom, vízf. 600.–
Tétényi templom, vízf. 1500.–
Tovább nem írom ki.–

Urnasírok földtárása III. 72.

Kampis János

1920 jan. feb.

kiáll. Nemzeti szalonban

Zene és tánc, tempera
30.000.–

Nőt akt, pasztell 1800.–

Keleti táncosnő, tollrajz
1000.–

3 akt tanulmány, rajz
à 900.–

1920.

M Akv Pf Egy

kiáll. Nemzeti szalonban

Szerelmi dal, pasztell 4000.–

1920. máj.

kiáll. Nemzeti szalonban

Reggel, pasztell 4000.–

Bacchanonő, tollrajz 800.–

Siesta, tollrajz 800.–

állandó kiállító

Vasszerszain, Kelta V. 194.

Kampis János

1920. dec.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Vizer Márta archépe, pasztell
Vizer Ducika archépe "
Reggeli fürdés, pasztell 5000.–
Balatoni tündér, pasztell
Dunaparti táj, olaj 4000.–

1921. jun. n. o
Sappho, olaj. 16000.–

Véső csontból V. 171.

Kampis János

N.U.930.X.19.

TI UJSÁG

Sands, kapitány	Haidu László
Charles, szolga	Szőke Sándor
Janc, szobalány	Márkus M. a. n.

Kezdete fél 4. vége 6 órakor.

Vasárnap este:

Szélhámos kerestetik

Aszlányi Károly viglátéka 3 felvonásban. 5 képben.

Mohnen	Bartos Gyula
Mohnenné	G. Gömöry Vilma
Gigi, leányuk	N. Tasnády Ilona
Berg	Uray Tivadar
Papper, rendőrtan.	Horváth Jenő
Papperné	Vaszary Piroska
Waldamlind-Höff	Fehér Gyula
Mauer, földbirtokos	Pethes Sándor
Fred, a fia	Matány Antal
Rauscher, fogházig.	Gabányi László
Dr. Zinder	Stella Gyula
Keppele	Bodnár Jenő
Bau, rendőrfog.	Perényi László
Taub, rendőrirnok	Tapolczai Gyula
Kegel, detektiv	Cserépy László
Postáskisasszony	Vándory Margit
Pályaőr	Juhász József
Inas	Szőke Sándor
Komorna	Bacsányi Paula
Szolgáló	M. Iványi Irén

Kezdete háromnegyed 8. vége 11 ó.

Hétfőn este:

A KRÉTAKÖR

Klabund játéka 5 felvonásban.

KIRALY

Vasárnap délután hétfő

A világh

TEATRO D

vendé

Kezdete délután 3 dete 8. vég

Kedd: Teatro
Szerda: Teatro
Csütörtök: Teat
Péntek: Teatro
Szombat: Teatr
Vasárnap délutá coli.
Vasárnap este:

MAGYAR

Vasárnap dé

A GYÖN

Edouard Bourde

Leroy-Gomez Izab
Jimmy
Philippe
Manuel
Lili
Antoine

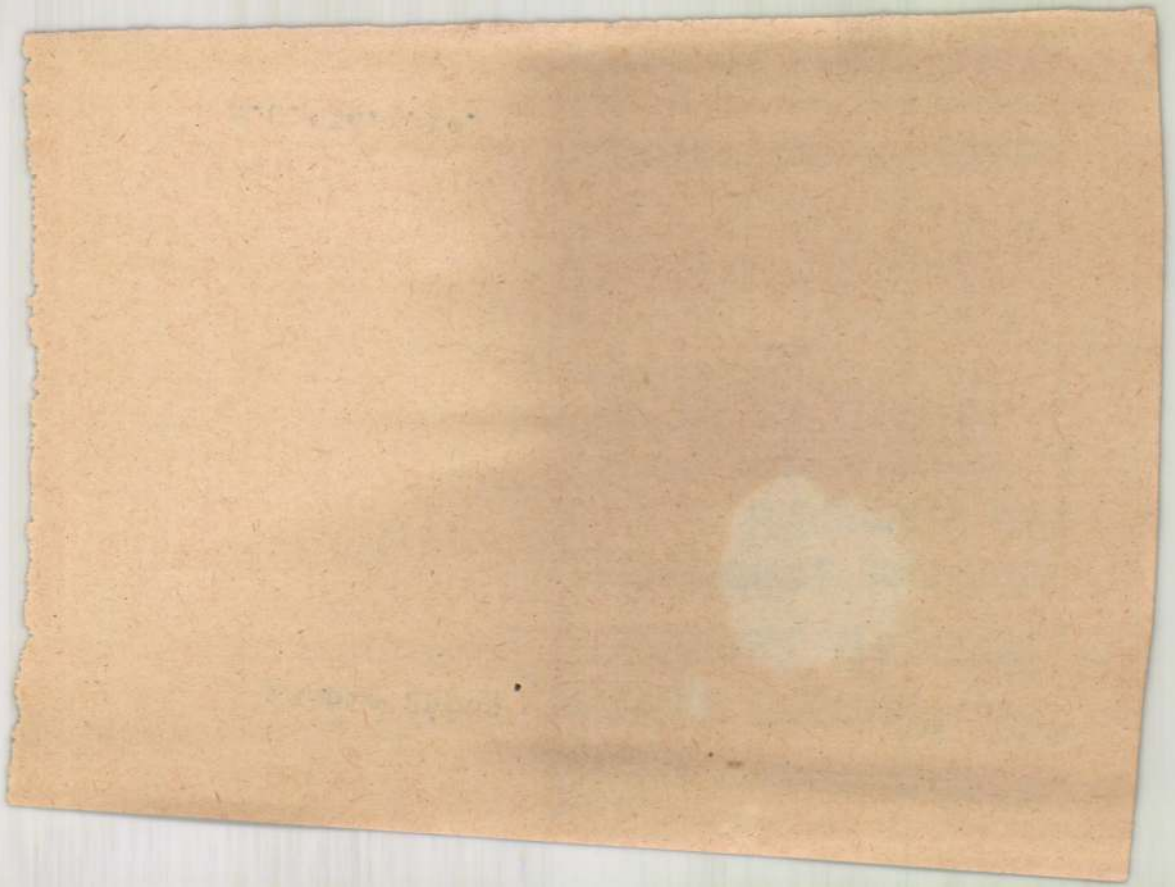

Kampis János

...észt vesz a Műcsarnok őszi tárlatán

M. 930. X. 18.

Kampis János festőművész

N.U.930.III.15.

...I UJSÁG 930 III. 15.

— Egyházművészeti kiállítás Győrött. A Szövetség Művésztársaság, a legtekintélyesebb fővárosi művészegyesületek egyike, vasárnap nyitja meg Győrött a vármegyeháza dísztermében a Győri Képző- és Iparművészeti Társulat jeles művészgárdájának bevonásával az idei első egyházművészeti kiállítását. A Társaság *Fetser* Antal megyéspüspököt kérte fel a fővédnöki tisztség elfogadására, aki örömét fejezte ki azért, hogy a magyar művészek figyelme ujabban fokozottabb mértékben fordul a vallásos művészet felé. A Szövetség Művésztársaság Győrön kívül *Szombathelyen*, *Veszprémben* és *Székesfehérváron* is fog rövidesen kiállítást rendezni. A kiállítást a Szövetség Művésztársaság agilis ügyvezetője, a neves egyházművész, *Kampis János* festőművész rendezi, aki már többzsör belgazolta ebbeli készségét és rétermettségét.

...t és más alakos
(V. és VIIII. te-
...ól rajzol, fejlett
töretlen, loká-
...ágok szinte
...korativ fal-
...iának pél-
tobzódik
...nak bi-
kolo-
...nelli
...rfi-

Kampis János: Jo
Kampis Giovanni: Jo

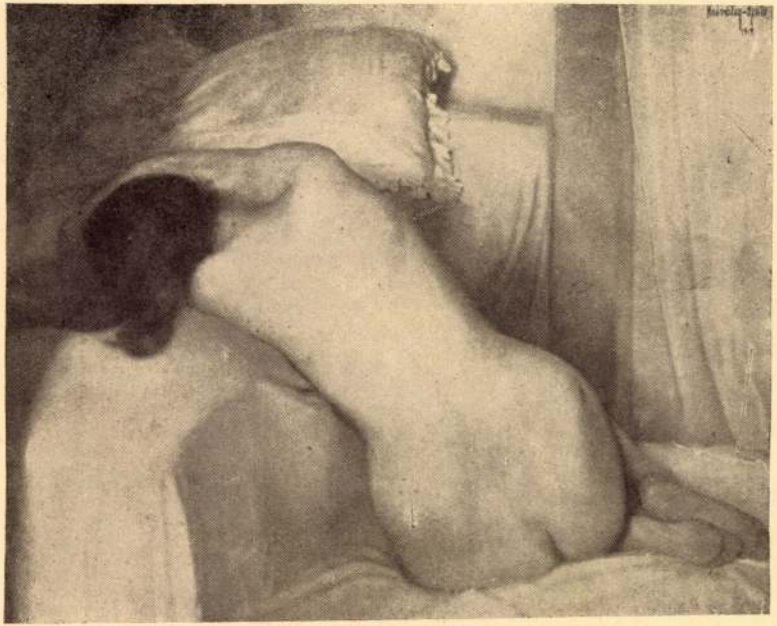

Krivátsy-Szüts György: Fehér börtön
Krivátsy-Szüts Giorgio: Prigione bianca

Kampis János

MDK

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

ifj. Kampis János

Laky Margit arcképe, repr.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállítás

ifj. Kampis János

MDK

Alistáli Laky Margit arcképe, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

ifj. Kampis János MDK

Ila, olf.

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Kampis János

festő

l.

Nemessáv 65. l.

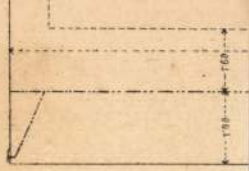

Grundriss am Kämpfe

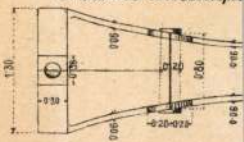

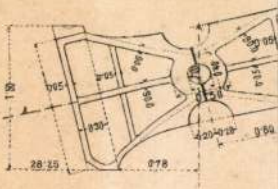

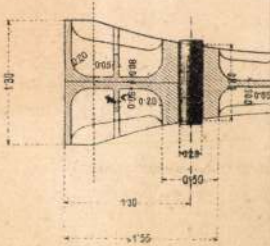

R. v. Waldheim art. Anst. Wien.

MDK

Kampis János

Arckép, paszt.

N.Szal. és Bicskei Müv.telep kiáll. N. Szal.
1922. jan. 6 l.

MDK

Kampis János, festő (m. 1886)

Jézus a hisdedekkel. (papír, pant.)

Magy. képek. XIX-XX m. 43. l.

Kampis János, festő. MDK

Cassandra	of.-
Szerelem kertje,	paszt.
Flirt	"

Árv. Közl. 1930. 54.- 24.l.

MDK

Kampis János

Mária Magdolna, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.

23 22 l.

MDK

Kampis János

Cassandra, of.

Árv. Közl. 1935. 2.rk.sz. 74. sz. 25 l.

-

A lagunák városá
vásárolta a Canal Gran
cei settecentó legjele
már nem halmozták el m
keleten s a ház is óri
szállodává alakittatta
néven nyilt meg 1846-b
néven élt tovább. Itt
apját, József Ágostot
cei tárgyu képét, mely
zsef vett meg a Belved

...yo.

...a.

...NCE: Király-utca.

... BAJOR ÁGOST: Esztergom.

495. szörényi REISCHL KÁROLY: Mátyás-templom.

496. DEHÉNY Lajos: A Tiszán.

497. szörényi REISCHL KÁROLY: Királyi palota.

498. GY. TAKÁCH BÉLA: Az óbudai kis Duna-ág.

499. HENDE VINCE: Eötvös-utca.

500. HENDE VINCE: Dunapart.

501. GY. TAKÁCH BÉLA: Májusi zivatar.

502. GY. TAKÁCH BÉLA: Erdőszélen.

503. KACZIÁNY ALADÁR: Magdolna-tanulmány. Ceruzarajz.

504. ZÁDOR ISTVÁN: Zivataros idő a Dunán.

505. ZÁDOR ISTVÁN: Cirkusz a Búzapiacon. Gouache.

506. BIRÓ GYÖRGY: Tél Gyulán.

507. ZÁDOR ISTVÁN: Zagyvaparti házak.

508. CSUPOR LÁSZLÓ: Krisztus-tanulmány. Ceruzarajz.

510. ZÁDOR ISTVÁN: Pesti háztetők. Gouache.

A TAVASZI KIÁLLITÁST

HARANGHY JENŐ ÉS KÁSSA GÁBOR

FESTŐMŰVÉSZ ÉS

MÁTRAI LAJOS

SZOBRÁSZMŰVÉSZ

RENDEZTE

KMTárs. 1943. tav. kiáll

465.
464. s. K.
465. VARGA I.
466. WICSICS MÁR.
467. CSUPOR LÁSZLÓ:
468. FESZTY MÁSA: A falu
469. GERHARDT ALAJOSNÉ: Lea
470. OLÁH ISTVÁN: Havas kazlak.
471. BARNA ILONA: Esett a hó.
472. v. JUHÁSZNÉ RÁTH OLGA: A zuzmarás Szab
ság-tér.
473. NAGY ISTVÁN: Közelgő tavasz.
474. KAMPIS JÁNOS: Vargyasi patakmalom.
475. DEHÉNY LAJOS: Tapogatók a Tiszán.
476. KAMPIS JÁNOS: Halász-tanya.
477. DEMECZKYNÉ VOLF IRMA: Cseresznyevirágzás.
478. ákosi MAKOLDY JÓZSEF: Új-Csorbató télen.
479. CLAUDER MARGIT: Kilátás a Sashegyről. Tempera.
480. OLÁH ISTVÁN: Csikós bojtár.
481. BOLDOGFAI FARKAS IMRE: Fejtanulmány I. Ceruzarajz.
482. BOLDOGFAI FARKAS IMRE: Fejtanulmány II. Ceruzarajz.
483. BOLDOGFAI FARKAS IMRE: Fejtanulmány III. Ceruzarajz.
484. REUTER ÁGOSTON: Erdei patak. Rajz.
485. HARANGHY JENŐ: A négy evangelista. Freskókartonrajz.
486. BOCSÁK SÁNDOR: Tanulmányfej. Ceruzarajz. Mgt.
487. BOCSÁK SÁNDOR: Tanulmányfej II. Ceruzarajz. Mgt.
488. BOCSÁK SÁNDOR: Édesanyám. Ceruzarajz. Mgt.
489. EMANUEL BÉLA: Önarckép. Krétarajz.

Kampis János

MDK

Szent Ferenc találkozása Szent Domonkossal,olf.

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Kampis János MDK

Szent Ferenc stigmatizációja, olf.

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállítás

Kampis János MDK

pasztellek
Gyurika

Nevető leány

Attila

Tamás

Mücsarnok 1930 őszi kiállitás

Kamata Hanae MDK

Kampis János MDK

Hahn Bandi arcképe, pasztell

Utolsó napsugarak, pasztell

Arcképvázlat, pasztell

Zsuzsi, pasztell

Mücsarnok 1930 őszi kiállitás

Kampis János

Tanulmány, pasztell

Női arckép, olf.

Asztalos József arcképe, olf.

Dr. Szalay István arcképe, olf.

Lucifer, pasztell

Műcsarnok 1930 őszi kiállítás

Kenneth Jones

Tennimann, Bernard

Mrs. Stanley Stackpole, Jr.

Alexander Jones Stackpole, Jr.

Dr. and Mrs. Harvey Stackpole, Jr.

Mortimer, Bernard

Kampis János MDK

Feleségem arcképe, pasztell

Férfiképmás, olf.

Dr. Glattfelder Gyula megyés püspök arcképe

Nagy Ákos arcképe, olf.

Műcsarnok 1930 őszi kiállitás

Kampis János MDK

pasztellek
Haza a nyájjal

Női képmás

Holdas est

Női képmás

Műcsarnok 1930 őszi kiállitás

Kampis János MDK

Pasztellek
Delelő

A szent család menekülе,kompozició-vázlat

Szerelem kertje

Párás reggel

Mücsarnok 1930 őszi kiállitás

Kampis János MDK

pasztellek
Dr. Rudas Józsefné arcképe

Szalay Juditka arcképe

Arcképtanulmány

Ecce homo

Mücsarnok 1930 őszi kiállitás

Ecce homo

Kampis János

Dr. Tonelli Sándorné arcképe, olf.

Női arckép, olf.

Mese, olf.

Dr. Bencsik Zoltánné arcképe,

Műcsarnok 1930 őszi kiállitás

Dr. Benedikt Zoltánné Straková

Name, etc.

Mgr. Straková, etc.

Dr. Kornélia Gabriella Straková, etc.

Kamilla Adamek

Kampis János MDK

Női arckép, olf.

Menczar Gabyka arcképe, pasztell

Egy nyár emléke, pasztell

Dr. Tonelli Sándor arcképe, olf.

Mücsarnok 1930 őszi kiállitás

Mr. Thomas Smith
Not checked out.
Manchester Corporation checked out
Mr. Wyatt checked out
Mr. Thomas Smith checked out.

Kembla Mines MDK

Kampis János MDK

Kassandra, olf.

Női képmás, olf.

Dr. Szalay Istvánné arcképe, olf.

Cyrano az erkély alatt, olf.

Mücsarnok 1930 őszi kiállitás

Kenneth Lance

Kenneth, old.

Not Rebecca, old.

Dr. Sheila Ingraham Stockdale, old.

Captain Ed Stockdale, old.

Kampis János MDK

Ila, repr.

Műcsarnok 1930/31 [illegible] jubileumi kiállítás

Kampis János

MDK

Álmok kertje, olf.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Kampis János MDK

Hegyi beszéd

Mücsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Kampis János MDK

Ila

Mücsarnok 1930/31 jublieumi kiállitás

Mitgeteilt [illegible] Inhaltsmit Kenntnis

[illegible]

Kenntnis genommen [illegible]

Kampis János

festő

koll. kiáll. a Műcsarnokban

KMTárs 1930. őszi. kiáll. kat.

VIII. terem 1–25.

V. terem 26–45.

Kamotsay István

Nőifej, bronz 300.–
Teljifej bronz 200.–
Finfej, gipsz,
köben 600.–

Alkotás Művészház II.
Coop. kiáll. 1942. dec.

Kamotsay István

szobrász

Alkotás Művészház

II. csop. kiáll.

1942. dec.

KAMOTSAY ISTVÁN

	Pengő
67. Női fej, bronz, másodpéld.	300.—
68. Férfifej, bronz, másodpéld.	200.—
69. Fiufej, gipsz, kőben	600.—

MIKUS SÁNDOR
SZABÓ IVÁN
szobrászművészek.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1942. MÁJUS 15 — MÁJUS 31.

Kamotsay István

nobrair

lásd

67 — 69. n.

Alkotás Művészház

II. csop. kiáll. 1942

dec.

015

$$5{\cdot}59 \overset{2}{\times} 12{\cdot}5$$

1118

1200

280

69·88

den Lenin-szobor, Újpest, Tutabánya, Zalaegerszeg — Ady-portré ...

De a művész vissza csak pár pillanatra tekint. A bronz s a kő az ő számára tegnapi anyag — vagy holnapi —, ma csak a puszta agyag érdekli, amely ujjai alatt új szobortestté simul.

— Úszó nő, ez a címe legújabb munkámnak. A BVSC Szőnyi úti sporttelepére kerül.

A sarokban gipszbe öntve ül a Hárfás lány — de a gipsz is formálhatatlan már, befejezett mű, lázba csak akkor hozta, amikor agyagmása itt magaslott a még születő úszó nő helyén. Csak ennyit mond róla:

— Kapuváron, a művelődési ház előtt állítják fel. Zenekedvelő falu, talán pályamunka lesz belőle ... — s már odaáll ismét az új szobor mellé, az alkotás izgalma nem szívesen enged kitérőket.

Még egy pillantás a

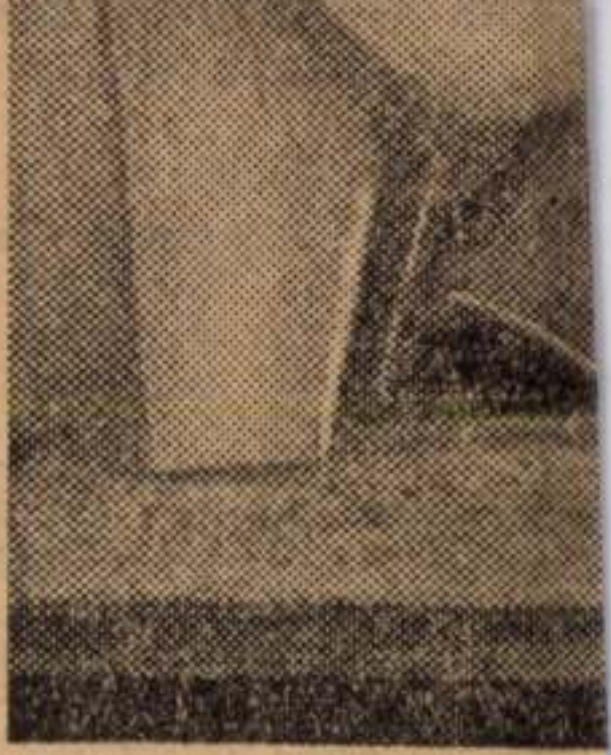

Kan

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Kamotsay Istvánné
NÉPSZAVA
1964 FEB 9

1021

A „Hárfás lány" útra kel...

Kartográfiánk, ha egyszer rászánná magát, hogy megrajzolja Magyarország szobortérképét, Kamotsay István nevéhez bizony sok alkotást fűzhetne. Ennek hiányában a Munkácsy-díjas szobrásszal Százados úti műtermében készítünk egy gyorsleltárt.

— Hódmezővásárhely — felszabadulási emlékmű, Gyula, Miskolc, Debrecen — Vörösmarty fülkeszobra a Csokonai Színházban, Almásfüzitő, Ceglé-

SZEP 7.

1021

Készül a szobor

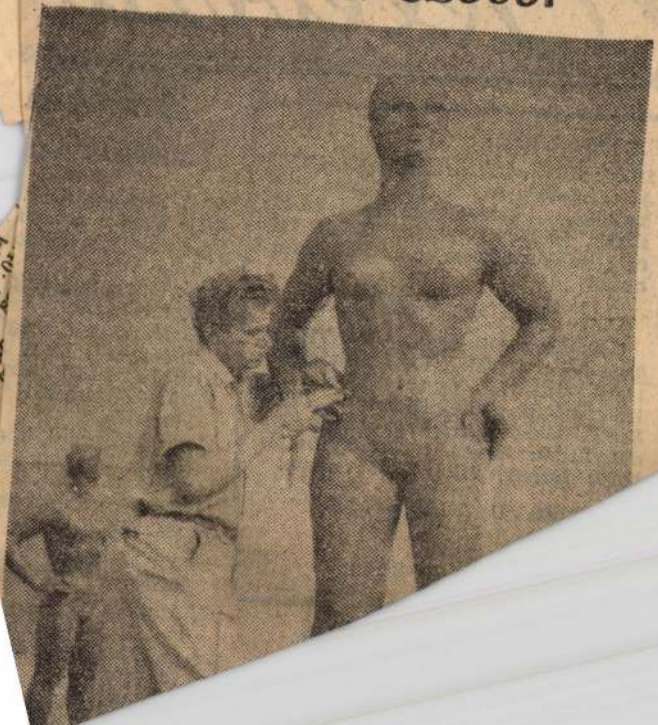

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁD MEGYEI HIRLAP

Jele

MŰSORSZÁMOK:

18.00: Hírek, időjárásjelentés. 19.54: Jó éjszakát, gyerekek! 20.00: Esti krónika, időjárásjelentés. 22.00: Hírek, időjárásjelentés. 24.00: rek, időjárásjelentés. 0.30: nusz.

PETŐFI RÁ

5.00: Reggeli
8.00—8.05:
14.00: Id
15.00:

Fénykép

Magar Foto: G R 1029/8

Hegedűsné

Kamotsay István: Férfiszej

Márvány

1951. X. 29.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: FA 1027/9 Heged

Kamotsay István: Gasztuska

Gipsz-dombormű

1951. X. 27.

Neg. van

1021

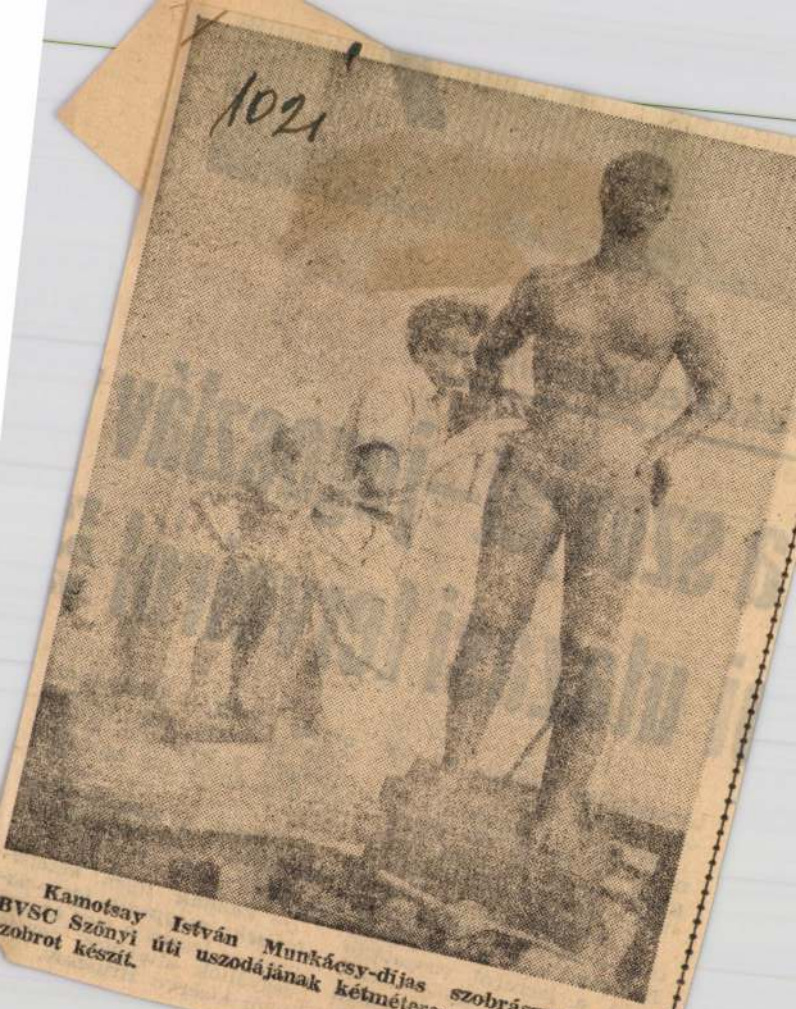

Kamotsay István Munkácsy-díjas szobrászművész a BVSC Szőnyi úti uszodájának kétméteres, úszónőt ábrázoló szobrot készít.

(MTI-foto — Bojár felv.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
ESTI HIRLAP
1968 AUG 29

tekezlet Brion

a szovjet—jugoszláv
i utazási terveiről

Ti
D
N

társaságában kereste fel az olasz politikust.

Merzagora konyakkal kínálta vendégeit, de megjegyezte, hogy az nem olasz, hanem francia gyártmány.

— *Kár érte, mert kitűnő ital* — mondta tréfálkozva Hruscsov, aki a beszélgetés után a jachtról visszatérőben közölte az újságírókkal: „Sikerült lebonyolítanom egy rövidke olaszországi lá-

ország között — kérdezte ezután nyomban egy nyugati újságíró, s pontatlan kérdését Tito elnök így egészítette ki:

— *Ugye, a szovjet—olasz ideológiai nézeteltérésekre gondol?* . . .

— *Vannak ilyen nézetel térések, mégpedig igen n gyok* — jegyezte meg az eg begyűltek általános neve sétől kísérve Hruscsov.

1021 HÁRFÁS NŐ

Kamotsay István szobrászművész Hárfás nő című szo
rát készíti a kapuvári művelődési otthon elé.
(MTI-foto — Bojár

Keresd a

Lon...

Stanley...
jelentés...

Húsz ...
iparos ...
számipa...
latok tulajdonosai — ...
intéztek Macmillan mini...
terelnökhöz és ebben

sürgették a keleti országokkal folytatott kereskedelem erőteljesebb növelését.

Hangoztatták, hogy a szigetország és a szocialista országok közötti kereskedelmi forgalom értékét öt év alatt meg lehetne *duplázni.*

Anglia jelenleg évente 125 millió font sterling értékű árut exportál a szocialista országokba.

Az angol nagyiparosok által kitűzött cél elérésére a következő intézkedéseket

...ac-

...lnia a...
...lágból
... szem-
... diszkrimi-

...al tárgyaláso-
... kell kezdeni
... szocialista or-
szág... ...éves kereskedelmi
egyezm...ny megkötéséről.

3 A beruházási jellegű felszereléseknél bővíteni kell a hitellehetőségeket.

A húsz angol nagyiparos levelét könyvecske formájában is közzétette, amelynek címe: *„Look East for Business!"* — *„Keresd Keleten az üzletet!"* A könyvecske másodpéldányát megküldik 7500 vállalatnak, 300 banknak, 400 helyi kereskedelmi kamarának, 650 szakszervezetnek és más intézményeknek.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
...st V., Petőfi Sándor u. 17.
...fon: 188-296, 188-307
...HIRLAP

Hatalmas ar...
razzia a maffi...

Hét áldozatot követelt a palermói iker po...
vizsgálat • Gyilkosság Mil...

Róma ...

MDK

Kamotsay István

szobor:

Egyedül	bronz	41 cm
Kislány galambbal	"	35 cm
Zsuzsa	terrakotta	35 cm

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

Kamotsay István, nobrász MDh

Bélapátfalvi Tanácsköztársaság – emlékműve készen áll.

R. Gy.: Ahol a szobrok készülnek

NÉPSZABADSÁG, bn. 1963. aug. 27.

001

mdk

Kamotsay István szobrászm.

műve a Tárlatou

- D - Jegyzetek A IV. Szegedi Nyári Tárlatról

Tiszatáj. 1963. 9. sz 2. l.

Komotsay István, szobrász MDh

A bélapátfalvi Tanácsköztársasági Emlékműnön állítják fel vöröskatonát ábrázoló három méter magas bronzszobrát.

—: Új műalkotásokkal gazdagodnak városaink

8. l.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1963. júl. 23.

Kamotsay István

MNK

szerepelt a kiállításon.

Szolesi Zoltán: A IV. Szegedi Nyári Tárlat.
Kelet-Magyarország, 1963. aug. 4. 6. lap.

Kamotsay István

Szobrászművész. Hódmezővásárhelyen „felszabadulási emlékmű. A Debrecen-i Csokonai Színházban Vörösmarty fülke-szobra. Zalaegerszegen Ady-pontnája. „Hárfás lány" c. szobrát Kapuváron, a Művelődési Ház előtt állítját fel. (említve)

Népszava, 1964 február 9: 7. lap.

Kamotsay István

Hárfás lány.

Szobor, reprodukció.

Népszava, 1964. február 9. 7. lap.

Kamotsay István

Szobrászművész. Népművelői tevékenységet fejt ki a Landler Jenő Zárműjavítóban.

(említve)

Vas Imre: A művészeknek nemcsak alkotniuk kell.

Népművelés, 1964 2. szám, 6. lap.

Kamotsay István

Sobrázmíves Népmiselő tevékeny
séget fejt ki a Landler tenő
tanúgonótóban.

(említve)

Vas Imre: A mindszenti nemzeti
alkotmány kell

Népmiselő, 1964 2. szám, C. lap

Kamotsay István, szobrász MDk

1919-es emlékművet készít

Bélapátfalva részére.

(fényképe)

(– szöveg – fényképe) 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. okt. 15.

Kamotsy ~~XXXXX~~ szobr sz M.D.K.

István

Pályamüve a portrészerüség kritériumának egyi e vol amely legjobban megfelelt

/g.j./ Négy szobrász kapott ujabb megbizást a budapesti Lenin-szobor végleges modelljének kidolgozására

Magyar Nemzet 1964. julous 11 . 4. l.

Kamotsay Ist

Hárfás nő c.

művelődési otth

— Hárfás nő

ESTI HIRLAP

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kamotsay István

MAGYAR NEMZET

1963 JUL 23

Új műalkotásokkal gazdagodik az ország

A Képzőművészeti Kivitelező és Iparvállalat dolgozói új műalkotásokkal készülnek augusztus 20-ra. A bronzművesek üzemében *négy nagy szobrot öntöttek*. A bélapátfalvi tanácsköztársasági emlékművön állítják fel *Kamotsay* István Munkácsy-díjas szobrászművész 3 méter magas bronzszobrát, mely vörös katonát ábrázol. *Mikus* Sándor Kossuth-díjas művész Kőszeg számára megmintázta Jurisich Miklós szobrát. A gipszmodell alapján augusztusban helyezik

1021

Ign. 1963. jul. 5.

MDK

Kamotsay István

szerepelt a tárlaton.

Szabó Endre: A IX. vásárhelyi őszi tárlat.
Tiszatáj 1962. nov. 3.

Kametsay István szobrász M.D.K.

A Tanácsköztársaság védelmében elesett hősök emlékmüv
ve Bélapátfalván.

Napi Krónika
Magyar Nemzet 1963. szeptember 10. 6.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 SZEP 10

MAGYAR NEMZET

— Emlékművet avattak a Tanácsköztársaság védelmében elesett hősöknek Bélapátfalván. A 2 méter 20 centiméteres alapzaton elhelyezett 330 centiméter magas bronzszobrot Kamotsay István szobrászművész készítette.

1025

Kamotsay István

Kate Mackay Weiss

Kamotsay István szobrász M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Dutka Mária: Dolgozó emberek között

Kiállitás az Ernst -muzeumben

Magyar Nemzet 1964. május 16. 4.1.

Kamotsay István, nobrán MDH

Pándi Kiss Jánossal közös tárlata nyílik meg a Landler Jenő Járműjavító Kultúrtermében

— : Kis híradó 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. márc. 21.

Kamotsay István szobrász M.D.K.

A BVSC sportpályája részére 2 méteres Uszónő figurát mkészitett

Napló
Magyar Nemzet 1964. augusztus 27. 4.1.

M.D.K.

Kamotsay István, szobrász OSZK

A BVSC uszodájának kétmé-
teres, úszónőt ábrázoló szobrot
készít.

(fénykép)

—: (Szöveg — fénykép) 2

ESTI. HIRLAP Bp. 1963. aug. 29.

M.D.V.

Kannotsay Istvánt
nohász

Szobrait bemutatta a tárlatos.

Ritly Valéria: Vásárhely tír éve
Művészet, 1964. október - 14 kep.

Kamotsay István MDK

szerepelt a tárlaton.

D.-: Jegyzetek a IV. Szegedi Nyári Tárlatról.
ZATÁJ. 1963. 9. szám.

Kamotsay István

A háború végére új erők bontakoztak ki Vásárhelyen: Almási Gyula Béla, Kamotsay István, Kohán György, Kurucz D. István és még néhányan.

Szabó Endre: Hűszéves a vásárhelyi művésztelep.
Csongrád m. Hírlap, 1973. máj. 27.

Kamocsay István

Szobrászművész. Fegyveres vöröskatonát ábrázoló műve Bélapátfalván lett felállítva a Tanácsköztársasági ~~ideje~~ harcokban elesett diósgyőri és bélapátfalvai munkások emlékére.

említve.

Napjaink, 1963 10. szám, 12. lap

Fénykép

Magyar Foto: FL 21216/40 Hegedűsné

Kamocsay István: Vivó

Gipsz

1952. XII. 16.

Neg. van

NDK

Kamotsay István

Anti Ödön, terr.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Múz. 1960. nov.

Kamotsany Latvia

Anti Odon, text.

Kamotsay István
szobrász

M.DK

Az 1966-os évi SzOT művészeti
díjat nyerte el, 1965. ben készített
Lenin szobráért és a vasutas ünne
nekben kifejtett tevékenységéért.

—: Az új művészeti SzOT díjasok
Élet és Irodalom, 1966. ápr. 30 – 2 kap

MDK

Kamotsay István

Egyedül, terr.

Zsuzsa, terr.

Merengő, br.

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 196o. ápr.

MDK.

Kamotsay István

Szentendrei kiállitásáról

Esti Hirlap 1965 szept.3.lap-

MDK

Kamócsay István szobrászművész

Ady Endre mellszobra, a zalaegerszegi filmszínház részére. Repr.

Népszabadság, 1958.dec.6.

Kardossy István szobrászművész

Ady Endre mellszobra, a nálacegrészegi Fülöp-szigetek részére. Kepr.

Képzőművész, 1958.dec.6.

Kamotsai István

A vásárhelyi művésztelep
tagja volt.

Magyarország 1966. jún. 26.

M.D.

Kamotsay Ísledu

szobrász

A SzOT művészeti díjat nyerte el.
1965-ben készített Lenin szobráért.

— : —

Művészet, 1964. junius – 20 kep

Kamotsay István rotrász

Szivesyben emlitett mü: Gerelyes nő

Tibely Gábor: a X. Kiáli
tás rottai

1966. Feb. Művészet

Kamocsai István.

zobrázműrész

A földalatti (vasút) Kerepesi-úti állomás hornlokzata elé sportoló szobor elkészítésével bízták meg.

Világosság, 1951, Okt. 5.

Kamocsay István.
szobrászművész

Megkürzt kapott az új József Attila-szoborpalyázatra.

Szabad Nép, 1951. Jún. 21.

M.D.K.

Kamocsay István

Festőművész kiállit a Műcsarnok kamaratermében.

havas: A hét kiállitásai.

Népszava 1959. dec. 10. 4. old. 290. szám.

Kamotsay [ ] MDH

Vásárhelyi származású.

Fenczik Flóra: Vásárhely varázsa 2

ESTI HIRLAP Dp. 1964. jún. 30

Kamocsay István
festő

M.D.K.

Az 1955 ös vásárhelyi kiállitáson
részt vett.

Ritly Valéria: Vásárhely-tér éve
Ohűveszet, 1964. október - 14 lap

MDK

Kamotsai István,

"Hösökmutján" c. olajképe elmélyült kompozició, festészeti megoldása azonban egyhangu.

A kiáll. megrendezésének célja, h. a rejtett tehetségek előtörjenek és képzömüvészetünk fejlödését biztositsuk.

Végvári Lajos: Ifjusági képzö- és ip.müv. kiáll. Nemzeti Szalon. A népmüv. miniszt. által rend. kiáll. Magyar Nemzet. 1950 jun. 10.

Kamotsai István, 26.é. honv. MDK

honvédség

Hősök utján, of.

Ifjuságí Képzőm. és Iparm. kiáll. N. Szal. 1950. jun. 11 l.

Kamocsai István, szobrán MDG

A művén elkészítette Gyulának és a Vasas Sporttelep bejáratához tervezett szobrait.

—: Sok új szobrot fejeztek be a magyar képzőművészek az év első hónapjaiban

Népszabadság, Bpa. 1959. jún. 16. 8.1

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188—296, 188—307

Kamocsai István

HÉTFŐI HÍREK

1960 MÁR 21

Fiatalság, lendület, erő, akarat

Látogatás az ötven éves Százados úti művésztelepen

117

A VIII. kerületi tanács végre gondjaiba vette a telepet és nemsokára elkezdődik a tatarozás.

A város szélére építették 1910-ben; legyen csöndes, nyugodt, idillikus hangulatú a művészek környezete. Ma többek között azért is érdemes milliókat költeni a rendbehozatalára, mert hovatovább központi fekvésű lesz, annyira ránőtt, túlnőtt rajta a város. De szükséges is már a tatarozás, mert viharvertek és rogyadozók — annak idején tíz évre épült — műteremlakások. Remélik azonban nem sokáig.

Kamocsai István szobrászszal a telep alján találkozunk, a műhelyek környékén. Vörösmarty-szobrának kivitelezési munkálatait tentette meg a Kőszobrászati vitelező Vállalat műhelyé-. Visszasétálunk a poros, kőforgáccsal borított ba s megállunk az e gyságú szobor elő cigány", elszorí Vörösmart Vilmos ák

talmas dombormű foglalja el, az épülő ózdi munkás szálló homlokzatára készült, csillogó alumíniumba lesz öntve s a művész reménye szerint dekoratívan hat majd az épület vöröstégla-falán. Hazaküldi a modellt, megmutatja készülő Medgyessy-portréját s leülünk beszélgetni.

Egyszerre kiszélesedik a kör, már nem csak a telep életéről hallunk, hanem az egész magyar képzőművészet szándékairól, útkereséseiről, gondjairól. Néhány felkiáltó jeles tőmondat a tiszta sz vedéllyel, őszintén és a tás szándékával óhajtások közül: szövetségi életet ságot és köve rizést!, fol kintő m

Azt na

Kamocsay István szobrász

MDK

Közös kiáll. a Mücs.-ban.

Havas L: A hét kiállitásai. Népszava, 1959. dec. 10.

Kamocsai István

A Tanácsköztársaság emlékére készülő munkán dolgozik. /Gyula részére/

Esti Hirlap 53 sz. 1959. márc. 4. 2 old.

MDK

Kamocsai István szobrász

Gyulán leplezik le az általa mintázott szobrot.

Eml.müveket, Lenin szobrokat avatnak ... Népszava, 1959, jan. 6. 4. 1.

Kamocsay István.

A földalatti gyorsvasút kerepesi úti homlokzata elé helyezendő szobrok tervezésére kapott meghívást.

Magyar Nemzet, 1951. ~~Okt.~~ Aug. 9.

Kamarsky István

A fölöldalatti gyomorút besepeni itt hovulaterata elé helyezendő rebsok tevérése Lapott megbírát.

Nagyar Nemzet, 1951. Aug. ~~Okt.~~ 9.

Kamocsay István.
izobrázzművész

Új József Attila - izobarpályázatra kapott megbízást.

Kis Újság, 1951. Jún. 21.

Kamocsay Ilitrán
nebránmúsén

Dj. Jósef Attila - nebrospalyásatra kapott
meglusát.

Kis Zijsách, na 51. Jún. 21.

EK

Kamocsai István szobrász M.D.K.

A Százados uti művésztelepn dolgozik

50 é es a Százados uti művésztelep

Magyar Hirek 1965. márc. 1.

Kamocsai István.

szobrászművész

A József Attila szobor-pályázat során zártkörű pályázatra hívják meg.

Világosság, 1951, Okt. 5.

Kamocsai István

A földalatti gyorsvasút Népstadion-~~pályaudva~~ állomás Kerepesi-úti feljárójához a vívó-szobrának megmintázására kapott megbízást.

Magyar Nemzet, 1957, Szept. 21.

Kamotsay István

festő

sovább

Lap: Délvidéki Hírlap Szeged

1949 AUG. 3

Megjelent

sere nagy lehetőségeket nyújt. A házak falait üreges kerámiai tömbökből építik, burkolásukra fűrészporral

A Szegedi Dolgozók kirándulást rendez

A szegedi dolgozók nyári szórakozásáról kíván gondoskodni a Szegedi Dolgozók Klubja és ezért vasárnap augusztus 7-én a szegedi üzemek és gyárak dogozóinak bevonásával nagyszabású ki

évek. Ma mégis egy ilyen új vállalkozásról számolhatunk be; ha nem is Mártélyon, de művésztelep létesül a vásárhelyi határban a kultuszminisztérium támogatásával. A gépállomáson állítják fel,

117. sz. Pallas nyomda, Budapest. 98592.

Fontos! **Saját érdekében őrizze meg!**

Tájékoztató

a t. háztartási munkaadók részére.

A 185.670/1932. B. M., valamint a 185.640/1932. B. M. számú belügyminiszteri rendeletek **a háztartási alkalmazottak** biztosítását, illetőleg a segélyekért járó megtérítést 1933. évi január hó 1-től kezdődőleg az alábbiak szerint szabályozták:

1. A bejelentés alkalmával a javadalmazás összegét nem kell feltüntetni, mert a háztartási alkalmazottak a javadalmazás nagyságára tekintet nélkül egyetlen napibérosztályba tartoznak.

2. A járulékot a munkaviszony tartamára (belépéstől kilépésig) kell fizetni. **A betegségi biztosítási járulék ugyanegy biztosított után egy-egy napra 10 fillér, egy-egy teljes naptári hónapra** — a benne foglalt napok számára tekintet nélkül — **3 pengő.**

3. **A baleseti díj ugyanegy biztosított után egy-egy napra félfillér, egy-egy teljes naptári hónapra 15 fillér.** A naptári hónapnál rövidebb időtartam esetében a törtfilléreket eredményező összeget felfelé ki kell kerekíteni.

4. Az Országos Társadalombiztosító Intézet elszámolást (kimutatást) ezentúl is csak negyedévenként és utólag küld, **a betegségi biztosítási járulékot és a baleseti biztosítási díjat azonban ennek bevárása nélkül havonkint kell fizetni**, mert a járulékok és a díjak az egy-egy naptári hónapot követő hónap 15. napján, havonkint esedékesek. Például az 1933. január havi járulékokat és díjakat február hónap 15-ig — és így tovább — kell be-

Kametsay István, szobrász, sz.1923.

Szülővárosában, Hódmezővásárhelyen, már diák-korában kiállitotta szobrait. A nyári szüneteket Pesten töltötte, ahol Medgyessy Ferenc mütermében tanult. A Képzm.Főiskolán Bory Jenő, Pásztor János és Pátzay Pál növendéke volt. Minden kiállitáson résztvesz. Első nagyobb munkája a Földalatti Gyorsvasut Népstadion állomására készült "Vivó" szobor. Jelenleg szülővárosa részére mintáz felszabadulási emlékmüvet. A M.Képző- és Iparmüvészek Szöv. szobrász-szakosztályának titkára. Munkácsy-dijas.

Uj M.Képzm.III. 1953.
83.l. és kép

IV. 1954.
126. l. és kép

Kamotsai István

Szobrász

Szabad Művészet

1952. 7. z. 345. l.

nevezettnek a vele kötö
összegről szóló szerződe
bad felszámitani, s h
nincsenek is felülvizsgál
Nehogy tehát a vállal
tása esetleg Lux Kálm
va lesz, alapot meritsen
vetelésére nézve, azért
esederem, hogy ezen
az épitész úr aláirása
hető nem volna, – csu
kat megóvó s a mére
képpen sem igazoló c
ni, a szóban levő km
kozott tárgyalásokra
ségem van, – mielőb
sziveskedjék. –

Kelt Nedecz-en (K

Mellékelve:
2 drb. Munkakereseti kimutatás
1 drb. Nyugtatvány

XIX. évfolyam, 287. szám. Ára 16 fillér Pécs, 1929. december 17. Kedd

DÉLÁNTÚL

SZERKESZTŐSÉG
LYCEUM-UTCA 4. SZÁM.
TELEFON: 949. SZÁM
KIADÓHIVATAL:
LYCEUM-UTCA 4. SZÁM
TELEFON: 222. SZÁM
HIRDETÉS
DIJSZABÁS SZERINT

18 Nagys.
Dr. Szőnyi Ottó urnak
Szépművészeti Muzeum
Állatkerti-u. 1. Budapest IV.

Az olasz-osztrák

közeledés kétségtelenül nagy esemény. A Schober kormány hivatalba lépése úgy látszik nemcsak belpolitikai téren hozott változásokat Ausztriának, hanem amint a kancellár egyik legutóbbi beszédéből kitünik, külpolitikai téren is változások történtek s valószinüleg még fognak történni Ausztria életében. A kancellár ebben a beszédben bejelentette, hogy a kormány fáradozásainak sikerült Ausztria déli nagy szomszédjához, Olaszországhoz való viszonyát szivélyes, barátságos jellegüvé alakítani. Az új Ausztria külpolitikájának alapvető elemei közé tartozik az Olaszországhoz való jó viszony loyális ápolása. Ami a legfontosabb azonban, hogy ezek a kijelentések nemcsak egyoldalú platonikus szerelmi vallomások, hanem viszonzásra találtak az olasz kormányelnök részéről is. Mussolini ugyanis kijelentette, hogy az olasz kormány ezentúl hozzájárulását adja ahhoz, hogy Ausztria részére a külföldi kölcsön megszerzésére szükséges fel-

Magyarországot barátságával tünteti ki, ez a középeurópai, s az általános európai helyzet szempontjából csak megnyugtató lehet. Magyarország őszintén kívánja az Ausztriával való kapcsolatok elmélyítését, s annak a viszonynak a jobbá tételét, amelyben a mérget a Burgenland elszakítása képezte, anélkül, hogy principiális jogainkról lemondanánk, a pillanat követeléseinek, s a józan ész parancsának engedve, nem fogunk elzárkózni szomszédunk részéről történendő, esetleg közeledés elől, hiszen az a tény, hogy mindkét ország Olaszország barátja, kétségtelenül nagy esemény.

Zavartalanul folyt le a magánalkalmazottak biztosító intézeti kiküldötteinek pécsi és Baranya vármegyei választása

Pécs, dec. 16. — Az egész országban, vasárnap folytak le a magánalkalmazottak biztosító intézetének önkormányzati tagválasztásai. A társadalombiztosító vidéki fiókjai összesen 15 rendes és 15 póttagot választottak. A választási harcban a nemzeti és a demokrata blokk vették fel egymással a küzdelmet. A fővárosban a polgári és a nemzeti alapon álló blokk jutott túlsúlyba.

æti blokk jelöltjeit hívják be a központi kormányzatba.

Pécsett és Baranyában együttesen 3 szavazatszedő küldöttség működött: Pécsett, Mohácson és Siklóson. A szavazás a legnagyobb rendben folyt le és eredménye így alakult: Leadtak Pécsett 306, Mohácson 53, Siklóson 6 szavazatot. Ebből

a Nemzeti Blokkra Pécsett
176, Mohácson 24, Siklóson

HIREK NÉHÁNY SORBAN

Klebelsberg kultuszminiszter katolikus, református és községi elemi iskolát avatott fel Szikszón. — **A magyar érdemkereszt** III. osztályát kapták báró Natorp Tivadar dr. min. tan., dohányjövedéki igazg. h. és Bárdossy László dr. külügymin. osztálytanácsos. — **Kormányfőtanácsos** lett Nyeviczkey Zoltán dr. a Magyar—olasz bank igazgatója. — **A TÉBE** 3000 gyermeknek osztott ki vasárnap karácsonyi ajándékot Budapesten. — **A régi tisztikart** választották meg Tolna, Győr, Sopron és Moson, Békés, Fehérmegyékben. — **A képviselőház** mentelmi bizottsága szerdán tárgyalja Propper Sándor, Bertóthy Károly, Lingauer Albin, Farkas István és Pekár Gyula ügyét. — **50 éves leunállását** ünnepelte vasárnap Budapesten a magyar jogászegylet. — **160 millió dollárral** csökkent a jövedelmi adó Amerikában a kulcs le-
— **A szentesi** kép-
sztáson az ellen-

A pécsi egyetemi ifjúság hódolata az aranymisés XI. Pius pápának.

A megyéspüspök lelkesítő szózata

Pécs, dec. 16. — A pécsi ifjúság is hódolt a katolikus világ fejének, a jóságos, meleg szivű Szentatyának XI. Pius pápának. A pécsi Erzsébet egyetem ifjúsága a pécsi papnevelő intézet hallgatóságával karöltve vasárnap délelőtt 11 órakor a pécsi katolikus körben hódoló ünnepséget rendezett XI. Pius pápa aranymiséje alkalmából.

Az ünnepségen előkelő közönség jelent meg. Ott volt Virág Ferenc megyéspüspök udvari papjai, Gebauer Miklós dr. apát, irodaigazgató és Farkas József dr. levéltáros kíséretében az egyetemi tanárok közül Mansfeld Géza dr. prorektor, Entz Béla dr. és Schaurek Ráfael dr. dékánok vezetésével, Beck Soma dr., Birkás Géza dr., Bozóky Géza dr., Dambrovszky Imre dr., Faluhelyi Ferenc dr., Pázmány Zoltán dr., Scipiades Elemér dr., Vargha Damján dr. és Vinkler János dr., a káptalan tagjai közül Szilvek Lajos dr., Romaisz Ferenc, Hanuy Ferenc dr. prelátusok, Komócsy István prépostkanonok, Nendtvich Andor polgármester, Staár Ferenc póstafőigazgató, Oberhammer Antal országgyülési képviselő, Imrefi Imre táblai tanácselnök, Makay István polgármesterhelyettes, Szivér István dr. főszolgabíró, Soós Nándor rendőrfőtanácsos, Szabó János dr. jogtanácsos, Czernohorszky József apátplébános, Sipos István dr. apát, teológ összes katolikus

Atyánk, szeresd a magyar ifjúságot. Dziobek László orvostanhallgató, Vadas Gábor zenekísérete mellett Beethoven D-dur románcát hegedün, Schröder Attila bölcsészettanhallgató pedig Chopin C-moll balladáját adta elő igen szép felfogásban és pompás technikai készültséggel. Feuerbach Péter hittudományi hallgató XI. Pius pápa működéséről irt tanulságos értekezésének felolvasása után a székesegyházi énekiskola és a hittudományi hallgatók énekkara énekelte el a Tu es Petrust. Ezután Virág Ferenc megyéspüspök maga köré gyüjtve az ifjúságot, mint jóságos atya ezt a buzdító beszédet intézte hozzájuk:

A megyéspüspök szózata az ifjúsághoz

— Meghatva állok fel, mert jól esik látnom titeket, jól esik hallanom jubiláris éneketeket. Jól esett melegedni öregedő szivemnek a ti ifjú sziveteknek magasra felszárnyaló megszentelt lángjai mellett. Ó, ha látott volna benneteket így együtt a Szent Atya és hallhatta volna előadástokat, milyen boldog lett volna. Ha most véletlenül Ő szólana hozzátok, úgy képzelem, bizonnyal azt mondaná:

— Fiaim, Isten fizesse meg. Köszönöm a ti szeretteteket, köszönöm a ti hűséges hódolatotokat. Mérhetetlenül drágává s

rulj-tok le Isten szine előtt és mindenkor imádságos lelkülettel fogadjátok Isten végzéseit. Gyermekeim, imádkozzatok és munkálkodjatok, dolgozzatok, a többit bizzátok a mennyei Atyára! Gyermekeim, maradjatok hűségesek Péter sziklájához, Krisztusnak földi helytartójához és maradjatok hűségesek a ti erényeitekben. Én imádkozni akarok és fogok december 20-án, ujra felemelem az üdvösség aranykelyhét és kérni fogom az én Uramat, Istenemet, hogy ez az aranykehely, amelyet én imádságos lélekkel magasra emelek, legyen a világ üdvösségének kelyhe, legyen az erő és vigasztalás kelyhe a magyar ifjúság számára.

— Körülbelül így szólana hozzátok a szent Atya. És mit éreznétek ti, ha magatok előtt látnátok a szent Atyát és hallanátok szavát. Addig ne is nyugodjatok, amíg egyszer el nem juttok elé, amíg egyszer Rómában, az örök városban meg nem fordultok. Ne legyen szalmaláng az a fény, amely a szemetekből lobog. Legyetek állhatatosak a Krisztus országának terjesztésében és amikor leteszitek koszoruitokat a szent Atya lábai elé élő hittel fogadjatok hűséget: et Tibi et Petro és mondjátok: meghódolunk előtted mint jó magyar szivek és Péter előtt. Megcsókoljuk kezedet, amelyről lehullottak a bilincsek, mint szent Péter kezéről. Mondjuk közösen, hogy imádkozunk

Kampis festőművész előadása a pécsi székesegyházról

Pécs, dec. 16. — A pécs-baranyamegyei múzeumegyesület szombaton kezdte meg tudományos és művészi előadássorozatát. Ezúttal *Kampis* János budapesti festőművész ismertette művészi szempontból Pécs város híres négytornyú templomát, 90 vetített kép kíséretében. A városháza közgyülési terme szinültig megtelt előkelő közönséggel, melynek soraiban ott volt *Virág* Ferenc megyéspüspök, *Félix* Antal dr. táblai elnök, *Koszits* Ákos dr. kormányfőtanácsos, a *Zsolnay*-család, *Tolnay* Vilmos dr., *Reuter* Kamilló dr., *Vasváry* Ferenc dr., *Kastner* Jenő dr., *Schaurek* Rafael dr., *Tóth* Zsigmond dr. egyetemi tanárok, *Berecz* Fidél irg. rendi házfőnök, a képzőművészek és műbarátok társasága testületileg, élén Török Lajos rendőrfőtanácsossal és még számosan Pécs város előkelőségei közül, valamint a papnevelő intézet növendékei is.

Kampis János előadását lendületes hangú bevezetéssel kezdte, majd rátért a tulajdonképeni tárgyra, a székesegyház ismertetésére. Építésének megkezdését 1009. évre teszi Bonipertus, első pécsi püspök idejére. Állitását alátámasztják azon adatok, mely szerint Péter király, az állitólagos építtető 1038-ban lépett trónra, a templom pedig 1064-ben már leégett. Összesen 26 év különbség, mely idő alatt a XI. században nem emelhettek ily hatalmas épületmonstrumot, tehát annak már előbb kellett léteznie. Későbbi fejtegetései nyomán a Pollák-féle 1807-es restaurációt és annak klaszszikus szellemben történt kíméletlen keresztülvitelét tette kritika tár-

tételek megteremtessenek. Ausztria ugyanis mostanában azon fáradozik, hogy elhárítsa azokat az akadályokat, amelyek a sürgősen szükséges beruházási kölcsön útjában állnak.

Ez alkalommal a bécsi olasz követ is nyilatkozott a sajtó képviselői előtt, s igen megnyugtató kijelentéseket tett. Megállapította, hogy az utóbbi időben teljesen sikerült eloszlatni az Ausztria és Olaszország között fennálló politikai nézeteltéréseket, s a jövőre vonatkozólag a legszebb reményeknek adott kifejezést.

Minket magyarokat az olasz—osztrák viszony barátságosra fordulása szintén közelről érint. Nem lehetünk közömbösek egy olyan állam érdekszférájának tágulásával szemben, amely nekünk ugyszólván egyetlen, de nagy barátunk. Olaszország nemcsak udvariassági tényekben adta eddig is tanújelét, őszinte magyarbarátságának, de életbevágóan fontos kérdésekben is. Hogy most Ausztria és Olaszország között közeledés történt, ez Magyarországot nemcsak, hogy féltékenységgel nem töltheti el, de egyenesen örvendetes tényként kezelendő. Anélkül, hogy Magyarország és Ausztria múltbeli viszonyára bármiféle célzást tennénk, vagy a monarchia keretében eltöltött közös esztendőkre hivatkoznánk, megállapítjuk, hogy a két ország már csak földrajzi fekvésénél fogva is, mint szomszédok, egymásra van utalva, elsősorban gazdaságilag, de meg a kultúra szempontjából is. Ha tehát Ausztria most egy olyan országhoz közeledett, amely

a vidéken és így sajnos Pécsett is, a demokraták kaptak többséget.

Amennyiben a vidéki szavazatok számával a demokrata lista kapott volna több szavazatot az esetben a demokraták 15 rendes és 15 póttagja került az igazgatóságba, ellenkező esetben a nem-

24 szavazatot adtak le,

míg a Demokrata Blokkra Pécsett 330, Mohácson 29, Siklóson 42 szavazat esett.

Végeredményben a Demokrata Blokk 401, a Nemzeti Blokk 224 szavazatot kapott.

Pécsett 3, Siklóson egy szavazat volt érvénytelen.

A budapesti választások eredménye

Budapest, dec. 16. — A 120 közgyűlési rendes tag választásából 53 munkaadói mandátum sorsa már eleve eldőlt, mert a pártok közös listában egyeztek meg. A szabad foglalkozású munkaadók 7 mandátumára a nemzeti blokk 378, a demokraták 455 szavazatot kaptak. Így

a nemzeti blokk 3, a demokraták 4 mandátumhoz jutottak.

A munkavállalók 60 mandátuma közül 45 a fővárosra, 15 a vidékre jut. Két fővárosi mandátumban a pártok megegyeztek, így a szavazás 43 fővárosi mandátumért folyt és

a nemzeti blokknak 11, a demokratáknak 32 tagságot hozott.

A munkavállaló 3477 pénzintézeti tisztviselő közül csak 1916 szavazott, 963 a nemzeti blokkra, 916 a demokratákra. A magántisztviselők közül a nemzeti blokkra 4138, a demokratákra 10,349 szavazat jutott. A kereskedősegédek a nemzeti blokkra 1163, a demokratákra 7385 szavazatot adtak le. A művezetők kategóriájában a nemzeti blokk 180, a demokraták 315 szavazathoz jutottak. A vegyes foglalkozású biztosítottak egyetlen mandátuma a szociáldemokratáknak jutott. Így

a nemzeti blokk a pénzintézeti tisztviselőknél 2, a magántisztviselőknél 6, a kereskedősegédeknél 3 mandátumot kapott.

A szociáldemokraták a pénzintézeti tisztviselőknél 2, a magántisztviselőknél 11, a kereskedősegédeknél 12, a művezetőknél és a vegyes foglalkozásuaknál egy-egy mandátumhoz jutott.

Végeredményben Budapesten a nemzeti blokkra a szavazatok 21, a demokratákra 79 százaléka esett. A vidéki eredmények még nem futottak be mind.

Az eddigiek szerint a nemzeti blokkra 41.5, a demokratákra 58.5 százaléka jut a szavazatoknak.

A vidéki eredményeket szerdán este hirdetik ki.

szállítása miatt.
viselőtesületi vála
zék 24, a kormány
mot kapott. — Elh
Gerő volt orsz. gyül
kán, Münnich Ede épí
Csákberky Ernő ny. ale
dapesten, Vitéz Kun Sza
Horák Amália Apátfalván,
bor Ferenc ny. főerdész
özv. Marschalkó Jánosné
Róza Debrecenben, Mézes Lá
Békésgyulán, Benkö József ny. jav
dalmi felügyelő Kecskeméten, Nag
Jenö volt kapuvári tiszttartó Bpes
ten, özv. Kardos Imréné Végh Zsu
zsánna Debrecenben, Strasser Vilmos
kereskedő Bpesten, Kende Ferenc
volt önkéntes huszár Bpesten, özv.
Varga Józsefné Neuherr Anna Sop
ronban, Seffer Sári Bpesten, Nagel
Ferenc dr. ügyvéd Bpesten, Uve Jens
Krafft dán származású filmrendező
Berlinben. — **100.000 dollárért** vásárolta meg Morgan Tiziannak Apollo és Marsyas c. festményét. — **Kínai tengeri kalózok** a csifui kikötő közelében kirabolták a Kato Maru japán gőzöst, ellenálló kapitányát megölték. — **Kivégeztek** a mexikói kormánycsapatok 20 elfogott felkelőt. — **Felrobbant** a popovai bolgár fegyvergyár és 7 más ház is elpusztult, 7 ember meghalt, 15 súlyosan sebesült. — **Kigyulladt** Spielberger Albin budapesti játékárú üzlete és az egész berendezés elpusztult, a kár 10.000 P. — **Elgázolta** a pótkocsi a villamosról leugró Szücs Ferenc 18 éves asztalost. — **Időjóslat:** Északnyugati légáramlással továbbra is változékony, hűvös idő várható időnkint némi lecsapódásokkal, esővel, hóval.

Lapunk mai száma 10 oldal

…giai tanár, az … egyesületek és …zetői.

…chwartz Pál or… nyitotta meg, aki … megjelenteket és rá… …z ünnepcéljára. A hittu… főiskola és a Maurinum …ett énekkara négy és öt… …nú énekkarának preciz sze… …ése után Hegedüs Jenő …tudományi hallgató szavalta el …ocsis László ez alkalomra írt kedves költeményét: Szent

Meinl-kávé

Mágnáskeverék.

Válogatott fajták keveréke különösen „török kávé" készítésére alkalmas, erőteljes zamatos

¼ kg. ára 2·90 P

MEINL GYULA

KÁVÉ- ÉS TEABEHOZATALI RT.

Pécs, Király-utca 19.

emlékezetesé tettétek nekem ezt a nagy kegyelmet, amit az Ur juttatott nekem, Isten jubiláris szolgájának. Fiaim, boruljatok le Isten szent szine előtt, amint én egykor leborultam a lateráni templom oltára előtt 50 évvel ezelőtt. Tegyétek sorsotokat a végtelenül bölcs isteni Gondviselés kezébe és ne fürkésszétek az élet és jövő titkait. Gyermekeim, bo… …erte közösen: Édes jó Istenünk, tedd boldoggá őt és ne add őt ellenségeink kezére.

A megyéspüspök mély nyomokat hagyó beszéde után az egyetemi énekkar Vadas Gábor zenetanár avatott vezényletével Beethoven Isten dicsőségét és a pápai Himnuszt adta elő pompás készültséggel és ezzel a hatásos szép ünnepély véget is ért.

Somogymegyében is egyhangú volt a tisztújítás

Kaposvár, dec. 16. — (MTI.) Ma délelőtt tartotta Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága tisztújító közgyülését vitéz *Keresztes-Fischer* Ferenc elnökletével a törvényhatósági bizottsági tagok nagy érdeklődése mellett. *Stephaich* Pál alispán a maga és tisztviselőtársai nevében lemondott állásáról és átadta a főispánnak a vármegye hivatalos pecsétjét. Ezután megkezdődött a szavazás. *Egyhangulag választották meg újból Stephaich Pál alispánt, báró Weissenbach Iván főjegyzőt. Mátéfy* József dr. tiszti főügyészt, *Halmos* Árpád dr. másodfőjegyzőt.

Rablótámadás Zuglóban

Budapest, december 16. — Egy 18 éves magántisztviselőnő nemrég megismerkedett egy fiatalemberrel, akiről csak annyit tudott, hogy Palinak hívják. A leány vasárnap is találkozott a fiatalemberrel és együtt mentek sétálni Zugló felé. A Francia-út és Egresi-út sarkán négy férfi támadt rájuk, akik valószinüleg Pali barátai voltak. A férfiak leterítették a leányt, *elvették 24 pengőt tartalmazó retiküljét. Ezután a legelvetemültebb brutalitások következtek, melyek során a leány idegsokkot kapott és megnémult.* Rendőr talált rá eszméletlen állapotban és vitette kórházba, ahol írásban hallgatták ki. Ez ügyben 2 *férfit letartóztattak.*

—

Legalkalmasabb és legolcsóbb karácsonyi ajándék

1 pár jó meleg bélelt bőrkeztyű. Beszerezhető előnyös árban

TURUL Kesztyűüzlet Színház-tér 3. sz. Telefon 11—17. sz.

Selyemharisnyák, angolharisnyák **meglepő olcsón: KOVÁCS,** Irgalmasok-utca 12. szám.

gyával. Azután a Dulánszky püspök által 1882—91. években történt és br. Schmidt Frigyes európai hirü dómépítő és restauráló mester által végzett, a templomot tiszta román stilüvé átalakitó művészi munkáról beszélt. Jellemzi ezen alkotást az épitő zseni purista felfogása, mely a dómból minden nem román stilü vonás törölt. Ezen remek mestermüv… vezette aztán keresztül a hallgatóságot vetített képekkel gazdagon illusztrálva, a közönség feszült érdeklődése közepette.

A sikerben nagy része van *Zsabokorszky* Jenő mérnöknek, akitől az előadás eszméje is származik. Nehéz munka volt, melyre vállalkozott, mert pécsieknek a pécsi székesegyházról bajos újat nyujtani. Helyes érzékkel mégis megtalálta az irányt, melyen haladva, sikerült összegyüjtenie a dóm multjára vonatkozó igen érdekes és keveset ismert képeket és rajzokat, majd pedig időt és költséget nem kímélve, a jelen templom elrejtettebb zugaiba is bevilágitván, művészi beállitásokban hozta azokat minden kincsével és érdekességével a nézők elé. Mindez nagyban hozzájárult az előadás sikeréhez és a kiváló előadó költői lendületü, művészlélekre való, alapos előadásával szerves egésszé forrt. Az előadás mindvégig lenyügöző és oly érdekes volt, — sokszor moziszerüen váltakozó képeivel, mely e téren újitást jelent, — hogy a 2 óra hosszat tartó, szokatlanul hosszú programm végéig legmélyebb csend és figyelem kisérte.

Méltán feltételezzük, hogy sikerült a pécsi közönségnek a mi világhirü székesegyházunkról újat, élvezetest nyujtani, felhiva figyelmét mindazon művészi szépre, mely között él, és becsét nem értékeli eléggé.

— **A pécsi főreáliskola tornaünnepélye.** A pécsi középiskola tanárképzőintézeti gróf Széchenyi István gyakorló reáliskola június 17-én, délután 5 órakor tartja a vásártéri PSC pályán évzáró tornaünnepélyét a ciszterci-rend Nagy Lajos reálgimnázium zenekarának közreműködésével. A műsor a következő: 1. Felvonulás. 2. Himnusz. 3. Rithmikus szabadgyakorlatok. 4. Alsó oszt. gyakorlatok plinten és zsámolyon. 5. Felső oszt. gyakorlatok korláton. 6. V. oszt. futó-, ugrógyakorlatok: járás-formák. 7. Ügyesítő és hajlékonyító gyakorlatok padokon. II. oszt. 8. Felső oszt. gyakorlatok bakon, lovon és plinten. 9. Alsó oszt. korlátgyakorlatai. 10. Felső oszt. összetett gyak. lovon és bakon. 11. Felső oszt. gyakorlatai nyújtón. 12. VII. o. a) és b) csapatának kosárlabda játéka. 13. Szózat. 14. Elvonulás. Belépődíj nincs. Műsor ára 40 fillér. Adományokat köszönettel fogadnak.

— **Szülői értekezlet a városi zeneiskolában.** A pécsi városi zeneiskola igazgatósága és tantestülete tisztelettel meghívja a zeneiskola növendékeinek szülőit a ma (szombat) délután 4 órakor a zeneiskolában (Hunyadi-utca 15.) tartandó értekezletre, melynek célja a szülőket a növendékek tanulmányára vonatkozó szakszerű tanácsokkal ellátni. Az értekezleten szívesen látnak oly szülőket is, kik gyermeküket csak ezután óhajtják zenére taníttatni.

— **A pécsi urinők kongregációja** e havi közös áldozását vasárnap június 16-án, tartja a székesegyház Mária kápolnájában.

— **MÜLLHERR-FÉLE BOR kismértékbeni eladása Siklósi-utca 4. szám alatt házmesternél. Szekszárdi rizling 1.40 P. Ujborok 0.90—1.10 P., ó-bor 1.10 pengő.**

— **Nyugdíjasok szervezkedése Siklóson.** A nyugdíjas közalkalmazottak országos egyesülete eddig 185 helyen szervezkedik. Most a Siklóson lakó nyugdíjas közalkalmazottak is bekapcsolódtak és a jelek szerint mintegy 100 taggal fog rövidesen megalakulni az ottani fiók, ez lesz a 186-ik alakulat.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

— **A tolnai esperesi kerület tavaszi koronája.** A tolnai esperesi kerület június 11-én, Faddon tortotta tavaszi koronáját. A 10 órakor végzett szentmise után az esperesi kerület nevében Balog József mözsi esperesplébános meleg szeretettel köszöntötte a kerület új esperesét. Koch Alajos sióagárdi plébánost, aki megnyitó beszédében a papi hivatás magasztos méltóságáról szólott, ecsetelve annak minden szépségét. Szeretettel köszöntötte az esperesi kerület új tagját, Hortobágyi Józsefet, Fadd község új plébánosát, akit az isteni Gondviselés azért helyezett Faddra, hogy csodásan megmentse súlyos betegsége után életét. A kitüzött koronai tételt Knippl Kamill tolnai káplán ismertette a baptisták tanait illetőleg, mely kimerítően vázolta a kérdés egész lényegét. A püspöki rendeletek ismerkedése kapcsán az esperesi kerület papsága Meyer Lajos tolnai plébánost és Pikner Antal tolnai káplánt küldte ki zsinati tagokul. A koronát barátságos ebéd követte az új faddi plébános asztalánál, melyen az esperesi kerület tagjain kivül résztvett Halmos Andor dr. Tolnavármegye kir. tanfelügyelője, az esperesi kerület tb. tagja is.

Gyomorrenyheség és emésztési zavarok:

Egyik közismert bpesti orvos a következőket mondja tudományos munkájában: az emésztést megkönnyiti és az általános közérzetre igen jó hatással van a babkávé, még pedig tisztán minden póték nélkül.

Meinl Gyula R. T.

Pécs, Király-utca 19. szám.

— **A Szent Ágnes Mária-kongregáció** értesíti tagjait, hogy a nyári szünet előtti utolsó gyülése június 16-án, vasárnap délután 3 órakor lesz a zárdában. A könyvtári könyveket és az erénycédulát mindenki vigye magával.

— **Id. Végh Lajos meghalt.** A kérlelhetetlen halál ma egy egész életét munkában töltő, közismert és népszerüségben állott öreg urat ragadott ki az élők sorából. Id. Végh Lajos nyug. pécsi postafelügyelő ma hajnali fél egy órakor, 78 éves korában meghalt Pécsett. A szomorú hir nemcsak Pécsett, hanem messzebb vidéken is őszinte mély részvétet kelt, mert mindenki megbecsülte és szerette szolgálatrakészségéért, megnyerő uri modoráért és aranyos jó kedélyéért. Hetvennyolc évvel a vállán fiatalokat megszégyenítő fürgeséggel járt-kelt a városban és dolgozott még betegségében is. Mindenütt ott láttuk, ahol hazafias ügyről volt szó. Ez a törhetetlen hazafiság és különösen 48-as függetlenségi érzelmei voltak egész életének irányítói. Erdélyből került Pécsre 1892-ben még pedig büntetésből törhetetlen 48-as érzelmei miatt. Mint postafelügyelő 1912-ben vonult nyugalomba. Valójában soha nem nyugodott. Mint nyugdíjas mellékfoglalkozást keresett és naphosszat dolgozott különféle irodákban. Két esztendőn át felelős szerkesztője is volt a Pécsi Közlönynek. Nagyon szerette az irodalmat kiváló tollforgató volt és csak nemrégiben jelent meg egy verseskönyve, amelyet a kritika szép elismerésben részesitett. Ezen irodalmi munkásságáért a kaposvári Berzsenyi társaság rendes tagjává választotta. A helyi lapoknak állandó dolgozótársa volt. Egyébként minden hazafias mozgalomban résztvett és alig volt ünnepélyes alkalom, amelyre ünnepi ódát nem irt volna. Az erdélyiek pécsi otthonának tb. örökös elnöke, a Polgári Kaszinónak érdemes, a külvárosi katolikus körnek pedig örökös választmányi tagja volt. Az örökké életvidám öreg urat két hónappal ezelőtt gyilkos kór támadta meg, amely ma hajnali negyed 1 órakor megölte. Temetése június 16-án, vasárnap délután fél 5 órakor lesz a központi temető ravatalozó csarnokából. Az engesztelő szentmise lelkiüdvéért június 17-én, reggel 8 órakor lesz a belvárosi templomban. Halálát felesége szül. Németh Veronika, gyermekei Margit, Lenke és Lajos, menye szül. Papp Mária és unokáia Tiborka gyászolják.

— **Évvégi összefoglalások a pécsi városi polgári iskolákban.** A polgári fiú- és leányiskolák igazgatóságának jelentése szerint a két intézetben az évvégi összefoglaló ismétléseket a folyó évben június 12-től 19-ig tartják meg. Erről a polgármester az iskolaszéki tagokat azzal a felkéréssel értesítette, hogy az összefoglaló ismétléseken a lehetőséghez képest jelenjenek meg.

— **Tűz Sellyén.** Tegnap könnyen végzetessé válható nagy tűz ütött ki Sellyén, az úgynevezett Káricsi negyedben. A tüzet dél tájban szerencsére a jól képzett tűzoltóság fáradságot nem ismerő buzgalmával gyorsan lokalizálta. Mégis a tüz áldozata lett két nagy pajta és három jól épitett istálló. A közvetlen távolságra levő lakóházakat sikerült a tűz martalékától megmenteni. A tüzoltás alkalmával néhány sebesülés is történt, de a jelenlevő orvos ezeknek hirtelen segélyt nyújhatott.

— **Olvassa Sziklay János dr. „Balatonunk" című könyvét.**

— **A legényegylet tettyei népünnepélye.** Ez év nyarán is megtartja a legényegylet a szokásos tettyei ünnepélyét gazdag program kíséretében, melyre vasárnap 16-án, a legnagyobb szeretettel várja a rendezőség a közönséget. Kezdete délután 2 órakor lesz. Az 50 és 30 filléres jegyek, a 10 filléres tombolajegyek bizonyára lehetővé teszik a szép tornagyakorlatok, gulák, versenyek, tréfás számok és színpadi jelenetek megtekintését. A tréfás számok gazdagsága is a kellemes szórakozást igérik be a du-i kirándulóknak. Frissitők, ételek, italok és a zene teljessé és kényelmessé teszik az ott tartózkodást. A legényegyletnek ez a programja csak egy kis ízelítő lesz annak a munkának a bemutatására, mely az egyesület falai között folyik. Az ifjúság érdekében folytatott munkának támogatását viszont szeretettel kérjük a közönségtől.

— **Patkolótanfolyam Pécsett.** A 4. honvéd vegyesdandár parancsnokság az év folyamán szeptember és október hóban patkoló tanfolyamot rendez. A tanfolyamon részt vehetnek úgy pécsi, mint baranyavármegyei önálló kovácsiparosok és kovácssegédek. Jelentkezni a tanfolyomra Kovács Albert lakatosmesternél, a vas- és fémipari szakosztály elnökénél Pécs, Rákóczi-út 78., személyesen kell. Jelentkezési határidő június 25.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

* **Salamon Béla és társulata kedden és szerdán vendégszerepel a pécsi színházban.** A nyári szezon legnagyobb színházi szenzációja évek óta a főváros legnépszerübb komikusának, Salamon Bélának és társulatának vendékjátéka. Minden esztendőben kedves vendégei a pécsi közönségnek. Salamon Béla 5 ragyogó bohózat — Vonósnégyes, Apámuram, Hej színművész, Színművész, A holdkóros, A cégvezető — főszerepeiben lép fel esténként, ezer és ezer viccet hoz magával és felejthetetlen alakitásaival most is méltán ki fogja érdemelni a közönség szeretetét, a tüntető tapsokat, amivel évről-évre elhalmozza őt a pécsi publikum. A Terézkőruti Színpad népszerű gárdájából Orsolya Erzsi, Lengyel Gizi, Jármay Karolin, Sárossy Andor, Komlós Vilmos, Berky József és Fenyő Árpád csatlakoznak a szenzációsnak igérkező est sikeréhez. Jegyek elővételben kaphatók szombaton délelőtt fél 10 órától a színház pénztáránál.

— **Eltünt pécsi tanonc.** Rapp György, aki Pécsett Tábor-utca 6. szám alatt lakik, ma délelőtt bejelentette a rendőrségen, hogy Hock Dezső nevü tanonca június 8-án eltávozott hazulról és azóta nyoma veszett. Az ügyben megindult a szokásos nyomozás.

— **Házicsatornázást** és vízvezetéki berendezéseket fürdőszoba és fagymentes klossetokat készit és szerel Tichy Aladár, Jókai-tér 11. **Telefon 143.**, az udvarban.

— **Pécsi alapitványi helyek a reáliskolai nevelőintézetben.** Pécs város tanácsa ezennel köhirré teszi, hogy a város közönsége által a reáliskolai nevelőintézetekben létesitett 2 alapitványi hely az 1929/1930. tanév kezdetével betöltendő lesz. Az e helyek után fizetendő ellátási és tandijat az alapitvány összege fedezi. A reáliskolai nevelőintézeteknél rendszeres felvétel csak az első évfolyamba van; a többi évfolyamokban a fogyatéknak megfelelő hely kerül betöltésre, a VIII. évfolyamba felvétel nincsen. Az 1929/30. iskolai évben Kőszegen az I—IV. évfolyam, Sopronban a III—VI. évfolyam, Budapesten az V—VIII. évfolyam, Pécsett a VII—VIII. évfolyam növendékei lesznek elhelyezve. Az alapitványi hely betöltése az alapító oklevél értelmében a törvényhatósági bizottság közgyülésének hatáskörébe tartozik. Előnyben részesülnek elsősorban — szemben a többi igényjogosult pályázókkal — egyenlő minősités esetében a városi tisztviselők és alkalmazottak gyermekei, ilyenek hiányában azon pécsi illetőségü ifjak, akik egyúttal pécsi születésüek is és a megállapitott egyéb általános feltételeknek megfelelnek. Bővebb felvilágositást az általános pályázati hirdetmény nyújt, mely Mihálovich László dr. aljegyzőnél (Városház. III. emelet 83. számú szobában) a felek részére szolgáló hivatalos órák alatt betekinthető. A kellően felszerelt pályázati kérvényeket a város tanácsához címezve legkésőbb július 1-ig a város iktató hivatalába nyújtandók be.

A magyar egyházművészetről tartott ma este előadást az egyházművészeti kiállításon Kampis festőművész

Pécs, jún. 14. — A pécsi egyházművészeti kiállítás kapcsán ma este Kampis János festőművész tartott érdekes előadást a tiszta művészetet értékelő Pécsett még kicsiny, de előkelő és lelkes közönség előtt. A belvárosi katolikus kör dísztermében, ahol a művészeti előadásnak a kiállított anyag adott méltó keretet, megjelent a művészetet is szeretettel felkaroló Virág Ferenc megyéspüspök, Gebauer Miklós dr. apát és Farkas József dr. udvari papok kíséretében, továbbá Szilvek Lajos dr. prelátuskanonok, Sipos István dr. apát, egyházjogtudós, Komócsy István prépostkanonok, Molnár Kálmán, Dambrovszky Imre, Tolnai Vilmos és Faluhelyi Ferenc egyetemi tanárok, Kelemen Andor dr. belvárosi plébános és Jüngling Kálmán dr. főorvos és még sokan mások.

Kampis János a kiállítás rendezője, a kiváló festőművész nagy figyelemmel hallgatott előadásában magyar egyházművészeti szempontokat ragadott ki és állított a hallgatóság elé. Előadásának gondolatmenetét az alábbiakban adjuk vissza:

— A magyar embernek megvan a rossz szokása, hogy mindent dicsér, ami külföldi és mindent becsmérel, ami magyar. Évről-évre rengeteg magyar járja a külföldet, ott megnéz minden valódi, vagy csupán a Bedeker-szerű vállalkozások által nevezetesre felfújt értéket, aztán hazajön és itthon kézlegyintéssel intéz el oly értékeket, melyek minden idejövő idegenre lenyűgöző hatással vannak. Ennek oka az, hogy a magyar nem ismeri a sajátját, nem is igen tudja, mije van. Így vagyunk a budavári koronázó főtemplommal is, melyet mindenki látott, de vajmi kevesen ismernek. Még a nevét sem tudjuk helyesen e gyönyörű műemlékünknek, mert Mátyás templomnak nevezzük, holott Mátyás király nevéhez nem valami sok fűződik e templomon, Szt. Mátyáshoz pedig semmi köze mert alapítása óta Nagyboldogasszonynak volt szentelve.

— A templomról IV. Béla már egy oklevélben 1250-ben megemlékezik. Nagy Lajos korában az eredetileg román stilü templomot gótikussá építették át, végül Mátyás építette fel a nagy déli tornyot. A török megszállás alatt mecset, majd 1686-ban Buda ostroma alkalmával részben bedőlt egy robbanás következtében. A török kiüzetése után a jezsuiták kezére került, kik átépítették barok stilusban s közrefogták a rendház és papnevelde épületei közé.

— Így volt az épület még I. Ferenc József koronázásakor. Akkor a király adományozott egy összeget a torony helyrehozatalára, de akkor már a nemzet áldozatkészsége is megmozdult, és határozatba ment, hogy az egészet átépítik. Nagy szerencse, hogy oly férfiura bizhatták a munkát, ki a középkori stilusok valóságos poétája volt. Schulek Frigyesre, kinek domborművü képét Stróbl Alajos örökítette meg a Szent István szobor talapzatán.

— 1876-tól 1896-ig tartott a restaurálás. A templomot Schulek gót és román keverék stilusban oldotta meg, ezzel jelezvén, hogy a templom eredeti stilusa a román volt. Legrégibb része a templomnak az északi, u. n. Béla torony, melyet Schulek épen ezért románban is képezett ki. Legszebb ékességei a templomnak gyönyörü falfestményei, melyek Székely Bertalannak és Lotz Károlynak remekei.

— Az egész templom körülbelül 200-féle díszítő motivummal van ékesítve, melyeket Schulek Frigyes és Székely terveztek, s amelyek a templomnak bizonyos keleties hatást kölcsönöznek.

— A feskók legnagyobb része Székely Bertalan müve, köztük oly darabokkal, melyek semmivel sem maradnak mögötte a pécsi székesegyház hires freskóinak. Különösen a leretói kápolna és a Szt. Jobb kápolna freskói emelkednek ki szédületes vonalvezetésükkel és azzal a nagy egyszerüséggel, mely a „kevéssel sokat" művészi elvét valósággal megtestesíti.

— Lotz képei közül a Szt. László kápolna freskói a legszebbek, csupa poézis és szines eleven élet mindenik.

— Kevesen tudják azt is, hogy ami monstre de geni-enk, Zichy Mihály is képviselve van a templomban négy remekbe készült szines rajzával, melyek Szt. Imre herceg életéből vett jeleneteket ábrázolnak.

— Külön kötetre valót lehetne irni a templom remek ablakairól, melyek Székely és Lotz müvei és a magyar ablakfestészet legremekebb alkotásai. Jellemző arra a művészeti korszakunkra az a sokoldaluság, mely e nagy mestereinknek, de különösen Székelynek legcsodáltabb tulajdonsága volt.

— De jellemző a szellemi értékeknek az a pazarlása is, mely e templom diszitésében megnyilvánult. Olyan helyeken, melyek alig láthatók, remek freskók. Szédületesen gazdagok voltunk akkor művészi értékekben, meg is jött annak a nagyböitje. Aki végigjária ezt a templomot, annak meg kell értenie, hogy nemcsak azért kell becsülnünk, mert a miénk, mert magyar alkotás, hanem azért is, mert érték az értékek között.

Kampis János festőművésznek a magyar egyházművészetet ismertető ez az értékes előadása nagyobb érdeklődést is megérdemelt volna. A jelen voltak lelkes elismeréssel jutalmazták a művész munkáját és lelkesedését.

)-(**A Máv. Ébredés dalkör hangversenye.** Vasárnap délelőtt 11 órakor tartja hangversenyét a Máv. Ébredés dalkör, hogy bemutassa az érdeklődő közönségnek a debreceni dalosverseny népdal csoportjának versenykarát. Hatalmas verseny lesz ez, ahol épen a népdal csoportban 66 budapesti és vidéki kar mutatja majd be tudását és felfogását. A müsor többi számai közül ki kell emelni Molnár Margit hárfaszámát, majd Oelschlegel: Hárfástriójáť, amelynek szólamait Hegedüs Ferenc tanár és Swierkiewicz Róbert Máv. szertárfőnök játsza. Különleges csemegeként fog ez hatni. Majd a polgári fiúiskola 65 tagú gyermekkara énekel.

A pécsi tizenegy Mecsekszenikuton pihen vasárnapig

Az Attila ma este megérkezett Pécsre — A mérkőzés délutánján a villamos kalauzoktól is lehet vásárolni jegyeket

Pécs, jún. 14. — Negyvennyolc óra, már eldöl a nagy kérdés, hogy a Pécs-Baranya, vagy az Attila hódítja-e el a bajnokságot. Mert ez a kérdés túlnőtt minden pécsi eseményen, nemcsak a sporttársadalmat, hanem olyan rétegeket és élénken foglalkoztat, amelyek eddig nem kisérték figyelemmel a piros-kékek küzdelmét. Nem mondunk már ujságot azzal, hogy a vasárnapi mérkőzésre rekordközönség gyülik össze a Tüzér-utcai sporttelepen, ahol a roskadásig megtelt tribünökről a búzdítás megacélozó hangorchestere fogja győzelemre serkenteni a pécsi tizenegyet.

A miskolci táborral szemben sem a vezetőség sem a játékosok nem tesznek nagyhangú kijelentéseket, hanem a nyilatkozatok helyett higgadtan készülnek a vasárnapi összecsapásra, amelynek eredményét nemcsak Pécs és Miskolc, hanem az egész ország sporttársadalma lázas izgalommal várja.

Feleslegesnek tartjuk, hogy e helyütt összehasonlításokat tegyünk a két csapat játékerejére, sport multjára és eddigi szereplésére vonatkozólag. Mert ezt a meccset nem a papirforma, hanem a lelkesedés, szív, küzdeni tudás fogja eldönteni. Ezek az előfeltételek természetesen mindkét csapatban megvannak és így előreláthatólag mindvégig idegekre menő, erős küzdelemben lesz része a 6—7 ezer főnyi közönségnek.

A Pécs-Baranya játékosai tudják mi a kötelességük és erről a zöld pázsiton fognak tanuságot tenni. A csapat két hét óta a leglelkiismeretesebb testi és lelki tréninget folytatja a népszerű Rosenfeld Márton vezetésével. A játékosok ma el is hagyták a város feszült légkörét a természetbarátok szentkúti menedékházában üdülnek és csak a mérkőzésre térnek vissza.

Az Attila, szerdán tartotta utolsó tréningjét a pécsi út előtt, Siklóssy irányításával. A miskolciak ma este, érkeztek Pécsre, és nagyszámú érdeklődő fogadta őket.

A jegyelőváltás már a pöttribünre is megkezdődött, egyben a vezetőség az utolsó délután a torlódások elkerülése végett „repülő" pénztárakat is létesít. Ugyanis a villamoson a meccsre utazó közönség a kalauzoktól is vásárolhat jegyeket.

(:) A KTSE Pécsett mérkőzik vasárnap a PVSK-val. A vasárnapi amatőrfordulóra kimagasló mérkőzése a pécsi vásártéri sporttelepen kerül eldöntésre a bajnokjelölt PVSK és a tabella hatodik helyén veszteglő KTSE között. A mérkőzéshez mindkét félnek óriási érdeke fűződik. Ha a vasutas csapat nyer, úgy végérvényesen bebiztosította bajnokságát, mert akkar annyi pontja lesz, amennyit a mögötte levők közül már egyik sem tudna beszerezni. Ez olyan előnyt jelentene a PVSK-nak, hogy hátralevő két mérkőzését már akár el is veszthetné, mégis megnyerné a bajnokságot. A vendégcsapat Kaposvári Turulnak ugyancsak nagy szüksége van a bajnoki pontokra, melyek elnyerése esetén behozná a tabella második és harmadik helyezettjét. A mérkőzés, melyre a KTSE komplett csapatával érkezik, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik.

(:) Az Attila a következő tizenkét játékossal érkezik Pécsre: Müller, Kuti, Dankó, Miskolci, Pruha, Jánosi, Pásztor, Pomázi, Siklóssy, Péter, Pimpi, Bán.

(:) Norvégia futballcsapata 4:4 (3:2) arányban eldöntetlenül mérkőzött Hollandiával Oslóban.

(:) Dombóvári Voge—PAC. A vasárnap délután ¾6 órakor kezdődő Attila—Pécs-Baranya mérkőzés előmérkőzése a PAC—Dombóvári Voge II. osztályú bajnoki mérkőzés lesz. A találkozó, amely tisztázni fogja a II. osztályú bajnokság várható kialakulását, délután 4 órakor kezdődik a PAC—PEAC sporttelepen.

(:) Marvalits Kálmán 45.96 métert dobott diszkosszal a MAC tegnapi versenyén. Összesen öt dobása volt, amely 45 méternél hosszabb volt.

(:) Boronkay Sándor vezetőbíró lemondta a mérkőzést, amelyet így Bíró Sándor fog levezetni.

(:) Az amerikai Simpon hiteles körülmények között 9.4 mp-re javította a 100 yardos síkfutás világrekordját.

(:) Magyar győzelem Belgiumban. A III. ker. TVE 8:5 (5:4) arányban legyőzte a Bruxelles belga vizipólóbajnokot. Ugyanakkor a magyar Holba 1 perc 04.4 mp. alatt győzött a 100 méteres gyorsúszásban.

(:) Barsi László vasárnapi találkozója Ettore Tavernari olasz bajnokkal új világrekordot igér az 500 méteres síkfutásban.

(:) A Ferencváros csapata június 21-én érkezik meg a braziliai Santosba.

Amerikai fürdősapkák, csodaszép fürdőruhák! ALT és BÖHM.

— **Ellopott fényképező gép.** Szamohil Ödön pécsi lakós, feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Mátyás Király vendéglő asztaláról valaki ellopta értékes fényképezőgépét. A tolvajt keresi a rendőrség.

— **Elveszett** június 12-én egy barna foltos vizsla. Szives rátalálók értesítését Rét-utca 39/a, II. e. 7. alá kérik.

— **Baleset munka közben.** A most készülő fa- és fémipari szakiskola építkezésénél dolgozó Geiger Lajos 35 éves napszámos pénteken délután oly szerencsétlenül zuhant le az egyik több méter magas állványról, hogy jobb lábát eltörte. A mentők beszállították a sebészeti klinikára.

APOLLO

Vasárnap-hétfő, december 8—9.

UFA világattrakció!

Gerda Maurus és Gustav Frölich gyönyörü együttese:

SZIVEK HARCA

(A hazaáruló)

Izgalmas filmregény a békebeli lengyel oroszellenes mozgalmakról

Főszerepben:

Gerda Maurus és Gustav Frölich.

Előadások:

vasárnap 3, ½5, 6, ½8 és 9 órakor

hétfőn ½5, 6, ½8 és 9 órakor.

Vasárnap a 3 órai kivételével valamennyi előadás teljes zenekarkisérettel.

PARKMOZI

Vasárnap, december 8. Utoljára!

A sivatag romantikája filmen!

VÉRES LÉGIÓ

Kilenc fejezet a spanyol idegen légió borzalmaiból.

Főszerepben:

Hans Stüwe.

Előadások:

3, ½5, 6, ½8 és 9 órakor.

A d. u 3 órai kivételével valamennyi előadás teljes zenekarkisérettel.

Hétfő, december 9. SZUNET.

A Dunántúl ankétjának eredményeként hétfőn megkezdik a pécsi szegények összeírását

A plébániák felhívása a szegényekhez

Pécs, dec. 7. — A Dunántúl ankétja, mint ismeretes, teljes megállapodásra jutott a szegényügy rendezésének módozataira vonatkozólag. Nagy örömmel adunk hírt arról, hogy a közös megállapodások értelmében, hétfőn már meg is kezdik a pécsi szegények összeírását. Ez az első lépés, amelyet bizonyára hamarosan követni fog a többi is. Ezuton hívjuk fel a szegények figyelmét arra, hogy

a pécsi szegényeket a plébániák irják össze,

mint amelyek a szegények segélyezésének ügyét ezentúl lebonyolitják. Erre való tekintettel alább közöljük a plébániáknak az összeirásra vonatkozó értesitését.

A Belvárosi Egyházközség szegényei a Széchenyi tér 12. szám alatt lévő **„Szociális Misszió Alomás" nővéreinél** jelentkeznek. És pedig: **hétfőn és kedden d. e. 9—12 óráig** a Kálvária, István, Szőlő, Ótemető, Antal, Mandula, Mihály, Klapka utcák szegényei. A plébánia többi utcáiban lakók pedig szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 9—12 óráig jelentkeznek, ugyancsak a Széchenyi tér 12. szám alatt. — Figyelmezteti az egyházközség az összes belvárosi szegényeket, hogy mindenki **pontos adatokat diktáljon be, mert ellenkező esetben, nem fog kapni segélyt.**

A szigeti külvárosi ferences plébánia a szegényösszeirást a jövő héten végzi és pedig **hétfőtől-péntekig minden délután 4—½6-ig,** a rendház alsó folyosóján lévő III. rendi könyvtár helyiségben. Hogy a tolakodást elkerülje az **alanti utca beosztás szerint intézi a szegénykataszter összeállitását.** Tehát minden segélyre szoruló szegény a kijelölt napon jelentkezzen, mert különben rendetlenség fog előállni.

December 9-én, hétfőn d. u. 4—½6-ig. Aidinger János, Alajos, Alsómakár, Árpád, Athinay, Attila, Bálics, Báró Bánffy D., (az üzv. bérháztól nyugatra eső házak) Báthory, Bem, Brassó, Csánk telep, Damjanich, Fiume, Garay, Gróf Zichy utcák.

December 10-én kedden, d. u. 4—½6-ig. Hadapród, Huszár, Halasköz, Hettyei, Homok, Istvánffy, Kaszárnya, Kassa, Kisgyűd, Kiskirály, Kiskereszt, Kismakár, Kisrókus, Klimó, Kürt.

December 11-én, szerdán d. u. 4—½6-ig. Makár, Magyarürögi, Megyeri, Mezőszél, Móré Fülöp, Marosvásárhely, Nagyvárad, Nyár, Őz, Pacsirta, Petőfi, Radnics, Rókus, Rókusalja, Ráth (23 számtól nyugatra!)

December 12-én, csütörtökön, d. u. 4—½6-ig. Sáncz, Szabadka, Szigeti, Szilágyi, Tábor, Táborköz, Tábornok, Tavasz, Tompa, Tüzér Vas Gereben, Vitéz, Zombor, Zitta, Xavér.

December 13-án, pénteken d. u. 4—½6-ig. Aranyhegy, Bálicsdülő, Bálicstető, Boszorkány, Csoronika, Csurgó, Felsőmakár, Kis-Daindol, Kismélyvölgy, Középdaindol, Nagydaindol, Szkókó dülők, azonkivül azok a szegények, akik a felsorolt utcák egyikében sem laknak, illetve ahol laknak, az a telep még nincs elnevezve.

A budai külvárosban az összeirás már megkezdődött. Itt a szegényeknek nem kell külön jelentkezniök, mert az összirást házról-házra járva végzik az egyházközség megbizottai.

A pécsi dóm művészi ismertetése

Pécs, dec. 7. — A pécs-baranyamegyei múzeum egyesület tudományos és művészi előadás sorozatában december 14-én, szombaton délután tartja szép vetített képekkel kisért előadását Kampis János budapesti festőművész a pécsi székesegyház régi és ujabb művészetéről. Előadása hézagpótló lesz, mert a világhirü dómunk kevésbbé ismert és látható művészi részleteit is méltatja. Épitészeti és szobrászati részletei mellett a dóm gyönyörü festményei jönnek egymásután elénk egy-egy művészi magyarázattal. Itt Pécsett naponta láthatjuk a négytornyú székesegyházat, ám sohasem figyeljük úgy meg minden részletét, hogy azoknak művészi értékét ismerhetjük is. Kampis festőművész bemutatja 1805—1827 évi restaurálás előtti és utáni, majd pedig az 1882—1891. évek utáni, azaz a mai állapot legszebb és legeldugottabb részleteit is.

Előadása országos jellegü lesz, mert Pécs után Budapest, majd az ország többi városai kerülnek sorra, hogy igy az egész ország közelebbről is megismerje Pécs büszkeségét, a világhirü négytornyu székesegyházunkat. Mi pécsiek, — habár ismerős is a téma, — mégis új, szép, művészi megvilágitásban, új dolgokat fogunk látni, úgy, hogy mi teljesen megismerjük a dómunkat.

Itt emlitjük meg, hogy Kampis előadását Szönyi Ottó dr. a müemlékek országos bizottságának tudós előadója, a pécsi székesegyház legalaposabb ismerőjének szives útmutatása alapján készitette el. Az előadás szebbé, élénkebbé tételéhez szükséges diapozitiveket eredeti fényképfelvételek után Zsabokrszky Jenő pécsi mérnök fotografus készitette az ő művészi készségével és tudásával.

Két előadás lesz december 14-én: délután 3 órakor a tanuló ifjuságnak és 6 órakor a múzeum egyesület tagjainak és a nagyközönségnek. A múzeum-egyesület elnöksége ezuton is meghivja minden örökös, alapitó és rendes tagját, valamint az érdeklődő nagy közönséget. A tanuló ifjuságnak 20 fillér, a felnőtteknek 50 fillér a belépti dij, a múzeumegyesület tagjainak pedig dijtalan. Az előadás a városháza közgyülési termében lesz.

Kálmán Imre

CIGÁNYPRIMÁS

az APOLLO-ban

Tovább tart a zavargás Macedóniában

Szófia, dec. 7. — Macedón körökben a küzdelmek még mindég folynak a legutóbbi emigráns kongresszus korrekt magatartása ellenére. Svetu Vrac Vracs városában a postaigazgatót meggyilkolták. A postaigazgató régi forradalmár volt és élénk részt vett a forradalmi szervezetben fellépő belső harcokban. Protogero tábornoknak az embere volt.

Butorok!

Saját készitményü háló és ebédlő berendezések, valamint egyes butordarabok állandóan készen kaphatók igen jutányos áron.

Géczy József mübutorasztalos, butorraktár: Dr. Várady Antal utca 9. szám. (volt Gyár utca 6.) 6840

Jó szeműveggel jól lát.

Cégünk 1891 óta speciálista jó szemüvegek készitésében.

VESE, HÓLYAG, RHEUMA
LEGHATÁSOSABB GYÓGYVIZE
A
SAVOLDÓ, VIZELETHAJTÓ
SALVATORFORRÁS

A Középeurópai Kupa győztesének, az Ujpest-nek első pécsi szereplését, az

UJPEST-PÉCS-BARANYA

I. osztályu ligabajnoki mérkőzést

minden sportembernek meg kell nézni!

A Pécs-Baranya felkér mindenkit, hogy ezen szenzációs sporteseményen jelenjen meg, mert oft minden Pécs-Baranya hivőre szükség van. — Az óriási érdeklődésre való tekintettel kérjük a jegyeket előre megvenni.

Segélyjeleket adott le angol vizeken a Honvéd magyar gőzös

A Honvéd nevű 4250 tonnás gőzös, mely a magyar Levante gőzhajótársaság tulajdona, az angliai partvidéken levő Selsey Bill közelében nagy viharba került és segélyjeleket adott le. A vihar állandóan felborítással fenyegette a könnyű járművet. Három angol gőzös sietett a Honvéd segítségére, de a magas hullámverés miatt nem tudták megközelíteni, végre 8 órai küzdelem után ma reggel visszatért a kikötőbe az egyik segélyhajó és kijelentette, hogy a Honvéd legénysége minden látszat szerint biztonságban van és kitünően küzd a vihar ellen. A magyar hajó a reggeli órákban némileg eltávolodott a parttól és helyzete megnyugtatóbb. Legújabb hir szerint Dower felé megy, valószinüleg ott próbál menedéket keresni.

A javadalmi hivatal alkalmazottai is kapnak félárú vasuti jegyet

Budapest, dec. 7. (MTI.) — A közszolgálati alkalmazottak vasúti menetdíj kedvezménye tárgyában az 1930. év tartamára kiadott újabb rendelkezés szerint az eddigi igényjogosultakon kívül *vasúti arcképes igazolványra nyernek jogosultságot a törvényhatósági jogú és megyei városok tisztviselői is, akik az állami bor, ital és húsfogyasztási adó beszedésénél és kezelésénél vannak alkalmazva.* Az igényjogosult közszolgálati alkalmazottak ténylegesek és nyugdíjasok vasúti menetdíjkedvezménye a ténylegesen használt kocsiosztály rendes menetdíjának 50%-ban megállapított értéke áll fenn továbbra is. Az állam csak a családfő és felesége arcképes igazolványa után fizeti a megtérítést, míg a gyermekek igazolványa után a megtérítést a kedvezményt igénybevenni óhajtó családfő köteles viselni. A vármegyék, városok és a községek is saját igényjogosult alkalmazottaik után, szintén csak a családfő és felesége arcképes igazolványának térítési díjáért felelhetnek a saját háztartásuk terhére, míg a gyermekek után a megtérítést maga a családfő köteles viselni. Az arcképes igazolványnak a következő évre való kiállítása, illetve érvényesítése végett 1929 november 20-tól 1930 február 28-ig terjedő időben kell a kérelmeket benyujtani.

A bécsi kommunisták tüntettek az alkotmányreform ellen

Bécs, dec. 7. — A parlament épülete körül rendőri készültséget helyeztek el, mert attól tartottak, hogy kommunista tüntetések lesznek. A kommunisták lapja ma reggel cikket közölt, amelyben felhivja a munkásságot tüntetésre az alkotmányjogi reform ellen, a parlament előtt. A kommunista lapot elkobozták ugyan, de ugyanezt a kiáltványt röpcédulák formájában is eljuttatták a munkássághoz. Néhány bécsi gyárban megszüntették a munkát, hogy ezzel is tiltakozzanak az alkotmányreform ellen.

Éjjel érkezett jelentés szerint *a parlament elfogadta az alkotmányreformról szóló javaslatot.*

Pécs város repülőgépéért

A pécsi kir. főügyészség, ügyészség és Pécs-külvárosi állomás tisztviselőinek adománya

Pécs, dec. 7. — Öt hónap óta el nem lankadó érdeklődéssel és mindig felujúló áldozatkészséggel fordul Pécs város és Baranyavármegye közönsége a magyar repülésügy naggyáfejlesztésének gondolata felé. A „Dunántúl" akciójának országos viszonylatban is jelentős sikerét ismételten sürün kommentálják a fővárosi és vidéki lapok, amelyek egyértelmüleg állapitják meg, hogy

Pécs város és Baranyavármegye hazafias érzésü közönsége a legnemesebb értelemben vett követésre méltó példát állitott az ország közvéleménye elé.

A pécsi repülőakció páratlanul álló sikeréről újabban a „Magyarság", a „Nemzeti Ujság", az „Uj Nemzedék", az „Uj Barázda", a „Budapesti Hirlap", az Aero Szövetség hivatalos lapja, az „Aviatika", azonkívül számos vidéki lap emlékezik meg a legmelegebb elismerés hangján. Őszinte örömünk mellett abban a jó reményben olvassuk ezeket az elismerő sorokat, hogy ez a második sajtókampány talán meghozza a csonka ország többi vármegyéjében is azt az eredményt, amely egyizben már akkor is biztatott, amikor a „Dunántúl" felhivására tizenkét vármegye területén indult meg a gyüjtés. Ha a mi sajtópropagandánk nem is teheti teljessé az országos sikert,

a Baranya-pécsi Aero-Club egy esetleges országos propagandakörútja minden bizonnyal oda fogja hangolni az ország érdeklődését a magyar aviatika korszerü problémái mellé.

Elsősorban ezért kell a pécsi repülőtér tökéletes felszereltségét biztosítanunk és ezért kell akciórádiusát az egész ország területére kiterjesztenünk: a pécsi repülőtér ügye nemzeti ügy. Valamennyiünk ügye és ha munkája nyomán a szükséges mértékben fog kiépülni a magyar aviatika, a nemzet biztonságának arzenálját egy pillanatnyilag talán fel sem mérhető értékü fegyverrel gazdagítottuk.

Ujabb adományok Pécs város repülőgépére

A pécsi kir. főügyészség, a kir. ügyészség, valamint a kezelőtisztek és altisztek a „Pécs város" nevet viselő repülőgépre indított gyüjtésük eredményeképpen ma ötvenkilenc pengőt küldöttek be szerkesztőségünkbe. Ugyanerre a Pécs-külvárosi állomás tisztviselői nyolc pengőt gyüjtöttek. Mindkét adományt köszönettel nyugtázzuk.

A gyüjtést folytatjuk.

Nagy karácsonyi cipővásár!

Javitások és festések jól, gyorsan és olcsón készülnek.

rendkivül olcsó árakon. Eredeti legjobb svéd hó- és sarciPÖK, sajátkészitésü férfi, női és gyermekcipők dus választékban kaphatók

Quintusnál Irgalmasok-utca 24. szám. Majláth-tér 6. szám. Telefon 13-26.

Az UFA az U. S. A. ellen

A germán öserő nem ismer akadályt. Annak dacára, hogy az amerikai filmgyárak immár egy trösztbe társulva igyekeznek letörni a kontinentális filmgyárakat, ez akciójuk megtörik mindenkor a német tudáson, öntudaton és hatalmas ellenálló képességen. Az UFA, mely mögött a német állam, német nép és a német tőke van, rendületlenül állja a nagy erőfeszitésü ostromot. Minden egyes filmje egy előretolt, védmü, melyen Amerika minden erőfeszítése megtörik. Ez alkotások közé tartozik az Ufa legújabb attrakciója A SZIVEK HARCA (Hazaáruló), mely nemcsak fototechnikai téren, hanem tömör tartalmánál fogva is, mintegy átkaroló mozdulattal, visszavonulásra kényszeriti az amerikai támadást. GUSTAV FRÖHLICH és GERDA MAURUS a főszereplői az orosz tárgyú filmnek, mely ékes virága annak a filmcsokornak, mellyel az Ufa megajándékozta az ó- és új-világot. A film, mely mindenütt nagy tetszést aratott ma és holnap kerül az APOLLOBAN bemutatásra.

Ötven éves a Vállalkozók Lapja!

A Vállalkozók Lapja

Jubileumi Albuma

sokszáz oldalon gyönyörü kivitelben jelenik meg. A lap régi és uj előfizetői 30 P helyett 5 pengő kezelési és portódijért kapják.

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. szám.

Ötven éves a Vállalkozók Lapja!

A jegygyürük beszerzése ne okozzon gondot, hanem forduljon teljes bizalommal

Kemény Béla ékszerész műórás, és látszerészhez, Jókay-tér. Pécs

Muzslai Kampis Margit emlékkiállítása

Október 28-án a JPTE Tanárképző Karának szakszervezeti klubjában nyílt meg Kampis Margit kiállítása.

A negyven kiállított rajz mellett helyet kapott egy olyan tabló is, melyen az 1981-ben elhunyt művésznő életútját bemutató fényképek és más dokumentumok kerültek elhelyezésre. Az itt kiállított oklevélből tudjuk, hogy 1917-ben kezdte meg tanulmányait a Képzőművészeti főiskolán. Mesterei Csók István és Glatz Oszkár voltak. A tehetséges növendék az Epreskertben külön műtermet kapott, s tanárai ösztöndíjat harcoltak ki számára, ezzel biztosították a gondtalan megélhetést, s a nyugodt alkotó munkát. Többször szerepelt budapesti kiállításokon, önálló bemutatkozása először 1931-ben volt a Nemzeti Szalonban. A következő évben egy rangos páduai kiállításra küldte el képeit. Rajzait folyóiratok szívesen közölték, s a kortársírók közül többen is felkérték műveik illusztrálására.

Nyugdíjas éveiben Pécsre költözött, hogy fia Kampis Péter író közelében lehessen. Már régen, főiskolás éveiben is többször megfordult a városban, nagyon megszerette, sokszor foglalkoztatták munkálkodása során a Havihegy alatti városrész kanyargós utcái és egymás fölé kaposzkodó házsorai. Hosszú ideig lakott a Kolozsvár utcában, ahol sokat dolgozott, s a termékeny évek szép eredményét be is mutatta Pécsett 1964-ben, a Janus Pannonius Múzeum Káptalan utcai kiállítótermében és 1972-ben a pécsi Néprajzi Múzeum épületében. A megyében másutt is többször kiállított. Kampis Margit az idős emberek bölcsességével vizsgálódott. Elgondolkodott a látottakon, s ott időzött el legtovább, ahol emberi gyötrelmeket, bajokat, betegséget, s megértést talált. Szerette a rendet, a fegyelmezettséget, a komolyságot. Munkáira a letisztultság, az egyszerűség, az építettség jellemzők. Rajzai finomak, halkszavúak, érzékenységről, rezdülésekről, karaktert megragadó képességéről tanúskodnak. Munkáit őrzik múzeumok, magángyűjtemények. A most megrendezett kiállítást, amely a művésznő első emlékkiállítása, követi hamarosan a második. A cserkúti műemlék templomban mutatják be rajzait.

Pandur József

yelv. (Zg.) 17.40: Hírek. (Zg.) 17.45: Iros, sárga, zöld — tv-sorozat gyer-ekeknek. (Bg.) 18.00: Népmesék — dás gyermekeknek. 18.15: Tv-naptár. Zg.) 18.45: Szervusztok, fiatalok. Zg.) 19.15: Rajzfilm. (Zg.) 19.27: Ma este. (Zg.) 19.30: Tv-napló. 19.55: eklám. (Zg.) 20.00: Bárány nyárson – tv-dráma. (Bg.) 21.10: Reklám. Zg.) 21.15: Kiválasztott pillanat. Bg.) 21.20: Érvek — külpolitikai dás. (Zg.) 21.50: Tv-napló.

MÁSODIK MŰSOR

19.00: Indirekt — sportműsor. (Bg.) .27: Ma este. (Zg.) 19.30: Tv-apló. 19.55: Reklám. (Zg.) 20.00: utatások. (Bg.) 20.45: Zágrábi kör-ép. (Zg.) 21.00: Reklám. (Zg.) .05: Jugoszláv könnyűzene — ism.

KEDD

15.05: Videooldalak. (Zg.) 15.15: ogyan kapjuk az időjárás előrejel-seket? (Zg.) 15.35: Szlavónia a épfelszabadító háborúban. (Zg.) .05: Hírek. (Zg.) 16.10: A kaland tv-sorozat gyermekeknek. 16.40: goszláv kosárlabda-bajnokság. .00: Magyar nyelvű tv-napló. (Bg.) .20: Reklám. (Zg.) 18.15: Tv-nap-r. (Zg.) 18.45: Műkedvelők. (Zg.) .21: Reklám. (Zg.) 19.27: Ma es-(Zg.) 19.30: Tv-napló. 19.55: Rek-m. (Zg.) 20.00: Együtt — belpoli-ai adás. (Zg.) 20.45: Reklám. .50: Játékfilm. (Zg.) 22.20: Tv-pló.

mentumsorozat. 21.30: Reklám. (Zg.) 21.35: Zágrábi körkép. (Zg.) 21.50: Egy szerző — egy film.

SZERDA

17.00: Magyar nyelvű tv-napló. (Bg.) 17.30: Videooldalak. (Zg.) 17.40: Hírek. (Zg.) 17.45: Gyermekműsor. (Bg.) 18.15: Tv-naptár. (Zg.) 18.45: Társadalmi témák. (Zg.) 19.15: Rajzfilm. (Zg.) 19.21: Reklám. (Zg.) 19.27: Ma este. (Zg.) 19.30: Tv-napló. 19.55: Reklám. (Zg.) 20.00: Szórakoztató szerda. (Bg.) 21.00: Mihovil Logar: Pastrovoi lovag — opera. (Bg.) 21.45: Tv-napló.

MÁSODIK MŰSOR

19.00: Ő dokumentumadás. (Bg.) 19.27: Ma este. (Zg.) 19.30: Tv-napló. 19.55: Reklám. (Zg.) 20.00: A kultúra az objektívben. 20.30: Zágrábi körkép. (Zg.) 20.45: Reklám. (Zg.) 20.50: Drámaest. Fiatal szerzők.

CSÜTÖRTÖK

16.40: Videooldalak. (Zg.) 16.50: Expedíció a küszöb előtt. (Zg.) 17.00: Magyar nyelvű tv-napló. (Bg.) 17.10: A nukleáris forradalom. (Zg.) 17.40: Hírek. (Zg.) 17.45: A kék, mint tarka — tv-sorozat gyermekeknek. 18.15:

MÁSODIK MŰSOR

18.30: Csütörtöki zágrábi körkép. (Zg.) 19.20: Rajzfilm. (Zg.) 19.27: Ma este. (Zg.) 19.30: Tv-napló. 19.55: Reklám. (Zg.) 20.00: Teleszkópia. (Bg.) 20.30: Ez az én választásom. Játékfilm.

PÉNTEK

16.30: Videooldalak. (Zg.) 16.40: Partizán népdalok nyomában. (Zg.) 17.00: Magyar nyelvű tv-napló. (Bg.) 17.10: Orosz nyelv. (Zg.) 17.40: Hírek. (Zg.) 17.45: Kicsiny világ. (Zg.) 18.15: Tv-naptár. (Zg.) 18.45: Slágerlista helyett — ifjúsági adás. (Bg.) 19.15: Rajzfilm. (Zg.) 19.21: Reklám. (Zg.) 19.27: Ma este. (Zg.) 19.30: Tv-napló. 19.55: Reklám. (Zg.) 20.00: Jean Christophe — filmsorozat. (Bg.) 20.55: Reklám. (Zg.) 21.00: Könnyűzene. 21.45: Tv-napló. 22.00: Pénteken 22-kor — kulturális mozaik. (Bg.) 23.30: Hírek. (Bg.)

MÁSODIK MŰSOR

18.15: Térbeli tervezés — művelődési adás. (Zg.) 18.45: Az emberi test — művelődési adás. (Zg.) 19.15: Tudta-e? (Zg.) 19.27: Ma este. (Zg.) 19.30: Tv-napló. 19.55: Reklám. (Zg.) 20.00: Egy este Franjo Paraccsal.

SZOMBAT

9.00: Tv-naptár. (Zg.) 9.10: Válogatás a Művelődési műsor adásaiból. (Zg.) 10.00: Hírek. (Zg.) 10.05: A romantika a klasszicizmus ellen — külföldi dokumentumsorozat. (Zg.) 14.45: Hírek. (Zg.) 14.50: Tv-naptár. (Zg.) 15.00: Ökölvívás: Az Arany gong torna közvetítés. 17.45: Válogatás. (Zg.) 18.15: Kis koncert. (Bg.) 18.30: Szívélyes üdvözlettel — dokumentumsorozat. (Zg.) 19.15: Rajzfilm. (Zg.) 19.21: Reklám. (Zg.) 19.27: Ma este. (Zg.) 19.30: Tv-napló. 19.55: Reklám. (Zg.) 20.00: Lövés a sötétben — amerikai játékfilm. (Bg.) 21.40: Reklám. 21.45: Tv-napló. 22.00: Szombat este: Nemzedékek hídja. (Zg.) 23.30: Hírek.

MÁSODIK MŰSOR

16.30: Négy keréken — közlekedési és idegenforgalmi adás. (Bg.) 16.45: Hagyj békén — tv-sorozat gyerekeknek. (Zg.) 17.45: Kapelai tűzek — drámasorozat. Ism. (Zg.) 19.00: Kis történetek. (Zg.) 19.27: Ma este. (Zg.) 19.30: Tv-napló. 19.55: Reklám. (Zg.) 20.00: Zenés színpad — könnyűzenei adás. (Zg.) 20.30: Költői színház. 20.55: Reklám. (Zg.) 21.00: Hírek. (Zg.) 21.05: Tv-tárca. (Bg.) 21.35: Sportszombat. 21.55: Hagyaték a jövőnek — japán dokumentumsorozat. (Zg.)

lét — kiutat keresve — [illegible] Reklám. 19.10: Tévétorna — 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó sz. 20.00: Kóródy Ildikó: „Társsés no 1463" Tévéfilm — sz. 21. A hét műtárgya — sz. 21.60: H vanhat — vendég: dr. Szabó I ipari miniszterhelyettes — sz. 22. Tv-híradó 3. — sz. 22.30: Tv-tükör dr. Szecskó Tamás jegyzete.

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Gólyavári esték — sz. 20. Szavak a súgólyukból. Versek. pécsi stúdió műsora. 21.30: Au motorsport — ism., sz. 21.50: Színházi képeslap az NDK-ból — sz.

PÉNTEK

8.00: Tévétorna — ism., sz. 8.05: Iskolatévé. 16.25: Hírek. 16.30: Ember és föld — az Ibériai-félsziget állatvilága — ism., sz. 16.55: Szülők iskolája — ism., sz. 17.25: Reklám. 17.35: Postafiók 250. Takács Mária műsora — sz. 17.50: Öt perc meteorológia — sz. 17.55: Keresztkérdés — fejtőrőjáték — sz. 18.25: A magam akaratából — riportfilm. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna — sz. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó — sz. 20.00: Delta — tudományos híradó — sz. 20.25: Családi

15.45: Újságpapír madár — francia rajzfilm — sz. 15.55: Jean Marais-sorozat. A kapitány — sz. 17.30: Reklám. 17.40: Műsorainkat ajánljuk — sz. 18.05: Vujicsics együttes — sz. 18.20: Reklám. 18.35: A közönségszolgálat tájékoztatója. 18.40: Tévétorna — sz. 18.45: Esti mese — sz. 19.00: A HÉT — sz. 20.00: Hírek. 20.05: Perbefogott félelem. Amerikai film — sz. 20.50: Sporthírek. 21.00: Kapcsoltam — társasjáték — sz. 21.40: A filmtudományok doktora — sz. 22.45: Hírek.

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Hírek. 20.05: Balettalbum — sz. 20.35: Az emberke és a gombok — szovjet rajzfilm — sz. 20.45: Amerikai dokumentumok — sz. 21.35: Varsói napi tévészínház: Egy ágy — tele vendéggel. Osztrák tévéfilm — sz.

hogy őrült volt szegény. Sokkal hasznosabb lenne ez a megállapítás modern utódaival szemben.

A FÜGGETLEN MŰVÉSZEK TÁRSASÁGA KIÁLLÍTÁSA. Harmadszor rendezte meg őszi kiállítását a Nemzeti Szalonban a *Független Művészek Társasága*. A kiállítást a kultuszminiszter képviseletében *Kertész* K. Róbert államtitkár nyitotta meg nagyszámú előkelő közönség jelenlétében. Örömmel állapítjuk meg, hogy az előző évek kiállításaival szemben a most szereplő anyag nagy fejlődésről tesz tanuságot. Ha nincsenek is a tárlatnak magasan kiemelkedő darabjai, viszont az átlagnívó meghaladja a fiatalabb társaságok produkálta szinvonalat. Az első teremben díszhelyen helyezték el *László* Fülöpnek Ripka Ferenc főpolgármesterről készült portréját, amely bizony nem mondható a kiváló mester java alkotásának. Színezése hágyadt, jellemrajza elnagyolt és nem az a boszorkányos találat, amely a biztos kezű László Fülöp művészetét jellemzi. Gróf ~~Andrássy~~ Géza erősen kolorisztikus hegyi tájai teljes hangulatot szuggerálnak. ~~Bayer~~ Ágost dekorativ felfogású kínai figurája új oldalról mutatja be a kitűnő grafikust. Piktornak is megállja a helyét. ~~Bokor~~ Vilmos Halászhajók Máltában és a Livornói kikötőrészlet

KAMPIS JÁNOS: FÉRFIARCKÉP

A Műcsarnok őszi tárlatáról

ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: GAÁL BÉLÁNÉ

Az Arcképfestők Társasága kiállításáról

c. képei erős színérzésre és artisztikus ízlésre vallanak. ~~Csányi~~ Lajos Özönviz c. figurális kompoziciója a tárlatokon általában mind ritkább zsánerhez tartozik, amelyben a biztos rajztudású Csányi otthon érzi magát. ~~Csillag~~ József meleg színekben megfestett Delelés c. képe igen kellemesen hat. ~~Csallóközi~~ *Farkas* Lőrinc képei ezúttal is igazolják a fiatal piktor tehetségébe vetett hitünket. Ifj. *Gaál* Vilmos mozgalmas, szinte brutális színfoltokban explodáló képei az egyre jobban kiérő talentum bizonyítékai. *Kiss* Farkas Imre ugyancsak egy komoly és állandóan fejlődő piktor elmélyült studiumainak jó eredményeit mutatja be. *Klimó* Istvánra fényhatásokban jól megoldott pasztelljei hívják fel a figyelmet. *Négely* Rudolf az úgynevezett spachtli (festőkés) technikával alkotott Fiumei kikötő tengeri képe pasztuózus vázlatszerüségével hat. *Papp* Domokos figurális képei festői mondanivalókban gazdag fantáziáju piktorra vallanak, akinek portré tanulmánya a tárlat egyik legjobb munkája. Kiemeljük *Viski* János Magyarok az őshazában c. kompozicióját, mely úgy történelmi felfogásában, mint a fényhatásoknak bravuros érzékeltetésével kitűnően megoldott mű. N. *Fodor* Olga szép aktjai és hatásosan komponált figurái, *Porter* Paula egyéni látású tájképe és *Turmayer* Sándor nagy mesterségbeli tudással készült utcarészletei a kiállítás erősségei.

A Független Művészek eme törzsén kivül a társaság keretében kiállított még egy sor kitűnő művész, akiket a

közönség már régóta értékel a Műcsarnok kiállításairól. Ezek: *Darvassy* István, *Endrey* Sándor, *Gaál* Ferenc, *Gimes* Lajos, *Gulyás* Sándor, gyügyei *Nagy* Zsiga, *Heyer* Artur, *Istók* János, *Kárpáthy* Jenő, *Kézdi-Kovács* László, *Klammer* Mariska, *Kunffy* Lajos, *Páldy* Zoltán, *Prohászka* József, szentgyörgyvári *Gyenes* Lajos, *Udvary* Pál, *Vitéz* Mátyás. Egy-egy jó kép alatt láttuk: *Albert* Ferenc, *Avedik* Félix, *Borsos* István József, *Bundschuh* Ottó, E. *Hevesi* Margit, *Elekes Engel* Marianne, *Héya* Zoltán, *Jaksa* István, *Kézdi-Kovács* Elemér, *Krem* Mátyás, *Náray* Aurél, *Szőllősy* János, *Tóth-Bartók* Jenő, *Sashegyi* Kálmán, *Vujovich* Irma és *Záhonyi* Géza neveit.

A szobrászok közül erőteljesen kiválik pankotai *Farkas* Béla, a Lechner szoborpályázat győztesének egy markánsan mintázott, karakterben pontosan találó bronzfeje. Cs. *Szamosi* Imrének különösen ülő aktja bizonyít a művész egyre fejlődő tehetsége mellett. Zólyomi *Zierlich* Rezső szobrai ezúttal is megkapó hatásúak, bár mintha egyéni művészete ezúttal inkább sablonba fáradtnak lát-

FARKASHÁZY MIKLÓS: MODELL

HÉNEL GUSZTÁV: TIHANY

Képzőművészet 1930. 34. sz. 221. l.
a Független Műv. Társ
kiáll

saság, melynek tíz év óta intézem az adminisztrációját, igazán csekélyösszegű hatósági támogatás és egyetlen fillér tagdíjbevétel nélkül öt év alatt huszonkét kiállítást és kb. százhatvan művészeti előadást rendezett! — Gondoljunk a Kéve, a Benczur Társaság, a Szinyei Társaság eleven működésére, vagy a Céhbeliekre! — Vajjon e szervezetek kárára voltak a magyar művészetnek? — Nem produkáltak-e ezek értékeket, melyekkel tagjaik anyagi érdekeit is hathatósabban viselhették a szívükön, mintha azok az állami és fővárosi műpártolás szokványos módján támogattattak volna!"
Azért idéztem Kampis János festőművész urat, mert könnyen lehet, hogy mások is épp úgy félreértettek, mint ő. Nem azt javasoltam én, hogy meg kell szüntetni a művészeti csoportokat, az azokat képviselő kis társaságokat. Nagyon hasznos tevékenységet fejtenek ki ezek abban a hatáskörben, mely számukra természetüknél fogva rendeltetett.

Munkácsy Mihály: A falu hőse

A Nemes Marcel-aukcióról

Kiállítások rendezése, előadások tartása, általában a művészeti élet intenzív művelése, ez mind hatáskörükbe tartozik és ha kellő agilitással dolgoznak ebben a körben, hasznos tevékenységet fejtenek ki és megtették, amire hivatottak. Egy nagy összefogó szervezetnek egészen más a rendeltetése. Művészetpolitikai célkitüzések, a magyar művészek boldogulásának nagy kérdései tartoznak hatáskörébe. Olyan problémák megoldása, melyekhez a kis egyesületek hozzá se nyúlhatnak. Egy frakció, amely nem képviseli a magyar művészek összességét, nem is léphet fel a szükséges erővel ott, ahol meg kell mozdulnia a magyar művészek egyetemének a magyar művészet létérdekeiért. Lenni vagy nem lenni, — erről van most szó és ezt a halálosan komoly kérdést csak egy egységes nagy szervezet tudja képviselni a megfelelő fórumok előtt. A magyar művásár testületi átszervezését, melyet az államnak kell kezdemenyező erővel kezébe venni, csak egy olyan művészszervezet tudja keresztül erőszakolni, amelyik minden magyar művész bizalmát és képviseletét bírja. A példa nélkül álló gazdasági válság és mellette a bürokrácia tehetetlensége olyan válságba sodorta a magyar művészetet, mely helyrehozhatatlan károkat okozott. Hogy idáig jutott a magyar művészet, annak nem utolsó sorban a magyar művészek szervezetlensége az oka. A két tucat kis művészeti egyesület nem volt alkalmas ennek a veszélynek elhárítására. Józan ésszel nem is lehetett várni, hogy az ennyire széttagolt művésztársadalom a maga érdekképviseletét hathatósan tudja szolgálni. Erre való egy olyan összefogó nagy művészi szervezet, mely magába egyesíti a magyar művészek egyetemét és ezzel alkalmassá teszi arra, hogy a létérdekeit veszélyeztető jelenségek ellen eredményesen vegye fel a küzdelmet. Éppen mert utána vagyunk már a tizenkettedik órának, sürgető szükség diktálja, hogy a magyar művészek nyujtsanak kezet egymásnak egy közös nagy harci szerv kiépítésére. Ezt várja a magyar művészektől a magyar művészet minden barátja, mert ez az egyetlen fegyver a magyar művészek kezében, amellyel megvédhetik a gazdasági válság ellenére és a bürokrácia közönyének ellenére exisztenciális érdekeiket. Ez nem csak a magyar művészek ügye, ez minden magyar ember legszentebb ügye, mert a magyar kultúrát végzetes csapás érné, ha a magyar művészetnek meg kellene maradnia azon a lejtőn, melyen állandóan csak lejebb csúszhatik, egészen le oda, ahol a zúgműkereskedelem a magyar művészet egyetlen mecénása.

Gy. N.

A MŰALKOTÁS TRAGIKUMA

Amióta Oswald Spengler revelálta nekünk, hogy kultúrák vannak különös törvényszerűségekkel, kultúrák, amelyek a folytonosság törvénye alapján megelőző kultúrákban gyökereznek, ott lelik csírájukat, hogy aztán kibontakozzanak és a műalkotások erejével boruljanak virágzásba, míg elöregedvén, a kultúra alkonyán a civilizáció sekélyesebb kora következzék el, mi újra csak a következő kultúra eljövetelét hirdeti, amióta tudjuk, hogy szerves életük van a kultúráknak, fogamzanak, rügyeznek, virágbaborulnak, gyümölcsöt érlelnek, hogy aztán ezeket a gyümölcsöket, mint az emberiség örök értékeit elhullassák és vége szakadjon életüknek, e csodálatos reveláció óta tudjuk azt is, hogy maguk a műalkotások is szerves léttel rendelkeznek, konkrét valóságok, ideájuk mint csíra fogamzik meg az alkotó lelkében és megszületnek az anyagban, kőben és bronzban és attól kezdve sorsuk, élettörténetük van, mint mindennek, amit a szerves élet jegyzett el magának.

Első olvasásra talán kissé tudománytalannak hangzik ez az állítás. Élettörténete lehet a műalkotásnak és ez az, amit a művészettörténelem jegyez fel róla, hogy ilyen és ilyen körülmények között jött létre, ez és ez vette meg, ebbe és ebbe a múzeumba került, anyaga bizonyos változáson ment keresztül az évszázadok folyamán, ekkor és ekkor restaurálták — mindez azonban még aligha mondható szerves életnek. Senki sem tagadja, hogy ez a gondolat felbukkanhat az emberben, mint kétely, de ha megerősödik bennünk, akkor annyi minden veszti el szubjektivitásában és objektivitásában egyaránt a szerves életnek a tudatát, pedig a szellemtörténet mindazt szerves léttel ruházza fel, ami közvetlen összefüggésbe kerül a legmagasabb és eddig legteljesebb szerves lénnyel, az emberrel. S vajjon mi más állna közelebb az alkotó emberhez és a teremtő művészhez, ha nem a műalkotás, amely megközelítőleg leghűségesebb mása a mindenek felett magasztos cselekedetnek, a teremtésnek?!

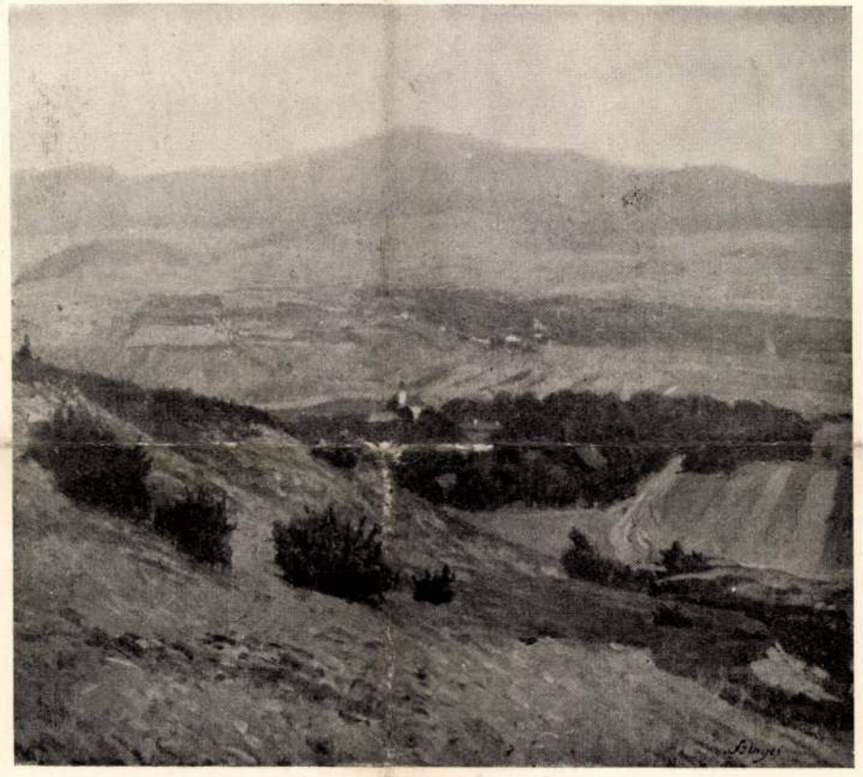

Szinyei-Merse Pál: Kilátás
A Nemes Marcel-aukcióról

A műalkotás szerves léte az ő élettörténete. Hiszen attól kezdve, hogy ideája felbukkan az alkotás mechanizmusában, nyugtalan művészlélekben és valósággá lesz, különös összefüggésbe kerül az emberrel, nemcsak azzal, aki megteremti, hiszen gyakran szinte teljesen elvonatkozik tőle, hanem azzal, aki vitázik fölötte, akinek értelmét, vérét lázba hozza, aki föltétlen odaadással, áhitatos szemmel nézi vonalait és színeit, azzal, akinek életében az örök szép-

UJ MECÉNÁSOK A LÁTHATÁRON

A világtörténelem során eddig még minden kor eltartotta művészeit. Az egyiptomi Fáraók, a görög állam, Róma mecénásai, a renaissance arisztokráciája, a polgárság újgazdagjai, majd a kiszélesedett középosztály értelmisége, valamennyi kor és társadalom egészen a XX. század harmincas éveiig tudta élvezni és megfizetni a művészetet. Most el akarják velünk hitetni, hogy olyan kivételes korszakba jutottunk, amikor művészetre nincsen szükség és a művészeknek nincsen létjogosultságuk. Még nálunk is divatos szólammá válik a művészetet szükségtelen luxusnak tekinteni, holott a külföld felé irányuló ünnepi szónoklatokban gyakran halljuk a magyar művészet dicsőítését és az európai viszonylatokban is magas színvonalú magyar művészet gyakran szerepel ütőkártyaként politikusaink kezében, amikor bizonyítani kell kultúrfölényünket és erre való hivatkozással is ki akarjuk vívni a bennünket joggal megillető helyet a Nap alatt a nemzetek sorában. Mihelyt azonban egyedül vagyunk magunk között, rögtön ugyanazok bizonyítják, hogy az államnak gondoskodnia kell a földmüvesekről, az iparosokról, a kereskedőkről, a tisztviselőkről, de nem kötelessége gondoskodni a művészekről, illetve ez a kötelesség csak akkor hárul rá, ha erre még marad fölös pénze. Sehol a világon, a legsötétebb Balkánt is beleértve, hivatalos és félhivatalos körök nem fejtenek ki annyi nemtörődömséget művészettel és művészekkel szemben, mint nálunk. A szégyen felindulásában reszket a kezem, amikor ide kell írnom, hogy Magyarországon ma csak a zúgműkereskedő, a szégyenáron dolgoztató képvigéc törődik a művészekkel. Ide kell írnom, mert igaz, hogy ma a művásár egyetlen még valamennyire számottevő tényezője az a műkereskedő, akit azelőtt tekintélyére valamit tartó művész be sem engedett a műtermébe. A minisztérium illetékes ügyosztálya, vagy a képzőművészeti ügyek legfőbb szerve, az Országos Képzőművészeti Tanács, teljesen tehetetlen az eseményekkel szemben. Az utóbbi még csak össze sem ül, a művészeti ügyosztály pedig azonkívül, hogy itt-ott megjelenik egy-egy kiállítás megnyitásán, ölbetett kézzel nézi a magyar művészet tragédiáját. Pedig hát tenni nyílna tér...

* * *

A hivatalos körök állandóan visszatérő válasza ilyenkor mindig az, hogy az államnak nincsen pénze, az állam nem tehet semmit. Ezzel szemben az az igazság, hogy csak az állam tehet valamit. Még akkor is, ha nincsen pénze. Az állami beavatkozás ma virágkorát éli. Nincs olyan mozzanata a nyilvános életnek és a termelésnek, melybe az állam bele ne nyúlna. Nemzetgazdászok szerint egész Európa, mi is az államkapitalizmus rendje felé haladunk. Lassanként az állam kezébe veszi a termelési rend megszervezését az egész vonalon. Természetes tehát, hogy ily körülmények között a művészek is csak az állam szervező erejétől várhatják az ő termelésük ellenértékének biztosítását. A művészek nem akarnak bolettát, a művészek tudják, hogy ma minden állam büdzséje bajban van, a magyar művészek is számolnak azzal a helyzettel, hogy a magyar állam nem tudja őket eltartani, ezt nem is kívánják, ezt nem is akarják, de joggal igényt tarthatnak arra, hogy az államnak ne csak a mezőgazdasági vagy az ipari termelvény elhelyezésére legyen gondja, hanem – ha már van kultuszminisztérium és abban egy művészeti ügyosztály — akkor az államnak legyen gondja a művészi termelés megszervezésére is. Még csak azt sem kívánják a magyar művészek, hogy a magyar állam úttörő legyen ezen a ponton. Van már rá példa, Olaszország példája, hogyan lehet és kell a művészi termelés megszervezéséről gondoskodni. Ez nem pénzkérdés, ez kizáróan kezdeményező erő és rátermettség kérdése. Az olasz fasiszta állam a testületi rendszerrel kísérletezik és bár még csak a kísérleti stádiumban vannak, az illetékeseknek már is gondjuk volt rá, hogy az olasz művészet termelése ebben a testületi rendszerben megtalálja kellő felvevő piacát. Minden nagyobb gazdasági intézmény Olaszországban ma épp úgy tudja, hogy kötelességei vannak az olasz képzőművészettel szemben, mint ahogy kötelességei vannak minden hazafias ügy szolgálatában. A magyar államnak semmi egyebet nem kell tennie, mint megszerveznie a képzőművészeti művásár részére az összes számottevő közgazdasági intézményeket és vállalatokat, akik épp úgy vásárlókként léphetnének fel kiállításainkon, mint azt az olasz közgazdasági intézmények és vállalatok megteszik. Nem arról van szó, hogy az állam nyúljon bele üres zsebeibe, hanem mutasson megértést, mutasson kötelességteljesítést azzal a magyar művészettel szemben, amely annyi dicsőséget hozott a magyar névnek és oly heroikusan küzd a magyar közöny homoksivatagában. Ha az illetékes tényezők nem az erőszak eszközével, csupán a megérttetés, a kötelességre ébresztés erkölcsi erejével összehoznák a magyar képzőművészeti kultúra megmentésére azt a száz legnagyobb közgazdasági intézményt, melyek meg sem érzik ezt az anyagi obligációt, elháríthatnák a magyar művészet feje felől a legfenyegetőbb veszedelmet, a vezérigazgatói szobákban helyet juttatnának a nagyszerű magyar művészet propaganda erejének és megnyugtathatnák saját lelkiismeretüket: megtettünk, amit tehettünk.

* * *

A művészeknek azonban nem szabad azt hinni, hogy egy szép napon a bürokráciában megmozdul a lelkiismeret és gőzerővel nekifekszik, hogy dolgozzon értük. A tapasztalás azt mutatja, hogy minden bürokrácia csak gombnyomásra dolgozik, ezt a gombot meg kell nyomni. A magyar művészeknek erre kell összpontosítani minden aktivitásukat. Ezért tartom szükségesnek, hogy legyen a magyar művészeknek egy olyan összefogó szervezetük, amely kikapcsolja életéből az elválasztó tényezőket, világnézleti és művészeti felfogásokból származó ellentéteket, ellenben egyesíti magába a közös érdekek képviseletét.

Kampis János festőművész úr egy cikket juttatott el hozzám, melyben reflektál arra az irásomra, melynek *Tizenkettedik óra után* volt a címe. Ebben a cikkben mindenben igazat ad nekem, csupán azt mondja, hogy egyben nincs igazam. Ezt írja:
„Nem értem, vajjon mi tekintetben vinné előbbre a magyar művészet ügyét az, ha a sok kis egyesület megszünnék és a művészek egytől-egyig belépnének egy egységes szervezetbe? Én részemről e kis művészegyesületek alakulását hajlandó vagyok oly jelenségnek tekinteni, amely a magyar művészeti életnek nem gyengeségét, de erejét mutatja! Merem állítani, hogy a kisebb egyesületek között volt nem egy, amely eleven működésével többet használt a magyar művészet ügyének, mint egy magával tehetetlen nagy szervezet. — Példával illusztrálnám ezt a tételt: a Szövetség Művésztár-

Képzőművészet
1934. jan. 6.-án

KÉT FRISS SIKER

jegyében indul el újabb esztendős körforgására nyolcadik évfolyamunk. Jogos büszkeséggel állapítjuk meg, hogy céltudatos, magas szempontokhoz igazodó munkásságunk, mellyel a magyar művészet egyetemének érdekeit és a nagy közönségnek tárgyilagos informálását szolgáljuk, egyre több eredménnyel jutalmazza törekvéseinket. A Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének tagjaival előfizetőink tábora hatalmasan megnövekedett. Az a kitüntető bizalom, mellyel a Szövetség folyóiratunkat megajándékozta, ismét jele annak az elismerésnek, hogy a Képzőművészet nem a művészek egy csoportjáért, nem a művészet egy irányáért, hanem a magyar művészet egyetemes érdekeiért küzd. Folyóiratunk fennállásának első perce óta arra törekedtünk, hogy függetlenítsük magunkat minden melléktekintettől és kizáróan a tehetség tiszteletének szenteljük folyóiratunk nyilvánosságát. Számunkra nem létezett a multban egy csoport érdekének homloktérbe tolása és a jövőben sem fogunk legyezni sem frakciós érdekeket, sem egyéni hiúságot, hanem irányelvünk marad, ami volt: a tehetség elfogulatlan tisztelete, tartozzék az bármely irányhoz, bármely csoporthoz. Az Országos Szövetség tagjai a *Képzőművészet* példányszámának hatalmas megnövelését jelentik, folyóiratunk másik sikere a színvonal állandó és nagymérvű emelését biztosítja. Az *Esztétikai Társaság* ugyanis teljes elismerését nyilvánította a Képzőművészet tárgyilagos szerkesztését illetően és kifejezte azon kívánságát, hogy a Képzőművészettel együtt dolgozzon a közös nagy cél érdekében: az esztétika tudományának népszerűsítéséért a magyar intelligencia köreiben. Az Esztétikai Társasággal való ez a szoros együttműködésünk máris biztosítva van és legközelebbi számunkban közölhetjük majd a Képzőművészet bekövetkező megbővülésének konkrét tényeit. A *Képzőművészetnek* erre a szellemi térhódítására nem kevésbé vagyunk büszkék, mint előfizetőink táborának hatalmas megnövekedésére.

Ugyanekkor mély megilletődéssel fordulunk a mi hűséges és egyre nagyobb tábort jelentő olvasóközönségünkhöz, mely nyolcadik éve tart ki mellettünk olyan időkben, amikor egy képzőmvészeti folyóiratra való előfizetés luxusszámba megy. (A lelki szükségletek luxusa a legjogosultabb fényűzés.) Egy percig sem tudjuk ezt be a magunk egyéni érdemének. Igaz, hogy mindent elkövettünk a nívó emelésére, sőt igyekszünk a lehetőség határain túl is olyan színvonalon tartani folyóiratunkat úgy belső tartalom, mint külső kiállítás tekintetében, amit a mai körülmények között bízvást maximumnak tekinthetünk. Mégsem ennek tulajdonítjuk a mi nagyszerű közönségünk önfeláldozó hűségét a Képzőművészethez, hanem tulajdonítjuk annak a percre sem lankadó odaadásnak, mellyel a magyar művészet nagy ügyét szolgáljuk.

Ez a magasztos nagy cél tömöríti egyre nagyobb táborba a Képzőművészet köré a magyar művészet minden barátját. Mi jól ismerjük közönségünk hűségének ezt a rúgóját és éppen ez ad nekünk erőt ahhoz, hogy a jövőben még fokozottabb mértékben kitartsunk elveink mellett. Gerincünk nem hajlik meg a hatalom előtt, ha ki kell mondani az igazságot és szájunk nem nyílik hízelgésre a művészek felé, ha a magyar művészet nagy érdekei a népszerűtlen szókimondást követelik tőlünk.

A nyolcadik évfolyam küszöbén hálás szívvel és a jól végzett munka öntudatával fordulunk a mi hűséges előfizetőink felé.

A KÉPZŐMŰVÉSZET SZERKESZTŐSÉGE

1021

Április 29-én a Szaktanács székházában Brutyó János, a Politikai Bizottság póttagja, a SZOT elnöke átadta a SZOT ez évi művészeti díjait. Felső képünk: Brutyó János ünnepi beszédét mondja. — Jobboldali képünk: Horváth Ferenc érdemes művész, SZOT-díjas színművész a kitüntetettek nevében köszönetet mond. Szemben vele Gáspár Sándor, a Politikai Bizottság tagja, a SZOT főtitkára, mellette Becki Sándor, a SZOT titkára.
(Székely László felv.)

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

Milyen legyen az új Nemzeti Színház?

BIG-BEAT MINDEN MENNYISÉGBEN...

Orbis pictus II.

— Emberek és adók, szakszervezeti érdekvédelem —

MI ÚJSÁG A MISKOLCI FILMFESZTIVÁLON?

Még egyszer a műsorautomatáról

Miért kapott díjat a JÓZSEF ATTILA SZÍNHÁZ?

ÁTADTÁK A SZOT 1966. ÉVI MŰVÉSZETI DÍJAIT

Május elseje, a munkásosztály nagy ünnepe tiszteletére április 29-én, a Szaktanács székházában ünnepélyes keretek közt kiosztották a SZOT ez évi művészeti díjait azoknak az íróknak és művészeknek, akik az 1965-ben nyilvánosságra került alkotásaikkal mind a művészi színvonal, a tartalmi és megformálási értékek tekintetében, mind a dolgozók között végzett népművelő tevékenységükkel méltónak bizonyultak a szervezett dolgozók elismerésére. Az idei SZOT-díjas művészek a következők:

József Attila Színház (50 000 forintos díj)
Kertész Ákos író
dr. Karsai Elek történész, író
Horváth Ferenc színművész
Szemes Marian filmrendező
Zsurzs Éva televíziós rendező
Megyeri Károly riporter
Kamotsay István szobrászművész
Berényi Ferenc (Szolnok) festőművész
Kenessey Jenő zeneszerző, karmester
Lendvay Kamilló zeneszerző
Novák Ferenc koreográfus
Falvay Károly koreográfus

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány által kitüntetett művészek egy csoportja a parlamenti ünnepségen. Jobbról balra: Lakatos Gabriella, Psota Irén, Petrovics Emil, Szokolay Sándor és Sinkovits Imre (MTI)

Fent: Kohán György festőművész, jobbra dr. Újfalussy József zenetörténész, oldalt dr. Pogány Frigyes, az iparművészeti főiskola igazgatója, állami díjas

Kitüntetett MŰVÉSZEK

KIOSZTOTTÁK AZ 1966 ÉVI KOSSUTH-DÍJAKAT

ÚJ KIVÁLÓ ÉS ÉRDEMES MŰVÉSZEK, MŰVÉSZETI DÍJASOK

Április elsején az Országház kupolacsarnokában, hazánk felszabadulásának ünnepe alkalmából kiosztották az 1966. évi Kossuth-díjakat, és művészeket tüntettek ki a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze, illetve Érdemes Művésze címmel.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a szocialista társadalmi rend építéséért folyó tevékenység során elért kiemelkedő kulturális és művé-

színház művészének másfél évtizedes munkásságáért, **KABOS LÁSZLÓNAK**, a Vidám Színpad színművészének a vidám műfaj népszerűsítéséért. III. fokozatát: **POLGÁR GÉZÁNAK**, a miskolci Nemzeti Színház színművészének művészi alakításaiért, **OLÁH GYÖRGYNEK**, a Debreceni Csokonai Színház színművészének 25 éves színművészeti tevékenységéért, **HAJDÚ ENDRÉNEK**, az Állami Déryné Színház színművészének művészi munkásság[illegible]

Járjunk szinházba!

Sajnos, még mindig nem halkult el teljesen a galád suttogó propaganda, amely legújabban arról fecseg: lám, zsidók nélkül üresek a szinházak! Ezt mondják a hitványak, holott jól tudják: a nagyhét áhitatát még a legnagyobb konjunktúrában is megérezték a szinházak. A nagyhét kihatásán kivül ezúttal a terrortámadások is károsan befolyásolták a szinházak látogatottságát. Ez azonban — a német példa igazolja —, csupán átmeneti jelenség, hiszen Berlinben például a sorozatos légiveszély ellenére sem lehet napokkal előre jegyet kapni a szinházakba és mozikba. A nehéz időkben kétszeresen szüksége van az emberi léleknek a nemes felüdülésre, a jó szórakozásra. Ez a vágy természetes ösztönként jelentkezik majd a legrövidebb időn belül — nem kell félni tehát, hogy a szinházi nézőterek üresek maradnak!

Ami pedig az elmaradt zsidó közönséget illeti, ezen kár és főként hiábavaló siránkozni. Hiszen valószinű, hogy rövidesen ugyis külön zsidó szinházba és moziba utalják majd a sárgacsillagos hiveket, akik tehát nem sokáig dicsekedhetnek szinházi „bejbetjukkal". Az annyira jellegzetes és olyan feltűnően pöffeszkedő közönség helyét mindenképpen kénytelen átengedni a keresztény közönségnek, amely most végre uzsoraár és feláár nélkül jut hozzá jólmegérdemelt szórakozásához.

Igen, rövidesen megjelenik majd az új közönségréteg a nézőtereken, a nagy és hálás keresztény tömeg.

Az a tömeg, amely végre felszabadult, s méltó helyet kapott és kap az életben. De nemcsak az életben: moziban, szinházban is.

Igen, mozik tárt kapukkal, szives örömmel várják az új közönségréteget. S ez az új közönség gyorsan és hatásosan bebizonyítja majd kulturavágyával és művészetszeretetével, hogy a zsidóság mint néző sem pótolhatatlan...

Uram, irgalmazz!

A kolozsvári szinház nagyheti diszelőadáson mutatta be *Berczelly Károly* hatalmas történelmi drámáját, amelynek cime: *Uram, irgalmazz!* Az érdekes levegőjű dráma Kr. u. 1000-ben játszódik és főszereplője III. Ottó császár, de szerepel benne II. Szilveszter pápa is, aki Szent István királynak koronát küldött. Az ünnepi előadáson a császár szerepét *Szécsy Ferenc*, a pápáét pedig *Senkálszky József* alakította. A darab előadási jogát a budapesti Nemzeti Szinház is megszerezte.

Münchhausen a göttingai egyetem diszdoktora

A göttingai Georg August-egyetem ünnepi külsőségek között diszdoktorrá választotta *Börries von Münchhausen bárót.* A diszdoktori oklevél átnyujtása a legendás Münchhausen báró egyenes leszármazottjának hetvenedik születésnapján történt. Ugyanezen a napon az egyetemi város legnagyobb filmszinháza diszelőadásán újította fel a szines *Münchhausen*-filmet, amelyet tudvalévően a magyar *Baky József* rendezett.

BOLDOG HUSVÉTI ÜNNEPEKET

A János vitéz ünnepi előadása és a Maginot-vonalról szóló helyszini beszámoló a magyar rádióban

Húsvétvasárnap a rádió közvetíti a *János vitéz* diszelőadását az Operából. A daljátékot *Márkus László*, az Operaház igazgatója rendezi, a zenekart pedig *Kenessey Jenő* vezényli.

Petőfi költői művének szinpadi változatában *Hámory Imre* játssza Kukorica Jancsit, *Gere Lola* Iluskát, *Szabó Józsa* a gonosz mostohát, *Jámbor László* Bagót, a trombitást, *Horváth Imre* a strázsamestert és *Mally Győző* a falu csőszét.

A *János vitéz* kétségtelenül a rádió húsvéti műsorának legérdekesebb műsorszáma. A rádió egyébként húsvét utáni kedden, április 11-én délután 17 órakor közvetíti *Bágyoni Váró Andornak*, a Magyarság főmunkatársának nagy érdeklődéssel várt előadását a *Maginot-vonalról.* Váró volt az egyetlen magyar újságíró, aki az akkori leghatalmasabb erődrendszer elfoglalása után néhány nappal a nyugati arcvonalon járt és élményeiről helyszini közvetítésben számolt be a német birodalmi rádió hallgatóinak. A Maginot-vonalról szóló rádióriport első fejezete annak az előadássorozatnak, amelynek keretében a *Magyarság* főmunkatársa nyugati és németországi háborús élményeit mondja el.

Anakronizmus! Anakronizmus!

A Nemzeti Szalon századik csoportkiállitása

Sokszor van az úgy, hogy valami hangversenyen egy szörnyen hangos zenemű csinnadrattái alatt egyik-másik kevéssé zeneértő atyafi jó hangos beszélgetést folytat annak örve alatt, hogy hiszen úgysem hallják. Aztán egyszerre csak elhalkul a muzsika és a hangos szájalás, mint üstökös után a farok, magára marad a csöndben mindenki elförmedésére. Hát pont ilyen utólag magára maradt, idejét multa szájalásnak érezzük azt a századik csoportkiállitást is, amelyet a Nemzeti Szalón minden bizonnyal a hangos zsidó-szabadkőműves muzsika ideje alatt kötött le, s most ott áll ez a kiállitás szörnyű anakronizmusként a változott körülmények között, egyben élesen mutatva rá az új idők szigorú követelményére, hogy itt, a művészet úgynevezett berkeiben is alapos seprésre lesz szükség. Erre a nemzetellenes, minden egészséges izléstől elrugaszkodott, egyszer-egyszer az őrülettel surlódó, értelmetlen maszatolásokra és a kaffernégerek plasztikáját megszégyenitő agyaggyurmákra eddig lehetett szüksége a szabadkőműves-zsidó frontnak, de semmiesetre sincs és nem lesz szüksége az erejének a tudatára ébredt magyar nemzetnek. És ezt a frontot egyszer már mégis csak fel kell göngyölitenil

Fiatal művészeké lenne ez a kiállitás. Már a cim sem felel meg a valóságnak, mert van ott a társaságban nem fiatal is. Néhai Pasteiner Gyula, a műtörténelem egykori professzora mondta egyszer, hogy: a fiatal festők harmincötévesek. Hát bizony Nikolszky Géza, aki különben az egész csoportban a legelfogadhatóbb, bár eléggé szük skáláju, némiképpen tulhaladta már ezt a korhatárt, sőt...

Hogy aztán ennek a derék, magábamélyedő, se jobbra, se balra nem néző, fénymelkű naturalistának képei hogyan kerültek ilyen környezetbe, azt valószinüleg ő maga sem tudja. Az első teremben Duray Tibor borzalmas hatású, szürrealismust súroló képei láttán fut végig hátunkon a hideg. Az anyagi és főleg a szellemi nyomor vacog le ezekről a képekről, szadista kéjelgés a nyomor, az őrület képeiben, amelyeknek láttán a néző ugy érzi, hogy a világ csendesen forogni kezd körülötte. Egy pillantást vetve a művész önarcképére, sokat kezdünk megérteni: aki önmagát igy látja, nem csoda, ha mást is igy lát. Vizfestményeiben valamivel több van, de nem elég.

Hanem igazában akkor képed el az ember, ha [illegible] a „[illegible]" a szobriat látja. Szobraiban ugyanis átlagonfelüli naturalistának mutatkozik, akinek Kaszafenője és Kislánya annyira más kvalitásokat mutat, mint a képei, hogy lehetetlen mind a két stilust őszintének érezni. Vagy az egyik, vagy a másik tettetés.

Van még ott három festő, egyikről sem tudjuk, mit akar, csak megdöbbent, vagy talán el akar velünk valamit hitetni — nem tudjuk. Bánatosan szürke egyhangúságok, alacsony szellemi szinvonal, tartalomhiány ordit le e borzalmasan rút képekről. Egész valónk fellázad a való élet ilyeténképpen való látása és szuggerálni akarása ellen.

Nem értjük! miért kellett a teljesen tehetségtelen Megyeri Barnabásnak helyet adni, hogy tudatlan és invenciótlan gyurmáit kirakhassa. Vagy miért kellett Szabó Ivánnak egy-két tehetséget eláruló szobrán kivül még egy rakás primitiv faragványát is kiállitani, melyek a Medgyessy-féle szalmaszálon felfujt marhahólyagokhoz hasonlatos dagadványok utánzatai?

Az egész kiállitást anakronizmusnak érezzük, de egyben mementónak is, hogy nézzünk kissé szeme közé kulturproblémáinknak. A Nemzeti Szalón zsidó-szabadkőműves szellemét le kell váltani és ha az egész intézmény ennél és egyik-másik elődénél jobb kiállitásokat rendezni nem tud, le kell épiteni az egészet, mint a magyarság jövő élete szempontjából káros intézményt, vagy keresztül kell vinni a teljes őrségváltást.

KAMPIS JÁNOS

Husvéti szinház

A Nemzeti Szinház husvétra felujította a *Liliomfit*, a Pesti Szinház bemutatta a *Hattyúlovag* cimű francia vigjátékot, a Vidám Szinház pedig a *Varjúfészek* cimű zenés szinművet. A felujitásról, illetve bemutatókról husvét után számolunk be olvasóinknak.

Puccini a berlini Operában

A Deutsches Opernhaus bemutatta *Giacomo Puccini „Gianni Schicchi"* cimű operáját. Puccini vigoperáját a budapesti Operaház is most újította fel a *József legendával* együtt.

BARNA látszer-specialista szemüvege 25 év óta márka. Andrássy-út 36. (Opera mellett.)

Belváry Géza és Marte Harell Budapesten

Bolváry Géza, a világhirű magyar rendező a *Liszt-film* előkészitésére Budapestre érkezett. Vele egyidőben ugyanesak fővárosunkba jött *Marte Harell*, a népszerű filmszinésznő, férje társaságában. A magyar és német változatban készülő Liszt-film német verziójának női főszerepét játsza Marte Harell, akit a film számára annakidején Bolváry Géza fedezett fel.

A Liszt-film felvételeire előreláthatóan csak a nyár végén, vagy ősszel kerül sor, mert Bolvárynak előzően eleget kell tennie németországi szerződéseinek. Jelenleg Prágában forgatja új filmjét, amelyet rövidesen befejez. Bolváry ezután Bécsbe megy, ahol a Wien-film számára *szines filmet* készit.

Bolváry a husvéti ünnepeket is Magyarországon tölti, birtokán. Bolvárynak kis mintagazdasága van a Dunántúlon.

Szilágyi László Jókai-szinműve az Új Magyar Szinházban

Szilágyi László, a korán elhúnyt kitűnő szinpadi iró hagyatékában rendkivül érdekes szindarab vázlata, illetve majdnem teljesen kész két felvonása fekszik. Az elhúnyt iró posthumus művében *Jókai* Mórnak, a nagy magyar mesemondónak halhatatlan alakját jeleniti meg. A darabban Jókai korának legérdekesebb alakjai is felvonulnak. A darab egyik képe a *királyné kihallgatáson fogadja a nagy magyar mesemondót.*

Szilágyi László Jókai-szinművét most egyik ismert szinpadi irónk fejezi be. A Jókai-darabot a jövő szezonban mutatják be, mégpedig minden valószinűség szerint az Uj Magyar Szinházban. Itt emlitjük meg, hogy a *Mária* főhadnagy és az *Erzsébet* irójának hagyatékában van egy féligkész operett is, amelynek *Három huncut kislány* a cime. Szilágyinak ezt a művét a Fővárosi Operettszinház kötötte le.

A Denevér Honthy Hannával a Fővárosi Operett-szinházban

A Fővárosi Operettszinház a főszereplő súlyos betegsége miatt levette műsoráról *A királynő csókjá*"-t. A szinház néhány napig zárva tartotta kapuit, s közben vidám húsvéti kabaréműsort készitett elő. Húsvét után haladéktalanul megkezdik a következő újdonság próbáit.

A legnagyobb valószinűség szerint *Lehár Ferenc*, a nagy magyar zeneszerző *Luxemburg grófja* cimű operettjének felújításáról van szó, de lehet az is, hogy a *Denevér* cimű Strauss-operettet újítják fel *Honthy Hannával* a primadonnaszerepben.

Hárman pályáznak a Madách Szinházra

Pünkösti Andortól, a Madách Szinház eddigi igazgatójától illetékes helyen megvonták a szinigazgatói koncessziót. Helyére hárman pályáznak: Bubik Árpád, az ismert berlini magyar szinigazgató, Cselle Lajos, a Szinművészeti Kamara főtitkára és Zámbory Antal a jónevű szinházi kritikus.

Új filmszinész: vitéz Molnár Iván

Új tehetséges fiatal szinész mutatkozik be közvetlen a husvéti ünnepek után műsorra kerülő Machita cimű Jupiter filmben, amelyet premier szinház hoz a közönség elé. Az uj sztárjelölt v. Molnár Iván a magyar ujdonágban igen hálás és jelentős feladatot kapott és az egyik főszerepet alakitja a kémtörténetben. Az uj magyar film ugyanis izgalmas és lebilincselően érdekfeszitő kémfilm, amely arról szól, hogy milyen fondorlatos uton igyekeznek ellenséges ágensek megszerezni egy fontos magyar hadititkot. A Karádi Katalin a női főszereplő és vitéz Molnár Iván mellett a férfigárda élén Petrovich Szvetiszláv, Szabó Sándor és Bihary József állanak.

Kiskapu

AZ IDEI KÖNYVNAP egyik érdekes irodalmi eseménye lesz Váró Andor „Fájó ifjúság" cimű regénye. A regény hőse egy fiatalember, aki szinész szeretne lenni. A mese 1914-ben indul.

NAGY ISTVÁN, a Nemzeti Szinház kiváló művésze Kassán nagy sikerrel vendégszerepelt a Bors István cimszerepében. A „Felvidéki Ujság" munkatársának elmondotta a művész, hogy ez a parasztfigura egyik legkedvesebb szerepe. Sokszor játszotta Kolozsvárott és Erdély minden városában és ebben érte el legnagyobb sikerét. Tizéves szinészi pályájának legnagyobb részét Kolozsvárott töltötte. Büszke arra, hogy a megszállás éveiben indulhatott el és igy kivehette részét abból a hősies küzdelemből, amely akkor a magyar szinész munkáját jelentette. Ott érzi csak igazán otthon magát, mert hiszen ő is erdélyi. Szülei most is ott élnek az elszakitott erdélyi részeken. Édesapjának kis birtoka van Torda mellett. Több, mint két éve nem látta szüleit. Szive mindig visszahúzza Kolozsvárra.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI SZINHÁZ Huszka régi operettjét, a „Gül Babát" ujitotta fel. Horváth Anni, Lukács Ede, Ekecs Ferenc, Gózon Imre, Selymossy Imre játszották az operett fontosabb szerepeit.

HARMÓNIA

FILHARMÓNIAI KAMARAEGYÜTTES
bemutatkozó hangversenye. Tagjai: Szentgyörgyi, Dömötör, Sallay, Kocsis J., Kocsis L., Antalffy, Hubert, Hajdu. Közr. Daum Ferenc IV. 12. V. ½6.

MÜNCHENI FILHARMÓNIKUSOK
Vez. Kabasta, közr.: Bustabo. IV. 15. V. ½6.

BEETHOVEN: VII. SZIMF.
Vez. Unger. Közr.: Molnár Anna, Székesf. Zenekar. IV. 16. V. ½6.

BUSTABO
hegedűestje IV. 16. V. ½6. Harmónia bérl. VI.

MOZART-EST
ápril. 19. V. ½6, a márc. 22-i jegyek érvényben.

LÁSZLÓFFY-ZONGORAEST 13. V. ½6.
KÁROLYI zenekari zongoraest
25-én V. ½6. Schumann, Csajkovszky, Caesar Franck. (Koncert).

MAGYAR ASSZONY

Tavaszi divatapróságok

Ha új ruhát nem is veszünk magunknak tavaszra, frissítsük fel új kalappal, új cipővel és új retikülle. Nézzük meg a kirakatokban, milyen bájos ujítást hozott e téren a tavaszi divat. Puha, angórával kevert szövetanyagból készítenek ötrészes puha sapkát, amelyet lehet hátracsapni a fejünkön és éppúgy szembehúzni, vagy féloldalt vágni is. Ugyanebből az anyagból készítenek hozzá nagy, bóven huzott retikült borostyán vagy borostyánutánzat keretre dolgozva és ugyanebből az anyagból lesz teletalpú szandálcipő is. Ügyeskezű nő olcsón hozzájuthat ezekhez a divatos darabokhoz, ha a sapkát és retikült maga megcsinálja, csak a cipőt kell cipésszel varratnia, aki megfelelő keményvászonra dolgozza rá a puha szövetanyagot. Retikülhöz való fém, vagy más keretet készen vehetünk, s csak rá kell dolgozni a szövetet és a bélést bele. A sapka elkészítése sem boszorkányság, ha valaki varrni tud.

Megjelentek a kirakatban a halbőr táskák is, amelyek anyagát Németországból kapjuk, ahol tüneményesen szép holmikat készítenek már évek óta kipreparált halbőrből. Nincs olyan krokodiltáska vagy kigyóbőrtáska, amely vetekedne ezekkel szépségben. Azt hiszem, minden nőnek álma egy ilyen szép halbőrtáska, abban a reményben, hogy később ugyancsak ilyen anyagú cipő is kerül majd hozzá.

Bakfislányoknak és kisleányoknak maradjunk meg a kipróbált és praktikus öltözet divatja mellett. Egy berakott szoknya sötétkék, szürke, vagy még inkább sottis kockás anyagból két kis kabátkával, vagy pulloverrel is hordható, később pedig könnyű bluzokkal a legszebb nyárelejei öltözék, amit hűvösebb nyári napokn is mindig felvehetnek. Ha ők is kapnak egy fentemlített garnitúrát, egyforma sapka, cipő és táskából álló felszerelést, divatozhatnak ők is néhány szezonon át vele.

Egyébként a formák, vagy szinek divatjában alig van eltolódás a tavalyitól. Változatlanul divat a rövid szoknya, a teletalpú szandálcipő, a turbán. Ez utóbbi néha már majdnem félméteres magasságot is elér.

Az első melegebb napsugárral tele lett az utca hajadonfejjel járkáló nőkkel. Sőt, olyan elszántakat is láttunk már, akik fütyülve a hőmérőre, félharisnyában és bundában jelentek meg a Dunakorzón. Élénk feltünést keltettek és minden bizonnyal egy jó kis tavaszi náthát szereztek, ami így áprilisban szintén erősen divat! . . .

Húsvéti asztalterítés

Ünnepelni kell és ünnepelni tudni is kell, akkor is, ha a megpróbáltatások korszakát éljük és talán csak nehézségek árán tudjuk is előteremteni az ünneplés költségeit. De ünnepeljünk mégis. Nekünk felnőtteknek jólesik a nehéz hétköznapok után az ünnep illuzlója a gyerekeket meg éppen nem szabad megfosztanunk ünnepváró és ünnepi örömeiktől... Nem szabad elavult és felesleges dolognak elkönyvelni a rózsavizlocsolást, amely olyan szép kifejezője az illatos tavasznak, nem szabad mellőzni a húsvéti pirostojást. Még a nyusziról szóló mesét is elhihetővé kell tennünk, mint karácsonykor Jézuska kultuszát, mert a gyermekkor, minden világégés mellett is gyermekkor marad, azt tehát fel kell díszíteni mesékkel, csodákkal, amelyek egész életünkön át édes emlékeink maradnak majd...

A húsvéti asztal terítésénél is fejezzük ki a tavaszi ünnep ünneplését, ne sajnáljuk a pénzt néhány parkakötegre, hóvirág, vagy ibolyacsokorra. Tegyünk szalvétánk mellé, az asztal közepére vázába, vagy a gyümölcsöstálat díszítsük velük. Segítenek emelni az ünnep külsőséget, az ünnepi hangulatot, amelyből tulajdonképen az ünneplés áll... A fehér húsvéti kalács mellé kis süteményt is varázsol az ügyes háziasszony, s a nehezen várt, de megérkezett napfényes tavasz sugárzásában, egy kis pohár bor mellett, amelyet a szebb jövőre, hazánkra s mindnyájunk jólétére ürítünk, a fehéren terített ünnepi asztal mellett, teljessé lesz az ünnepi hangulat is ..

Üzenetek

Többeknek. A hozzánk érkezett sok levélre sorban válaszolni fogunk. A fontosabbakra levélben. Egyelőre csak jó húsvéti ünnepeket kivánunk minden olvasónknak!...

Sz. V.-né, Köszeg. Nyugodjék meg, sürgősen eljártunk a Fehér Keresztben. Ünnepek után azonnal lesz hely.

F. Mária Tessék jelentkezni a II. Hunyady János ut 2. sz. alatt. Bármely hétköznapon.

A MAGYARSÁG a magyarsággal együtt küzd a magyarságért

GAZDASÁGI ÉLET

Hároméve szállít az USA szövetségeseinek a bérleti és kölcsöntörvény alapján

Mi van a szállítások hátterében?

Nemrégiben volt harmadik évfordulója annak, hogy Roosevelt javaslatára 1941 március 11-én heves viták után megszavazták az 1941 januárjub.n beterjesztett bérleti és kölcsöntörvényt, amelyet Roosevelt már akkor szerkesztett meg, amikor még azt az ígéretet tette a választási kampány során — 1940 őszén — Amerika népének, hogy az USA-t feltétlenül kivül tartja a háborús bonyodalmakon. *Az akkoriban papiroson még megievő 1937 semlegességi törvényt gyakorlatban már úgyis messzemenően hatályon kivül helyezték, azonban még fennállott a cash and carry záradék,* amely szerint *az USA által szállított hadianyagokért készpénzben kell fizetni és azok csak a rendelő hajóin szállithatók el.* Mivel Angliának dollár-követelései csakhamar kimerültek, hitelbe pedig szállítani nem lehetett, *Roosevelt tanácsalói olyan rendszert dolgoztak ki, amely abból a fikcióból indult, hogy a szállítmányokat a háború tartamára csak kölcsönzik, ugyhogy a még használható anyagokat a háború után visszaadják és a hiteleket akkor elszámolják.* Ez már az egyik hadviselő félnek nyilt kedvezményezését jelentette és gyakorlatilag egyértelmű volt az USA hadbalépésével *amelyet Roosevelt e törvény által siettetni akart.*

Hogy ezek a szállitmányok milyen méreteket öltöttek, *azt szemléltetően mutatják azok a számok, amelyeket Roosevelt nemrégen tett közzé.* Eszerint 1941-ben még csak 1244 millió, 1942-ben már több, mint 7 milliárd, 1943-ban pedig közel 13 milliárd dollár értékű hadianyagot és egyéb árut szállított az USA szövetségeseinek. Hogy ezek viszont mit szállitottak összesen az USA-nak, errevonatkozólag Roosevelt nem adott felvilágositást. A brit birodalomra vonatkozólag megemlítette azonban, hogy az körülbelül 2 milliárd dollár értékű árút juttatott eddig az USA-nak. *Az USA tehát eddig körülbelül 20 milliárd dollárnyi áruhitelt nyujtott szövetségeseinek, vagyis 100 milliárd pengőnek megfelelő összeget, tehát közel annyit, mint amennyire az egész magyar nemzeti vagyon összege tehető.*

Az elmult évben a szállítmányokból 62 százalék esett fegyverekre, 20 százalék pedig élelmiszerekre, amelyek túlnyomóan a csapatok élelmezésének célját szolgálták. *A jelentés hangsúlyozza, hogy Anglia egész élelmiszerszükségletének 10 százalékát a bérleti és kölcsöntörvény alapján szállitották és hogy az USA szállitmányai tették egyedül lehetővé, hogy a szovjet hadsereg és igy tovább lehetett folytatni a bolsevista rohamot Európa ellen.*

Stettinius, amerikai helyettes külügyminiszter, a bérleti és kölcsön megállapodást az abban résztvevő felek kölcsönös függőségе kinyilvánításának mondotta. *Roosevelt jelentésében is észrevehető az a törekvés, hogy honfitársai szemében a szövetségesek javára eszközölt nagy szállitmányokat, amelyekért az amerikai adófizetőnek kell fizetnie, azzal tegye népszerűvé, hogy a szövetségesek ellenszállitmányait emeli ki, bár ezek egyelőre alig esnek latba az amerikai szállitmányok méreteihez képest.*

A szövetségesek teljesitménye többnyire az USA-csapatok eltartására fordított kiadásokból áll. Az USA-ban legújabban egyes körök arra törekszenek, hogy *a szállitmányok arányát az USA javára módositsák. Különösen Angliával szemben érvényesül ez a szándék. A Brit Birodalom* ugyanis az elmult évben 9 *milliárd dollár értékű árút kapott de ennek az összegnek csak egyharmadát törlesztette teljesitményeivel.* Jelenleg tárgyalásokat folytattak ennek a helyzetnek megváltoztatására.

Élelmiszereket a jövőben csak kivételesen fognak a bérleti és kölcsönszámlán elszámolni, úgyszintén gépeket is. Amerikai részről ugyanis megállapitották, hogy *Anglia hitelbe kapott árukat több esetben továbbadta.* Éppen ezért a bérleti- és kölcsöntörvény alapján eszközölt szállítmányokkal Angliába küldött árukon a jövőben feltüntetik a *származási helyet, hogy igy azoknak továbbadását megakadályozzák.* Az USA-ban azt állitják, hogy Anglia, amely 1941-ben állitólag nem volt már egyetlen dollárja sem, — ezekkel a piszkos üzleti módszerekkel *újra 1200 millió dolláros követelésre tett szert, amelyet nyugodtan felhasználhatna arra, hogy készpénzzel fizessen.*

Az USA gazdasági körei erősen kritizálják azt az angol gyakorlatot is, amely szerint Anglia bizonyos hadifontosságú nyersanyagokat és olajat inkább a bérleti és kölcsöntörvény alapján hitelbe szállittatott magának, semmint hogy erősebben kiaknázná saját nyersanyagforrásait és olajelőfordulásait.

A már említett körök rámutattak arra is, hogy még a *földközitengeri térségben is az USA szállit olajat a briteknek, jóllehet a britek iráni és iraki olajforrásaikból könnyebben juthatnának olajhoz.* A britek azonban kímélik olajforrásaikat és az amerikaiakat terhelik meg, *akik valóságos rablógazdálkodást kénytelenek folytatni olajforrásaikkal és most már kiszámithatjuk, hogy azok tizenöt év mulva kivétel nélkül elapadnak.*

Az amerikaiak hivatkozással olajforrásai várható kimerülésére, rászorították Angliát, *hogy az iráni és iraki olajkincsekből ők is részesülhessenek. Egyben rátették kezüket Ibn Saud arab királyságának olajforrásaira is.* Az amerikai állam által finanszirozott olajvállalat *220 millió dollár költséggel olajvezetéket épit Haifában és további 200 millió dollárért olajfinomitókat.* Ibn Saud király már 25 millió dollárt kapott az amerikaiaknak adott koncessziók ellenértéke képpen és ezenfelül a bérleti és kölcsönkötvény alapján is kap jelentős szállitmányokhoz jut. *Sadi Arábia olajelőfordulásait 1.2 millió tonnára becsülik, ami az USA 7 esztendei olajtermelésének felel meg.*

A bérleti és kölcsöntörvény alapján történő szállításokkal kapcsolatban egyébként azt az álláspontot foglalják el az USA egyes körei, hogy *Nagy-Britanniának területekkel kell fizetnie a szállitott árukért a háború után, mindenek előtt végleg át kell engednie az USA-nak az általa Nagy-Britanniától 1940-ben bérelt támaszpontokat.* Követelik azt is, hogy a britek nyersanyagokat szállitsanak, nem utolsó sorban nyersolajat is, hogy igy törleszék adósságukat.

Az USA az új világháborút felhasználja arra, hogy gazdasági téren mindenütt megvesse a lábát. *Indiában nagyszabású fegyverkezési ipart épitenek ki az amerikaiak viszont egy deka búzát sem szállitanak a éhező lakósság nyomorának enyhitésére.* India viszont értékes nyersanyagokat és juta, mangánt, stb. küld az USA-ba. Hogy *az USA-nak Indiával messzemenő tervei* vannak, az kitűnik Roosevelt tanácsadójának, Harry *Hopkinsnek* cikkéből, amelyben a következőket olvashatjuk: *„Most, hogy a világ elnyomorodott nemzetei az USA vezetésével mozogni kezdenek és jólétre törekszenek, Anglia nem tudja eseknek a népeknek szükségleteit kielégiteni".* Hopkins nyilvánvalóan Indiára gondolt, *azonban megfeledkezett arról, hogy az USA sem tesz semmit az indiai éhinség megszüntetésére.*

Annyi kétségtelen, hogy az USA a bérlet és kölcsöntörvény alapján eszközölt szállitásokat arra akarja felhasználni, hogy gazdasági és pénzügyi hatalmát a világ minden államára kiterjessze, és arra szoktassa a vele szövetséges országokat, hogy behozatali szükségletüket a jövőben is elsősorban az USA-tól szerezzék be.

Harry Hopkins különben arra számit, hogy a háború után óriási mértékben fellendül a Szovjetunió és az USA külkereskedelme. Részben ezzel magyarázható Roosevelt engedékeny magatartása Moszkvával szemben. *Az üzlet mindenekelőtt!*

— **Ezerkétszáz pengős pályázat paprikaellenőrök részére.** A Magyar Füszerpaprikát Értékesitő Központi Szövetkezet pályázatot irt ki, a paprika-ellenőri tevékenység tökéletesitésére, valamint a füszerpaprika zúgforgalomba kerülésének megakadályozására. Az 1.200 pengős pályadijat dr. Wünscher Frigyes a Hangya alelnök-vezérigazgatója ajánlotta fel. A pályázat kiterjed a malmi, nagykereskedői és paprikabeváltói ellenőrzés munkálatainak tökéletesitésére, valamint a zúgörlés és a zúgpaprikaforgalom megakadályozására. A pályázaton résztvehet minden budapesti, kalocsai és szegedi paprikaminősitő állomáson és kirendeltségen működő paprikaellenőr. A pályázatokat legkésőbb 1944. augusztus 1-ig lehet benyujtani a Magyar Füszerpaprikát Értékesitő Központi Szövetkezethez.

Otthon
A FÜRDŐ
KÜLÖN GOND
KÜLÖN TÜZELŐ
KÜLÖN KÖLTSÉG
KÜLÖN FÁRADSÁG
A SZENT GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐBEN
JÓL, OLCSÓN, KÉNYELMESEN ÉS NEMES GYÓGYVÍZBEN KELLEMESEN FÜRDŐZIK!

Világgazdasági hirek

Anglia nem tud megélni az USA élelmiszerszállitmánya nélkül

Stockholmi jelentés szerint az angol közélelmezési miniszter kénytelen volt nemrégiben beismerni, hogy Anglia élelmezése teljesen az USA élelmiszerszállitmányaitól függ. Régebben az ujzeelandi és ausztráliai hús és tejtermékek behozatalát csak a hajótérhiány nehezitette, most azonban ezeket a kiviteli cikkeket az angol-amerikai csapatok veszik igénybe a Csendes-óceán délnyugati részén, ugyhogy alig marad vissza kiviteire váró felesleg.

Uj tengeralatti alagut épitésével könnyitik meg a közlekedést Mandzsuria és Japán között

Tókiói jelentés szerint Japánban azt tervezik, hogy egy 100 kilométer hosszú tengeralatti alagutat épitenek Dairen és a Shantung félsziget között. Ez az alagut jelentékenyen megjavitaná a vasuti közlekedést Tókió és Mandzsukuo között a Transzázsia vasutvonalon át és azt jelentékenyen megröviditené. Ennek épitését az előnyös talajösszetétel és a kedvező tengeráramlat nagyon megkönnyitik. A délmandzsuriai vasuttársaság már meg is tette az alagut épitésére az előkészületeket, ugyhogy annak kivitelezésére rövidesen sor kerül.

Románia a gyapot önnellátás útján

Románia a világháború kitörése előtti években évente körülbelül 30.000 tonna gyapotot és gyapottonalat hozott be a külföldről. 1935 óta csökken a gyapotfonal behozatala, mivel a román textilipar egyre nagyobb mértékben dolgozza fel a részben Romániában termett nyers gyapotot. A gyapot feldolgozó gyárak kapacitása évi 22.000 tonna Romániában most arra törekszenek, hogy legalább annyi gyapotot termeljenek, amennyi elegendő ahhoz, hogy a gyapotfeldolgozó üzemek kapacitását teljesen ki lehessen használni.

Csökkentik a kanadai nikkeltermelést

A Financias Post vezető kanadai szaklap közli, hogy a nikkelbányászatban a termelést egyelőre 10 százalékkal kellett csökkenteni, de további termeléskorlátozásra is rövidesen sor kerül, főleg a szakmunkáshiány következtében. A kanadai fémbányászatban dolgozó 30.000 bányász közül körülbelül 50 százalék jut a nikkelbányákra. A világ nikkeltermelésének körülbelül 80 százalékát Kanada szolgáltatja.

Nagy nyereséggel dolgoztak az angol hadihajóépitő üzemek

Lisszaboni jelentés beszámol arról, hogy Angliában nemrégiben hatóságilag vizsgálták meg az 1936—39 között épitett angol hadihajók gyártásánál elért nyereséget. A vizsgálat szerint legkisebb nyereség is legalább 30—40 százalékos volt, de előfordultak 70—80, sőt ennél magasabb nyereségek is.

A japán uralom alá került területek önnellátása

Tókiói jelentésből értesülünk arról, hogy Jáva és Szumatra gyakorlatilag már teljesen önellátóvá vált, mig Borneoban ez év végéig érik el ezt a kitűzött célt.

Malayanak élelmiszerszükséglete 900.000 tonna amelyből korábban 600.000 tonnát hoztak be. Az eddigi intézkedésekkel máris sikerült elérni, hogy a behozatali szükséglet havi 15.000 tonnára csökkent. Ezt az eredményt a belterjesebb japán művelési módszerek alkalmazásával érték el. Nemesitett rizsfajtákat alkalmaztak, eredményesen küzdöttek a termelést károsító rovarok ellen és tovább folytatták a gyapottermő területek kiterjesztését.

Majálist rendeznek
a Szinyey-Társaság Barátai

A Szinyey Társaság Barátainak Köre amely az elmult héten alakult meg és máris hatszáznál több tagot számlál, azokból alakult, akik előfizetői a „Magyar Müvészet" cimü uj müvészeti folyóiratnak. Most jelent meg a „Magyar Müvészet" első száma, amelynek kiállitása és tartalma kulturesemény-számba megy. A Szinyey-barátok társaságának elnöke *Bartóky* József v. b. t. t., ügyvezetője pedig a fiatal *Ernszt* Bandi, Ernst Lajos fia, aki méltó örököse atyjának a müvészet szeretetében és propagálásában. Az uj társaság buzgó müködést fejt ki és máris biztositotta tagjai számára azt a kedvezményt, hogy a Szinyey-Társaság müvészeinek munkáiból sorsolást rendez az előfizetők közt. Már több mint harminc képet gyüjtöttek össze, amelyet egy majális keretében fognak kisorsolni. A majálist május huszadikán, délután tartják meg a Gellért-fürdő parkjában s azon, valamint a sorsoláson résztvesznek mindazok, akik tagjai az uj társaságnak.

Ernszt Lajos és fia Ernszt Endre Velencében

Rónay Kázmér
és
Teuchert Károly
müterem-kiállitása

Rónay Kázmér és *Teuchert* Károly decemberben rendezték első müterem-kiállitásukat Kemenes-utca 8. szám alatt lévő közös mütermükben s most már második kiállitásuk nyilt meg ugyanott. Mindakét müvész teljesen uj anyaggal vesz részt a mostani kiállitáson, amelynek szinvonala semmivel sem marad az elsőé alatt, amellyel annakidején behatóan foglalkoztunk. Rónay Kázmér, aki a Szabad Egyetemen már hónapok óta tart előadást a szinpad müvészetéről, olajfestményein kivül ezirányu kisérleteit is bemutatja, valamint egy nagyméretü gobelinjének terveit, amelyek egy ősmagyar vadászatot ábrázolnak. A két fiatal müvész érdekes kiállitása április 30-ig marad nyitva.

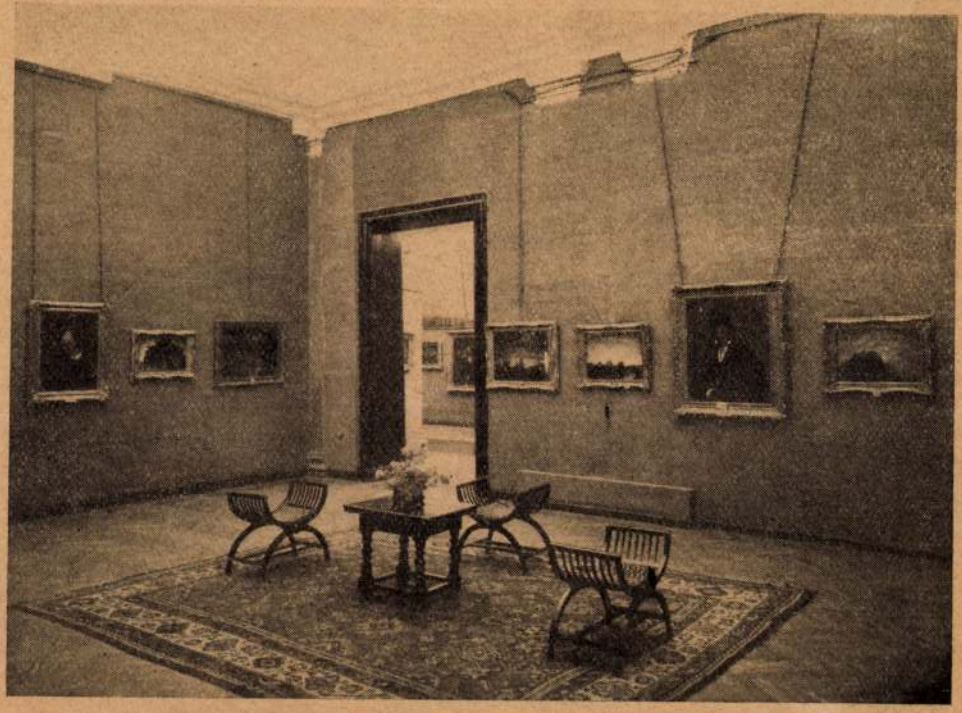

Rudnay Gyula képeinek kiállitása Milanoban a Galeria Pesaro-ban

KÉPZŐMŰVÉSZET

SZERKESZTI: LIPPAY GYULA DR.

A »SZÖVETSÉG«

és Lipóth Ferenc hagyatékának kiállitása

A „Szövetség", amely most második kiállitását rendezi a Nemzeti Szalonban, olyan művészek egyesülése, akik

Lipóth Ferenc: Krisztus
Nemzeti Szalon

teljes harmóniában vannak egymással. A „Szövetség" művészeit nem a véletlen hozta össze, mint azt a legtöbb művészi egyesülésnél látják, ennek a társulásnak célja és létrejövetelének oka pontosan látható ezen a kiállitáson, amely egységes, egyirányu, egycélu művészetet nyujt és propagál. Hogy

BARTÓKY JÓZSEF v. b. t. t., a Színyey-Merse Társaság Barátai körének elnöke

ez a művészet aztán szimpátikus, vagy antipátikus-e egyeseknek, az más kérdés, az azonban egész bizonyossággal megállapitható, hogy értéket jelent a magyar művészetnek, olyan értéket, amely mellett nem lehet szó nélkül elsiklani.

Az egyesület tagjainak legnagyobb része jólismert név, olyan, amely már régebben elfoglalta a maga helyét a köztudatban. Uj irányokat, forrongó forradalmi erők tombolását ne keressük itt, csupa megállapodott, lehiggadt művészből áll ez a társaság, amelynek elnöke *Horvay* János, a kiváló szobrász és ügyvezetője *Kampis* János, aki ezt a tárlatot is rendezte. A kiállitó művészek: Barkász Lajos, Boruth Andor, Brüll Aladár, Éder Gyula, Edvi Illés Ödön, Győrffy István, Ilosvai János, Kacziány Aladár, Kampis János, Maróthi Major Jenő, Medgyaszay István, Merész Gyula, Moldován Béla, Rakssányi Dezső, Tarján Oszkár és Horvay János, akik egyiől egyig teljesen uj anyagot állitottak ki, idei termésük legjavát.

A „Szövetség" kiállitásán belül az orosz fogságban elveszett *Lipóth* Ferenc hagyatékát is bemutatják. Ezelőtt tizenkét esztendővel, 1913-ban nagy feltünést keltettek a fiatal művésznek cementmárvány-festési kisérletei, amelyek annakidején nagyon meglepték a szakértő köröket. Sokat vártak ettől az uj eljárástól, amely nagy perspektivát tárt fel, s máris nagyszerü eredményeket produkált, ugy gondoltuk, hogy Lipóth Ferenctől nagyon sokat várhatunk, friss, fiatal tehetsége igen sok igéretet rejtett magában. De jött a világháboru és elvitte magával az ifju művészt, s ma már elhervadtak a remények, amelyek akkor születtek. Szo-

Lipóth Ferenc cementmárvány müve a „Szövetség" kiállitásán

moru szivvel szemléljük azt a néhány virágot, amely ittmaradt és fájóan gondolunk arra, milyen nagy, nemes érték veszett el Lipóth Ferenccel a messzi Szibériában, fiatal magyaroknak ebben a szörnyü temtőjében.

Kampis János, a „Szövetség ügyvezető igazgatója

körömi híd mellett ők építettek 1747-49-ben vendégfogadót, az átutazó szerzetes testvérek, nemesurak és polgárok számára. A különös szépségű, kétszintes, rokokó épületben kétszer is megszállt Kazinczy Ferenc.

A ház ma is szívesen fogadja a látogatót, a házigazda 1973. óta *Kuklay Antal* plébános. Amint a vendéget végigviszi a házat övező ligeten, megérkezik a szomszéd faluból az iskolaigazgató. A plébános egy melléképülethez vezeti, és Hollandiából kapott segélycsomagból gyermekjátékokat ad át neki. Tornacipő most nincs, de ígéri, ha lesz, ad. Ne kelljen a cigánygyerekeknek kísérő akvarellekkel és más alkotásokkal együtt a plébános gyakran itt vendégeskedő barátainak alkotásai.

Öt falu, két plébánia, három templom... Talán kétezerötszáz katolikus, de jó, ha négyszázan gyakorolják a vallásukat „igazán". Körön lakóinak száma ezerszáz, egyharmaduk cigány. A hagyományos vallásosság él még a népben, bár a régi gyökerek lassan kiszakadnak, újak meg alig-alig erednek. Elhordták a talajt, amelybe kapaszkodhatnának. Na nem a Sajó meg a Hernád, hanem a kor. Azért ma is többen jönnek a templomba, ha hírét veszik, hogy eladósorban lévő lány

...ben amnesztiával szabadult, előbb galvanizáló segédmunkásként, később a cserépkályhagyár alkalmazottjaként dolgozott Sárospatakon. Közben végezte el a művészettörténet szakot. Beszél a vidékről, az emberekről, cigányokról, holland segélyről, a Conditio Humana alapítványról, amely sérült és fogyatékos gyerekeket üdültet a környékbeli üres plébánia épületekben, a Folia Selecta időszaki lapról, amelyet ő ad ki, *Jacques Maritain*ről, *Pilinszky János*ról, a barátairól, szüleiről, tanárairól, mutatja a házat, a bútorokat, a képeket. Elárulja, hogyan lehet egy kétszázötven éves épületbe korszerű fűtést építeni az eredeti szépség elcsúfítása nélkül. Van itt kiállítás, amely Jacques Maritain Magyarországon megjelent publikációit, illetve a róla írt műveket mutatja be. Közben a kertben, a szép őszi időt kihasználva fákat ültetnek. Csak díszfákat, nehogy egyes gyerekek kísértésbe essenek a gyümölcstől.

Most jelent meg két könyv. Az

Síremlék Mensáros Lászlónak

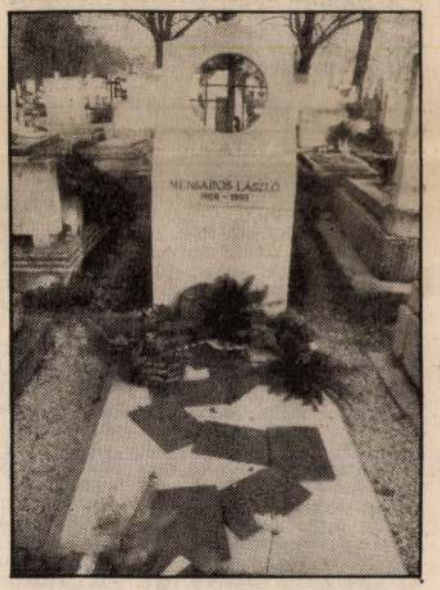

Bizony már három éve csak filmek, fotók, hangszalagok őrzik Mensáros László versmondását, színészi alakításait, énekeit. Emléke azonban sokakban él még, mindazokban, akiknek megadatott, hogy személyesen ismerhették humorát, műveltségét, s művészi sugárzását. Három éve halott színészünknek most síremléket állítottak, mely a Farkasréti temető művész parcellájában található. A szertartást *Pintér Ambrus* bencés végezte, *Kampfl József* szobrászművész alkotása előtt. Márvány, feszület, rács, verskézirat. Ezek találhatók Mensáros László síremlékén. Életének, pályájának kísérői, állomásai. Ha a korosztály, aki még láthatta meghal, akkor is itt marad a film, a fotó, a hangszalag, s a síremlék. Tudni, sejteni fogják ki volt, s milyen volt Mensáros László...

b.l.

Az Olvasó írja

A latin nyelv népszerűsítése

„Nunquam putavi linguam Latinam pulchram esse", azaz: Sohasem gondoltam, hogy a latin nyelv ilyen szép! Jól ismert, hogy 1945 után a latin nyelv tanítása kiszorult az állami középiskolákból, az orosz lett a kötelező. A rendszerváltozás után 1991-ben a latin tanárok részére Budapesten a minisztérium megbeszélést tartott, majd a latin nyelv népszerűsítésére pályázatot írtak ki.

A latin kultúra értékei a XX. század végéhez közeledve sem csak kegyeletből őrzött, tiszteletre méltó emlékek. Azt is állíthatjuk, hogy az a hatás, amit a latin nyelv tanulása kivált, erkölcsi és szociális szempontból is jelentős lehet. Gondoljunk csak Horatius, Iuvenalis, Persius és a római szatíraírók műveire.

A latin nyelv szervezett népszerűsítését általános iskolában kezdtem az 1995/96. tanévben. Nem tantervi tárgyként, hanem fakultatív alapon, szakkörként. Miskolcon a Gárdonyi Géza nevét viselő, valamint a 45. sz. általános iskolában vezettem a latin szakkört, heti egy órában. Összesen tizenkilenc tanuló tartott ki egész tanévben és ezek kaptak emléklapot. Az ő számukra kérdéseket állítottam össze, hogy felmérjem az eredményt. Az utolsó kérdés ez volt: „Mi a véleményed a latin órákról?" Többek között ilyen válaszokat kaptam:

„Nagyon megkedveltem a latint. Szeretném jövőre is folytatni." „Össze tudom kötni a kellemest a hasznossal. Kellemes maga a latin, a hasznos az, hogy a továbbtanulásban szükségem lehet rá." „Nagyon tetszik nekem ez a nyelv."

Amikor Bánk József érsek úr értesült róla, hogy a latin nyelv népszerűsítésével foglalkozom, bátorított a munka folyatására. Küldött néhány „Latin bölcsesség" című könyvet — mely az ő munkája —, hogy ezzel jutalmazzam a szorgalmas tanulókat. Tanácsát megfogadva folytatom a munkát, mert ahogy Jókai mondotta : „A latin világnyelv, amely előtt minden nemzet meghajol."

Serfőző János tanár

Új „Máriás" folyóirat

Tengernek Csillaga

Egy kisgyerek csodálatos körülmények között meggyógyult. Két évvel ezelőtt történt, oly távol tőlünk, hogy messzebb tán nem is lehetett volna. Venezuelában, Caracas melletti Betániában, egy Mária kegyhelyen. A gyermek édesapjának testvérében, aki Budapesten él, a gyógyuláshoz hasonlítható nagy változás ment végbe, a sok imában kért csodás esemény után. *Jánossy Gábor* — bár a családjában volt hagyománya a Mária-tiszteletnek —, inkább csak jóindulatú szemlélője volt a templomban rózsafüzérező asszonyoknak, ő maga nem gyakorolta ezt az imát. Unokahugának Mária közbenjárására történt gyógyulása azonban — ahogy ő mondja — „belülről megérintette". Először egy rózsafüzért imádkozó csoportot szervezett, majd indíttatást érzett egy „Máriás" folyóirat kiadására. Az anyagi feltételeket saját erőből teremtette elő. Különös, hogy éppen október 8-án, Magyarok Nagyasszonyának ünnepén állt össze minden, ekkor kezdődhetett az első szám végleges formába öntése és nyomdába adása. Mire e sorok olvasóink elé kerülnek, a lap elhagyja a nyomdát. Az új folyóirat, a *Tengernek Csillaga*, lelki támogatását, azaz az érte való folyamatos imádkozást Barsi Balázs, Gyulai Oszkár, Jáki Teodóz, Katona István, Regőczi István vállalták. A lap állandó rovataiban rendszeresen hoz a Boldogságos Szűz Máriával kapcsolatos gondolatokat, bemutat magyar és külföldi Mária kegyhelyeket, ír a rózsafüzérről. Ezen kívül lesznek benne imák, hírek, a Szűzanya üzenetei. Az első szám, a Baja melletti Máriakönnye kegyhelyre kalauzolja el az olvasót, Török József, Kerekes Károly és Regőczi István írásait közli Máriáról s elmondja a rózsafüzér imádság kialakulásának történetét. A *Tengernek Csillaga* megrendelhető a Stella Maris Alapítványtól, Budapest Pf.:638. 1539

(sz. j.)

A CARITAS telefonos lelkisegély-szolgálat várja életvezetési és lelki problémákra vonatkozó hívásaikat a 343-7762-es számon kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap du. 6 órától reggel 6 óráig. A hívás ingyenes.

(4 napos) Brückner Ákos O.Cist.; **16—20.:** ... ak—nők (4 napos) Morlin Imre SJ; **27—30.:** pedagógusok (3 napos) Kállay Emil O. Sch.P. **1997. jan. 20—23.:** (3 nap) egyetemisták, főiskolások, P. Barsi Balázs OFM; **23—27.:** (4 nap) egyetemisták, főiskolások, Pákozdi István; **27—31.:** (4 nap) egye-

Signum ... szó Signum együttes december 8-án, este 6 órai kezdettel koncertet ad a Kaffka Margit Gimnázium dísztermében (Bp. XI., Villányi út 5—7.). A koncerten bemutatják az együttes „Ne félj" című kazettá-

adományozások révén **urnahelyek** ... adományokból közösségi ház épül. Cím: Bp. XIX. Tass u. 5. 9—13 óra között. Telefon: 157-0547.

El nem évülő urnahelyek válthatók a buda-

Terjeszti a Magyar ... HÍRKER Rt., NHE és alternatív terjesztők
ISSN 0133—1205

SZOLGÁLTATÁS

TORONYÓRÁK KORSZERŰEN, VILÁGSZÍNVONALON, RÁDIÓVEZÉRLÉSSEL. TOREL BT. Ct.: KOVÁCS Jenő órásmester, telephely: 8000 Székesfehérvár Fiskális u. 85. Iroda: Kossuth u. 6. Tel.: (22) 348-880, 306-431 Cégünk a PERROT Toronyóragyár Képviselete.

KEREKES KEGYTÁRGY NAGYKERESKEDÉS 1131 Bp. Babér u. 17/b. Tel.: 270-6371 **saját készítésű,** rózsafüzérek, imakönyvek, kegytárgyak, képeslapok, szentképek, és naptárak. **Olcsó** templomi felszerelési cikkek, papicivil ingek. **Nyitva: Hétköznap 10—16-ig.** Árusítás csak plébániák, hitoktatók és kiskereskedők részére. Megrendelést postai utánvéttel teljesítünk! Kérje, reprezentatív, ingyenes, színes, képes katalógusunkat!!

RENDBEHOZOM, üzembiztosra átalakítom az elektromos harangozó berendezéseket. FARKAS Titusz, 2200 Monor, Kistói út 26. Tel.: (29) 410-119.

TORONYÓRA KÉSZÍTÉS, FELÚJÍTÁS! Harangjáték, haranglengető és vezérlőóra készítés öt év garanciával, díjmentes szaktanácsadás! Óragyártó üzem: 1102 Bp. Állomás u. 14. Tel/fax.: 260-7065, 06 (30) 492-915.

QUASI-MODO svájci energiatakarékos, fólia padfűtés, toronyóra felújítás, harangvillamosítás, villámhárító, villanyszerelés. ÁCS Emő 250-3433, 1037 Bp. Jablonka lejtő 21.

MŰVÉSZI TEMPLOMABLAK készítése és javítása, saját és hozott tervek alapján. MOHAY Attila üvegfestő-restaurátor, 1222 Bp. Lévai u. 7. Tel.: 227-0880.

TEMPLOMGYERTYÁK minden méretben, ceruzagyertyák és mécsesek. MINIKÉMIA Gyertya- és Mécseskészítő Betéti Társaság. Nyitva: 8—13 óráig. Tel.: 215-1318, 1096 Bp. Thaly K. u. 56.

TEMPLOMTORNYOK, tetők javítása, festése, korrózióvédelme, villámhárítók javítása, építése és egyéb karbantartási munkák alpinista technikával, az ország egész területén. Kívánságra referencia-listát küld: BEDE László kisiparos, 6000 Kecskemét, Győzelem u. 6. Tel.: (76) 492-158.

TEMPLOMOK padfűtését továbbra is vállalom a már ismert kivitelben és minőségben. Garancia idő 5 év. Özv. SZABÓ Sándorné 7634 Pécs, Magyarürögi út 152. Telefonüzenet: (72) 318-372.

OLTÁROK, szobrok restaurálását, aranyozását vállalom. Tel.: LENGYEL Ottó (35) 311-067.

KEGYTÁRGYAT a készítőtől! Rózsafüzérek, fa- és fémkeresztek széles választéka, fali és talpas kivitelben. Gyertyatartók, gyertyalámpák, képkeretek és egyéb kegyeleti ajándéktárgyak kaphatók a Bp. XV. Rákos u. 185. szám alatt. Kiszolgálás: Kereskedők és plébániák részére. TÖRÖK László kegytárgykészítő. Tel.: 06 (30) 413-574, 307-9299.

JÖJJÖN BETLEHEMBE! Zalaegerszegi boltorman kegytárgyak széles választéka kapható! Szentmisehez szükséges kellékek, miseruhák, templomi és dísztárgyak, gyertyatartók, porcelánok, ezüsttárgyak, alabástrom kegytárgyak. Fa- és fémkeresztek, talpas és akasztós kivitelben, gipsz és műtőszobrok, szentképek különböző méretben, sírnán és keretezve. Valamennyi egyházi kiadó könyvei, hittankönyvek. Sírkellék műköből, bronzból, márványból, gránitból, magyar és olasz kivitelben. Ravatalozóba megrendelhető berendezések: kandelláberek, falikar, drapéria stb., videó kazetta kölcsönzés. Zalaegerszeg, Balatoni u. 1. Mária Magdolna Plébánia, Tel.: (92) 319-912.

A J & J HOME Service Kft plébániák, egyházi intézmények és magán személyek szíves figyelmébe ajánlja ablak és szőnyegtisztító tevékenységét. Tel.: 180-9783.

FAKIVÁGÁST, GALLYAZÁST, FASEBÉSZETI MUNKÁKAT VÁLLALUNK. TARPATAKI BT. Tel.: 114-6069.

PARKETTÁZÁST, csiszolást, lakkozást, PVC-szőnyegragasztást garanciával azonnalra is vállalok. Tel.: 149-0822.

GÁZBEVEZETÉS házba, lakásba tervezéssel. Cirkófűtés létesítése készülékbeszerzéssel. RÓZSA Péter gázszerelőmester Tel.: 203-0809, rádiótelefon: 06 (20) 340-899.

TAPÉTÁZÁS, festés, mázolás, parkettcsiszolás, lakkozás, ingyenes bútormozgatással, fóliatakarással. Tel.: 403-1244

PARKETTÁSMESTER! Örök garanciával vállal, mindennemű parkettásmunkát, PVC-szőnyegragasztást, közületeknek is. Lakástelefon: 201-4442, rádiótelefon: 06 (30) 415-495.

EZÜST és fém kegytárgyak, dísztárgyak javítása, polírozása, gravírozása templomoknak és magánszemélyeknek. RIEMER 10—17 óráig Bp. II., Margit krt. 62. Tel.: 201-5560.

BÁDOGOS és tetőszerkezetek javítása, karbantartása. BHA GMK SPERGEL Lajos Iroda: 8—15-ig. Tel.: 06 (20) 284-346.

RÉGISÉG

NAGY ANDRÁS vesz bútort, képet, porcelánt, hibásat is, 1086 Bp. Szerdahelyi u. 11. Tel.: 113-4148.

KATA ANTIKVITÁS üzletünkben vásárolunk bútort, hangszert, festményt, órákat, dísztárgyakat, játékot, hagyatékot. Vidékre is megyünk, azonnal, készpénzzel fizetünk. Tel.: 217-4368, 10—16 óráig.

BUDAI RÉGISÉGBOLT! Vásárol régi és antik bútort, romosat is, dísz- és műtárgyakat, szőnyeget, órákat, festményeket, teljes hagyatékot. Vidéken is, ingyenes kiszállással. Üzlet: 165-6832, lakás: 186-8650.

TÖBB évtizede korrekt áron vásárolok hagyatékot díjtalan lomtalanítással, lakásfelszerelést, empire, biedermeier, barokk, századfordulós bútorokat (hibásat is), festményeket, dísztárgyakat, csillárokat, szőnyegeket, órákat mindenféle régiséget. Költöztetést is vállalok. Tel.: 264-9796.

RÓZSA Régiségbolt vásárol bútort, festményt, üveg, porcelán dísztárgyat, csillárt, szőnyeget, órát, valamint teljes hagyatékot. Tel.: 217-8664, 06 (30) 414-619.

RÉGISÉGBOLT vásárol régi bútort, festményt, dísztárgyakat, régi gyerekjátékot, teljes hagyatékot. Tel.: 06 (30) 227-015, este: 258-2741.

ALADDIN Régiség- és Ékszerbolt antik ékszereket, aranyórákat, 12 személyes evőeszköz készleteket vásárol azonnal, készpénzért. Bp. XIII. Váci út 8. Tel.: 302-4251, 10—17-ig, 06 (20) 214-300 egész nap.

MAGAS áron vásárolok antik bútort, romosat is, festményeket, órákat, porcelánokat, szobrokat, szőnyegeket, teljes hagyatékot. Vidékre is megyek, kiszállás díjtalan. Tel.: 220-6350 egész nap.

ÉRTELMISÉGI gyűjtő kiemelkedően magas áron vásárol antik bútorokat, kvalitásos festményeket, magas színvonalú műtárgyakat. Tel.: 177-6021.

SZENVEDÉLYES régiséggyűjtő magas áron vásárol értékes üvegeket, ezüsttárgyakat, asztali és faliórákat. Tel.: 282-9393.

ADÁS-VÉTEL

KÁRPÁTI és SZŐNYI Antikvárium. Régi könyvek, metszetek és térképek adás-vétele. 1055 Bp. Szent István krt. 3. Tel.: 111-6431.

REÁLIS áron, készpénzért veszek antik bútort, festményt, dísztárgyakat, ezüstöt, órát, képeslapot, játékot, szőnyeget, hagyatékot, régiséget. Bp. VII., Wesselényi u. 34. Tel.: 141-0444, 10—17 óráig.

TIZENEGYÉVES a SÓS Antikvárium. Készpénzért vásárolunk könyveket, könyvtárat, térképet, metszetet, levelezőlapot, papi, mérnöki, orvosi, ügyvédi hagyatékot. Nagyobb könyvtár esetén kiszállásról gondoskodunk vidéken is. 1056 Bp. Váci u. 73. Tel.: 137-6228.

FESTMÉNYEK vétele-eladása készpénzért. VÁROSMAJOR Galéria Tel.: 212-3156.

NOVOTNY KATOLIKUS ANTIKVÁRIUM vásárol 1945 előtti könyveket, könyvtárat, hagyatékot. Bp. XIII., Balzac u. 15. Tel.: 140-8016, 11—18-ig.

RÉGI TÖLTŐTOLLAKAT VENNÉK. Tel.: 326-7550.

GYŰJTŐ venne régi képeslapot, bélyeggyűjteményt. Tel.: 322-8439 este.

OLTÁRTERÍTŐK, terítők a készítőtől, előnyomott terítők és kész terítők kaphatók. Tel.: (56) 425-627.

MEGVÉTELRE keresem Tormay Cecil: Az ősi küldött c. könyvének III. kötetét, címe: A fehér barát. „Szeretet 1206".

ELADNÁM SZÁNTÓ Konrád: A katolikus egyház története I., II., III. kötetét, valamint más, háború előtt megjelent vallásos műveket: Schütz A. Bangha Béla stb. Tel.: 403-7077 17 óra után.

MEGVÉTELRE keresem Gertrud Francke Öngyógyító kiskert, R. Dean Frisbie: A vágy szigete és angol vagy német nyelven Jókai Mór: A Lőcsei fehér asszony című könyvét. „Idegenbe szakadt honleány 1212".

Bp. VII., WESSELÉNYI u. 19. alatti üzlet magas áron vásárol IWC, Schaffhausen, Patek, Vasheron, Jäger, LeCoultre, Rolex, Breitling, Omega stopperos, ütős, naptáros karórát, zsebórát. Tel.: 117-9938.

REPREZENTATÍV régiségüzlettel rendelkező kereskedő, becsüsi végzettséggel, aukciós áron is vásárol készpénzért műtárgyakat, bútort, vitrint, sokfiókos szekrényt, kanapét, széket, asztalt, komódot, nagyméretű tükröt, 1945 előtti festményt, antik órákat. Kérem tekintse meg üzletünket VII., Wesselényi u. 19-ben, hétköznap 10—17 óráig. Tel.: 117-9938.

EZÜSTTÁRGYAK felvásárlása, AUKCIÓS ÁRON IS, KÉSZPÉNZÉRT! Gyertyatartók, cukordoboz, nagyméretű ezüsttálca, ezüst étkészlet. 1074 Bp. Wesselényi u. 19. Tel.: 117-9938.

HÍVŐ gyűjtő keres antik ülőbútort, szőnyeget, javítandót is. Tel.: (25) 312-729.

KERESEM megvételre a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Törvények és Rendeletek Gyűjteménye 1987, 1988, 1990, 1993, 1994, 1995, évi példányait. Válaszokat ár-megjelöléssel kérek. „Justicia 2030".

OTTHONOM szépítésére régi bútort, szőnyeget, és vallásos témájú faszobrot vásárolnék, gépészmérnök tel.: 335-5264 este.

ELADÓ kétéves, ötajtós, garázsban tartott SUZUKI, 20 ezer km-rel. Tel.: 215-9192, 8—12-ig.

OKTATÁS

GYÓGYPEDAGÓGIAI napközit szervezünk Budán, 1997 februárjától sérült gyermekek és fiatalok számára. Sérülésspecifikus, sportfoglalkozás, korrepetálás. Információ és jelentkezés: 156-3062 hétköznaponként az esti órákban Szilágyi Gyulánál.

KÜLFÖLDI sokéves gyakorlattal francia, angol, németórák. Tel.: 117-8326.

EGYETEMISTA lány angol nyelv tanítását, korrepetálást vállal. Tel.: (26) 385-375.

MATEMATIKA, fizika korrepetálást vállal fiatal mérnök, gyakorlattal, tel.: 155-0253.

ZONGORAOKTATÁS magántanámál, a Feneketlen-tónál, zeneiskolai tananyag alapján. Tel.: 185-8543.

ÁLLÁS

NAGYON megbízható, pedáns takarítónőt keres kőbányai kisvállalkozás heti 25 órás elfoglaltsággal. Nyugdíjas is lehet. Érdeklődés: 261-1115/108-as telefonszámon, a hirdetés megjelenését követő nap 9—15 óra között.

BUDÁN, XII. kerületben egészséges férfi részére bentlakással házvezetőnőt keresek. „Megbízható 2037".

AMERIKAI otthonomba házvezetőnőt keresek, aki két kiskorú fiam ellátásába is besegít. Kézzel írt önéletrajzot kérek. „Osztöndíjasnő 1201".

SZERETETTEL felügyelnék jó indulatú, rászoruló hölgyre vagy nénire, nyugdíjas (gyógyszertári) 59 éves asszony. Tel.: 319-4271.

EGYÉVES kisbaba mellé keresünk pótmamát hétfőtől péntekig, napi nyolc órában. Tel.: dr. Nagy Judit 156-1218.

FELSŐFOKÚ némettel és zeneelméleti alapismeretekkel 2—3 órás délutáni mellékállást keresek, kölcsönös megelégedettség esetén fő állásról is szó lehet. „Szeretetteljes munkakapcsolat 1202".

EGÉSZ napos elfoglaltságra (munkanapokon) házvezetőnőt és egyben dadát keresek. Jelentkezéshez kézzel írott önéletrajz, valamint fénykép szükséges. „Edit"

MEGBÍZHATÓ, frissnyugdíjas, családcentrikus, értelmiségi hölgy takarítást, főzést vállal a hét egyes napjain. „Keresztény 1210".

IDŐS személy, gyermek vagy mozgássérült felügyeletét vállalom. Konduktori és ovónői gyakorlattal. Tel.: 180-0887, 187-3485, 187-3494.

GONDOZÁS

ARANYKERESZT Ápoló Kórház vállalja idősek bentlakásos ápolását. Tel.: 270-0999, 140-9109.

ÁPOLÓNŐ nagy gyakorlattal betegápolást vállal. (Házhoz megyek). Tel.: 204-4982, 14—20-ig.

GÖDI Idősek Otthona szabad férőhelyeire felvételt hirdet. Cím: 2132 Göd, Regős u. 27. Tel.: (27) 345-125.

SZERETNÉM megtalálni azt az idős, budapesti hölgyet, akiről gyermeke helyett gondoskodhatnék. Gyermekgondozónő vagyok. Tel.: 06 (20) 445-767.

NAPLEMENTE Idősek Otthonában lakrészek leköthetők. Pályon, a fővárostól 15 km-re családias légkörben gondoskodunk a rászorulókról. Cím: 2071 Páty, Munkás tér 20—22. Tel.: (23) 343-305, 06 (30) 407-349.

KERESEM azt a kedves nővért, vagy hasonló lelkülettel rendelkező nagyon türelmes, megbízható, vallásos és leinformálható személyt, aki idős, beteg édesanyám házába odaköltözne és segítségére lenne. „Székesfehérvár 8000".

ÉLETJÁRADÉKI szerződést kötnék Budapesten idős hölggyel, gondozással is, rk., 41 éves, leinformálható, érettségizett, becsületes, családi szeretetet adni tudó nő vagyok. Szüleim, nagyszüleim nem élnek. „Keresek egy nagymamát 1208".

LAKÁS

FERENC körúti, 4 szobás, utcai öröklakás eladó. Tel.: 215-4776.

BÉKÁSMEGYEREN (Duna felőli oldalon, jó közlekedésű, jó fekvésű) különbejáratú lakás a II. emeleten eladó. Érdeklődni tel.: 117-3933/Hanságiné 9—14 óráig.

SOLYMÁRI Nyugdíjas otthonunkba még szabad lakrészek leköthetők. Részletes információ hétfőn és szerdán, 9—12-ig, 326-7348-as telefonon.

BUDAFOKI, három szobás, 95 nm-es, garázsos családi házam eladom vagy hasonló lakásra cserélem (esetleg két lakásra) kizárólag a XI. kerületben, értékegyeztetéssel. Tel.: 226-4690 este.

ÁPOLÓNŐ eltartási-gondozási szerződést kötne. „Tisztesség 2018".

EGYEDÜLÁLLÓ, diplomás fiatalember életjáradéki szerződést kötne budai ingatlanra. „Lazram 2035".

ARANY János utcai metrónál telefonos garzonlakás leinformálhatónak kiadó havi 20 ezer Ft-ért. Tel.: 269-4060 este 20 óra után.

KÜLÖNBEJÁRATÚ, kicsi szoba vallásos, katolikus, nemdohányzó személynek kiadó. Olcsó lakbér, kevés kerti munka. **„95-ös busszal".**

SZOBA Pestlőrincen, fiúnak, 10 ezer Ft-ért kiadó. Tel.: 295-2941, 19 óra után.

ÉLETJÁRADÉKI vagy eltartási szerződést kötnék idős nénivel vagy bácsival. Tel.: 06 (30) 221-352.

BUDAKESZI központjában kiadó 2 szobás, kétszintes, önálló házrész. Tel.: 218-1915, esti órákban.

TÉGLAÉPÍTÉSŰ társasházban, 2,5 szobás, zuglói öröklakásomat 1,5 szobásra cserélném (XIV., XI. kerületben), készpénz értéktérítéssel. Tel.: 251-3892.

79-nm-es, 2 szobás, összkomfortos, III. emeleti lakás eladó. Tel.: 117-5939, 18—20 óra között.

KÖZPONTI helyen, csendes, utcai, egy szoba-hallos, kedvező fűtésű öröklakás két fiatalembernek (egyetemistának), leinformálhatónak bútorozatlanul kiadó. Tel.: 118-5307 este.

ELTARTÁSI-életjáradéki szerződést kötnék egyedülálló nyugdíjassal. Önkormányzati lakás nem érdekel. „Mielőbb 1204".

SZERÉNY, vallásos, katolikus családnak alacsonybérű, komfortos lakás kiadó. Tel.: (24) 462-295 este.

HÁZASSÁG

BETAKAR árnyékával a hullámzó képzelet, göcsörtös ágain furcsa hangulatok zizegnek, túl az érzékek hangzavarán, várlak majd és fogom kezed, mikor elszakad a kétségbeesetten védett magány utolsó cérnaszála. Üzenet egy huszonéves értelmiségi hölgynek egy 31/170/62 rk. fiútól házasság céljából. „Üzenet 3000".

54 ÉVES, 150 cm magas, édesapámmal egy háztartásban élünk, káros szenvedélyem nincs. Olyan 43—50 év közötti hölgy fényképes bemutatkozó levelét várom házasság céljából, aki szívesen lakásomba költözne. „Magány 2038".

PÉCSI születésű, 20 éve USÁ-ban élő, 28 éves, magyarul jól beszélő, alacsonynövésű (127 cm) férfi, soha nem volt nős, ezúton keresi vallásos, magyar leány ismeretségét házasság céljából. „Fényképes leveleket várok 2017".

50/182, rk. férfi keresi korban hozzáillő, Budapest környéki hölgy ismeretségét házasság céljából. „Karácsony 1203".

28 ÉVES, mások által csinosnak mondott, rk., fiatal nő társaság hiányában megismerkedne korban hozzáillő, intelligens, rk. férfival házasság céljából. Leveleket Csongrád megye környékéről várok. „Sajnos dohányzom".

TÁRSAM keresem intelligens, rendezett hátterű, sportos, 175/50 év körüli férfi személyében, házasság céljából. „Te meg én 1207".

54 ÉVES, 160 cm magas, mozgáskorlátozott, nem ágyban fekvő nő keresi mélyérzésű, tisztalelkű, vallásos férfi barátságát, megértés esetén házasság. „Együttérzés 1209".

46/168/68 csinos, vidéken dolgozó orvosnő keresi társát házasság céljából. „Nemes lélek, nemes külső 1211".

EGYÉB

Színes, tizenhárom alakos betlehemek, figuránként és komplett házikóval kaphatók. 2092 Budakeszi, Fő u. 58. Tel.: (23) 450-301 este.

NEMESSÉG és családfa kutatást vállalok. Dr. KÉRINGER Mária Tel/fax.: (23) 365-267.

A KERESZTÉNY Értelmiségiek Társasága egyedülálló értelmiségi nők és férfiak jelentkezését várja alakuló Társasági Klubjába tartalmas programok szervezésével. Jelentkezés az iroda időben, minden héttőn 18—20 óráig. Cím: KET Iroda, 1052 Bp. Semmelweis u. 1—3. III. em. 339. szoba.

KARÁCSONYI jótékonysági vásár lesz a Betániában (1089 Bláthy O. u. 10. Tel.: 333-6303) december 8-án, vasárnap 9—15 óra között. Mindenkit szeretettel várunk!

NAGY családunknak Isten nevében kérek szépen sürgős segítséget, élelmiszert és tüzelőre valót. (Fázunk és éhezünk) Cím: Sági Károlyné 1044 Bp. Julianus barát u. 35.)

AHHOZ szólok aki a szeretet ünnepét egyedül tölti, magányos. Tel.: 291-0883.

KARÁCSONYTÓL, KARÁCSONYIG! Katolikus népénekek Botka Valéria és Csányi László gyermekkórusával. Kapható a lemezboltokban és az Ecclesia könyvesboltban, kazettán: 662,—Ft, CD lemezen: 1176,— Ft.

KERESEM azon kisiparost, aki gipszből betlehemi szoborcsoportot készít. „Betlehem 1205".

GOMBOS MIKLÓS
harangöntő mester
harangöntés, lengő-,
állványszerkezet és villamosítás.
2162 ÖRBOTTYÁN
Rákóczi u. 121. Pf. 10.
Tel./fax: (28) 360-170
Rádió telefon: 06 (30) 489-575

id. GOMBOS LAJOS
ARANYKOSZORÚS
HARANGÖNTŐ MESTER
2162 Őrbottyán Rákóczi út 119. Pf. 3.
Tel./fax: (28) 360-175
Budapesti iroda:
1135 Bp. Jász u. 60/B. Tel.: 330-6394;
06 (20) 332- 522

Ugember 1996 dec. 1

álkoztak

nemzetközi költőtalálkozó.
ik. A résztvevő fejében
angok, mondatok, esemé-
költő, kereken fele kül-
adás a budai Várban, a
nahangverseny a tihanyi
Ferenc kiállítása ugyan-
kétnapos tanácskozás Ba-
est a veszprémi Petőfi

világháború befejezésének
ozott a téma: a költészet
költészet, a háború, a bé-
i a világon a költészetet
egizgalmasabban érinti.
előadása és a felszólalá-
föl. Valamennyiben közös
. Aggodalom, mert a há-
et 1945. május 9-én, s ma
aiban, s bizakodás, hogy
ni fognak, s a költészet
gese.

zonban bizonyára a szü-
ebédekre, vacsorákra

rt Graves angol költő, a
ert írója, ez a száraz ar-
különc és gyakran cse-
ival és a magyar költők
magára főként a figyel-
ikolitz István számára is

okvetlenül többet jelentett az, amikor egyik nap ebéd után átült lányával asztalunkhoz, s magáról, életéről beszélt, nyaklánca, gyűrűje, kabátgombjai eredetét mesélte.

Az is igaz, hogy Anna-Maija Raittila, ez a csodálatos finn költőnő, líránk egyik leghívebb barátja és fordítója, aki Arany János verseiből és a Bibliából tanult meg magyarul, azzal fogta meg a résztvevőket, hogy nyelvünkön búcsúztatta meghatott, szép szavakkal Váci Mihályt, azonban hozzám egyik vacsora alatt került igazán közel, amikor a finn irodalmi életről, folyóiratokról, könyvkiadásról, olvasóközönségről s persze a magyarról is váltottunk szót.

Vagy Jean Rousselot francia költőt is említhetném. A magyar költészet egyik legkiválóbb külföldi propagandistája, egyebek közt Az ember tragédiája fordítója. Emberileg akkor nyílt meg előttem, amikor egy reggeli sétán véletlenül találkoztunk s aggódva kérdezte, nem hallgattam-e rádiót, mi hír a világpolitikában, főként persze Kambodzsában.

Folytatni könnyebb volna, mint abbahagyni. Ha egészen röviden summázni akarnám, mit hoztam el a találkozóról, azt mondhatnám, hogy büszkeséget és reménykedést. Büszkeséget a miatt a közös konklúzió miatt, hogy „a költészetnél nincs jobb nyelv a világon" s reménykedést, hogy a költészet is tud valamit tenni azért, hogy az ember megmaradhasson emberi rangján.

Mohácsi Regős Ferenc: Kismama

nakék

— Gyere! Ugye eljössz most velem?

A lány bólintott.

— Majd látsz egy szép kis utcát.

— Annyi szép kis utcában jártunk már. Még mindig vannak szép utcáid?

— És látsz egy boltot, ahová benyitunk és akkor azt mondja...

— Csin-csin...

— Honnan tudod?

— Mit mondhatna?

— Aztán látsz majd madarakat.

— Madarakat?

— Pirosat, kéket, sárgát, zöldet... milyen színű madarat akarsz még látni?

— Madarat veszel?

— Kendermagot. Galambnak.

— Nincs is galambod.

— De azért szeretnéd látni a madarakat?

— A kéket, a sárgát, zöldet, pirosat...

— Na ugye!

— Ez a legszebb — mutatta a lány — a piros, szeretem a piros madarat.

— Én is szeretem a piros madarat.

— Szebb, mint a flamingó. Láttál már narancssárga flamingót?

— Te se láttál. Nincs is narancssárga flamingó.

— Akkor talán zöld volt. De úgy emlékszem rá, hogy narancssárga.

— Mire emlékszel még?

— A kisfára.

— Én is emlékszem a kisfára.

— Kár, hogy nem tudunk festeni. Ha valamelyikünk is értene a színekhez...

— Kitűnően értesz a színekhez.

— Nem tudok festeni. Rajzolni se.

— Nincs kedvem.

— A bárban jó a zenekar.

— Nincs kedvem — mondta megint a lány.

— Mit akarsz csinálni egész este?

— El akarok innen menni.

— Jó, menjünk.

Besötétedett.

Tihamér egy mezei útra farolt.

Hallgatott.

A lány is.

Tihamér a lány térdére tette a kezét.

— Hangulatos egy hely — mondta a lány — ez a sok kukorica és a csillagos ég... Odavagyok a szerelemtől!

Tihamér beindította a motort.

Később újra megállt.

— Igazán rendes vagyok hozzád mindig — kezdte Tihamér.

— Nagyon rendes vagy. Menjünk haza.

— Ha kedved lenne valami programhoz... Vacsorázhatnánk...

— Nincs kedvem.

— Mikor látlak? — kérdezte Tihamér, mielőtt kiszállt a lány.

— Honnan tudjam? Majd telefonálok.

— Mikor?

— Majd.

Marafkó László:

Elszállt a madár

Elszállt a kalitkából a madár
nyitva az ajtó
elszállt
de röptét rácsok metszik
rácsok emléke
a röptét
már mindörökre

Bencze József:

Kovács

A kovácsműhely csillagmeséje
büszke mesterség lett álmaim éje.
Acélkalapácsok kipikopácsa,
felizzott vasak piros varázsa,
keresni jöttek, estig elnéztem
kormos kiskováccsá én itt felnőttem.
Azóta folyton szítom a szikrát
verseim égő, csillogó titkát,
csillagtánc ejtett ott bűvöletbe,
segédnek mégis egy kovács vett be.
Sóhajom szisszen, égetnek lángok.

1021

ÚJ SZOBROK

A siklósi emlékmű

Az első világháború után működbe faragott, barokk gesztusokkal zászlót és kézigránátot emelő hősöknek szinte minden faluban megszólalásig hasonló szobrokat emeltek. A közgondolkodásban a keresztút fogadalmi emléke és a templomok méltóságos nyugalmú szentjei mellett ez a működ-csoda jelentette a „szobrot". A művészeti sematizmus évei ugyanilyen rendszerrel állították a kiemelt fontosságú terekre a munkás- és parasztszobrokat. Az utca emberének közérzetét ez a látvány nem befolyásolhatta, mert unalmasnak, ismételtnek érezte azok után a valóságos cselekedetek után, melyet nap mint nap a munkahely: gyár, hivatal, föld követelt.

A komlói felszabadulási emlékmű mellett, más plasztikai nyelven fogalmazó szobrot avattak áprilisban Siklóson, *Kampfl József* művét. Az építészeti környezettel harmóniában, talapzata alatt burjánzó növényekkel, tavasztól őszig színes virágokkal körülvéve áll a különös hangulatú, szimbolikus alkotás. Sajátosan összefonódik benne a modern építészet rideg szerkezetességét hajlékonnyá igazító konstrukciós készség az emberábrázolás klasszikus eszményeivel. Egy pillantás alatt felmérhető a szobor célja, de az első pillantás kényszeríti az arrajárót, hogy az együttes formai finomságain, a háttér-Napkorong ötventonnás arányain, s az előtte kilépő ember mintázásának anyagszerű szépségén jártassa a szemét. Az útelágazás háromszögében felállított szobor mögött az arrajáró mozgásának megfelelően változik a háttér. Alulról nézve minden teret betölt és hatalmassá nő a szobor, oldalt eltávolodva, hol a történelmi város emberformálta távlata, hol a természet örökéletű alakzata tűnik fel úgy, hogy a látómező tengelye összeköti a szoborral, a természetet és embert az alkotásban együtt megmutatva, jelentőségét így hangsúlyozva.

Aknai Tamás

Van jövője a farost-intarziának

A felszabadulási pályázat díjnyertes munkái között nem egy farost-intarzia szerepelt. Az előzmények korábbra nyúlnak vissza: a baranyai, pécsi képzőművészek közül néhányan csoportosan keresték fel a mohácsi Farostlemezgyárat és végeztek kísérleteket a farosttal. Az eredmény — éppen a pályázat, majd az arra készült munkákból nyílt kiállítás bizonyította eddig — felülmúlta a várakozásokat. *Martyn Ferenc, Kolbe Mihály, Soltra Elemér, Lantos Ferenc, Bizse János, Simon Béla, Erdős János, Horváth Olivér, Haraszti Pál, Fürtös György* készítettek különféle felfogású, különféle megoldású farost-intarziákat.

Lantos Ferenc, aki már a zománccal kapcsolatban bizonyította, hogy nagy energiával és kedvvel foglalkozik új, felderítésre váró anyagokkal és műfajokkal, máris túllépett a kísérleteken és megbízásra nagy farost-munkát készített. Az épülő komlói Juhász Gyula klub térválasztó ajtósorát készítette el farostból, együttműködve *Bachmann Zoltánnal*, az építésztervezővel. Lantos Ferenctől azt kérdeztük először, mi volt az, amit első pillanatra látni lehetett a farost-kísérleteknél — mi is az a farost-intarzia?

Erdős János

Lantos Ferenc

— A gyár a nyers farostlemezre egy speciális papírt présel, ettől lesz aztán a kész farostlemez különféle mintázatú, színű, jellegű. Van köztük fa- és márvány-utánzatú, van egyszínű sima, halványkék, zöld, fehér, szürke, sárga színekben. A különféle minőségű farostlemezek közül mi az ún. laminátossal dolgoztunk, ez valamivel erősebb a többinél és hőálló. Harminc fajtából kaptunk mintát. Az ember vagy méretarányos rajzot, vagy egy az egyhez nagyságú kartont készített, a gyár munkásai azután ennek alapján vágták ki a különböző mintákat, s illesztették össze. A vágás technikáját és az anyag funkcióját kell tehát figyelembe venni, ha az ember farosttal foglalkozik.

— Vagyis mire jó a farost? Milyen jövője lehet?

— Tekintettel arra, hogy a farosttal nagy felületek egyszerű borítását oldják meg, ha képzőművészeti téren használjuk fel, ugyancsak minél egyszerűbb, tisztább formákat kell alkalmaznunk, s elsősorban falborításra, térválasztóként. Így az anyag szelleméhez is hű marad a képzőművészeti alkotás, és a funkcionális jellege is megmaradt a farostnak. Szerintem tehát monumentális, elsősorban ornamentális, ritmikus felületek kialakítására alkalmas a farost, mégpedig egyszerű alapformákból felépítve, de még egy jövője lehetséges: kicsi, kézbefogható intarziákat lehetne készíteni, akár valami dobozt, ami használható is valamire, akár mást, ajándéktárgyakat, alkalomra készülő tárgyakat, egyszóval olyasmit, ami akár idegenforgalmi szempontból is hasznos lehet. Mivel lehetséges a sorozatgyártás, így produkálni lehetne azonos minőségű, művészi színvonalú tárgyak egész sorát, s mivel ugyanazt a mintát a színekkel igen szépen lehet variálni, még változatos, olcsó árut is adhatnánk az emberek kezébe. A gyár egyébként foglalkozik már ezzel a gondolattal.

— A farost újfajta, monumentális felhasználása hogyan jelentkezik a Juhász Gyula klubnál?

— Százötven négyzetméter felületet kellett borítani, ami összesen huszonnégy, középtengelye körül forgatható, három és fél méter magas, kilencven centiméter széles ajtót jelent. A nagyterembe képzelt ugyanis Bachmann Zoltán olyan térválasztót, ami a színpadtermet különválasztja a szomszédos teremtől, de úgy egybe is nyitható a két terem, hogy a térválasztó szinte eltűnik. Ezért gondoltunk ilyen ajtók sorozatára. Ha az ajtók csukva vannak, egy nagy, háromrészes kompozíció jelenik meg a szemlélő előtt, egy sorban ugyanis 18 ajtó van, s ezeket úgy terveztem meg, hogy hat-hat ajtó egy téma átgondolt variációját alkotja.

— Van még más felhasználási lehetősége a farostnak, készül még egyéb is a közeljövőben?

— A Pécsi Ipari Vásárra, a Köztársaság térre terveznek nagy, térben megjelenő farost-intarziákat, fovább a bejárat teljes borítását. Ezenkívül a Farostlemezgyár, Ércbányászati Vállalat és a Széntröszt közös pavilonját szinte tisztán farostból építik, ennek a tervezésében is részt veszek. Nagyon sok lehetősége lehet még a farostnak, csak meg kellene találni a minél szorosabb kapcsolatot az építészekkel.

H. E.

Simon Béla

EZ.

a kecskemétiek írják

Miért hiánycikk a hátsó lámpa?

KRESZ-előírás, hogy a közúti forgalomban részt vevő kerékpároknak hátul is kell világítaniuk. Helyes ez a rendelkezés, hiszen célja a közlekedés biztonságosabbá tétele, a baleset megelőzése. Aki vét a szabály ellen, megbüntetik. Ez utóbbi a sorsa annak is, aki saját hibáján kívül kerekezik úgy, hogy nem működik a hátsó világítása. Az ok: nincs lámpája.

Sajnos, immár fél éve nem kapható hátsó kerékpárlámpa a város egyetlen szaküzletében sem. Érthetetlen, miért nem forgalmazza e — sokak által keresett — műszaki árut a kereskedelem. Vagy talán már nem is gyártja az ipar a szóban forgó terméket?

Ezrek rendelkeznek kerékpárral Kecskeméten. Közlekedésünk biztonsága érdekében haladéktalanul kell intézkedniük az illetékeseknek!

Puskás István
Alsószéktó

Köztisztaságból elégtelen

Ügyes-bajos dolgom után járva számos alkalommal tapasztaltam már, hogy nem a legtisztábbak Kecskemét utcái. Papírdarabok, almacsutkák, üres konzervdobozok és egyéb hulladékok hevernek sokhelyütt, mégpedig már néhány órával azután, hogy elhaladtak a szemétgyűjtők, az utcasep-

ha bírságolni. Például a személyt, aki hetekkel előtt hagyta egy mac büdzlő tetemét a házu szomszédságában levő te leten, a közút mentén. Az után felelősségre kellene vonni azokat is, akik a Batthyány utcai vízlefolyó csatornákat használják szeméttárolóként.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PETŐFI NÉPE

Kampfl József szobrászművész

1021

1972. június 2, péntek

Új szoborral gazdagodott Kalocsa

Az *Építőgépgyártó Vállalat* kisgépgyára — Ramocsai István építész által tervezett — főépületének, a 18 milliós új csarnoknak, környezetemelő parkjában a szökőkutas medence díszítésére *Kampfl József* fiatal, tehetséges szobrászművész alkotását állították.

A kristályos haraszti mészkőből faragott szoborkompozíció, háttal egymásnak támaszkodó, serdülő fiút és leányt ábrázol. Fejüket ellentétes irányba fordítva, vízrevágyón néznek a — hat vízsugárral díszített — medencére. Tekintetük arra az időre emlékeztet, amikor még Kalocsa lakossága ivóvízhiányban szenvedett.

A Művészet 1969. júniusi számában *Kovács Gyula* műtörténész tájékoztat arról, hogy *Kampfl József* 1939-ben Monoron született háromgenerációs kőfaragó családból. Korán megtanulta a mesterség alapelemeit. A Képzőművészeti Gimnáziumban 1953-tól Somogyi József oktatta. Majd — a második nekifutásra — felvették a Képzőművészeti Főiskolára, ahol Mikus Sándor tanítványa volt. Hódmezővásárhely „népnemzeti törekvésű képzőművészeti programját teljesen magáénak vallja", azért minden évben elküldi munkáit a vásárhelyi kiállításokra. Mint minden alkotása, kalocsai szobra is „érzelemmel telített, egészséges, morális világot sugároz és szocialista társadalmunk észlelésére és szívlelésére érdemesül."

Az új szobor a művészet nyelvén köszönti déli pihenőben az üzem dolgozóit és napközben az ötvenegyes úton haladó, vagy a gyár tanulmányozására érkező látogatókat.

Bozsó Ferenc

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ESTI HÍRLAP

1972 JUN 6

Kampfl József szobrászművész

□ ÚJ SZOBORRAL gazdagodott Kalocsa. Az Építőgépgyártó Vállalat kisgépgyártmak főépülete előtti parkban egy új szökőkutat díszít Kampfl József, fiatal szobrászművész kompozíciója. A haraszti mészkőből faragott alkotás az ifjúságot szimbolizálja: fiatal fiút és leányt ábrázol.

több más vezető személyiségé, a néphadsereg több tábornoka. Jelen volt a búcsúztatásnál a budapesti

Kampfl József

Felszabadulási emlékműveinkről.

Népszava. 1985. IV. 4.

33.p.

KAMPFL József

WEHNER Tibor: Uj szobraink. = Budape
Ujpest Nyár u. felállitott szobrár

Újpest vadonatúj városközpontjában, a Nyár utcai lakótelep tömbjeinek súlyos szorításában, a Könyves Kálmán Gimnázium neoklasszicista homlokzatával szemben kapott állandó nyilvánosságot *Kampfl József Lebegés* című bronzszobra. A mű tematikailag szorosan kapcsolódik ahhoz a szoborkörhöz, amely anyagyermek kompozícióként oly sűrűn lepte el köztereinket a hatvanas-hetvenes években. E *Kampfl*-mű azonban — a két alakot különválasztva — szakított a vizuális közhellyel, túllépett az anyai-gyermeki szeretet, összetartozás szokványos megfogalmazásának szándékán. Az új kifejezési leheválasztva — szakított a vizuális közhellyel, túllépett az anyai-gyermeki szeretet, összetartozás szokványos megfogalmazásának szándékán. Az új kifejezési lehe-

Kampfl József: Lebegés. Újpest, Nyár utca

1970 MÁR 16

Dél-Pest megyei képzőművészek seregszemléje Monoron

1021

Hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére nyílt meg Monoron a *Dél-Pest megyei Nagy Ignác képzőművészeti csoport* 37 képzőművészének közös tárlata. 105 alkotást állítottak ki az ez alkalommal felavatott tágas, szép kiállítási teremben és ennek közel fele, 51 mű a monori járásban élő, vagy innen elszármazott (*Kampfl József, Kecskés Lajos*) képzőművésé.

A monori járás, illetve Monor kultúrtörténetében sok szempontból egyedülálló ez a kiállítás: *első ízben rendelkezik magas igényeket kielégítő kiállítási helyiséggel, első ízben alakult a járás képzőművészeit is magába tömörítő munkacsoport* (a dabasi és a ráckevei járásban közösen), és *először mutatkoznak be reprezentatív közös kiállításon.* Mindezek azonban csak — az egyáltalán nem lényegtelen — keretek, *de milyen a tartalom?*

Az összkép, az összbenyomás: *a tárlat sokszínű*, műfajilag, tematikailag egyaránt. A nagy számok természetes következménye ez, egyfelől, másfelől: az alkotókat dicséri. *Más-más utakon közelítik a célt, való világunk művészi megörökítését.* Nemegyszer nagy festőegyéniségeket, iskolákat követve, tudatosan vagy öntudatlanul, nem ritkán azonban *a saját hangra lelve.*

Valamennyi kiállító képzőművész megérdemelné, hogy méltassuk műveit. Többségük polgári foglalkozása mellett, mintegy szabad idejében mintáz, fest, tehát jóval kedvezőtlenebb körülmények között hozza létre műveit, mint a *csak a művészetnek élő* alkotó, és *a művek többsége mégis állja a versenyt.* Valamennyi méltatására nincs mód, marad hát a szubjektív válogatás.

A kiállított művek többszöri megtekintése után melyek azok, amelyek visszahúzzák a tekintetet, amelyek fogva tartják, amelyeket emlékezetében, bensőjében magával visz a látogató a falakon túlra is? A vecsési *Vértesi Nándor* kerámiái, a *Fapados*, a *Család. Furcsák* a kerámián szokatlan élénk színek, a fényes máz, *vonzanak* az agyagba varázsolt nehéz léptű hétköznapi emberek, az ismert mozdulatok, várakozások, örömök, fáradtságok. Végül is *vonzanak* a színek is, a fényes máz is, mert vitára senkentenek, lehet ezeket a műveket szeretni, vagy nem szeretni, *csak egyet nem lehet: nem elismerni varázsukat, értéküket.*

Kiss Ernő (Alsónémedi) táblaképei: *Táj boglyákkal, Némedi kertekalja.* Megfejteni titkukat: fakó, mély színek, mégis napsütéses, vidám a táj, életet sugároz a vidék. *Balázs József* (Pilis): *Csendélet*, markáns vonalak, színek. *Laczi Pál* (Dömsöd) tiszta kis akvarellje: *Udvaron. Kucsay József* (Vecsés): *Lovaskocsi csendélet.* A kiállítás egyik legsikeresebb olajfestménye. Szürkében, fehérben, szürkéskékben — hidegben játszó vonalak, minden részletében tudatosan megkomponált festmény. Két szobrász: *Kampfl József* Monorról, *Kecskés Lajos* Pilisről származott el Budapestre. Kisalakú szoborkompozícióik — négy-négy egyiktől is, másiktól is —, legjobb erényeiket mutatják. *Merész, modern megoldások, harmónia jellemzik ezeket a műveket.* A klaszszikus és a legmodernebb hangvétel ötvöződése, ez *Kampfl Támaszkodó és Kör*, valamint *Kecskés Fekvő nő* című kompozíciója. A vecsési *Bányász Béla* olajképei adják meg a kiállítás festészeti részének alaphangját. *Ősz, Falusi utca, Hazatérők* — nehéz lenne választani közülük, s bármelyiket is a másik elé helyezni. Odébb ismét egy vecsési alkotó, *Palányi Mihály* szalmaintarziái vonzzák a tekintetet. Szalma képzőművészeti alkotáson — ez önmagában ma már sem sikert nem csihol, sem botrányt nem kavar. A siker titka itt: *az anyag és a téma egymásra talált, szerves egységet képez.* Drámai a *Névtelen hősök*, telitalálat a *Tsz-kultúrközpont*, az *Öreg kapu.*

Bodócsi Béla a gyömrői tájat megörökítő képei, a monori *Csák András* finom virágcsendélete, a gyömrői *Unyi István Közös erővel* című képe, az albertirsai *Miklósovits* ... — és sorolni kellene tovább és sok alkotásnál, nagyon soknál elidőzni.

Meg kell tekinteni ezt az első monori tárlatot. Érdemes, sokszínű, színvonalas, jókedvre hangoló. *A Nagy István képzőművészeti csoport tagjai biztató jövőt sejtetnek.*

A kiállítást *Csák András* rendezte, átgondoltan, tudatos koncepcióval. A lehetőségekhez képest csoportosította az azonos vagy hasonló stílusú képeket. Végezetül még egy megjegyzés: hiányoljuk néhány, a monori járásban élő képzőművész részvételét, mindenekelőtt a gyömrői *Pál család* tagjait.

(d. g.)

szontkérdésekre válaszolunk.

A bűnügyekkel és a közlekedéssel kapcsolatos eseményekkel munkatársaink közül elsősorban *Szitnyai Jenő* foglalkozik. Ezért tőle kértünk most választ az e témakörökben legtöbbet ismétlődő kérdésekre:

Sokszor a bírósági tárgyalások kezdetéről írnak csak, az ítéletről már nem. Miért?

— A tárgyalások gyakran elhúzódnak. Hetek, hónapok is eltelnek a jogerős ítéletig. Ez az oka, hogy főleg a súlyosabb bűnügyekre tértünk csak vissza eddig. A kérdőívek azonban meggyőztek minket arról, hogy a felelősségre vonás, a büntetés kiszabása a kisebb bűneseteknél is fontos és kétségkívül tanulságos az olvasó számára. Köszönjük a jótanácsot és igérjük, ezután fokozottabb figyelemmel kísérjük az elhúzódó „kis" ügyeket is és minden esetben beszámolunk az eredményről.

Miért nem foglalkoznak többet a 2-es főútvonal közlekedésrendészeti problémáival?

— A megyének egyik legforgalmasabb útvonala a váci. Írtunk róla többször, képes riportokat is. A tavaszi csúcsforgalom elérkeztével azonban — jogos a kérés —, hogy ismét „napirendre" kerüljön. A rendőrség hamarosan balesetelhárítási, balesetmegelőzési akciókat tart itt, amelyeken mi is részt veszünk. Az országúton előforduló szabálytalanságokról, közlekedési gondokról pedig a jövőben rendszeresen beszámolunk.

Miért nem közlik minden alkalommal a bűnözők teljes nevét?

— A bűnöző, akinek nyomtatásban megjelenik a neve, lakóhelyén és munkahelyén „erkölcsi halottá" válik. Törvény, hogy a 18 éven aluli fia-

talkorúak
kezdőbetű
a humán
get ad ar
letöltése
hessen
gezhetj
életre
értékű ember.

— **Irókküldöttség utazott Moszkvába.** Tagjai: Fodor András, Hidas Antal, Simon István, Somogyi Tóth Sándor, Urbán Ernő. A küldöttséghez Moszkvában csatlakozik Dobozy Imre.

— **Kétnapos országos zöldségtermesztési** tanácskozás kezdődött Szegeden.

— **A BNV 32-es pavilonjában** „Otthonunk építése" címmel ma kiállítás nyílik.

zott forgalomelzárás nélkül sikerül megerősíteni az útburkolatot 5 kilométeres szakaszon. Dorog és Tinnye között két és fél kilométeren burkolják 7 centiméter vastag, bitumenes zúzalékkal az utat. A Tárnoki 1-es bekötőút és a Biát Tárnokkal összekötő út egy-egy kilométerét is fel kell újítani.

A Budapesti Közúti Igazgatóság ígérete szerint **június 30-ig az alsóbbren-**

Bármilyen nyersbőrt,

állami gazdaságoktól, termelőszövetkezetektől kényszervágásból származó nyersbőröket, továbbá

juhbelet átvesznek a

Pest-Bács-Nógrád megyei MÉH Vállalat szaktelepei és megbízott gyűjtői,

akik jogosultságukat vállalati igazolvánnyal, illetve megbízólevéllel igazolják.

FELVÁSÁRLÁS A LEGMAGASABB NAPI ÁRON!

Szaktelepek és átvevőhelyek a megyében:

Aszód, Cegléd, Érd, Gödöllő, Monor, Nagykáta, Pilisvörösvár.

és Kiadók Nemzetközi
övetsége — az IFPI. Mint
n Morgan elnök megemlí-
te, számukra a legnagyobb
ívást jelenleg a CD-hami-
ványok megjelenése okozza,
vel ezek — a fusikazetták-
l ellentétben — tökéletes
nőséget produkálnak. Rá-
ásul a seftesek olcsóbban
ják előállítani termékeiket,
zen nem fizetnek a muzsi-
soknak, a producereknek és
adózók listáján sem talál-
zhatunk velük.

Hogy milyen jó üzletről van
, azt itthon is meg tud-
mondani az a néhány mű-
z és zenekiadó, aki —
bek szerint — saját pro-
kciója feketepiaci értékesí-
éből gazdagszik. Az IFPI-
azt tartják, hogy a Közös
choz való közeledést is
gnehezítheti az, ha vala-
lyik kelet-európai állam-
nem tartják kellő tiszte-
ben a szerzői jogokat.

é. m. z.

Könyvpremier

Neves vendég érkezik hétfőn
dapestre: *R. D. Hisrich*, a
vaird Vállalkozási Intézet
etője. Jövetelének célja:
yvpremier. Az Akadémia
dó ugyanis szerdán mutat-
be új, *Menedzser-sorozatát*,
ely az Egyesült Államok
mányának támogatásával
zült. Ebben a sorozatban
nik meg — első darabként
R. D. Hisrich és M. Peters
ete, a *„Vállalkozás"*. A kö-
szerzői eligazítást adnak a
alkozások rengetegében.
gyan lehet finanszírozás-
jutni, mikor s hogyan le-
bevonni kockázati tőkét,
or és hogyan érdemes
vényeket és kötvényeket
csátani.)

Megszűnt az egzisztenciális biztonság, miközben a bérek majdhogynem maradtak. Az idei húszszázalékos automatikus béremelés *alig javított* valamit. Az a bizonyos *fejkvótarendszer* pedig, ami a nézőszám után biztosít valamiféle anyagi támogatást — vidéken 450, a fővárosban 350 forintot — a színházak működőképességét sem teszi lehetővé.

Félő, hogy a magyar színház értékes szerkezete meg az állandó társulatok is maholnap *felbomlanak*. De lehetetlen helyzetben vannak a minisztériumhoz tartozó színházak is. A Nemzeti Színház küldöttsémost, hogy ezt az összeget nem személyek között osztjuk szét, hanem *produkciók* létrehozását támogatjuk vele, mert a színészek így legalább dolgozni tudnak. Arra is gondoltunk, hogy a jövő évben megismételjük ezt az akciót. Mindez azonban kevés. Javasoljuk *az állami támogatással* működő színházi rendszer fenntartását, ennek az lenne a lényege, hogy a színházak működési költségeinek 50—70 százalékát az állam vállalná, a többit az önkormányzatok és a színházak fedeznék.

Békés Attila

Aukció a Várbazárért

Az elmúlt néhány évben százszor is megkondították már a vészharangot: pusztul a *Várbazár*, Ybl Miklós remeke, a budai városkép egyik meghatározó épületegyüttese. Úgy tűnik, most a Várban alkotó művészek megelégelték a hamvába holt elképzeléseket, s maguk kívánják kimozdítani a helyreállítás ügyét a holtpontról. A héten pénteken *Fekete György* helyettes államtitkár nyitotta meg a Budavári Palota A épületében 15 neves szobrász kiállítását, melynek anyagából június 28-án. vasárnap aukciót rendeznek. Az így befolyt összeget a művészek a Várbazár helyreállítására szánják. Hogy nem kis összegről van szó, azt érzékelteti a felajánlott rajzok, érmek, szobrok kikiáltási ára. Így például *Gáti Gábor* 800 ezer, *Kampfl József* 530 ezer, *Cs. Kovács László* 240 ezer, *Varga Imre* pedig 15 ezer forint értékű művet ajánlott fel a nemes célra. (A képen Cs. Kovács László tusrajza a megmentésre váró építményről.)

m. j.

KAMPFL Josef

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

KAMPFL JÁNOS

DAILY NEWS

1984 FEB 8

PHOTO MTI — IMRE FÖLDI

1021

LIBERATION MONUMENT: Sculptor János Kampfl working on what will be a Liberation Memorial that will be set up in the main square of Tiszakécske to commemorate the 40th anniversary of the liberation of the village. Kampfl and many others are busy working in the studios of the Várbazár, on the Buda side of the Danube. Várbazár was originally designed by noted architect Miklós Ybl. The sculptors are preparing for inaugurations of their works later this year

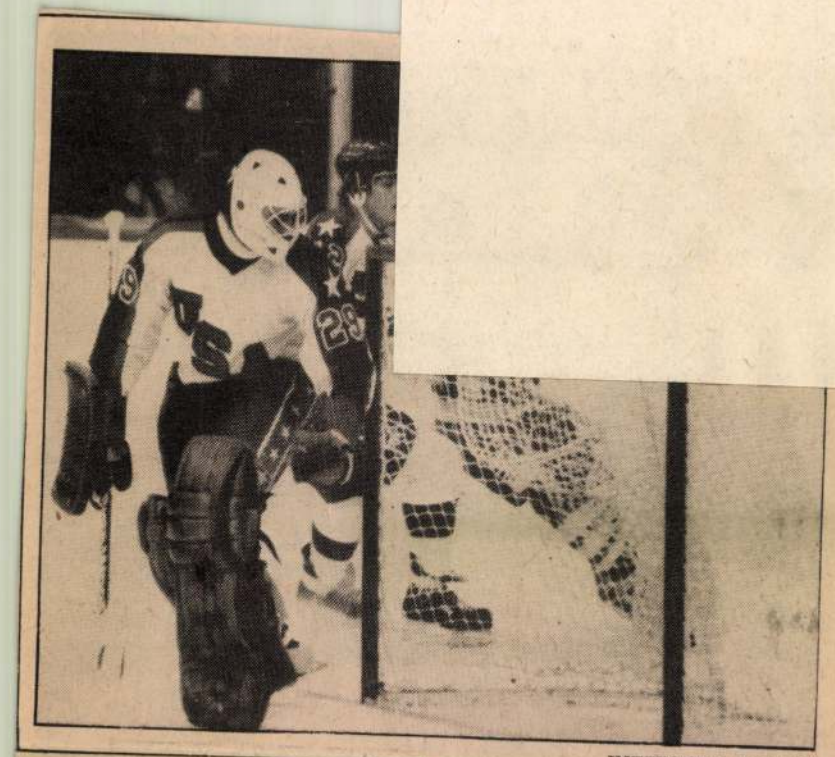

INTERFOTO MTI UPI

CANADA's Pat Flatley (right) waves in triumph as he scores against USA in the Olympic ice hockey tournament on Tuesday. US goalie Marc Behrend (29) and Edward Olczyk (centre) are beaten

.e Cuellar's
ıg visit

problems connected with invest-
ments.

formal declaration in a 90-minute pageant of colour and

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kampfl János szobrász-
emlékére

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1984 MAR 27

1021

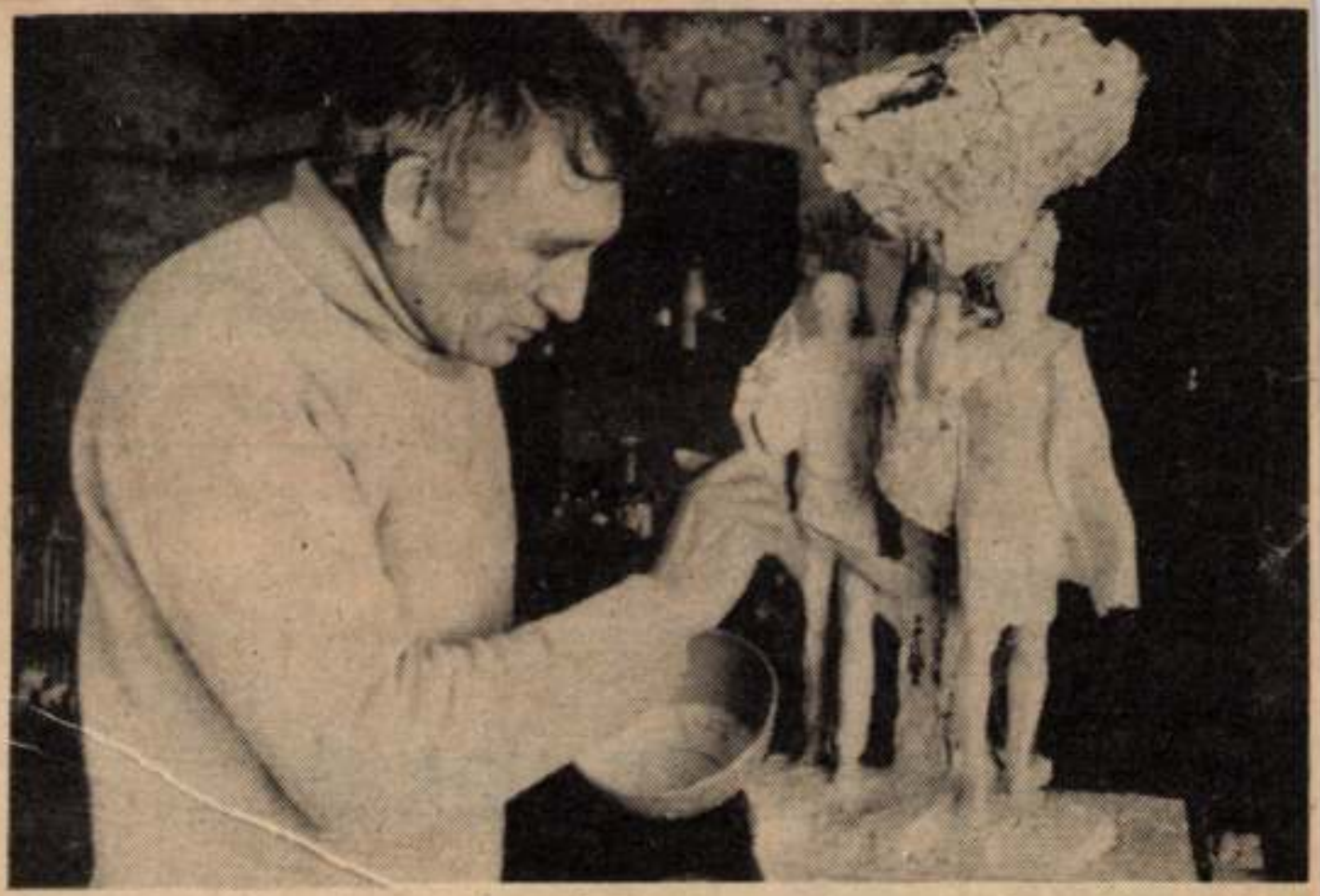

Az Ybl Miklós tervezte Várbazár egyik szobrászműtermében Kampfl János szobrászművész a Tiszakécske főterére készülő felszabadulási emlékmű tervén dolgozik. A művet a község 40 éves felszabadulása ünnepén avatják fel

(MTI-fotó: Földi Imre felvétele — KS)

ást is nyereségessé tették

Fotó: Fazekas László

Bútorbemutató Győrött

Újdonságokat ajánlanak a kereskedelemnek

Ötnapos bemutató kezdődött a Cardo Bútorgyár termékeiből hétfőn Győrött. A vállalat a második félévi ki-

használható a Carina fantázianevű termékcsalád, amelyet elsősorban a házgyári

Kampler Kálmán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-206, 188-307

1965 DEC 21

Hajdubiharmegyei Népujság

1021

Kampler Kálmán kiállítása Hajdúböszörményben

Vasárnap délután 3 órakor nyitják meg Hajdúböszörményben a Hajdúsági Múzeumban *Kampler Kálmán* festőművész emlékkiállítását. Kampler Kálmán Hajdúböszörményben született, az érettségi után Budapesten tanult, többek között *Iványi Grünwald Béla* és *Fényes Adolf* tanítványa volt. 1928-ban elnyerte a Szinyei Társaság kitüntetését. 1935-ben *Maghy Zoltánnal* közös kiállításuk volt a Déri Múzeumban, s ugyanebben az évben szülővárosában is kiállította műveit.

Vörös Hadsereg útja 4.
3-54.

KAMPFL JÓZSEF DÉLMAGYARORSZÁG 1996. X. 12

Petőfi ezúttal csak Záhonyig „gyalogol”

A budai Várbazárban jelenleg húsz művész dolgozik. (A múlt században itt alkotott Fadrusz János, a kolozsvári Mátyás szobor megálmodója és kivitelezője). Képünkön: Kampfl József szobrászművész az utolsó simításokat végzi a Záhonyban kiállításra kerülő Petőfi-mellszobron. ***(MTI Telefotó)***

y rendkívül | *uk a bérgyilkost és a magánkopót...* | *az általa elvett részvényeket...* | *nak-e közöset egymásban?* | *egy zárt kalitkába kell küzdenie...* | **18.20 Bunyó karácsonyig.** Olasz film. | film. **23** Girl, 3. rés

magyar tv

TV 1

5.40 Gazdatévé. **6.00** Nap-kelte. **8.00** Jó reggelt adj, Istenem! **8.10** Cartoon Network: Rajzfilmsztárok parádéja. **9.10** Kapcsolj be! Divatshow. **10.00** Friderikusz-show (ism.). **11.40** Ó-Európa. **12.00** Déli harangszó. **12.05** Família Kft. (ism.). **12.35** Váratlan utazás. Kanadai filmsorozat, 13/1. Családi viszály (ism.). **13.25** Megperzselt szívek. Francia tévéfilmsorozat, 16/15. (ism.). **14.10** Szomszédok. Teleregény (ism.). **14.45** Válaszolunk... **15.00** Magyarok a világ filmgyártásában. Sorozat Illés György és tanítványainak műveiből – Fel a fejjel. Magyar filmvígjáték. **16.40** Egy szerencsés élet. Magyar portréfilm. **17.30** Magányos bolygó. Angol útifilmsorozat, 15/5. Marokkó. **18.00** Millecentenáriumi híradó. **18.05** Álljunk meg egy szóra! **18.15** Márkás históriák. **18.30** Szerencsekerék. **18.55** Esti mese. **19.15** Klip-mix. **19.30** Híradó. **20.01** Telesport. **20.10** MC. **20.20** Vers mindenkinek. **20.30** Uborka. **20.55** A hónap filmje: Felelősségük teljes tudatában. Amerikai film. **22.40** Exkluzív. **23.05** Áloműzők.

TV 2

7.00 Gazdakéző. **7.30** Horvát nyelvű magazin (ism.). **7.55** Német nyelvű magazin (ism.). **8.20** Família Kft., 257. Pertics Róbert: Álomutazás. **19.40** Familimpia. **20.00** T-MA. **20.30** Az év „Pénzügyi showja". **20.45** A lyoni omnibusz. **21.35** Perényi Miklós gordonkázik. Bach: Eszdúr szvit szóló gordonkára, 4. **22.00** Hírek az Unióról. **22.05** Tűréshatár. Dok.film, 4/3. **22.35** A plüssmackó. Francia–olasz film. **24.00** MC (ism.).

TV 2

8.00 Hírek. **8.05** Bob és Bobette. A száguldó tolókocsi. **8.30** Kicsoda a micsoda? **9.00** Világtörténet. Angol ismeretterjesztő sorozat. **9.25** A kis Nocholas úrfi. Angol sorozat. **9.55** Betűvető. **10.20** Delfi és barátai. Spanyol sorozat. A kísértetek. **10.45** Harmónia. Egészségvédő magazin. **11.15** Ritmus '96. **12.00** Déli harangszó. Lapozó. **12.20** Közép-európai magazin. **13.00** Esti kérdés. **13.15** Nótacsokor. **13.35** Karádi Katalin filmjei. Machita. Magyar kémfilm. **15.15** Utak a Vásárhelyről 5/5. A jövő keresése. **15.50** A kenyér. Ismeretterjesztő film. **16.15** Váratlan utazás. Kanadai filmsorozat. 13/3. Vernon parti incidens. **17.10** Út a jövőnkbe. Leszámolás az atomkorszakkal. **17.25** Kimba, a fehér oroszlán. Japán rajzfilmsor. **18.00** Híradó. **18.15** „Komédiás idők". Tolvajok. Olasz–spanyol vígjáték. **19.35** Barokk magyar keretben. Ismeretterjesztő film. **20.00** Születésnapomra. József Attila-est – Taliándörögd, 1993. **21.00** je (ism.). **18.00** TeleRádió. **19.00** ATV szombat.

TKTV 2.

16.00 Szív TV

VÁSÁRHELYI TELEVÍZIÓ

17.00 Képújság. **18.00** A heti magazinok ismétlése. **23.00** Képújság.

rádió

KOSSUTH

4.30 Hírek. Reggeli krónika. **4.40** Határok nélkül – az irodalomról. **5.40** Házunk tája. **8.05** Műsorszemle. **8.25** Kopogtató. **9.05** Családi tükör. **11.05** Élő telefonos műsor. **12.00** Déli krónika. **12.30** Faluról-falura. **13.05** Új Zenei Újság. **13.40** Öt kontinens száz botránya. **14.05** Oxigén. **15.05** Irodalmi Újság. **16.00** Tizenhat óra. **17.30** Népzenei portré. Dresch Mihály zenész (ism.). **18.00** Esti krónika. **18.20** Elő-futam. **18.25** Szemle. **19.05** Sportvilág. **19.30** Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 Miska bácsi levelesládája. **20.05** Rádiószínház. Sírkő és kakaó, 1–2. **21.46** A Lipcsei Rádió énekkara énekel. **22.00** Késő esti krónika. **22.20** Fővonal. **23.05** Saját hangja, vigye haza...

PETŐFI

4.30 Hírek. **4.33** Hajnali dallamok. **6.00** Pax rádió. **6.30** Hírek. **6.35** Ugródeszka. **9.00** Hírek

ma

1996. OKTÓBER 13., VASÁRNAP
NÉVNAP: KÁLMÁN, EDE

magyar tv

TV 1

7.05 Hol-mi? **7.30** Hagy aludni a mamát és a papát! **7.55** „Így szól az Úr!" **8.05** Doug. Amerikai rajzfilmsorozat, 26/19. Doug dilemmája. **8.35** Vasárnapi torna gyerekeknek Béres Alexandrával. **8.40** Vissza a természethez. **9.00** Leporelló. **11.00** Ortodox istentisztelet. **12.00** Déli harangszó. **12.05** Szerencspercek. Benne: Lottósorsolás. **12.30** Dallamról dallamra... Volt egyszer egy zeneszerző. Fényes Szabolcsra emlékezünk. **13.00** Derült égből. Amerikai tévéfilmsorozat, 22/9-12. (ism.). **14.45** Rendőrmúzeum Tarnamérán. Riportműsor. **15.05** HT **15.35** Örömhír. **16.00** Walt Disney bemutatja. **17.05** Találjuk ki Magyarországot. **17.50** Papilo Expedíció – Perui keresztmetszet. Sáfrány József természet

Kampf József

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLMAGYARORSZÁG

Szeged

1970 APR 10

— **Emlékművet avattak a** Baranya megyei Siklóson, Kampf József fiatal szobrászművész alkotását.

— Sztereosz

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kampfl János,
szobrászművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1984 FEB 19

1021

Az Ybl Miklós tervezte Várbazár szobrászműtermeiben télen sem szünetel a munka. Az itt alkotó művészek kiállításokra készülnek, az idén felállítandó szobrokon dolgoznak. Kampfl János szobrászművész például a Tiszakécske főterére készülő felszabadulási emlékmű tervén dolgozik. A művet a község 40 éves felszabadulása ünnepén avatják fel

sterve
szerve

programozói
munkakörökbe

Számviteli főiskolai végzettségű, vagy közgazdasági középiskolával + ipari mérlegképes könyvelői képesítéssel, 5 éves szakterületi gyakorlattal rendelkezőket

önálló belső ellenőri munkakörbe

Bérezés az 5/1983. (XI. 12.) ME. sz rendelet szerint. Egyedülálló férfiak részére 2—3 ágyas szobákban biztosítunk szállást (30 év alatt térítésmentesen).

Pályakezdőknek nagyobb összegű előleget adunk, melyet meghatározott idejű munkaviszony után jóváírunk.

A pályázatokat, jelentkezéseket kérjük írásban vagy személyesen az MHD tiszafüredi gyáregység személyzeti és oktatási csoportvezetőjéhez benyújtani.

(1169.)

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kampfl János,
szobrászművész

NÉPÚJSÁG (HEVES)

NÉPÚJSÁG, 1984. február 19., vasárnap

1021

Alkotók a Várbazárban

Az Ybl Miklós tervezte budapesti Várbazár szobrász-műtermeiben télen sem szünetel a munka. Az itt alkotó művészek kiállításokra készülnek, az idén felállítandó szobraikon dolgoznak.

Kampfl János szobrászművész, a Tiszakécske főterére készülő Felszabadulási Emlékmű tervén dolgozik. A művet a község felszabadulása 40. évfordulója ünnepén avatják fel.

ÁRAK, VENDÉGEK, VENDÉGLÁTÓK

Mit hagyunk az étte

Mostanában, délidőben is tagadhatatlanul csendesebbek az éttermek Egerben. Vajon csupán az ősztől tavaszig tartó, közismerten kisebb idegenforgalom az oka, vagy a hús és mirelittermékek árának nemrég történt emelése is „begyűrűzött"? A vendég a korábbinál jobban szorítja a pénztárcáját, az eddiginél sokkal inkább meggondolja, hogy nyilvános helyen asztalhoz üljön?

A szakmában — nem titkolják — mindkét esetnek jelentőséget tulajdonítanak. Arról azonban egyelőre még szó sincs, hogy megkongas-

említsek: az aszalokon meg gyújtott *gyertya* egyérte műen a fogyasztók örömé hangulatát növelte, s talá eszükbe sem juttatta. hos

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kampfl János,
szobrászművész

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

1984 FEB 23

1021

ALKOTÓK A VÁRBAZÁRBAN. Az Ybl Miklós tervezte Várbazár szobrász-műtermeiben télen sem szünetel a munka. Az itt alkotó művészek kiállításokra készülnek, az idén felállítandó szobraikon dolgoznak. Kampfl János szobrászművész a Tiszakécske főterére készülő Felszabadulási Emlékmű tervén dolgozik. A művet a község 40 éves felszabadulása ünnepén avatják fel (felső kép).

9.55: Szívügyek. Francia tv-film. (Ism. Sz)
11.20: Képújság
14.55: Iskola-tv
16.40: Dmitrij Mengyelejev.
17.05: Képújság
17.10: 55 éves lenne. Vujicsics Tihamér. (Sz
17.25: Pedagógusok fóruma
18.00: Cselekvő értelmiség. (Ism. Sz.)
18.55: Reklám
19.10: Tv-torna. (Sz)
19.15: Esti mese. (Sz)
19.30: Tv-híradó. (Sz)
20.00: Ballada a katonáról. Szovjet film. (Ism.)
21.25: Panoráma. (Sz)
22.30: A hét műtárgya
22.35: Tv-híradó 3. (Sz)

Műsorajánlat

17.10: 55 éves lenne... Vujisics Tihamér: „A szüzesség aczéltüköre". Részletek a Szentendrei Theátrum számára készült daljátékból. Szövegét régi források nyomán írta: Békés István. Közreműködik: a Színművészeti Főiskola IV B. osztálya. Főszereplők: Juhász Róza (Putifárné), Mácsai Pál (József). Hirtling István (Jákob). Az Állami Népi Együttes kibővített zenekarát vezényli: Daróci Bárdos Tamás. Be-

22.00: Irodalmi műsor

A MÁV
Székesfehérvári
Járműjavító Üzem

FELVÉTELRE
KERES:

— lakatos,
— hegesztő,
— fémszerkezet festő
szakmunkásokat,

továbbá

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kampfl János,

PETŐFI NÉPE

nobrán m

1984 FEB 1 8

Emlékmű Tiszakécske főterér

1021

Az Ybl Miklós tervezte budapesti Várbazár szobrász-m
tálon sem szüpetel a munka. Kampfl János szobrászmův

az egyesületért

A Bajai Sporthorgász Egyesület már eddig is számos példás kezdeményezéssel hívta fel magára a figyelmet. E hagyományt az idén is szeretnék ápolni. *Dr. Sárközi István*, a nagymúltú egyesület elnöke az alábbiakban számolt be idei terveikről.

— Az elmúlt években tapasz-

sást is jól
leformálód-
fakulna. A
en és -fa-
rgalomba.,
knál kivá-
modell. A
ók — ame-
zoknyához,
yaránt vi-

tel.

gozik. A művet a közeg felszabadításának 40. évfordulójára a Tiszakécske főterére készülő Felszabadulási Emlékmű

KÖZLEMÉNYEK

NYELVTANULÁS = ÉLŐ NYELVEK SZEMINÁRIUMA. Alapítva 1949. Beiratkozás: szeptember 1–18-ig délután 14.00–19.00 óráig. Kezdőtől vizsgáig. Kedvező ár – hatékony oktatás. Budapest V., Fejér György utca 8. Telefon: 317-9644. MINŐSÍTETT NYELVISKOLA. (T28477)

HOROSZKÓPKÉSZÍTÉS, sorselemzés: 383-5383 (C847373)

ADÓSSÁGBEHAJTÁS törvényesen! Magánnyomozás! Monitoring-H. Kft. 209-4732. (T28899)

KÉREM, hogy aki 1972-ben végzett a budapesti II. Rákóczi Ferenc Gimnázium IV. E. osztályában, hívja fel a 06-30/492-241-es vagy a 06-26/394-046-os telefonszámot. (T29052)

A KESZTHELYI Ranolder Intézetben 1948-ban végzett tanulók szeptember 12-én, szombaton tartják találkozójukat. Gyülekezés 10–11-ig a főkapu előtt az iskolánál, majd bemegyünk. Levélcím: Kacsó Lajosné (Pilly Etelka) 1071 Budapest, Damjanich u. 36. III. 6. (T29139)

A PROMEX S.A. cég képviseletében, az ERNST&YOUNG cég mint végelszámoló, meghirdet azonnali eladásra, Romániában gyártott exkavátorokhoz (markolók) való cserealkatrészeket. Az alkatrészek megtekinthetők a budapesti raktárban. Kontaktus személy: **Cuzmin Andrei,** szervizfőnök. A lerakat címe: **Budapest XIV., Szegedi út 70.** Telefon: **369-9414,** mobil: **06-30-726-220.** (T29123)

A BUDAPESTI TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLA Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszéke felvételt hirdet tanítói végzettséggel rendelkezők számára **a német- és angolnyelv-oktató, -tanító** 5 féléves önköltséges, továbbképzésre, valamint **pedagógusok és óvódapedagógusok** számára 120, illetve 60 órás angol és német nyelvoktatói, módszertani továbbképzést indít. Érdeklődni és jelentkezni lehet 1998. augusztus 24-től 31-ig 9–15 óráig. Jelentkezés helye: Budapesti Tanítóképző Főiskola, 1126 Budapest, Kiss János altábornagy u. 40. Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék: 224-0800/875 Ügyintéző: Stefanovic Zsuzsanna. Helye: II. emelet 226. szoba. **Jelentkezés határideje: szeptember 1.** (T28029)

SZENTENDRE VÁROS POLGÁRMESTERE pályázatot hirdet a szentendrei "MALOM" Modern Képzőművészeti Központ Közhasznú Társaság **ügyvezető igazgatói** állására. **Az intézmény tevékenységi köre:** a szentendrei festészet történeti anyagának múzeumi bemutatása, Szentendréhez kötődő kortárs képzőművészet feldolgozása, bemutatása, a társművészetek és a kísérleti törekvések befogadása. Az intézmény megnyílik a beruházás első ütemében, 1998. novemberében 600 nm alapterületen, a második ütemben további 2000 nm kiállítási térrel bővül. **A pályázat benyújtásának alapfeltétele:** az intézmény beindítására és működtetésére vonatkozó szakmai és gazdasági koncepció, felsőfokú végzettség, művészettörténeti, illetve művészetmenedzseri ismeretek, angol vagy német nyelvismeret, széles körű kapcsolatok, jó kommunikációs készség. **A pályázat 1998. augusztus 31-ig nyújtható be Szentendre Város Polgármestere (2000 Szentendre, Városház tér 1–3.) címére, „MALOM KHT" jeligére.** Információ: (26) 312-912 Takács Gábor alpolgármester (T29181)

HALÁLOZÁS

SZOMORÚAN tudatjuk mindazokkal, akik még emlékeznek rá, hogy **DR. SZELÉNYI GÉZÁNÉ született LIDIA SPULSKÁJA** hosszan tartó, súlyos szenvedés után, életének 101. évében elhunyt. Búcsúztatása az orosz ortodox egyház szertartása szerint 1998. augusztus 24-én 9.30 órakor lesz a Farkasréti temetőben. (T28875)

SZOMORÚ szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy **CSÁSZÁR JÓZSEF** harmonikaművész 1998. július 27-én, 73 éves korában váratlanul elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása augusztus 25-én 13 órakor a Rákoskeresztúri új köztemető 53-as szóróparcellájában lesz. Gyászoló keresztlánya és családja. (B029840)

TETTEMANTI TIBOR okl. bányamérnök életének 84. évében – betegségét türelemmel viselve – július 27-én békességben elhunyt. Végső akaratát tiszteletben tartva, csendben eltemettük. Minden külön értesítés helyett a gyászoló család. (T29122)

MÁG BERTALANNÉ sz. Kelemen Éva, „az írók gépírónője" 76-ik életévében elhunyt. Gyászolják rokonai, barátai, mindenki, aki szerette. Búcsúztatása augusztus 28-án 10 órakor lesz a Rákoskeresztúri temető 53-as szóróparcellájában. (T29177)

Ezúton értesítjük, hogy Édesanyánk,
Tóth Imréné dr. Varga Gabriella
életének 56. évében váratlanul elhunyt.
Temetése 1998. augusztus 27-én 14 órakor lesz
a Farkasréti temetőben.
Gyászmise 17.30-kor a Krisztinavárosi templomban.

(T29188)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

DR. SZELECZKY JÓZSEF gyermeksebész főorvos családja köszönetet mond mindazoknak, akik drága halottunk temetésén részt vettek, akik fájdalmunkban részvétükkel osztoztak. Szeleczky-Zsoldos család. (T29142)

ÁLLÁST KERES

MAGYAR–ANGOL szakos fiatal, általános iskolai tanárnő Dél-pesten állást keres. Este: 378-1353. (T29118)

ÁLLÁST KÍNÁL

BUDAI katolikus gimnázium keres 6 órás konyhai kisegítőt. Telefonon érdeklődni lehet 8 órától 15-ig a 466-5072-es számon. (T28241)

A Budaörsi Illyés Gyula Gimnázium és **KSZKI** (Budaörs, Szabadság út 162.) számítástechnika-tanárt keres. Bér megegyezés szerint, szóba jöhet főállás, mellékállás. Érdeklődni lehet

PEDAGÓGUSOKNAK lakhely szerint tanulási képességeket fejlesztő tanfolyamok (óvodától egyetemig) vezetéséért **ösztöndíjat** fizet: MF STUDIUM Alapítvány, 1152 Budapest, Szilaspark 32. Tel.: 418-5340, 410-6679, 06 (30) 843-132. Faxbank: 233-3666/1006, Internet: /www.iridium.hu/mf studium/ (B029705)

ENVIRONMENTAL MANAGEMENT COORDINATOR wanted. Position with leading Hungarian NGO. Must have good English skills (Russian a plus), independent thought, university diploma related to environmental management. 06-1/322-8462 (T29039)

VEZETŐ biztosító társasághoz főleg személybiztosítási területre érettségizett üzletkötőket

SZOLGÁLTATÁS

TEMETÉSFELVÉTEL, női alkalmi és gyászruhák árusítása a Budapesti Temetkezési Intézet Rt. Kegyeleti Stúdióiban, Budapest I., Batthyány u. 13. (tel.: 201-1019), IX., Üllői út 95. (tel.: 215-0087). (T27491)

REDŐNY-, szalagfüggöny-, reluxakészítés árengedménnyel. 3603-268, 06-30/245-323. (B028079)

REDŐNYÖSMUNKÁK, reluxák, harmonikaajtók, szalagfüggönyök, napellenzők, szúnyoghálók bemutatóterme. 240-3731, 06/20-270-135 (B029172)

REDŐNYÖSMUNKÁK, reluxák, harmonikaajtók, szalagfüggönyök, szúnyoghálók, napellenzők részletfizetésre. 240-8783, 06/20-287-160. (B029173)

SZOBAFESTÉS, mázolás. Tel.: 06-23/311-292, 06-30/902-679. (B029359)

TELEVÍZIÓ, videó gyorsszerviz. 06-30/483-391. (B029204)

VILLANYSZERELÉSI anyagok: MEGAWATT Villamossági Szaküzleteiben. Bp. III., Szentendrei u. 93. Tel./fax: 368-7064, 439-5002. Bp. XV., Vasvári Pál u. 30/a. Tel./fax: 419-4919, 419-7157. (B029139)

CSERÉPKÁLYHÁS. 368-4312. (B029293)

DUGULÁSELHÁRÍTÁS! 407-0307 (T28675)

KÖLTÖZTETÉS! 262-1480 (T28703)

PARKETTÁSMUNKÁK. 330-1043 (CH-594/98)

REDŐNYÖSMUNKÁK, gyorsjavítás. 06-20/654-910 (T28925)

FESTÉSI munkákat azonnali kezdéssel vállalunk. Telefonszám: 375-9596. (T28954)

VASÉRT, színesfémért lomtalanítok, bontok. Telefon: 06 /30-937-768. (B029801)

ZENEKAR lakodalmakat, rendezvényeket vállal. Telefon: 06 (30) 937-768. (B029804)

PARKETTCSISZOLÁS. 210-4010. (B029921)

VÁLLALKOZÁS

VÁROSLIGETHEZ közeli, exkluzív, 90 nm-es iroda kiadó. Telefon: 251-1812 vagy 342-0252.

ALBÉRLET

DIÁKLÁNYNAK távfűtéses szoba kiadó a Pozsonyi úton. Érdeklődés: 329-5019. (T29057)

EGY, esetleg két diáknak, vagy diáklánynak szoba kiadó XIII. kerület, Babér utcában. Telefon: 330-2292. (T29058)

A Kertészeti Egyetemhez közeli, tiszta, csendes kiadó lakást keres egyetemista fiú. 06-32/311-231, 06-30/439-191. (T29143)

ALBÉRLET diákoknak kiadó, fürdőszobahasználattal, külön bejáratú, diák áron. Telefon: 222-9408. (C847493)

INGATLAN

RÁKOSSZENTMIHÁLYON eladó háromlakásos, 400 nm-es, új, vállalkozásra is alkalmas családi ház, 300 n.-öles telekkel, garázzsal, csere is érdekel. 405-0590, 06-30-228-120. (T28510)

ZUGLÓ zöldövezetében kétlakásos, kétszintes családi ház kerttel, garázzsal családi okból sürgősen eladó. Irányár: 19 500 000 Ft. Telefon: 363-7109. (C847452)

AMERIKAI házak igény szerint szenzációs árakon. Telefonszám: 06-27/348-438. (T28917)

CSOBÁNKÁN eladó panorámás belterületi 221 n.-öl bekerített telek gyümölcsfákkal, 27 nm-es faházzal, 14 nm-es melléképülettel. Víz, villany van, utca szilárd burkolatú. Érdeklődni: 285-4675. (B029718)

SIÓFOKTÓL 15 km-re, a nagyberényi szőlőhegyen 1200 n.-öles szőlő és gyümölcsös, 2 szoba, komfortos, borpincével, teljes felszereléssel, termő szőlővel eladó. 06-1/406-4758. (B029644)

ELADÓ Angyalföld kertvárosában 100 nm alapterületű családi ház, 3 szobás, 2 db garázzsal, XIII., Unoka utcában. Irányár: 16 M Ft. Érdeklődni lehet telefonon munkanapokon: 8–17-ig: 350-3225. (C847471)

VENNÉK 1,5 szobás, világos, csendes lakást a belső kerületekben. 06-30/906-135. (B029785)

DUNAALMÁS üdülőövezetében, Fűzi-hegyen 420 n.-öles bekerített telek, 30 nm-es alápincézett faházzal, vízzel, villannyal eladó. 329-0580, este. (C847467)

BÜKFÜRDŐI másfél szobás apartman auguszt[illegible] átadó.

Kampfl József szobrán

1998.VIII.19.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS

SZERDA				CSÜTÖRTÖK				PÉNTEK			
ÉNY	DNY	ÉK	DK	ÉNY	DNY	ÉK	DK	ÉNY	DNY	ÉK	DK
Fronthatás:				Fronthatás:				Fronthatás:			
NINCS	*NINCS*	*NINCS*	*NINCS*	*HIDEG*	*NINCS*	*NINCS*	*NINCS*	*HIDEG*	*HIDEG*	*HIDEG*	*HIDEG*
18/27	18/31	14/28	19/32	17/25	18/29	13/26	16/30	16/22	17/26	13/28	18/27

éjszakai/nappali hőmérséklet °C

Világvárosok időjárása

	Szerda		Csütörtök		Péntek	
ATHÉN	napos	33	napos	31	napos	32
BÉCS	napos	26	felhős	27	felhős	27
BRÜSSZEL	napos	22	felhős	26	felhős	26
ISZTAMBUL	napos	30	napos	30	változó	32
JERUZSÁLEM	napos	37	napos	35	felhős	34
LONDON	derült	24	felhős	24	felhős	26
LOS ANGELES	változó	26	változó	26	derült	27
MIAMI	zivatar	33	változó	33	változó	33
MOSZKVA	felhős	23	napos	18	felhős	21
NAGYVÁRAD	derült	35	változó	31	zivatar	27
NEW YORK	változó	26	derült	28	derült	29
PÁRIZS	napos	26	felhős	27	felhős	27
POZSONY	napos	25	bapos	27	napos	28
PRÁGA	derült	27	esős	27	felhős	24
RÓMA	napos	33	zivatar	29	zivatar	28
SYDNEY	esős	21	esős	18	felhős	17
UNGVÁR	napos	26	zápor	24	zápor	23
ÚJVIDÉK	felhős	33	változó	29	zivatar	27
VANCOUVER	felhős	22	felhős	19	felhős	21

Napkelte: 5 óra 45 perc
Napnyugta: 19 óra 50 perc

Vízhőmérséklet

Balaton	26 fok
Fertő-tó	24 fok
Velencei-tó	24 fok
Tisza-tó	26 fok
Adriai-tenger	27 fok
Égei-tenger	25-28 fok
Fekete-tenger	26-29 fok
Földközi-tenger	23-28 fok
Atlanti-óceán	17-23 fok

Széljelentés (Beaufort)

Balaton	3 / 4
Fertő tó	4 / 5
Velencei-tó	3 / 4
Tisza-tó	3 / 4

Fontosabb telefonszámok

Orvosmeteorológia	(88 Ft/perc)	06-90304612
Dél-Európa		06-90304645
30 napos előrejelzés		06-90304628
Távolabbi kilátások		06-90304631
Széljelentés		06-60505055
Élőszavas tájékoztatás	(180 Ft/perc)	06-90504001

Készítette: OMSZ

Pollenjelentés

A parlagfű virágporának koncentrációja a déli országrészben már meghaladta a „nagyon magas„ kategória határértékét, de másutt is magas. A szintén fontos allergén, az üröm pollenje is magas koncentrációban száll. ÁNTSZ INFO

A MAGYAR NEMZET következő száma augusztus 21-én, pénteken jelenik meg.

IVÓKUTAT AVATTAK a Józsefvárosban, a József körút és a Krúdy Gyula utca sarkán. A Józsefvárosban két éve indult egy komplex arculatváltási terv végrehajtása. Ennek keretében a kerület minden parkjába és az arra alkalmas közterületére díszkút kerül. A program során elsőként kedden felavatott kút Kampfl József szobrászművész tervei alapján bronzból, gránitból és mészkőből készült.

LÓVERSENY Erzsébet királyné emlékére. Gödöllőn rendezik meg augusztus 20-án és 21-én a Grassalkovich Kupa 1998. díjugrató versenysorozatot. A program mindkét nap reggel tíz órakor kezdődik a királyi kastély felső kertjében. Az Erzsébet királyné-emlékversenyre 21-én, pénteken délután kerül sor.

ERDŐTŰZ Makó közelében. A tűzoltókat kedden kora délután értesítették, hogy mintegy 600 hektáron ég egy fiatal akácos aljnövényzete és lombkoronája a Makótól 15 kilométerre lévő Csikóspusztán. A tűzhöz a makói, az orosházi, a mezőkovácsházi és a szegedi tűzoltókat is riasztották, akik néhány óra alatt elfojtották a lángokat. A tűz okának vizsgálata folyik, de feltételezik, hogy a tűzgyújtási tilalom ellenére tarlóégetést végeztek.

MOZAIK

CSALÁDI VÉRADÓ NAPOT rendez az idén is augusztus 20-án és 21-én a budai várban az Országos Vérellátó Központ a Budavári Általános Iskolában (I. kerület, Tárnok utca 9–11.) reggel nyolc és délután öt óra között. A szervezők a rendszeres véradókat éppúgy várják, mint azokat, akik még soha nem vállalkoztak erre.

ELGÁZOLT tolatás közben a Somogy megyei Büssün személygépkocsijával, egy árkon átívelő hídon, hétfőn egy 17 éves helyi lakos egy kétéves kisfiút, aki a kórházban meghalt.

ÉLETÉT VESZTETTE Veszprém megyében, Ábrahámhegy belterületén hétfőn egy 55 éves helyi lakos, aki kerékpárjával az út partoldalának ütközött.

VÁDEMELÉSI JAVASLAT a bolti sorozatgyilkos ellen. A BRFK lezárta a vizsgálatot Erdélyi Nándor ügyében, és vádemelési javaslattal továbbítja azt a Fővárosi Ügyészségre. Az elmúlt évek egyik legsúlyosabb bűncselekményének gyanúsítottjával szemben több emberen elkövetett emberölés, emberölés előkészületének bűntette, lőszerrel, lőfegyverrel való visszaélés, illetve közokirat-hamisítás és hamis vád bűntett alapos gyanúja miatt éltek vádemelési javaslattal.

MÉLYFAGYASZTOTT csecsemőhullát találtak a főváros XIII. kerületében, a Garam utca 32. számú ház kapuja alatt egy kukában. Fagyott állapota miatt a kisdednek még a nemét sem tudták megállapítani.

ŐRIZETBE VETTEK egy magyar állampolgárt a grúz Interpol-iroda munkatársai a grúz bűnügyi rendőrség segítségével Tbilisziben. A grúz–magyar származású, magyar állampolgárságú Damenija Csaba filmrendező magyar bűntársával, Sz. I.-vel 1996-ban háromszázmillió forintot sikkasztott a Művelődési és Közoktatási Minisztérium pályázati pénzeiből. Miután nemzetközi körözést adtak ki ellene, külföldre szökött, és több országban, köztük Grúziában is feltűnt hamis útlevéllel. A letartóztatottat hamarosan átadják a magyar hatóságoknak.

EGYMILLIÓ KÍNAI kerülhet újra a szegénységi küszöb alá a hetek óta tartó, eddig már több mint kétezer emberéletet követelő kínai áradások következtében. A legutóbbi, augusztus elején közzétett hivatalos mérleg szerint 240 millió embert, a lakosság ötödét „érinti" az árvíz, 5,58 millió lakóépület dőlt romba és több mint 12 millió rongálódott meg. Összesen 12,8 millió embert telepítettek ki. Mezőgazdasági károk 21,53 millió hektár megművelt területet értek, e földekből 4,78 millió hektárnyi teljesen tönkrement.

LAST MINUTE NYÁR!!!

ÚJ APARTMANLAKÁSOK,

A Szent István Bazilika

A gyermekek és az aggok is jegyük ellenében

pontosan megkapják tejadagjukat

A főváros közgyűlése

A főváros törvényhatósága közgyűlést tartott, amelyen Homonnay Tivadar főpolgármester megnyitóbeszéde után Orbay Dénes tanácsnok ismertette a belügyminiszter által jóváhagyott közgyűlési határozatokat. Beliczay Imre tanácsnok a főváros multévi zárószámadásáról és vagyonleltáráról tájékoztatta a közgyűlést. A szociáldemokraták részéről helytelenítették, hogy a Beszkárt a lóversenyekre autóbuszjáratokat indít, ugyanakkor pedig üzemanyaghiány miatt fenntartja a korlátozó intékedéseket más vonalakra. Kérték még, hogy több vonalon rendszeresített pótdíjakat szüntessék meg. Szebeny József tanácsnok válaszában közölte, hogy a lóversenyekre nem járnak autobuszok, csupán három kiemelkedő lóversenynapra engedélyeztek különjáratot. A Beszkárt bevételei igaz, hogy nagy mértékben emelkedtek, de ugyanolyan mértékben emelkedtek a kiadások is, a pótdíjak megszüntetésére tehát ezidőszerint nem kerülhet sor.

A közgyűlés a Beszkárt új igazgatóságának tagjai megválasztása után interpellációkra tért át. Mohai Gyula a lóhúsüzemi alkalmazottak sérelmeit tette szóvá. Második interpellációjára Rosta János tanácsnok közölte, hogy Budapesten a gyermekek, betegek és öregek jegyük ellenében *pontosan megkapják tejadagjukat.* Kérte, hogy az esetleges visszaéléseket közöljék a polgármesterrel a bizottsági tagok. A kávéházakban történő tejkiszolgáltatást azért rendfelték el, hogy olyanok is tejhez jussanak, illetve tejeskávéhoz, akik nem vezettek saját háztartást és a tejeskávé kiszolgáltatását éppen ezért délig korlátozták. Az ehhez szükséges tejet egyébként a budapesti tejfelhozatalnak abból az 5%-ából fedezik, amit a kávémérések részére tartottak fenn és ez oly csekély, hogy a főváros tejellátásában számításba sem jön.

Ezután *Gidró* László, a közszolgálati alkalmazottak helyzetének megjavítása tárgyában intézett interpellációt a polgármesterhez, akinek nevében Orbay Dénes tanácsnok adta meg a választ és közölte, hogy a tisztviselők illetményeinek rendezése a kormány hatáskörébe tartozik, de Homonnay Tivadar főpolgármester már írásos beadványt intézett ebben az ügyben a pénzügyminiszterhez, akitől választ is kapott, olyan értelemben, hogy a kormány megértéssel foglalkozik a tisztviselők helyzetének javításával.

A közgyűlés és az interpelláló bizottsági tag is tudomásulvette a polgármesteri választ, s ezután az elnöklő Homonnay Tivadar főpolgármester a közgyűlést berekesztette.

Mennyi vizet párologtatnak el a fák

A természettudósok kiszámították, hogy egyetlen erdei fa egy nyári meleg napon átlag 400 liter vizet párologtat el a levegőben. Ha egy bükk-erdőből egy év alatt elpárolgott víz, eső alakjában *visszahullana* a földre, illetőleg az erdő területére, ugy, hogy onnan lefolyással nem birna, sem ujból el nem párologhatna, 20 cm. magas vízréteg boritaná az erdő talaját.

SPORT

A labdarúgásunk új nagy próbája lesz a genfi svájci—magyar találkozó

Huszonharmadszorra találkozik ma Genfben labdarugó válogatottunk a svájciak csapatával. A genfi mérkőzésre a magyar csapat a következő felállítás-tervvel utazott el: *Tóth-Szücs, Olajkár II., — Szalai, Sárosi III. Perényi — Kmcses, Marosvári, Zsengellér, Bodola, Tóth III.* A svájci csapat csapatfelállítását eddig még nem tették közzé.

Hogy a mérkőzés milyen eredményt hoz, erre nézve csak a játékosok kondíciójából következtethetünk. Labdarugóink már hosszabb idő óta nem mérték össze erejüket külföldi csapatokkal, úgyhogy nem tudni, ez az összeállítás mire lesz képes a svájci csapattal szemben. A svájciak legutóbb áprilisban a horvátok fölött aratták 1:0-ás győzelmüket. Ez mindössze, amelyből következtetést vonhatunk le a 23. svájci-magyar találkozó eredményére. Idegenben mindig nehezebb volt jó eredményt elérni, mint honi pályán. Reméljük, hogy a magyar csapat svájci földön is eredménnyel száll síkra a magyar színek becsületéért.

A Svájcba utazó csapattal tartalékként *Szusza, Lakat* és *Csikós* is kiutazott.

A kolozsváriak győztek az országos gazdász-vivóbajnokságon

A *Honvéd Tiszti Vivó Klub* május 15-én kezdődő nagyszabású versenyén igen nagy vetélkedésre van kilátás. Ennek keretében fog eldőlni a főparancsnokság vándordíjának ezévi sorsa. Annak idején ugyanis a honvéd főparancsnokság a Honvéd Tiszti Vivó Klub kérésére értékes vándordíjat (Hunyadi János bronzszobra) tüzött ki a legjobb eredményt elérő hadtest csapata részére. Most a kolozsvári versenyek során hetedízben küzdenek érte. *Legutóbb a székesfehérvári hadtest szerezte meg a vándordíjat*, előzetesen kétízben a kassai, ugyancsak kétízben a pécsi hadtest, egyszer pedig a budapesti vegyesdandár birtokába került az értékes vándordíj.

Kolozsvár társadalma különös érdeklődéssel és szeretettel várja az ország minden részéből odasereglő tiszti vívókat.

150 nevezés érkezett a BBTE vasárnapi tornaversenyére

A BBTE vasárnap délelőtt 9 órakor rendezi Pasaréti úti tornacsarnokában Toldi vándordijas tornaversenyét, amelyre 150 nevezés érkezett.

Ma délután kezdődnek a Millenáriuson a kerékpáros és motorvezetéses versenyek

Vasárnap délután ½4 órakor indul meg a Millenáris sporttelep betonteknőjében az országos kerékpáros és motorvezetéses pályaversenysorozata. A megnyitó nap kitünő sportot ígér. Az Aranykerék viadalok során a BSzKRT SE, Kitartás KK, FTC, Kispest-Szentlőrinc KK, Póstás SE, Sólyom KE, Törekvés SE és a WMTK válogatottjai mérköznek egymással a négy olimpiai bajnoki versenyszám mellett. A 20+20 km.-es motorvezetéses versenyben Pataki, Nagy, Szekeres, Liszkai és Zsendelér indul. A műsort 30 körös párosverseny és több repülőszám egészíti ki.

*

Az országos gazdászbajnokságok küzdelmei hétfőn kezdődtek a kardcsapatversenyekkel nagyszámú érdeklődő előtt. A bajnoki címet a Kolozsvári Mezőgazdasági Főiskolai Sport Egylet csapata szerezte meg, amely mindhárom ellenfelét legyőzte: a debreceniek ellen 11:5, a keszthelyiek ellen 13:3 és a magyaróváriak ellen 10:6 arányban győzött.

A kardcsapatbajnokság végeredménye: 1. Kolozsvár 3 győz. 2. Debrecen 1 győz. 3. Magyaróvár 1 győz. 4. Keszthely 1 győz.

A gazdászbajnokság második napján a kard egyéni küzdelmeket bonyolították le 16 indulóval. Eredmény: gazdászbajnok: Kolics Kolozsvár 8 győz. 2. Istók Kolozsvár 6 győz. 3. báró Haupt Magyaróvár 5 győz.

— **Hasznos előadások Eskü-út 5. sz. alatt.** Ma szerű ételeknek kevés zsirral való elkészítése, kevés lisztből, burgonyából izletes tésztafélék sütés-főzését, ezzel kapcsolatban a villanyhely, egyes- és kettős-főzőlap takarékos kezelését mutatják be az Elektromos Művek Eskü-úti villamos konyhájában. Előadások: hétfőn, csütörtökön és pénteken d. e. 10 órakor, továbbá szerdán d. u. 5 órakor. Belépés, ruhatár, díjtalan.

Divatos bluzok nyári szoknyák
Bihari IX. Üllői-út 41. (Ferenc-krt. sarok) Telefon 389-153.

A BAROSS SZÖVETSÉG TAGJAI

Vászon, Kelengye, Asztalnemű
KIRSCHNER
IV., Váci-utca 30|b

Keresztény kereskedők és iparosok kirakata

Testvér! Csak keresztény fényképészmesternél dolgoztass

nagyenyedi BORSAY JÁNOS fényképész műterme, VI. ker., Király-utca 72. sz. Telefon: 224—316.

L'ART fényképműterem. Tul.: Tóvölgyi Jánosné, VII., Erzsébet-körút 56. Telefon: 222—067.

BRUNHUBER BÉLA udv. és kamara fényképész: VIII., Baross-utca 61. sz. Telefon: 134—178.

Ezüstrókák, bundák stb. nagy választékban
Katzer Árpád
SZŰCSMESTER
főh. udvari száll.
VI., Nagymező-utca 23

Teniszütő Balonkabát
Wiva SPORT
Budapest, IV., Türr István-u. 7

TIPUS CIPŐ is
Fábián cipőszaküzletből IV. Váci-utca 19.

Mendőlné zongoraterme
Bezerédi-utca 10. Tel.: 140-352
Eladás - Vétel - Bérlet.

Szőnyeg
magyarperzsa, torontáli takarók, butorszövetek stb.
Kurucz F. Károly
IV., Semmelweiss u. 4. Tel. 184-324

Könyvcs
PFEIFE
Ferdinándtól
IV., Kossuth Lajos-u. Telefon 185-730

Cipő
elegáns, jó, olcsó
Domonkos-nál!
VI., Teréz-körút 27
Fióküzlet nincs
45 éves cég

Butort
Mózes Istvántól
Szent István-körut 11.

Sajátkészitményü BUTORT
fizetéskedvezménnyel
Dohány-u. 27.
SIEBOLDNÉ

TIPOLD
Rákóczi-ut 61.
Divatcsarnok kal szemben
ZONGORÁK
Olcsó árak
Nagy választék veszek, cserélek
Telefon 13 28-45

SZŐNYEG
magyarperzsa, torontáli
Császártól
IV. Petőfi Sándoru. 3 (udvarban).
Telefon: 382—034

ING
mérték után is
trikó alsóruházat
BAZSÓ
VIII. Baross-u. 66

TÓTH JÁNOS
Hangverseny hegedü-épitő mester, Bpest, Kossuth L.-u. 8, Magy. Kir. Zeneművészeti Főisk szállitója stb. Fizetési kedvezmények, dijtalan árjegyzék. Hiteles becslés

Ezüstrókát
bundát. bolerot
POREMBA
szűcstől
Károly király út 28. Tel.

EHALI
Andrássy-út 15
legnagyo kereszte vállalat
olcsó árak

Üveg
kovácsolt vas-, biedermeyer-, styl- és modern csillárok nagy választékban
BUGYI csillárszalon
VI., Teréz-krt. 17. Telefon: 121—847.

Arany ezüst ékszer
eladás, beváltás, alkitás
Órák nagy válasz ékban.
Wiermann'tel és Szombath
VII. Dohány-utca 7. szám.

BUTOROK
nagy választékban
Kispesti és Pest-környéki műasztalosok szövetkezete mint az IOHSZ tagja
VIII. Baross-utca 1.

RÁDIÓ
és alkatrészei, gramofon és erősitő berendezések, villamossági cikkek, zseb ámpaelem
LONGAVOX
filmes hangfelvevő és leadókészülékek
MAULIS RÁDIÓ-TÓL
Ráday u. 11. Tel.: 186-203

Balázs cipő
hatóságilag kijelölt üzlet
Múzeum-körút 11.

Vászon fehérnemü kelengye
MÖSSMER
cégnél
IV., Váci-u. 1.

ÜRMÖSSY és EÖRDÖGH
SZÖVET, SELYEM, VÁSZON
IV., Petőfi Sándor-utca 3. (Az udvarban.)
Gerescher
cipőt IV., Muzeum-körut 33

Fáth
harisnya készitő
Budapest Ferenciek-tere 2.

Ádám J.
finom úriszabósága
II., Lánchid-u. 7-9
Telefon 350-586
Nagy választék!

BUTOR Molnár-nál
VI., Nagymező-u. 30
Modern kombinált szoba, kárpitos árú, háló, konyha.
Fizetési kedvezmény
Telefon: 115—528.

FÉRFI ING
URI DIVAT cikkek
özv. Glass Viktorné
Múzeum-körút 1.

BUTORT
nagy választékban
MAYER-nél
VIII. Szerdahelyi-u. 10 — Kis rezsi, olcsó ár.

CIPŐT
TIMÁRTÓL
RÁKÓCZI-ÚT 52

OLCSÓ — JÓ
BUTORT
RÉSZLETRE IS
csak MEISZTERNÉ
ANDRÁSSY-ÚT 6

Tóth László
gyermekruha szaküzlet
BP., IV., MUZEUM-KÖRUT 27.

HIRDESSEN a Magyarságban

Bácskai Béla

Önmaga sorsát mintegy előre sejdítvén vetette papírra *Horst Wessel*, a nemzetiszocialisat Eszme diák-vértanuja: „A vörösfront és reakció lelőtte bajtársak lélekben velünk menetelnek továbbra is". Bácskai Béla „három fegyvergolyó érte. Körülbelül egy fél óráig élt még zokogó élesége karjaiban...." Meghalt. *Málnási* dön melegszavú nekrológot írt a „Magyarság"-ban. *Oláh* György az „Egyedül agyunk"-ban emlékeztett meg róla. Hatatékát maga vitéz *Imrédy* pártezető rendezi sajtó alá. *Nemzetiszocialistától* kapta mindezt halálában. Bácskai. többiek csak legyintettek: ugyan mit filozófus: eszmék bolondja.„ A magyar ndolkodót még az Ady Endre megénelte „hazafias árok" sem fogadja, — csak *árva csönd és fájó hallgatás* a „magyar" zvélemény részéről.

A népszerű *„Filózófiai negyedórák"* gazgon csorduló anyagából válogattuk össze en gondolatokat; *nemzetiszocialista lelkben, hogy még egyszer visszhangra találjanak.*

„Az emberek nem látják a kultúránk ületén mutatkozó szörnyű repedéseket. Elpráztatják őket *felszines civilizációnk mis csillogása.* Nem látják, hogy az ősök tal épített monumentális építmény már skadozik, mert téglai közül szétporladt maltert összekötő harmónia. *Nem látják lélek és kultura hiányát.*"

„Bünbeesett lelkek vagyunk. Az önzés szeretetlenség, a kétségbeesés és a vilálykodás uralkodik rajtunk. Új, bűnös abilonban élünk, amely úgy látszik, *megett a pusztulásra.*"

„Diszharmónia van életünk és művészeink között. A művészet és az irodalom köött.Az élet és az irodalom között. A művészet egy-egy ága messze távolodik a köönségtől, az irástudók egész szektái írnak nmaguknak."

„Ha az idők megértek a nagy csodákra, legnagyobb személyiségekre van szükség, kik a termést learatják, mert különben z idők kalászából hiába pergenek ki a nagok, az elszalasztott történelmi alkalnak az elkótyavetyélt pillanatok."

A nagy személyiségről

„A nagy személyiség az, aki meg tudja alálni *a szétágazó véleményeket ismét gybefoglaló szintézist,* aki meg tudja látni a széthúzó törekvések mögött a közös karatot, aki megtalálja és kimondja a űvös ormulát. amelyet meghallva, az llenfelek abbanhagyják a vitát és gondolik: „Tulajdonképpen és is ezt gondoltam. is ezt akartam."

„A nagy vezető személyiség izző és sztító tűz, amely elovasztja az emberek özönyét és elválasztja a saalkot az acél. Vele szemben senki sem lehet közönyös, vagy vele, vagy ellene, de választ nia kell."

„Nem az az irányító személyiség, akinek lső hatalma van, hanem az, aki a masabb erkölcsiségre saját körben példát utat és ezáltal a saját körén túl is hasznosan befolyásolja a közösség életét."

„A nagy személyiségeknek joga van a ilvánosság elé lépni, de nincs joga manéletre. Magánélete is nyilvános. A tucatbernek joga van magánéletet élni, de csen joga a nyilvánosság elé lépni."

„Aki behatóan tanulmányozza a nagy dvezérek és politikusok életét, azt látja a művészetben és a tudományokban is közepest meghaladó alkotásokat hoztak re nem egyszer. Július Caesar kitünő rténetíró volt. Marcus Aurelius római szár nagy filozófus. Második Frigyes császár vadászati szakíró. Nagy Frigyes átlan felüli zeneszerző. Atyja, a katonakiy, akiről a művészet iránt való érzéketség vádja terjedt el, ügyeskezű festő. inyi Miklós hadvezér és költőfestő. Konk politikusa közül Mussolini kitünő ndarabíró, Hitler festő és építész. De csak a politikusik és hadvezérek árulk el más téren is tehetséget, hanem a *gy alkotók is gyakran kitünő politikusok katonák.* Platon a szabadságát és élét kockáztatta politikai eszményeiért, mek azóta sem szüntek meg alakítani az aberek gondolkodását. Descartes kitünő atona. Francois Bacon politikus és miszter. Leibnitz a nagy német matematikus politikus. Talán csak a zenészek köött ritka a politikai tehetség. De talán sak az érdeklődés, nem pedig a tehetség iánya miatt. *Beethoven,* midőn egyszer agyon dicsérték előtte Napóleon katonai senijét. megjegyezte: „Ha hadvezér volék, én is meg tudnám tenni ugyanezt." ehetséges, hogy nem volt igaza. De az izonyos, hogy *az igazán nagy zsenik mindig több irányban tehetségesek.*"

„Az élet minden élőlény számára harc, melyből senki sem vonhatja ki magát. Nem mondhatjuk, hogy majd jövök holnap vagy holnapután. Aki elkerüli a harcot, azt a harc keresi föl. Aki nagyon ragaszkodik az élethez, elveszíti azt. Aki elszokott a küzdelemtől, annak az első rákényszerített csatában el kell buknia."

„A nagy dolgok a lehetetlenség ellen való erőfeszítésből születtek meg. *Csak aki „veszett ügyekért" vállalja a harcot, érdemelheti ki a világ csodálatát.* A világ bámulata fordul a finn nép felé, amikor szembeszállt elkerülhetetlennek látszó végzetével. És sikert aratott!"

„Minden magas kultúrát megteremtő nép vezetett hódító hadjáratot. Kultúrális virágzásának csúcspontja, mint ugyanannak a belső erőnek megnyilvánulása, rendszerint egybeesik hódításainak korszakával. Nagy Sándorral egy korszakban élt Pláton és Aristoteles. Nagy Sándor hódításai terjesztették el a hellenisztikus kultúrát. A római hódítók a római, az arab hódítások az arab kultúrát terjesztették el, Európa hódításai pedig a világcivilizáció kialakulását eredményezték. Minden háború pusztít, de a *pusztítás nyomán gyakran új élet fakad,* néha szebb, termékenyebb, virágzóbb a megelőzőnél."

Az érték és mértékről

„A liberális fölfogás nem ismerte el, hogy az élő valóságok között megkülönböztethetők *biológiailag értékesek és értéktelenek.* Minden azonos, ami emberi vonásokat hord — vallotta. *Téves humanizmusból* kiindulva, a biológiailag alacsonyrendű embernek, a született bünözőnek, az örökletes betegnek ugyanolyan életlehetőségeket követelt, mint az egészségesen született egyénnek."

„A liberális felfogással szemben az új eszmevilág éles különbséget tesz biológiailag értékes és értéktelen ember között. *Követeli az örökletes betegek szaporodásának és célszerűtlen fajkeveredésének meggátlását.* Fajhigiénia segítségével lehetővé teszi egy *biológiai arisztokrácia kifejlődését,* hogy a bilológiailag értékesek ismét a népesség túlnyomó többségét alkossák és ezáltal a kultúrszint növelésének biológiai föltételei beteljesedjenek."

„Egy kultúra eszmevilága adja azon közös mértéket, amelyek az alkotást és az alkotás értékelését egyáltalán lehetővé teszik. Mert *mérték nélkül nincsen érték.*"

Az egyén és közösségről

„Az egyéni önzés jogát és a szabadversenyt hirdető liberalizmussal, valamint az egyéni kezdeményezés ösztöneit kiölő kommunizmussal *szemben az új politikai mozgalmak elismerik az egyéni öntevékenység fontosságát,* de az egyének öntevékenységének egymás és a közösség érdekében való *összeegyeztetését és az egyének közötti verseny igazságosságát biztosító megrendszabályozott verseny* bevezetését követelik. Az egyének összeegyeztetett és a közösség érdekében megszervezett öntevékenysége óriási mértékben fölfokozza a közösség energiáit."

„A közösség ellenállóerejét nemcsak a közösség tagjainak egyéni aktivitása, hanem külön közösségi összetartó erők, *biológiai és lelki erők is fokozzák.* A közösség ereje még párhuzamos törekvések esetében is *több az egyéni erők összességénél.*"

„A közösségi kapcsolat célja az *egyének erejének célszerű együttműködés által való felfokozása* oly feladatok végrehajtására, amelyeket az egyes egyének egyedül végrehajtani nem tudnak. Nem célja a közösségi kapcsolatoknak, hogy gátolja az egyént egyéni céljai végrehajtásában. Az egészséges közösségi kapcsolat csak közösen megvalósítható célok érdekében való együttműködés, *anélkül, hogy az egyéni jellegű feladatok végrehajtása emiatt kárt szenvedne.*"

„A közösségi erkölcstan — elvileg — nem ellentétes a helyes, — az egyének közötti erkölcsi viszonyokat vizsgáló — *individuálisztikus erkölcstannal.* Magában foglalja azt és kiegészíti az egyén és a közösség között fennálló erkölcsi viszonyok, valamint a közösségek között fennálló erkölcsi viszonyok vizsgálatával. Éles ellentétben áll azonban a radikalizmus *erkölcsi nihilizmushoz vezető tanításával,* mely szerint az ember cselekedeteit a „természetes önzés" irányítja és ennek nevében az egyén számára korlátlan szabadságot követel."

A világnézetről

„Hogyan keletkezik egy új közös világnézet? *Nem kiagyalt filozófiai rendszerekből.* Ezek az emberiség életét alig-alig változtatták meg. *Nagy emberi mintaképek* igéi és tettei alkotják a világnézetek betonaalpját. Szól ugyan a dolgok lényegéről is, összefüggéseikről és értékükről, az emberi élet értelméről, de inkább motor, mely távoli célok felé viszen. Nemcsak világkép, hanem életterv is."

„A világnézet sors. Nem vak végzet, amely könyörtelenül vonszol vagy űz az elkerülhetetlen, ismeretlen vég felé, hanem olyan sors, amely néha döntő dolgokban is választani enged s csak annyiban határozza meg életünket, hogy célokat mutat, — de azt mi magunknak is akarnunk kell. Nem erőkkel mozgat bennünket, miként a természet, hanem a célok vonzásával."

Az Új-Európáról

„Az új rend a népek tervszerű *együttműködését* jelenti a népek európai *közösségének érdekében.*"

„Ma még Európa a tüznek és vérnek nagy kohójában ég és kialakul az Uj Európa. Ez a harc nem Németország és Anglia harca egymás közt, hanem a *XX. század és a XIX. század küzdelme.* E harc kohójában elég, ami fölösleges és ósdi. Megmarad az, ami értékes és korszerű."

„Csak a *régi és új értékek szintéziséből* születhetik meg a jövő Európája, amely nemcsak tökéletesebb politikai rend megvalósítását, hanem *új világnézetek győzelmét is jelenti.*"

„Az Uj-Európa *elsősorban új lelkiséget* jelent, a gondolkozásmód, az értékelés és az erkölcsi magatartás megváltoztatását. Politikai ss gazdasági reformok követelése vagy megvalósításának akarása még nem avat senkit az új rend lovagjává. *Marad lélekkel nem lehet újszerű tetteket végre hajtani.*"

„A tömeges egyéni és nemzeti katasztrófák világában élnük. Az Apokalipszis négy lovasa száguld ma pusztítva Európa fölött. Álmatlan éjszakákon dolgozunk egy eljövendő boldog korszak fölfedezésén. Oh ha legalább *tiszta bátor lélekkel* tudnánk szembenézni a veszélyekkel. Már hallatszik távalról az *új kultúra hullámhegyének áramlása.* Már látjuk az új rend égbenyúló tornyait. *És vágyunk arra, hogy jöjjön minél hamarább itt legyen.* Még ha előbb feltorlódott elemek el is söpörnek bennünket, a ma apró emberkéit..."

(T. Ö.)

Németbirodalmi iskola

Budapest, VII. Damjanich u. 4—6. Főreál-reálgimnázium- és elemi iskola. Óvóda. Telefon: 422—122. 36. tanév.

Felvételi bejelentéseket az 1943/44 tanévre keresztény gyerekek részére május hó folyamán hétköznapokon 10—12 óra között az iskola titkári hivatala vesz át. Szükséges egyúttal egy felvételi kérvény, születési anyakönyvi kivonat (szülőké és nagyszülőké is), oltási, valamint az utolsó iskolai bizonyitvány bemutatása.

Lange
főigazgató.

Szeplős hajlamma napozhat ***Eritem*** barnító olajjo vagy krémmel

Kapható az alanti kozmetikusoknál:
Bányász Márta, Veres Pálné-utca 16.
Hőnig Károlyné, Petőfi Sándor-utca 11.
Mme Szeizing, Régiposta-utca 12.
Szikszay Krisztina, Galamb-utca 4.
Gábor Viktória, Mohács-utca 8/a.

Látogatás Kampis János freskóinál

Ha az ember fejlődésének történetét figyeljük, a feltárt leletekből következtethetünk arra, hogy az ősember is figyelt a szépre és szerszámait ezért igyekezett szépé tenni. Ez az igyekezet vezette később az embert a „szép" fogalmának felismerésére,

az egyetlen olyan értékre, amit békés körülmények között különösen megbecsül és azzal a maga életét is igyekszik gazdagítani. Ha pedig azt tekintjük, hogy a „szép" gondolatát az ember leghatásosabban mindig a művészetek segítségével fejezte ki, azt látjuk, amelyik kor a művészetek ápolásában tehetetlen és szegény volt, az szegény és értéktelen volt más, egyéb téren is. A fal-festészetnek, a mai festészet alapjának hosszu, évezredekre visszahuzódó kultúrája minden esetre az eltemetett koroknak beszédes történelemirása is. A mozgásukban lerögzített alakok szemléltető módon számolnak be az akkori társadalmak békés életéről vagy harcáról, rossz, vagy jó cselekedeteiről, sőt arról is, hogy mi az élet, mi a mulandóság és milyen az az erő, ami a természet elemeit irátnyitja. A renesszánsz-kor már többet beszéltet az ecset mestereivel, mint amennyit az eltemetett korok mesterei beszélhettek. — Leonardo Utolsó vacsorája, Rafael stanzái, a Disputa, az Athéni iskola és X. Leó negrendelésére készitett kartonok; Michelangelonak a sixtusi kápolna mennyezetére festett képsorozata és az Utolsó itélet elmulásukig hirdetik a művészek felsőbbrendűségén kivül a „szép"-nek, olyan eszmei szolgálatát, amire előttük és utánuk sem került sor.

A szépre való törekvés akarata művészeinknél ha azóta nem is csökkent, kifejezésében azonban, sajnos, egyre erőtlenedett és megalkuvó lett. Ez az erőtlenülés a XX. század eleje óta még inkább fokozódott. Pedig a művész tevékenysége esztétikai értékeket fedez fel és ismertet meg velünk.

„Kétségtelen — irja egyik bölcselőjük, — amit a művészet velünk megismertet az az értékek ideális világához tartozik, tehát örökkévaló s nem múlik el a valóság rohanó irjával. De a szépség kimeríthetetlen sokféleséget is jelent, mely a végtelenség sejtelmét támasztja bennünk. Ezért a művészet csak úgy mint a tudomány és az erkölcs a végtelenség, az örökkévalóság felé való törekvés egyik formája."

A halhatatlanságra való törekvés így válik képzőművészeink számára kötelezővé és ezért igyekszik minden művész még kedvezőtlen körülmények között is ebbeli szolgálatának eleget tenni. Rodin szerint így nyilvánult meg a középkori élet felfogása a művészeken keresztül a templomok építésénél. És ez vonatkozott a későbbi korokra. „Ha erős volt az Egyház erős volt a hit és szebbek Istennek házai. Mi Isten házainak kell tekintenünk szociális intézményeinket is melyek egyházaink szociális törekvésének credményei. Ezek ma betegeket gyógyitanak, gyermekeket vesznek szárnyaik alá, az aggokat segitik és az anyákat táplálják kicsinyeikkel. Nem régen sokan még rideg szemmel nézték az ilyen intézményeket, munkavállalók és munkaadók egyaránt. Amióta azonban a szociális intézmények új épületeinek dísztésénél helyet adtak a művészeknek, a szeretetet sugárzó művészi alkotások más, jobb és bizakodóbb hangulatot teremtettek e falak között.

Az egyik ilyen intézmény új, központi palotájába Kampis Jánosnak három, hatalmas freskója került. Az egyik freskó négyméteres alakok állnak egy sátor körül. Iparosok. Izmos kezeiket védőleg emelik a beteg munkás, a szoptatós anya, a gyermek és az aggastyán fölé szemléltető módon magyarázva korunk kötelességét alkotójának Kampis János festőművésznek felfogásán keresztül. A Mabi tanácstermében álló freskó nemcsak a munkaadókat figyelmezteti kötelességükre, hanem a munkavállalókat is. A kölcsönös kötelességet, a közösségi szellemet mindeddig esetre alig fejezte ki még művész olyan drámai erővel, mint Kampis János. A betegek két várócsarnokát díszítő szalafreskója már más célt szolgál. Az egyik freskón Csongor és Tünde a másikon fából faragott királyfi derűs alakjai elevenednek meg színekben gazdag környezetben és kötik le — a betegek — közönségét nem egy, operációra várónak figyelmét is.

Ez a monumentális épület sok fajta, sok szenvedést, zár magában. De sok reményt és gyógyulást is ad. A kórházak komor, dísztelen falaival szemben e színes falak már szeretetet sugároznak. És van-e feladat emelőbb számunkra mint amikor a hajbajutott ember arcáról elsimithatjuk a szenvedés barázdáit és mosolyt fakaszthatunk az ajkakon?

Az orvos és a művész összefogása ezúttal erre követendő példát szolgáltatott.

Abonyi Ernő

Kampfl József

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁR 20

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Pécs

— **A siklósi új felszabadulási emlékmű** figurális része tegnap megérkezett a felállítás helyére. A pártszékház előtti téren már áll talapzatán a szobor hátterét képező hatalmas, 140 mázsás kőorong. Az emlékmű alkotója Kampfl József fiatal szobrászművész, aki 1968-ban a villányi művésztelep munkájában vett részt. Az új monumentális felszabadulási emlékművet április 2-án avatják fel.

1970

gádvezető volt. Munkája olyan, amit józan paraszti ésszel bárki elvégezhetett.

SZINHÁZ

A Kormányzó Ur megnyitotta a »Magyar Művészetért« akció kiállítását

„A Magyar Művészetért"-mozgalom kiállítását a Kormányzó Ur Őfőméltósága szombat este nyitotta meg. A Főméltóságú Urat *Tasnádi* Nagy András, mint az Irodalmi és Művészeti Tanács vezetője fogadta. A kiállításon szereplő 600 mű közül már közel *200.000 pengő értékű mű került eladásra.* A Magyar Művészetért-mozgalom 140.000 pengő értékű művet vett át a támogató vállalatok részére, a főváros 20.000 pengő, az állam és a Szépművészeti Múzeum 25.000 pengőért vásárolt. Az aranyérem-bizottság a kiállított műveket megtekintette. A kiállítás a nagyközönség részére 16-án nyílik meg.

*

Immár negyedizben rendezi meg kiállítását a Főméltóságu Asszony művészettámogató akciója, ezuttal a Mücsarnok összes termeiben. Azok a jellemző vonások, melyek e kiállításokat jellegzetessé teszik, melyek elsősorban a kiállító művészek nagy számában másodsorban a kiállított anyag heterogén voltában kulminálnak, ezuttal sem hiányoznak a kiállításról. Közel *négyszáz művész hatszáznál több alkotása* tölti meg a termeket s bár a rendezők azon voltak, hogy lehetőleg tompitsák az ellentéteket, művészetünk mai állásának megfelelően ez nem sikerült teljesen.

A kiállitás általános áttekintésekor szerzett *összbenyomás a reprezentaeiv nagytermeken elég kedvező, annál kevésbbé az az oldaltermekben.* Ha valaki arra gondolna, hogy az akcióó-kiállitások alkalmat adnak a Mücsarnok termeiből „méltatlanul kiüldözött művészeknek" az e falak közti megjelenésre, elég volna egy pillantást vetni e termek anyagára, hogy a Mücsarnok biráló bizottságairól jobb véleménnyel legyen. Megértjük, ha a Parnasszust ostromló kis Kaliberek nagy tömege felvonul, hogy a Főméltóságu Asszony kegyes akciójának előnyeiben részesülhessen, de nem értenők meg, ha ezt valaki úgy állitaná be, mint az érvényesüléstől méltatlanul háraszoritottakat.

Ez persze a nagy „márkák"-ra *Csókra, Szönyire, Bernáth Aurélra* nem vonatkozik, kik önkéntes számkivetésben élnek a Mücsarnok termeitől s kik csak ilyen semleges területen mutatkoznak meg a magyar művészek nagy együttesében. Ilyenkor kezdjük megérteni távolmaradásukat, mert jobb az istenekneknek a felhők közt trónolni, mint lejönni az emberek közé, mikor is kiderül, hogy épen olyan halandók, mint a többi.

Az első terem a Mücsarnok reprezentánsainak müveit tartalmazza. Itt látjuk *Horváth József* klasszikus stlusú vizfestményeit, *Viski János, Udvari Pál, Gaál Ferenc, Barkász Lajos, Szabó Dezsső, Kobor Henrik, Szlányi Lajos, Komáromi Kacz Endre, Mihálovits Miklós, Juszkó Béla, Unghváry Sándor, Romek Árpád, Czencz János szinvonalas képeit, itt* állitanak meg *Györfi István óriási összetartó erővel megfestett üvegei és Döbrentey Gábor* János Gazdája. A második és harmadik terem már kissé vegyesebb, itt *Szüle Péter, Gulyás Sándor, vitéz Darvassy István, Ruzicskai György, Juszkó Piroska tartalmas müvei mellett Burghardt Rezsőnek* mélységes erdője, *Várdek Ferenc* Zagyvapartja és *Csupor* László feltünően jó tavaszi reggele állitanak meg. Aztán itt vannak a „nagy márkák" is. Csók István képei, Bernáth Aurél laza és Szönyi még lazább naturalizmusa.

Az ötödik hetedik és nyolcadik terem anyagából alig lehet kiemelni valamit. *Nagy* Imre pihenői még a legjobbak közül való, bár az is nivótlan, *Hangai Szabó Miklós és Farkas* Eszter tartják a szinvonalat. A hatodik teremben Basilides Barna, Remsey Jenő, Czene Béla, *Mikády* Erzsébet és apátfalvi *Czene* János mutatják meg, hogy semmivel sem kisebbek a nagy „márkák"-nál, ami e teremben *Molnár C* Pál képeivel való összehasonlitásból is kiderül.

A többi teremben említésre méltók: *Basilides Sándor, Edvi Illés Aladár, Kássa Gábor, Kövér Gyula, Garay Ákos, Döbrönczi Kálmán Halasi Horváth István, Thorma Jánosné, Kövesdy Géza, Prohászka József, marókl Major Jenő, Onódy Béla, Müller Ágosta, Burghardt József, ifj. Kovács János, csallóközi Farkas Lőrinc, cs. Gál János, kiemelkedik Istókovits Kálmán Két nő-je, Tordai Gross Károly, Diósy Antal, Hende Vince, Festy Masa, Komjáti Gyula, Dudás Jenő, Karmos Károly, Kacziány Aladár, Nagy Sándor, Csikós Tóth András, csabai Wágner József, Reuter Ágost, Klammer Mariska, Z. Gách György és Sárdy* Brutus . A tizennegyeddik terem egészen a KUT-é, birják békével.

A szobrászok közül *Matzon Frigyes, Bányai Öbön, Bory Jenő, Turáni Kovács Imre, Sóvári János, Jálics Ernő, Istók János, Maugsch Gyula, Pásztor János, Donkóó József Jankó János, Cser Károly, Gách György, Markup Béla, Szandai Sándor, zsákodi Csiszér János, Molnár László, Booda Gábor, Buzy Barna, Andrássy Kurta János, Siklódy Lőrinc, Berbereki Kovács Zoltán, Schrotta János* emelkednek ki. Viszont sem *Pátzay Pál* dombormüvével, sem Medgyessy István aktjával nem igazolják a magasztalásokat, melyekkel bizonyos oldalról elhalmozzák őket.

Kampis János.

A nótás ifjúság filmje a Nemzeti Apollóban és hétfőtől az Átriumban:

„HETEN, MINT A GONOSZOK"

A film, amelyet már játszik a Nemzeti Apolló és hétfőn az Átrium is műsorára tű[zi], a daloló ifjúság, a napsugár, a vidám éle[t] filmje. B Nagy Mária irta és a Léna filmgyártotta. „Heten, mint a gonoszok", gyerekek, fiúk akik a kalandra vágyó zeneszerző biztatására vándorzenekart létesitenek és úgy járják be a környéket. Az új filmvígjáték, amelyet Rodriguez Endre rendezett, új sztárt avat, a fiatal, szőke, kékszemű Mednyánszky Ágit. Nagy Mária fedezte fel a reményekre jogosuló tehetséget. Ő a napsugár, aki jótékonyan hinti szét az áldásos, szivderítő aranysugarakat. Sárdy János, ligeti hintáslegényt játszik. Nem a mindenre elszánt külvárosi legény, hanem a daloló, a szerelmes fiatalember. Kiss Manyi egy ligeti „srácot" játszik. Végig fiúruhában, csak bonyodalmak után tünik ki, hogy a kis maszkölyök — lány. Bilicsi Tivadar alakitja a zeneszerzőt és a plakátfestőt. Kettős szerepben technikailag is érdekesen oldották meg. Vaszary Piri, Makláry Zoltán és Szatmári Mari szerepelnek még a filmben. Zenéjét Eisemann Mihály és Michel Járy szerezték. Vas Károly volt a film operatőrje. A „Heten mint a gonoszok" a nótát, vidámságot kedvelő ifjúság filmje és mint ilyen széleskörü érdeklődésre tart számot.

Csőrepedés miatt elmaradt a Vidám Szinház előadása

Kellemetlen meglepetésben volt része pénteken este a Vidám Szinház és közönségének. Valahol a közelben vizcsőrepedés történt, amelynek következtében a szinház vízvezetéke nem rendelkezett az előírt víznyomással. Az ügyeletes tüzoltótiszt emiatt az előírásoknak megfelelően nem engedélyezte az előadás megtartását. Igy aztán a közönség ,amelynek jegyeit persze később érvényesitik, kénytelen volt távozni.

Vasárnapi műsorváltozás a Művelődés Házában

Pergolese: Az úrhatnám szolgáló c. vigoperája május 16-ra meghirdetett előadása *Raffay* Erzsi váratlan megbetegedése miatt elmarad. A műsor első részében *Barabás Sári* operaénekesnő ad hangversenyt. A Székesfővárosi Zenekart *Csilléry Béla vezényli.* A műsor második részében az ugyancsak vasárnap estére meghirdetett *Adam: A nürnbergi baba* c. vigopera kerül előadásra.

Az „Északiak" a rádió műsorán

Nemrégiben mutatta be az Operaház Madetoja Leevi. a kiváló finn zeneszerző „Északiak" cimü operáját,.. A testvér finn nemzet e kiváló zenealkotását a rádió első alkalommal közvetiti az Operaházból hétfőn, május 17-én.

Nürnbergben Abonyi Tivadar rendezésében bemutatták a Kék rókát

Korábban megirtuk, hogy Abonyi Tivadart, a Nemzeti Szinház kiváló rendezőjét németországi rendezésre hivták meg. Erre a vendégrendezésre most kerül sor Nürnbergben. Herczeg Ferenc ismert szinmvét. a Kék rókát adták elő a Spelhausban Abonyi Tivadar rendezésében. – Nemcsak a helyi sajtó, hanem a birodalom több nagy lapja is nagy elismeréssel ir e világhirü magyar iró darabjáról és Abonyi kitünő rendkívül gondos és korhü rendezéséről. A dárab nagy sikert aratott, s az ünneplésből a szereplők mellett kijutott a nagyszerü magyar rendezőnek is

Magyar előadás a zágrábi keskenyfilmkongresszuson

Zágrábból jelentik: Május 17-e és 24-e között európai keskenyfilm-kongresszus lesz Zágrábban. Ez lesz az első ilyen kongresszus Európában. A horvát kormány meghivására tizennégy külföldi állam jelentette be részvételét. A résztvevő államok között van Magyarország is, amelyet kéttagú küldöttség képvisel Ágotai Géza vezetésével, aki május 18-án előadást tart a magyar keskenyfilm történetéről.

BARNA látszer-specialista szemüvege 25 éve óta márka, Andrássy-út 26. (Opera mellett).

SZINHÁZ—MOZIMUSOR

Operaház: Vasárnap, május 16-án: Pillangókisasszony. (Bsz. 6 óra). Hétfőn Északiak (O. 6 óra). Kedden A rózsalovag (A. 5½). Szerdán d. u. 4: Garabonciás. (Ifj. előad.) Csütörtökön: Lohengrin (Bsz. 5 óra). Pénteken: VIII. Filharmóniai hangverseny. Szombaton: Az arany meg az asszony, A játékdoboz, Sylvia (D. 6óra). Vas., május 23-án a Zeneművészeti Főiskola vizsgaelőadása (Bsz. 6 óra).

Nemzeti Szinház: Vasárnap, május 16-án (Bsz.). Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek ½7: Szépanyám (Bsz.). Szombat ½7: Julius Cézár (bem. bérl.). Vasárnap este ½7: Julius Cézár. (I. bérl.).

Nemzeti Kamaraszinház: Egész héten minden este ½7 és vas. d. u. 3: Tacskó.

Vigszinház: Vasárnap ,május 16-án d. u. 3: Méreg; este ½7: Hat szerep keres egy szerzőt (R.) Hétfő ½7: Hat szerep keres egy szerzőt (A.) Kedd ½7: Hat szerep keres egy szerzőt (B). Szerda ½7: Méreg. Csütörtök ½7: Hat szerep keres egy szerzőt (M.). Péntek ½7: Hat szerep keres egy szerzőt (L.). Szombat d. u. 3: Hat szerep keres egy szerzőt (2. sz. bérl.); este Hat szerep keres egy szerzőt. Vas. d. u. 3: Méreg. Este ½7: Hat szerep keres egy szerzőt (T.).

Pesti Szinház: Egész héten minden este ½7 órakor, szombat és vasárnap d. u. 3 órakor: Északi fény.

Madách Szinház: Vasárnap, május 16-án d. u. 3: Képzelt beteg. Este ½7: Rosmersholm. Minden este: Rosmersholm. — kivéve, szerdán, május 19-én este : Képzelte beteg vasárnap, május 23-án d. u. 3 órakor: Képzelt beteg.

Fővárosi Operettszinház: Egész héten minden este 6, vasárnap d. u. ½3-kor is: Egy boldog pesti nyár.

Uj Magyar Szinház 1943 május 15, május 22-ig bezárólag minden este a „Táborné" c. operett Az előadások kezdődnek minden este ½7 órakor, vasár és ünnepnap d. u. 3 órakor is.

Andrássy Szinház: Egész héten minden este (½7) és vas. d. u. (3): Egy nap a világ.

Vidám Szinház: Egész héten minden est ½7, vas. d. u. ¼4: Aranytulipán.

Revüpalota (Royal Revüszinház). Egész héten minden este (½7): Vitaminrevü. Csüt., szomb., vas. és ü. d. u. ¼4-kor is.

Magyar Művelődés Háza. Vas. d. e. ½11: Műsoros délelőtt. A MITOSz rendezése; d. u. ½3: Táncos majális. GyOSz és Fővárosi üzemek rendezése; este ½7: **Vigopera** est. Sajtójegy érvényes; hétfő: Nincs előadás; kedd d. u. (2): Zilahy: Zenebohócok. Ifjúsági előadás; este (½7): Katona: Bánk bán. Nemzeti vendégj. „A" 9. előadás. Sajtójegy érvényes; szerda d. u. (2): Zilahy: Zenebohócok. Ifjúsági előadás; este (½7): Balatoni Társaság Hangversenye; csütörtök d. u. (2): Zilahy: Zenebohócok. Ifjúsági előadás; péntek d. u. (2): Zilahy: Zenebohócok. Ifjúsági előadás; este (½7): Filmelőadás; szombat d. u. (1): Műsoros est. MANSz Vasutas Szakosztály rendezése; vas. d. e. (½11): Budapesti Óvókör jótékonycélú előadása; d. u. (2): Katona: Bánk bán. Nemzeti vendégj. „D" 6. előadása; este (6): Maglódi Leventék előadása.

Nemzeti Bábszinház (¼4, ½7): Hétfő, péntek: Az ügyvéd és a férje; kedd: Toldi; szerda, csütörtök, szombat és vasárnap: Panoptikum; vas. d. u.: A rókacsinálta király; vasár- és ünnepnap d. e. (11): Mesejáték.

Erzsébetvárosi Szinház: ¾5, ⅛8. V. és Ü. ½3, 5, ⅛8. Szép élet a katona élet.

Józsefvárosi: ¾5, ⅛8. V. és Ü. ½3, 5, ⅛8. Bubus.

Kisfaludy: ¾5, ⅛8. V. és Ü. ½3, 5, ⅛8-kor: Egyetlen éjszakára.

Magyar Műszinkör: (csak vasárnap) Repülj Fecském. (3, 5, 7.)

Fényes Cirkusz (221-444 és 420-364.) naponta kétszer ¼4 és ½7. Hagenbeck vadállatrevüje, Busch táncoló paripái, 5 Albertis a levegő hősei stb.

BEMUTATÓ FILMSZINHÁZAK:

Átrium (153-034, 154-024). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. Sz., V. és Ü. ½2-kor is: **Marco Visconti** (Mariella Lotti, Carlo Ninchi.) — **Magyar hiradó.**

Corvin (138-988 és 339-584). Előad. kezd.. H.: ½3, ½5 és 7: **Tilos a szerelem.** — V. 16-án d. e. 11-kor matiné: **Asszonyszív.**

Deák—Décsi (121-343, 125-952). ½2, ¼4, ⅛6, ½8: **Pista tekintetes úr.** (Tolnay, Jávor.)

Fórum (189-707.) H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. 11-kor is: **A pék felesége.** — 3-ik hétre prolongálva!!!

Kaszinó (185-329). H.: ½4, ⅛6 ⅛8. Szomb. ½2-kor is, vasár- és ünnepnap 11-kor is: **Pista tekintetes úr.** (Tolnay, Jávor.)

Korzó (182-818). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8, V. és Ü. d. e 11-kor is: **Tilos a szerelem.**

Nemzeti Apolló (T.: 222-002.) H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. Sz. ½2-kor, V. és Ü. 11 és ½2-kor is: **Heten, mint a gonoszok. — Hiradó.**

Omnia (130-125). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. Sz. ½2-kor is V. és Ü. 11, ½2-kor is: **Egy szoknya, egy nadrág.**

Rádius (122-098, 120-564.) ¼4, ⅛6, ⅛8. Sz. ½2, V. és Ü. 11-kor is: **Az első randevú.** (Danielle Darrieux). — **Hiradó.** — 6-ik hétre prolongálva!

Scala (11-44-11). (½4, ⅛6, ½8. Sz., V. és Ü. ½2-kor is: **Egy bolond százat csinál** (Latabár, Mály, Rajnay.) — **Hiradók.**

Szittya (City) (111-140) ¼4, ⅛6, ⅛8. **Egy szoknya, egy nadrág. — Hiradó.**

Uránia (146-046.) H.: 3, 5, ⅛8, V. és Ü. 1-kor is: **Talpraesett leány. — Hiradó.** — 2-ik hétre prolongálva! — Vas. d. e. 11-kor matiné: **Operett. —** Május 19-én, szerdán este ½8-kor: **Höpfner testvérek táncestje.**

UTÁNJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Barlang (422-722). ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. Első mérsékelt. **Családunk szégyene.** (Turay.) — **Magyar hiradó.**

Beleznay-Studió (225-276). 10, ¾12, ½2, ¼1, ⅛6, ⅛8. **Anna-Maria.**
Prolongálva II.-ik hétre!

Capitol (134-337). H.: ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. 11-kor is: **Szalonkalózok. — Hiradó.** — 2-ik hétre porolongálva!!!

Csaba—Savoy (146-040). H.: ¼4, ⅛6. ⅛8. Sz. és V. és Ü. ½2-kor is: **Gyávaság.** — Vas. d. e. 11-kor matiné: **Nászút hármasban.**

Duna-Lloyd (111-934). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü ½2-kor is: **Gyávaság. — Hiradó.**

Kamara (423-901) 11, ½2, ¼4, ⅛6, ⅛3. Első 2 előadás olcsó, a 3-ik mérsékelt helyárakkal! **Csalódás.**

Mesevár (Elit). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Egy szív megáll.**

Pátria: D. e. 10-től 1-ig folyt. előadások, mérsékelt árak. ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. V. 11-kor is: **A 7 Vigözvegy.** — Prolongálva II.-ik hétre.

Pest-Palace (221-222). 11, ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. Első két olcsó, harmadik mérs. **Házassággal kezdődik. — Hiradók.**

Tiszti Kaszinó: ½5, ½7. Máj. 16-án: **Gyávaság.** Máj. 18-án: **Kútásó lánya.** Máj. 20-án: **Szudáni szerelem.** Máj. 23-án: **Emberek a havason.** Máj. 25-én: **Uszó város.** Máj. 27-én: **Leányintézet hősei.** Máj. 30-án: **Tigrisek ura.** Június 1-én: **Eltévedt emberek.** Jún. 3-án: **Láthatatlan bilincsek.** Jún. 6. és 8-án: **Láp virága.** Jún. 10. és 13-án: **Házassággal kezdődik.**

Ujbuda-Simplon (268-999). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. Ü. 11 és ½2-kor is: **Gyávaság. — Hiradó.** — Vas. d. e. 11-kor matiné: **Néma kolostor.** XI. karitász javára.

TOVÁBBJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Adria-Admiral (353-707). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. 11, ½2-kor is: **Egy asszony visszanéz. — Hiradó.**

Alkotás (355-374). H.: ¼4, ⅛6, ½8. Sz. ½2-kor. Vasár- és ünnepnap 11 és ½2-kor is: **Bengázi. — Hiradó.**

Anna (T.: 225-238.) H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. Szombat, V. és Ü. ½2-kor is: **Pénz áll a házhoz. — Hiradó.**

Budai Apolló (351-500). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. ½2-kor is: **Egy asszony visszanéz.** — Vas. d. e. 11-kor matiné: **Robinson.**

Glória. (427-521). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **A nagy király. — Rosita Serrano énekel. — Premier Ufa hiradó.**

Körönd-Orient (114-926) H.: 3, 5, 7. V. és Ü. 1-kor is: **Egy asszony visszanéz. — Hiradó.** Vas. d. e. 11-kor: **Harcra születtem.**

Kultur (188-120). H.: ¼4, ⅛6. ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Szakitani nehéz dolog.**

Otthon (146-447). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Egy asszony visszanéz.**

Ősbuda (363-165). H.: ⅛6, ½8, vasárnap ¼4-kor is: **Legényvásár.** — Hétfőtől: **Legényvásár.**

Petőfi-Odeon (428-478). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Egy asszony visszanéz. — Hiradó.**

Tinódi-Tivoli. H.: ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és 11-kor is: **Egy asszony visszanéz.**

Tisza-Eldorádo (133-171). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Halálhajó.** Csak felnőtteknek. — **Hiradó.**

Toldi-Rialtó (224-443.) 10, ¾12, ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. V. 11, 1, 3, 5, ⅛8: **India tigrise.**

Turán (Tel.: 120-003). 11, ½2, ¼4, ⅛6 és ⅛8-kor **Legényvásár. — Hiradó.**

Ugocsa-Astra (154-422). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. Szomba ½2. V. és Ü. 11-kor is: **Legényvásár. — Hiradó** Vas. d. e. 11-kor matiné: **Gyáva hős. — Kulturfilm és hiradó.** — Vas. d. e. 11 órakor: **Felsőkrisztinavárosi egyházközség sajtómatinéja.**

Zuglói (297-093.) ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. ½12-kor is: **Egy asszony visszanéz. — Hiradó.**

Belvárosi Hiradó Filmszinház (T.: 181-244.) **Szárnyaló ifjúság** (kultúrfilm). — **Ne dobd el. — Ufa-Magazin. Magyar-, Ufa- és Luce hiradók.** — Folyt. egyórás előadások 10-21 óráig.

Hiradó Filmszinház (Erzsébet-krt. 13. T.: 222-499.) **Szárnyaló ifjúság** (kultúrfilm). — **Ne dobd el. — Ufa-Magazin. Magyar-, Ufa- és Luce hiradók. — Folyt.** egyórás előadások 9—21 óráig.

HÍREK

A Kormányzó Ur a Hungária Magyar Technikusok Egyesületének felolvasó ülésén

A Hungária Magyar Technikusok Egyesülete pénteken délután a József Nádor Tudományegyetem dísztermében felolvasó ülést tartott, amelyen vitéz Bornemisza Félix a Nemzeti Szabadkikötő és Tengerhajózási Vállalat igazgatója „A Duna nemzetközi, jogi, gazdasági és politikai jelentősége" címmel előadást tartott.

A felolvasó ülésnek különös fényt és jelentőséget kölcsönzött az a körülmény, hogy megjelent rajta vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója.

„A hallgatóság soraiban helyet foglalt Csindely Ferenc kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter, Varga József volt miniszter, Hankis János államtitkár, a Műegyetem rektori tanácsa és tanári kara, úgyszólván teljes számban, valamint igen sokan a magyar közgazdasági és tudományos élet kiválóságai közül.

Az előadó ülést Sztahó Tibor nyitotta meg, aki mindenekelőtt mélységes hódolattal köszöntötte Magyarország Kormányzóját, majd üdvözölte a megjelent előkelőségeket.

Az üdvözlések után vitéz Bornemisza Félix mondotta el igen nagy érdeklődés közepette előadását.

A Főméltóságú Ur távozóban megtekintette a Műegyetem aulájában vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes emlékezetét hirdető emléktáblát, majd a mérnökifjúság lelkes éljenzése közben gépkocsi szállt és a Várba hajtatott.

„Adjunk apát a hadiárváknak"

Az Országos Hadigondozó Szövetség felkéri mindazokat a háztulajdonosokat és megbízottjaikat, akik az „Adjunk apát a hadiárváknak" mozgalom keretében jelentkezési ívet kaptak, hogy azt a lehető legsürgősebben vagy a Budapesti Ingatlantulajdonosok Szövetségéhez (V. Akadémia-u. 5.), vagy az Országos Hadigondozó Szövetséghez (IV. Kecskeméti-u. 10.), akár postán, akár személyesen juttassák el még akkor is, ha azon felajánlkozás nem történt. A házanként fealjánlott összeg — mint az a jelentkezési íven is fel van tüntetve — az „Országos Hadigondozó Szövetség Hadiárvák Alapja Budapest" 20.100-as számú csekkszámlára fizetendő be bármelyik postahivatalnál. Tekintettel arra, hogy a havi megajánlások határideje minden hónap 8. napja, a szövetség felkéri mindazokat, *akik eddig még felajánlásukat nem fizették be, hogy azt sürgősen pótolják.* (MTI.)

Biztos eredmény
valódi hormonos- és vitaminos arcmasszázs-zsal, SZIKSZAY KRISZTINA, Alse-kozmetika, IV., Galamb-utca 4. Telefonbejelentés: 189—093.

Ujból szabályozták a tüzifaellátás rendjét

Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter a tüzifaellátás biztosításával kapcsolatos újabb kérdések szabályozásáról rendeletet adott ki, amely a hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg. Ez a rendelet az eddigiektől eltérően az alábbi lényeges változásokat tartalmazza: A saját *szükségletre szánt tüzifát az 1941/42. évben megállapított mértékig minden készlettulajdonos felhasználhatja.* A helyi és környékbeli fogyasztók szükségletének kielégítésére bejelentett *tüzifának csak 50%-át hozhatja forgalomba a fatermelő,* a tüzifakészlet másik 50 százalékának felhasználása tekintetében ez év szeptember 31-ig a törvényhatóság első tisztviselője rendelkezhetik. Amennyiben e határidőig rendelkezés nem történik, a készlettulajdonos ezt a tüzifát is forgalomba hozhatja. A saját és helyi szükséglet céljaira nem szolgáló többi tüzifakészlet 60 százalékát 30 napon belül a fatermelő a földmívelésügyi miniszter engedélyével forgalomba hozhatja, *40 százalékát pedig a földmívelésügyi miniszter rendelkezésére kell fenntartani.* A szállítási igazolvány kiállítása után a jövőben tonnánként 2.50 pengőt kell fizetni. A már kiadott régi szállítási igazolványok érvényben maradnak, azokat kicserélni nem lehet és az ezekkel kapcsolatos befizetéseket ezután is az eddigi rendszer szerint kell végezni. A készletbejelentés változatlanul a jelenlegi rendszer szerint történik. A rendelet hatálya Háromszék, Csik, Udvarhely és Maros-Torda vármegyék területére is kiterjed.

A MAGYARSÁG világhíradója

A berlini Koralle „Stützpunkte statt Grenzen" címmel arról ír, hogy 1939-ig állandóan merev határokról beszéltek és a stratégiai gondolkodást is a térképen felrajzolt elválasztó-vonalak határozták meg. Ennek az úgynevezett határelvnek legékesebb példája a Maginot-vonal volt. Azóta az európai határok feloldódtak és a hadviselés ma már nem határokról, hanem támaszpontokról beszél.

A támaszpontéstratégia legjellemzőbb példája a német véderő Atlanti-frontja amely a legtávolabbi északtól egészen a a Biscayáig terjed. A másik támaszpont példája a *Csendes-óceán déli része, amelynek legfontosabb pontjait Japán hódította meg. Az USA és a Szovjet is határozott támaszpont-politikát folytat,* akár Afrikáról, akár a Keleti-tengerről vagy a világ egyéb részeiről van szó.

A Szovjet elsősorban európai támaszpontokat szeretne, mégpedig Norvégiában, a balti államokban, Besszarábiában és Kelet- Lengyelországban. Sztalin, „a nagy hallgatag", természetesen még angolszász szövetségeseinek sem árulja el, hogy *melyek azok a belső európai támaszpontok,* amelyekre a Szovjetuniónak szüksége lenne a világforradalmi álomk megvalósításához. Számtalan jel vall arra, hogy *a Szovjet európai támaszpont-politikájának nincsen határa,* s ha esetleg Sztalin álma valaha is megvalósulna, az egyenlő lenne azzal, hogy az európai népek végleges rabszolgasorsba kerülnénk.

Európa Németországban dolgozik

Ez a cime *Friedrich Didier dr.* könyvének, amely most jelent meg a német nemzetiszocialista párt kiadásában. A könyv elsősorban arra a kérdésre ad választ, hogy *miért van szüksége Németországnak nagy élet-halál harcában külföldi munkásokra?* A külföldi munkás nemcsak nagyszabású termelést és eddig elképzelhetetlennek hitt hadigazdasági eredményeket tesz lehetővé, hanem számos német munkást is felszabadít, akiket így az arcvonalon vehetnek igénybe. Érdekes, hogy a könyvben a szerző a külföldi munkásokkal kapcsolatban milyen barátságos és szép új kifejezést használ, amennyiben *„Gastarbeiter"*-nek nevezi őket. A kitűnő könyvből azt is megtudjuk, hogy a *vendégmunkások* huszonöt különböző nemzetiséget képviselnek, s így valóban el lehet mondani: *ma Európa Németországban dolgozik az európai győzelemért.*

A könyvben különben néhány érdekes vallomást, levelet és megható történetet is találhatunk. A munkások és munkásnők elismeréssel írnak a német bajtársiasságról és vendégszeretetről. Dícsérik a jó ellátást és kitűnő egészségügyi berendezéseket. Egy francia munkásleány barátnőjéhez írott levelében elmondja, hogy eljegyezte magát Berlinben egy francia fiatalemberrel. „Évekig éltünk egymás mellett ugyanabban az utcában Párisban, de úgylátszik, *Berlinbe kellett jönnünk ahhoz, hogy megtaláljuk boldogságunkat . . .*" — írja.

Ha bombáznák New-Yorkot

A svájci *Sie und Er* című folyóirat *Knox* tengerészeti miniszter nyilatkozatával foglalkozik: az USA-miniszter ugyanis röviddel azelőtt rádióbeszédet mondott és ebben *előkészítette az amerikai közönséget New-york esetleges bombázására.* A probléma mindenesetre nagyon érdekes: mi történnék, ha ellenséges repülők bombatámadást intéznének a felhőkarcolók városa ellen? Különösen a *légiaknákkal* kapcsolatban képzelhető el szörnyű pusztulás, mert hiszen *a hatalmas légnyomás kártyavárként dönthetné romba a 40—70 emeletes házakat.* A légvédelmi intézkedések végrehajtásánál arra kell gondolni, hogy például az *Empire State Boulding* 102 emeletes épületében mintegy *20.000 alkalmazott dolgozik.* Legalább *másfél óra* szükséges ahhoz, hogy ez a munkaerő-hadsereg elhagyhassa az épületet. Newyork város vezetősége mindent megtesz a légitámadás esetén várható pánik kiküszöbölésére, kétségtelen azonban, hogy a bombatámadás egyetlen várost sem viselne meg annyira, mint amilyen hatással Newyorkra lenne. Az óriási városra minden éjjel mintegy *10.000 légvédelmi őr vigyáz,*

Napoleon utóda Szent Heléna szigetén

A londoni *Picture Post* képes beszámolót közöl „Napoleon utódáról Szent Heléna szigetén". A cikk első oldalán két képet látunk: az egyik Napoleon, a másik pedig *Pahlevi Riza sah,* akit az angolok most a hírhedt-híres szigetre száműztek. A perzsa sahnak azért kellett Napoleon helyét elfoglalnia a kies szigeten, mert állítólag — *tengelybarát-politikát* foytatott. A sah az angol és a szovjetcsapatok bevonulásakor *fia javára* mondott le. Az angolok természetesen megígérték, hogy lojális magatartása miatt *semmilyen bántósása nem lesz.* Az angolok most azt mondják, hogy ígéretüket megtartották és éppen ezért szállították az uralkodót Szent Heléna szigetére, mert attól féltek, hogy országában — *merényletet követnek el ellene.*

A londoni lapból különben megtudjuk azt is, hogy a felséges perzsa vendég előtt egy *zulu főnök* lakott abban a házban, ahol egykor a nagy korzikai élte a száműzetés éveit. Valamikor itt tartották fogva *a zanzibári szultánt* is, a búr háború idején pedig néhányezer búr előkelőséget.

(b. v. a.)

Elcserélném

Gróf Haller uccai (városi ház) 2 szobás lakásomat Fery Oszkár uccai 2, vagy 3 szobás, erkélyes lakással. Cim: Belházy, Gróf Haller Gusztáv-u. 16.

— **Adai polgárit végzettek** címüket közöljék velem pünkösdkor rendezendő találkozó céljából, Ferenczi, Bpest, Bors-u. 24.

— **Tito Schipa leánya öngyilkosságot kisérelt meg.** Tito Schipa olasz tenorista csütörtök este nagy sikerrel vendégszerepelt a madridi Calderon szinházban a Werther című operában. Nemsokkal az előadás kezdete előtt Tito Schipa — madridi körökben elterjedt hir szerint — távirati értesitést kapott arról, hogy leánya öngyilkossági kisérletet követett el. Az olasz művész mégis fellépett és nagyszerű tudásával rendkivüli sikert aratott. Tito Schipa pénteken repülőgépen visszatért Rómába. Remélik, hogy leányát sikerül megmenteni az életnek.

— **Május 20-ig tart a haditudósító kiállitás.** A pesti Vigadóban rendezett haditudósító kiállitás az eredeti terv szerint május 12-én zárult volna A látogatók nagy száma miatt azonban szükségessé vált a kiállitásnak május 20-ig való meghosszabbitása. Mint értesülünk, több vidéki város vezetősége azzal a kéréssel fordult a haditudósító osztály parancsnokságához, hogy a kiállitást más városokban is rendezzék meg. Ennek az óhajnak adott kifejezést a vidéki ujságirók csoportja is, akik szerdán látogatták meg a kiállitást. Valószinűnek látszik, hogy a nagyobb vidéki városok óhaját teljesitik. A vidéken megrendezendő kiállitásokon a budapesti kiallitas teljes anyagát mutatják be, sőt azt ki is egészitik A vidéki kiállitásokra való tekintettel a budapesti kiállitás mejus 20-án már nem hoszszabbitható meg, ezért a fővárosi érdeklődők, akiknek még nem volt módjukban metgekinteni ezt a páratlan és sokat nyujtó látványosságot, a kiállitást már csak május 20-ig látogathatják meg.

— **Fanni Luukonen Berlinben.** Fanni Luukonen tábornok-asszony a finn Lotta Svaerd szervezet vezetője pénteken Berlinbe érkezett. Fanni Luukonen viszonozza a birodalmi női vezető finnországi látogatását. Több eszmecserét folytat majd a német női szervezet vezető asszonyaival. Azonkivül résztvesz a finn művésznők és iparművésznők berlini kiállításának megnyitásán.

— **Az új menetrend szerint nem jár egy munkácsi sinautóbusz, az előre megváltott jegyek árát visszafizetik.** Az IBUSz felhivja az utazóközönség figyelmét arra, hogy akik jegyüket a május 17-én 15 óra 40 perckor Munkácsra induló sinautóbuszra megváltották, jelentkezzenek az IBUSz vigadói főirodájában (V., Vigadó-utca 2.), a megváltot jegyek árát visszakapják, mert a jelzett sinautóbuszjárat az új menetrendszerint nem közlekedik.

— **Eljegyzés.** Salla Ferenc m. kir. rep. százados és B. Beck Olga jegyesek. Minden külön értesités helyett.

— **Hathetes villamos főzőtanfolyam.** Az Elektromos Müvek Eskü-úti villamos konyhájában június 1-én délelőtti, június 4-én délutáni főzőtanfolyam kezdődik. A tanfolyamon időszerű ételek készitése sajátitható el a villamos tüzhely takarékos kezelésének egyidejű tanitásával. Jelentkezés és beiratkozás Eskü-út 5. sz. alatti bemutatóhelyiségben.

— **Mihály román király kanyarós.** Mihály király kanyaróban megbetegedett. Az orvosi közlemény szerint a betegség lefolyása szabályszerű. A beteg hőmérséklete csütörtökön 37.2, pénteken 36.2 volt. A király 10 napot elkülönitett tölt el a kastélyban. A kastély a Kárpátok déli lejtőjén fekvő Szinajában épitett királyi nyaralóhelyhez tartozik.

— **Hősi halál.** Sándor István tartalékos honvéd repülőörmester 30 éves korában a keleti fronton január 19-én hősi halált halt. Lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot május 20-án reggel 8 órakor a Krisztus király plébániában (Reviczky-utca) mutatják be az Urnak.

— Bánkuti Vinczr Mihály hősi halált halt. Bajtársai temették el. Az elesett hős lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot május 17-én mutatják be a városmajori templomban.

Eredeti Seca
gyermekmérleget és hanaui **kvarclámpát**
kölcsönöz „Gyógysugár" XI. Budafoki-út 57/b
T. 455—377.

— **Egy szövetkező ügynököt szigoritott dologházra itéltek.** Ürményi Elek András textilügynök tavaly tavasszal több textilárumintablokkot szerzett, amelyek tele voltak finom gyapjuszövetmintákkal. Ezekkel a blokkokkal Budapesten, majd a környékbeli községekben, főként Pestszentlőrincen, Cinkotán és Kispesten, majd később Kecskeméten házalt és megvételre ajánlotta a blokkokban látható szövetanyagokat. Azt igérte, hogy a megvásárolt kelméket három nap alatt leszállitja a gyári lerakat, amelynek ő a kizárólagos képviselője. Közölte, hogy utánvéttel küldik a szöveteket. Sokan vásároltak is nála és minden vevőtől kisebb-nagyobb előlegeket kért a vételárra. Voltak olyan vevők is, akiktől használt ruhákat vett át és azok ellenében igérte az uj szövet leszállitását. Előlegek cimén felvett a megrendelőktől 30—300 pengő összegeket s ezeket mind a saját céljaira forditotta és szövetet senkinek sem küldetett. A kicsalt használt ruhákat is eladta és azoknak a vételárát ugyancsak elköltötte. A kecskeméti törvényszék negyvenkétrendbeli csalás és egyrendbeli sikkasztás büntettében mondotta ki bünösnek és ezért két évi fegyházra itélte el. A budapesti tábla, arra való tekintettel, hogy Ürményi korábban már nyolcszor volt büntetve, a büntetését szigoritott dologházra súlyosbitotta, amelynek legrövidebb időtartamát három évben állapitotta meg. A Kúria dr. Bán József elnöklésével tartott tárgyalás után dr. Miskolczy Ágost koronaügyészhelyettes felszólalása alapján a tábla itéletét jogerőre emelte.

Titok

Nők tiszta teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy figyelmet forditanak emésztésükre. Legyen az emésztésének szabályozója: DARMOL

— **Ujabb MFTR személyhajójáratok megnyitása.** A MFTR közli, hogy: 1. a Budapest és Ujvidék közötti, hetenként kétszeri személyhajójáratot május 24-én megindítja. A hajó Budapestről hétfőn és pénteken 16 órakor, Ujvidékről vissza kedden és szombaton 18 órakor indul. 2. a helyihajók Budapest—Pálffy-tér és Békánmegyes—Pünkösdfürdő között május 22-től szombattól kezdve fognak közlekedni. E naptól kezdődőleg a Pálffy-tér—Strandfürdő—Felsőmargitsziget közötti helyihajó délelőtt is közlekedik. A pünkösdfürdői helyijáratok tartama alatt az átkelési járatok vasár- és ünnepnapokon a Vigadó-tér—Budai Lánchidfő—Árpád-utca—Batthyány-tér közti viszonylatban szünetelni fognak.

— **Lukács Béla tárcanélküli miniszter Miskolcon.** Szombat délután 4 órakor a miskolci Nemzeti Szinházban a Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet VII. kerületi és helyi munkabizottsága női honvédelmi délutánt rendez, amelyen az ünnepi beszédet vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter mondja.

— **Zsirdrágitók felett itélkezett a kolozsvári uzsorabiróság.** A kolozsvári törvényszék uzsorabirósága pénteken hirdetett itéletet négy kolozsvári mészárosmester zsirdrágitási bünügyében. A biróság Török Árpádot két és egyhónapi fegyházra, 10.000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére, Demény Mártont pedig 3000 pengő pénzbüntetésre itélte, mig Papp Mihályt és Szász Istvánt bizonyitékok hiányában felmentette. Az itélet ellen az ügyész és a vádlottak fellebbeztek.

Eladó

Makó m. város határában a város tulajdonát képező

1 kat. hold területü telek

a rajta levő vágóhid céljaira szolgált felépitményekkel együtt. Ezen telek ipar vagy gyártelep céljaira kiválóan alkalmas.

— **Rablótámadás áldozatául esett egy vándortextilkereskedő.** A Nagyszéksósról Szegedre vezető országúton Grancsa Mátyás huszonötéves Székelyzsombori házaló textilkereskedőt eddig ismeretlen tettes az esti órákban már az elsötétités idején leütötte, majd megszúrta s elrabolta a nála lévő 600 pengő készpénzt, valamint a batyuba kötött férfi- és női ruhaanyagot és egyéb textilárut. Grancsa Mátyást a reggeli órákban egy gazdálkodó találta meg az országúton és vitte be a szegedi kórházba. Állapota életveszélyes.

— **Ujból József királyi herceget választották a Magyar Tudományegyetem Akadémia elnökévé.** A Magyar Tudományos Akadémia pénteken este tartotta nagygyülését, amelyen elnökké ujból József királyi herceget választotta meg. Másodelnök Vendl Aladár rendes tag lett

— **Elkapta a gépszij.** A perbenyiki lengyárban Illés Mihály munkás lábát elkapta a gépszij. Miro a sátoraljaujhelyi kórházba szállitották, a nagy **vérveszteség következtében meghalt.**

Mit kaptunk a modernektől?

Egyszer már végre mérlegre kell tennünk őket, kikkel minden kiállítást sokiroztak, minden könyvkereskedés kirakatát megtömtek, minden újságot és folyóiratot megszálltak és minden fület telebeszéltek: egyszer már végre kell tudnunk, mit nyujtottak nekünk azok kiket, a művészet- és irodalomtörténetek „a modernek" cimmel becéznek.

Hiszen igazuk van azoknak, kik azt állitják, hogy minden művészeti korszakban ott voltak a maradiak és ott voltak az új irány követői ,hogy már a régi görögöknél is voltak változások a művészeti felfogásban s az új felfogás hívei mindig vén salabaktereknek titulálták a régieket. Hogy a telivér klasszikus római számára barbár volt Bizánc művészete, hogy a korai reneszánsz mestereket durváknak találták a középkori stilus hívei, s hogy a nemes francia-olasz barok luikenz változatát rokokónak csufolták az akkori „maradiak". Igaz, ami igaz.

Viszont azonban az is igaz, hogy ebben a keserves világban még akkora zürzavar, annyi értelmetlen „forradalmi törekvés", annyi sok, szinte évente változó, cifrábbnál cifrább „izmus" nem zavarta a vizeket, mint amekkora éktelen zsibvásár harsonája az utolsó 70—80 év művészetszerető közönségének fülét teleharsogta és harsogja.

Felettébb gyanus körülmény azonban, hogy míg a postimpresszionizmus nyomon követte az impresszionizmust, amazt elhomályosítá az expresszionizmus, emezt sarokba szorította a kubizmus, sem a post az impresszionizmust, sem az ex a postot, sem a kub az exet soha nem bántotta, nem állította maradinak, nem fölényeskedte magát vele szemben progresszivnek, hanem — bár, hogy egyebet ne mondjunk, a kub és a post közt ég és föld a különbség, úgy elméletben, mint az előidézett felháborodás mértékében — mindezek a csodabogarak gyönyörű szépen megférték egymás mellett és unisono ütötték Európaszerte a komoly szellemi és festői tartalommal biró s a nemzetek gyökerével összefüggő művészetet.

Okmányait és Nemességét
felkutatja az
Őskutató Intézet
Budapest, VIII., Baross-u. 10. Tel.: 149-483.

Hogy ad hominem argumentáljunk. *Pór Bertalannak*, a kommunista-vezér expresszszionistának eszébe sem jutott bántani *Ripplit*, az impresszionistát, sem a hájas zsidó kubista *Scheiber Hugónak* nem volt egy szikra észrevétele sem *Pór Bertalan* az ex ellen, hanem együttes erővel és még ma is itt ex- és postoskodó társaikkal együtt rendületlenül ütötték — *Benczur Gyulát* és ütik még ma is nagy mestereinek szerencsére még itt levő szellemi utódait.

A lóláb itt már most annyira kilátszik, hogy *a „modernek" gyüjtőneve alatt a sok különböző izmus mögött egy egységes bomlasztó szellem sátáni képe vigyorog*, mégis azoknak a gyengébbeknek kedvéért, kik e „modern" irányok mellett évtizedek óta folyó álapostolkodásoktól félre hagyták vezetni magukat, mázsára tesszük egyfelől régi nagyjainkat és szellemi utódaikat, másfelől derék moderneinket, hogy lássuk végre, mit kaptunk tőlük és mit vesztettünk velük?

Mert, hogy valamit elvesztettünk az idők folyamán, annak megértésére elég egy gondolatvillanással átpillantani a mult századba és jelen századunk első évtizedeire, amikor még nem hibbant meg minden második ember, aki művészettel foglalkozott, amikor még íróink és művészeink a magasabb műveltség szellemi szféráiban éltek és annak ellenére, hogy az egész nemzet minden tagja számára érthető nyelven beszéltek, nem ők alacsonyodtak le a nép szellemi szinvonalára, hanem nagyratörő művészetükkel azt igyekeztek felemelni magukhoz. És ime költőink helyébe, kik a nemzet héroszait s az emberiség legnagyobb problémáit énekelték meg, jött a kávéházi költészet, a prostituált-romantika, az apacs-héroszok, a házasságtörési drámák, regények és novellák, nemes magyar erkölcseink helyébe, melyen egész költészetünk és művészetünk nyugodott, jött a pornográf irodalom s a genitáliák ábrázolásainak durvaságai, nemzeti írói és művészi törekvéseink helyébe internacionális zsidó sznobizmus.

És kaptuk Dobozi és hitvese és Hunyadi László ravatala helyett Piatsek bácsit és kaptunk Züzü ciklust, kaptuk magyar hőseink, a nemzet ifjúságának ideálképei helyébe a zsidóasszony szoknyáján heverésző defétista gyávaságot, a magyar föld szépségei helyébe napsütötte trágyadombokat s a magyar nép tiszta idealizmusban felemelt alakjai helyett faluvégi cigányokat és prostituáltak közt fetrengő selyemfiúkat.

És kaptunk régi, klasszikus költészetünk helyébe értelmetlenségeket, hol a kisbetűvel kezdődő verssor a fő és kaptunk a régi, komoly technikai tudásra épített festészet helyett minden technikai szabályt felrugó maszatolásokat, hiszen minek legyen tartós a kép, pár év mulva ugyis más izmus lesz a divat! És mindezeknek a tetejébe, hogy a misera plebsnek is jusson a jóból, kaptuk a pár pengős giccset, a ponyvát, a slágert, a dzseszt!

Nem vesszük észre, hogy mi van ezek mögött a modernségek mögött? Nem vesszük észre, hogy rendszeres alapossággal, hogy romboltak le fokozatosan minden magasabb eszményt s plauzibilisnek látszó magyarázatokkal, hogy adtak kávéházi lírát magyar nemzet hősi szellemünk helyébe s hogy adtak csip-csup szinjelenségeket a régebbi festőinket lelkesítő nagy és nemzeti eszmények helyett? Nem vesszük észre, hogy a *tudományosnak látszó rendszerességgel, hogy csempésztek erőteljes, ép alakok helyébe nyeszlett, karikaturának beillő testi és lelki nyomorékokat, hogy csináltak keménykötésü magyar legényeinkből bamba idiótákat, hogy teremtettek világverő őseink hősi alakjaiból kócszakállu, fakardos cseprürágókat s vallásunk szent alakjaiból kócosszakállu karikaturákat?* És nem vesszük észre, hogy ez tendencia, hogy e karikaturákban fajtánk erejét, történelmünk heroizmusát s erkölcsiségünk és keresztény lelkünk magasságait teszik guny tárgyává?

Tegyük végre egyszer mérlegre és akkor egyszerre szörnyen könnyűnek fogjuk találni őket! Hasonlítsuk össze elért eredményeiket nemzeti művészetünk multban és jelenben nyujtott keménykötésü heroizmusával, klasszikusokká magasztosult költőink, íróink és művészeink nemzeti kulturát teremtett remekeivel — és utasítsuk őket vissza magyar lelkünk egész erejével, nemesért, szépért lelkesülő emberi szellemünk egész leküzdhetetlen akarásával és szellemi fölényével. Mert ez a nemzet le tudott küzdeni tatárt és törököt, el tudott viselni anyagi és szellemi elnyomatást, le fogja tehát magáról verni a nemzetközi sznobizmus szellemi parazitáit s a bolsevizmusnak melegágyat vető pionirjait is többezeréves magyar multjának hősi lendületével, újjáéledő magyar akarással!

Kampis János

Igy dolgoztak haditudósitóink...

A magyar honvéd hősiességét és a Szovjet igazi arcát mutatja be a Haditudosító Kiállítás

A magyar haditudósítók fegyverrel, iró- és fényképezőgéppel a kezükben ott jártak a keleti front szakaszain, mindenütt a diadalmasan harcoló seregeinkkel együtt, s filmszalagra véve, papirra vetve megörökítették a Szovjet ellen vivott kereszteháború minden mozzanatát.

A magyar haditudósítás a mostani háború kezdetéig a szó szoros értelmében „gyermekcipőben járt", s alakulatai csak a legutolsó években emelkedtek a honvédség elit alakulatai közé. A haditudósító alakulatok csekélyebb létszámuk ellenére is minőségben ugyanazt a munkát tudták elvégezni, mint a bajtársi német hadsereg nagyobb multra visszatekintő hasonló alakulatai. — Haditudósítóink ott voltak mindenütt az égő Oroszországban, s amit láttak, a most megnyiló Haditudósító Kiállításon tárják a nagyközönség elé. S ez az anyag, a kiállítás filmjei, fényképei, sajtótermékei, képzőművészeti alkotásai munkájuknak legszebb dokuumentuma, egyben a magyar honvéd hősiességének élő bizonyítéka és hiteles vádirat a Szovjet bűnei, elvadultsága ellen.

A pesti Vigadó épületében több termet töltenek meg a kiállított anyag érdekesebbnél-érdekesebb darabjai. Egyik teremben a falat betöltő tabló áldoz az első világháború haditudósítóinak, felnagyitott példányokban sorakoztatva fel fényképfelvételeiket. Onnan kezdve hosszú az út. Ma már a fényképezőgép lencséjén kívül a technikai felszereléseknek egész arzenálja áll a modern haditudósító szolgálatára a hangvágó géptől a rádióig, s a többi terem falán feltüntetett számok, statisztikai eredmények igazolják, hogy haditudósítóink éltek is ezekkel az eszközökkel, hogy az otthont hűséges jelentésekben tájékoztassák a nagy háború eseményeiről, s mindent, ami ott történt, az élményszerűség erejével tárják a hátország szine elé.

Honnan indul el a haditudósító

Az első teremben arról tájékozódik a néző, hogy honnan indul el a haditudósító. Képek mutatják be a haditudósító-laktanya életét, szemléltető ábrák a szervezetét. Művészi freskók szimbólumai örökitik meg azt a folyamatot, amíg a haditudósító jelentése a harctérről a családig, a rádiót hallgató, ujságot olvasó polgári lakosságig eljut.

Hatalmas, impozáns kép-összeállitás örökiti meg az elhunyt Kormányzóhelyettest a harctéri jelenetekben, bajtársai körében, a magyar légierők gépeivel, a háttérben, ahogy a haditudósító lencséje is örökké tette az utókor számára.

Rohamozó, sisakos honvédhősök, égő házak, felgyujtott tankok, torzonborz orosz parasztfejek, sötétnézésű partizán-alakok népesítik be a falakat, mint eleven, mozgó jelenetek, élőképek, amelyekből a szovjetpokol rémségei tárulkoznak elő. Düledező viskók tünnek elő, a szovjet-paradicsom nyomortanyái, amelyek körül is ott forgott a fényképezőgép szeme, hogy letagadhatatlanul bizonyítékká tegye a felvételeket az emberiség számára a vörös cár és államvezető társai ellen.

A kiállítás mozitermében most kezd peregni az a film, amelyet seregeink zsákmányoltak orosz földön. Szovjet gyár készítette ezt a filmet, s rajta szovjet seregek menetelnek Sztalin, Timosenko, népbiztosok és az utcákra csődült tömegek előtt. A fegyverkezés óriási arányait mutatja ez a kép, a Szovjet egyik arcát, azt, hogy miért kellett huszonöt esztendőn keresztül embermillióknak állati sorban élniök, hogy mi rejlett a kolchoszokban.

Egyik sarokban füstös ikon áll, négy-öt golyóverte lyukkal a homlokán. Amint megtudjuk, szovjet katonák célbalőni tanultak a jámbor képen, s a puskagolyóik verték át a kegyes vásznat. Csupa dokumentum, csupa ékes bizonyíték minden teremben.

1463 ujságcikk, 430.000 kép

Hatalmas termet tölt meg a képzőművészeti kiállítás gazdag kép- és szoboranyaga. 11 festő és 5 szobrász 300 képe és szobra vetiti elénk azokat a szines víziókat, tájakat és embereket, amelyeket a háború vérzivatarában megfordult művészeink vetettek papírra, festettek vászonra, gyurtak agyagba, véstek kőbe. A kiállított képek egyik legszebb darabja a magyar csapatok élén harcoló, hősihalált halt olasz haditudósítónak, Franco Vellani Dionysinek portréja. Ugyancsak itt látható szobor-képmása is, melyet felesége készített el az olasz hős emlékére. A kiállító művészek közül különösképpen megemlítést érdemelnek *Benyovszky* István és *Polónyi* Elemér markáns alkotásai.

Ujságcikkek tömege áradt kintről hazafelé. 1463 ujságközlemény jelent meg kilenc hónap alatt a magyar ujságokban és tekintélyes mennyiség négy idegen nyelven külföldön. Tizenkét fotóművész 1200 tekercs filmen 432 ezer felvételt készített a háború mozzanatairól. Nem hiányzik ezekről a felvételekről semmi, ami megörökítésre érdemes volt. Láthatjuk *Sasamotot*, a japán haditudósítót, aki honvédeink oldalán haladt, s küldte haza távoli hazájába jelentéseit.

Elismerő megemlékezést olvashatunk a kievi és charkovi magyar rádió munkájáról, filmeseink nagyszerű produkciójáról, amellyel harcoló katonáinkat szabad óráikban szórakoztatták.

Hatalmas képen itt ül előttünk a haditudósító. Irógép a térdén, s összevont szemöldökkel kopogtatja legfrissebb jelentését a harctér valamelyik eseményéről. Hisszük, hogy a kiállítást látogató közönség azzal az érzéssel áll meg e kép előtt, amelyet mi éreztünk. A hála érzésével a haditudósító intézmény iránt, a haditudósítás hősei iránt, akik fegyverrel harcolva, ágyúk dörreje, repülőgépek zúgása, bombák robbanása közben végkezték nehéz munkájukat: irtak, fényképeztek, hogy a magyar honvéd dicsőségének, a háborúnak a szemtanu irásaiban és fényképfelvételein is nyoma maradjon. *(Sz.)*

Uj iparügyi miniszteri rendelet a lakások és más helyiségek fűtéséről

A Budapesti Közlöny szombati számában jelenik meg az iparügyi miniszter 23.200—1943. Ip. M. számú rendelete a lakások és más helyiségek fűtése céljából történő tüzelőanyagbeszerzésének és tüzelőanyag felhasználásának korlátozása tárgyában.

Uj rendelkezés a rendeletben az, hogy az olyan lakások fütése céljából, amelyekben a konyhában villany-, vagy gáztűzhely, vagy központi melegvizszolgáltatás, vagy a fürdőszobában villany, vagy gázfütéses melegvizszolgáltató berendezés van, az egyébként beszerezhető és felhasználható mennyiségnél tiz, vagy húsz százalékkal kevesebb tüzelőanyagot szabad beszerezni és felhasználni. A központi fütéssel fütött lakások fütésére ugyanolyan mennyiségü tüzelőanyagot szabad beszerezni és felhasználni, mint amennyit az illető lakás fütésére az elmult évben beszereztek. Be lehet azonban még szerezni a központi fütéses lakásban a mosás céljára a lakás minden egyes lakója után 120 kg brennbergi, dorogi vagy tatai szenet, avagy ezzel a szénmennyiséggel a rendelet melléklete szerint egyenértékü más tüzelőanyagot, továbbá főzés céljára annak a tüzelőanyagmennyiségnek a tizszázalékát, amely mennyiséget a szóbanforgó lakás fütésére a rendelet szerint be lehetne szerezni akkor, ha a lakásban nem volna központi fütés.

A melegvizszolgáltatás korlátozásáról, a kályhák átalakitásának, illetve felállitásának tilalmáról szóló rendelkezéseket a rendelet a mult évben hatályban volt rendelettel azonos módon állapitja meg.

Zörgő VÁSZON és KELENGYE **fogalom** T. ZÖRGŐ ILONA DEÁK F. UCCA 19.

Ötmilliárd dolláron fölüli összeget siboltak ki a zsidó emigránsok az USA-ba

Tizmillió dolláros vállalatot létesített egy csehországi zsidó emigráns

Az *American Magazine* című amerikai folyóiratban *Porter* ismert pénzügyi szakértő nemrégen cikket tett közzé, amelyben a rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján megállapította, hogy az emigránsok Európából az elmult hét év alatt *ötmilliárd és 230 millió dollár értékű vagyont siboltak ki, illetve hoztak be az Egyesült Államokba.*

Ez az összeg a magyar pénzre átszámítva mintegy 26 milliárd pengőnek felel meg, vagyis körülbelül annyi, mint Magyarország nemzeti vagyonának fele. Az Amerikába kivándorolt vagy kiszökött európai zsidóság, *vagyis néhány százezer fő tehát Magyarország nemzeti vagyona felének megfelelő összeget menekített az USA-ba. Ez is mutataja milyen kedvező körülmények között élt az európai államalkotó népek nyakára rátelepedett zsidóság, hogy ilyen óriási vagyonértéket tudott aránylag rövid idő alatt mozgósítani és az USA-ba juttatni.* A kisibolt összeg nagysága egyben bizonyitéka *azoknak a kitünő összeköttetéseknek is, amelyekkel az európai zsidóság rendelkezett.*

Az antiszemitizmussal egyáltalán nem vádolható American Magazine is megállapitja, hogy általában az volt a felfogás az USA-ban, hogy az oda bevándorolt *zsidó menekültek csaknem kivétel nélkül koldus-szegények és ezért szánalomraméltók, ami azonban korántsem felel meg a tényeknek. Ellenkezőleg a legtöbben igen nagy vagyon, óriási értékü ékszerek és egyéb értéktárgyak felett rendelkeznek.* Az USA-ba menekült zsidó *emigránsok igen sok gyárat vásároltak, vagy új gyárakat alapitottak, részesedést vállaltak nagy iparvállalatoknál, nagy bérpalotákat vásároltak, vagy épitettek, de általában iparkodtak milliós vagyonukat hasznothajtóan befektetni.* Igy például egy *csehországi emigráns* — valószinüleg a volt csehországi szénkirályról, a természetesen szintén zsidó *Petschekről* van szó, aki a németek bevonulása előtt idejében eladta bányavállalatait a prágai *Zsivnosztyenszka Bankának* és a vételárat először Angliába majd az USA-ba utaltatta át — *maga tizmillió dollár, vagyis ötvenmillió pengő tőkéjü iparvállalatot hivott életre.* A legtöbb zsidó emigránsnak óriási értékü ékszerek vannak birtokában. Igy például a Párisból menekült *Rothschild Eduard többek között egy brilliánsokkal, gyöngyökkel és szafirokkal ékesitett gyürüvel érkezett az USA-ba, amelynek értéke egymillió dollár, vagyis 5 millió pengőt tett ki. Rothschild Alfonz egész kézikofferre való nagyértékü ékszert vitt az uj zsidó igéretföldjére, az USA-ba.* Hogy milyen, szinte felbecsülhetetlen értékeket vittek át a zsidó emigránsok a tengerentúlra, az kitünik abból az adatból, mely szerint *1936 januárjától 1941. szeptemberéig az Európából bevándorolt zsidók az Egyesült Államok területére csiszolt gyémántban 132 millió dollár (600 millió pengő) értéket hoztak magukkal.*

Költekeznek és kihivóan viselkednek

Az amerikai lap szerint ezeknek a zsidó bevándorlóknak életszinvonala megfelel vagyoni és jövedelmi viszonyaiknak. Egyenesen *fantasztikus arányokban költekeznek és pazarlásuk kihivja az amerikai lakosság kritikáját, sőt ellenszenvét és gyülöletét.* Ők lepik el a legdrágább szállodákat és éjjeli mulatókat, ahol *pezsgő és kaviáros bankettek napirenden vannak.* Ezek a „szánalomraméltó" zsidó emigránsok elárasztották a legdivatosabb luxus üdülőhelyeket, mint például *Palm Beach-ot, Lake Placidet és Renót, ahol fitogtatják gazdagságukat és esztelen pazarlásuk mellett kihivó és tolakodó magatartásukkal keltenek kellemetlen feltünést.* A zsidó emigránsokat éppen ezért nem jó szemmel nézik a yankeek és különösen *a dolgozó munkásság tekint megvetéssel rájuk.*

Igy esetelt a nagyon elterjedt, igen olvasott amerikai folyóirat a zsidó emigránsok *garázdálkodásának minősithető magatartását az USA-ban. Ezek az emigránsok ugyanolyan szertelenül és tolakodóan viselkednek, mint ahogyan azt Európában is tették.*

Az amerikai lakosság is rájön lassanként arra, hogy *a zsidók visszaélnek a vendégszeretettel és már az ország urainak érzik minden vonatkozásban magukat.* Az amerikai lakosság saját szemével győződik most meg arról, hogy *mennyire félrevezette őt a zsidó világsajtónak az a propagandája, mely állandóan a németországi „szegény, üldözött és ártatlan" zsidók mellett csinált hangulatot,* akiket a gonosz nácik megfosztottak vagyonuktól s megélhetésüktől. Ezek *a „szegény, üldözött és ártatlan" zsidók most már évek óta szemléltető oktatást adnak* az amerikaiak széles köreinek, amelyeket a zsidó propaganda eddig egyoldalúan informált és félrevezetett, *lassankint kezdik föllsmerni az európai államok által életbeléptetett zsidóellenes intézkedések jogosultságát és jelentőségét és egészen más szemmel nézik a zsidó emigránsokat, mint korábban.* Az amerikai zsidóság nyeregben érzi magát, az amerikai lakosság azonban *kezd bizalmatlanná válni nemcsak a most bevándorolt zsidókkal szemben, hanem a már régebben ott lakó zsidókkal is.* Ez a bizalmatlanság lassanként az amerikai kormánnyal szemben is jelentkezik, *mivel ez minden módon támogatja és segiti a zsidóságot.* Nemrégen hirdette meg Cordell *Hull* — zsidó feleséggel rendelkező államtitkár — a Roosevelt kormány háborús céljaként: *Olyan világra van szükségünk, amelyben a zsidóknak megvan a joguk, hogy mint bármely más fajta, békében és tisztességben élhessenek.*

Az amerikai lakósság a *kormánynak a zsidókkal szembeni magatartását* ama keserü tapasztalatok után, amelyekre a zsidókkal kapcsolatban szert kellett tennie, — *egyáltalán nem tudja már megérteni.* Mindenesetre *érdeklődéssel várhatjuk azokat a fejleményeket, amelyeket az emigráns zsidóság prepotens magatartása és pénzpocsékolása még elő fog idézni az USA-ban.*

Falu a fővárosban

Néhány hét óta gyakran hallok kora reggel kakaskukorékolást. Sőt nem egyszer az ébreszt fel legjobb reggeli álmomból. Olyan erős, olyan parancsolóan harsány kukorékolás, hogy áthatol a kettős ajtósoron és túlharsogja a villamosok és társzekerek nem éppen gyöngéd utcazaját. Előbb nem akartam valódi kakasnak hinni. Gondoltam, valami jókedvü fiú az utcán szórakozik ilyen szellemesen minden reggel. De a kukorékolás olyan fáradhatatlan, olyan cikornyás és olyan tökéletes, gikszer nélküli, hogy csak valódi kakas torkából kerülhet ki. Érthető, hogy elcsodálkoztam. Mert azt megszoktam már, hogy évek óta naponta idejár az erkélyre egy feketerigó reggelenként fütyülni, de hogy kakaskukorékolás legyen a főváros közepén, az egy kicsit mégis sok.

Ma aztán végére jártam a dolognak. A szomszéd házat aránylag alacsony kerítés, azaz kőfal választja el a mi udvarunktól s a szomszéd udvar egyik sarkában megtaláltam a tettest. Pont olyan begyesen lépkedett, mintha szemétdombot érezne sarkantyús lábai alatt, bátran, sőt kihivóan nézett rám aranyszinü szemével s bár — rabszolga módra — csúful megkötözték egyik lábát, egy cseppet sem érezte, hogy szigorú szabályok szerint nevelt úrnak nem illik akkorákat kukorékolnia ... Egy szürke tyúkocska kapirgált mellette s a házmesterné, akihez tartoztak, mosolyogva könyvelte el érdeklődésemet.

— Bizony kérem, ahol csak tehetjük, megpróbáljuk az önellátást! ... A háziúr megengedte és nálunk mindig van itthon valaki, aki vigyázzon rájuk.

— Igen, igen, de legalább egy szájkosarat tenne erre a kakasra hajnalonként! ...

Az asszony nevet.

— Nagyon sokan panaszkodnak a kukorékolásra! Be is fogom zárni reggel hétig ezentúl, nem hagyom magam mocskolni többet miatta. Tudom, hogy idegesek az emberek, álmatlanok, oszt ez az orcátlan nem fogja be a csőrit!

A kakas, mintha csak megértette volna a beszédet, némán, de határozott lépésekkel cirkált a madzag hosszáig. Pont, mikor a legközelebb volt hozzánk, akkorát kukorékolt, hogy nagyot ugrottam ijedtemben.

— De mi az ördögnek tartja ezt a vén, szívóshusú kakast — jegyeztem meg szinte mérgesen. — Meghízni úgysem fog, sőt inkább lefogy udvar, meg szérü nélkül.

Az asszony úgy nézett rám, mintha azt mondaná; Oh de buták ezek a pesti nagyságák! Aztán intett.

— Tessék csak bejönni!

Bementem utána a konyhába. Azt hittem hirtelen, valami csoda folytán újra falura kerültem. A konyha két sarkában kiszalmázott ládákban egy-egy kotló ült, gyanakodva pislogtak rám piroskeretes szemükkel és mikor közel mentem hozzájuk, azzal a különös torokhanggal ripakodtak rám, ahogy csak kotlós tud rikácsolni, ha tojásait vagy kicsinyeit félti.

— Tetszik látni, ezért kell a kakas! Pár nap mulva meglesz megint a húsz friss tojás, a tyúk is elkezdett kotlani, megültetem még azt is, Jancsit meg szegényt levágjuk!

A mór megtette a kötelességét, hozzájárult a többtermeléshez, a mór, azaz Jancsi kakas mehet ... Szerettem volna megsimogatni a halálraitéltet, de láttam, hogy kukorékolni készül és riadtan menekültem — hallótávolból. Mindenesetre ezentúl több elnézést tanusítok harsány trombitálásával szemben, nem ő az egyetlen élő lény, „aki" azt hiszi, mindennél fontosabb az, amit ő kiabál ...

De ez csak egy eset az egyre szaporodó sok közül. Tavaly a konyhakertészetre vetették rá magukat a budapesti kert, erkély és virágcseréptulajdonosok, idén inkább farmokat létesítenek, úgy okoskodván, hogy jobb a csirkehús saláta nélkül, mint a saláta csirkehús nélkül ...

Husvétkor Budán voltam uzsonnavendég egy öröklakásban. Az erkélyből, ahol máskor színpompás virágok illatoztak, most szabályszerü ketrec lett, felül és oldalt sürün bedrótozva. A háziasszony nem maga ültette a csirkéket, ő „készen" vette őket falun. A csirkék darabja ötven fillér volt — egynaposak voltak — viszont a kotlós mama ára körül heves ellentétek merültek fel. A falusi asszony sokat kért érte, a városi azt vitatta, hogy ez az ár már túlzás ...

— Csakhogy ez nem egyszerü tik ám — erősítette a falusi néni, — oszt még azért is elkérnek máma ennyit! Eppedig kotlós, aki vigyáz a csirkékre, felneveli, meg enni is megtanítja!

Azám! Érthető, hogy egy tyúkért, mely egy személyben dajka is, pesztra is, sőt pedagógus is, nem lehet mindennapi árat fizetni. Mert az már igazán nem tartozik a kotlósmamára, hogy Budapesten nem kell kányától, héjjától félteni, vagy védeni a kicsiket, de még macskától sem a sürü drótrács alatt. Ő épp oly lelkiismeretesen fog lármázni akkor is, ha történetesen egy repülőgépet hall repülni és épp oly buzgalommal kínálgatja „gyermekeinek" az eléjük szórt kukoricadarát, mintha ő kaparná ki nagy fáradsággal a magot valamelyik falusi udvaron.

Az alkut mégis megkötötték s a kotlós a csibékkel ott él most az erkélyen. Oldalt fordított kockacukrosláda a hálószobájuk és odamenekülnének, ha esne az eső. Legalább husz-huszonöt kiscsirke szaladgál és pityeg fontoskodva az erkély mozaikkövén. Legtöbbje sárga, de van két fekete is és két feketetarka, mintha bársonyos árvácskavirágok szaladgálnának kétlábon. Van köztük egy kopasznyakú is, olyan, mint egy miniatür kondorkeselyű.

— Csak győzzétek ezt a sok piszkot takarítani, — mondom, hogy mondjak valamit. Megdöbbent szemek néznek rám.

— Piszok? ... Az nem piszok, hanem trágya! ... Odaát mamuskáék erkélyén konyhakert van, tudod te azt, mit jelent annak a trágya? ...

Persze ... Borzasztóan szégyellem laikus megjegyzésemet, bár az a gyanum, hogy a kotlómamát ők is szívesen kikapcsolnák mielőbb a trágyaöstermelésből. Ugyanis legtöbbször az egész család a földön guggol, körmükkel kopogtatják a követ és pi-pi-pi-t fuvolázva édesgetik magukhoz ennit a kiscsirkéket. Azok riadtan néznek rájuk fényes borsszemükkel, egyik-másik oda is szalad és akkor a családtagok boldog cinkossággal néznek össze, Talán mégis sikerülni fog a próbálkozás, mint pótdajka és pótnevelő.

— Te mondd, igaz, hogy a kotló húsa nem jó enni? — kérdezi aggodalmasan az asszonyka, feltevésemet igazolva. Valami hasonlót én is hallottam, de csak nem hagyhatom, hogy egy ilyen drága jószág untauglich legyen, mint pecsenye!

— Áh, buta beszéd, — nyugtatom meg

— Csak az olyan kotlót nem szokták levágni, amelyik még nem költött. Ez már elkotlott!

Megnyugszik és átmegyünk a mamuskák erkélyére, ahol az őstermelés vegetáriánus része folyik. Átviszünk egy kis zacskó „trágyát", amit kellő méltánylással fogadnak. Az erkély, azaz most „függőkert" csupa duzzadó igéret. Körül futóbabbal van befuttatva, ha jó termés lesz, az egész családnak jut belőle egy-egy tányér zöldbableves. Ládákban sok a fejessaláta, karalábé, feje ugyan nem lesz, mint mondják, de a zöldjéből is lehet finom főzeléket készíteni. Másik ládában petrezselyem, hogy mindig legyen kéznél friss zöldje. Snidling és gyönge zöldfokhagyma a zsíros pirítósra, kapor és végül egy nagyobb láda homokos földben néhány tő földieper!

— Üveggel takartam le, mikor hideg volt, — meséli a néni, aki a „kertjét" semmiért oda nem adná. Naplemente után megöntözi — mert persze virágok is vannak cserépben — aztán kiül a „kertbe" olvasgatni, mintha igazi kertje volna.

— Ugy ám kedvesem! — bólogat fehér fejével, amig leülök egy kicsit, hogy „el ne vigyük az álmát". Visszatér az ember az induláshoz, a földhöz. Hiszen mindnyájunk ősei parasztok voltak valamikor. Hallom, hogy a tisztviselőtelepen, meg a hüvösvölgyi kertekben kecskét tartanak a többgyermekes családok. Nyáron meg is nyírják őket, majdnem olyan jó a szőrük, mint a juhgyapjú. Sok mindent megtanulunk most, amit eddig nem tudtunk, vagy nem akartunk tudni!

Mindnyájan elgondolkozva bólogatunk, mert most olyan igazságot hallottunk, ami nem lehet vita tárgya. Sok mindent nem akartunk tudni, vagy megtanulni, mert olyan az ember, hogy legtöbbször a kényszer mozdítja csak ki kényelmességéből s a szükség teszi leleményessé. A rendkívüli időknek is van erkölcsi haszna: sok, nagyon sok tanulságot vonhatunk le mindennap, amelyeket többé életünkben elfelejteni nem fogunk!

K. E.

BARNA látszer-specialista szemüvege 25 év óta márka, Andrássy-út 26. (Opera mellett).

KÖNYVEKRŐL

JULES VERNE: SZTROGOF MIHÁLY

Egy lázongó világrész Szibéria és Belső-Ázsia benszülött népeinek lobogó lázadása a moszkvai uralom könyörtelen terjeszkedése ellen: ez a történelmi háttere annak a példátlan izgalmú, valóban megtörtént eseménynek, amelyet Jules Verne a „Sztrogof Mihály" című regényében megirt. A cár fivére Kelet-Szibériában szorult s a lázadók elvágták táviróvonalakat is. A lázadók életre-halálra üldözik a cár futárát, hogy a nála lévő cári üzenetet elfoghassa. A mozi vásznára emlékeztető, idegfullasztó hajsza közepette teljesiti a cár futára elvállalt kötelezettségét, s ebben nagy segitségére van egy szibériai számüzöttnek a lánya, aki hűséggel és találékonysággal segiti elő a futár küldetését.

A rendkivül izgalmas regény Supka Géza forditásában a Forrás kiadóvállalat „Kaland klasszikusai" sorozatában jelent meg.

Órák, ékszerek, órajavítások PREGARTNER, Múzeum-körút 41. Tel.: 382-444. ÉKSZERVETEL.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Teljes tisztogatást kérünk a művészeti kérdésekben!

Minél mélyebben hatol be az éledő magyar szellem a művészeti élet mélységeibe, annál világosabban áll mindenki szeme előtt a tény, hogy ezen a területen összevissza fonódott dzsungel terül el, amelynek kétes mélységei megdöbbentő romlásokat takarnak. Talán egyetlen területe sincs a magyarság életének, ahol *a lezüllés és rombolás ténye olyan megdöbbentő volna, mint kultúréletünk művészeti vonalán.* És alig van terület, amelyen annyiféle *érdek* keresné többé-kevésbbé sikamlós utakon az érvényesülést, mint itt.

Pedig a képzőművészeti kérdések halasztást nem tűrnek. Belügyi kormányzatunk már megkezdte a tisztogatás munkáját azzal, hogy a zsidószabadkőműves vezetés alatt álló Szinyei Társaságot, a KUT-at, UME-t, Nemzeti Szalont s a Képzőművészek Országos Szövetségét feloszlatta. Ezek felszámolása most folyik a volt Fészek-klubéval együtt. A munka élére — helyes megérzéssel — *Palló* Imrét küldte ki miniszteri biztosul a belügyminiszter.

Itt azonban nem lehet megállni. A nehéz kérdések egész sora tolul előtérbe s azok a férfiak, akik a tisztogatás nehéz munkájára vállalkoztak, szinte napról-napra ütköznek bele a legkülönbözőbb szabadkőműves érdekeltségek acélfalába, amely még ma is tömör. Vasököl kell hozzá, hogy azon rést verjen az előretörő magyar szellem!

Erre a vasökölre van szükség, **azért** üdvözöltük örömmel a belügyminiszter elhatározását, amidőn a régi kipróbált nemzetiszocialista Palló Imrét küldte ki a szabadkőműves-zsidó érdekeltségek igazi „fészkének" megtisztítására. Palló évtizedes parlamenti szereplésével is megmutatta, hogy *a magyar nemzeti művészet ügyét szívén viseli* s e kérdésekben igazolta rátermettségét.

Vannak **kérdések, amelyek csak** hatalmi szóval intézhetők el akkor, amikor a régi rendszer érdekeltségei annyira beleették magukat művészettel foglalkozó köreinkbe. Ezeket az ügyeket *csak kormánybiztos veheti kézbe* s úgy tudjuk, hogy hivatalos köreink már e kérdés megoldásával foglalkoznak is. Hisszük, hogy a megoldás nemzetiszocialista szellemben történik meg.

Kampis János

Bemutatták az első magyar repülőfilmet

Szemere Vera és Perényi László nagy sikere a „Magyar sasok"-ban

Szemere Vera, a „Magyar sasok" női főszereplője

Szerdán este nagy sikerrel mutatta be a *Korzó*, a *Rádius* és az *Uránia* a *Magyar sasok* című repülőfilmet, amelyet *László* István, a kitűnő magyar repülőújságíró rendezett. A hármashatárhegyi vitorlázó-repülőtéren indul a mese, amely azután természetesen a harctéren folytatódik. Hatalmas bombázógépek úsznak a levegőben s a felhők között megjelennek a karcsú vadászok. *Izgalmas légi harc!* Ehhez hasonló pompás helyszíni felvételeket aligha láttunk még eddig.

Ez a rendkívül időszerű, ifjúságnevelő és a magyar harci öntudatot erősítő film *több mint propaganda:* nagyszerű, érdekes, művészi filmalkotás. A bemutatómozik közönsége elismeréssel és sok tapssal fogadta a *milliós költséggel készült első magyar repülőfilmet,* amelyet *Matolay* Géza és *Jánosy* István írt. A női főszereplők közül a legtöbb tapsot talán *Szemere* Vera kapta, de a közönség elismeréssel fogadta *Kertay* Lili, *Serényi* Éva, *Vay* Ilus, *Perényi* László, *Pethes* Sándor, *Makláry* Zoltán, *Halász* Géza, *Stolpa* András, *Cselényi* József, *Fáy* Béla játékát is.

A Korzóban, Rádiusban és Urániában színrekerülő új magyar filmet június elejétől az *Átrium* is műsorára tűzi. A *Magyar sasok* méltatására még visszatérünk.

Füry Lajos előadása a rádióban

Pénteken 19 óra 20 perckor *Füry* Lajos dr., a *Magyarság* belső munkatársa *Hajnali támadás* címmel egyik érdekes haditudósító-emlékét mondja el a rádióban.

Elfeledett sikerek — sikeres balsikerek

Ismert és kevésbbé ismert muzsika csendül fel a rádióban csütörtökön *Elfeledett sikerek — sikeres balsikerek* gyüjtőcímmel. Minden zenemű valóságos regény és egy-egy ilyen regény legérdekesebb fejezetét mutatja be az előadó, *Innocent-Vince* Ernő, sok muzsikával példázva. A közreműködő székesfővárosi zenekart *Vincze* Ottó vezényli, a dalműrészleteket *Gyurkovics* Mária, *Némethy* Ella, *Losonczy* György és *Rösler* Endre adja elő.

Balassa Bálint háromszázötven éves jubileuma a rádióban

1569-ben történt, hogy Gyarmathi és Kékkői Balassa János bárót a bécsi udvar Kenderessy István vádaskodására elfogatta. A főúr csakhamar megszökött és miután egy ideig Lengyelországban bújdokolt, később titokban visszalopakodott kékkői várába, ahol családjával élt nagy visszavonultságban. Bálint fia 18 esztendős volt ekkor és nevelőjével, Bornemisza Péterrel, egy kis könyvet állítottak össze a szülők vigasztalására. Ez a mű, a „Beteg Lelkeknek való Füveskertecske" címet viselte és első munkája volt az ifjú Balassa Bálintnak.

Később, amikor 1572-ben apjának a király megbocsátott, mind Egerbe költöztek. Itt Balassa egyre-másra írta szerelmes verseit Losonczy Annához, az egri kapitány feleségéhez, de abban az időben még nem talált meghallgatásra és ezért, haragjában 1575-ben 200 aranyért felcsapott Békési Gáspár katonájának. Báthory István ellen hadakozott, de az egyik ütközetben egy hadiszolga fejbevágta és elfogták. A fejedelem kegyelmébe fogadta és Balassa vidám életet élt a gyulafehérvári udvarban. Gyorsan hevülő szíve először Bebek Judit iránt gyulladt lángra, majd sorban következett Csáky Borbála, Morgai Kata, Hagymásy Kristófné. Mindegyikhez a szerelmes versek egész légióját írta.

Gyulafehérvár után Lengyelország következett, majd visszakerült hazájába és nemsokára Pozsonyban Rudolfnak hűséget esküdött. Mint 50 lovas kapitánya tért vissza Egerbe, ahol Losonczy Anna most már szerelmét meghallgatta. Néhány év mulva feleségül vette unokatestvérét, özvegy Várday Mihálynét, Dobó Krisztinát, akitől rövidesen elvált. 1594 május 19-én résztvett Esztergom ostromában és halálosan megsebesült a nagy magyar lirikus, akinek 350-ik halálévfordulójáról május 26-án emlékezik meg a magyar rádió.

Willy Birgel, a visszavándorló

Az UFA befejezte *Die Brüder Noltenius* című új filmjét, amelyben egy Ukrajnából hazájába visszavándorló német család regényét viszik vászonra. A három főszereplő: Willy *Birgel*, Karl *Mathias* és Ida *Wüst*.

Egy magyar filmrendező hattyudala

Kellemesen könnyű, gondmentes, üdelevegőjű filmet mutattak be a *Deák*-moziban. *Podmaniczky* Félix — aki tudomásunk szerint hónapokkal ezelőtt *szakított a filmrendezői pályával* és a prózaibb kereskedőhivatást választotta életcéljául — hattyúdala több sikert igér, mint minden előző filmje. Úgylátszik, nem volt elég lélegzete, hogy kivárja a dolgok végét... *Boldogság a vége* a címe az utolsó Podmaniczky-filmnek. Kár, hogy az utolsó, mert kedves szórakoztató film. A magyar vidék levegőjébe ágyazott egyszerű, kedves történetből az derül ki, hogy *minden jó, ha jó a vége.* A film földbirtokosának van egy tizennyolc éves gyönyörű leánya, akinek minden vágya, hogy Isadora *Duncan* vagy legalább is — *Bordy* Bella legyen a táncművészet terén. De azután egy cseppet sem esik kétségbe, mikor az apa kívánságára feleségül kell mennie az uradalom fiatal és hódító intézőjéhez, akit tulajdonképpen mindig nagyon szeretett. Körülbelül ennyi a film, sok humorral, mulatságos falusi cigánybandával fűszerezve. A földbirtokos apát *Somlay* Artúr játssza teljes színészi vértezetével, a leányt pedig *Bordy* Bella. Bordy jobb, mint eddig bármelyik filmjében. *Perényi* László egyenesen Dunántúlról, egy ezerholdas birtok intézőirodájából sétált be a mesébe. Az eredeti környezetből természetesen nem maradhatott ki *Pethes* Ferenc sem. *Fáy* Béla intrikus-ábrázolása most már iskolát jelent s ebben az iskolában a katedrán *Fáy* Béla ül, a padokban pedig a magyar filmgárda egyetlen tanulója: *Fáy* Béla. (g.)

**** Kiskapu ****

SPIKO JONAS, a „legmodernebb" amerikai zeneszerző arról nyilatkozott, hogy szeretné megteremteni a világ leghangosabb zenekarát. A „lármás bandát" most állítja össze és zenészei a zaj fokozására marhakolompokat, futballfütyülőket, szirénákat, kalapácsokat, sőt revolvereket is használnak. Szeretettel ajánljuk Jonas úrnak, hogy a hatás fokozására iktasson zenekarába néhány — légiaknát is...

SPORT

Szombaton Bécsben lesz a magyar—német katonai válogatott mérkőzés

Június 10-én, szombaton lesz Bécsben a magyar—német katona válogatott visszavágó labdarúgómérkőzés. Vitéz Áronffy Janky Béla százados, országos szövetségi kapitány már kijelölte a keretet, amelyből 13 játékos utazik majd fel Bécsbe. A keretben az eddigi játékosokon kívül helyet kapott még Sárosi dr. és Sárosi III. is. Mindkét játékos ugyanis katonai szolgálatot teljesít. Bécsbe a csapatot vitéz Áronffy Janky Béla országos szövetségi kapitány, Kereszténvi József főtitkár és Szabó Pál edző kíséri.

Igazoló jelentést kell tennie az Elektromosnak

Az MLSz elnöksége hétfőn este foglalkozott az Elektromos újvidéki elutazásának botrányával. Nagy megütközéssel tárgyalták, hogy az Elektromos mindössze kilenc játékossal állt ki az újvidéki mérkőzésére. Az Elektromos egy fatális tévedésre hivatkozik. Azt állítják az elektromosok, hogy van egy vonat 17 óra 20 perckor, amelyet az Elektromos vezetője 7 óra 20 percnek értett. Az MLSz elnöksége igazoló jelentés tételére kötelezte az Elektromost. Mindenesetre enyhítő körülménynek vették azt a tényt, hogy *Schmidt* Ferenc szaktanácsadó elutazott Ujvidékre, de csak a mérkőzés után érkezett meg.

Az MLSz elnöksége hétfőn este a Kinizsi FC—DVSC bajnoki labdarugómérkőzés ügyében úgy határozott, hogy a mérkőzés újrajátszását elhalasztja, miután a legfelsőbb sportfegyelmi bizottság e hét végéig ebben az ügyben végső döntést hoz. Ha a döntés a Kinizsinek kedvez, akkor a mérkőzést úgysem kell lejátszani, ha pedig a DVSC-nek, akkor a mérkőzést a jövő hét közepén fogják előreláthatólag lejátszani.

A kerékpáros pályabajnokság állása

A kerékpáros országos egyesületi pályabajnokság állása: *I. osztály:* 1. Törekvés SE 197 p., 2. BSZKRT SE 192 p., 3. FTC 97 p., 4—5. KSZKK és Csepel GYTK 87 p., 6. Postás SE 75 p. *II. osztály:* 1. Kitartás KK 76 p., 2. Sólyom KE 67 p., 3. Z. Danuvia 62 p., 4. Testvériség SE 38 p., 5. Miskolci VSC 30 p., 6. MAC 8 p., 7. Tipográfia NYTE 2 p.

Kedvezmény a pünkösdi hivatásos ökölvívóverseny látogatóinak

Ötven százalékos kedvezményt kapnak a pünkösd hétfői hivatásos ökölvívóverseny nézői közül a magyar és a német haderő tagjai, a leventék és a hadiüzemek alkalmazottai. A szokásos helyeken elővételben már árusítják a belépőjegyeket. Jászai János sokszoros amatőr ökölvívó magyar bajnok tízmenetes küzdelemre áll ki Szigeti Lajos volt amatőr európai bajnok ellen, akivel most döntik el a Cora-díj sorsát. Rajtuk kívül még négy pár mutatkozik be a MOVE hungáriakörúti sporttelepén a szabad ég alatt, ahol hatalmas szorítót építenek erre az alkalomra. Kubinyi, Deli, Csiszár, Trummel és Jánosi már biztos résztvevő, de ellenfeleiket még nem jelölte ki a rendezőség.

Székesfehérváron lesz a vidéki birkózó bajnoki verseny

Június 11-én rendezi a Székesfehérvári Alba Regia AK az országos vidéki birkózó bajnoki versenyt, amelyre az egyes kerületek már ugyancsak versenyeken jelölték ki legjobbjaikat. Pünkösdkor Budapest válogatott csapata Szentesen mérkőzik a déli kerület legjobbjaival. A budapesti csapat összetétele a következő: Szilágyi (MÁV Előre), Varga (Csepel), Szilvási (MÁV Előre), Káli Béla (Csepel), Mucsi (Csepel), Kovács Gyula (MÁV Előre), Riheczki (MÁVAG), vagy Palotás (Budapesti Vasutas SC). A délvidékiek válogatottja: Zsámboki (Ceglédi MOVE), Dobó (Szegedi TVSE), Kovács (Kecskeméti TE), Ócsai (Ceglédi Vasutas), Gál (Ceglédi MOVE), Vasvári (Ceglédi Vasutas), Szalisznyó (Ceglédi Vasutas) és Bánfalvi (Kecskeméti TE).

Megnyílt a levente játékvezetők tanfolyama

A Levente Játékvezetők Testületének budapesti kerülete kedden délután ünnepélyes keretek között nyitotta meg az egy hónapon át tartó levente játékvezetői tanfolyamot. A megnyitó beszédet Haynal Alajos ezredes, Budapest székesfőváros levente parancsnoka mondta, majd Gálffy András, a JT ügyvezetője és v. Áronffy Janky Béla, a leventék országos kapitánya szólt a jelöltekhez. A tanfolyam előadásai hetenként kétszer, kedden és pénteken lesznek. A tanfolyamra még mindig lehet jelentkezni.

Az első országúti Szt. László-verseny

Május 28-án, pünkösdvasárnap reggel 7 órai kezdettel rendezi meg az FTC vándordíjas országos országúti kerékpáros versenyét a székesfehérvári országúton. Ez a verseny lesz egyben az első országúti Szt. László-verseny is.

Budapest kerékpáros pályabajnokságai

Pünkösd két ünnepén rendezi meg a Magyar Kerékpáros Szövetség Budapest kerékpáros-, motorvezetéses- és kismotoros pályabajnokságait a Millenáris sporttelepen. A repülők részére Budapest repülő, 1000 méteres időbajnokságát és az 50 km-es pályabajnokságot írta ki a szövetség. A bukósisakosok bajnokságának távja 50 km lesz. A kismotorosok két kategóriájában 10 km-es távon küzdenek a bajnoki címért. A repülő, és 1000 méteres időbajnokság előfutamait csütörtökön és pénteken este bonyolítják le.

Gyilkosság címén letartóztatták az egyik párisi magándetektiviroda igazgatónőjét

A francia fővárost néhány nap óta rejtélyes gyilkosság tartotta izgalomban. Hálószobájában megfojtották és agyonverték Luise Legris 48 éves özvegyasszonyt. A párisi rendőrség bűnügyi osztályának vezetője, Massu rendőrbiztos azonnal megállapította, hogy a gyilkos ütést valamilyen nehéz üveggel mérték. Az üvegszilánkok még szerte hevertek a szobában. Paul dr., az ismert párisi törvényszéki vegyiszakértő az üvegcserepeken felfedezett nyomok alapján hamarosan leleplezte a tettest. Mindjárt a gyilkosságot követő első nap kihallgatták a meggyilkolt özvegyasszony leányát, a 21 éves Michele Reboux asszonyt, aki először politikai háttérrel próbálta magyarázni a gyilkosságot. Reboux asszony kezein több üvegszilánkokozta seb volt, amelyekre vonatkozóan azt állította, hogy legutóbb elsötétés után ment haza és elesett a sötét utcán. Paul dr. megvizsgálta a sebeket s kétséget kizáróan bebizonyította, hogy azok üvegszilánkoktól származnak. Reboux asszony lakásán házkutatást tartottak s találtak egy kézelőgombot is, amelynek párja a meggyilkolt özvegyasszony hálószobájában volt. Ekkor már bizonyos volt, hogy a fiatal Reboux asszony követte el a gyilkosságot. Végül a fiatalasszony fürdőszobájában egy elrejtett véres blúzt is találtak. Az áldozat körmei alatt néhány hajszál ragadt s ezekről is megállapítást nyert, hogy Michele Reboux hajából származnak. Reboux asszony, aki az egyik legismertebb párisi magándetektiv iroda vezetője, a súlyos bizonyítékok terhe alatt hétfőn kénytelen volt beismerni a gyilkosságot. Összeveszett az anyjával — mondotta — s szóváltás közben egy flaskóval leütötte, azután pedig megfojtotta. A szóváltás oka állítólag az volt, hogy az özvegyasszony szemére vetette a leányának, hogy természetellenes hajlamai vannak.

Ma a
HUNGÁRIA PARK-ban
Barabás Sári, Fejes Teri, Somogyi N., Kelemen É., Rácz V., Bilicsi, Pethes S., Solthy, Pákozdy, Kazal, Gerard Laboch
Kezdete ½6-kor

Világ tükre

Jegyezze fel

TÖRÖKORSZÁG már nemcsak önmagát látja el gyapottal, hanem kisebb mennyiségeket külföldre is szállíthat. A törökök jelenleg 320.000 hektáron termelnek pamutot, ami 50.000 hektárral több, mint 1938-ban. Az éghajlat Törökországban megfelelő a gyapottermelésre, de sok mesterséges öntözéssel kell pótolni az esőhiányt. A török fonó-szövőipar még nem tud eleget tenni az ország szükségletének, ezért a gyapotot Magyarországon és Bulgáriában dolgoztatták fel szerződéses alapon s a kész vásznat viszik haza. Romániától a nyers gyapotért cserében petróleumot kapnak.

A FRISS SZŐLŐ A-, B- és C-vitaminokat tartalmaz. A mustban még van elég sok C- és kevés B-vitamin is. Az erjedés alkalmával azonban ezek a vitaminok mind elpusztulnak, úgyhogy a borban mai tudásunk szerint vitaminok nincsenek.

A LEGHOSSZABB elektromos vasútja Svédországnak van. Trälleborgtól Stockholmon keresztül a norvég határra vezet s hossza 2175 kilométer. A hozzá csatlakozó mellékvonalakat beleszámítva, amelyek szintén elektromos üzeműek, ennek az elektromos vasútvonalnak a hossza 2210 kilométerre növekszik. Svédország 4820 kilométert kitevő elektromosüzemű vasútvonalából 4230 km az állam birtokában van s ez bonyolítja le az ország vasúti forgalmának 85%-át. A világ említett leghosszabb elektromos vasútvonalát megközelíti hosszúságban egy másik elektromos vasútvonal, amely a németországi Saafeldtől Nürnberg, München, Innsbruck, Brenner, Verona, Bologna, Firenze, Róma, Nápoly, Reggio di Calabria érintésével a Messzinai-tengerszorosig húzódik. Ennek a vonalnak német része 590, olasz része pedig 1452 kilométer hosszú, együttesen tehát 2042 kilométer. A svéd vonal 16.000 Volt feszültségű egyfázisú váltakozóárammal működik, a német—olasz vonalnak német része 15 ezer volt feszültségű egyfázisú váltakozóáram, olasz részét pedig 3 ezer Volt feszültségű egyenáram működteti.

A SZINVAS ANNYIRA PUHA, hogy a legtöbb technikai célra alkalmatlan. A szennyeződések, az idegen alkatrészek rendszerint javítják a vas tulajdonságait. Főleg a szén az, amelynek sokszor csak néhány ezreléke is döntő befolyással van a vas keménységére és egyéb tulajdonságaira. A vegyileg teljesen tiszta vas ezüstfehér, fényes, sem vízben, sem száraz levegőn, sőt még tiszta oxigénben sem rozsdásodik meg. Az ilyen rozsdamentes vas gyártása azonban igen költséges lenne. A rozsdamentes acélfajták nemcsak olcsóbbak, hanem olyan értékes tulajdonságokkal is rendelkeznek, főleg nagyfokú keménységgel és rugalmassággal, amilyenek a vegytiszta vasnak nem tulajdonságai.

Helsinki szennyvizeiből évente több mint 400.000 köbméter methángázt nyernek. Ennek a felét a városi gázművek értékesítik, a többit pedig teherautók üzemanyagául használják fel.

A FŰFÉLÉK igen szerény külsejű növények. Ezek alkotják a réteket, mezőket, de a tarka virágdiszt más-fajta növények hímezik rájuk. A fűfélék virágai is nagyon egyszerűek, rendszerint zöldek, alig ütnek el leveleik színétől. Ezek az egyszerű, szerény virágok nem csalogatják magukhoz a rovarokat, hanem beporzásukat a szél végzi. Ezek nem rovarcsalogató, hanem szélváró virágok. A fűfélék virágainak a szerkezete a lehető legegyszerűbb. Minden fölösleges rész, dísz, pompa hiányzik náluk. Csak a magképződéshez föltétlenül nélkülözhetetlen részek vannak meg rajtuk, nevezetesen a termő és porzók. A virág közepén van a termő, mellette pedig három porzó. Védelmezésükre apró, csónakalakú murvalevelek, a toklász és a polyvák csatlakoznak hozzájuk. A toklásszal és polyvákkal körülvett virágok aztán egyesével, vagy többesével füzérkéket alkotnak, melyek ismét bugává, vagy kalásszá tevődnek össze. A szél könnyen elvégezheti a beporzást, mert a porzók hosszú, vékony szálakon lógnak ki a füzérkéből, úgyhogy már csekély légáramlat is megmozgatja s kiszórhatja belőlük a hímport. Másrészt a termő tetején két tollas bibe áll, melyek kikandikálnak a toklászból és polyvákból s igyekeznek felfogni a tovaszálló hímport.

Farkas István riportja:

„Fehér gombák ereszkednek alá a felhők közül..."

Hogyan fogta el a tanyák népe az amerikai ejtőernyősöket — A leventepuska és egy comblövés — Az ejtőernyős gyámoltalan a földreérkezés percében

Itt áll szerényen, egyik lábáról a másikra billegve a szerkesztőségi íróasztal előtt. Látszik rajta, hogy megszédült a „Magyarság" készítőinek lázas forgalmában. Tanyai nyugalma, szilárd magyar ereje, egész lénye kissé megrendül a sok futkosó, sürgő-forgó ember, csattogó írógép furcsa világában, melyben nem ismerik a múló perceket, mert a munka kiejti az időszámítást az ember gondjai közül. A mi dorozsmai magyarunkat hiába kínáljuk hellyel, cigarettával. De mikor makrapipájába jóféle dohányt adunk, azonnal megnyugszik.

— *Itt kellett volna kezdeni* — mondja mosolyogva —, a pipa, *ez megnyugtat*, éppen úgy, mint amikor azok a gombák megjelentek fölöttünk... akkor is rágyujtottam először, oszt *szaladtam ám a lőcsért a fészerbe*...

— Kezdje csak elülről, bátyám — noszogattam bele egy karosszékbe. S a kiskundorozsmai testvér, ez az okos, becsületesarcú magyar beszélni kezd...

„Éppen a dödöllét ettük..."

Bevezetőnek annyit, hogy április 13-án, mikor az amerikai terrorfiúk a délelőtt folyamán itt garázdálkodtak Budapesten, a magyar és német vadászok elkapták légi karaván jukat a főváros határában. A sokfelé szórt kötelékek egynémelyike *a Duna—Tisza közti terület légterében iszkolt dél felé*. Igen sok gép sérült volt. De most kapcsoljuk be az eseménybe vendégünket:

— Éppen a dödöllét ette az ebédelő család — kezdi a gazda —, mikor bekiabált hozzánk a béres:

— Jöjjenek ki hamar! *Itt vannak az ámerikánusok!*

— Lehetett úgy egy óra felé az idő. Egymás sarkát taposva szaladunk ám ki a ház elé én, a fiam, meg a vejem, meg a menyem —, ejha, de óriási jószágok szelik a levegőt, különösen egy, amelyik erősen füstölt és jóval alacsonyabban repült, mint a többi. Látom, hogy felénk rohan *Nacsa* János, harctéri beteg katona, meg néhány szomszéd tanyás. A fiam nagyot kiált:

— Nicsak! Kiugrottak! *Ejtőernyősök*.

— Akkor már öt nagy fehér gomba billegett éppen a fejünk fölött, mindegyiknek a végén egy-egy fekete pont: madzagokon lógó ember! Kevéske szél kavargott, kicsit oldalt sodorta a gombákat a Wolf-major irányába.

— El kell fogni őket! — mondja a levente-fiam, hát igen, el kell fogni őket, *különben még ránkgyujtják a tanyát!* Megtömöm a pipát, rágyujtok, aztán hajrá, fogom a lőcsöt és iszkolok a többi után. Hallottam, hogy ezek az amerikánusok fene vakmerő legények, no majd a lőcs segít — közben a gombák egyre nagyobbodnak, már meg lehet különböztetni a széttárt kezeket-lábakat —, egyik leventefiú biciklin rohan, a legközelebbi telefonállomás irányába — aztán...

„Állj meg, mert elverem a derekadat!"

— Van a major mellett egy kis ákácos. Azt nekünk kell elérni előbb, mint azok, akik a magasból jönnek. Mi legyünk elrejtve a fák között, nem ők! A kis pagony tele emberekkel, *két asszony sápadozik köztük, kezükben reszket a sodrófa*. Most huppan le az első ámerikánus, alig negyven lépésnyire. *Nacsa* Jancsi már szalad is! Az ernyő után hason csúszik az első jövevény s közvetlenül utána megérkezik a társa, az is a porban hempereg. Jancsi magasra emeli a bunkósbotot. Egyszerre feltápászkodik a két alak.

— Nocsak arrafelé, legények! — kiált rájuk a János és az erdőre mutat. Emelt bottal tereli őket — és az erdő szélén mi vesszük kezelésbe a sápadt, didergő idegeneket. Így festenek azok a fenelegények? Két levente végigtapogatja őket. Pisztolyaikat elszedik.

— *Hé! Megállj!* — harsan ekkor *Lajkó* Kálmán majsai levente kiáltása. Egyszerre ér földet e pillanatban a többi három idegen. No, ezekre rárontunk... a Lajkó emberre már szalad... meg akarja kerülni az erdőt... én a legközelebbi elé állok. Csupa piszok, por, seb ez az ember! Feláll, egy lépést tesz felém — és nem emeli a kezeit.

— Megállj, halt, különben *elütöm a derekadat!* — kiáltok rá és emelem a lőcsöt. Mintha értene magyarul, föltartja a kezeket. A pagony felé mutatok — maga után húzva néhány szalagfoszlányt, engedelmesen megindul előttem a 25—30 év körüli szegénylegény.

Pattan a lövés!

Most éleset pattan Lajkó levente puskája. Odasandítok. A Fég-puska golyója talált — szisszenve roskad össze az erdő felé megszaladt idegen. Feláll és sántikálva felénk ugrál.

— *Kellett ez?* — szól oda neki a levente.

De most már eleven a környék. Mindenfelől emberek rohannak. Fönt elnémult a motorbúgás. A két asszony kötözgeti a sérüléseket. Az, amelyik el akart menekülni, síma lövést kapott a combjába. *Majdnem sajnálnánk a vert ötöst*, amely lehetett nagylegény, mikor védtelen munkásotthonokat, asszonynépet meg gyerekeket kellett szétbombázni, de itt, most, mikor az igazi katona megtartja férfias bátorságát, öt nyeszledt, vánnyadt, reszkető alak bontakozik ki a finom bőrruhákból.

— *Ejnye, ejnye, Amerika...*

*

Barátunk a tenyerébe veri a bagót s felém nyujtja ezt a munkától kérges, repedt, sárga markot.

— Ennyit se érnek — mondja megvető hangsúllyal. — Ezekkel aligha nyerhet háborút a Rózavelt... No, de most már megyek, vár az annyukom a seredzőben itt a sarkon. *Még elkódorog*, ha sokat kell várnia...

Hogyan lett acélsziget a koldusok szigetéből?

Ha lesz invázió, sokat hallunk még a No. 11-ről!

Ez a No. 11., amely szigetnek a neve, hadi szempontokból nem ismeretes, valahol a francia-bretagnei partok előtt fekszik. A német haditudósító, aki riportban számol be alábbiakban a sziget titkairól, megjegyzi, hogy ilyen acélsziget tucatjával várja, hogy Anglia felől útnak induljanak az ellenséges csapatok. Olyan meglepetések fogadják azokat a szigetek alatt, hogy e meglepetésekről ma még írni nem volna ajánlatos, de egyszersmindenkorra elveszik majd az ellenség kedvét attól, hogy Európa partjait megközelítse. Valamikor, a háború előtti időkben, e szigeten hat-hét halászcsalád élt hihetetlen nélkülözések közepette. E családok nem ismertek újságot, könyvet, rádiót. Magukrahagyatottságukban csak a napi élelemért harcoltak a tengerrel. Bátran lehetett e szigeteket a koldusok szigetének nevezni. Most azonban egészen más a helyzet a nyomor, kinlódás, nélkülözés egykori helyén...

Ezer acéltorok ásít mindenfelé...

— Ha az ember közvetlenül a sziget fekete sziklapartja alá ér hajóval, még mindig nem veszi észre, hogy a kövek alatt, nagy mélységben, ezer és ezer hadigépet épített be a német szorgalom. Körülbelül tíz kilométernyire lehetünk a francia partoktól. Mikor kiszállunk a szomorúságot lehelő sziklákra, valahol a mélyben robbanás tompa döreje indul útnak. S a következő pillanatban mintha emelkedni kezdene egyik dombtető! Kettényílnak a sziklák és előbukkan egy óriási ágyúcső. Ha ez az ágyú most megszólalna, porráomlana az egész társaság, amely ámulva látja, hogy a cső mily gyorsan forog minden irányba.

— Minden milliméternyi helyet kihasználtunk itt — magyarázza kísérőm — s a gyakori angolszász légi támadások bizonyították be, nincs olyan bomba vagy gránát, amely elég súlyos lenne ahhoz, hogy keresztülbatoljon a legkisebb légvédelmi lőveget takaró sziklarétegen. A lőszerbunkerek mélyen a tenger színe alatti üregekben vannak és lift szállítja az „anyagot" az ütegekhez. A No. 11. a világ legügyesebben kiképzett tömegüteg-szállása!

— Ez az ágyúcső, amely most a sziklák mögül előásít, harminc kilométer távolságba teljes pontossággal veti a legnehezebb kaliberű gránátokat. Kezeléséhez alig kell egy-két ember. Egyetlen villanylámpát sem látni s mégis elmondhatom, hogy talán még a tüzérek is villannyal gyujtják meg cigarettáik végét. Ha egyszer megszólal a No. 11. vaalmennyi lövege, akkor ez a sziget valóságos torkolattűz-tengerbe merül és az ellenség ezt a borzalmasan erős fészket hiába lövi, nem árthat neki.

— Az a néhány halászcsalád, amely itt élt, ma is itt van, miután valamennyi családtag beállt német katonának. Búcsúzik a kísérőm, aki, miután kezet fogtunk, egyszerre csak eltűnt, mintha süllyesztő nyelte volna el. Félelmetes látvány volt...

Újfajta éghajlati térképek

Mint Freiburgból jelentik, dr. Hans Offe, „A valódi éghajlat" címmel nemrég beszámolt a német klímakutatás jelenlegi állásáról, különös tekintettel C. *Trollnak* „Földünk hőmérsékleti klímatípusairól" folytatott kutatásaira. Troll abból a megállapításból indul ki, hogy az eddigi klímaértékek az évet, hónapot, évszakot, valamint az évi ingadozásokat veszik figyelembe és nem törődnek eléggé a napi hőmérséklettel s annak ingadozásaival. Troll ezzel szemben az átlagos napi hőmérsékletingadozást igen fontosnak tartja valamely szárazföldi klíma jellemzésére, különösen a földművelés szempontjából. Az eddigi, számértékekre alapított éghajlatosztályozás nem használható, mondja Troll, már csak azért sem, mert a hegyvidékek éghajlatára vonatkozólag *nem nyújt kielégítő felvilágosítást.* Troll olyan éghajlati térképet szerkesztett, amely szemléletesen ábrázolja az évi és napi hőmérsékletingadozás kölcsönös viszonyát. A napi középingadozás, amely a sarkvidéken éppen nulla, a trópusi övben a magas napállás és a hosszú éjszakák miatt a legnagyobb végletek közt mozog; a legnagyobb szélsőértékek északnyugati Argentína száraz fennsíkjain és a boliviai Andesekben mérhetők. Az átlagos napi ingadozás és az évi ingadozás általában fordított arányban áll egymással. Troll különös tekintettel F. Erk és L. Lalanne szinte teljesen feledésbe merült munkáira, azt kívánja, hogy a jövendő klímatérképeket az éghajlati magaslati tömbszelvények felvételével valóságos „térbeli" képekké egészítsék ki.

A szélmalmok szerepe Németországban

Németország 36.000 maloműzeme közül a szélmalmok száma meghaladja az 5000-et. E malmok legnagyobb részét szélcsendes időben motoros erővel hajtják. Igy a legutóbbi statisztikai kimutatás szerint a háború előtt 61 szélmalom gőzhajtásra működött, 1030 elektromotorral dolgozott és 1400-at egyéb motoros erő hajt. A legtöbb malom korszerű őrlőberendezéssel van ellátva és igen nagy teljesítménnyel dolgozik. Az egyik ismert német szélmalomkutatónak sikerült a malomkerék tökéletesítésével a teljesítményt nagy mértékben növelni. Természetesen a szélmalmok a modern és hatalmas malomüzemekkel nem vehetik fel a versenyt, de mindamellett a szélmalom még ma is a német tájak szépségéhez tartozik.

#

Miért van szükségük a szellemi munkásoknak szobatornára?

A modern ember létfenntartási küzdelme nem a szabad természetben folyik, leszámítva a földműveseket. A túlnyomó kereső osztályok leginkább zárt helyiségben, egyoldalú, vagy korlátolt mozgás igénybevételével végzik a mindennapi foglalkozásukat.

A mai ember csontrendszere és izomzata már gyermekkorban gyengén fejlődik. A szülők és pedagógusok leginkább nem testi, hanem szellemi kiválóságokat akarnak a gyermekből nevelni. A polgári élet munkahelyein pedig az ifjúkorban jól-roszszul szerzett testi kultúra is visszahanyatlik, a test egyenes tartása összeroskad, az izmok elerőtlenednek, a mozgás rugalmasságát veszíti, a dolgozó agy számára bőségesen igényelt táplálék *nem ég el teljesen, hanem mint tétlen zsírtömeg a kötőszövetekben halmozódik fel* s az anyagcsere élénksége is megcsökken.

A legegyszerűbb segítség az, ha szabad térben valamilyen észszerű sportot űzne a szellemi pályán működő ember. Ezt azonban nem teheti meg minden tisztviselő és szellemi munkás. Igy a legnépszerűbb módszernek a szobatorna ajánlkozik.

A mozgás mérve azonban sohasem lehet olyan, hogy a meglévő életerő rovására történjen. A főszempont az, hogy *különösen a kezdetnél meg ne erőltessük a testi munkától elszokott szervezetünket* és meg ne hüljünk torna közben.

Reggel felkelés után, este lefekvés előtt, délben étkezés előtt. vagy után végezzünk szobatornát a következő eljárással:

Reggel 8—10 percig eleinte lassú, majd gyorsabb futólépés mellett, testünk dörzsölését, veregetését törzscsavarásokat és nyakmozgásokat, általában enyhe és nem fárasztó testmozgásokat végezzünk. Ezután vegyünk langyos fürdőt, vagy langyos vízben mossuk le az esetleges izzadtságot és hideg vízben mosakodjunk.

Délben 10 percnél ne legyen hosszabb a torna. Mozgásunk csak a törzsre, nyakra és karokra terjedjenek ki.

Este a lefekvés előtti torna a reggelihez hasonló módon végzendő és ugyancsak fürdővel, mosdással érjen véget.

Igen lényeges, hogy bármennyire egészségesnek is érzi magát valaki, mielőtt szobatornához fog, vizsgáltassa meg magát orvossal, nehogy a szívnek, vesének vagy az ereknek bántalmára történjen a házi testedzés.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Aradi-utca 8. szám Telefon: 122—690, 122—699, 122—698, 122—697, 122—696, 122—695. Előfizetési árak: egy hóra 5.60 P, negyedévre 16.— P. Egyes szám ára hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér. Postatakarékp. csekkszámla: 28990. Megjenik hétfő kivételével mindennap.

NYOMATOTT A GLOBUS NYOMDAI MŰINTÉZET RT. KÖRFORGÓGÉPEIN. BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 8. — FELELŐS: VITÉZ MARGITTAY ANTAL IGAZGATÓ

ROMEK ÁRPÁD: KONYHACSENDÉLET

nem a gondolat mélységére nézve is.» És
y más helyen: «Nem a tudomány embere,
m költő, hanem művész fejezte ki legnagy-
rűbben ezen hatalmas kor legbensőbb élet-
kát.»

Azt hiszszük e szavak eléggé igazolják azt,
gy Müntz munkája a renaissance közmű-
tségében oly nagy helyet ad a művészetnek.
A munka három könyvre oszlik. Az I-sső
nyv öt első fejezete 112 oldalon tárgyalja
közműveltséget, egészben véve Burckhardt
pvető művének, *Die Cultur der Renaissance*
Italien keretében mozog. A tér szűk volta
vidségre és pontosságra utalta szerzőt, a
vel azonban a nyelv oly mesteri kezelője
nnyen megbarátkozik. A munka e része da-
ára rövidségének minden tekintetben fölül-
ülja Symonds könyvét, *Renaissance in Italy*.
em terjengős, de annál világosabb és kimerí-
b, s míg az angol könyvével csak lassan
rátkozunk meg, a franczia műben azonnal
hon érezzük magunkat.

lyossága ama nők kiválasztásában, akik figyelmét lekötötték. A többségből kerültek ki ideáljai, akik benne a fiatalos élénkséget, a duzzadó férfierőt és a gavalléros költekezőt kedvelték meg és semmit sem törődtek a lelkével, amelynek létezéséről bizonyára nem is tudtak, mert nekik nem lévén, másoknál sem tételezhették fel.

Most újra egy ilyen lelketlen teremtés ragadozó karmai közé jutott szegény Ottó.

Június legvégén az asztalok körül tisztelegve, Ottó új vendégekre talált. Izmos, széles vállú, kellemes kifejezésű, kissé őszbe csavarodó hajú, közel a negyvenhez járó férfi, feltünő termetű, éles tekintettel és pompás szőke hajjal ékeskedő nő, ennek a komornája és a komorna által zsinegen vezetett kutya képezte a társaságot. Ottó figyelmét a nő szépsége ragadta meg és amikor köszöntését megigéző mosolylyal viszonozta, Ottó elfelejtette kötelességét, többi vendégeit, személyzetét és a mulhatlanul szükséges ellenőrzést. A pincéreket az új látogatók mellől elzavarta és ő maga szolgált fel.

A szép asszony nyomban észrevette a hatást, melyet a kocsmárosnál elért és iparkodott a maga előnyére és a saját kényel-

Junius legvégén az asztalok körül tisztelegve, Ottó új vendégekre talált.

1912

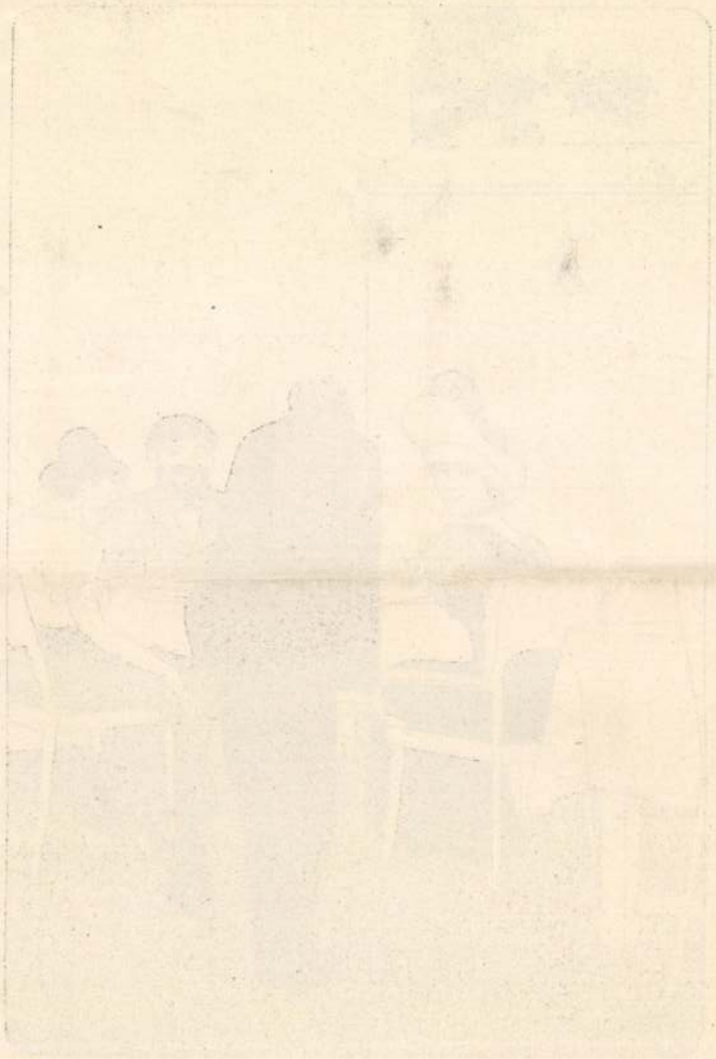

nő, illetve egy nő már egy ízben végzetessé tette élete folyását, erre Ottó gondolhatott volna és óvatosabb lehetett volna újabb hódításánál. De hát összes fortélyossága sem tudta legyűrni ez ifjúságát.

Fiatal volt és ez a nagy előnye a munkában gyakran nagy hátrányára volt a gondolkozásában. Ideig-óráig megküzdött a csábító szirének megvesztegető hívásával, de aztán hirtelen tomboló követeléssel zaklatta a vére és ő ment vakon, ész nélkül bele az éjszakába, neki a szakadéknak, feltartóztathatlanul a biztos romlásba.

A nő a férfi életét felemelni és lesujtani képes. Világraszóló tettekre, kitartó buzgóságra, emberi erőt szinte meghaladó munkára és vállalkozásra képes egy nőért való lelkesedés a férfit szorítani. De viszont a szívtelen asszony, az érzés nélküli nő, a csábító Éva, aki nem lát mást a férfiban, mint érzéki vágyódásainak kielégítőjét, mint hiúsága, világi gyönyörei, külső hivalkodása eszközeinek felhajtóját: az ilyen nő — és tán ép ezek teszik a női nem többségét — szerencsétlenné, elégedetlenné, koldussá teszi a hatalmas férfit testileg és lelkileg egyaránt.

Ottónak eddig nem volt elegendő forté-

Kamper Lajos

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

grafikus művész

VAS NÉPE
1981 FEB 2 21

...vagy az ujabb for- hozataira visszavonul!

1021

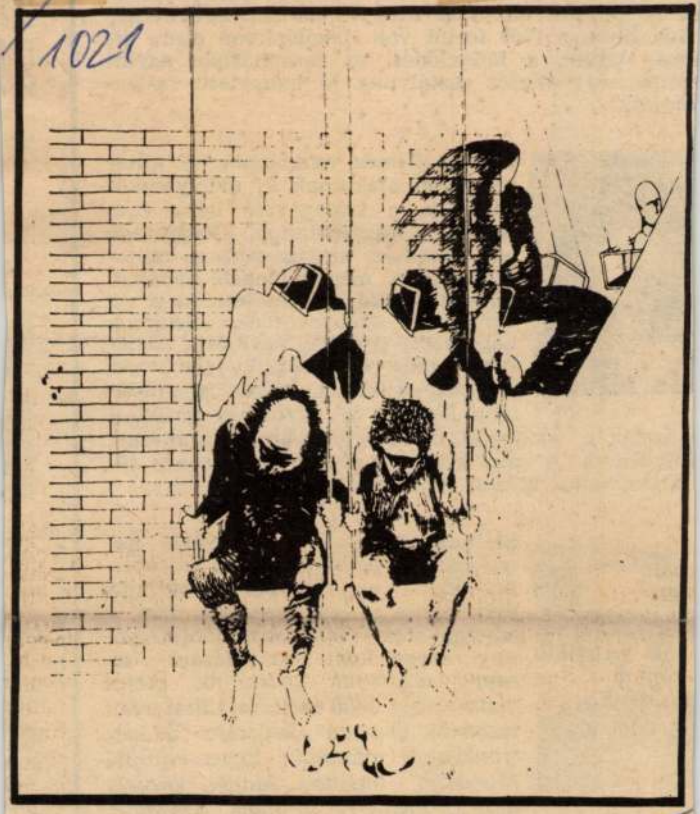

Kamper Lajos rajza.

k. A lányok
fiúk öltönye
lmas terem,
rtotta négy
atóját.

Nekem sokkal jobban tetszett a mi dísztermi szalagavatónk. Szüleink nagyjából ismerik egymást, osztályunk műsorral készült, jókedvűen, szívesen csináltuk, hiszen ismerősök előtt léptünk fel. Nyolcvan forintból gúsztuk a vendéglátást: szendvicseket készítettünk, ítőt ittunk. A ruha körül se volt vita, mert egy söaljon, fehér blúzon nincs mit vitatkozni.

Stefanik Károly osztályvezető helyettes: A hatvanas évek közepén kezdődött az iskolákban egyfajta divatmánia, s ez érezhető már a szalagavatókon is. A művelődési osztály megpróbált beavatkozni: az egyik iskolában próbálták elejét venni, hogy 1800 forintos ruhát varrassanak erre az alkalomra. És kik tiltakoztak másnap? Egyes szülők. Mondván, nekünk semmi közünk ahhoz, mennyit költenek a gyereкre. Nekem, tartsanak bár elmaradottnak, mégis az véleményem, drága különleges ruhák, aranyláncok

- Miért van ilyen kevés kutunk?

- Eleve kevés szökőkutat örököltünk, és évente, ha egy-két szökőkut létesül, az még mindig kevés. A Fővárosi Tanács 1974-ben intézkedési tervében ugy jelezte, hogy évente két szökőkutat és három csobogót kell épitenünk. Azóta épült meg a Ságvári téri, az Üllői uti csobogó, és 1977-ben kezdtük el tervezni a Károly kerti szökőkutat.

- És vajon mennyibe kerül egy szökőkut?

- Konkrétan a Károlyi kerti, az 1.1ó0 ezer forintba kerül, általában, a forgatóberendezés miatt ilyen költséges. Rnndszerint az épitészeti költségek felét az gépészet teszi ki.

- Hiszen ugyanennyi vizet használnak a szökőkutak, hogy ugymondjam, mert forog a viz.

- Igen, és ebből adódnak olyan problémák, hogy mindent a vizbedobálnak, csikket, nylonzacskót. Avizelvezetés megszünik, eltömődik, ezáltal a szivattyuk motorja leég.
-Hova terveznek uj szökőkutakat a városban?

- Idén készül el a József Attila lakótelepen, a Pest-Buda Mozi előtt, Kamp József szobrászmüvész alkotása, Játszadozó fókák cimmel. A fókák szájából ugy lövell ki a viz, hogy azok érdekes vizjátékot eredményeznek. Május 1-re kell, hogy elkészüljön a Moszkva téren a szökőkut, azt ugytudom, hogy egy olyan kábelt találtak, amely a közmürajzokon nem szerepelt,és ezért huzódott el a kivitelezést. A szobrot Makrisz Agamenon szobrászmüvész készitette, Budafokón, az Örögök Háza elé kerül egy csobogó, és Kőbányán,a Pataki István téri Müvelődési Ház melletti részre is kerül egy kerámiakut. A Városligetben, több olyan müvészi igénnyel kivitelezett ivókut és csobógó kerül, melyet a Képzőmüvészeti Rekturátus és a Fővárosi Tanács Müvelődési Főosztálya pénzügyi alapjából finanszíroznak. Ezek közül lesz, amelyik már május-re elkészül, de lesz, amelyik majd a nyár folyamán, junius-juliusban kerül a helyére.

1980. március 7. Kossuth 12,oo Vgnó

KATTFL

1021

Déli Krónika

- Idén készül el a Jzs ef Attila lakótelep ésa Moszkva tér uj szökőkutja. Hány csobogó és szökőkutmüködik a F.-városban? - erről beszélget Kocskésné Szabó Ildikóval, a Fővárosi Kertészeti Vállalatx osztályvezetőjével Bánki Ilona.

- Nekem ugy tünik, hogy Budapesten kevés aszökőkut. Jól-látom-e?

- Nagyon kevés. Csobogó és szökőkut száz van Budapesten, ebből a nagyobbak,a vizforgatásos rendszemmel működők, husz.

SZELESTEY LÁSZLÓ

Kamper Lajos grafikái

Életünk, 1984. 1. sz.

Az emlékező Fellini egyik gyönyörű képsoraként látom magam előtt a hóhullásban táncolni kezdő, önfeledten körbejáró jobb sorsra érdemes csavargókat. Az Amarcord esetlen, éhenkórász figurái a szokatlan jelenségtől, a halk zenével „érkező", Rómában ritka hóhullástól elragadtatva szinte lebegni látszottak a vásznon. A nagy mágusnak elhittük, néha e kitaszított páriák számára is tartogathat az élet csodákat, felemelő pillanatokat.

Kamper Lajos egyik grafikáján testetlen, lebegő nőalak tűnik át a külső térből egy... hová is? — talán valamiféle ismeretlen, titkokat sejtető új, más világba. Itt és most még minden megtörténhet: örömteli találkozások, finom illatok, halk mosolyok köszönthetnek rá(nk), érintésektől, netán „csak" egy tekintet borzongató magasfeszültségétől éledhet(ünk) újjá.

Él és dolgozik közöttünk egy grafikus, aki néha a csillagokra tekint. Érzékeny szemmel, mindent figyelő és rögzítő kíváncsisággal építi egymásra emlékképeit: hangulatokat, mozdulatokat, szituációkat. S persze, hogy vonzalmai motiváltak, ütköztetései egyértelműbbek lehessenek, „feljegyzi" ember voltunk gyarlóságait, kicsinyességeit is. Grafikai lapjainak figurái, egymásnak feszülő erővonalai a bennünk, köröttünk dúló örök harcról, ha úgy tetszik, a jó és rossz hadakozásáról vallanak. Leépüléseinkről és átalakulásainkról, újrakezdéseinkről és magunkratalálásainkról rajzol egymás után sorjázó tablókat. A másmás helyzetek követelte, ám önmagunk feladására nem kényszerítő hangsúlyváltások, néha alig követhető változások bomlanak ki figurális, női és férfi alakjait felvonultató, a nature morte vagy a táj elemeit még staffázsként sem tűrő kompozícióin.

A fiatal, vágyait, hajlandóságait egyre következetesebben bemérő, erőit próbálgató alkotót az emberek közti gazdagító, netán éppen romboló, torzító kötődések érdeklik — határozottan az előbbire adva voksát. Teszi ezt vonalakkal, foltokkal, esetleg kevés színnel árnyalva. Hármas tagoltságú kompozícióin nem ritkán ugyan még billen az egyensúly, hol a technikai tökélyre való törekvés, hol a didaktikusság fut túl és válik egyoldalúvá. Itt-ott kettős kötődése is nyomot hagy lapjain, nem tudván szétválasztani a reklám és az önálló grafikai kifejezés eszközeit. Ám kíváncsisága, érzékenysége talán garancia lehet — előbb-utóbb megleli az összhangot.

MAHIR SAJTOFIGYELO
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 3[illegible]-72[illegible]

Kamper Lajos, grafikus

VAS NÉPE

1982 FEB 2 0[illegible]

1021

boldogabb, ki [illegible] ujat,
mert csodát tapasztal.

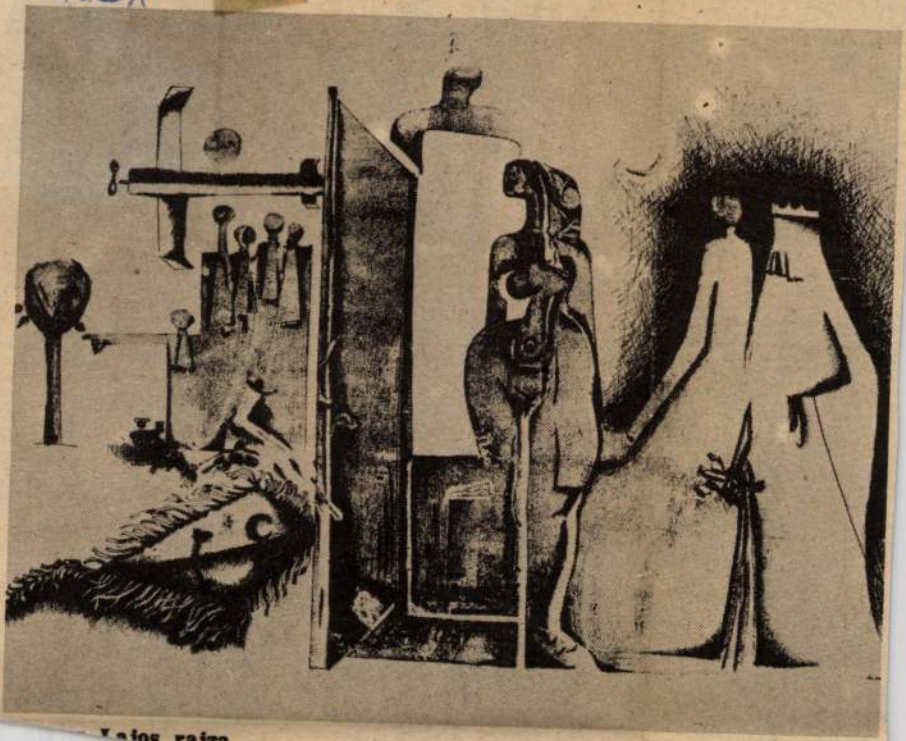

Lajos rajza

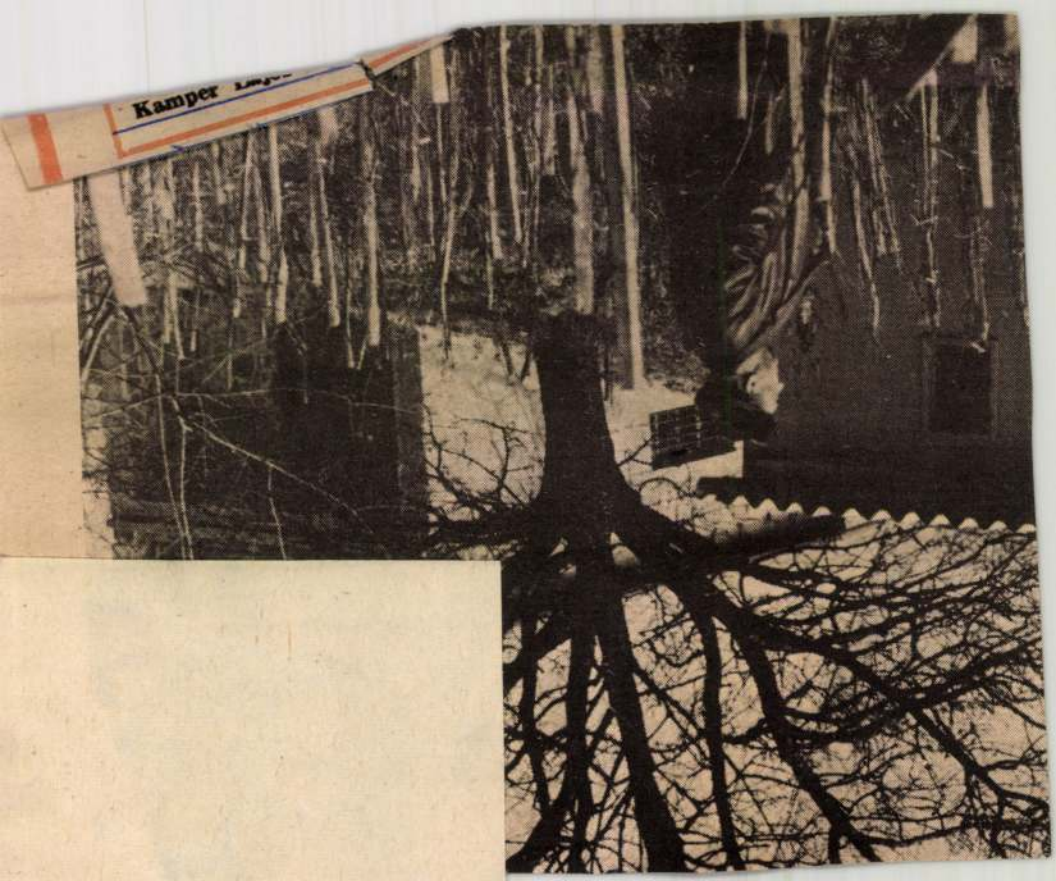
Kamper

1021

Kamper Lajos műveiből

egyik. „És képzeld, a feleségem . . .” — s már észrevétlenül ott is a „kötőszó”, a nyomaték, hogy a beszélgetőtárs mit csináljon az ő feleségével. Észre sem veszi már magát, annyira vérévé vált a primitívség, a durvaság. Én is úgy látom, hogy sajnos, egyre többen beszélnek így. Ami különösen figyelmeztető, elgondolkoztató lehet: értelmiségi körökben is nagyon honos . . .

Molnár Bertalan. Szentgotthárd kéményseprője: — Nézze, én csöndes fajta vagyok, mi sokan voltunk testvérek, engem leköt a munkám harminc éve, nem nagyon figyelek így, ilyen szempontból az emberekre. Én lenyelem a düheimet s legföljebb magamba szorítom a dolgokat. Mi a szüleimtől rendes beszédet tanultunk és ezt igyekszem én is tovább adni. De azért durvább a világ, valahogy durvábbak az emberek, bár én személy szerint nem nagyon panaszkodhatom. Mondom: ezt az öregjeimnek, meg a természetemnek is köszönhetem.

Nardai Lilian negyedikes gimnazista: — Mint ifivezető, s mint — reményeim szerint — leendő pedagógus is szívesen mondok véleményt. Azt látom, hogy már az általános iskolák alsó tagozatosai között is sokan rettentően csúnyán beszélnek. Kis apró, pici emberkék, néha csak úgy ömlik belőlük az arcpirító szó. Hátuk mögött még a pedagógusoknak is nyelvet öltenek, ha azok keményen rájuk szólnak. Azt gondolom, sok más között segíthetnek az úttörővezetők, az ifivezetők, szóval a nagyobb társak, az idősebb barátok. Az ő szájukból a tiltó figyelmeztetés nem kinevethető parancsnak hangzik, hanem baráti tanácsnak, az idősebb „úttörő” segítésének.

is nyújtottunk
Éppen a diszkór
bora vette el a
alkalommal is a
nek, bűvésznek.
lan beszólásokka
ről, törésekről, v
ről (mellesleg a cikkből értesültünk ezekről) csak annyit: a rend fenntartása minden alkalommal a rendezőség feladata.”

A körmendi városi tanács művelődésügyi osztályvezetője, Fazekas Imréné rokonszenves nyíltsággal így sen tudjuk megoldani és csakis itt, helyben. Bízom abban, hogy a KISZ-bizottság továbbra is jó partnerünk marad. de abban is, hogy sikerül olyan szemléletformálás. miszerint nemcsak egyedül az Ifjúsági Ház feladata a szórakozási igény kielégítése.

Válaszolnak az illetékesek

Tanulóink hibátlanul dolgoznak

Április 22-én közöltük **Nem keresik?** című írásunkat, melyben a hiánycikkek között a WC-hez tartozó víztartály is szerepelt. Kifogásoltuk, hogy a vásárló három hibásat talált, kifolyt belőlük a víz. Megírtuk, hogy a szombathelyi 405. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet gyártja a tartályokat.

A cikk megjelenése után felkereste szerkesztőségünket az intézet igazgatója és elmondta, hogy tavaly jött létre megállapodás köztük és az Iparcikk Kereskedelmi Vállalat között e hiánycikk gyártására. Az intézet vállalta, hogy az 1979/80-as tanévben folyamatos szállítással ezer darab öblítő tartályt gyártanak a 30-as Vasbolt részére. Eddig leszállítottak 620-at, de ezideig kifogás nem merült fel. Mielőtt a tanműhelyből kikerül az áru, szakembereik megvizsgálnak minden egyes darabot. Hogy a cikkben említett 3 mégis lyukas volt, ez lehet a szállítás vagy esetleg a tárolás következménye. Szerintük a tanulók csak hibátlan árut adnak ki a kezükből.

MAHE
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kamper Lajos grafikus, művész

1980 MÁJ 25

1021

VAS NÉPE

Kamper Lajos illusztrációja a Bölénykirályhoz.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kamper Lajos
grafikusművész

VAS NÉPE
1980 AUG 24

őt üldöző tigris is. Borzon- és a többi állatot is

1011

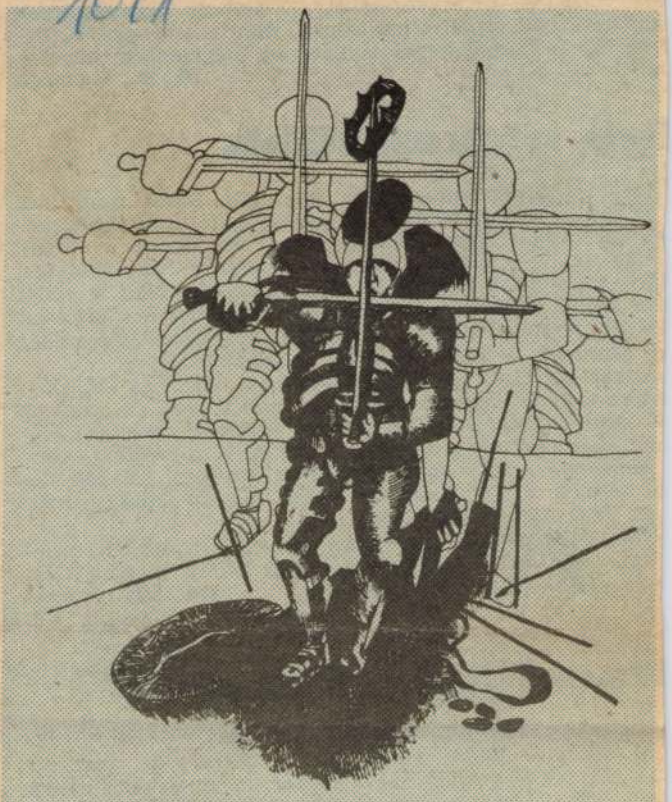

Illusztráció Holdosi József „Párviadal" című mese-novellájához.

Kamper Lajos rajza

... oszinte kapcsol
lők tudtával, be
kal kevesebb ves
és így a személ
ok.

Egy okl

Tíz éve járok re
középiskolába, ké
cs olyan hét, hog
. Így többször lá
..., hogy nehány ház kapujába
igot, gyümölcsöt tesznek ki, s aki vásárolni akar, a pénzt
árú mellé teheti. Tetszik nekem ez a módszer, s biztosan
ki sem fizetett rá eddig az üzletre. Sok becsületes ember
et Kőszegen. S talán a példa ragadós.

Augusztus 11-én Kőszegről indultam haza, de útközben
ertem a főtéri nagycsemegébe. A nálam levő éthordót az
et kinti ablakpárkányára tettem. S aztán siettem a vo-
hoz... Szabadságon voltam, másnap is kimentem. Nem
reménnyel, mégis érdeklődtem az üzletben. „Valaki be-
a az utcáról, nem tudjuk ki volt"... — mondták a bolt-
és visszaadták éthordómat.

Nem nagy ügy, nem értékes holmim veszett el, mégis
jó érzés volt visszakapnom. Egy okkal megint több,
szeressem Kőszeget, s lakóit.

Horváth Istvánné
Szombathely, Bolyai u. 3/B.

Vendégcsalogató?"

Augusztus 17-én kirándultunk férjemmel a Szajki tavak-
Ebédelni a szajki Tóvendéglőbe tértünk be, hisz oly
zor olvastuk reklámjukat. Sajnos, a mi véleményünk
zen más. A pincér ugyan nagyon udvarias volt, de az
l, amit kihozott ehetetlen, enyhén szólva szagos volt,
lábbis a köret. Nem is tudtuk elfogyasztani. Beírtuk a
aszkönyvbe is, miután a vezető nem jött ki hozzánk
sünkre. A legbosszantóbb mégis az volt, hogy amikor
ésre került a sor, az el nem fogyasztott ebédet is fel-
ították.

Németh Antalné,
Szombathely

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 SEP 16
Vas Népe

Kamper Lajos
1021

Kőszeg

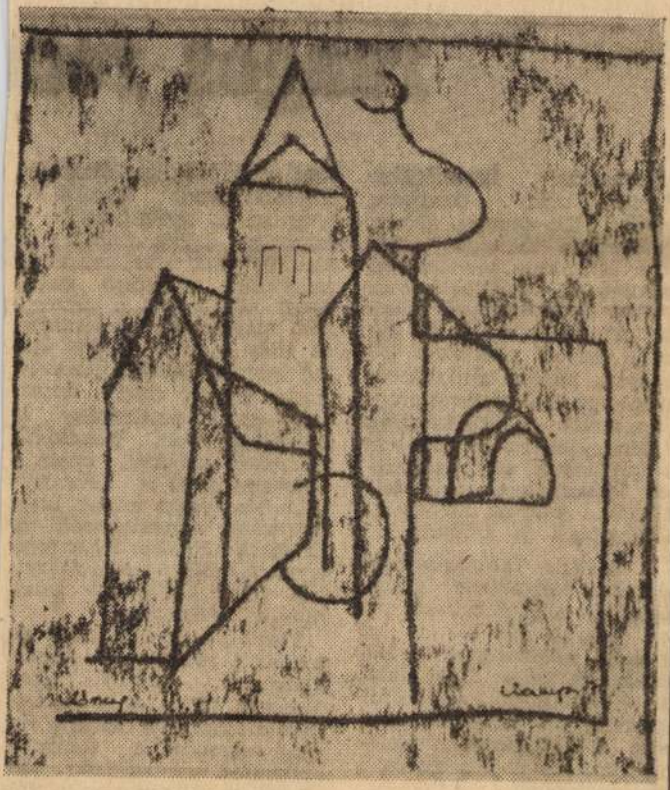

Kamper Lajos rajza

Évről évre
rangos ren

huszadikán,
ünnepén,
Ortutay Gyula
integy ezer
g jelenlétében
Szombathelyen
umfalut, nem-
eddigi fél év-
nyilvános el-
m záróakkord-
l *Savaria-prog-*
s. Elérkeztünk
az eredmények
számbavételé-
hoz, mely tar-
az 1974-es év
is szolgálja.

Intézőbizottság
esztette össze-
Szombathely vá-
elé. Mivel az
dezvényeket kö-
aját tapasztala-
sajtó hasábjairól
l ismeri, ezúttal
ontosabb adato-
a jelentés és a
ól.

ldául, hogy míg
addig 1973-ban
turális, művésze-
semény szerepelt

tani, bár még az Országos Idegenforgalmi Tanács illetékesei is rosszallották a színhely kiválasztását. A szentélyt két alkalommal is zsúfolásig megtöltő „tizenéves" közönséget a pallérozott magatartás jellemezte, az Illés együttes pedig újólag igazolta kitűnő hírnevét. Hadd tegyük még hozzá, hogy ez a rendezvény is *nyereséges* volt. Rendkívül mérsékelt helyárai miatt a táncversenynél is kézenfekvőbb bizonysága annak, hogy *százezeres nagyságrendű ráfizetések nélkül is lehet színvonalas, főként pedig látogatott nyári kulturális programokat rendezni.*

Továbbra is az iseumi játékoknál maradva: szépen búcsúzott — nyilván csak átmeneti időre — a *Varázsfuvola.* Tizenegy évadot ért meg, egyedülálló sorozatot szabadtéri színpadjaink történetében. Pihentetésére épp azért van szükség, hogy mostani fénye meg ne kopjék. Felújításakor természetesen ügyelni kell a vendégmű-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725
1973 AUG 5-.

Vas Népe

Kamper Lajos

1021

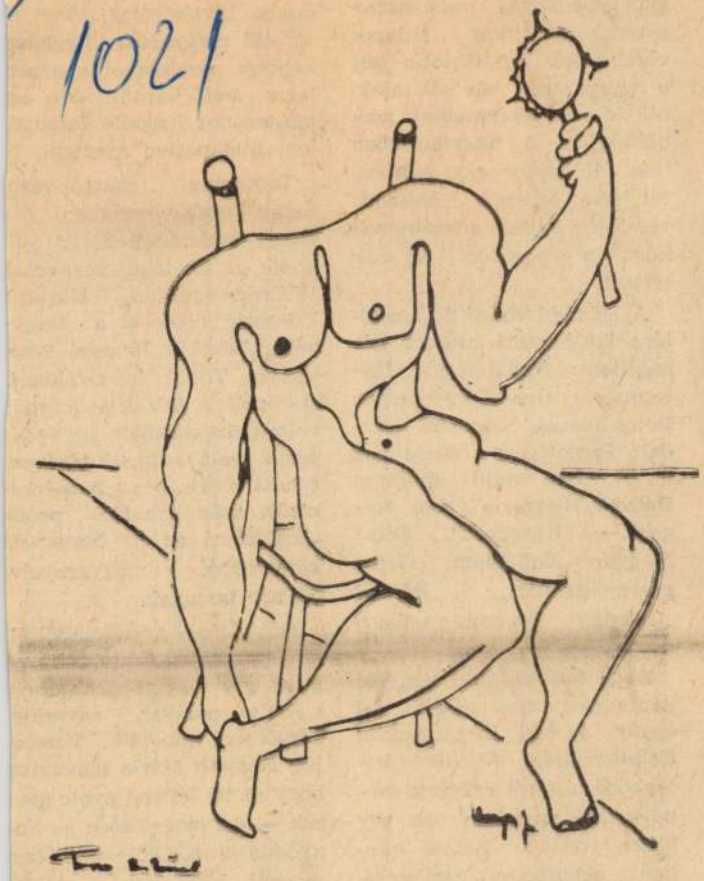

Kamper Lajos:
Torzó tükörrel (tusrajz)

kékké, szatm
gyöngyös-pár
nyokká, pán
vőfélyekké.
a magyar sz
ról idegen
dültek le.
már fél hét
tűt sem le
vendégek á
körül, a lépcsőkön, az előtérben.

A színpad mögötti vasajtóra függesztett műsort nézegettem: Kállai-kettős, Háromugrós, Gencsi verbunkos, Botos-üveges, Szatmári csárdás, Targeteges, Lakodalmas [illegible] Detroit-„Hungaria"; Los Angeles— „Kárpátok"; Bécs-Magyar Kollégium, Graz-gyermekcsoport, Párizs-„Csárdás", Tourcoing „Csárdás".

Ez a hat külföldi magyar néptánc-együttes lépett fel együtt a vasi Ungarescával Celldömölkön. A világ különböző tájairól érkezett csoportoknak azonban van egy közös vonásuk. Szinte minden együttesre jellemző, hogy tagjaik a harmadik, negyedik generációból tevődnek össze, továbbá magyar Belga határ mellett. Itt működik a 25 tagú ugyancsal „Csárdás-együttes. Közülük kilencen jöttek el a fesztiválra Tosaki Jánosné vezetésével. Több fesztiválon is szerepeltek, sok díjat kaptak, voltak Brüsszelben, két fellépésük volt a lyoni tévében. Elhatározták, hogy hazaérkezésük után minden próba alkalmával az itt beszerzett könyvekből magyarnyelvi órákat tartanak.

Hat-12 éves gyerekekből áll az egy éve alakult 27 tagú grazi gyermekcsoport, amely a helyi magyar egyesület keretében működik. Vezetőjük Németh Mária elmondta, hogy az itt fellépő nyolc gyerek — ezt megelőzően — Fonyódon a SZOT üdülőben nyaralt, ahol napi másfél órát magyarul is tanult.

A Bécsi Magyar Kollégium néptánc-csoportja húsz éve

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 5

ÉLETÜNK

Kamper Lajos

1021

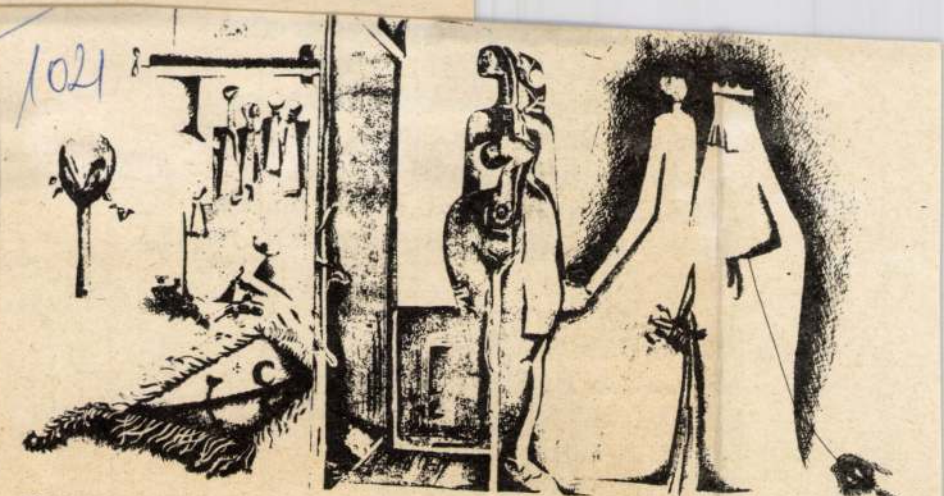

KAMPER LAJOS: FELNŐTT MESE

csigák hajnali extázis
a falon túl kert OTT
ZÖLDBEN nagy abla
AHOGY FÖLÉM HA
eső szivárog egyre fe
KEZED mikor váratl
CSUKLÓMON MOST

(az új)
PROFILBAN ülsz EGY idegen
ARC zavara RAJTAD mintha
ELMOZDULTÁL volna KÖZBEN
ott TE IS valaki más VAGY
de NAGYON felismerhetetlen

Kamper Lajos,

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 JAN 6

VAS NÉPE

grafikusművész

1021

Kamper Lajos rajza

körüli temetőben
díszes síremlék.
faragottat ket-
. Lehet, hogy ez
ıak a kezdete?

Németh Jenő nyugdíjas a postára talicskázza, s onnan Pestre küldi a csomagokat a lányának. Alma és húsféle könnyíti a városi életet. Az ünnepeken otthon volt a lány, de vonaton nem sokat cipelhet.

te, rögzítette a Kincses dülő, s a Kincses patak nevét...

Andrásfáról is szerteröppen a fiatalság, bár már lehet találni olyat is, aki visszatért. Nagy Jánosné a szombathelyi LATEX-et hagyta ott (meg az albérletet). — Mi lenne, ha mindenki elvándorolna? Hat éve itthon vagyok, állatokat tartok. A kicsi gyerekek miatt is jobb. Ha betegek, nem kell kiiratni magam.

— S nem hiányzik a városi élet?

— Mindig időre kellett menni, mindig alkalmazkodni. Nekem nem szokatlan az itteni élet, hiszen falusi vagyok.

— Ki kell várni, lesz még másképp is — reménykedett egy öregember.

Andrásfáról sokfelé vezetnek az utak. Győrvár, Vasvár, s a nagyobb városok közül Zalaegerszeg, Szombathely, könnyen elérhető. 166 házban körülbelül ötszázan laknak a domb védelmében és árnyékában.

Treiber Mária
Fotó: **Horváth Pál**

Kamper Lajos

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1982 MÁJ 15
VAS NÉPE

1021

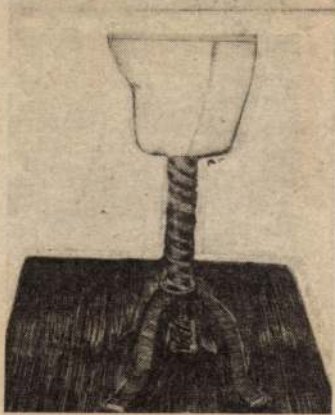

Kamper Lajos rajza.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 DEC 9
Vas Népe

Kamper Lajos

1021

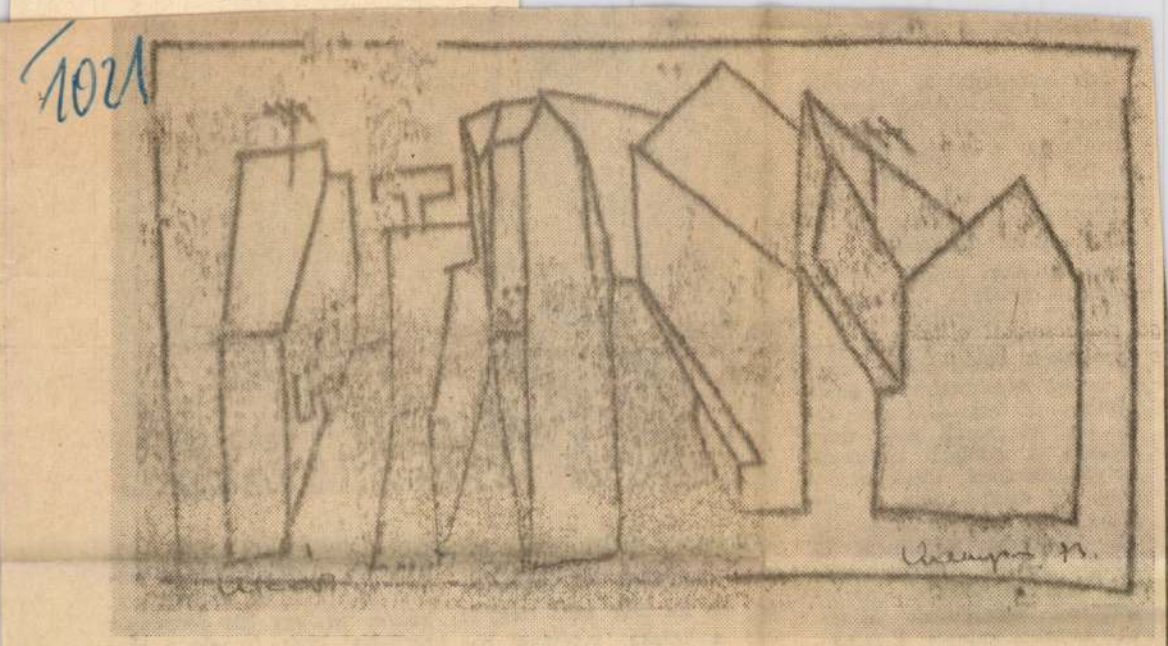

Kamper Lajos: Utcák

gyóspálcákat. A két sort ismételjük.

Így készítünk öt azonos részt, 16 lánszemmel kezdve azokat. sorokat 14 centiig ismételjük s minden további sornál 1 bogyóspálcával kevesebbet horgolunk, az utolsó bogyós pálca helyett egyránajtásos pálcát horgolunk.

Az öt részt külön, külön mindkét oldalt 2 sor szorosszemmel behorgoljuk és azután a baloldalon szépen összevarrjuk. Összevarrás után a kalap felhajtására a belső oldalon 42 bogyóspálcából álló sort horgolunk két soron. Ezután a kalapot körülhorgoljuk két soron szoros szemmel, de mindig csak a szemek belső tagjába öltve. Végül horgolunk körülbelül 55 centi hosszú láncszemsort, ezt mindkét oldalon szorosszemmel behorgoljuk és körülvarrjuk a kalapon, a felhajtott szél és a részek találkozásánál.

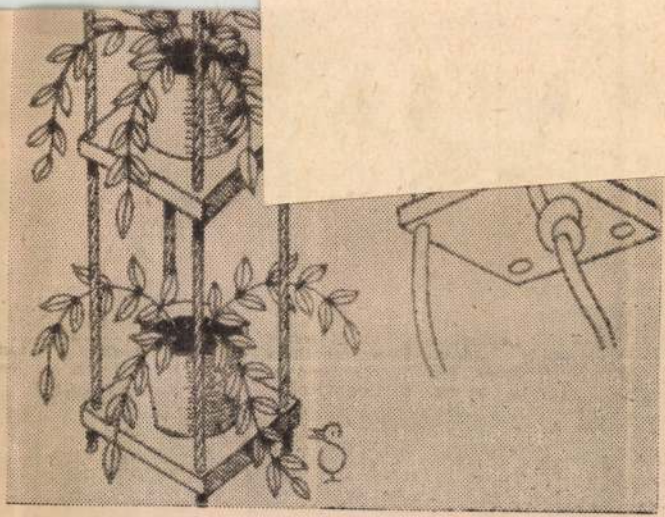

deszkalapot, melyet vagy símára csiszoltok és lelakkoztok, de ha már nem nagyon szép a deszka, tapétával borítotok. A négy sarkát ki kell fúrni, ezen keresztül vezethe-

goltok, ügyeljetek a szép külsőre. Ha a képen látható módon készítitek el a csomagot, köttök rá egy kis fenyőágat szalaggal, már is jele a szerettel elkészített ajándéknak. Egy jó tanácsot hozzá. a szalagot ne kössétek össze, hanem hajtogassátok, alul pe-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MÁJ 20
Vas Népe

Kamper Lajos

1021

Kamper Lajos rajza

Családi kirán

Mintha kissé divatjamúlt vasárnapi szórakozása lenne a családoknak a vasárnapi kirándulás... állapítom meg, amikor hétfőnként a gyermekeket arról kérdezem: mivel töltötték a pihenőnapjukat.

Egy-egy osztály tanulóinak körülbelül a fele alig — vagy nagyon keveset — volt a szabad levegőn. Mindössze 3—4 tanuló akad a közel 30 közül, akik szüleikkel, testvéreikkel kirándultak valamerre, környékre, hegyre, erdőbe. Ezek élményekkel gazdagodva beszélnek a jól sikerült nap emlékeiről. Arcuk pirosbarna, pedig még csak májust írunk, de a nap ilyenkor még jobban színesít, mint nyáron. Társaik — akiknek a TV-program nyújtott ugyan némi kárpótlást, kissé irigykedve hallgatják a beszámolót. Péter talált hóvirágot, Jutkáék fácánokat és egy nyulat láttak, Bandi azt figyelte meg az édesapjával, hogy a hegycsúcson sütött a nap, s a város felett köd és felhő ült. Jó nagyokat szippantottak a tiszta levegőből.

Jó lenne, ha sokkal több család járna rendszeresen kirándulni. Itt a jó idő, ilyenkor már fél-, sőt egésznapos kis túrákat is tervezhetünk. Az egész héten dol

kérdezgetik egymástól. El kerül a térkép. Berajzolják tervezett útvonalat. Ede anya hideg élelmet kész Vasárnap reggelre nem ha semmi munkát, 8—9 óra k zött indulunk. Mindenki v szi a maga csomagját, ki-l erejéhez mérten.

Egy-egy kiránduláson n gyon sok új fogalommal i merkednek meg a gyerekek A természetben (nemcsa képen) látnak forrást, pata kot, mohát. Tudják, mit j lent a hegycsúcs, orom, g ring, szerpentin, és még so sok természetben látható d loggal ismerkednek meg kö vetlen élmény alapján. Me figyelik az erdő színeit, mező virágait az egyes é szakokban, hallgatják az e dő sokféle hangját: hogya kopácsol a fák doktora, harkály (tanulnak róla!), m képpen jelzi a tavasz érk zését a sok vidám cinkehan A zajártalomban élők ide rendszerére feltétlen gyógyszerként hat a term szet csendje.

Szólni kell arról is, ho egyre több családnak v gépkocsija. Ezek nagy rés „kirándul" vasárnap, programjuk inkább „aut kázásnak", legjobb esetb „országjárásnak" nevezhet

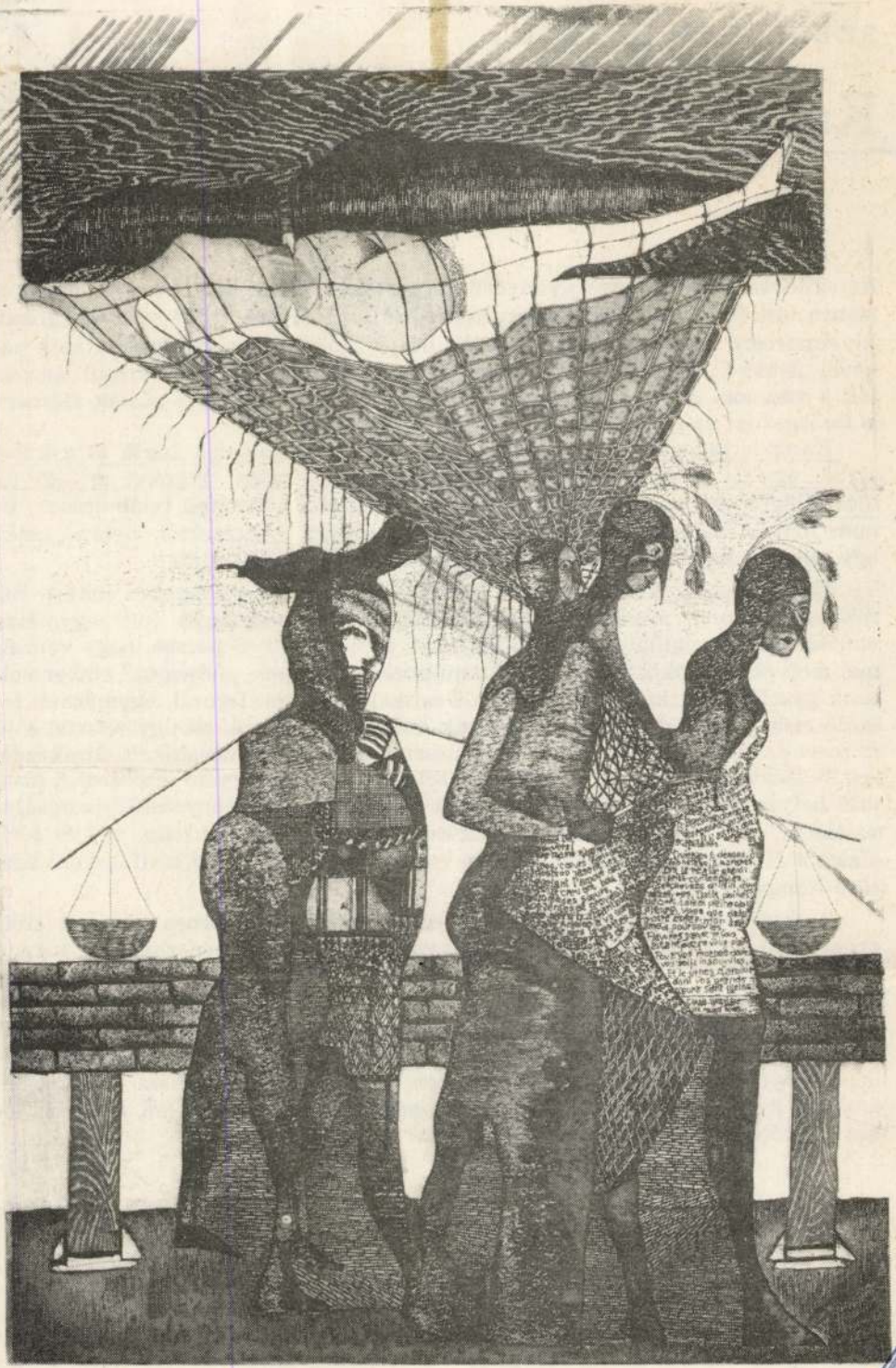

SZELESTEY LÁSZLÓ

Kamper Lajos grafikái

Az emlékező Fellini egyik gyönyörű képsoraként látom magam előtt a hóhullásban táncolni kezdő, önfeledten körbejáró jobb sorsra érdemes csavargókat. Az Amarcord esetlen, éhenkórász figurái a szokatlan jelenségtől, a halk zenével „érkező", Rómában ritka hóhullástól elragadtatva szinte lebegni látszottak a vásznon. A nagy mágusnak elhittük, néha e kitaszított páriák számára is tartogathat az élet csodákat, felemelő pillanatokat.

Kamper Lajos egyik grafikáján testetlen, lebegő nőalak tűnik át a külső térből egy... hová is? — talán valamiféle ismeretlen, titkokat sejtető új, más világba. Itt és most még minden megtörténhet: örömteli találkozások, finom illatok, halk mosolyok köszönthetnek rá(nk), érintésektől, netán „csak" egy tekintet borzongató magasfeszültségétől éledhet(ünk) újjá.

Él és dolgozik közöttünk egy grafikus, aki néha a csillagokra tekint. Érzékeny szemmel, mindent figyelő és rögzítő kíváncsisággal építi egymásra emlékképeit: hangulatokat, mozdulatokat, szituációkat. S persze, hogy vonzalmai motiváltak, ütköztetései egyértelműbbek lehessenek, „feljegyzi" ember voltunk gyarlóságait, kicsinyességeit is. Grafikai lapjainak figurái, egymásnak feszülő erővonalai a bennünk, körülöttünk dúló örök harcról, ha úgy tetszik, a jó és rossz hadakozásáról vallanak. Leépüléseinkről és átalakulásainkról, újrakezdéseinkről és magunkratalálásainkról rajzol egymás után sorjázó tablókat. A másmás helyzetek követelte, ám önmagunk feladására nem kényszerítő hangsúlyváltások, néha alig követhető változások bomlanak ki figurális, női és férfi alakjait felvonultató, a nature morte vagy a táj elemeit még staffázsként sem tűrő kompozícióin.

A fiatal, vágyait, hajlandóságait egyre következetesebben beméró, erőit próbálgató alkotót az emberek közti gazdagító, netán éppen romboló, torzító kötődések érdeklik — határozottan az előbbire adva voksát. Teszi ezt vonalakkal, foltokkal, esetleg kevés színnel árnyalva. Hármas tagoltságú kompozícióin nem ritkán ugyan még billen az egyensúly, hol a technikai tökélyre való törekvés, hol a didaktikusság fut túl és válik egyoldalúvá. Itt-ott kettős kötődése is nyomot hagy lapjain, nem tudván szétválasztani a reklám és az önálló grafikai kifejezés eszközeit. Ám kíváncsisága, érzékenysége talán garancia lehet — előbb-utóbb megleli az összhangot.

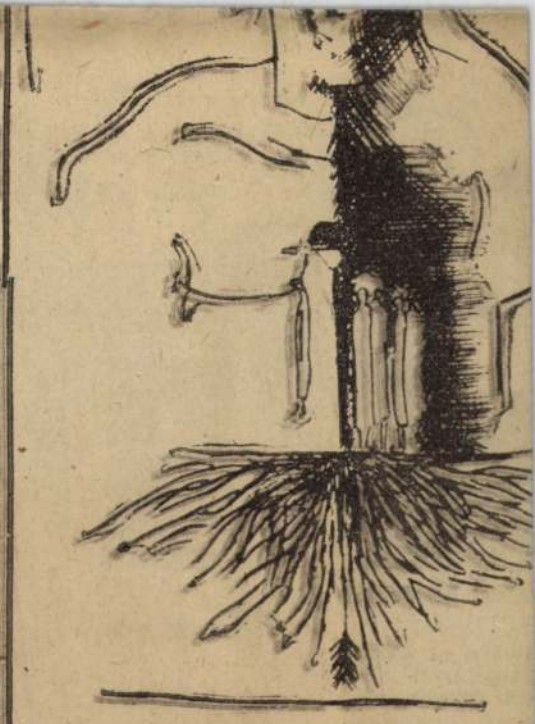

Kamper Lajos: Elgondolkodtam

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 OKT 27
Vas Népe

Kamper Lajos
1021

...ontátvon...

...enkinek kelle-
...közérzetet okoz, de a
...angó betegségekben szen-
vedőknek valóságos réme az
időjárás hirtelen megválto-
zása, aminek közvetlen oko-
zója legtöbbször a frontát-
vonulás. Íme a meteoroló-
gussal folytatott beszélgetés
rövid összefoglalója:

A mi éghajlatunkon az idő-
járási frontok kialakulása és
ezek mozgása a legfőbb ve-
szedelem, bár kétségtelen,
hogy sok más természeti té-
nyező is hat az emberi szer-
vezetre. A frontátvonulás
mellett hat az egészsé-
ges és beteg ember ke-
délyállapotára, belső szerv-
működésére a naptevé-
kenység, a napfény mennyi-
sége, az évszakváltás. Má-
jusban és júniusban példá-
ul a mi féltekénken minden
ember szervezete bizonyos
megrázkódtatáson megy át,
s ez egyes betegségek fellob-
banását segíti elő. Furcsa
módon ebben az időszakban
jön létre azonban a legtöbb
terhesség, de ez időtájt az
elmebetegek és öngyilkosok
száma is nő.

Bár pontosan ma sem tud-
juk, a légtömegek helycseré-
je miért okoz fájdalmakat,
de tény, hogy nagyon meg-
érzik a reumások, a derék-
fájósok, a műtéti heggel bí-
rók. Gyakoribb ilyenkor az
asztmás roham, a trombózis,
migrénes fejfájás. Külö-
...en sokat szervednek az

lásokra. Ilyenkor megszap...
rodik a munkájuk.

A nem beteg ember is l...
het érzékenyebb, vagy k...
vésbé érzékeny az időjárá...
változásaira. Ilyenkor mond...
ja az egyébként jótanuló, d...
érzékeny idegrendszerű d...
ák: tudtam, de elfelejtetten...
Ilyenkor jegyzik meg az em...
berek a különben vezetésr...
termett főnök háta mögött...
ma bal lábbal kelt fel a...
öreg. A legnagyobb sakk...
zónak is lehetnek érthetetle...
„elnézései". Tény, hogy a nő...
fokozottan érzékenyek a...
időjárásra is, különösen p...
dig a hónap bizonyos napja...
ban érinti őket nagyon ke...
lemetlenül a frontátvonulás...

Pozitív hatások is előfo...
dulnak. A hidegfront betör...
se a vérnyomást rendszerin...
emeli, a melegfront viszon...
csökkenti. Mivel egyik ese...
ben az energiafelszabadítá...
átmenetileg fokozódik, a r...
vid tartamú, nagy energiab...
dobást igénylő sportok mú...
velői kiugróan jó eredmény...
ket érhetnek el. A mási...
esetben, amikor csökken a...
anyagcsere, lassúbb a mo...
gás, a hosszú távú, nag...
energiát igénylő sportok űz...
„élnek".

Sajnos azonban az időj...
rásnak a szervezetre gyak...
rolt e két alapvető hatás...
más területeken megint so...
bajjal fenyeget. A balesete...
halmozódásának oka mele...
front esetén a figyelem e...

Kamper Lajos: Jutka pózol

"FILLÉRES EMLÉKEIM"
1991. 35 X 35 CM VEGYES TECHNIKA, PAPÍR

"MY SMALL MEMORIES"
1991. 35 X 35 CM MIXED TECHNIQUE, PAPER

"MEINE BILLIGE ANDENKEN"
1991. 35 X 35 CM MISCHTECHNIK, PAPIER

"I RICORDI DEI QUATTRINI"
1991. 35 X 35 CM TECNICA MISTA, CARTA

AKKOR ESTE
1991. ø 20 CM RÉZKARC, PAPÍR

THAT EVENING
1991. ø 20 CM COPPER PLATE ENGRAVING, PAPER

AM ABEND DAMALS
1991. ø 20 CM RADIENUNG, PAPIER

QUELLA SERA
1991. ø 20 CM INCISIONE IN RAME, CARTA

KAMPER Lajos

AS

Kőszegen született.	**1949**	Born in Kőszeg.
Végzett a Kirakatrendező Iskolában, ahol alkalmazott grafikát és reklámgrafikát tanult.. Önképzés útján foglalkozott sokszorosító grafikával.	**1974**	Finished Window Dresser School where he studied applied graphic and advertising graphic. He studied reproduction graphic on his own.

KIÁLLÍTÁSOK — **EXHIBITIONS**

Olaszország	**1976**	Italy
Kőszeg	**1977**	Kőszeg
Belgium	**1978**	Belgium
Franciaország	**1980**	France
Japán	**1982**	Japan
Brazília	**1984**	Brasil
Japán	**1986**	Japan
Szombathely, TIT Galéria	**1986**	Szombathely, TIT Gallery
Görögország	**1988**	Greece
Svájc	**1990**	Switzerland
Zalaegerszeg, Mecénás Galéria	**1990**	Zalaegerszeg, Mecénás Galery
Kaposvár, Budapest	**1991**	Kaposvár, Budapest
Japán	**1991**	Japan

Geboren in Kőszeg.	**1949**	Nato a Kőszeg.
Absolvierte er die Schule für Schaufensterdekoration, wo er angewandte Grafik und Werbagrafik studierte. Mittels Selbstbildung beschäftigte er sich mit der Vervielfältigungsgrafik.	**1974**	Ha finito la Scuola di decoratori delle vetrine, dove ha studiato la grafica pratica e la grafica di pubblicitaria.

AUSSTELLUNGEN — **ESPOZIZIONI**

Italien	**1976**	Itália
Kőszeg	**1977**	Kőszeg
Belgien	**1978**	Belgio
Frankreich	**1980**	Francia
Japan	**1982**	Giappone
Brasilien	**1984**	Brasile
Japan	**1986**	Giappone
Szombathely, TIT Galerie	**1986**	Szombathely, Galleria TIT
Griechenland	**1988**	Grecia
Schweiz	**1990**	Svizzera
Zalaegerszeg, Mäzen-Galerie	**1990**	Zalaegerszeg, Galleria mecenate
Kaposvár, Budapest	**1991**	Kaposvár, Budapest
Japan	**1991**	Giappone

"**M**űvészetem az, hogy élek,
minden másodperc, minden lélegzetvétel egy mű." (M. Duchamp)

"**M**y art is to be alive.
Each second, each breath is a work of art. (M. Duchamp)

"**M**eine Kunst ist daß ich lebe,
Jede Sekunde, Jeder Atemzug ist ein Werk. " (M. Duchamp)

"**L**a mia arte è, che vivo,
ogni secondo, ogni respiro sono un' opera." (M. Duchamp)

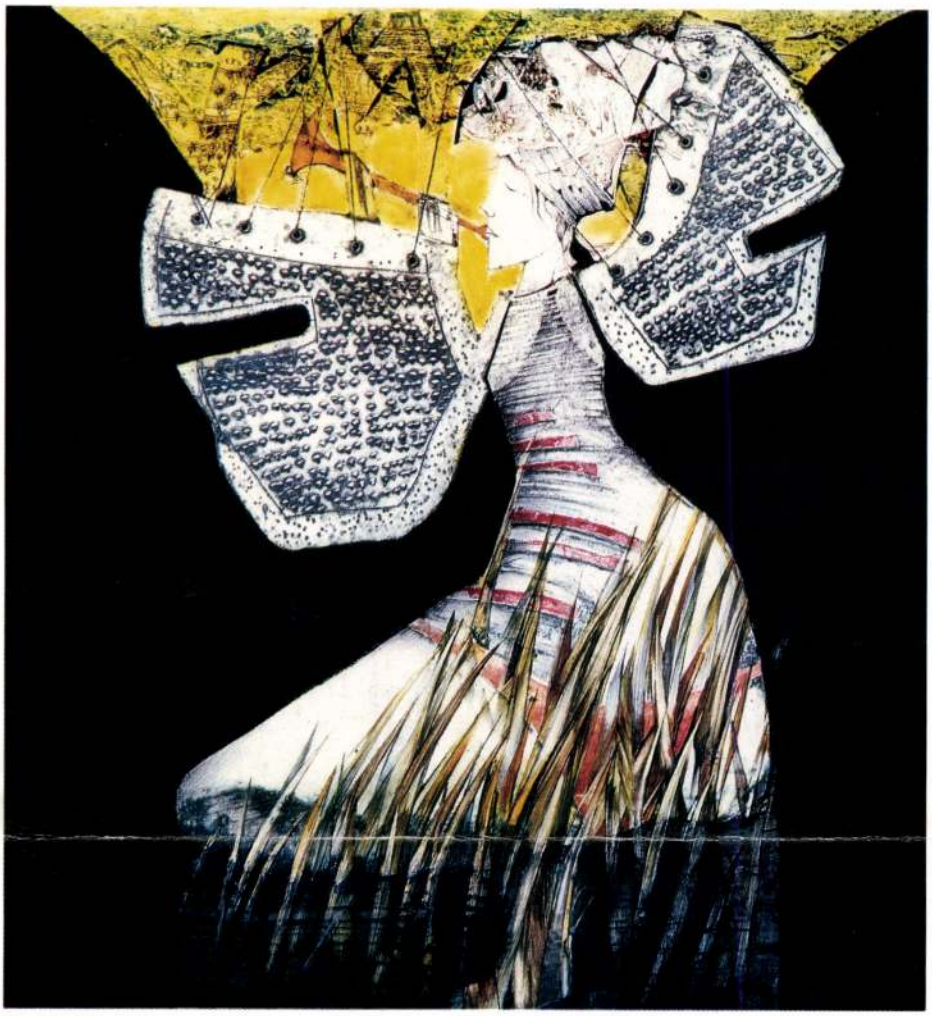

G - É
1992. 35 X 35 CM VEGYES TECHNIKA, PAPÍR

G - É
1992. 35 X 35 CM MIXED TECHNIQUE, PAPER

G - É
1992. 35 X 35 CM MISCHTECHNIK, PAPIER

G - É
1992. 35 X 35 CM TECNICA MISTA, CARTA

Kamper László

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

VAS NÉPE

Szombathely

— A GYERMEKRAJZ PÁLYÁZATRA — amelyet a szombathelyi határőrség KISZ-bizottsága hirdetett meg — 70 alkotás érkezett. A zsüri Kamper László kőszegi, Horváth Éva bozsoki és Pusker László horvátzsidányi pályázó rajzait találta legjobbnak. Jutalmuk: egy hetes úttörőtáborozás Siklóson. A többi helyezett különböző jutalmakban részesül.

triószonáta. — 12.20 Ki nyer-
ma? — 12.30 Tánczene. — 13.15
Népi zene. — 13.45 A 3. év-
ezred felé. — 14.00 Szomszédo-
lás (gyermekrádió). — 14.25
Fonotéka. — 14.30 A gyermek
és világa. IV. rész. — 15.10

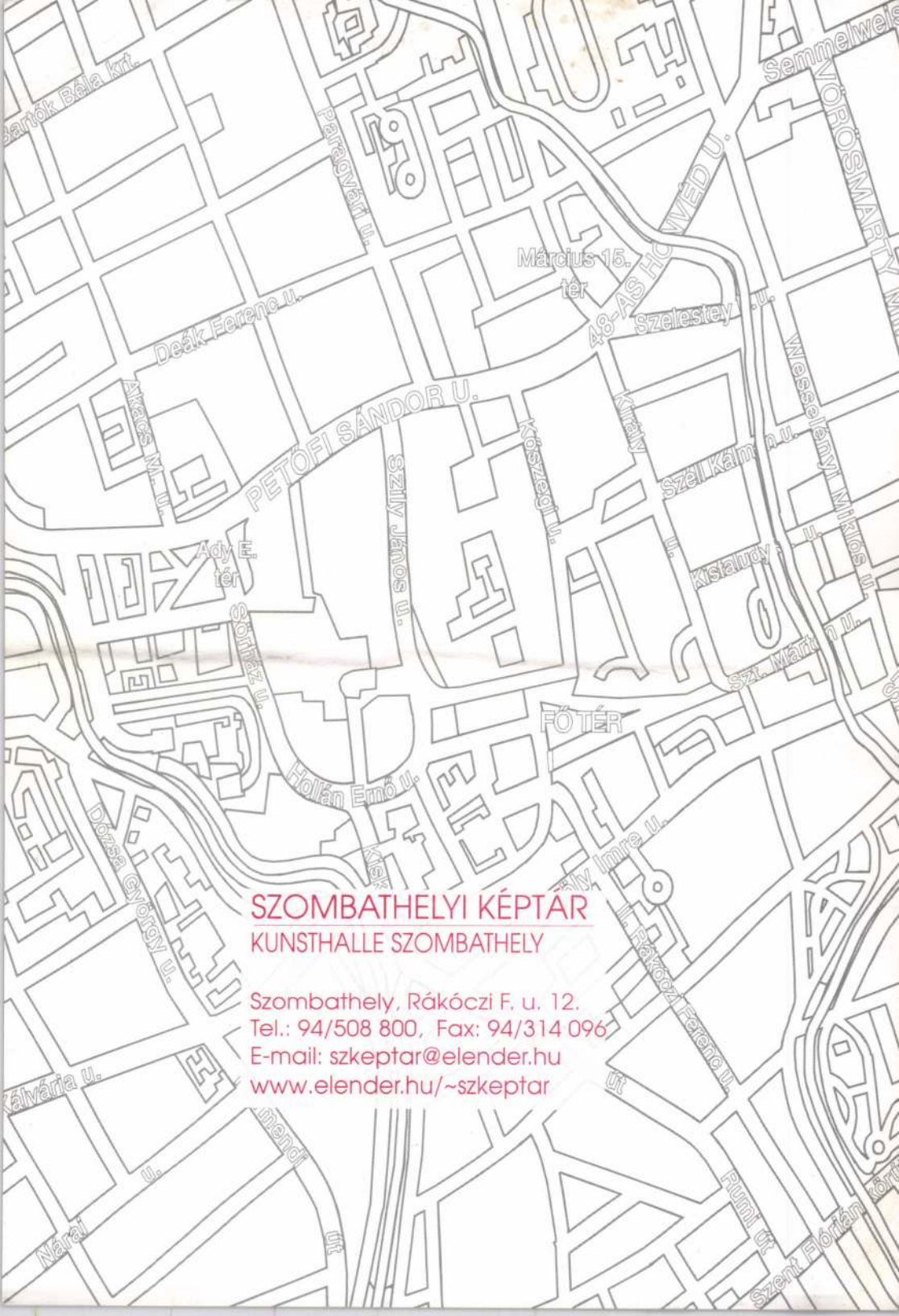

SZOMBATHELYI KÉPTÁR
KUNSTHALLE SZOMBATHELY

Szombathely, Rákóczi F. u. 12.
Tel.: 94/508 800, Fax: 94/314 096
E-mail: szkeptar@elender.hu
www.elender.hu/~szkeptar

NYITOTT MŰTERMEK

A Vasi Szalon című kiállításon szereplő művészek kinyitják műtermeiket mindazok előtt, akik résztvesznek egy dialóguson a művészekkel.

Látogatható műtermek:

November 12. hétfő, 16–18 óra között:
VÉRTESI PÉTER festőművész
Szombathely, Rohonci u. 14.

November 13. kedd, 16–18 óra között:
KAMPER LAJOS grafikusművész
Szombathely, Wesselényi u. 4.

November 14. szerda, 16–18 óra között:
OROSZY CSABA festőművész
Szombathely, Fő tér 13. (premontrei rendház)

November 15. csütörtök, 16–18 óra között:
KODOLÁNYI LÁSZLÓ iparművész
Kőszeg, Zrínyi u. 8.

November 16. péntek, 16–18 óra között:
MASSZI FERENC grafikusművész
Szombathely, Szent Imre herceg u. 104.

November 19. hétfő, 16–18 óra között:
HORVÁTH JÁNOS festőművész
Szombathely, Rohonci u. 14.

November 20. kedd, 16–18 óra között:
BARTEK PÉTER PÁL festőművész
Zsennye, Petőfi u. 4.

November 21. szerda, 16–18 óra között:
GESZLER MÁRIA keramikusművész
Szombathely, Gagarin u. 35.

KAMPER LAJOS

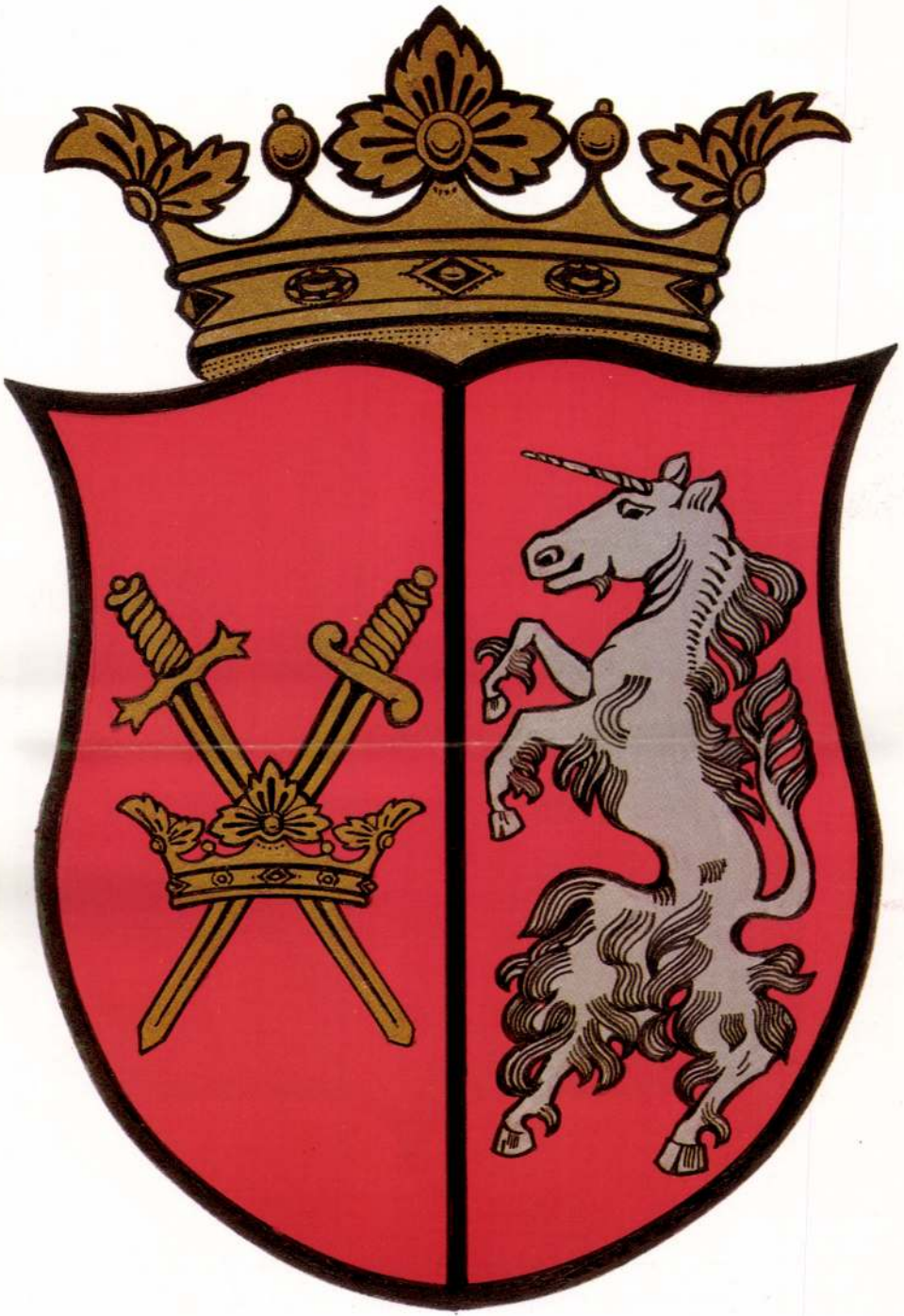

IVÁNC

címere

Tervező:
FEISZT GYÖRGY

Grafikus:
KAMPER LAJOS

Csücsköstalpú arany pajzsban vörös színű egytornyos gótikus stílust idéző templom áll. A pajzstalpban Szent Péternek, a falu névadójának és a templom védőszentjének attributuma a kulcs elfektetve látszik.

VASSZÉCSENY

címere

Tervező:
FEISZT GYÖRGY

Grafikus:
KAMPER LAJOS

Vasi Honismeret
1995/1

Kék színű, hegyes végű pajzsban zöld hármashalom alján a Gyöngyös patakot jelképező ezüst hullámpálya felett élével lefelé fordított ezüst ekevas látszik. A középső halmon elhelyezkedő oszlop tetején lombkoronán, kiterjesztett szárnyú ezüst pelikán áll. Az oszlopra két kígyó tekeredik. A pajzsra arany nemesi lombkorona került.

bb. 12. kampler-emlékkiállitás hajduböszörményben

vid/tné/e cz Kampler Kálmán 1965. december 19.

1021 vasárnap délután hajduböszörményben a hajdusági muzeumban megnyitották kampler kálmán festőművész emlékkiállitását. a hajduböszörményi születésü, a második világháboruban a fasizmus áldozatává lett festőművész alkotásait gyüjtötték egybe és mutatták be a tárlaton. a kiállitást egykori müvésztársa, maghy zoltán festőművész nyitotta meg és méltatta kampler kálmán munkásságát. /mti/

-..-

[illegible] a debreceni népi együttes adta elő a népek barátsága cimü müsorát, este pedig iró-olvasó találkozót rendeztek. hétfőn tartják a balmazujvárosi szinházi évad megnyitását, a debreceni csokonai szinház katona józsef bánk bán-jával szerepel. ezt követően az évadban még hét szinházi müvet játszanak a községben. /mti/

-..-

kk. 14. két falusi müvész közös kiállitása a győri mücsarnokban

vid/tné/e cz

1965. december 19.

két idős falusi ember, áldozó józsef festő és kiss ernő fafaragó müvész mutatkozott be vasárnap alkotásaival a győri mücsarnokban rendezett [illegible]

Kamper Lajos

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748 340-726
1981 FEB 15
VAS NÉPE

1021

Kamper Lajos rézkarca

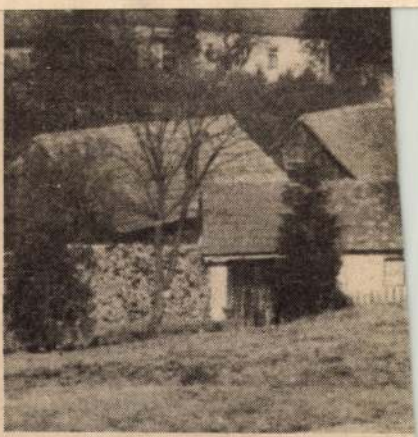

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kamper László, grafikus

ZALAI HÍRLAP

1984 JUL 27

1071

1984. július 21.

Kamper László: MADARAS KÉP (szita)

skolai oktatás

ítő homogenizálás ellen

szak legfontosabb vívmánya volt a szociális-kulturális hátérből eredő nehézségek leküzdése, az esélyegyenlőség megteremtése, hogy az egyéni életindulást minél kevésbé nehezítsék meg a környezeti-családi háttérből adódó, s olykor még ma is nagyon jelentős társadalmi, műveltségbeli szintkülönbségek. Így sikerült egy erős középmezőnyt megteremteni. De ezzel veszített is társadalmunk, nem tudtuk a *ciugró teljesítményszükséglet* kielégíteni.

Hogyan segíthetünk ezen az ellentmondáson? Megtartva a szociális kiegyenlítődési folyamatot, de emellett *kiemelkedő szerepet kell tulajdonítani a tehetséggondozásnak.*

— *A követelményrendszer rangját kell visszaállítani. Különben önmagunk ellen dolgozunk. Amellett, hogy figyelünk a hátrányos helyzetből indulókra, kiemelt fontosságú feladat a minőségi képzés* — mondotta Király István.

A fakultáció is betölthetné a tehetséggondozás szerepét — fűzte a beszélgetéshez dr. Vajda István matematika tanár —. *Ha a tantervek rugalmasabbak lennének.* A tanterv struktúrája jó, de hiányzik belőlük a megfelelő tartalom. Nem kellene feltétlenül felbontani az osztályközösségeket, de ügyelni nulói számára. *A fakultációt előbbre lehetne hozni második osztályra,* hisz a szaktanár a középiskola első évében már fel tudja mérni a tudásszintet.

— Két irányú mozgásra lenne szükség, egyrészt *a teljesítmény jegyében szelektív, vállalni tudó, másrészt differenciált fejlesztésre.* Ez úgy lenne megoldható — mondta dr. Tóth Tihamérné középiskolai tanár —, hogy *ne legyen kötelező a fakultáció választása.* A gyengébb képességűek maradjanak meg az általános tantervi követelmények teljesítésénél, a jó képességűek pedig érdeklődésüknek megfelelően válasszanak blokkot.

Király szerint kellenek a hajdani Eötvös kollégiumhoz hasonló intézmények. Így nevelhetünk csak ki minőségileg jól kvalifikált értelmiséget, akik szocialista társadalmunk igazi vezéregyéniségeivé válhatnak.

A kerekasztal beszélgetés résztvevői egyetértettek abban, hogy mindenképpen *változásra érett az iskola homogenizáló, elszürkítő tevékenységének felszámolása.* Fontos, hogy a tehetség, az egyéni teljesítmény kerüljön az élre ne pedig a származás, protekcionizmus, vagy vagyoni összeköttetés. A kerekasztalnál elhangzott elgondolások nagyon is

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kamper László, grafikus

ZALAI HÍRLAP

1983 OKT 15

[illegible] megkéselve a szelet is —

1021

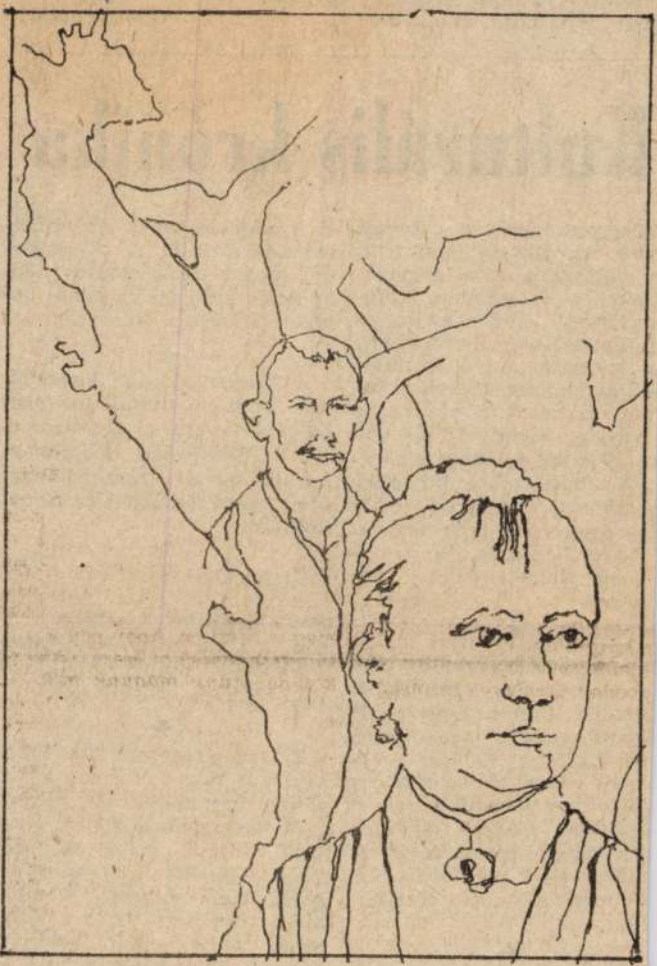

Kamper László: EMLÉK

pron megyében működ
ről, Mosonmagyaró
Pannonhalmán.
A beszéd- és magatartá
rával foglalkozó munk

Kultura

Zalaegerszegen, a Hevesi ndor Színházban nyílt há n kiállítás: a zalai színház téneti a földszinten, vala nt Hevesi Sándor élettörté i, illetve Keleti Éva fotómű z színházi tárgyú képkiál isa az elméleti foyerban va nap és hétfő kivételével a végéig délelőtt 10-től dél n 18 óráig is megtekinthe A kiállításokat különben vember 30-tól december 4-ig laszentgróton, december 13 30-ig Lentiben, január 4 30-ig Nagykanizsá be tatják.

★

Hétfőn újabb előadások szí sítik az októberi Múzeumi és lemléki Hónap eseményeit. laegerszegen a megye régé ti feltárásainak idei ered nyeit ismertetik meg az ér clődőkkel Horváth László és Müller Róbert régészek, g Nagykanizsán a Restaurá műhelytől a kiállításig cím l tart előadást Hesztera dár.

★

Almási Éva és Garas Dezső ét népszerű, s elismert szín vész lesz a zalaegerszegi produkció várja az érdeklődőket. Ezúttal A csillagszemű juhász című magyar népmeséből átdolgozott zenés játékot láthatja a közönség.

★

A klasszikus tánc kedvelőinek kínál programot péntekre Zalaegerszegen a Szakszervezetek Művelődési Központja. Délután háttól a Helikon Táncklub tagjai mutatják be itt tudásukat.

★

Újabb kiállítással várja péntektől látogatóit a zalaegerszegi Fazekasház. Sz. Nagy István karcagi népi iparművész kerámiáiból nyílik bemutató a szép edények kedvelőinek.

★

Zalaegerszegen az Ady Filmcentrum nagytermében a hét elején folytatódik *Az álarcos lovas legendája* című amerikai film vetítése, majd csütörtökön és pénteken a *Mennyei seregek* című magyar, szombaton és vasárnap pedig a *Vámpírok bálja* című amerikai film kerül a közönség elé. A Stúdióban a héten *A domb*, *Az utolsó metró* és a *Mennyei seregek* című filmek peregnek

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-725

Kamper László

Grafika

MAGYAR IFJÚSÁG
1984. JUN 29.

1021

Kamper László rajza

Szárka Hajnalka rajza

Levél fu

Arcod királyi könt

kikezdik már a hor
Letagadott játékaid
felcsatolhatok lassa

A harangok kiszám
még elmondanám:
lekoptak, hiába ké
elestem minden há
valami mindig közl
valami végleg elro
rizsporos küszködé
súlyzókkal, ideákk

Amit találtam vidd
ha átléped majd e
Okos-szomorkás bo
már maradna,
esetlen szaltóit néz
mint trapéz alatt a
feszült rá annyi év

Tudom, szereted r
de a tükrök ma es

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kamper László

VAS NÉPE
1984 JUN 16
Grafika

1021

Kamper László grafikái

Vilt Tibor

Bálint Endre

Mi a véleménye

a Haladás szerepléséről?

A labdarúgáshoz mindenki ért. Mindenki tudja mit kellett volna tenni másoknak, s azt is mennyivel jobban ment volna a csapatnak, ha ő irányította volna a munkát. A foci, a Haladás szereplése mindenütt szóba jön, ha legalább két férfi találkozik egymással. Megtárgyalják a mérkőzéseket, ki hogyan látta a gólokat, a bírók és a játékosok munkáját. Gyakran hallom az autóbuszon is, amint a „jólértesültek" a csapat belső ügyeit tárgyalják, s mindent mindenkinél jobban tudnak. Összmépi esélylatolgatás előz meg egy-egy mérkőzést, s hétfőn sem kezdődik úgy a munka, hogy ne beszélnének a fociról a kollégák, munkatársak. A most véget ért bajnokság után már arról esik több szó, hogyan szerepelt a zöld-fehér gárda. Erről mondják el néhányan véleményüket.

KAMPER László

pont Magyar Nemzet 1991. jún. 24

gyház és vagyo

államtól és egyháztól független gazdasági szervezetek megerősödtek, hatalmuk növekedni kezdett. Az öntevékeny szervezetek megalakulása, közhasznú tevékenysége tehát a profitorientált szervezetek működésével kapcsolatos, arra adott reakció, amelyet később az állam felkarolt, egyes feladatokat részben vagy teljesen magára vállalt. Nyugat-Európában a nonprofit szervezetek és a kormányok céljai között a közhasznú tevékenységek vonatkozásában megfelelés, együttműködés és nem rivalizálás van. Veszélyt, versenyt ebben a vonatkozásban inkább a profitorientált szervezetek működése jelent. A történeti fejlődés szerint tehát a nyugat-európai országokban kialakultak a szabadversenyes kapitalizmus farkastörvényei és erőviszonyai, s az idő során vált csak láthatóvá és szükségessé, hogy az államnak hol kell és hol célszerű a gazdasági és társadalmi folyamatokba beleavatkoznia.

Magyarországon azonban - az eltérő történeti fejlődésből következően - ma alapvetően más a helyzet. A jelenlegi kormány és korul Németországgal – úgy tűnik, a kormányzat az előbbi megoldást támogatja, amelynek a demokratikus működőelvek szempontjából hátulütője lehet, hogy ezek a javak donációként, adományként funkcionálnak a jövőben. Az egyes javak önkormányzati tulajdonba adásáról szóló törvénytervezet vitája kapcsán például fundamentális kormányzati érvként hangzik el, hogy az önkormányzatok *még soha ekkora vagyont nem kaptak*. Aki pedig kap – lett légyen szó akár egyházról, akár önkormányzatról – az e szerint a logika szerint: *lekötelezett*. Ez pedig nem együttműködésen, hanem hierarchián alapuló gondolkodást és működési mechanizmust jelent.

Az egyháznak ilyen nagy tulajdont juttatni (vagy visszajuttatni) még akár közhasznú tevékenységek céljaira azért is problematikus, mert ugyan az egyházi szolgáltatások a közjavak fontos csoportját jelentik az adott valláshoz tartozók számára, de nem képezik részét a többiek kollektív fogyasztásának. Állami finanszírozásuk ezért elsősorban ott várható, ahol

Kamper László szitanyomata

yasztót senki nem védi

ek és kételyek

efon – vagy pontosabban annak *hiá*-erű tényeket, mekkora károkat okoz zedes elhanyagolása. Képet kapnak öző helyeken – a *Magyar Távközlési* övetségnél – a távközlés fejlesztését, programok, törvényjavaslatok kidol-z *egyes felhasználói csoportok, az ág-sadalom egészének érdekei között.* És olyan megoldási lehetőséget, ami re-idő, amikor nem kell évtizede(ke)t tiv elképzelést nemrégiben dolgozott elemeit szintén ismertetjük.

szolgáltató kötelezettségeiről, akkor *gyors fejlődésre és jó minőségű, értékarányos árú szolgáltatásra nem sok reményünk marad.*

Sajnos, a törvénytervezet ebbe az irányba mutat. Eleve behatárolja a mozgásteret a *koncessziós törvény*, amelyik kimondja, hogy a távközlési alaphálózat *kizárólagosan állami tulajdon*, s ennek működtetését az állam által létrehozott szervezet,vagy koncesszió útján kijelölt társaság látja el. Teljesen nyilvánvaló,hogy a távközlés fejlesztésének sürgető feladatait a Matáv – mint az állam által kijelölt monopólium – *képtelen* időben megoldani. Értelmetlen a koncessziós megoldás a távközlésben azért is, *mert a koncesszió is monopóliumot hoz létre*, ráadásul a koncessziós díjat a szolgáltató a fogyasztókkal fogja megfizettetni. Ezen felül a koncesszió lehetetlenné teszi a kis tőkeerejű, de rugalmasan működő, új szolgáltatásokkal jelentkező vállalkozások belépését a piacra, s ezzel a munkahelyek bővülését!

A törvénytervezet e hibás elvekre épül fel. Ennél is nagyobb baj, hogy a távközléssel kapcsolatos majd minden kérdés eldöntését az ágazati miniszter hatáskörébe utalja, s ezzel teljesen centralizált struktúrát hozna létre, amely a feladatok tömkelege miatt működésképtelen lenne. Ráadásul miniszteri hatáskörbe utalná a tervezet például a koncesszióra jogosultak számának meghatározását is, holott ez teljesen nyilvánvalóan *piaci* feladat. *Nincs az az éles eszű és felkészült miniszteri apparátus, amelyik meg tudná előre mondani, hogy az adott piaci szegmens hány szereplőt bír el például a szolgáltatói oldalon.* Ezt majd eldöntik a fogyasztók! Az ilyen megkötések ráadásul akadályozzák az új szükségletek megjelenését is.

Szankciók nélkül

Egyik legnagyobb hibája talán mégis az a tervezetnek, hogy miközben kimondja az alaphálózati monopólium elvét a közcélú távközlési szolgáltatások terén, *nem ír elő szankciókat arra az esetre, ha a szolgáltató az előfizetői igényeket nem elégíti ki záros határidőn belül.* Enélkül a fogyasztók teljességgel kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek a monopóliummal szemben. Ha pedig visszagondolunk a Matáv hároméves tervére – a lakosság akkor kap telefont, ha az üzleti előfizetők megtermelik rá a fedezetet –, akkor e törvénytervezeti hiányosság tükrében megalapozottak a Matáv programjával szembeni kételyek.

A távközlési törvény tervezete, s a Matáv hároméves programja ebben a formában a társadalom számára *elfogadhatatlan*. Ezért van létjogosultságuk az alternatív javaslatoknak.

A másik oldal érvei

Matávia titkos birodalma

Van egy vállalat Magyarországon: a *Magyar Távközlési Vállalat*, rövidítve *Matáv*. Birodalmát, a magyar távközlést – *Major* Iván szellemes szóképzését követve – nevezzük *Matáviának*.

A Matáv tavalyi önállóvá válásával levetkőzhette azokat a – terhes – jogokat, amik miatt a közvélemény a posta-hatóságot szokta szidni. Az állam hatósági jogkörét első fokon az újon-

olyan tételek is, amiket a vállalat *mint normál üzleti vállalkozást nem vállalna föl*. Ilyen például, hogy minden faluban legyen legalább egy nyilvános automata távhívó készülék. Ha majd az állam egyértelművé teszi, hogy mit vár el a távközlési szolgáltatóktól közszolgáltatás cimén, és ennek finanszírozását is megoldja, akkor valóban hagyhatjuk elporladni az "ellátási fele-

1967 NOV 16

Pogány Ö. Gábor:

Kamotsay István vásárhelyi kútja

Ihletően izgalmas feladatra vállalkozott Kamotsay István, amikor belefogott a vásárhelyi kút elkészítésébe. Azt a leckét kapta, hogy egykori Alma Mater-e, a Bethlen Gábor Gimnázium udvarát olyan plasztikai alkotással díszítse, mely az iskola hivatását, a tudás enciklopédiáját, az ifjúság eszmei hűségét egyaránt jelképezi, meghitt hangulatot teremt a tanintézet környezetében és ugyanakkor feledhetetlen tanulságul is szolgál.

Amilyen kedvező feltételek mellett kezdhetett művéhez, olyan mértékben növekedtek nehézségei alkotómunkája folyamán. Csupa nemes gondolatot, szép erzést, merész szándékot kellett megfogalmaznia, megjelenítenie, de mert a plasztikai érzékeltetés közismert műfaji törvényszerűségei egy bizonyos határon túl már akadályaivá válhatnak a filozófiai mondanivaló, az árnyaltabb hangulat, az intellektuális lényegkeresés kifejezésének, csak újszerű megoldáshoz folyamodva remélt megfelelő kompozíciót találhatni. Kielégítő eredményre csak azért juthatott, mert alkotásának létrejöttében a bölcseleti, érzelmi, szobrászati tényezők egyaránt szerepet kaptak, úgy közelített kútja megvalósításához, hogy munka közben szintézist keresett művészi teendői, művelődéstörténeti tanulmányai, lokálpatrióta hajlamai között.

A sokrétű, bonyolult feladványhoz komplex módszert választott. Átlátta, hogy tradicionális plasztikai eszközökkel, kirárólag az emberi test klasszikus formáival nem képes a korszerű tudásanyag és életérzés dialektikus összefüggéseit láthatóvá tenni. S mert a jó szobor mindig is térszervező erőnek bizonyult, műve koncepciójának kialakításához igénybe vette a modern építészetnek a terek mozgatásában, arányosításában, szerkesztésében szerzett tapasztalatait. A környezethez kapcsolódó mértanias komponálás a szilárdság és a lendület képzetét egyszerre tudja felkelteni, kis méretek mellett is monumentális benyomást kelt. Kamotsay István azonban nem elégedett meg az elvont térformák alkalmazásával, mindössze addig a funkciójukig, míg alkalmasnak bizonyultak a kultúrfilozófiai tételek, képzőművészeti megnyilatkozások keretéül szolgálni. Közlendőit végül is figurális ábrákban, nemesveretű szövegben adja elő, korszerűen pedig mindenek előtt azért, mert a tudományos világnézet megállapításait közvetíti, bár dikciós nyelven szól, a természetről és a társadalomról kipróbált igazságokat idéz, alkalmasan arra, hogy a kút körül megfordulókat ne csak középiskolás fokon emlékeztesse az emberiség eddig felhalmozott ismereteinek legtanulságosabb következtetéseire.

Századunk harmadik harmadára a képzőművészek körében igen kedveltté vált az úgynevezett fémplasztika. Ez alatt nem a bronzbaöntött szobrok technikája értendő, hanem a különböző fémlemezekből domborított, kalapácsolt, gyürt, hegesztett, hajlított műtárgyak kategóriája, annak az alakító, kísérletező, műveskedő, kétkezi tevékenységnek, a termése, mely nem elégszik meg az anyagban felrakott mintának nemes anyagba való mechanikus átvitelével, de a végleges kivitelezést — kőben, fában, fémben — a művész személyes kötelességének tekinti. A közönségnek hátatfordító modernisták ezt a fémplasztikát az indokolatlan szeszélyek, aprólékos mániák, borzongató ornamentumok, metallurgiai véletlenek területére vitték. Kamotsay István érdeme, hogy a technológiai játékok egyik-másik találatából hatásos stiláris elemet fejlesztett, egyfajta értelmes fémgrafika lehetőségeinek nyitott utat. Kútja hasáboszlopának egyes mezőin finom kalligráfiával közműveltségünk tömör kivonatát rendezte érdekes felületű dekorrá, a közbülső rézlapokon a betűk vonalvezetéséhez hangoltan jelképes ábrázolásokkal illusztrálta fogalmi megállapításait. A függőlegesen és vízszintesen tagolt kútarchitektúra szakaszai között a réteges elhelyezés különbségei indítanak el egy olyan szabályos ritmust, mely azután a négy égtáj felé kinyúló vízköpőkben nyugszik meg és ad hangsúlyt az egész építmény négyzetes jellegének, a toronyházakra utaló statikai könnyedségnek.

Nem nagy ez a díszkút és mégis nagyszabású. Azért teremt ünnepélyes légkört, mert mesterének elgondolása, szándéka szerint az ifjúság, a közösség készséges szolgálatára készült, a legmagasztosabban értelmezett népművelés szimbólumává lett, ám konkrét oktatásra is rendeltetett. Ez a kertplasztika többre hivatott, mint műfajának legtöbb terméke, nem csak díszít, de nevel is, ízlésre, önművelésre, társadalmi felelősségre, egyszerűségével szerénységre, tartalmával igényességre. S ha igaz az írásnak az a passzusa, melynek értelmében „Vásárhely föld és lélek különös egysége, föld és lélek nehéz egyensúlya", akkor az is igaz, hogy ez a kulturális hagyományokban oly gazdag magyar város most — mikor otthonává lett a szocialista képzőművészet egyik legtermékenyebb műhelyének — a leghaladóbb művészi magatartás egyetemes eszményeihez is segíthet mértékegységet találni. Túl a Tiszán átélhető az emberi teljesség élménye, a nemzeti önérzet és az internacionalista szolidaritás egysége, a közérdek és a műveltség fennkölt ideája, minden, ami kedves és becses a gondolkodó főnek, az érző szívnek, a szépség és az igazság, a remény és a barátság, a szolgálat és a szerelem.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

RLAP

ALISTA MUNKÁSPART LAPJA

r XXIV. ÉVFOLYAM 271. SZÁM

internacionalisták ése a Szovjetunió ykövetségén

Tyitov nagykövet a kitüntetések átnyújtásakor beszédet mondott, majd felolvasta a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségének rendeletét, amelynek értelmében szovjet érdeméremmel tüntetett ki magyar állampolgárokat.

Lenin-renddel tüntette ki a Legfelsőbb Tanács elnöksége Garasin Rudolfot, Kiss Lajost, László Aladárt és Münnich Ferencet. Mint tudják — folytatta a nagykövet — Garasin Rudolf, Kiss Lajos, László Aladár elvtársak a Lenin-rendet Moszkvában vették át.

Tyitov nagykövet ezután átnyújtotta a Lenin-rendet dr. Münnich Ferencnek, majd a Vörös Zászló Érdemrendet és a Vörös Csillag Érdemrendet az egykori harcokban részt vett több magyar internacionalistának.

Tyitov nagykövet a kitüntetések átnyújtása után jó egészséget, boldogságot, további sikereket és hosszú életet kívánt a kitüntetett internacionalistáknak, majd a kitüntetett veteránok egészségére ürítette poharát.

A kitüntetett internacionalisták nevében Vadász Károly mondott köszönetet a megtiszteltetésért.

Ezután Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára szólt az ünnepség résztvevőihez.

*

A Szovjetunióban harcolt magyar internacionalisták közül húszan kaptak Vörös Zászló Érdemrend-kitüntetést, közöttük a hódmezővásárhelyi Mohos Mihály elvtárs.

Vörös Csillag Érdemrend-kitüntetésben 41 internacionalista részesült.

befejeződött i tudományos ezlet

nézetet — mondotta Ponomarjov —, hogy „megérett a kommunista és munkáspártok újabb nemzetközi tanácskozása összehívásának szükségessége".

Január 1-től

MTI—TASZSZ—CTK—

HÍRÜGYNÖKSÉGI

Heves támadások Dél-Vietnamban egy amerikai tábor ellen

* SAIGON — MTI

Az amerikai 4. gyalogos hadosztály Dak To-i támaszpontjának repülőterét — ez a támaszpont Dél-Vietnam középső részén terül el — szerda reggelre heves támadás érte. *A szabadságharcosok aknavetői a repülőtéren eltalálták az amerikaiak két szállítórepülőgépét és megrongáltak egy harmadikat.* A lövedékek által eltalált gépek másodpercek alatt elégtek.

Dak To repülőterét a dél-vietnami szabadságharcosok szerdán a heves reggeli támadás után délután is aknatűz alá vették. *A körülbelül egyórás délutáni támadás főleg katonai járművekben okozott kárt, és lőszerraktárakat robbantott fel.* A kifutópálya teljesen megrongálódott, úgy hogy csak helikopterek tudnak leszállni a repülőtéren.

Szerda reggel a felszabadító hadsereg egy kisebb egysége támadta a Dak Totól 40 kilométernyire délre fekvő Kontum városát, ahol a dél-vietnami kormánycsapatok tábora helyezkedik el. *A szabadságharcosok tüzérségének lövedékei felrobbantottak egy épületet, három másikat, valamint a tábor helikopter-repülőterét megrongálták, hét dél-vietnami katona meghalt.*

Rusk, amerikai külügyminiszter kedden beszédet mondott az Amerikai Külpolitikai Társaság ünnepi vacsoráján. *A VDK hatóságait okolta azért, hogy eddig nem kezdődtek tárgyalások a háború befejezéséről.* „Néhány óra alatt véget lehetne vetni minden erőszakos cselekménynek a hanoi hatóságok együttműködése esetében" — mondotta.

McNamara amerikai hadügyminiszter *a L. Illustré* svájci hetilap tudósítójának adott exkluzív interjújában a többi között kijelentette, „lassan, de biztosan megnyerjük a vietnami háborút". *Az interjú során azt is megjegyezte, hogy magánemberként beszél és nem hadügyminiszteri minőségben.*

Megkezdték a görög ellenállók ügyének tárgyalását

* ATHÉN — MTI

Szerdán reggel párosával összebilincselve vezették a 31 vádlottat a görög főváros katonai bíróságának szűk tárgyalótermébe. *Az utcákon különleges biztonsági intézkedéseket foganatosítottak, a tárgyalóterem pedig zsúfolásig megtelt a vádlottakkal, 20 védőügyvéddel és a vádlottak hozzátartozóival.* A 31 vádlott közül 14 nő, legtöbbje fiatal. Jóllehet a katonai bíróság „kommunista pernek" nyilvánítja a tárgyalást, a hírügynökségek megbiztosítson a periratok tanulmányozására.

Az ügyész szerint valamennyi vádlott tagja volt a „Hazafias Front" elnevezésű illegális szervezetnek, amely a katonai diktatúra megdöntésére készült.

*

A Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkársága, az Országos Béketanács elnöksége, és az Országos Béketanács Tudományos bizottsága szerdán táviratban tiltakozott a görög igazságügyminisztérnél Mikisz *Theodorakisz*, a világhírű ze-

Kamotsay István
szobrászművész

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1983 ÁPR 2 2

1021

Az anyag irgalma

(Fotó: Tegzes László)

„Az ember teremt értelme fényében, érzelmi hevében, de sohasem egymagában. A társadalomnak örökösei és örökhagyó tagjai vagyunk" — szól az idézet Kamotsay István szobrászművész, a vásárhelyi Bethlen Gábor Gimnázium udvarán felállított díszkútjának egyik kockájáról.

— *Művészi és emberi hitvallás ez a részlet. Honnan az indítás?*

— Apám a vásárhelyi pusztaközpontban, Barackoson volt tanácsi tisztviselő. A közelben szerzett fehér-tói anyag már megmozgatta a fantáziámat. Fejeket gyúrogattam. Ezt megelőzőleg, úgy négyéves koromtól kezdve, szívesen csináltam papírmasé-figurákat. Mindig ingerelt körülölelni az anyagot. Később, a városba költözés után, a tanítóim számba vettek, mint szobrászt. Gravácz István újságíró vitt el először Medgyessy Ferenchez, akihez az iskolai szünetekben jártam. Ő mondta annak idején, hogy úgy éljen bennem az ismeret, hogy a munka közben azonnal kijöjjön.

Negyedikes gimnazista, amikor Arany János Toldijához készít illusztrációt, amely a gimnázium aulájában volt sokáig. Még fiatalon készítette Bethlen Gábor portréját, amely szintén a gimnáziumban található.

Hogy szobrász lesz, ezt már elhatározta, de a háború elodázta a megvalósítás idejét. Ugyanakkor részévé vált az alkotói útnak. Angol hadifogságban találkozik először Szervátiusz Jenővel. A táborban rajzol, akvarelleket készít és élelmiszerért elcseréli. Reumás megbetegedése miatt 1946-ban egy kórházvonattal érkezik haza. Első útja Medgyessyhez vezet, aki segíti a továbbutazásban.

— Az első nekirugaszkodásra nem sikerült a beiratkozás a főiskolára. A következő őszig Vásárhelyen voltam, majd Pátzay Pál tanítványa lettem. A főiskola elvégzése óta szinte minden nagyobb városban van szobrom. Az alkotások elhelyezéséhez Zilahy István és Wágner László építészek segítenek — fejezi be Kamotsay István a szerényen elmondott élettörténetet.

Vásárhelyen felállították a felszabadulási emlékművét, a díszkutat, és most, március 15-én, a legutóbbi munkáját, a Petőfi-szobrot is a város kapta.

Kamotsay István munkásságáért kétszer kapott Munkácsy-díjat, egy alkalommal SZOT-díjat, és megkapta a Szocialista Kultúráért kitüntetést.

— *A közel 40 emlékmű, amely politikai szobortól a térplasztikán át, a lírai hangulatú alkotásokig, felvonultatja az eddigi életpályát, mind egyaránt elkötelezettségről, anyaggal való politizálásról tanúskodik...*

— A gondolatok téri megfogalmazása magán kell, hogy viselje az egyén és a társadalom egyensúlyát. Jövőnk olyan erkölcs, amelyben a közösség és egyén egymásért él...

— *Gyakran alkalmazza az úgynevezett „szobrászirodalmat" alkotásain, mint a vásárhelyi díszkút, az Amerikába készült emlékmű és még jó néhány. Az itt megfogalmazott gondolatok rendkívüli elmélyülésről szólnak.*

— Egy-egy jelenség többet látása, a természettel való kapcsolata, vagy attól elvonatkoztatva, az irgalmas anyagba átültetve, mélységes emberi gondolatokat szül. Ezek, mint a világ változásai, fizikai és szellemi értelemben egyaránt összetartoznak. Így a szoborversek is a szoborral.

OCSOVSZKY LÁSZLÓ

BUDAPEST 2.

20.00: Dohnányi-est — a Filharmónia Társaság Zenekarának hangversenye
20.50: Periszkóp
21.20: Tv-híradó 2.
21.40: Kortársunk Kolozsvári Grandpierre Emil
22.35: Kis tragédiák
23.35: Pulzus
0.25: Képújság

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

BELGRÁD 1.

8.40: Művelődés
8.55: Tv-naptár
9.45: Postaláda
10.00: Marin Drzicről
16.30: Videooldalak
17.00: Magyar nyelvű tv-napló
17.10: Orosz nyelv
17.40: Hírek
17.45: Tekintet — gyermeksorozat
18.15: Tv-naptár
19.15: Rajzfilm
20.00: Galaktika — filmsorozat
21.00: Könnyűzene
21.45: Tv-napló
22.00: Kulturális mozaik
23.30: Hírek

18.00: A zenéről
19.05: A Magyar Nyelv Hete
19.35: A Magyar Állami Hangversenyzenekar Hangversenye Kb.
21.55: Operaművészlemezek Kb.
23.00: Régi magyar dalok és táncok

SZOMBAT DÉLELŐTT

KOSSUTH

8.30: Családi tükör
9.30: Mit, hol, mikor, hogyan?
9.15: Színes népi muzsika
10.05: Szakonyi Károly hangjátékaiból
11.00: Az Ambrosian kamarakórus madrigálfelvételeiből
11.14: Népszerű muzsika — világhírű előadók
12.30: Déli zeneparádé

PETŐFI

9.00: Hétvége
10.35: Győztesek klubja
11.05: Zenés játékokból
12.00: Jó ebédhez szól a nóta
12.51: Nemzetközi Gyermekrádiójáték Fesztivál

hangulatban, végül is a hazaiak megtartották ezt az előnyt. Küzdelmes, sok hibával és durvasággal tarkított mérkőzésen a Porcelán győzelme megérdemelt volt.

RÖVIDEN

A CSOMIÉP tömegsport bizottsága nyolc csapat részvételével kispályás labdarúgó-versenyt rendezett: 1. vásárhelyi Kőműves csoport, 2. makói csővezeték-szerelők, 3. szentesi villanyszerelők. Mezei futásban: 1. Kovács László (Makó), 2. Sajtos László (Szentes), 3. Spoves Zoltán (Makó).

*

A megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság 20. fordulójában elmaradt Tisza-Új KSK—Tápé találkozót szerdán a DÉLÉP Szőregi úti sporttelepén játszották. A mérkőzést 1-0 (1-0)-ra a Tisza-Új KSK együttese nyerte.

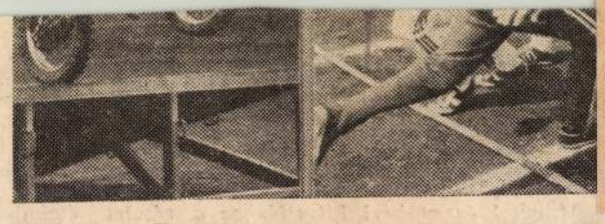

Nagy sikerű, sőt emlékezetes és jól szervezett programmal várta az elmúlt hét végén a KISZ szentesi városi sportbizottsága, a Szakmaközi Bizottság, a városi úttörőelnökség és a sportközpont a Kurca-parti fiatalokat. A program az úgynevezett Tisza-futással kezdődött, amelynek keretében 426-an érkeztek a célba. Minden futó a célba érkezés után nevezési szelvényével tombolán vett részt, majd divatbemutató, valamint szórakoztató és egyéb sportprogramok várták a nézelődőket, vagy azokat, akik ki akarták próbálni ügyességüket, erejüket. Rekord nevezés érkezett a tizenegyesrúgó versenyre. De sokan kipróbálták azt is, hogy a hétméterest olyan könnyű-e értékesíteni, mint ahogyan azt a pálya mellől olyan sokan gondolják. A vártnál nagyobb sikere volt a játékos családi versenynek, de sok volt a nevező a fejelgető- és a lábteniszbajnokságon, valamint a dekázó- és az atlétikai háromtusaversenyen. De azok sem unatkoztak, akik csak nézelődni mentek ki. Számukra karate-, motocross-bemutatót tartottak. Boros Lajos és a Satyirock vidám műsora is elnyerte a résztvevők tetszését. A sportnap zárásaként az autóklub szervezésében nagy sikerű autósügyességi versenyt tartottak.

Gyenes Kálmán fotóriporter szinte valamennyi helyszínt bejárta, s képösszeállításával ízelítőt ad a sportnap sokszínűségéből.

KAMPER ILDIKÓ

Fény meg árnyék

Kamper Ildikó két fotójával...

...és a munkaeszközével.

Második órája beszélgetünk egy orvosi szobában, mire kissé fölenged. Aztán egyszer csak el is neveti magát. Elénk jött, mire elfogytak alattunk a lépcsők, s azt kérdeztem először:

– *Milyen napod volt?*

A mosolya kényszeredettre sikerült.

– Nehéz és hosszú.

S akkor észrevettem, hogy a bal kézfeje a köpenye zsebében, és táncolnak az ujjai. Mondom erre: beszélgessünk. Mire ő: csak úgy? „Csak úgy, mindenféléről." Aztán leülünk egy félig nyitott loggia mögé, ahonnét lassan hömpölyögnek be a késő délután megcsendesült neszei.

Hogy meg is mondjam, mi hozott ide, egy fotókiállításon látott felvétel, „a Fény – Árnyék", azaz *Kamper Ildikó* szenvedélye. Ugyanis azt hittem, csak ez az egy van. Pedig négy. A hivatása, a fotózás, a kutyák és a zene. Lehet, hogy a rangsor nem egészen pontos, de a végleges még nála sem eldöntött. Majd kialakul. Huszonhat éves korában az ember még sokat álmodik. Két vizsgája lesz a napokban, abból az egyik záróvizsga, mivel egyszerre két iskolában tanul. Mint ápolónő elvégezte ugyan az egészségügyi szakiskolát, majd érettségit is szerzett a Révaiban, de elkezdte a tanulást egy felnőtt szakápolói tanfolyamon, valamint tavaly felvételizett a Széchenyi István Főiskolán a diplomás ápolói szakra. Ott még hátravan neki két év.

– *Nem akartál orvos lenni?*

– Nem vagyok annyira okos.

Ebben nem egészen értünk egyet, de hagyjuk, jöhet a következő kérdés: hogyan, miként dőlt el, hogy ápolónő legyél?

– Csak úgy jött magától. Hatéves lehettem, amikor ajándékba játék orvosi táskát kértem, meg is kaptam. Aztán egyre többször gyakoroltam rajta, s egyre nagyobb lett a betegsereg. Ma is szívesen végzem munkámat.

Az is igaz, hogy az orvosi hivatás mindig vonzott, de az szerintem soha nem fogja helyettesíteni a fényképet, szóval őáltala megszerettem, s egyre többet fényképeztem. Ahova hívatni vittem a filmeket, egyszerre megkérdezték, lenne-e kedvem itt dolgozni mint laboráns, mert van egy üres állás. Nagy csábítás volt. Műterem, meg minden olyan eszköz, technika, amivel mindent megtanulhatok a fényképezésről. Valóban elcsábultam, s még azt sem mondhatom, hogy a pénz miatt, mert akkor a kórházban kerestem tisztességesebben. Végzőtt kálik. A balatoni

tósok kiállításán szerepelt képem Miskolcon, amit később fölvittek Pestre is. Az igazán nagy lendületet akkor kaptam, amikor fölvettek a győri fotóklubba.

– *Egyetlen nő vagy a negyven tag között. Miért nincs női művészfotós?*

– Nem tudom. Eszembe jutott már nekem is, vajon miért nincs, s ha akad is, miért csak akad? Ez a klub azért nagyon jó nekem, mert önsegítő, rengeteget tanulhatok, s vannak, akikkel megoszthatom a tapasztalásaimat, s kérdezhetek szégyenkezés nélkül. Szerencsés vagyok.

– *Miben vagy még az?*

– Talán abban is, hogy még mindig a szüleimmel élek, családban.

Ninca barátod?

– *Miért pont ők?*

– Ennek is megvan a története. Egyszer autóztunk ki a szőlőhegyre, s éppen előttünk dobtak ki a lelketlenek az autóból egy kaukázusi juhászkutyát. Persze hogy magunkkal vittük, s beleszerettünk a fajtába. Később kapott egy menyasszonyt, s most ennek a párnak a két utódja van meg.

– *Közben látod, nézegetem a képeidet, amikkel beterítetted az asztalt. Fények és árnyak, csodálatosak. Legjobban mit szeretsz fényképezni? Nem tudom eldönteni.*

– Arcokat.

– *Arcokat miért?*

– A szemekért is, meg a szépségért. Megöregedett, fájdalmas, meggyötört arcokat nem akarok megőrizni. Fájnak. A szép arcok, azok igazán, ahogy játszik rajtuk a fény...

– *Mondd csak, mit jelentenek neked ezek a képek? Mondjuk amikor úgy sorba rakod őket, mint most is.*

– Ha az ember valami miatt úgy odavan, akkor lehet beléjük kapaszkodni. Nekem a fotókba...

– *Értem. Mint a zenésznek a hangszerbe. Tényleg, nem muzsikálsz?*

– Dehogynem. Jártam zeneiskolába is, de nekem a kötött tanulás nagyon nehezemre esik, s ma is hallásból játszom inkább, nem kottából. Furulyáztam, ma sem hagytam el a furulyám, de egyszer kaptam kölcsön fél évre egy szaxofont, sokat játszottam rajta. Úgy adtam vissza, ha majd lesz nélkülözhető százezer forintom, de azt hiszem, ma már még több kellene, akkor veszek egy szaxofont.

– *Ez a nagy vágyad?*

– Ez is. Van még néhány.

– *Például?*

LOMBOS FERENC

KÉZIRATOKRÓL ÜZENJÜK

„A kritikus: botanikus; én kertész vagyok." (Jules Renard)

Kedves Kiss Melinda! Nagy kedvvel olvastam igénnyel formába rendezett verssorait, amikben a gondolat és a nyelv is a metrumhoz idomul. Érdekes kísérletet tett arra, hogy a kultúrtörténeti régmúlt elemeivel fejezze ki magát a harmadik évezred küszöbén, s nem hagyott kétséget szándékai felől sem: „Távoli jóslatok őrzik a lelked, s észre se vetted, / Kint a modern csend néz: így élsz falba szorulva." Bár elképzelései dicséretesek, szívesen venném kezembe olyan írásait is, amiben saját hangján szorítja keretbe mindazt, amit gondol. Legsikerültebbeknek egyébként a Modern csend és A dalos című verseit érzem.

* * *

(Várjuk leveleiket! A borítékra, kérjük, írják rá: „Kéziratokról üzenjük". Címünk: 9002 Győr, Pf. 28. A rovat hasábjain kívüli válaszokra nincs lehetőség.)

Locsmándi László

fuvolás fiú...

– sebestyénnek –

hajléktalan
magányaim
ujjaiból
kipottyant
szőke-kis
fuvolád...
hiányod
könny-kócos
kottáiból
egy rigó

JOGI BÖNGÉSZDE

Dr. Szakács Imre rovata

„Mosó Masa" jeligére

Örülök, hogy problémája szomszédjával rendeződött. Úgy látszik, az a mondás, miszerint „a problémák 75 százaléka magától megoldódik", itt is igaz. A kérdésre a választ a társasházakról szóló, 1997. évi CLVII. törvény adja, amely március elsejétől hatályos.

„A közgyűlés határoz

a) a közös tulajdonban álló épületrészek használatáról, hasznosításáról, fenntartásáról, felújításáról, a közösséget terhelő kötelezettségek elvállalásáról,

b) a közös képviselőnek, illetőleg az intézőbizottság elnökének és tagjainak, valamint a számvizsgáló bizottságnak a megválasztásáról, felmentéséről és díjazásáról,

c) a közösség éves költségvetésének és elszámolásának elfogadásáról, valamint a közös képviselő, illetőleg az intézőbizottság részére a felmentvény megadásáról,

d) a házirend megállapításáról,

e) minden olyan ügyben, amelyet az alapító okirat vagy a szervezeti-működési szabályzat nem utal a közös képviselő, az intézőbizottság vagy a számvizsgáló bizottság hatáskörébe. A közös tulajdonban álló épületrészekkel kapcsolatos rendes gazdálkodás körét meghaladó kiadásokról valamennyi tulajdonostárs egyhangúlag határoz. A szervezeti-működési szabályzatot a közgyűlés legalább 2/3-os szavazattöbbséggel módosíthatja. A közgyűlés a közös képviselőt, az intéző-, illetőleg a számvizsgáló bizottságot bármikor felmentheti.

A közgyűlés a határozatával, tésével legalább féléves hátralékba került tulajdonostárs külön tulajdonának jelzálogjoggal való megterhelését rendelheti el a hátralék megfizetésének biztosítékául.

A határozat meghozatala során a hátralékos tulajdonostárs nem élhet a szavazati jogával, az ő tulajdoni hányadát a határozatképesség megállapításakor figyelmen kívül kell hagyni. A közgyűlést a közös képviselő, illetőleg az intézőbizottság elnöke hívhatja össze; a közgyűlésre valamennyi tulajdonostársat írásban kell meghívni. A meghívónak tartalmaznia kell a közgyűlés napirendjét. A közgyűlés csak a meghirdetett napirend tekintetében hozhat határozatot. Kötelező a közgyűlés összehívása, ha azt a tulajdoni hányad 1/10-ével rendelkező tulajdonostársak a napirend és az ok megjelölésével írásban kérték. Ha a kérést a közös képviselő vagy az intézőbizottság nem teljesítette, az összehívást kérő tulajdonostársak által megbízott személy a közgyűlést összehívhatja.

A közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a tulajdoni hányadnak több mint a felével rendelkező tulajdonostársak jelen vannak. Ha a közgyűlés nem határozatképes, az újabb (megismételt) közgyűlést a határozatképtelen közgyűlést követő három napnál későbbi, de legfeljebb 15 napon belüli időpontban az eredetivel azonos napirenddel meg kell tartani. gyűlés a jelenlevők tulajdoni hányadára tekintet nélkül határozatképes, ezt a körülményt a megismételt közgyűlés meghívójában fel kell tüntetni.

A közgyűlésen a tulajdonostársakat tulajdoni hányad szerint illeti meg a szavazati jog. A közgyűlésen – a határozatot is tartalmazó – jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyet a közgyűlésen elnöklő személy és két tulajdonostárs az aláírásával hitelesít. A jegyzőkönyvbe bármely tulajdonostárs betekinthet, és arról – a másolási költség megfizetésével – másolatot kérhet. A közös képviselő, illetőleg az intézőbizottság jogkörében eljárva köteles

a) a közgyűlés határozatait előkészíteni és végrehajtani, gondoskodva arról, hogy azok megfeleljenek a jogszabályok, az alapító okirat és a szervezeti-működési szabályzat rendelkezéseinek,

b) minden szükséges intézkedést megtenni az épület fenntartása és felújítása érdekében,

c) közölni és beszedni a tulajdonostársakat terhelő közös költséghez való hozzájárulás összegét és érvényesíteni a közösség ezzel kapcsolatos igényeit.

A közös képviselő, illetőleg az intézőbizottság évenként költségvetési javaslatot készít, amely tartalmazza

a) a közös tulajdonnal kapcsolatos várható bevételeket és kiadásokat költségnemenként,

b) a tervezett fenntartási és

Nem lehet közös képviselő (intézőbizottság elnöke), illetőleg nem láthat el társasház-kezelési tevékenységet

a) akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítéltek, amíg a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesült,

b) akit ilyen tevékenységtől jogerős bírói ítélettel eltiltottak, az eltiltó ítélet hatálya alatt,

c) az az egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, aki, illetőleg amely ilyen tevékenységével összefüggően keletkezett, jogerősen megállapított fizetési kötelezettségének nem tett eleget.

A közös képviselő, illetőleg az intézőbizottság elnöke jogosult a közösség képviseletének ellátására a bíróság és más hatóság előtt is. E jogkörének korlátozása harmadik személlyel szemben hatálytalan.

A számvizsgáló bizottság

a) bármikor ellenőrizheti a közös képviselő, illetőleg az intézőbizottság ügyintézését, havonta ellenőrzi a közösség pénzforgalmát,

b) véleményezi a közgyűlés elé terjesztett javaslatot, így különösen a költségvetést és az elszámolást, valamint az alapító okirat, illetőleg a szervezeti-működési szabályzat által meghatározott értékhatár felett a bemutatott számlákat,

c) javaslatot tesz a közös képviselő, illetőleg az intézőbizottság elnöke és tagjai díjazására,

d) összehívja a közgyűlést, ha a közös képviselő vagy az intézőbizottság elnöke az erre vonatkozó kötelességének nem tesz eleget.

A számvizsgáló bizottság tag-

Kamotsay István,
szobrászművész
1021

Szántó Kovács János a képzőművészetben

Szabó Iván: Szántó Kovács-plakett

Nemrég áttekintést nyújtott a Hírlap hasábjain Szántó Kovács és mozgalma irodalmi megjelenéséről, tükröződéséről Szigeti János. Érthető, s Vásárhely élénk és gazdag mai képzőművészeti életéből természetesen következik: az agrárszocialista mozgalom és benne vezetője, Szántó Kovács alakja, személyisége az irodalomnál jóval gazdagabb a képzőművészetben.

A téma képzőművészeti megközelítése általában kettős: a művészek egy része a tömegekkel, a zendüléssel, a történelmi eseménnyel foglalkozik. A mozgalom áll tehát érdeklődésük és művészi mondandójuk középpontjában. Más alkotók külön, kiemelten Szántó Kovács személyével foglalkoznak. Jórészt úgy, hogy alakjába sűrítik, ötvözik a kort, az eszmét, és kevéssé hangsúlyozzák a megjelenítésben a személyi hasonlóságot. Másrészt viszont néhány képzőművész portrészerű hűség keretén belül kísérelte meg Szántó Kovács bátorságának, forradalmiságának kifejezését.

A korabeli újságok nyers, félig karikaturisztikus megjelenítése nem tartozik a művészet szférájába, inkább csak a kor polgári gondolkodásának a kifejezői. *Deák* Gejza sárospataki tanár rajzai azonban nemcsak helyszínen készült voltuk dokumentum értékű hitelessége, hanem együttérző humanizmusuk és ebből fakadó érzékletes megjelenítésük miatt is figyelmet érdemelnek. *Jantyik Mátyás* békési születésű festőművész rendkívül mozgalmas, a városháza előtti összecsapást dinamikusan bemutató grafikája érdemel kiemelt értékelést a felszabadulás előtti időből. E kor hitelességére törekvő ábrázolása még a Népszava 1895. évi naptárának Szántó Kovácsról készült rajza is.

A felszabadulás után elsőként a munkásmozgalomban nevelkedett vásárhelyi születésű festő, *Kurucz D.* István nyúlt a témához. Első kis vázlatában az elszánt kiállást hangsúlyozza, a városi tanács dísztermében levő nagyméretű temperáján pedig a természeti környezetben dolgozó, hasznos munkát végző ember nyugalmával, magabiztosságával áll előttünk Szántó Kovács. A tárgyalásról készített nagyméretű festményében pedig Kurucz D. István az ezeréves per történelmi összecsapásának atmoszféráját ragadta meg. Külön figyelmet érdemel a vádlottak padján ülő agrárproletárok egyéni-en és karakterisztikusan megjelenített portrésora.

Kamotsay Istvánt sem hagyta közömbösen a szülőföld történelméből fakadó szép feladat: mellszobra a Viharsarok szintén gazdag agrárszocialista múltú megyéjében, Békésben a kétegyházi Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola udvarán áll. Realisztikus formálásának az egyszerűség és tömörség a fő jellemzői.

A Vásárhelyen élők közül *Csikós* Miklós, *Kajári* Gyula, *Erdős* Péter folytatták a Kurucz D. István által kezdett sort. Csikós Miklós a városháza kapujában lejátszódott eseményt, Szántó Kovács elfogatását festette meg az ENSZ Élelmezésügyi Világszervezete, a FAO által megvásárolt művében. Ebben —

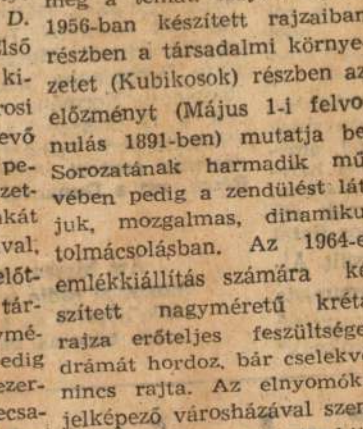

Cs. Kovács László: Szántó Kovács János (Orosháza)

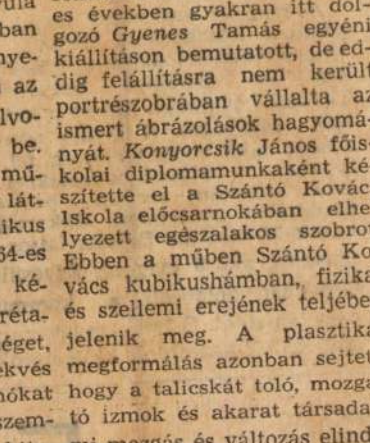

Kamotsay István: Szántó Kovács János (Kétegyháza)

és Szántó Kovács portréjában is — a forradalmi romantika útján közelítette meg a témát. *Kajári* Gyula 1956-ban készített rajzaiban részben a társadalmi környezetet (Kubikosok) részben az előzményt (Május 1-i felvonulás 1891-ben) mutatja be. Sorozatának harmadik művében pedig a zendülést látjuk, mozgalmas, dinamikus tolmácsolásban. Az 1964-es emlékkiállítás számára készített nagyméretű krétarajza erőteljes feszültséget, drámát hordoz, bár cselekvés nincs rajta. Az elnyomókat jelképező városházával szemben áll a kisemmizett, kitaszított, elnyomott agrárproletárok csoportja. Elkeseredés, elszántság, nekifeszülés, az igazukba vetett hit és a jövő győzelmének tudata hatják át a robosztusan formált művet. *Szabó* Iván kis méretű egészalakos szobra a kabáthajtókát fogó kéz tartással, Szántó Kovács emberi-történelmi nagyságát emeli ki: És ugyanő áldozott Szántó Kovács emlékének egy lendületes, a körforma határait szétfeszítő éremmel is.

A legutóbbi idők Szántó Kovács ábrázolása a Vásárhelyen élő Erdős Péter nevéhez fűződik, aki „Vásárhelyi kapu"-ján tömör portré-domborításban adott helyet az agrárszocialista vezetőnek.

Az is természetes, hogy a vásárhelyi művésztelepen dolgozó művészek közül többeket megragadott a vendéglátó város történelmének e fontos eseménye. Így az 50-es években gyakran itt dolgozó *Gyenes* Tamás egyéni kiállításon bemutatott, de eddig felállításra nem került portrészobrában vállalta az ismert ábrázolások hagyományát. *Konyorcsik* János főiskolai diplomamunkaként készítette el a Szántó Kovács Iskola előcsarnokában elhelyezett egészalakos szobrot. Ebben a műben Szántó Kovács kubikushámban, fizikai és szellemi erejének teljében jelenik meg. A plasztikai megformálás azonban sejteti, hogy a talicskát toló, mozgató izmok és akarat társadalmi mozgás és változás elindítására is képes. *Gábor* Móric olajfestményében az emberséget, a bölcs nyugalmat és a jövőbe vetett hitet emelte ki. *Redő* Ferencet pedig a faültetés jelképében a forradalmár önzetlenségének, jövőt építő önfeláldozásának gondolati, etikai szépsége készteti alkotásra. Négy, egyéni kiállításán bemutatott, akvarellje(nek egyikéből született a városi tanács vb-termében elhelyezett, anyagszerűen megoldott falikárpit. *Szabó* Gábor Szántó Kovács Kollégiumbeli mellszobrának egybefüggő summázott felületei tömbszerű fogalmazással, Szántó Kovács egyéniségének komolyságát és súlyosságát érvényesítik. *Molnár* Gabriella rézkarca a műfaj lehetőségének felhasználásával a Városháza előtti összecsapást részletező pontossággal, történelmi hűséggel adja vissza. *Kriván* Ferenc városházai dombormüve és Kincses temetőbeli síremléke alkalmi megbízások eredményeként jöttek létre.

Vásárhellyel csak távoli kapcsolatban álló két művész munkájáról is szólnunk kell. *Cs. Kovács* László az orosházi Szántó Kovács Múzeum kertjében elhelyezett portrészobra szintén a típus felé mozdítja el az egyéni jeleket a rendíthetetlenség, öntudatosság, etikai, jellembeli értékeinek kiemelése érdekében. *Papp* Gyula festőművész legutóbbi Őszi Tárlaton kiállított műve a vörös háttér tüzével, az alak kemény kontúrjával és határozott töréspontú felületeivel a forradalmiság kifejezője.

Szólni kell természetesen a Szántó Kovács ábrázolások legjelentősebbjéről, Somogyi József művéről is. A Vásárhely főterén alacsony, emberközeli talapzatra helyezett jegenyeként felmagasodó bronz szobor, nemcsak a viharsarki agrárszocialista mozgalom jelképévé vált, hanem története, első fogadtatása és befogadása az ízlésnevelési munka, a művészi formálás és közérthetőség általánosan idézett tanulságos példája is. Ma már vitathatatlan, hogy Somogyi műve felszabadulás utáni emlékmű-szobrászatunk egyik — hanem a! — legjelentősebb alkotása. A mű és a probléma elemzése felszabadulás utáni művelődéstörténetünk egyik fontos eseményeként külön, önálló tanulmánybani elemzést igényel és nyilvánvalóan kap is majd.

A bemutatás korántsem teljes. És nemcsak hogy nem teljes, hanem nem is végleges, mert bizonyos, hogy nemcsak a ma, hanem a jövő képzőművészei is merítenek majd történelmünk e fontos eseménye és kiemelkedő alakja emberi, etikai, mozgalmi értékéből, eseményéből.

DÖMÖTÖR JÁNOS

Molnár Gabriella: A hódmezővásárhelyi zendülés — 1894

Redő Ferenc: Szántó Kovács János (gobelinvázlat)

Halak — úton

A Halértékesítő Vállalat budapesti elosztó- és hűtőtelepéről reggeltől estig teherautók hozzák-viszik az élő halat. Képünkön: A Hortobágyi Állami Gazdaságból érkezett halat tehergépkocsira rakják továbbszállítás végett.

(Fotó: Várkonyi felv.—KS)

Rejtvény gyermekeknek

Történelem

— *nt,*
— *or,*
— *e,*
— *er,*
— *r,*
— *ép.*

A hiányzó betűk helyesen pótolva és felülről lefelé olvasva egyik nagy királyunk nevét adják. Küld be a megfejtett szavakat és a király nevét.

Beküldési határidő: augusztus 25-ig. Kizárólag levelezőlapon. A levelezőlapra kérjük ráírni: Gyermekrejtvény. Cím: Csongrád megyei Hírlap, 6740 Szeged, Sajtóház. A helyes megfejtők közül öten ifjúsági könyvjutalomban részesülnek.

*

Az augusztus 14-i lapszámunkban megjelent Gyermekrejtvény helyes megfejtése: A vonalat a következő számoknál kellett meghúzni: 5, 12, 13, 4; 11, 3, 14, 6; 16, 2, 9, 7; 7, 10, 8, 9.

A helyes megfejtők közül könyvjutalomban részesültek: Tóth Etelka (Csanádpalota, Béke u. 23.), Szakács Magdolna (Vásárhely, Tanya 652.), Kassai Olivér (Vásárhely, Pál u. 19.), Nagy Róbert (Makó, Lenin tér 21—23.), Gera Zsuzsa (Makó, Mátyás u. 8.).

„Itt Moszkva. Hallgas

Szeptemberben lesz 45 éve, hogy szavak az éterben: a moszkvai magyar nyelvű adásainak sugárzását. *Vagyim Gormanovics Guszevet*, a magyar nyelvű adások szerkesztőségének vezetőjét hívtuk fel, és megkértük, meséljen az osztály történetéről, munkájáról, hétköznapjairól. Házigazdánk vaskos dossziét vett elő a pán-célszekrényből, amelyben régi újságkivágások, fényképek, dokumentumok sorakoztak — a közel fél évszázados magyar szerkesztőség története.

Ilyenkor, nyáron, a szovjet fővárosban is későn nyugszik le a nap. Kora délután volt, mikor „ostrom alá vettük" a főszerkesztő elvtársat, de 3 óra múltán is — bár öreg este volt — a nap még sütött. Kérdéseink ugyan voltak még bőven, de így is sokáig igénybe vettük házigazdánk idejét, s három óra elteltével elbúcsúztunk. Az alábbiakban megkíséreljük röviden visszaadni a nagyon érdekes, „maratoni" eszmecserét.

●

— Guszev elvtárs, hogyan indultak meg a moszkvai rádió magyar nyelvű adásai?

— A magyar nyelvű adások „eszmei atyja" Kun Béla volt. Szükségesnek tartotta, hogy az emigrációban élő kommunisták ne csak írásban, az illegálisan terjesztett újságok hasábjain, hanem élő szóban, a rádió hullámain is szóljanak a magyar munkásokhoz, parasztokhoz. 1932 nyarán behívatta a Kominternbe Hochfelder Irént, és ismertette vele az elgondolását, a magyar nyelvű adások tervét. Hochfelder Irén elvállalta a pártmegbízatást, s ő lett az adások első bemondónője.

Tíz éve, amikor a 35 éves jubileumot ünnepeltük, meghívtuk Irénke nénit Moszkvába. Ekkor riportot készítettünk vele — kellemes, szépen csengő hangját az archívum hangszalagja őrzi. Erre az első adásra így emlékezik:

— Az a nap örökre emlékezetes marad számomra. Csak röviddel a kezdés előtt kaptuk a hírt, hogy megkezdhetjük a munkát. Arra maradt csak időnk, hogy lefordítsunk néhány cikket a Pravdából, és már mennünk kellett a stúdióba. Az első pillanatokban rettenetes „mikrofonláz" fogott el, de hamar elmúlt. „Világ proletárjai, egyesüljetek!" — olvastam fel az adás első mondatát, majd elhangzott az Internacionálé néhány taktusa. Ezután Hajdu Pál bemondótársam köszöntötte a hallgatókat. Az első, egyórányi előadás zökkenőmentesen ment le.

— Ez az időszak, a hőskor, nem volt könnyű. Ketten, Hajdu Pál és Hochfelder Irén alkották az egész szerkesztőséget — folytatta Guszev elvtárs. — Ők gépeltek, riportokat készítettek, szerkesztettek, bemondóként dolgoztak — mindezt társadalmi munkában. Nehéz idő volt ez a Szovjetunió életében is — a hatalmas iramú első ötéves tervek, a munkaerőhiány, a jegyrendszer időszaka.

A magyar emigráció tagjai is sok gonddal küszködtek, érthető, hogy nagy örömmel fogadta a kéttagú szerkesztőség Bokányi Dezsőnek, a Tanácsköztársaság ismert népbiztosának segítségét. A kiváló népszónok főként saját cikkeit olvasta fel, amelyekben az időszerű nemzetközi helyzetet, valamint szovjet belpolitikai kérdéseket ismertetett. Ekkortájt érkezett Moszkvába Bebrits Lajos fiatal újságíró, aki 9 évig az Egyesült Államokban dolgozott, a kommunista párt lapjainál. Ő lett a magyar nyelvű adások „Válaszolunk hallgatóinknak" rovatának vezetője. Az adás sok jelentős levelet kapott Magyarországról, amelyet vasutasok vittek el a szovjet határig, és ott adták fel postára. Bizony nagy szükség volt Bebrits elvtárs jó tollára, hogy a sokszor jóindulatú, ám szovjetellenes propagandával megtévesztett levélírók mindig türelmes, tárgyilagos választ kapjanak.

— A kezdeti nehézségek után hogy alakult az adások sorsa? Folytatták-e a munkát a Nagy Honvédő Háború alatt?

— A magyar adások szerkesztősége búcsút mondott a Szoljanka utcai kis stúdiónak 1935-ben, amelyet már kinőtt, s áttette székhelyét a Gorkij utcai telegráf épületébe. Egyre több segítőtársa akadt az osztálynak — olyan neves emberek, mint Illés Béla, Gábor Andor, Hidas Antal, Lányi Sarolta. Sokáig Münnich Ferenc állt a kollektíva élén. A háború alatt Kossuth rádió néven sugározták az adásokat, és naponta ismertették a hadi eseményeket, a front alakulását. Gyakran megszólaltatták Horthy volt katonáit, akik átszöktek a Vörös Hadsereghez. Névai László jogászprofesszorral is leveleztünk. Ő 1942-ben állt át a brjanszki partizánokhoz, és a rádió hullámain keresztül üdvözölte felségét.

●

Nem sokan tudják, hogy az osztály vezetője, Vagyim Gormanovics Guszev, ez a kissé kopasz, a magyart nagyon ízesen és enyhe akcentussal beszélő férfi maga is egy darab élő történelem. Történelem, amely szorosan összefonódott hazánk sorsával.

1944 őszén hívatták a fiatal magyar tolmácsot, Guszevet, a 4. Ukrán Front parancsnokságára. Egy magyar tábornok és törzse átjött a fronton. Nekik fogsz tolmácsolni — hangzott a parancs. És már vitték is a Dálnoki Miklós Béla, az 1. hadsereg volt parancsnoka szállására. Dálnoki Miklós Bélával 1944. november 7-én, a díszszemle napján érkezett Moszkvába, majd később Debrecenbe, ahol Dálnoki az Ideiglenes Kormány miniszterelnöke lett. V. G. Guszevet a parancs Paksra szólította, ahol Tolbuhin törzsénél egy operatív csoport vezetését bízták rá. Részt vett a Dunántúl felszabadításában.

●

Azt hiszem, ez a néhány gondolat is a moszkvai rádió magyar nyelvű adásai nemesítik hazánk és a Szovjetunió hagyományos

latait, népeink barátságát.

KO

Felvétel indul

Készül a Dél-alföldi krónika

A szerkesztői szobában fehéren, üresen villogó tv-készülék előtt ülünk. Vetítésre várunk, de a filmek még nem érkeztek meg a szegedi tv-stúdióba. Öt óra. Várakozás közben vetődik fel a nagy kérdés: legyen-e műsorvezető és más személyében kommentár, beszélgetőpartner, vagy egy ember vezesse le az egész krónikát. Parázs vita kerekedik pillanatok alatt. A rendező, *Barta* Attila ragaszkodik a két személyhez, a vezető szerkesztő, *Fehér* Kálmán ragaszkodik az egy személyhez. Mielőtt eldönthetnék, mi legyen a megoldás, megjelenik egy traktor a monitoron — megérkezett a várva várt „mű". Csendben nézzük végig, aztán az „érdekeltek", a film készítői elvonulnak, hogy végre megszülessen a döntés a félbehagyott vitában.

Közben megtudom: *hogyan készül a szegedi tv-stúdióban a Dél-alföldi Krónika következő, az első évfolyam 6. száma.* A „szülés" nehézségeit, a műhelymunkákat követjük nyomon, megpróbálok beszámolni mindarról, amit itt láttam, hallottam a stúdióban. Hamar rájöttem, nem is olyan könnyű a dolgom. Akivel beszélni szeretnék, az mindig éppen nem ér rá. Várnom kell hát, nézelődnöm, hogy minél jobban megismerhessem forgatás alatt a stúdió hangulatát, légkörét.

— A mostani krónika, amelyet látom a monitoron. Velem együtt szenvedi a hőséget *Regős* István is. S mivel a hangméréshez beszélgetésre szólítanak, a krónikáról, munkájukról kérdezem:

— Komoly gonddal küzdünk, mint minden induló szerkesztőség — mondja. — Olyan anyagokat szeretnénk készíteni, amelyek az egész országot érdeklik. Mert nincs kétféle televízió, vidéki és budapesti, a képernyő ugyanaz, a néző nem azt nézi, ki készítette a filmeket, csak azt, milyenek az adások. A stúdió dicséretére legyen mondva: végtelenül lelkes szakemberek dolgoznak itt. De tagadhatatlan, hogy a tv elemi követelményeivel küzdünk még. Azt föltétlenül írja meg: *minden anyag kollektív munka eredménye, s mi várunk mindenkit, aki ötletével, javaslatával, akár közreműködésével segíteni tudja munkánkat.* A krónika elsődlegesen a három megye újságíróira kíván támaszkodni, de a nézőktől, olvasóktól is várjuk a segítséget.

— *Miben jelöli meg a krónikák feladatát?*

— A három megye életének, fejlődésének, konfliktusainak bemutatása a fela
a politikai
krónikás sz

— *Honnan*
melyik téma
Krónika an

— Tippek
tőkiől. Köv
nuljunk sú
eseményekb
lyek az ors
míthatnak.
konzervipar
kapcsán Gy
játékokról
a szegedi
megszólal
Mihály, a s
vezető igazg

— *Ha me*
tovább az út
Fehér Kálm
szerkesztője.

— Egy-egy
ki az anyag
helyszínre a
a gyártásvez
elkészülnek
készítenek,
veszi át a
készen van

Kamotsay István

A Győri Textilipari Vállalat udvarában felállítandó figuralis plasztika tervezésére kiírt „Képzőművészeti pályázatok" részt vett a művész.

----:Képzőművészeti pályázatok.

Müvészet,1976.december - 48.oldal.

Kamotsay István, Románc

KAMOTSAY ISTVÁN: VÁSÁRHELYI KÚT

Kamotsay Istvá

Tiszatáj, Szeged.

96 5.

4/XXXI.

amellyel mélyen a közönség lelkében gyökerezik.

-Azt hiszi,hogy Tornyai Jánosban,Endre Bélában,Pásztor Jánosban,Kallós Edében valami tudatosság müködött,amiker a város közönségéhez,népéhez apellált?

-Ösztönösen zárult a kör.Ugy gondolom,hogy az ember rövid élete során valami biztonságot,keres,érzelmi és szellemi biztonságot,tárgyi biztonságot, a biztonságnak mindeféle fajtáját. És a müvészet,jelesül a vásárhelyi müvészet ilyen kapaszkodókat,fogodzókat jelentett a nagy közönség számára,saját közönsége számára,amit jelent a mai napis.

-Persze,hogy biztonságot keres,ez hogy kapaszkodó,ez, hogy szolgálat a müvészet valamit,Konkrét ez?

-Egy müalkotásnak sokrétegü feladatot kell megoldania. Korszerünek kell lennie,egy szükebb közösségnek adni ezeket a fogódzókat,egy tágabbnak,mondjuk a magyar kulturának szerves részének kell lenni és egy általános,széles europai,vagy akár világmüveltség részének is kell lennie.

-Itt felmerült Hódmezővásárhely,Magyarország,Európa, az egész világ és valahogy ugy érzem,azt kell kérdeznem, akkor tehát fölmerült a ma, a modern.Mit érez ezen a szón Kamotsai István?

-Nem akarnám nagyon személyes sikra terelni a dolgot,de legjobban egy saját élményemmel tudnám megvilágitani.A mostani kiállitáson szerepel,Miskolc számára készitett diszkutamnak a modellje.A kivitelezés a hajógyárnak a tanmühe-

házának a nagytermében,ezenkivül a váresban található,szobrok Kallós Ede bácsinakPászter Jánosnak az alkotásai. Medgyesy Ferenccel,már mint negyedikes gimnazista ismerkedtem meg.Egy vásárhelyi ujságiró Gravác Ferenc,ajánlotta édesapámnak,hogy a gyereknek most már tanulni kellene,neki jó ismerőse Medgyesy Ferenc,majd ő beszél vele,hátha el fogadna tanitványának.Igy kerültem fel Pestre negyedikes gimnazista koromban, a nyári szünetben,és Medgyesy Ferenc befogadott a mütermébe.Tornyai János,Endre Béla,Pászter János,Kallós Ede művészete teremtetté meg azt a légkört,amely bennünket utnak inditott,az ő munkásságuk megteremtette azt a légkört a közönségben,amely a művészet pártolásában,szeretetében,megbecsülésében csucsosodott ki.Ezt Kuruez Pista barátommal együtt élveztük is.Főiskolás korunkra a közgyülés mindég ösztöndijat szavazott meg számunkra,ezzel a város kifejezte művészetszeretetét.

-Az a bizonyos "vásárhelyi séták",elsősorban az a közönség,az a társadalom az a xxxpx nép amelyik ott lakik?

-Ugy hiszem azt jelenti,hogy a művész és a közönség egy másban leli meg a biztonságát,szellemi alapállását,érzelmi alapállását,tartását,gerincét.

-Ez azt jelenti,hogy ennek a népnek valami különös,más néposopertektól,városi közösségektől elütő érzéke van a művészethez?

-Föltétlenül van egy sajátos művészet szeretet,de ehhez a művészek is hozzájárultak a művészetük olyan arculatával

1972.I.22./Petőfi/ 13,03 /Szné/

Kutatás az eredet után

-Kedves hallgatóink, Dezséry László interjuját hallják Kurucz D.István festőművésszel, Kamotsai István és Szabó Iván szobrászművészekkel, valamint Galyasi Miklóssal.

-Nem az a célja mostani beszélgetésünkenek, hogy esztétizáljunk, valamilyen szépészeti véleményeket foglaljunk össze. Én nekem nem az a célom, hogy képzőművészeti katadrát nyissunk. Úgy érzem, hogy többek révén, többek hangjával kell elmondanunk azt, hogy mi is az hogy vásárhelyi művészet, vásárhelyi művészek. Érdekelne most minket, hogyan ad ez a város környezetet, hátteret, teret és történelmet a művészetnek?

-Itt ülünk együtt Kamotsai István szobrászművész, Kurucz Dezső István festőművész és Szabó Iván szobrászművész, főiskolai tanár, akik közül a két előzőleg említett vásárhelyi, ott született, ott nőtt fel, Szabó Iván olyan, aki oda szkott és oda hivott sok-sok embert már és valamilyen módon vásárhelyivé avatta őket.

-Kamotsai István, kezdjük a legrégebbi multtal, az egész nagy gondolatnak ezzel az első nagy fézisával, ahonnan ezt a vásárhelyi alföldi festészetet eredeztetik.

-Talán 4-5 éves korombban kezdtem szobrászkodni. Érdeklődök, segítők, jóismerősök felhívták a figyelmemet azoknak a vásárhelyi nagy elődöknek a munkásságára, akik példaképeim, lehetnek. Így ismerkedtem meg Tornyai János, Endre Béla, Pásztor János, Kallós Ede munkáival. Kiállításokra jártam, emlékezetes 1936-ban Tornyainak a nagy kiállítása a város-

1021

1972.I.22./Petőfi/ 13,03 /Szné/

Kutatás az eredet után

-Kedves hallgatóink,Dezséry László interjuját hallják Kurucz D.István festőművésszel,Kametsai István és Szabó Iván szobrászművészekkel,valamint Galyasi Miklóssal.

-Nem az a célja mostani beszélgetésünknek,hogy esztétizáljunk,valamilyen szépészeti véleményeket foglaljunk össze.Ám nekem nem az a célom,hogy képzőművészeti katadrát nyissunk.Ugy érzem,hogy többek révén,többek hangjával kell elmondanunk azt,hogy mi is az hogy vásárhelyi művészet,vásárhelyi művészek.Érdekelne most minket,hogyan ad ez a város környezetet,hátteret,teret és történelmet a művészetnek?

-Itt ülünk együtt Kametsai István szobrászművész,Kurucz Dezső István festőművész és Szabó Iván szobrászművész,főiskolai tanár,akik közül a két előzőleg emlitett vásárhelyi,ott született,ott nőtt fel,Szabó Iván olyan,aki oda szkett és oda hivott sok-sok embert már és valamilyen módon vásárhelyivé avatta őket.

-Kametsai István,kezdjük a legrégebbi multtal,az egész nagy gondolatnak ezzel az első nagy fézisával,ahonnan ezt a vásárhelyi alföldi festészetet ezedeztetik.

-Talán 4-5 éves korámban kezdtem szobrászkedni.Érdeklődők,segitők,jóismerősök felhivták a figyelmemet azoknak a vásárhelyi nagy elődöknek a munkásságára,akik példaképeim, lehetnek.Igy ismerkedtem meg Tornyai János,Endre Béla, Pásztor János,Kallós Ede munkáival.Kiállitásokra jártam, emlékezetes 1936-ban Tornyainak a nagy kiálliátsa a város-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPKIADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged
IV/1 OKT 24

Kamotsay István

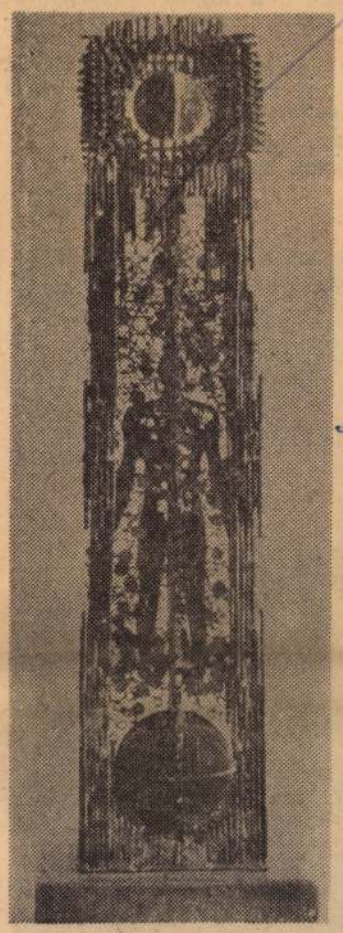

NAP

Vásárhelyi budapestiek

1021

„A közönséggel nincs vitám"

Egy rövid nadrágos, ötödikes gimnazista két alkotását őrzi a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Gimnázium főfolyosóján a „diákutókor": Arany János gipszből és Bethlen Gábor műkőből készült portréját. A kis mester neve: *Kamotsay* István. Ötödéves korában már gyúrta az agyagot, valósággal kibújt belőle a formázókedv. Támogatás, vezetés nélkül vajon kiteljesedett volna-e ez a kedv művészi, alkotó igénnyé?

A kérdés költői, mert a kisdiák korán talált magának mestert Vásárhelyen, a mindenki által csak *Balla* Pistának ismert és nevezett, egykor szobrásznak készülő, ám otthon ragadt sírkőkészítő személyében. Ez a jó képességű, bohém ember avatta be a gipszöntés és formázás titkaiba a kisfiút, aki hamarosan, még szinte gyerekfejjel részese lett az otthoni művésztársaság pezsgő életének is. Részt vett vitáikban, helyi megmozdulásaikban, összejöveteleikben.

Ma, Budapesten, a Százados úti művésztelepen álló műtermében is munkálnak Kamotsay Istvánban a Vásárhelyen töltött évek, szárnypróbálgatások, de különösen a barátokkal töltött órák.

— Gravácz Ferenc újságíró mondta apámnak, hogy ennek a fiúnak Pesten kellene tanulnia, s elintézte, hogy nyáron Medgyessy Ferenc budapesti műtermében dolgozhassak. A város a háború előtt és után is ösztöndíjban részesített. Azt kérdezte az előbb tőlem, hogy hazai, otthoni alapokon nyugszik-e művészetem. Nekem az érzésem az, hogy igen. De nem elsősorban az említett kézzelfogható gyakorlati segítség miatt. Inkább a Vásárhelyen nyert szellemi élmények következtében... Összejöttünk otthon: *Gallyasi* Miklós, *Pákozdy* Feri, *Péczely* Attila, *Kohán* György, s mindig rágtuk a jelenségeket, próbáltunk igazságot tenni a világban. Művészek, írók, költők, festők, szobrászok igyekeztünk megfogalmazni a saját nyelvünkön korunk teljességét és a magunk mondanivalóját. Én igen fiatalon bekapcsolódtam ebbe a társaságba és ez a szellemi indítás talán jelentkezik mostani munkáimban is.

A szellemieken kívül ezer érzelmi szál is fűzi Kamotsay Istvánt szülővárosához. Vásárhely kétségtelenül nagy tehetségű szülöttje, Pákozdy Ferenc halála szomorúsággal tölti el. Különösen az, hogy debreceni temetésén csak ketten, *Lontay* Margit és ő képviselték a várost, amelyet olyannyira szeretett. Pákozdy özvegyével síremlékről tárgyal.

— Sajnos, annyi pénzünk sincs, hogy az anyag kiteljék belőle. Talán Vásárhely segíthetne... Nemes gesztus volna. Ahogy én ismerem a város lakosságát, nem ez lenne az első és nem az utolsó. Csak kézbe kellene valakinek fognia az ügyet. Ott — helyben!

Szülővárosa Arany és Bethlen portréján kívül még két alkotást mondhat magáénak Kamotsay Istvántól. Az egyik a Felszabadulási Emlékmű, a másik az Alma Mater udvarában álló Díszkút.

— Amikor megkaptam a Díszkútra a megrendelést, arra gondoltam — mondja a mester —, hogy ennek a munkámnak kicsit beszámolónak is kell lennie arról, hogy elkerülve hazulról, mire jutottam művészetemben. Egy második érettségi vizsga volt nekem ez a munka... Mint valamennyi mostanában alkotott művemben, ennél is a szintetizáló, az érzelemtől az értelemig nyúló megfogalmazásra törekedtem. Úgy érzem, a közönséggel nincs vitám sem a szobraim tartalmát, sem anyagát illetően. Tehát az újabb és újabb érettségiket sikeresnek gondolom...

GULÁY ISTVÁN

Munkaközben

Kissé megdöbbenten mutatkoztam be. De az eladónő természetes nyájassággal folytatta:

— Nyikoláj Jemeljanovics? Örülök, hogy megismerkedtünk! Mit parancsol?

— Tudja, üdülni megyek. Elkelne egy új papucs.

Olja meglobogtatta lenszőke haját és még kedvesebben mosolygott.

— Egy pillanat! Negyvenes a lába ugye? Nem tévedek? Ó, negyvenegyes! Elnézést! Őszintén szólva a választék nem nagy. De hát, nézze csak, Nyikoláj Jemeljanovics!

A pulton megjelent egy zöld papucs, fehér varrással, rikító sárga talppal. Mint egy béka. Rögtön brekegni kezd.

Hátratántorodtam a pulttól. Olja bűvös mozdulattal elhúzta kezét a papucs fölött, s ettől az ijesztő béka egyszeriben elegáns zöld csónakká változott.

— A lábbeli színe igen praktikus. Különösen, ha tréningruhája kék vagy zöld. És nézze csak, micsoda harmónia van a fehér varrás és a sárga talp között! Az orránál kicsit kiszélesedeki, ami széles lábúaknak nagyon előnyös.

Eszembe jutott, hogy a pizsamám zöld, s a lábfejem is elég széles.

— Biztosíthatom, hogy elégedett lesz a vétellel — mondja Oljenyka. — A papucs megfiatalítja Önt, ha-

élsportoló.

— Ugyan, Olja! Idestova hatvan éves leszek — morogtam meghatottan. — De abban igaza van, hogy számomra ez a legjobb papucs. Számlázza, kérem.

— Örülnék, ha máskor is hozzánk jönne, Nyikoláj Jemejanovics — mondja Oljenyka, szívből.

— Köszönöm. Ön olyan figyelmes, Olja. Rögtön látszik, hogy tapasztalt eladó.

A fiatal lány szemöldöke csodálkozón felcsúszott a homlokába és kissé szégyenkezve mondta:

— Ugyan, Nyikoláj Jemeljanovics! Újonc vagyok, most végeztem a kereskedelmi technikumot.

Eltelt két év. Ismét szükségem lett volna egy pár papucsra. Eszembe jutott a szőke Oljenyka, hát elmentem az áruházba.

Már messziről megláttam a változatlanul sudár, lenhajú lányt. Karját a mellén összefonva állt, s a kirakaton át méltóságteljesen szemlélte a zajos utcát.

— Jó napot, Oljenyka. Látja, újból eljöttem.

A kislány meg se fordult.

— Papucsot szeretnék venni! — mondtam hangosabban. — Van?

Bal keze gépiesen felemelkedett az egyik polcig, matatott rajta egy kicsit, majd az orrom alá dugot valami disznóorrú filc-mamuszt.

Kitépte a kezemből a papucsot, s mérgesen a polcra hajította. Ekkor jöttem rá, hogy Olja már nem újonc a kereskedelemben.

Fordította:
SZEREDÁS ÁGNES

ága. Jóllehet, komoly értesüléseim vannak arról, hogy Angliában több millió angol él. És a több millió angol — föltételezem — nem egyforma: akadnak közöttük nagyon öreg angolok is, továbbá csúnyák, ostobák, és kedélybetegek, egyik barátom szerint még fél fülű angolok is vannak, ami, ugyebár, nem előny; sőt, némely angolok csatornatisztítással foglalkoznak, mert a csatornákat Angliában

de célra
alaposság
nyítja.

De túl
valamint
nyebb

Ilyenko

„— Egy

FEJÉR CSABA: KŐFAL

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-868, 337-748, 340-726

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

1972 MAR 4

Kamotsay István

DEBRECENI SZOBROK ÉS EMLÉKTÁBLÁK

1821 50

Kamotsay István: Vörösmarty Mihály

MÉSZKŐ SZOBOR A CSOKONAI SZÍNHÁZ EMELETI OLDALFALÁBAN

A régi Marsalkó-szobrok felújításakor olyan erős kötöttségekkel kellett szobrászainknak megküzdeniök, mint a színház stílusának vonzása, befelé öblösödő fülkéinek, posztamenseinek megadott mérete, azonkívül a nemzet szívéhez nőtt, képzeletünkben már az iskolakönyvekben, olvasmányainkban rég kiformálódott már-már túlidealizált elképzelései s nem utolsó sorban valamennyi szobor egységes összhatása.

Ezek után érthető, hogy a Szózat poétájának megmintázása milyen súlyos feladat elé állította Kamotsay István Munkácsy-díjas szobrászunkat (Hódmezővásárhely, 1923.). A plasztikai pályára Medgyessy Ferenc művei ösztönözték, majd Pásztor János, s Pátzay Pál tanításai nyomán olyan elvek állandósultak nála, mint a nyugodt, egységes felületi megmunkálás, a szélsőséges mozdulatok kerülése, még olyan alkotásoknál is, mnit a föld alatti vasút *Vívó* szobra, vagy a kapuvári *Hárfázó nő*. A Szózat költőjénél az előtanulmányok tömegét végezte, korabeli Vörösmarty portrékat, metszeteket tanulmányozott, naponta olvasta a költő műveit, s ez a „ráhangolás" alapvető volt, hogy a tömegek „lelkivilágának képernyőjén" már annyira beidegzett látáson oly mértékben fordítson, változtasson, hogy azért a hagyományos beidegzést is tiszteletben tartsa. Hogy a költőt minél emberibbé, minél magunkébbá kell tenni, ez valamennyi szobrásznál fő törekvés volt, s ez a szándék különösen lemérhető Szabó Iván Petőfijénél és Várady Sándor Csokonaijánál.

Kamotsay szobra valóban eltér minden meggyökeresedett, akadémikus Vörösmarty-felfogástól. Az ifjú költőt mutatja, belső emberi nagyságában, egyszerű eszközökkel, előtérbe helyezve a plasztikai követelményeket. Mozdulata tömörített: jobb karját maga előtt keresztbe fonja, a természetes „talpraállítás" statikáját a köpenyének hullásával erősíti, mintegy kétszeres hátteret is biztosítva, tehát a fülke öblét és a köpeny tömegét. A szobor e térkisebbítés ellenére sem ugrik ki a térből. Vizuális feladatokkal, tehát az alulróllátás kérdéseivel is meg kellett birkóznia Kamotsaynak, hiszen a magasság már jelentős torzulásokat is jelent, viszont a szobrot sem lehetett nagyobbra méretezni, az anatómiai egyensúlyt sem lehetett megbontani. (Ezek a problémák a legsúlyosabban az oromzati Melpomené és Terpszihore szobroknál jelentkeztek, bár itt már a díszítő jelleg javára előtérbe nyomul.) Az emeleti magasságnál még jól követhető a költőszobrok portré jellege, tehát a torzulások kiiktatása Kamotsaynál is elsőrendű feladat volt. A mészkőszobrot 1960-ban helyezték el a színház oldalfalában.

Dr. Tóth Ervin

MOTORKERÉK
ÚJ SZO

OTP-hiteligény helyszíni ügyintézése!

Beüzemeléshez kis motornál 3 liter, nagy motornál 5 liter benzin díjmentesen!

Motorkerékpárok és alkatrészek teljes választékban!

MÁRCIUS 31-ig 10 százalék OTP-előleg lefizetésével.

CÍM:
DEBRECEN,
SIMONFFY u. 2/C.

HBM VEGYESIPARCIKK · KISKERESKEDELMI V.

Iparvállalat keres debreceni egységéhez gazdasági osztályvezetői munkakörbe közgazdasági egyetemi végzettséggel vagy mérlegképes oklevéllel és legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkező munkaerőt. Válaszokat „Iparvállalat" jeligére a kiadóba.

Felelős raktári kiadót, autó- motorszerelőt, hegesztő szakmunkást, valamint szállítómunkást és segédmunkást azonnali belépéssel alkalmazunk. ÉPGÉP Alkatrészgyára Debrecen, Ispotály u. 10.

Debreceni Kertészet felvesz férfi és női segédmunkásokat, kubikosokat, parktakarítókat. Jelentkezni Bihari u. 3. (Vágóhíd, villamos végállomás).

Építőipari teljesítmény-elszámolót gyakorlattal rendelkezőt alkalmazunk. Jelentkezés: Debreceni Építőipari Vállalat, Irinyi u. 20. munkaügyi osztály.

Gyakorlattal rendelkező autószerelőket, autóbuszvezető jogosítvánnyal rendelkező (mikrobusz) vezetőt, rakodókat, úttisztítókat felvesz a Köztisztasági Hivatal. Jelentkezés: István út 122. szám alatt.

Dolgozókat alkal

SZOLGÁLTATÓ VÁLLALAT

közgazdasági egyetemet vagy számviteli főiskolát végzett dolgozót alkalmaz,

közgazdász munkakörbe

A jelentkezést eddigi munkakör és fizetési igény megjelöléssel „SZOLGÁLTATÓ 11" jeligére kérjük leadni a debreceni Hirdetőbe.

Gyors- és g
nikust azonn
szünk. BIO
Debrecen, Pa

Kompresszo
keres a Hajd
kezés: Debre

Oktatási in
rendelkező
maz azonnali
zés: írásban
melyet a M
rünk leadni.

A Kossuth
tem Alkalma
tanszéki előa
adminisztráci
könyvtár k
személyesen
az Alkalmazo

A Lőrinci
16 éven felül
betanulási id
nyok részére
ányotthonunk
100 Ft térítés
Fonó, Budape
85—91.

Felveszünk:
kai szakképes
gyakorlattal.
cen, Csapó u.

Kamotsay István

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-776

DÉLI HÍRLAP

1970 FEB 12
1021

A Petőfi-szobor marad

Új képzőművészeti alkotások Miskolc közterein

Nagy-Miskolc területén körülbelül 50—60 köztéri szobor, képzőművészeti alkotás található. Számuk a jövőben szaporodik, új szobrokat állítanak fel, a régiek közül pedig sokat szebb környezetbe helyeznek.

— Az új lakótelepek beruházási összegének 1,4 ezrelékét a Képző- és Iparművészeti Lektorátus kapja meg. Ebből az összegből rendelik meg képzőművészeinktől a városi tanácsok művelődésügyi osztályai által kért szobrokat. Előbb azonban egy minden képzőművészeti ágat képviselő művészcsoport a helyszínen állapítja meg: jogos-e az igény? — mondotta *Flach Antal*, a városi tanács művelődésügyi osztályának művészeti főelőadója.

Kezek a Kiliánban

A legifjabb lakótelepet — a Szentpéteri kapuit — jelenleg még egyetlen szobor sem díszíti. A közeljövőben azonban a bölcsőde melletti zöldövezetben elhelyezik *Kamotsay István* díszkútját; a keleti oldalon az új iskola homlokzatát *Tóth Imre* sgraffitója ékesíti majd. A nyugati oldalon a toronyházak tövébe kerül a készülő, nonfiguratív alkotás. A kórház területén *Melocco Miklós* szobrászművész Anyaság című szobrát állítják fel.

Még ebben az évben helyezik el *Tasr István* alkotását például 1965-ben az I. kerületben általános szoborfelújításra kellett sort keríteni.

Sokfelé a lakosság nem kíméli a szobrokat. Somogyi Árpád „Furulyázó fiú" című kőszobrát — a Tízeshonvéd utca sarkán — feldöntötték, s karját két helyen is eltörték. Ma már méltóbb környezetbe került: a kiliáni lakótelep parkjában állították fel.

Sajnos, a rongálás nem egyedi eset. Összefirkálják, megcsonkítják a parkokban elhelyezett szobrokat, emlékműveket. Felújításukra a kerületi tanácsok évente legfeljebb 20—25 ezer forintot fordíthatnak. Ezért láthatunk hónapokig csonka karú, törött szobrokat városunk parkjaiban, díszkertjeiben.

(szántó)

Schirilla viszi az LKM emlékplakettjét

Schirilla György, a Budapesti Vasas világhírű futója Lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére több mint ötezer kilométeres utat tesz meg futva Lenin szülővárosáig, Uljanovszkig. A február közepén induló futó magával viszi az LKM emlékplakettjét is, hogy Leningrádban, Moszkvában és Uljanovszkban a 19 ezer vasgyári dolgozó nevében adja át azokat a Lenin emlékét őrző múzeumoknak.

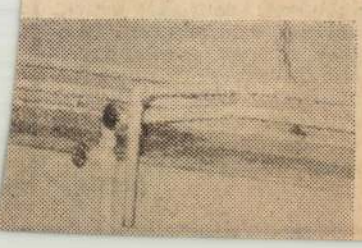

Szabály

Szabályos — szabálytalan, vagy kemény játék...

Szakértőnk: dr. Borossy László

Vasárnap az MVSC—DVSC edzőmérkőzésen több olyan eset történt, amikor a játékvezető nem fújt, és a játékosok, a közönség, de még egyes szakvezetők is méltatlankodtak.

Ezért láttam szükségesnek, hogy foglalkozzam a testi erő kihasználásával kapcsolatosan a szabályos játékkal. Mit is mond a szabály?...

Szabályos lökés, ha a játékosok egyenlő testhelyzetben vannak, a lökés a vállal tör-

hez azonban az szükséges, hogy az érdekeltek egyértelműen értelmezzék a szabályokat és egy nyelven beszéljenek...

Javaslom, hogy az edzők, vezetők, játékvezetők képviselői — az egységes elbírálás érdekében — országos értekezleten tárgyalják meg a kérdést. Volt már erre példa: a kapus játékának változását, a partdobás új kivitelezését, így vittük át a gyakorlatba.

Kossuth (f3): Így jöttem. (5, f7): Serafino. — Fáklya (f5, f7): A varázsló. — Petőfi (f5, f7): Egy fiatal pár. — Táncsics (f5, f7): Maga tetszik nekem. — Szikra (f5, f7): Ha... — Ságvári (f5, hn7): Ölj meg, csak csókolj.

MISKOLCI NEMZETI SZÍNHÁZ

7: A legjobb apa. (Huszka bér-

Semmelweis Ignác szobrát a Csabai kapui rendelőintézet előtt, s az ott levő díszkutat („Nő korsóval") áttelepítik a Művész bisztró elé. A Központi Leánykollégium parkjába *Nagy István József* „A nő" című szobra kerül.

A vasgyári *Lenin-szobrot* a vasgyári lovarda helyén létesítendő díszkertbe helyezik át, *Egressy Gábor köszobra* viszont a belváros valamelyik csinosabb parkjában kap helyet. Augusztus 20-án leplezik le *Kerényi Jenő* „Kezek" című szimbolikus, monumentális szobrát a Kilián-lakótelepen.

A sokat vitatott Petőfi-szobor sorsa felől is döntöttek: a helyén marad! Az útépítés teljes befejeztével környezetét is méltóvá teszik hozzá

tönbe.

A katonaság feltűzött
ronnyal távolította el a
színről a sajtó képviselőit

A kormány a letartóztat
után bejelentette, hogy a
ben a sztrájkoló diákoka
zárják az iskolákból és „á
velési központokba" küld

Saigon katonai kormány
hétfőn kijelentette, hogy

a diákzendülések részvevői közül a 20 éven felüliek katonai behívót kapnak.

A fiatalabb diákokat, akár lányok, akár fiúk, „átnevelési központokba" küldik. Az „átnevelési központok" költségeit a szülőknek kell fizetniök. A „visszaeső" tüntetők azonban

Az AP New York-i jelentése szerint amerikai kongresszusi körökben egyre többen pártolják azt a nézetet, hogy meg kell szüntetni a Diem-kormánynak nyújtott amerikai katonai segélyt.

—o—

Mai regényfolytatásunk anyagtorlódás miatt kimaradt.

)1— 100	4355	301— 400	5272	001— 100	5841	501— 600
)1— 400	4416	401— 500	5314	701— 800	5858	801— 900
)1— 400	4422	101— 200	5320	901—1000	5868	601— 700
)1— 400	4454	701— 800	5362	901—1000	5909	301— 400
)1— 100	4466	201— 300	5388	201— 300	5962	501— 600
)1— 300	4471	801— 900	5405	801— 900	6027	401— 500
)1— 200	4485	301— 400	08	501— 600	6047	901—1000
			19	901—1000	6057	301— 400
					6065	001— 100

A Magyar Népköztársaság

ESZAKMAGYARORSZAG
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

1963 SZEP 10.

Emlékművet avattak a Tanácsköztársaság védelmében elesett hősöknek Bélapátfalván

Bélapátfalván a Tanácsköztársaság védelmében 80 helybeli és diósgyőri munkás vesztette életét 1919-ben. A hősök emlékére most szobrot emeltek a harcok színhelyén. Az öt és fél méter magas emlékművet vasárnap délelőtt leplezték le a falu és a környék lakosságának jelenlétében. A diósgyőri üzemek munkásai, mintegy 800-an különvonattal érkeztek az avató ünnepségre. A bélapátfalvi vasútállomáson Kovács Gábor, a községi tanács elnöke fogadta a munkás-missziót, majd innen a helybeli temetőbe vonultak, ahol megkoszorúzták és virágokkal árasztották el az 1919-ben elhalt 80 diósgyőri és bélapátfalvi hős munkás sírját.

Tizenegy órakor a község főterén, több mint másfél ezer ember jelenlétében került sor a 19-es emlékmű avatására. Sas Kálmánnak, a Bélapátfalvi Cementüzem párttitkárának megnyitó szavai után Kovács Gábor mondott avató beszédet és leplezte le az emlékművet. Az életbenmaradt 19-es vöröskatonák nevében Pavlánszky János veterán méltatta az emlékmű jelentőségét. Az ünnepélyes emlékműavatáson részt vettek és koszorút helyeztek el a Heves megyei, az egri járási pártbizottság, tanács és a tömegszervezetek képviselői, Bíró Józseffel, a Heves megyei Pártbizottság titkárával az élen.

Az egercsehi bányászok zenekara az ünnepi alkalomból térzenét szolgáltatott.

A két méter 20 centiméteres alapzaton elhelyezett 330 centiméter magas bronzszobrot Kamotsay István szobrászművész készítette. A főtér parkosítását a falu lakossága társadalmi munkában végezte.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kamotsay István

MUNKA

Básti Lajos, a Nemzeti Színház Kossuth-díjas művésze évek óta rendszeres kapcsolatot tart a Villamosgép és Kábelgyár dolgozóival; be is lépett Nagy Ferenc szocialista brigádjának tagjai közé. Felvételünkön a színművész (a hátsó sorban, középen) részt vesz az egyik brigádmegbeszélésen, amelyen a kulturális vállalások teljesítésének módjait beszélik meg

A témaválasztás érdekelte a dolgozókat — többeket érdekelni kezdett a *kifejező eszköz* is. Nemsokára megrendezésre került a »Dolgozó emberek között« című kiállítás, amely azóta már hagyománnyá vált. E kiállításon az üzemi alkotó munka legjobb eredményei kerültek bemutatásra, a kiállításon a közönség — önmagával találkozott. Hogy ez nem mindig tetszett? Ez természetes: hogy mi tetszik, mi nem, az mindig szubjektív, és sok mindentől függ. De minthogy a művészt — saját művészét — ismerte, az üzemi közönséget már a *megérteni akarás* jellemezte. Kíváncsi lett. A művész az üzemben elérte, hogy közönségének egy része már nemcsak rá, a művészre, életének belső problémáira és a műhelytitkokra volt kíváncsi, hanem a művészetre is. Számtalan kérdést tett fel, igényelte a művészet megismerését, tanulni akart! S a művész felismerte, hogy ez a tevékenysége olyasmi, ami hasonlatos az alkotáshoz: *emberformálás.* Kedve támadt rá. Szíve, belső meggyőződése kezdte vezérelni azt a kis művészkollektívát, amely e kezdeményező úton elindult. Lényegében ugyanez vezérli a színház művészeit is, amikor a művet viszik az üzembe, magyarázzák és ismertetik. Kölcsönös kíváncsiság és a megismerés vágya vezeti ebben a művészt és üzemi közönségét. A fiatal zeneművészek kis csoportja (azóta számuk már százon felül van!) szintén elindult a hozzájuk hasonló fiatalokhoz, s viszi a zenét ma is, amíg a kölcsönösség alapján egyszercsak többükkel a Zeneakadémia falai között találkoznak. Sokat beszélhetnénk e szép és tartalmas találkozások előnyeiről és buktatóiról, törekvések és igények összecsapásairól. Egyet tudtunk, éreztünk kezdettől: *meg kell találnunk az eszközöket s a módokat e kezdeményezések támogatására.*

Két szobrászművész — *Kamotsay István* és *Pándi Kiss János* — két esztendővel ezelőtt belépőt kért és kapott a *Landler Jenő Járműjavító* üzembe, megismerkedett a munkáskollektívával. Találkoztak az üzem és a műterem falai között egyaránt. Aztán megrendezésre került egy kicsiny kamarakiállítás... Nézői között voltak a vasutas szakszervezet vezetői is. Elbeszélgettek a művészekkel és kérték, hogy folytassák e szép kapcsolatot, tegyék még eredményesebbé. Itt derült ki: a közönség

nemcsak műélvező, hanem mecénás is

egyúttal. De jó lenne ezt fokozottan is érezni, jó lenne, ha az üzemben született műalkotás az üzem dolgozóihoz kerülne vissza! S a gondolat bontakozott tovább: *vállalja a szakszervezeti mozgalom közvetlenül is a mecénás szerepét, adjunk a művészek számára közvetlen szakszervezeti megbízásokat.* Innen már csak egy lépés az üzemi megbízás is — így a művész, a mű, s a mecénás közvetlenül találkozhat egymással. Így született meg az a gondolat, hogy a most sorra kerülő

ásakadémia fejlődése a Wilhelm Pieck

például *Molnár Gábor* élménybeszámolóján) ózó is megjelent, de a nem vonzotta olyan hallgatóságot, mint ik, az év végére nagy- rzsolódás következett ozott 1100 hallgatóból fejezte be az évfolya- a lemorzsolódás okát; ztünk, amelyen a hall- ották, hogy családi kö- özlekedési nehézségeik, nyú délutáni elfoglalt- em vettek részt rend- ti előadásokon. Eredeti , hogy dolgozóink mű- eit kulturáltabb körül- tt elégítsük ki, de a bbentettek arra, hogy is be kell tartanunk *a elvét*, először meg kell lgozóinkkal az ismere- és szakmai műveltségü- őadásokat. Ha már el- , hogy a hallgatók ak- lesznek az ismeretter- soknak — tehát véle- ilvánítanak —, akkor bbre, hogy biztosítsuk örnyezetet is.

latok alapján a má- sodik évben ntőbben kezdtünk a Hónapokkal az évfo- a előtt közvéleményku- ztünk: a dolgozók igé- nyeinek figyelembevételével a tagozatok számát nyolcra csökkentettük, ezen belül *több műszaki tagozatot* indítottunk. Változtattunk a részvevők bevonásának módszerén is, mert úgy szakosítottuk a tagozatokat, hogy az egyes szakmák dolgozóit a munkájukkal kapcsolatos érdeklődési körük szerint osztottuk be. Az előadásokat szintén a dolgozók kívánságának megfelelően, munkaidő után rendeztük az üzem területén. Mindennek megvolt az eredménye, mert a lemorzsolódás a második évben a minimálisra csökkent.

Egyre növekvő tapasztalataink a következő évfolyam szervezésében további javulást eredményeztek. A törzshallgatóság kialakítása lehetővé tette, hogy a tagozatokon belül olyan előadássorozatot indíthattunk, amelynek meghallgatása az üzemben *dolgozók munkájának közvetlen megjavítását* eredményezi, vagyis a tematikát nemcsak a dolgozók személyes kívánsága, hanem a kulturális és szakmai fejlődésük érdeke alapján is szabtuk meg.

Ennek az évfolyamnak a másik eredménye az volt, hogy éppen a lemorzsolódás megszüntetése, illetőleg a törzshallgatóság kialakítása lehetővé tette *többévfolyamos munkásakadémia indítását*. A harmadik évfolyam tematikáját tehát úgy állítottuk össze, hogy az előadások alapját alkossák a következő két évfolyam

I TERVEIBŐL

ának
és
atait
zak-
ai a
lap-
y a
jo-
gya-
út-
nek
ány
da-
zeti
vis-
sé-
opa-
ézi-
z a
zta-
a
ha-

ki-
fel-
ive-

zetők balesetmegelőző tevékenységét, megjelenik a **Munkásvédelmi őrök naplója,** a **Művezetők naplója,** valamint több kötet a **Munkásvédelmi Könyvtár** és a **Biztonságtechnika — Üzemegészségügy** sorozatban stb.

Az idén induló új sorozat címe: **Szocialista brigádok kiskönyvtára.** Az ebben megjelenő kötetekkel a ma már országos jelentőséggel bíró szocialista brigádmozgalom további fejlődését, a gyakorlatban legjobbnak bizonyult vezetési és nevelési módszerek meghonosítását kívánják segíteni. A füzeteket bizonyára nemcsak a szocialista, hanem az e címért küzdő brigádok és a mozgalommal foglalkozó szakszervezeti aktivisták is jól hasznosítják majd. A még e hónapban megjelenő első füzet a szocialista brigádvezető tevékenységével foglalkozik, a későbbiek művelődési, műszaki fejlesztési stb. kérdéseket tárgyalnak.

A másik sorozat a **Válaszolunk a dolgozók kérdéseire,** amelynek ugyan már másfél éves »múltja« van, azonban eddig csak 300 üzemben került terjesztésre. A sorozat új feladata, hogy elsősorban a szakszervezeti bizalmiak fontos és felelősségteljes munkáját segítse, olyan témákat tárgyaljon népszerűen, amelyek az üzemekben, vállalatoknál gyakran napirenden szerepelnek, s amely kérdésekben szükséges, hogy a bizalmiak állást foglaljanak, útmutatást, tanácsot adjanak. E sorozatban évenként hat füzet jelenik majd meg, ezek foglalkoznak például az újítókat és feltalálókat védő törvényekkel, a munkaügyi viták intézésével, a társadalmi bíróságok mun-

lyeket nem tudok azonnal megválaszolni, de ezekre a következő foglalkozásokon — miután illetékes helyről a választ megszereztem — minden esetben visszatérek. Iskolám legaktívabb részvevői — Pintérné, Érdiné, Gyimesi, Péceliné és Havasné elvtársak nagy mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy foglalkozásaink eredményesebbek legyenek.

A politikai iskola eredményességét leginkább abban látom, hogy egy-egy téma megbeszélését követő napokon a hallgatók munkahelyükön is beszélgetnek munkatársaikkal a hallottakról. Mi tehát az eredményes foglalkozás titka? Szerintem az, hogy a propagandista alaposan felkészül, a tananyagot a helyi élettel összekapcsoltan beszéli meg — és mindenek fölött szereti a propaganda munkát, szereti az embereket.

EGYED ANNA
az Alumíniumárugyár propagandistája

Ezért járunk a szakszervezeti politikai iskolára

— Miért határozta el magát a szakszervezeti politikai iskola elvégzésére, hogyan veszi ennek az eddigiek alapján hasznát gazdasági és mozgalmi munkájában, a mindennapi életben? — ezt a kérdést tettük fel több üzemben az iskolák hallgatóinak.

A *Láng Gépgyárban* az I. évfolyam hallgatója *Perjési Márton*, a szerszámműhely fiatal szerszámkészítője. Eddig csak a KISZ-oktatásba kóstolt bele, de onnan betegsége miatt kimaradt, így gyakorlatilag a szakszervezeti iskola az első politikai oktatási forma, amelyben részt vesz. Ő ezeket mondja:

— Pilisről járok be, és műszak után mindig sürget a vonatom, otthon családom vár. Mégis, amikor szeptemberben hallottam a bizalmimtól, hogy szakszervezeti iskola indul, úgy gondoltam, ezt meg kell próbálnom. Szükségesnek tartottam ezt annál is inkább, mert tavaly nyáron üzemi tanácstagnak választottak meg, és úgy éreztem, nem elég a felkészültségem e tisztséghez. Beiratkoztam tehát és úgy látom, nem kár havonta egyszer azt a két órát ráfordítani. Főként az tetszik benne, hogy nem iskolaszerű, nincs a szó szoros értelmében vett tanulás és feleltetés, mégis megmarad az emberben annak a lényege, amit hall. A foglalkozás ugyanis korántsem száraz és úntató; figyelmünket leköti már az előadás is, még inkább a filmvetítés és a kialakuló vita. Különösen a szakszervezeteknek a vezetésben vitt szerepéről fejlődött ki nálunk színvonalas eszmecsere, amely rávilágított egyes, általam eddig nem tisztán látott kérdésekre.

— Hogy végülis miben látom hasznát az iskolának? Most, miután megismerkedtem a szakszervezetek történetével, jobban is értem a szakszervezeti munka lényegét, fontosságát; adott esetben meg tudom világítani szaktársaim előtt a tagdíjak felhasználását, azt, hogy mennyi mindent juttat a szakszervezet a dolgozóknak. Úgy érzem, mint üzemi tanácstag is aktívabban vehetek majd részt gyárunk ügyeinek intézésében. S nem utolsó sorban, mint a szocialista címért küzdő munkabrigádom tagja is hozzájárulok a brigád vállalásának teljesítéséhez, ahhoz, hogy mindegyikünk politikailag továbbképzi magát.

A Magyar Pamutiparban Gärtner Vilmosné szövőnő, jelenleg a munkásellátás dolgozója a II. évfolyamot végzi:

— Már nyolc éve vagyok szakszervezeti aktivista, műhelybizottságunk gazdasági felelőse. Amikor megindult nálunk a politikai iskola, azonnal jelentkeztem rá. Úgy gondoltam ugyanis, sok mindent hallok majd, aminek ismeretében jobban tudom végezni önként vállalt társadalmi munkámat. Ezenkívül a munkásellátáson is, ahol újabban dolgozom, állandó kapcsolatban vagyok a dolgozókkal; gyakran merülnek fel olyan kérdések is, amelyekben — most már látom — eddig nem voltam kellően tájékozott.

— Várakozásomban nem csalódtam. Minden, amiről eddig hallottam, rendkívül érdekelt. Ilyen volt különösen a szakszervezetek történetéről, illetve a nők helyzetéről szóló anyag. Jómagam régi gyári »dinasztia« sarja vagyok, anyám 38 évig itt volt szövőnő, apósom 1917-es szakszervezeti tag, tőle is sokat hallottam a szakszervezetek múltbeli küzdelmeiről. Így hát jobban megértettem az anyagot és hozzá is tudtam szólni, hiszen saját tapasztalatból ismerem a régi munkássorsot és különösen a gyári munkásnők egykori életét...

— Az iskola fő vonzóerejének tartom, hogy nem formális oktatás, inkább társalgás-szerű; úgy érezzük, nem tananyagot veszünk át, mégis bővítjük élettapasztalatainkat, a világról meglévő ismereteinket. Az érdeklődés — és ennek az oktatási formának eredményessége — szerintem leginkább a vitákban mutatkozik meg. Gyakran a termeléssel, a bérezéssel kapcsolatos kérdéseket is meghányjuk-vetjük, előadónk igyekszik mindenre még azonnal, vagy a legközelebbi alkalommal megnyugtató választ adni. Továbbá: nálunk a politikai iskola segített abban, hogy a fonodánk által indított termelési mozgalom a jobb tervteljesítésért üzemszerte elterjedjen. Részben egyik tavalyi vitánknak eredménye is, hogy a műszakiak jobban törődnek a folyamatos munkaellátással, a jobb munkaszervezéssel. Végül úgy látom, az iskola hallgatása ahhoz is segít, hogy a sajtóban olvasottakat, a rádióban, tv-ben hallottakat jobban megértsük, világosabban lássuk az összefüggéseket. Tanfolyamunk hallgatóinak kollektívája jól összekovácsolódott, mindig úgy gyűlünk össze a politikai foglalkozásra, mint akik valamilyen megszokott, mégis mindig újszerű, kedves élményt várnak — és kapnak is.

Este a munkásszálláson

»Régi pesti kabaré« címmel új irodalmi műsort játszik mostanában a szakszervezetek Egressy Klubjának egyik művészbrigádja a fővárosi munkásszállásokon. A szálláshelyi irodalmi körműsornak ezen az estjén Nagy Endre, Gábor Andor, Heltai Jenő, Szép Ernő, Emőd Tamás, Szirmai Albert és a századeleji magyar kabaré több más mesterének művei hangzanak el. Felvételeink: az előadás egyik jelenete és a közönség egy csoportja a Fővárosi Villamos Vasút Tábornok utcai munkásszállásán.

SZIGETI ZSUZSA:

Művész és közönség

Ki tudná azt ma már megmondani, hogy ki volt az első művész, aki mint művészetének propagandistája lépett saját közönsége elé? Ez a dolog már nagyon régen kezdődött, s tart azóta, amióta művészet és közönség van. A művésznek az a fő vágya, hogy önmagát, s a korról alkotott művészetét megmutassa és megértesse — olyan régi, mint maga a művészet. Ma ez a folyamat egy alakuló szocialista társadalom szervezeteinek lehetőségei között bontakozik ki, olyan időszakban, amikor a műélvezet már nem egy szűk réteg privilégiuma, hanem a széles tömegek nagy lehetősége. Persze, a lehetőségek és azok felhasználása között mindig a fejlődés ellentmondásai állnak — s a művészetek és a közönség viszonya, mint állandó probléma él bennünk. *E gondolat egyre mélyrehatóbb tanulmányozását követelte meg a SZOT legutóbbi plénuma is.* Hiába próbálnánk egyszerűsíteni a kérdést — az élet nem engedi. Minden okunk megvan arra, hogy mind elvileg, mind a gyakorlati mozgalmi munkában foglalkoztasson bennünket: a szakszervezeti mozgalom több mint két és félmillió felnőtt dolgozót, a »szervezett« közönséget is jelenti, s a művészeket is. Magasabbrendű társadalmunk céljainak megvalósítására nevelünk, s neveljük magunkat. A feladat bonyolult, mint a fejlődés, amelynek szolgálatában áll, s amely megköveteli az egész társadalom szakmai és tudományos felkészültségét, érzelmi gazdagságát. Olyan korban élünk, amikor

művészet és műélvezet

együtt alakul szocialistává és szocialista igényűvé — s e formálódásban, külső és belső hatások érvényesülése során vonzza is, taszítja is egymást.

Kétségtelen: művész és közönség között legfőbb kapcsolat a mű. Azonban nem szabad lebecsülni a szervező munkát sem, amely arra irányul, hogy a művészetet, a művet eljuttassuk a közönséghez, s hogy ebben részt vegyen a művész is. *A művésznek kötelessége, hogy segítse saját közönsége kialakítását.* Kötelessége és egyben működésének követelménye is, hiszen semmiféle művészet nem létezhet értő és érző közönség nélkül. Persze, itt is látni kell: nem minden alkotás és nem minden művészeti ág jut el mindenkihez. Nemcsak a művészet szubjektív, a műélvezet is.

Ma gyakran találkozunk ilyen és ehhez hasonló kérdések tömegével. S mindezeket meg kell gondolnunk akkor, amikor művészet és közönség viszonyában a művész szerepét vizsgáljuk, hiszen e viszonyban egyformán jelentős szerepe van mindkét félnek, s a fő kapcsolatot a műalkotás jelenti közöttük. A műalkotás eljuttatásában a közönséghez még igen sok tényező szerepel: az iskolában a pedagógus, a közönség előtt a művészeti kritika stb. A művész részvétele csak *egyik* módszer, *egyik forma*. A művészek szakszervezeti mozgalmának, mint igen fontos feladatot kell ezt szem előtt tartania.

Sokféleképpen kísérleteztünk eddig — és kísérletezünk ma is — a művész és közönsége kapcsolatának szervezésével. Kezdetben ezek csupán »megrendezett« találkozások voltak. A művész lejött a színpadról, a filmvászonról, kilépett műtermének falai közül, s az üzemben, állami gazdaságban és falvakban találkozott a dolgozókkal. S jöttek a kétoldalú felfedezések. A közönség felfedezte a művészben a keményen dolgozó embert. A művész ismerkedett az üzemi körülményekkel, s bizonyára ihletet is nyert a találkozásokból. Egyéni barátságok születtek. S itt még csak említjük, hogy egyre több lett az olyan művész, akinek tehetségét a falu, az üzem bontakoztatta ki, s aki számára egyszerűen lehetetlen volt ettől elszakadni. De szembetalálkoztunk azzal a problémával, hogy az emberi kapcsolatok még nem jelentenek egyúttal alkotói kapcsolatot is. Mennyi minden befolyásolja ezt! Gondoljunk csak a művészi alkatra, a közönség sokrétűségére... Így hát a fehér asztal melletti találkozgatások az idők folyamán csupán formális kötelességgé váltak, az itt kialakult barátságok pedig olyan emberi kapcsolatokká, amelyek elhatárolódtak az általunk választott tudatos céltól — *nem szolgálták a művészet és a közönség egymásra találását.*

Más módszert kellett választani. A képzőművészek egy része korábban kezdeményezte az üzemi tanulmányokat,

az üzem, a dolgozók élete

ábrázolásának problémáival kezdtek foglalkozni, az igényeikkel való közelebbi megismerkedést tűzték ki célul. Alkotó munkát kezdtek az üzem keretei között.

Kamotsay István szobrászművész hosszú ideje tart rendszeres kapcsolatot az üzemek dolgozóival. Ennek a gyümölcsöző barátságnak eredménye ez a szobor is, amelyet az 1919-es diadalmas északi hadjárat hőseinek emlékére Bélapátfalván állítanak fel

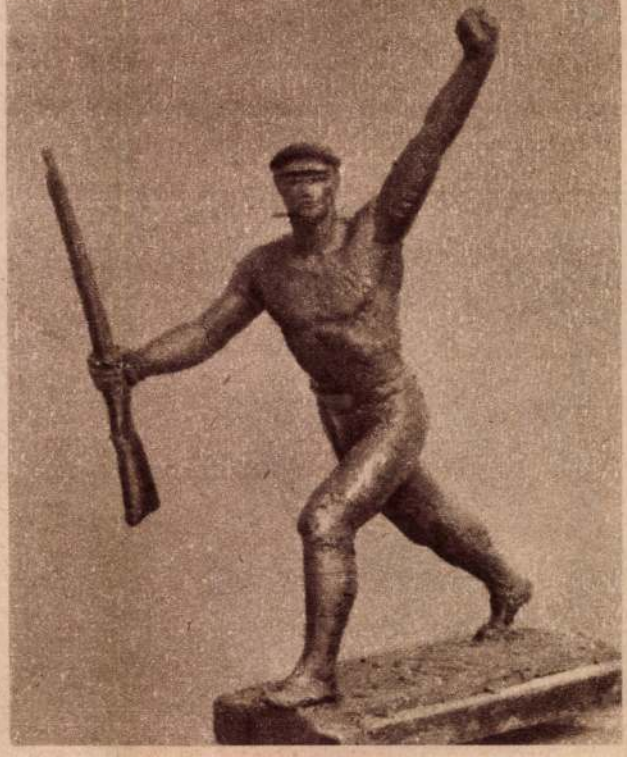

Érdemes megnézni, érdemes meghallgatni

címmel hasznos tájékoztató füzetet adott ki a Csepel Vas- és Fémművek szakszervezeti területi bizottságának agitációs, propaganda és kulturális osztálya. A füzet tartalmazza az idei színházi évadban bemutatásra kerülő művek, valamint a régebben futó, sikeres darabok rövid ismertetését, színházanként tagolva, gazdag képanyaggal. Ismerteti a fővárosi múzeumok kiállításain megtekinthető anyagot, a fővárosi színházak, múzeumok és mozik, valamint egyéb kulturális intézmények címjegyzékét, telefonszámát. A kiadvány hasznos segítséget ad az üzemi közönségszervező aktivistáknak ahhoz, hogy a dolgozók figyelmét a művelődés és igényes szórakozás, a szabad idő hasznos eltöltésének sokféle módjára ráirányítsák.

KAMOTSAY István szobrán
Jan Lunszág 1991 2/3.

tarthatjuk számon a városhoz az 1930-as évek első felében kapcsolódó Borbereki Kovács Zoltán-életmű néhány jelentős alkotását is: mindenek előtt a Damjanich János Múzeum épületének bejárati falát díszítő két, összefogott, kompakt szerkesztésű - egykori emlékmű-részlet - domborművet: a háromalakos Aratók és a négyalakos Kubikusok (1939) címűt. Borbereki Kovács műhelyéből került a Tisza-Szálló és Gyógyfürdő épülete elé a játékos megformálású Leány halakkal című díszkút (196), amely L.Menyhért László jellemzése szerint az épülettel egybehangolva Szolnok legszebb, intim hangulatú terét hozza létre, s kiváló mestermunka a Tisza-parti sétányon látható Verseghy-büszt (1934) is. Szolnok is magáénak tudhatja - a város Rendelőintézetének épülete fogadta be századunk egyik legnagyobb szobrászának, Medgyessy Ferencnek egyik 1955-ben faragott, mesteri kőszobrát: a lágy körvonalakkal közrefogott, tömbszerűen fogalmazott, gyermekét szoptató anyát ábrázoló alkotás egy-egy példánya a budapesti Gellérthegyen és a debreceni Medgyessy Múzeumban is megtalálható. A Művésztelep kertjében rejtőző XVIII. századi indiai bivalyszobor (1926 körül) - itt hiába kerestük a Pátzay Pál megformálta Vidovszky Béla-bronzszobrát; csak posztamensét találtuk -, s a telep bejáratával szemben látható, Papi Lajos által kialakított ún. Török kút (1975) a város érdekes, artisztikus emlékei közé sorolható. Rejtélyes, furcsa, besorolhatatlan, az újabbkori magyar köztéri szobrászatban társtalan alkotást fedezhetünk fel a Koltói Anna úti egykori gimnázium, a ma kollégiumnak otthont adó épület előtt: Kamotsay István 1974-ben állított, nyilvántartási címe szerint Műszaki-technikai fejlődést szimbolizáló szobrát. A kompozíció középpontjában egy rozsdás csődarabokból összeállított, kitárt karú alakot stilizáló fal áll, amely előtt és mögött vízszintesen elhelyezett sorban tizenegy fekvő üveglap alatt feliratok, idézetek rejlenek. A kompozíció fémrészét már alaposan megrágta a rozsda, az üveglapok töredezettek, a feliratok olvashatatlanok voltak látogatásunkkor: sajnos a kompozíció így nem képviselheti már az eredeti művészi elgondolást, koncepciót.

Ez fentebb futólagosan elemzett köztéri alkotások mellett bárhol, bármikor, bármilyen ürüggyel felállíthatták volna a közelmúltban Szolnok szobrait: ifj. Szabó Imre Tanulófiú (1966. 605. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet Kollégium), Bencsik István Ülő lány (1960. Táncsics út), Gyenes Tamás Ácslegény (1972. Ipari Szakmunkásképző Intézet), Kovács Ferenc Guggoló fiú (1972. volt Megyei Tanács és Úttörőház közötti park), Simon Ferenc Tanulólány (1974. Tiszaparti Gimnázium), Kucs Béla Ivó nő (1972. volt MSZMP-székház előtt) - ez maga a Nagy Megtestesült Köztéri Közhely -, Papi Lajos Kuporgó (1975. Várkonyi tér), Nagy István Zenélő (1983. Városközpont), Lajos József Tiszai hajósok (1979. Tiszahídfő), stb. című alkotását; ezek több-kevesebb mesterségbeli tudással kivitelezett, szokványos, közhelyszerű szobrászati termékek. A semmitmondó, plasztikai újdonságot nem hozó, másolatok szintjén vergődő művek a hatvanas-hetvenes-nyolcvanas évek szobrászati tömegtermelésének szellemében és gyakorlata szerint jöttek létre: a feladat puszta teljesítése esetén a szobrászi invenció nem kéretett számon. A sablonok sorában ott állnak az esztétika, a szobrászat tartományait alig-alig megközelítő mellszobrok, arcképek (Solymosi Ignác, Tisza Antal, Vásárhelyi Kálmán, Sajó Elemér stb.).

Az országosan megszokott-megunt szobrászi kifejezések bombasztikus hatású példányai között méretei, hangsúlyai révén is kiemelkedett a már fentebb jellemzett és időközben helyéről eltávolított Kossuth téri munkásmozgalmi monumentum, s kiemelkedik a Szabó László-Barna Gábor alkotópáros tiszaligeti bejárónál álló Felszabadulási Emlékműve (1970): az ívesen meghajló, a szép természeti környezetet szétroncsoló betonhéj - esetlen-modern zászló-imitáció, vagy csak egyszerűen háttér? - előtt, kezében fáklyát tartván egy fiatalember bábja igyekszik diadalmasan előre. Csak azt tudnánk, miért, hová siet oly öles léptekkel, s miért szorongat a kezében - az elektromosság századában - fáklyát?

Netán ez valami szimbólum lenne? (A testtartás, a mozdulat közvetlen párhuzama a budapesti,Kiss István megformálta, 1919-es plakátról átvett motívumot feldolgozó Tanácsköztársasági Emlékmű). Szokványos elemekből építkezik Gyurcsek Ferenc és Kampis Miklós Szolnok 900 éves jubileumi emlékműve (1975) is. A dombon ma-

Fotó: Tarpai Zoltán

MN
1954 jul. 25

NAPI KRÓNIKA

Megnyílt a Lotz Károly emlékkiállítás

Lotz Károly halálának ötvenedik évfordulója alkalmából szombaton délben az Országos Szépművészeti Múzeum Új Magyar Képtárában emlékkiállítás nyílt a nagy magyar festőművész alkotásaiból. A megnyitó ünnepségen művészeti és társadalmi életünk számos kiváló képviselője, továbbá a budapesti diplomáciai képviseletek több tagja megjelent. Kelló Ferenc, az Országos Szépművészeti Múzeum főigazgatójának üdvözlő szavai után Gerevich László Kossuth-díjas, a művészettörténeti tudományok kandidátusa, a budapesti Történeti Múzeum főigazgatója mondott ünnepi beszédet, majd a megjelentek megtekintették a kiállítást.

— **Elindult első útjára a MESZHART** közelmúltban éjjelnappali, Komárom-nevű legkorszerűbb kivitelben épített vontatóhajója. A Komáromi a Duna felső szakaszára indult a csepeli kikötőből.

— **Korszerűsített kórház épült** Budapesten a Knézits-utcában. Az új kórházban, amelyet előreláthatólag augusztus 20-án adnak át rendeltetésének, 139 korszerűsített csecsemőt lehet elhelyezni.

Megkezdik a népliget—váciúti új trolibuszvonal építését

A napokban új trolibuszvonal építését kezdik meg a fővárosban. Az új vonal, amely Budapest leghosszabb trolibuszvonala lesz, a Népliget külső részétől a Hungária- és a Róbert Károly körúton át a Váci-útig terjed.

Szülés — fáj

A szülési folyamat évezredek óta úgy szerepel a közgondolkodásban, mint az irodalomban és a művészetekben, mint valami elháríthatatlanul, szükségszerűen fájdalmas élmény. És ha történtek is kísérletek szervezetünknek, esőkészítésére, a szülés fájdalmatlanítására, ezek nem ingadták meg az általános nézetet, hanem csak élesebb vonalakkal rajzolták meg az anya fájdalmas, passzív szerepét.

Érdekes tehát, miért lelkesedtek dr. Immanuel Edelmann a „Tagebuch"-ban [illegible] helyszíni közvetítése a párizsi szülőotthonból az anyák ma már tudatosan élik át a legszebb biológiai [illegible] Mi a titka [illegible] fájdalmi szülésnek? Talán valóban [illegible] közhiedelem [illegible] pedig

Vasárnapi Posta

Korai házasság

Kedves asszonyom,

igazi problémákról írjon, szóljon fel múltkori Vasárnapi Postámra írt levelében, az emberek valódi lelki és erkölcsi gondjairól! E tanácsot szívesen megfogadom annál is inkább, mert már az első postával is ez volt a célom és úgy gondolom, hogy két hét előtti — amint félig tréfásan nevezem — szegénylegény-politikai diaimmal sem állok egyedül tanulságok az a levél, amely az [illegible] társ-uram-asszonyom tekintetében vitának, nácsot és szidalmat az Ön levelére válaszoljak [illegible] Azt manapság [illegible] ...ndja ...sa, ...ne, hogy az egyetem kapujából büszke ütés vezet a fiatalok életébe. De nősülni akar azért is, mert a mai fiatalok megszabadultak attól a polgári képmutatástól, amely régebben a későbbi nőtlenül lehetővé tette. A fiatal férfiak húsz évvel ezelőtt is szívesen elvették volna szerelmüket, de az anyagi okok mellett akadályozta őket ebben az erkölcs is, pontosabban a kétféle erkölcs. A fiú udvarolt a leánynak, aki majdan hitvese lesz és utána, esetleg forró fővel és szégyenkezve, vagy esetleg cinikusan és virtust csinálva, lebonyolította a szerelem másik részét. A mai fiataloknak nem kell ez a tudatnasadása szerelem. Akit szeretnek, azzal együtt akarnak élni. Ezért kötnek házasságot.

Korai házasság — ez a mai fiatalok jelszava. Ez a jelszó azonban nem jelenti azt, hogy a fiatalok a házasságot könnyelműen kezelik. Ellenkezőleg, egészségesnek tartják. A városi lakosságot sem lehet egyszerűen egy kalap alá venni. A falusi családok előtt ugyanis körülbelül egyformán késő házasodtak a városi értelmiségiek, polgárok, kispolgárok és a munkások. Egyforma késő, de nem egyforma okból. Az iparmunkások és munkásleányok anyagi okokból nem gondolhattak a házasságra akkor, mikor szívük megszólalt. A polgári rétegeknél ez csak másodsorban játszott szerepet. Az első ok erkölcsi — úgynevezett erkölcsi tényező volt.

A mai általános társadalmi felszínre jelszava problémát, nem is egyet. A Szabad Ifjúság tavaly rendkívül érdekes, sőt izgalmas anketet [illegible]

Folytatódt
a magyar—jug
tárgyalás

Kádár János és *Joszip Broz Tito* szerdán folytatta tárgyalását a karagyorgyevói vadászkastélyban.

A szívélyes és baráti légkörben, a kölcsönös megértés szellemében lezajlott megbeszéléseken Kádár János és Joszip Broz Tito *eszmecserét folytatott a magyar—jugoszláv kapcsolatokról, ezek további sokoldalú erősítésének, valamir bővítésének távlatairól és le hetőségeiről.*

Megállapították, hogy a k ország kapcsolatai sikerese fejlődnek, s *Magyarországna és Jugoszláviának — mint kö szocializmust építő és békéé harcoló szomszédos országna — közös érdekei reális és sz lárd alapot nyújtanak az eg*

Két műszakban!

(Folytatás az 1. oldalról.)

bizonyos alkatrészek legyártásával, hanem mezőgazdasághoz, gépekhez értő szakemberekkel is. Évről évre több száz munkás ül kombájnra, aratógépre, szántó-traktorra, hogy pótolja a termelőszövetkezetek, a falu hiányzó traktorosait. Igy van ez ebben az évben is. Azonban most még több erőre, még több kettős műszakra van szükség, ha előbbre akarunk lépni a terméshozamok növelésében, a termelés fokozásában. És előbbre kell lépnünk. Ipari üzemeink nem zárkóznak el attól, hogy még több traktorossal segítsenek az őszi munkákban. Azonban sok esetben nem tudják, hova küldjék a szakembereket, nem tudják pontosan, mennyi és milyen területhez, gépekhez értő traktorosra van szükség, mert azoktól, akiknek szüksége lenne rá, nem kapnak megfelelő kérelmet, kellő felvilágosítást.

Egymagában véve már ez is furcsa dolog, azonban még furcsább az a bánásmód, amelyben egy-egy gépállomáson az üzemektől, vagy a honvédségtől érkező szakemberek részesülnek. A Miskolci Drótgyárban panaszolták, hogy négy traktorosuk otthagyta az Alsózsolcai Gépállomást, mert nem kapott munkát! A tiszaladányi Magyar Róna Termelőszövetkezetben viszont aratási időben azt panaszolták, hogy a két műszak alatt általában kevesebb a gépek teljesítménye, mint az egy, vagy a nyújtott műszak alatt, mert a gépállomás traktorosai nem egyeznek meg a segítségükre érkező szakemberekkel. Nem akarják átadni a gépet, vitatkoznak; kit, milyen terület illet a végzett munkából, sőt előfordul, hogy csepülik a második műszakban végzett munkát okkal, oktalanul. Más helyen viszont az ellátásról, a gondoskodásról panaszkodnak az üzemből érkezett traktorosok. Nem mindenütt törődnek velük. Érthetetlen, elgondolkodtató esetek ezek. A gépállomásoknak, a falunak, a termelőszövetkezeteknek dolgoznak, illetve több helyen csak dolgoznának, becsülettel, családjuktól, otthonuktól távol az üzemek küldöttei és nem köszönetet, nem elismerést kapnak, hanem átnéznek rajtuk, akadályozzák, hogy segíthessenek. — Úgy gondoljuk, nyugodtan ki lehet mondani: akik így cselekszenek, nem boldogulásunkat szolgálják, és minden eszközzel meg kell akadályoznunk, hogy hasonló esetek bárhol, bármikor megismétlődhessenek.

A kettős műszakban dolgozó gépek számának növeléséhez persze van még más, kiaknázatlan lehetőség is, és ez elsősorban a járások vezetőin múlik. A sátoraljaújhelyi járás területén például több mint száz traktor szánt két műszakban és számuk napról napra nő, mert a járás vezetőinek kezdeményezésére és segítségével minden községben, minden kisebb vállalatnál megnézték, megkérdezték: van-e traktorhoz, szántáshoz értő ember. És volt, van, találnak még ma is. Csak legyen aki keressen, legyen aki igazán szívén viselje az őszi mezőgazdasági munkák ügyét, s meg is tegye érte mindazt, ami nem csupán hivatásbeli, hanem emberi kötelessége is!

Barcsa Sándor

Regős Sándor:

Százhuszonöt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Kamocsai István

SEP 12

1021

Emlékek fölött őrködik

Ez a monumentális szobor Bélapátfalva főterén áll, közvetlenül az út szélén. Kamocsai István szobrászművész hatalmas alkotása, melyről az 1919-es harcokra való, kegyeletteljes megemlékezés közben, vasárnap hullt le a lepel.

A régi harcok és a felejthetetlen hősök emlékére állított szobor ünnepélyes felavatására diósgyőriek is érkeztek, köztük idős veteránok, s fiatalok, a bélapátfalvi csatában elesett hősök unokái. Eljöttek, hogy leróják kegyeletüket és emlékezzenek.

...A csehek csaknem körülfogták a dombot. Az út csak Mikófalva felé szabad. De meddig?... A vöröskatonák ezren voltak, négyezerrel szemben, ágyúk ellen golyószórókkal, de a kis csapatot fűtötte a lélkesedés, az igaz ügybe vetett hit. S támadtak. Mikófalva felé törtek át. Ötvenhatan azonban ottmaradtak. Ötvenhat diósgyőri és bélapátfalvi dolgozó életét áldozta a Tanácsköztársaságért. Itt esett el Gyenge Károly veterán, rendőrfőhadnagy öccse, Gyula is. A régi harcosok közül sokan ma is élnek, s most ők is elmentek Bélapátfalvára, a nagy ütközetre és elesett elvtársaikra emlékezni. Itt harcolt Pavlánszky János, Gyenge Károly, Molnár István, Bubrovszky Károly. Hármas sorban álltak díszőrséget a hatalmas szobor előtt.

S nem messze a szobortól, a bélapátfalvi temetőben ötvenhat hős pihen. Az egykori harcostársak, s az emléküket ápoló unokák és mai fiatalok a kegyelet és a megemlékezés virágaival borították el vasárnap e sírokat.

1966 JÚN 5
1021

SZOT-díjasok műhelyében

Vallomás korunkról, korunk emberének

Alkotóműhelye közel a város szívéhez, a Százados úti művésztelepen van. Ott születnek művészi látomásai, amelyek keze nyomán alakot öltenek, hogy azután tereken, parkokban legyen közkincs a művészi szép.

De mielőtt utcára lépne a szobor, *Kamotsay István* művészi alkotásának még egy műhelyen keresztül kell mennie, ahol szorgos kezek fémbe, bronzba öntik, vagy a domborított lemezeket összefogó hegesztés varratait tüntetik el.

Itt találom a művészt, éppen az utolsó simításokat ellenőrzi egyik legújabb munkáján, Az úszó nő-n. A BVSC szőnyi úti sporttelepe már várja, az úszómedence mellett állítják fel.

Bent a műhelyben a csiszológépek zajától nehéz a szót érteni, a szép májusi verőfényben az udvar egyik szegletében telepszünk le.

— Az úszó nő társadalmi szerződés keretében született meg. A „házastárs" a vasutas szakszervezet volt. Az ismeretség úgy jött létre, hogy egyik kollégámmal baráti meghívásnak eleget téve látogattunk el a Landler Jenő Járműjavítóba. A barátságos fogadtatás őszintén jólesett. Azzal igyekeztük meghálálni, hogy a személyes ismeretség mellett helyben egy kis kiállítással is bemutatkoztunk.

Ennek a művészi bemutatkozásnak sikere lett. A szakszervezet vásárolt is a kiállított anyagból. Majd megállapodást kötöttek, amelynek alapja a művészi munka volt. Az elképzelést a művész mint alkotó, a szakszervezet pedig mint megrendelő közösen alakították ki. Amíg a munka készült a szerződés szerint havonta összeget utalt ki a társadalmi mecénás.

— Nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonítok az effajta szerződések széles körben való elterjedésének. Nagyon sok művész számára teremtene ez megnyugtató megélhetési alapot. De legfőképpen azért, mert ily módon a művész közvetlen kapcsolatba kerül a rendelővel, nemcsak más szervek áttételein keresztül. Ilyen formán a művész számolhat a meglevő igénnyel. Nem mintha mindig a megrendelőnek volna igaza. De amióta világ a világ, a pénzt adó mecénás és a művész a készülő mű tervét közösen igyekszik kialakítani. Így, nem elszakadva a közösségtől, hanem a valóságban élve dolgozik az alkotó.

Kamotsay István művészi magatartásának jellemzője mindig az volt, hogy alkotásai mellett minden eszközzel igyekezett a képzőművészeti kultúrát terjeszteni. Pályáján Hódmezővásárhely indította el. A művészi hagyományokkal gazdag város levegőjét hozta magával Budapestre is. A művészet szenvedélyes igehirdetője élőszóval is, amikor csak alkalma nyílik rá.

— Nem hiszem, hogy akadna művész, aki elzárkózna, ha felkérik társadalmi vezetésre, vagy ha bekopogtatnak ajtaján műtermi látogatásra. Mikor a Landler Jenő be ellátogattunk, beválasztottak tagnak az egyik szocialista brigádba. Meghívtam a tagokat hozzám. Szívesen jöttek. Több alkalommal is. Előbb csak a technikai kérdések érdekelték őket, de azután szóba kerültek az alkotás szellemi vonatkozásai is. Igen nagy jelentőséget tulajdonítok annak, hogy a művész — ha teheti — maga valljon művészi szándékairól és a közönség annak ismeretében bírálja el, hogy mennyiben sikerült azt megvalósítani.

Szavaiból nyilvánvalóvá válik, hogy az idén kapott SZOT-díj milyenfajta művészi szemléletet kívánt jutalmazni. Miközben új terveiről beszél — többek közt a hódmezővásárhelyi gimnáziumba szánt ivókútról — világosan kirajzolódik, hogy korunkról, korunk emberének akar vallani, megmintázva a jelen szellemi és értelmi arculatát.

Ez pedig minden időben a legizgalmasabb művészi feladat.

Szombathelyi Ervin

hogy befejezték a
keztek Puskásék. Solti édeskés, túlzó
asággal fogadta őket. Hajszálon mú-
ogy nem szónokolt. Puskásné hűtötte le
mát. Társasági dámát várt a főosztály-
feleségében, s egy teljesen más típusú,
őben fiatalos megjelenésű asszonnyal
emben. Nem volt kirúzsozva a szája, se
a körme, s oly erélyesen húzta vissza
, hogy Solti nyomban megértette, tilta-
kézcsók ellen.
ndégeket a legkényelmesebb fotelokba
, s közel az erkélyhez, hogy élvezhes-
kilátást is.
sakugyan bámulatos világ lett a Való-
— mondta Puskás. — Nem győztük bá-
Szinte minden ház előtt, minden sar-
negálltunk. Külön gyönyörködtünk a
ózásban.
rülök, hogy nem okoztam csalódást —
lkedett Solti.
n meg hiába próbáltam tájékozódni,
ikerült — vetette közbe Puskásné. —
ikor ide jártunk korcsolyázni, de most
bírnám megmutatni, merre is volt az
ó, amelyiknek a befagyását minden té-
elmetlenül lestük.
alán itt laktatok, drágám, a régi tele-
— húzta el a száját Soltiné finnyásan.
rról még nem hallottam, hogy itt tó is
sak arról, hogy a fővárosi alvilág rész-
tanyázott. Ha valahol bűntény történt,
dig razzia volt — adta a jól értesültet
e a tó, se az alvilág nem egészen igaz
tett Puskás.

oskodott Solti. — Mi igazán tud-
juk, milyen rendszert törtünk szét ebben az
országban, és milyen újat, szebbet és jobbat
teremtünk a régi igazságtalan helyett.

Puskás elmosolyodott és összenézett a fele-
ségével. Solti észrevette és megijedt. Talán
rosszul fejezte ki magát? Kijavítja...

— Amíg élek, én se felejtem el a harmin-
cas évek kezdetét. Szörnyű idők voltak, ké-
rem!... Például bajuszt növesztettem, hogy
kevesebb borotvapengét kelljen használnom.
Minden fillérnek helye volt. Gondolom, Pus-
kás elvtársam, te is hasonló gondokkal küsz-
ködtél.

— Nem tudom, majd elbírálod... Én azok-
ban az években gyalog jártam be Soroksárról
a szakszervezet délelőtti munkásközvetíté-
seire. Több mint két óra be, s még több vissza,
mert a fáradtságtól visszafelé már lassabban
mentem. Tavasztól őszig, hogy a cipőmet kí-
méljem, az út Soroksár és Népliget közötti
szakaszán oda-vissza mezítláb. Itt a katona-
réten volt a mennyország, mert itt puha fű-
ben mehettem, s talán éppen ezen a részen,
ahol ez a ház áll, szoktam egy kicsit megpi-
henni. Itt volt az út fele.

Solti agyába beleragadt a mezítláb. Csak
úgy látta a főosztályvezetőt. Kiábrándultan
hümmögött. S a felesége is mintha karót nyelt
volna, oly merev tartásban bámulta a vendé-
geket.

— Ha mi itt laknánk, ahányszor kitekinte-
nék az ablakon, mindig eszembe jutnának a
régi keservek — révedezett Puskás, és mo-
solygott.

— A mezítláb, ugye?... Meg a patkányok,

Székely Dezső:

Ők fú

Álmomban
— s fölébr
S mintha
zenélni kezd az almafa.

Mintha tündéri zenekarok
rejtőznének a lomb között,
zenél a kert, a hangok árja
az ég szirtjéig felszökött

s a szeleket is elsodorja,
úgy hullámzik e muzsika.
Bűvölő hangok tengerében,
mint árboc, áll az almafa.

A fül, mintha mély meder lenne,
fogvatartja e muzsikát.
Higgyétek el, ha fáradt lennék,
ez a zene vinne tovább.

Míg indulok a vilamoshoz,
a szálló időt kérlelem:
Kísérjen tovább ez a reggel
végig az egész életen.

Ha eszméletem tükreiben
nem lesz se arc, se lomb, se ég,
— ha haldoklom is, ők fújják majd:
csizek, ri-ők és ciregék.

1021

Két népművelő művész műteremből

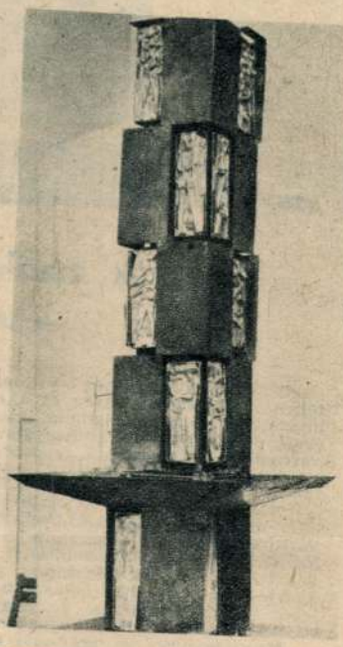

Kamotsay István szobrászművész két alkotása: fönt önarcmását mintázza, jobbra: a Hódmezővásárhelyen felállítandó kútjának terve (Zilahy István felv.) — Alsó képünk Berényi Ferenc szolnoki műterméből való: Kubikusok (monotípia)

Külső és belső normák szerint

Bármilyen értékes egy terv, igazi értelmet akkor kap, ha a napi munka szintjéig lebontva valóságos. Ha magukénak vallják mindazok, akiken megvalósulása múlik. Itt kap egyre erősebb hangsúlyt a demokratizmus a vállalatok életében, mely az önállósuló vezetés állandó forrása. Erről beszélgetünk Komár György elvtárssal, a Képzőművészeti Kivitelező és Iparvállalat szakszervezeti bizottságának titkárával, a február 28-i termelési tanácskozás után. Hogy a tanácskozáson felmerült problémák konkrét keretet kapjanak, mutassuk be magát a vállalatot néhány jellemző számadat tükrében:

— Háromszáz munkásunk van. Évente 100 bronz, illetve kőbe faragott köztéri szobor kerül kivitelezésre nálunk 7 millió forint értékben. Kelléküzemünk különböző festékekből és vászonalapozásból 4 millió, stúdiónk modellekből, díszítőszobrászati és díszítőfestészeti munkából évi 9 millió forintot forgalmaz. Évi termelési tervünk 20 millió forint. 27 munkabrigádunkból tizenkettő szocialista brigád, ami azt jelenti, hogy a munkások 50 százaléka, tehát minden második dolgozónk szocialista brigádtag, 9 tagú szakszervezeti bizottságunk 20 bizalmi közreműködésével 270 tagot számláló alapszerv munkáját fogja össze.

— Leghangsúlyosabban a munkafegyelem kérdése vetődött fel, s aminek leginkább örülhetünk, maguk a dolgozók vetették fel. Bátran és becsületes nyíltsággal önmagukat illetően csakúgy, mint a vezetésre vonatkozóan. Elmondották, hogy a munkaellátottság nem egyenletes, különösen a kerámia- és kelléküzemben, ki kell küszöbölni a kampányszerűséget, mert az jelentős oka a fegyelem fellazulásának. Beszéltek arról, hogy az építési és javítási munkák tervszerűtlenek, sokszor unpraktikusak. (Költséges vakolási munkák mellett a tető változatlanul becsorog!) Javult a társadalmi tulajdon védelme, főleg a szállító csoport munkájában mérhetően, és csökkent a balesetek száma, ugyanakkor lassult a szocialista brigádok fejlődése.

— Hasonlóan kemények voltak a maguk megítélésében is. Elmondották, hogy a kelléküzemben jelentős, a munkát kicsinyességekkel akadályozó ellentétek vannak, gyakori a fegyelmezetlenség. Beszéltek arról, hogy a kőszobrászok fiatalítása nemcsak előnyökkel jár együtt, mivel még nem érték el az idősebb szakmunkások színvonalát, hátrányai is vannak. Azt sem haligatták el, hogy a sütői bányában nagy arányú a kőcsorbulás, melynek csak részben oka a munkasürgetés, nagyrészben munkafegyelmi kérdés.

— Szenvedélyes volt a vita a szocialista brigádok értékelése körül is. Vermes elvtársnő két brigádot bronzkoszorús kitüntetésre terjesztett elő, két brigádot oklevélre és 1000 forintos pénzjutalomra, az elhelyező csoportot versenyzászlóra és 500 forintos pénzjutalomra. Ugyanakkor két brigád értékelését elhalasztották, másik kettőt pedig feloszlatásra javasolt a vezetés. A vita ezen a ponton vált igazán élessé.

Az előző beszélgetések során úgy láttuk, hogy a nagy számú és jó eredményt felmutató szocialista brigádok alakítják az egész vállalatra érvényes jó munkaszellemet. Mi az oka a lanyhulásnak?

— A szocialista brigádtagság követelményeinek megfelelni nem könnyű — válaszolja Vermes elvtársnő. Szocialista módon dolgozni, művelődni, éini — ez nem kampányteljesítmény, hanem következetesen formált emberi magatartás. Az élet, a munkakövetelmények differenciáltsága emeli egyre magasabbra a mércét. S ha nem akarjuk, hogy a mozgalom formális legyen, számon is kell kérnünk. Itt a normák nemcsak külső, számokban kifejezhető mértéket jelentenek, hanem belső, erkölcsi értékrendet. Tudjuk, hogy nem könnyű nap mint nap ehhez mérni magunkat, minden tettünket, de e nélkül értelmetlen lenne.

— Több segítséget várunk a művészeti szakszervezeti mozgalomtól is a szocialista brigádmozgalomhoz — mondja Komár elvtárs. Nehezményezzük, hogy a kiváló vállalat cím elnyerésének feltételeit megszabva, nem kérdezik meg a vállalatokat is, mert így a követelmények irreálisak ha a sajátos adottságokat nem veszik eléggé figyelembe. Mint most is, amikor dolgozóink elérhetetlennek látván a célt, érezhetően kedvüket vesztették.

Egy termelési tanácskozás a vállalat magánügye — gondolnánk. Mégkevésbé lenne közügy, ha csupán a vezetés és a dolgozók formális találkozását jelentené. Csak annyit, hogy a határidő napló egy dátumát letudják vele. Előterjesztik a tervet és az emberek elfogadják. Itt többről van szó! Tanácskozásról a szó lényegi értelmében, olyan dinamikus viták-ról, melyben a felek szenvedéllyel vesznek részt, közük van hozzá. Ezért érdemes beszélni róla.

SZABÓ ÉVA

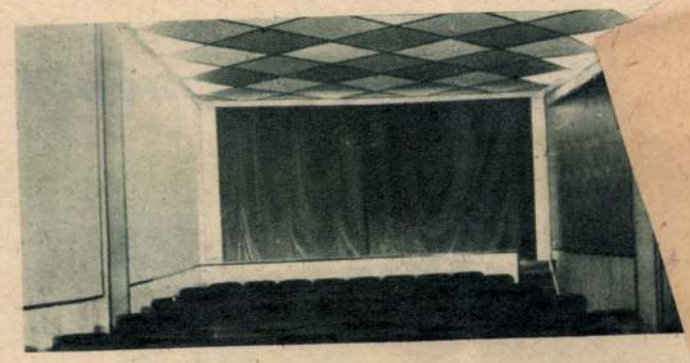

Városaink mozihálózat-fejlesztésének lehetőségei

A televízió elterjedése, valamint az egyéb jól ismert okok következtében a mozilátogatottság csökkenő hatása városainkban a legintenzívebb. Ha figyelemmel kísérjük az ország mozilátogatottságának évről évre csökkenő tendenciáját, láthatjuk, hogy ennek jelentős része városaink látogatottsági eredményénél jelentkezik.

A látogatottság alakulásánál jelentős szerepet játszik az a körülmény, hogy városaink a fejlesztés következtében területileg megnövekedtek, új városrészek keletkeztek, sok esetben távol a régi belvárostól, ahol mozijaink általában üzemelnek. A korszerű, valóban kulturált új városrészekkel párhuzamosan nem történt gondoskodás új művelődési házak, mozik létesítéséről. Ez a gyakorlatban azt is jelenti, hogy az itt lakó emberek kényelmes, jól berendezett, többségükben televízióval is felszerelt lakásaikból talán még elmennének a közelükben levő, kulturált moziba, de nagyon ritkán látogatják a lakóhelyüktől távollevő, esetleg korszerűtlen, kényelmetlen filmszínházat.

Mozitelepítési politikánknál ezt a körülményt sokkal jobban figyelembe kell venni a jövőben, és népgazdasági, valamint a helyi erőforrások egyesítésével a következő ötéves tervben alapvetően előbbre kell jutnunk. Véleményem szerint a nagy befogadóképességű filmszínházak helyett a kisebb befogadóképességű, területileg megfelelően elosztott több mozi létesítése válik szükségessé, amelyek esetleg a művelődési házakban komplex módon, sokrétűen szolgálják az itt élő lakosság kulturális ellátottságát.

A magyar moziszakmának alapvető feladata, hogy újszerű megoldásokkal keltse fel az emberek figyelmét, és legalább stabilizálja a jelenlegi látogatottságot. Mozilátogató közönségünk sokrétű, bonyolult összetételű, de mégis egyre inkább igényesedik és differenciálódik. Az az elsődleges feladatunk, hogy az igazi filmkultúra szeretetére neveljük az embereket, és ki is elégítsük az igényeket. Ma még nincs túlsúlyban a magas művészi értékű filmeket igénylők tábora, de számuk már egyre növekszik. Ilyen meggondolások alapján született meg az ország első művészmozija Debrecenben. Ezt a különleges rendeltetésű mozit a város központjában egy művelődési házból alakítottuk át, és igényes rekonstrukcióval tettük alkalmassá moziüzemeltetésre. Hetenként négy napot játszik, napi három előadással, és befogadóképessége 134 fő. A művészmozi létrehozásánál az volt az elsődleges célunk, hogy ebben kizárólag magas művészi értékű, valóban igényes játék- és kisfilmsorozatokat mutassunk be megfelelő tematikai sorrendben. A közönség rendszerint a siker alapján szokta minősíteni a filmeket. Valójában sokkal szélesebb a skála, hiszen gyakran előfordul, hogy rendkívül értékes alkotások csak gyér visszhangra találnak, és nagyhatású filmek részvétlenség miatt hamar lekerülnek a műsorról.

A művészmozi olyan filmeket iktatott műsorára, amelyek az utóbbi idők legrangosabb alkotásai, de ugyanakkor a mondanivaló bonyolultsága, a forma újszerűsége, a kifejező eszközök modernsége miatt csupán viszonylag szűk körben váltak elfogadottá. Ez a mozi rehabilitálni is szeretné ezeket a műveket. A mozi a Filmtudományi Intézet filmjeit is bemutatja, amennyiben azok tematikailag alkalmasak a mozi műsorára. Február hónapban az 1965. év magyar kisfilmjeit mutattuk be, majd a Kopár sziget, a Pogányok ideje, A hosszútávfutó magányossága, a Szenvedés, valamint Eisenstein világhírű filmjét, a Rettegett Ivánt mutattuk be. Az országos bemutató előtt került a mozi műsorára Antonioni Vörös sivatag-ja is. A rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján a mozi forgalmi eredményei február hónapban: 5200 fő látogató, több mint 90%-os látogatottsági kihasználtság.

Március hónapban kerülnek a mozi műsorára az utóbbi években előretört és a világ filmművészetében előkelő helyet elfoglaló lengyel „új hullám" immár történeti értékű alkotásai: Hamu és gyémánt, Máter Johanna, Egy nő a hajón, Kés a vízben című filmek. Áprilisban a néma film történetéből álló filmsorozat kerül bemutatásra.

A mozi létrehozásánál messzemenően törekedtünk a komplex lehetőségek kihasználására. Az előcsarnokban színvonalas, filmművészeti kiállításokat rendeztünk, és tartunk nyitva jelenleg is a legfontosabb filmek anyagából. Ugyanitt filmművészeti tárgyú könyveket, a Filmtudományi Intézet kiadványait és egyéb a filmkultúrával kapcsolatos folyóiratokat is igénybevehetnek a mozilátogatók. A tájékoztatást az esetenkénti film előtti bevezetők, viták, a mozi igényes műsorfüzetei adják. A kiállítási és egyéb reklámanyagok számára külön tervezett reklámobjektumok állnak rendelkezésre. A művészmozit Debrecenben valamennyi filmrendezvényünk központjává akarjuk kiépíteni. Elsősorban ankétokra, nézőkonferenciák megtartására gondoltunk, és a magyar filmek esetében — az alkotók közreműködésére is számítunk. Az a törekvésünk, hogy a művészmozi valóban a szocialista filmkultúra otthonává váljék.

HANESCH LÁSZLÓ,
a Hajdú-Bihar megyei Moziüzemi Vállalat igazgatója

1966 APR 7
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Pelöfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Szocialista Művészetért

...zemle is?
...még egy kérdés:
...a cikket megírjam?
...nogy mindjárt a végén kezd
kentett írásra. Sok tapasztalato
való nem kevés találkozások sora
badegyetemen, klubokban, művel
magyarul beszélő filmek látoga
mind-mind bizonyítja, hogy a néz
szereti a szinkronizált filmek
vidéken egyaránt.

Hadd szóljak itt a szinkronizá
kély számú ellenzőiről is
Egyik része, mert kiválóan tud a
ciául, vagy olaszul, vagy németül
nyelven élvezni a filmet. Nos, vol
mozi, külön e célra üzemeltetve
e jogosnak tűnő kívánságokat. O
látogatták, hogy le kellett állítani
Egy másik — ugyancsak kis léts
sznobok. (Ez a műfaj angol
találkozhatunk vele az angol iro
az előítéleteknek behódoló, úrh
nagyképű, nyegle, előkelősködő
evvel a fogalommal. Persze, az i
rázol ilyen típust, mert van.)
kevesebbet — az egész világon ta
is akad. Úgy hiszem, ezek után
nősebb magyarázatra, hogy a szno
ellenes? (Végül találkoztunk szín
1956 november—decemberében, ké
forradalmi tendenciaként. Egyesek
vánták átvenni a stúdiót, mondv
1—2 külföldi film magyarítása.)

Így sorakoznak hát mondaniv
szinkronizálás politikai—művészi—
Politikai feladat, mint mind
nevelését szolgálja. Nincs még eg
amely csak megközelítően anny
meg, mint a film. Szinte már
amikor a mozik és a tv nézői h
évi 400 millió nézőt jelentenek. M
szet nevel, szebbé, jobbá, okosabb
Mindegy-e vajon, hogy az idege
ismerő, gyorsabban-lassabban olva
művészet alkotásait „csonkán" k
csonkán kapják, ha feliratozva
a filmet. A felirat csupán mank
értéshez. Még a leggyorsabban
elvész a kép, a színészi játék
vételének lehetősége, mert agyunk
idejűleg kapott sok benyomást és
Ha a filmművészet fontos alko
bizonyos hányada kerül tudatu
csökken a mű hatása. A hangos
ennek ötletessége, humora, drámai
színe, tehát a mondanivaló teljes
tehát nem is nevelhet megfelelők
csak a 25 betűs feliratokat kapja
azt is hozzáteszem, hogy a közé
képernyőjén megjelenő filmek fel
vezhetetlenek, világos a szinkron
sége.

E néhány szűkszavú érv is (gon
a szinkronizálás politikai fontosság
munkra közömbös, hogy a halad
szocialista alkotások teljességükk
nyörködtessenek, neveljenek.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kamocsai István

MAGYAR NEMZET

1963 SZEP 13.

A kapuvári művelődési otthon elé elkészült Kamocsai István szobrászművész másfélszeres életnagyságú »Hárfázó nő« fém-plasztikája.

♀

[illegible]

Képek

			ára	*P*
1.	Angermann Erzsébet	Leányfej	v.	200
2.		Szent János	fa.	40
3.	Ásvány György	Tájkép	v.	150
4.	Balla Irocska	Madárka	v.	100
5.	Bakky Sándor	Szántóföld	o.	350
6.		Halak	o.	350
7.	Barnáné K. Mária	Munka az Epresben	o.	400
8.	Bán Ferenc	Balatonfüredi ház rajz		250
9.		Balogi kastély	v.	150
10.		Dunapart		150
11.		Kikötő	t.	550
12.	Bíró Antal	Népliget	o.	350
13.		Önarckép	o.	500
14.		Utászház	o.	400
15.	Bizse János	Hubertus püspök	t.	850
16.		Fűzfasor	v.	320
17.		Akt a műteremben	o.	850
18.	Bod László	Aratás	p.	100
19.		Pirosruhás lány	v.	180
20.	Breuer István	Harmatos reggel	v.	180
21.		Tihanyi kép	v.	120
22.	Buda János	Külváros	o.	250
23.		Ősz	o.	350
24.	Csikós Miklós	Tanya	o.	500
25.		Tisza	o.	750
26.		Alkonyat	o.	750
27.	Cziráki Lajos	Aratás után	o.	350
28.		Dunántúli táj	o.	460
29.		Kompozició	o.	650
30.	Dénes János	Csendélet	v.	250
31.		Árnyékban	v.	350
32.		Leány	v.	350
33.		Hegyoldal	v.	250
34.	Drócsay Imre	Falurészlet	o.	350
35.		Halászbárkák	v.	120
36.	Ebergényi Amadil	Nagybánya	o.	450
37.		Pihenő	o.	550
38.	Eigel István	Önarckép	p.	—
39.	Erdey Sándor	Csendélet	o.	250
40.	Erdős Tibor	Leányfej	o.	350
41.		Leány	o.	250
42.		Angyali üdvözlet	fa.	50
43.	Erdős Tibor	Herodes	fa.	50
44.		Ősz	rk.	60
45.		Gyermek-Jézus	fa.	50
46.		Falu	rk.	50
47.	Farkas András	Nyár	o.	800
48.		Tehenek	o.	800
49.		Mosónő	tus	250
50.		Magvető	tus	250
51.		Templom	v.	200
52.		Balogi délután	v.	200
53.	Farkas Lajos	Október	o.	950
54.	Fiedler Ferenc	Akt	o.	750
55.		Gyerekek	o.	850
56.		Dunai táj	o.	350
57.		Téli táj sízőkkel	p.	350
58.		Kompozició	v.	250
59.	Földes Péter	Két ember	o.	650
60.		Modell	o.	650
61.	Győri Elek	Téli temetés	o.	3000
62.		Búzahordás	o.	850
63.	Halász Szabó Sándor	Hordás	o.	750
64.		Szikhát	o.	650
65.	Hantai Simon	Jordán	o.	550
66.		Lázálom	v.	120
67.		Ülő alak	v.	150
68.		Tenyeres talpas	v.	150
69.		Leányka	tus	120
70.	Hargittai Pál	Miskolci táj	t.	180
70.	Hetey László	Leányka mosdóval	o.	1150
71.		Gyümölcsös	v.	—
72.	Horgonyi Ágoston	Bányácska	v.	150
73.	Hosszú Kovács	Felvidéki asszony	t.	350
74.		Esti akt	tus	160
75.	Joachim Attila	Elment	o.	350
76.	Kaldrovits Irén	Kedveske	v.	120
77.	Kamotsay István	Eső előtt	o.	350
78.	Kapicz Margit	Ősszel	v.	250
79.		Ipolyrészlet	v.	250
80.		Öreg ház	v.	250
81.	Kákonyi István	Őszi hangulat	o.	850
82.		Zazarmeder	o.	650
83.		Fahordó gyerekek		450
84.		Alkonyat	v.	430
85.	Keszi Harmath András	Dunapart	k.	50
86.		Sarokház	o.	280
87.	Kiss László Pál	Festő a ligetben	v.	250
88.	Kocsis Árpád	Őszi táj	v.	300
89.		Nagybánya	v,	300
90.	Koleszarova Mitya	Lovas	o.	850
91.	Kovács Béla	Két fa	o.	—
92.		Avasi táj	p.	350
93.		Nő bundában	v.	220
94.	Krol Krisztina	Virágok	o.	—
95.	Lukács Ágnes	Budai kémények	o.	550
96.		Csendes váradi utca	o.	550
97.	Mohácsi Ferenc	Cigánylány	o.	350
98.		Padon	o.	220
99.	Moldován István	Öregasszony	o.	550
100.		Hid	o.	800
101.		Napsütés	o.	650
102.		Borus idő	o.	900
103.		Önarckép kalappal		800
104.		Görbe utca	o.	—
105.	Móricz Sándor	Ruszek utca	A.	250
106.		Flox	v.	320
107.	Nagy János	Padon	o.	750
108.		Hangulat késő délután	o.	650
109.	Nagy Katalin	Almák	v.	350
110.	Niemczuk Ádám	Tájkép	v.	350
111.	Nónay Pál	Hídláb	v.	—
112.		Híd	v.	—
113.		Tanulmány	o.	—
114.	Orbán Gyula	Csendélet	o.	850
115.	Patay Mihály	Epreskert	v.	160
116.	Pataki Ferenc	Epreskert	o.	550
117.		Vásár	o.	450
118.		Kertben	o.	550
119.	Percz János	Károlyi kertben	v.	280
120.		Télen ugyanott	v.	150
121.	Popper Erzsébet	Háztetők	p.	220
122.	Pongrácz Antal	Várakozók	o.	450
123.	Puxbaum Jenő	Szt. Tamási táj	o.	450
124.	Rácz László	Csendélet	o.	750
125.	Reigl Judit	Balogi füzek	o.	—
126.		Halászbárka	v.	250
127.		Füred felett	v.	280
128.	Rózsa György	Pályaudvar	t.	230
129.		Kék kanyar	v.	180
130.		Mussolini tér	v.	180

131.	Ruisz György	Cigánygyerek o.	520
132.		Aratás p.	220
133.		Sakkozók p.	320
134.	Schéner Mihály	Önarckép o.	450
135.		Tavaszi táj o.	550
136.	Schulhoff Rózsi	Műteremsarok v.	200
137.	Simó Lajos	Szegény asszony o	850
138.		Kompozició v.	1000
139.		Tollrajz	800
140.		Kompozició v.	1000
141.		Esőben hazafelé v.	350
142.		Téren v.	300
143.		Hazafelé v.	350
144.	Soltra Elemér	Ülő nő o.	750
145.	Spolarich Edit	Cyklamen v.	80
146.		Dahlia v.	120
147.	Szilvássy Simon Margit	Borsafüredi nap t.	550
148.		Vándorcirkusz t.	450
149.		Két fa t.	550
150.	Szilvásy Pál	Mosó asszony v.	220
151.	Takács Gyula	Eső után v.	280
152.	Tar László	Mezei virágok v.	170
153.	Tódor László	Havasi hajnal v.	320
154.		Erdő v.	250
156.	Tóth Ferenc	Hóhányók szén	150
157.	Uhrig Zsigmond	Téli táj Alagon p.	770
158.		Női arckép p.	770
159.		Duna Szt. Endrénél o.	770
160.	Vörös László	Elhagyott pad v.	350
161.	Vuics István	Rét o.	850
162.		Hegyalja o.	450
163.	Zugor Sándor	Alkonyati fények v.	250
164.		grafikák, rajzok a) c) d)	200
		b)	60
165.		Tünődés rajz	200
166.		Bőhm bácsi tus	250
167.		Fa rajz	100
168.		a) Hugom b) Önarckép	—

Szobrok

169.	Berky Nándor	Magyar tánc g.	450
170.		Utas g.	450
171.	Borhegyi Rudolf	Székely paraszt t.	300
172.	Füzér Erzsébet	Fej m.	350
173.		Fej b.	160

174.	Gách György	Ülő gyermek fémből	3000
175.	Kamotsay István	Öregember g.	650
176.	Kallós Elek	Svanholm Set g.	650
177.	Mészáros Károly	Pieta g.	300
178.	Palotay Gyula	Öregasszony t.	600
179.		Portrait g.	650
180.		Bánat t.	400
181.	Tóth István	Leány madárral g.	450
182.	Uitz László	Vágy g.	650
183.	Vanya Géza György	Erzsi g.	220

F. k.: Hantai Simon

TÁRGYMUTATÓ

Az
Országos Magyar Királyi
Képzőművészeti Főiskola
Ifjúsági Körének
KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁSÁHOZ
1943

Kirimi

Kamotsai István

Szod. Ujság, 1953. apr. 9. 8. old.

Ramotsay István szobrász

Szabad Művészet. 1950 IV. 369-375

Pogány Ö. Gábor: Az I. Magyar Képzőművészeti Riállítás szobrászati anyaga

Kamotsay István szobrász.

Uj Világ.1954. 40.sz. okt.7. 2.l.

Kirimi

Kamotsay István szobrász

Művelt Nép, 1954. febr. 2. 17. old.

Kitrimi

Hódmezővásárhelyi szosjet
emlékmű.
(Kamotsai István szobra.)

Szod. Ujság, 1953. apr. 9. 8. old.

Plasztika.

" A felszabaditó szovjet katona "

bronzszobor Kamotsay müve.

Uj Világ.1954.40.sz.okt.7. 2.l.

Kirimi

Vivó.

(Kamotsai Istvánné szobra.)

Szodalmi Ujság, 1953. ápr. 9. 8. old.

Kiszimi

Szovjet katona
(Kamotsay István szobrász alkotása)

Művelt Nép, 1954. febr. 2. 17. old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kamotsay István

LOBOGÓ

1964 SZEP 2

1021

KAMOTSAY ISTVÁN szobrászművész 3 méteres ülő nőt mintáz az Újpesti Gyógyszeripari Kutató Intézet belső udvarán épülő vízmedencéhez. A képen: a művész agyagból mintázza a szobrot

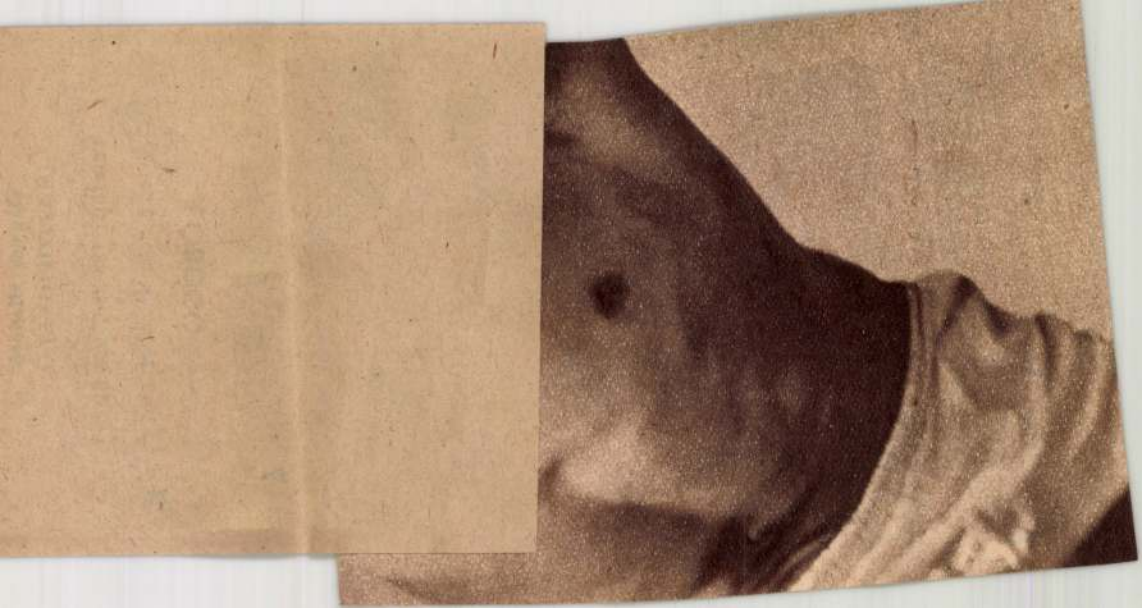

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉS ÁRA: Hétköznap szavanként 2 forint
Vasárnap szavanként 3 forint
Az első szó két szónak számít

HIRDETÉSEKET FELVESZ: Népszava kiadóhivatal
Budapest VII., Rákóczi út 54 és a Magyar Hirdető Vállalat irodái

Az apróhirdetés ára feladható postautalványon, vagy a postán kapható bianco csekken. Csekkszámla számunk: 75 915 001—8.

ÁLLÁS

Esztergályosokat, marósokat, vésősöket, lakatosokat és segédmunkásokat felvesz a Szállítóberendezések Gyára, Bp., III. Szentendrei út 2—17. Rómaifürdő megállótól 2 perc.

É. M. 41. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLL. Budapest, V. József Attila u. 18

FELVESZ

olyan Budapesten, illetve környéken lakó

KŐMŰVES ipari tanulókat,

akik mindennap hazajárhatnak, továbbá az MTH intézet részére

FELVESZ

BENTLAKÁSOS KŐMŰVES ipari tanulókat

Hűtőgépgyár azonnali belépésre keres gyakorlott csúcsesztergályosokat. Bérezés megállapodás szerint. Cím: Bp., XIII. Lőportár u. 9—13.

É. M. 21. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT Budapest, V. Apáczai Csere János utca 7

kétévi időtartamra szerződtet

KŐMŰVES és ÁCS ipari tanulókat

Jelentkezni lehet: 14—17 éves korig — írásban vagy személyesen a munkaügyi osztályon azoknak, akik a 8 általános iskolát eredményesen elvégezték

Műszerész, lakatos, villanyszerelő szakmunkásokat felvesz a Fővárosi Gázművek óbudai gyárrészlegéhez. Jelentkezés az óbudai munkaügyi csoportnál, III., Homokos dűlő (Aquincum).

Bádogos, festő-mázoló, kovács, lakatos, villanyszerelő szakmunkásokat és férfi segédmunkásokat felvesz a Fővárosi Gázművek, VIII., Köztársaság tér 20. Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

Vízgázott kazánfűtő azonnalra elhelyezkedne. Tel: 224—934.

Idős édesanyám mellé egyszemélyes háztartás vezetésére információképes középkorú háztartási alkalmazottat keresek. Külön szoba van. Jelentkezés du. 2—4, Hegedüs Gyula u. 15, III. 2.

M. Ü. M. 207. RÓZSA FERENC IPARI TANULÓ INTÉZETE Budapest, XIII. Angyalföldi út 2

FELVESZ KŐMŰVES ipari tanulókat

Jelentkezni lehet: 14—17 éves korig — írásban vagy személyesen, intézetünknél azoknak, akik a 8 általános iskolát eredményesen elvégezték

DOLGOZÓ SZÜLŐK!

Küldjétek fiaitokat építőipari tanulónak!
Alapozzátok meg fiaitok jövőjét!
Segítsétek őket, hogy szakmunkások lehessenek!
Ifjúmunkások, álljatok közénk!
Építsük hazánkat!
Jelentkezzetek tanulónak!
Jelentkezni lehet:

KŐMŰVES ÉS ÁCS SZAKMÁRA

Jelentkezés módja: Jelentkezési lapot kell kitölteni, mely tartalmazza a jelentkező nevét, születési adatait, iskolai végzettségét, valamint a szülők beleegyezését.

TANULMÁNYI IDŐ: 2 ÉV!

Juttatások: Téli, nyári munkaruha, munkára bakancs, természetbeni ellátás és pénzjuttatás.

Jelentkezhet minden 15—17 éves fiú, akinek 8 általános iskolai végzettsége van és akinek kedve van a kőműves szakmára. A jelentkezési laphoz mellékelni kell:
1. iskolai bizonyítványt,
2. anyakönyvi kivonatot és
3. előzetes orvosi igazolást.

Jelentkezéseket az alábbi címre küldjék meg: Munkaügyi Minisztérium, »Colub Rudolf« 314. sz. Ipari Tanulóintézet. Tatabánya-Újváros.

A jelentkezési lapok, valamint a szükséges bizonyítványok megküldése után a jelentkezőket február második, március első felében felvételi vizsgára, illetve bizottság elé hívjuk be.

Dolgozó ifjak!
Jöjjetek építőipari tanulónak!

Üzemi óvodánkba felveszünk óvónőket és gyermekgondozónőt. — Alumíniumgyár, Budapest, XIV. Erzsébet királyné út 57—59. Jelentkezés a személyzeti osztályon.

Építőipari szakmában, műszaki adminisztrációban gyakorlott, önálló

gyors-gépírónőt

azonnali belépésre

KERESÜNK

Jelentkezés:
É. M. VÍZVEZETÉK ÉS FŰTÉSSZERELÉSI VÁLLALAT Budapest, II. Fazekas u. 10 sz. személyzeti osztály

Több éves gyakorlattal autószerelő karbantartási állást változtatna. »Megbízható 598« jeligére, a kiadóba.

Hőszigetelő szakmunkást és segédmunkást szövetkezeti tagnak azonnal felveszünk. — Jelentkezés: Bp., V., Báthori u. 12, IV. em. Kis-Lakásépítő KTSZ.

GÖDÖLLŐI GÉPGYÁR Gödöllő

azonnali belépésre

esztergályos

szakmunkásokat keres

Jelentkezni lehet: a vállalat munkaügyi osztályán Mindennap: 8—15 óráig — szombaton 8—13 óráig

CIPŐIPARI

aljamunkásokat

varrott, exportmunkához állandóra

felveszünk

B. V. T. NŐI CIPŐKÉSZÍTŐ V. XIII. Hegedüs Gyula utca 13 szám

Nyugdíjas asszonyt napi pár órára, takarításhoz felveszünk. — Cukrászda, V. Balassi Bálint u. 7.

FELVESZÜNK azonnali belépésre

központifűtés-szerelő, lemezlakatos, szerelő-kőműves, villanyszerelő

és

szerszám-lakatos szakmunkásokat,

valamint budapesti munkahelyeinkre

segédmunkásokat

Jelentkezés:
É. M. ÁLTALÁNOS SZERELŐ VÁLL. Budapest, VII. Madách Imre út 7 (Bejárat a Rumbach S. u. oldalon) munkaerőgazdálkodás

Anyagkönyvelőt és vasszakmában jártas műszaki kalkulátort azonnali belépésre keresünk. Általános Vaszerkezeti KTSZ, Bp., XI. Vasút u. 2—6.

Azonnali belépésre

FELVESZÜNK esztergályos, marós, szerszám-géplakatos, bádogos, villanyszerelő szakmunkásokat

Jelentkezés:
GÁBOR ÁRON VASÖNTÖDE ÉS GÉPGYÁR Budapest, VIII. Asztalos Sándor u. 9 (37, 38-as villamossal és Keleti pu.-tól HÉV-vel)

Budapest melletti állami gazdaság raktárost keres, március 1-i alkalmazással. Fizetés 1400 Ft + 20 százalék. Illetményföld és fejadag. Részletes önéletrajzot kérünk erkölcsi bizonyítvánnyal. »Lakáscsere 345678« jeligére, a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Szakácsnő, több éves bizonyítvánnyal elhelyezkedne intézetbe v. iskolába 500 személyig. Budapest területén. — Szabó Gyuláné, Pestújhely, Mosolygó Antal u. 9.

Három idegen nyelven beszélő nő (német, csehszlovák, orosz) elhelyezkedne kereskedelemben, kiszolgálónak. Ajánlatokat a kiadóba kérem: »Három nyelv« jeligére.

Kálász vizsgával rendelkező, önálló értékkönyvelőt felvesz az Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet, — Budapest, XIV. Amerikai út 57 szám.

Vaskereskedő több éves gyári raktárnoki gyakorlattal, széleskörű áruismerettel, elhelyezkedne, anyagbeszerzőnek is. »Azonnal 1524« jeligére, kispesti hirdetőbe.

LAKÁS

Egyedülálló nő albérleti szobát keres. 115—432.

Elcserélném szép, — nagyméretű, modern, félkomfortos, kertes lakásom, kétszobásra vagy ugyanilyenre — csak lakótelepre, bére 36 Ft, ipari áram van. Budapest, X. Silvik Miklós-telep, 2. ép. 20. ajtó.

Keresek szoba, hallos, személyzetis, budai lakást, elsőemeletig, — melyhez hasonló központi fűtésű Váci úti lakást adok ráfizetéssel. Csak délelőtt: 110—371.

Elcserélném város központjában levő háromszobás, hallos, nagyméretű, személyzetis-szobás, cserépkályhás, telefonos, negyedikemeleti (lift van) lakásomat sürgősen nagyméretű szoba, hallos, esetleg kétszobás összkomfortos lakásra. — Telefon: 113—114.

Jól jövedelmező VI. emeletes, liftes házban levő 2 szobás, házfelügyelőségemet elcserélném. — Érdeklődés: 386—634 telefonon.

Két darab egy szoba összkomfortot (vagy egy 2 szobás és egy 1 szobás összkomfortot kérünk). Adunk: egy db. 4 szoba személyzeti szobás, utcai összkomfortot. Érdeklődni 1—3 között: 421—360.

BÚTOR

Veszek hálószobát, kombináltat, párosszekrényt, pároságyat, **hagyatékot,** feloszlatott háztartást. 336—027.

Vennék hálószobát, kombinált bútort, páros szekrényt. Telefon: 33—77—11

Veszek bútort, varrógépet, ágytollat, hagyatékot, feloszlatott háztartást, limlomot. 339—197.

Hálószobát, kombinált bútort, páros szekrényt veszek. Telefon: 339—271.

Figyelem! Veszek hálót, kombináltat, párosszekrényt, pároságyat, háztartást, hagyatékot. Vidékre is. 139—607, 137—765.

3 méteres és kisméretű diákkombinált, új, eladó. IV., Erkel u. 2, ajtó 1e.

Hálót, kombináltat, hagyatékot vennék. 355—371.

Figyelem, magas áron veszek bútort, ruhaneműt, hagyatékot. 143—773.

Hálószoba, kombinált szekrény fizetési kedvezménnyel asztalosnál. Hársfa utca 10/b. Telefon: 221—334.

Háromajtós koloniál szekrény eladó. Megtekinthető este 6—8 között. I. Hattyú u. 1, IV. em. Gansel.

RÁDIÓ, HANGSZER

Világmárkás zongora, pianínó megbízásból eladó. Lenin körút huszonhat. Fenyőné.

RÁDIÓJA recseg, néma? Megjavítja Önnél még ma tótállással Semtei Aradi u. 42. 210—252

Zongorák, pianínók eladása, vétele megbízásból Sasvárinál. Lenin körút 21. Telefon: 426—819.

RUHÁZAT

Különleges estélyi ráfok, fejdíszek, estélyi ruhadíszek, csatok, estélyi gombok, rendelésre is készítőnél. Szent István körút 6, kapu alatt.

MOTOR, JÁRMŰ

Üzemképes 4.5 t. GMC tehergépkocsi eladó. Érdeklődni lehet Földműves Szövetkezet, Bicske, Lenin út 78. Telefon: 268.

Az Autó és Alkatrészkereskedelmi Vállalat Használt Alkatrész Osztályán (IX. Ecseri út 4) speciális, különböző méretű új

golyós-csapágyak

kedvezményes áron kaphatók

Első teleszkópos 125 Csepel eladó. XIII., Rokolya u. 14. szabó műhely. Munkanaponkon 7—6-ig.

GÉP, MŰSZER

8/60-as külföldi síkkötőgép üzemképes, sürgősen eladó 8000 forintért. Bpest, XVIII., Baross u. 8.

8/30-as kesztyűgép eladó. Megtekinthető 10—2-ig. VIII. ker., Szentkirályi utca 11 II. emelet 21. Kurucz.

Hűtőgépét most javíttassa. Javítását — minden típusút — vállaljuk. Telefon: 203—046.

Faiparigép 700 mm szalagfűrészgép, 410 mm gyalugép és alkatrészek, késtengelyek, készítőnél eladó. Mészáros gépműhely, Bpest, VII., Nefelejcs u. 24.

Géplakatosműhely teljes gépi berendezéssel eladó. »Közelben Keletinél 76700« jeligére, Felszabadulás téri hirdetőbe.

VEGYES

DUNYHÁT, párnát ágytollat veszek. Házhoz jövök. Tel.: 113—549

Mindenféle

hőszigetelő munkát

rövid határidőre is vállal a

KISLAKÁSÉPÍTŐ KTSZ Bp., V. Báthori u. 12

ELADNÁNK 2 db exportból visszamaradt 20 méteres, 3 öv rudas

GÉMES SZÁLLÍTÓSZALAGOT.

A szállítószalagok jellemző adatai: Dobtengelytáv 20 m, teljes hossz 19,5 m, szállító gumiheveder hossza 41.7 m, szállító gumiheveder szélessége 500 mm, vastagsága (selyemszövésű) 6 milliméter 3-szoros vászonbetéttel, villanymotorral, melynek teljesítménye 4,5 LE, 380/220 V, feszültségű, háromfázisú, rövidrezárt forgórésszel. Fordulatszám: 1400/perc. A dobok és görgők golyóscsapágyazásúak és állíthatók. A szállítószalagok DIMAVAG gyártmányai, teljesen új állapotban vannak.

Erőmű Beruházási Vállalat, Budapest, V., Széchenyi rkp. 3. Ügyintéző: Sárközy László. Tel.: 122—455.

KÜLÖNLEGES CIKKEKBŐL ELFEKVŐ KÉSZLETEINK vannak:

Tört súlyok, 0,10—0,50 milligrammig. — Mag-mintaüveg, kicsi. — Orion forgó kondenzátor, DK—107. — Vetítőlámpa, papírcsőben. — Üvegcső, kihúzott végű, 200×5 mm-es. — Acélmérőszalag, tokban, 2 m-es. — Rázóhenger, 100-as, — Műhelyreszelő, elő, lapos 350-es. — Szovjet zseblogariléc.

Érdeklődni lehet:
ISKOLAI FELSZERELÉSEKET ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALATNÁL, Budapest, VIII., Szentkirályi u. 12. Telefon: 134—465. Ács Lászlóné.

ÁLLAMI VÁLLALATOKNAK és KÖZÜLETEKNEK

ÁTADÓK TOLLPÁRNÁK, PAPLANOK, MATRACOK,

festett, emeletes és más

VASÁGYAK

Érdeklődés:
GOLDBERGER TEXTILMŰVEK anyaggazdálkodási osztálya
Bpest., XI., Budafoki út 113. szám.
Telefon: 258—900. 268 mellék
Ügyintéző: Horváth.

Táskaklinika, retikülök, bevásárló, sport, mindennemű táskák javítását, hozott anyagból készítését szakszerűen vállaljuk. Bőrdíszműves táskakészítő kisiparos szakműhely VI., Népköztársaság (Andrássy) útja 74. 325—018.

Közületek, intézetek, iskolák, kórházak, állami és tanácsi vállalatok, — házkezelési igazgatóságok megrendelésére

NAGY-BUDAPEST TERÜLETÉN

ÚJ CSERÉP-KÁLYHA ÉPÍTÉSÉT

továbbá: hézagmentes magnezit, gumipadló, — valamint üvegbeton munkák készítését az egész ország területén

VÁLLALJUK

É. M. ÉPÜLETBURKOLÓ ÉS KÁLYHAÉPÍTŐ VÁLLALAT V. Báthori utca 12 Telefon: 150—000

„GYORS-SZOLGÁLAT" KSZ

Fuvarmegrendelések az alábbi telephelyeken:

Bp., VI. Majakovszkij utca 6. Telefon: 426—163

Bp., VII. Kertész u 42. Tel.: 225—281

Bp., VIII. Baross u 127. Tel.: 340—654

Bp., IX. Tolbuchin krt. 1—3. Tel.: 188—077.

ÁRUSZÁLLÍTÁS RAKODÁSI MUNKÁK

GYORS, PONTOS, MEGBÍZHATÓ!

Keresünk megvételre vagy bérbe egy 5—600 m² alapterületű finommechanikai üzem szerelde részlegének megfelelő helyiséget, lehetőleg a Hungária körúton belül. »Állami Vállalat 249441« jeligére, Felszabadulás téri hirdetőbe.

RAKODÓMUNKÁT, RAKTÁRRENDEZÉST, PADLÁS, PINCE LOMTALANÍTÁST, KÖLTÖZTETÉST, TRICIKLIS ÁRUSZÁLLÍTÁST

minden alkalmi munkát

VÁLLAL

TEMPO KSZ

TELEPEK:
Október 6. u. 20. 125—447
Wesselényi u. 24. 221—859
Rákóczi tér 7 330—757

ADÁS, VÉTEL

Kétlapos új villanyrezsó eladó. Poórné 200—310, 8—16-ig.

ÜDÜLÉS

Hévíz községben a község legszebb helyén, a gyógyfürdőhöz közel két szobát és egy társalgónak való helyiséget 6—7 fő üdültetésére vállalat, vagy üzem részére berendezve bérbeadok. Több éves szerződést is kötök. Cím: Budapest, Bartók Béla út 32. II. em. 7. Dr. Elekné.

INGATLAN

Rákospalotán kétszobakonyhás családiház. 180 négyszögöles telekkel, sürgősen eladó. Érdeklődni lehet vasárnap 8 és 2 óra között, XV., Rákospalota, Harsányi Kálmán út 51.

Egy katasztrális hold bevetetlen föld Pestlőrincen eladó. Pestlőrinc, Szemere major, Zsíros Mihály.

Tavasszal beköltözhető háromszobás villaöröklakás saját kertrésszel, cserelakással, vagy anélkül fizetési kedvezménnyel, jutányosan eladó. »Rózsadomb alján 24947« jeligére. Felszabadulás téri hirdetőbe.

XX. ker., Kurucz u. 13. sz. alatt 80 ezerért ház eladó.

Szoba konyhás ház hatszáz négyszögöl szőlő-gyümölcsös kerttel eladó Gyálon. Érdeklődni lehet vasárnap egész nap, hétköznap délután háromtól. Pestlőrinc, XVIII. ker., Duna utca 39.

Eladó olcsón 1850 □ megélhetést nyújtó szőlőgyümölcsös. Pesten közlekedésnél. — Esetleg házrésszel. Részlet és készpénzzel. Tárgyalható vasárnapokon. XVIII., Pestimre, Vöröshadsereg u. 93.

Kétszobás családi ház, konyha előszoba, üvegezett veranda, éléskamra, 200 négyszögöles telekkel, de 450 négyszögöllel is eladó, azonnali beköltözéssel. Külön 800 négyszögöles telek, érdeklődni: Pestimre, Táncsics u. 3. sz.

HÁZASSÁG

Megismerkedne komoly leány, házasság céljából — becsületes szakmunkással, 35—42 évig. »Hit, remény« jeligére, a kiadóba.

48 éves, molett, de jómegjelenésű dolgozó nő szépen berendezett lakással, férjhez menne komoly, jobb férfihoz. »Helén« jeligére, a kiadóba.

Közalkalmazott özvegye, kinek családi háza van, keres élettársat, 66—70 évig. Kalandorok kizárva. — »Együtt nyaralunk — 663« jeligére, a kiadóba.

33/167, műszaki diplomás, elvált ember, modernül berendezett családi házába, feleséget keres, feltűnően csinos, házias, intelligens hölgy személyében. Fényképes leveleket »Reménykedem« jeligére, a kiadóba.

30 éves, 185 magas, okleveles gépészmérnök megismerkedne csinos, kimondottan művelt, zenerajongó és becsületes gondolkodású fiatal nővel, házasság céljából. — Fényképes válaszok előnyben. »Aida 76759« jeligére, a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Jobb iparos, legényember ismeretségét keresi, házasság céljából 37 éves leány. »Velem boldog lehet« jeligére, a kiadóba.

Jobb módú gazda- v. iparoscsaládból származó leánnyal megismerkedne, házasság céljából, 36 éves, középmagas, vagyonos, jelenleg gazdálkodással foglalkozó legényember. »Balaton« jeligére a kiadóba.

24 éves, 166 magas, becsületes fizikai dolgozó férfi, élettársat keres. Egyszerű, becsületes, dolgozó lányban. »Házasság 38577« jeligére, Felszabadulás téri hirdetőbe.

Intelligens, dolgozó nő, saját házzal, megismerkedne, házasság céljából, jólelkű, józanéletű, özvegy, vagy saját hibáján kívül elvált emberrel, 50—55 év között. »Boldogság« jeligére leveleket a hirdetőbe, Győr, Kazinczy u. 16 szám.

FOTO, OPTIKA

Veszünk

tessarlencsés 2,8, illetve 3,5 fényerejű 9/12-es lemezes dupla kihuzatú fémvázas

compurzáras fényképező gépet

12 lemezkazettával és 12 síkfilm betéttel

B. H. V.
Telefon: 268—940, 149 mellék

A MAGYAR HIRDETŐ FELVESZ ÚJSÁG- ÉS TÁBLAHIRDETÉST

Felvevőhelyek:
V., Felszabadulás tér 1. ½9—6-ig.
VIII., Blaha Lujza tér 3. ½9—6-ig.
XIII., Szent István krt. 12. 10—6-ig.
XIX. Kispest, Vöröshadsereg ú. 121
IV. Újpest, István tér 18.

Népszavába felvesz hirdetéseket közvetlenül a kiadóhivatal is, VII., Rákóczi út 54.

KVETLENÜL TEKINTSE MEG az átalakított KIS ÚTTÖRŐ ÁRUHÁZAT XIII., SZENT ISTVÁN KÖRÚT 30

Gyermek-konfekció, gyermekcipő, gyermek-kötöttáru, gyermek-fehérnemű és harisnya bő választékban

Gyermekének mindent a Kis Úttörő Áruházból!

LANCÔME PARIS
illatszer és kozmetikai különlegességek
megérkeztek!
Korlátozott mennyiségben csak az alanti boltok árusítják:
BELVÁROSI ILLATSZERBOLT
V., Petőfi Sándor utca 11.
LEVENDULA ILLATSZERBOLT
V., Váci utca 9.
OPERA ILLATSZERBOLT
VI., Népköztársaság útja 43

Népszava 1959 jan. 30

NÉPSZAVA

Tanácsköztársasági emlékműveken dolgoznak szobrászművészeink

Az utolsó simításokat végzik Kiss István Dózsa-szoborcsoportjának alakjain a Jász utcai szoboröntöde udvarán (Gonda György felvétele)

Nagyüzem van ezekben a napokban a szobrászok műtermeiben. Számos művész kapott megbízást tanácsköztársasági emlékmű elkészítésére. Legtöbben már a gipszöntésen dolgoznak.

Kamotsay István, a Százados úti művésztelepen Gyula város részére most önti 2,2 méter magas, egyalakos emlékművét. A mű őrt álló tizenkilences vöröskatonát ábrázol fegyverrel a kézben. Bronzmását márciusban avatják a város parkjában.

Szekszárd a direktórium vértanúinak állít emléket. Makrisz Agamemnon szobrát a megyei tanács előtti parkban állítják fel. A két és fél méter magas női alak a kivégzés színhelyére néz.

A győzedelmes Tanácsköztársaságot és a legyőzött úri rendet szimbolizálja Kucs Béla kétalakos monumentális alkotása. Egy félig fekvő, tört markoló alakra tizenkilences katona ökölbe szorított keze sújt. A 3,6 méter magas szobor Hódmezővásárhely főterén kap helyet.

Mikus Sándor Veszprémnek készít szobrot. A zászlót markoló munkás bronzba öntött mása nyolc mázsa súlyú lesz. Ugyancsak a Bakony »fővárosában« állítják fel Kiss István Dózsa szoborcsoportját, amelynek alakjai már készülnek a Jász utcai szoboröntödében.

Kecskemét is avat tanácsköztársasági emlékművet. Herczeg Klára hegyre futó, puskás nőt ábrázoló, négy méter magas szobrát a Szabadság téren állítják fel, s a tervek szerint augusztus 20-án leplezik le.

Győr tanácsköztársasági emlékművét Kovács Ferenc tervezi. Nagykanizsára Farkas Aladár műve kerül. Kaposvár Latinka Sándornak állít emléket. Újpest május elsején leplezi le Gyenes Tamás két és fél méter magas alkotását, egy tizenkilences vöröskatonát.

(kiss)

A mezőgazdaság szocialista átalakulásának elősegítéséről tanácskozik a Magyar Nők Országos Tanácsa

Csütörtök reggel az Országház vadásztermében megkezdődött a *Magyar Nők Országos Tanácsának* kétnapos ülése. Az ülésen nagy számban vettek részt a nőtanács tagjai, rajtuk kívül ott voltak az első napirendi pont tárgyalására meghívott egyéni és termelőszövetkezeti parasztasszonyok is. Megjelent és az elnökségben foglalt helyet *Sándor József*, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, *Harmati Sándor*, a Hazafias Népfront országos tanácsának titkára, *Erdei Lászlóné*, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke, *Nyirő Istvánné*, a nőtanács végrehajtó bizottságának tagja, *Ortutay Zsuzsa*, a nőtanács titkára, *Bugár Jánosné*, a SZOT titkára, *Szabó Kálmánné*, a SZÖVOSZ főosztályvezetője, a nőtanács végrehajtó bizottságának tagja, *Adela Maria Betinelli*, a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség argentin titkára. Megjelent és felszólalt a tanácskozás első napján *Marosán György*, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, az MSZMP budapesti bizottságának első titkára.

Erdei Lászlóné tartott beszámolót.

— A *mezőgazdaság szocialista átalakulása* — hangoztatta a többi között — *nemcsak a parasztasszonyok ügye, hanem az egész társadalomé, mindenekelőtt a munkásasszonyoké.*

— A felszabadulás óta — folytatta — sokat tettünk az életszínvonal emelése érdekében. De itt nem akarunk megállni, mert akkor megállna a fejlődés. A munkásasszonyok nagyon boldogok, hogy a piacon bőven szerezhetnek be húst, zsírt, tojást, zöldséget, de *még több kell, és még olcsóbban szeretnének vásárolni.* Többet és olcsóbban termelni azonban *csak a szocialista nagyüzem* tud.

A továbbiakban arról beszélt Erdei Lászlóné, hogy milyen kezdeményezések történtek országszerte a munkás- és parasztasszonyok között, hogy egymás életét jobban megismerjék. A Budapesti Nőtanács például az ősszel meghívta azokat a vidéki asszonyokat, akiknek gyermeke elsőéves egyetemista Budapesten. Ezek a parasztasszonyok munkáscsaládoknál laktak, megismerkedtek életükkel. Ezt követően sok vidéki nőszervezet hívott meg budapesti munkásasszonyokat — falura.

A beszámolót élénk vita követte. Már az első napon sok egyénileg dolgozó parasztasszony, tsz-tag és állami gazdaságban dolgozó nő szólalt fel. Elmondta véleményét a mezőgazdaság szocialista átszervezésével kapcsolatban sok munkásasszony is.

A tanácskozás ma reggel folytatja munkáját.

16 magyar játékfilm készül az idén

30 normál és 100 keskenyfilm-mozit létesítenek
80 új szélesvásznú filmszínház nyílik

A Művelődésügyi Minisztérium filmfőigazgatóságának tájékoztatása a Népszavának a KNEB-vizsgálatról és az ez évi tervekről

A *Népszava* január 21-i számában adtunk hírt a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság által a filmszakmában tartott vizsgálat eredményéről. Ezzel kapcsolatban tájékoztatást kértünk a Művelődésügyi Minisztérium filmfőigazgatóságától.

— Játékfilm-gyártásunk 1959-ben folyamatosnak ígérkezik — mondotta *Kondor István*, a főigazgatóság helyettes vezetője —, *elegendő, megfelelő forgatókönyvvel rendelkezünk, és tervünk szerint az idén 16 játékfilmet gyártunk.* Négy film januárban már elkészült. Az eredményekben lényeges része van a dramaturgiák átszervezésének és megerősítésének. A következő években fokozatosan több filmet kívánunk gyártani, ezért később, a technikai követelmények figyelembevételével *új filmgyárat létesítünk*, továbbá szervezeti változtatásokat valósítunk meg. Az alkotóművészek státusrendszerével kapcsolatban a közeljövőben gyártandó filmek számát figyelembe véve, változtatásra nincs szükség, azonban *ösztönző prémiumrendszer útján segítjük elő a magasabb igényű, eszmei-politikai szempontból helyes és jó filmek elkészítését.* A művészileg vagy eszmeileg gyengén sikerült filmeknél az eddigi jövedelemmel szemben jelentősen csökkenni fog az alkotók keresete.

— 1959-ben az eddig filmszínházzal nem rendelkező helységekben *30 új normálmozit, és 100 keskenymozit létesítünk. Elsőrendű feladatunknak tekintjük a meglevő mozipark technikai felújítását.* Az elmúlt esztendőben már több tízmillió forintot költöttünk épületek rendbehozására, a gépi berendezés kicserélésére. Elmondhatjuk, hogy a városi mozik nagy része megfelelő állapotban van. A Pénzügyminisztériummal folytatott tárgyalások során az idén is jelentős összeget biztosítottunk erre a célra. Anyagi forrásainkhoz mérten *kulturáltabbá és otthonosabbá igyekszünk tenni a jelenleg elhanyagolt falusi mozikat.*

— Folytatjuk a szélesvásznú mozik hálózatának bővítését, és a jelenlegi 40 mozival szemben *ez év végére mintegy 120 szélesvásznú filmszínház működik majd* — mondották végül a Művelődésügyi Minisztérium filmfőigazgatóságán.

Sz. Gy.

Évről évre kiírják „A könnyűipar legszebb terméke" pályázatot

Kiosztották a díjakat a legszebb gépipari gyártmányok alkotóinak

Az Iparművészeti Tanács és a Könnyűipari Minisztérium a brüsszeli világkiállítás előkészítése során szerzett tapasztalatok alapján *évről évre pályázatot hirdet olyan új használati tárgyak tervezésére, amelyek művészi és technikai szempontból tökéletesek, bővítik a választékot, ugyanakkor nagy sorozatban termelhetők.*

»A könnyűipar legszebb terméke« címet évről évre azoknak a vállalatoknak és tervezőművészeknek az alkotása nyeri el, amely a leghatékonyabban szolgálja a kitűzött célt. *A minisztérium az élüzem címek, vagy a Minisztertanács és a SZOT vándorzászló odaítélésénél figyelembe veszi, milyen eredménnyel vettek részt a vállalatok ezen a pályázaton.*

— Az a tapasztalat, hogy *a fogyasztók nagyobb mértékben vásárolják a kiváló minőségű termékeket és egyre igényesebbek az áruválaszték és a tetszetős külső iránt* — mondotta munkatársunknak *Juhász László*, az Iparművészeti Tanács titkára.

— A könnyűipari üzemeknek lépést kell tartaniuk a megnövekedett igényekkel. Szükséges az is, hogy *ne csak kövessék a fogyasztóközönség ízlésének, divatigényének változását, hanem ahol lehet, megelőzzék és formálják, befolyásolják azt*, irányítsák az öltözködést és a lakáskultúra fejlődését.

Csütörtökön 12 órakor a Kohó- és Gépipari Minisztérium dísztermében ünnepélyesen kiosztották *»a kohó- és gépipar legszebb terméke«* cím elnyeréséért meghirdetett pályázat díjait.

— A pályázat eredménye azt bizonyítja, hogy *szükség van a művész és a műszaki szakember együttműködésére és ahol ez még hiányzik, ott mielőbb meg kell teremteni.* A pályázat eredményességét igazolja az a tény is, hogy 1958-ban túlteljesítettük felemelt exporttervünket — mondotta *Bakonyi Sebestyén Endre*, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese, méltatva az Iparművészeti Tanáccsal együttesen kiírt pályázat jelentőségét, majd kiosztotta a díjakat. *(molnár)*

A hőmérséklet alig változik

Várható időjárás: változó felhőzet, helyenként párásság, néhány helyen, főként keleten kisebb havazás, havas eső, ónos eső, mérsékelt északi szél a hőmérséklet alig változik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: mínusz 1—plusz 2 fok között. Távolabbi kilátások: felhős idő, kisebb havazásokkal és esőkkel. A Duna vízállása csütörtökön reggel Budapestnél: 303 centiméter.

Üzemi gyűlésen számoltak be élményeikről a hazánkban járt osztrák szakszervezeti küldöttség tagjai

A múlt év végén osztrák szakszervezeti küldöttség járt hazánkban, s a többi között a Ganz Vagyongyárat is meglátogatta. A küldöttség egyik tagja, a Graz-Parker Művek munkása most levélben számolt be a Ganz-gyár dolgozóinak a Magyarországon szerzett élményeikről tartott üzemi gyűlésről.

— Küldöttségünk vezetője, Benjart szaktárs és a küldöttség többi tagja is igen kedvezően nyilatkozott magyarországi élményeinkről — hangzott a levél. — Elmondottuk, hogy *legyőztétek a kapitalista rendet, s erőinket latba kell vetnünk a szakszervezeteink közötti megértésért.* Elmondhatom, hogy *üzemi bizottságunk tagjainak többsége és vállalatunk fiataljainak nagy része szintén elismeri eredményeiteket, munkátokat.*

A levélíró végül reményét fejezi ki, hogy rövidesen magyar szakszervezeti küldöttséget láthatnak vendégül.

Jó falatok kiállítása

A pápai húsipari vállalat a Thököly út 89., és a Rákóczi út 80. szám alatti KÖZÉRT-húsüzletekben húsipari kiállítást nyitott: 77 termékét mutatja be és hozza forgalomba. A húsipari üzemek a közeljövőben a fővárosban és a nagyobb vidéki városokban több bemutatót tartanak. Itt döntik el a vevők, hogy milyen árukat vásárolnának a legszívesebben és az ipar ennek megfelelően, ezekből a cikkekből növeli termelését. Az első bemutató eddigi tapasztalatai alapján a húsipari szakemberek azt javasolják a kereskedelem vezetőinek, hogy minden fővárosi kerületben jelöljenek ki egy-egy boltot, amelynek áruellátásáról rendszeresen azonos gyár gondoskodik. Így a közönség tudná, melyik üzletben melyik gyár termékeit árusítják. Természetesen az üzletek többségét továbbra is közösen látnák el a gyárak.

Áll a vásár... (Gyulavári Béla felvétele)

Ahogy a hirdetés után hirtelen elképzeltük (Schwott Lajos rajza)

Megkérdeztük

az Autó és Alkatrész Kereskedelmi Vállalatot, hány új személygépkocsit hozunk forgalomba 1959-ben?

— 1959-ben háromezer személygépkocsit vásárolunk a baráti államokból. Ezer darab *Moszkvics 407* típusú, ezer darab *Spartacus 445* típusú, kettőszázötven darab *P 70* típusú, műanyag-karosszériájú és hétszázötven *Wartburg* személygépkocsit hozunk be az országba.

— Azok a magánszemélyek, akik még nem rendelkeznek autóvásárlási engedéllyel — *szabadon vehetnek használt gépkocsit.* A vásárláshoz csupán erkölcsi bizonyítvány szükséges. A használt kocsik vásárlóinak azonban előírják, hogy a gépkocsit egy évig nem adhatják el. A múlt évben összesen 1000 darab használt gépkocsit adtunk el s a keresletre jellemző, hogy 1959 januárjában már 200 használt személygépkocsi talált gazdára. Az idén elkészül *a Belkereskedelmi Minisztérium gépkocsi-bemutatóterme*, ahol a külföldről importált gépkocsikat állítjuk ki. *(Kő)*

Kampis János

Magyarság 1943. márc. 21.

A SAJTÓ ÉS A MŰVÉSZET

Illusztris helyről kiindult kezdeményezés dobta be a művészkörökbe a művészek sajtókapcsolatainak kérdését, de valószínű, hogy maga a kezdeményező sem gondolta, mekkora nagy követ zúdít a művészet nem is olyan nagyon sima víztükrére. De sokszor halljuk: Ti művészek pedig feseetek és ne politizáljatok! Mondják többnyire azok, akik a művészetet csak gyanús politikai célok takarójául használják. De bizony hiába mondják, mert íme nagy tekintélyű férfiak felvetnek egy kérdést s ha ezzel a kérdéssel foglalkozni akarunk, arra a csalogató ingoványra lépünk, melyet politikának neveznek.

Mert hiszen a kérdés így nem is kérdés. Hát talán a képzőművészeknek nem áll rendelkezésére sajtó? Már hogyne állna, — képzőművésze válogatja.

No nem a művészek színvonalára céloztunk ezzel a megjegyzéssel, — ámbár természetes, hogy a „márkák"-nak inkább akad sajtójuk, mint a nem márkáknak, — hanem inkább arra, hogy nincs az a földből alig kilátszó, baloldali népfrontos művészsüvölvény, aki arról panaszkodhatna, hogy a sajtó agyonhallgatja. Ellenkezőleg. Szinte alig van sajtóorganum, — keresztény, sőt jobboldali lapokat is ideszámítva — mely előtt minden baloldalról jövő művészeti megnyilatkozásnak ne volna igen nagy becsülete.

Persze ők azt mondják, hogy ez nem politika, hanem csak az igazi érték megbecsülése. Ami a jobboldali organumokat illeti, bajos is ezt politikának nevezni, legalább is jónak és helyesnek alig, viszont a sajtó baloldali része bámulatos érzékkel látja meg a neki való művészetet.

Már most ebből persze az következik, hogy a művészek legnagyobb része, — azok is, kik tulajdonképen eszmeileg messze állnak a baloldaltól, — valóságos csábtáncot járnak a túlnyomó nagyszámú népfrontos sajtó előtt, nehogy agyonhallgassák őket. Inkább eltűrik a levágást, csak írjanak

csapatok vásár útjá
Beck ezeket a Margi
azonban meg akartá
3-án megkérdezte a J
Törökben solle ausfol
a török fogyok összeí
dijra és az erődítési m
nak Beck szerint ne
török Budán előkelő
később kereszténnyé
aztán a budai főszán
Kájuk már igen font
a megszállás alatt gyal
megkönnyítsék az új
a törökökre nézve nem
elismerése rejlett benn
jövedelmezőbbé tegye
sót látni fogjuk, hogy e

És már most azt szeretnők csak tudni, hogy képzeli el azt valaki, hogy ezen a helyzetben bárminő ankétekkel és megbeszélésekkel segíteni lehet? Hogy képzeli azt el valaki, hogy a tüzet a vízzel, a népfrontot a jobboldallal ki lehet egyeztetni, micsoda álomvilágban él az, aki azt hiszi, hogy lehet oly helyzetet teremteni, melyben jobboldali művész a baloldali sajtónál kellő megbecsülésben részesülne? Forditva még nincs kizárva az eset, mert jobboldali lapok már nem egyszer dicsérték agyba-főbe a legbaloldalibb pamacsolókat és Hatvaniék Trianont előkészitő zsidókba fulladt szófiamitóit.

*Mi a sajtó? A közszellem tükre. Majd ha a művészek maguk is teljesen átitatódnak egy új, egészségesebb közszellemmel, akkor az így megváltozott karakterü művészkor az így megváltozott karakterü művészkor az így megváltozott karakterü művész

SZINHÁZ

Kulturéletünk - légüres térben

Valami végleges igazság van abban, hogy a kultúra akkor jár helyes nyomon, ha egyesíti az embereket s nem akkor, ha szétválasztja őket. És még súlyosabb igazság, hogy kultúréletünk ziláltságának elsősorban az az oka, hogy a kultúrmunka csúcsteljesítményei légüres térben vannak, mert nélkülözik a művelődés általános népi megalapozottságát.

Nem tehetünk róla, de újra, meg újra a régi görögök jutnak eszünkbe, mint anynyiszor, amikor kultúrkérdéseket vizsgálunk. Nem volt nép a földön, melynek kultúrája annyira az egész nép közkincse lett volna, mint volt a görögé. Mindannak, amit ma görög művészetnek, görög irodalomnak ismerünk, legjelentékenyebb hányada népköltészet és népművészet volt s ami ezeken felül van, gyökereit az is mélyen eresztette le egy kultúrával átitatott nép televény földjébe. A görög paraszt munkája végeztével egy-egy kupa borocska mellett Hom rost hallgatta, a városi helóták Sophoklesen és Euripidesen épültek s a bölcsek Athén szellős oszlopcsarnokaiban egyszerű embereknek is el-el magyarázták azokat az igazságokat, melyek egyikénél-másikánál ma sem tudunk többet, ma sem tudunk jobbat. Sőt a világhíres görög vázákat sem méltóságos iparművész urak, hanem egyszerű fazekasok cselekedték

Ezzel szemben itt, ebben a mi világunkban a kultúra legfelső csúcsait a nép elől áthatolhatatlan fellegtábor takarja el. A mi tudományunk nem a nép tudománya, művészetünk nem a nép művészete. Van ugyan népművészetünk, azt azonban a nép saját lelke kielégítésére azért teremtette, mert az u. n. magas művészet idegen volt számára. Komoly adat népünk mélységes lelki kultúrájához. De az u. n. „grand art" nem tartott és nem tart összeköttetést a néppel. Volt ugyan az irodalomban népies irány, melynek n'lunk Petőfi és Arany voltak pillérei, kik meg is találták az utat a magyar nép szivéhez, ez irány elmultával azonban a költészet is legnagyobbrészt az „intellektuellek" számára iródik, legkifejezőbb képviselői idegenné váltak a nép előtt s a népnek való szellemi kosztot a költészet muzsája alacsonyabb régiókba szorította le.

A művészet legmagasabb régiói azonban már a reneszánsz óta szinte kizárólag a magasabb társadalmi rétegek szórakozásává lettek, ezzel elvesztették kapcsolataikat a nagy embertömegek lelki-szellemi életével. A szakadék ezen a téren akkora a nép s a magasabb társadalmi rétegek között, hogy teljes joggal kérdezhetjük Tolsztojjal, vajjon hangversenyeink, operánk, kiállításaink produkcióihoz mit kelljen szólnia egy intelligens parasztnak?

Bizony az a vélemény —amennyiben derék földmívelő testvérünk őszinte gondolatait erre nézve megismerhetjük — alighanem lesujtó lenne s tartunk attól, hogy e vélemény erősen hasonlítani fog ahhoz, mely a dzseszről, a kifestett arcú hölgyekről, vagy a köldökön is túl összezsugorodott strandtoalettről már régen kialakult benne.

Szinte hallom már a felförmedést: Csak nem mérjük művészi alkotásainkat egy „műveletlen" ember szellemi színvonalához!

Már pedig édes atyámfiai, elvesztette létalapját az a művészet, mely érthetetlené vált a nép előtt!

Fektessük le az elvet: igazi létjogosultsága csak annak a művészetnek van, mely a társadalom lelki-szellemi szükségleteivel arányban áll, azokat kielégíteni, sőt a nemzettagokat — kivétel nélkül valamennyit — szellemileg, erkölcsileg emelni képes. Ami ezen felül van, az nem egyéb kevesek szórakozásánál, felnőttek játékszerénél.

E ponton kezdődik a szellemi élet erkölcsi ökonomiája. A tudományról nem is szólva, a művészet sem céltalan, nem üres játék, rakétapufogtatás, hanem a nemzet egyes tagjait egy erkölcsi egységbe összefogó szellemi erőfeszítés, szellemi erőkifejtés, a nemzetben szunnyadó szellemi erők és energiák új kultúrértékek kitermelésére irányuló működése. Azok a népi erők összefüggnek, össze kell függniök a legmagasabb kultúrmegnyilvánulásokkal, ezeknek viszont a nép legszélesebb rétegei számára értékeknek kell lenniök. Tehát elsősorban érthetőknek kell lenniök a nép előtt, nem annak lelkétől idegennek.

Még egy sarkalatos tételt kell megállapítanunk; annak, ami magas színvonalon áll, nem kell szükségképen érthetetlennek lennie a nép előtt Hivatkozhatnék nagy magyar iró és képzőművészek példáira, akik világviszonylatban is kimagasló értékeik mellett — minden magyar emberhez szóltak műveiken keresztül.

A századforduló költői és művészei már legnagyobbrészt elfordulnak a néptől. Irók és művészek — úgy látszik — csak a zsidó intellektuellek számára írnak, zenélnek és festenek. Még mielőtt az addigi nagyok alkotásai végleg felszívódtak volna a népbe, vérévé válhattak volna, a művészet máris elvesztette a talajt a lába alól. Ezt a szakadást hiába próbálták ellensúlyozni azzal, hogy széleskörű propagandát indítottak meg egyes „modern" írók és művészek művei népszerűsítésére, ezzel a néphez közelebb nem jutottak, annál kevésbé, mert a propaganda eszközei époly idegenek voltak a nép lelkétől, mint a propagált művek maguk.

Ily módon a magasabb művészet légüres térbe került s nem lévén gyökere a nemzet széles rétegeiben, játékává lett múló jelentőségű, bolondabbnál bolondabb divatoknak és nagyképűsködő jelszavaknak.

Ez pedig beteges tünet. Mert a művészet egy nemzet életében csak akkor erkölcsi faktor, ha a nemzet ősi, ösztönös és történelmi felfogásainak megfelel s azokkal teljes harmóniában van. Mihelyt ezt nem teszi, romboló hatásúvá lesz.

A kulturális bolondgombák fanatikus védelmezői szorgalmasan érvelnek azzal is; hogy a nép Beethovent, Madáchot sem érti, tehát ebben e titánok egy helyre kerültek a modern művészet meghibbantjaival. Egyet azonban nem vesznek észre; hogy a nép e nagy alkotók műveit csak azért nem érti, mert nem ismeri őket.

Igaz viszont, hogy nincs az a nagy költő, vagy művész, ki nemzete lelkétől idegent, a nép számára érthetetlent, egyszóval: rosszat ne alkotott volna. A nagyok csak addig nagyok, míg benne vannak a nemzet eleven vérkeringésében, azonfelül megszüntek nagyok lenni s legfeljebb azokká lesznek, kikből mai életünkben nagyon sok van: a kultúrsznobok bálványai.

A kultúréletnek a nemzet belső erőit teljes összhangba kell hozni és ez az egyik alapvető célkitűzése az eljövendő kultúrpolitikának!

Kampis János

A Corvin és a Korzó háborús magyar filmje:

BAJTARSAK

A Német és az olasz filmgyártás már esztendőkkel ezelőtt beállította a film páratlan kifejezési lehetőségeit a háborús lelki készültség szolgálatába. Magyar vonatkozásban a „Bajtársak" az első ilyen alkotás, amelynek drámai kerete és háttere a mostani háború és az annak gigantikus fejezete: a szovjet-orosz hadjárat. Ebben a roppant méretű történelmi környezetben pereg le a Bajtársak nagyszabású története. A külső képek változatossága mellett ezúttal kapjuk első lelki profilját is e mérkőzésnek a bajtársiasság és az anyai szeretet nagy érzésein keresztül. A szakemberek véleménye szerint a Bajtársak új határkő a magyar film előretörésének útján, mert szórakoztató tartalmán túl szolgálja a háborúban annyira fontos bajtársiasságot és a lelki megerősödést. Vitéz Somogyváry Gyula forgatókönyve alapján sikerült a film, amelynek főszerepeit Simor Erzsi, Szilassy László és Halasy Mariska játsszák. A Pergőképforgalmi Szarka-produkció filmjét a Corvin és a Korzó filmszínházak játsszák.

A Manderley-ház asszonya

A Vigszinház bemutatója

A Vígszínház — kevés időszerűséggel és művészi szempontból se tulságosan indokoltan — francia szerzőnő angoltárgyú darabját mutatta be. Maurier-nek, a Trilby szerzőjének leánya, Daphne du Maurirer könyvsikert ért el Londonban Rebecca címen megjelent regényével, amely magyar fordításban A Manderley-ház asszonya címmel került forgalomba épúgy, mint a regényt népszerűsítő filmjáték is. Ha a regény és a film beváltotta a hozzáfűzött reményeket, akkor persze a szinpad sem maradhat el.

A francia írónő dolgozta át a regényt színművé nem éppen szerencsés kézzel. A darab egyetlen díszletben, a Manderley-ház halljában játszódik, nem volt tehát könnyű mindent ide összehozni, s ez magyarázza a regény és a darab közti eltéréseket és különbségét — a darab hátrányára.

A Manderley-ház új asszonya szerény, félénk teremtés, aki a titokzatos, komor házban, ellenséges légkörben kicsinek, elnyomottnak érzi magát. Súlyos teherként nehezedik rá a mindenki által magasztalt első asszony emléke. Ugy érzi, hogy ez az emlék állandóan ott van közte és ura közt, akiről azt hiszi, hogy az első asszonyt nagyon szerette és nem tudja elfeledni. Ezt a hiedelmet táplálja benne az ellenszenves, sötétlelkü házvezetőnő is, aki állandóan érezteti vele alacsonyabbrendűségét.

Jó ideig rózsaszínű köd és dicsfény lengi körül az első asszony alakját, és a második csak akkor szabadul fel az elnyomottság és mellőzöttség érzése alól, amikor az ura bevallja, hogy a tengerbe fulladt asszonyt nem szerette, sőt gyűlölte, mert kikapós volt s boldog-boldogtalannal megcsalta. Ezt akkor

Filharmóniai Társaság V. bérl. hangv. febr. 5., pénteken 7-kor Operaházban. Vez: **Karaján.**

— **IV. Múzeumi Matiné február 7.** Kresz G., Böszörményi-Nagy, bpesti Kamara Kórus, Harmónia.

SZINHÁZ—MOZIMUSOR

Operaház: (11): Tosca: (6): Fidelio. (Rendk. vb. — 6.) — **Nemzeti Színház:** (½2): Sasfiók; (6): Sellő (Bérletsz.). — **Vígszínház:** (3): Az utód; ½7): Manderley-ház asszonya (V. bérl.) — **Pesti Színház:** (3, ½7): Méreg. **Uj Magyar Színház:** Mind. este, v. d. u. Páris (3, ½7). **Andrássy** (3, ½7): Egy nap a világ. — **Vidám:** Minden este és vasárnap délután is: Patyolatkisasszony (3, ½7). — **Royal:** Minden nap: Utazás a holdba (½7, csüt., szomb. ¼4, ½7, vas. 11, ¼4, ½7) — **Kamara Varieté:** Mindennap: Legyünk szi ték. (11, ¼4, ½7). **Fővárosi Operettszínház:** (3, 6): Mária főhadnagy. — **Nemzeti Kamaraszínház:** (½7): Bolero. — **Madách Színház:** (½7): Képzelt beteg. — **Bábszínház:** Vas., szerda, csüt. és szomb.: Az ügyvéd és a férje Hétfő, péntek: Az ember nincsen fából. Kedd: Toldi. Minden d. u., pént., szomb. és vas. délelőtt: A k csinálta király. — **Komédia Orfeum:** Minden nap: Szerencse malac (½7 szerda, szombat ¼4, ½7, vasárnap és ünnepnap 11, ¼4 és 7.) — Magyar Művelődés Háza: (½7) Márai: Kass i pol. Kroók. „F" 8. előad. (6): Vidám est. Trió hangv. oda rend. — **Erzsébetvárosi:** ¾5, ¾8. V. és U ¾3 5, ¾8: Ördöglovas. — **Józsefvárosi:** 5, ¾8. V., U. ¾3, 5, ¾8: Dorozsmai szélmalom. Kisfaludy: ¾5, ¾8. V és U ¾3, 5, ¾8. Ártatlan gyok.

BEMUTATÓ FILMSZINHÁZAK:

trium (153-034. 154-024). H ¼4, ½6, ½8. V. és U. ½2-kor is: **Emberek a havason.**

Corvin (138-988 és 339-594) Előad. kezd. H.: 3, ½5, ¾8. V. és U. 1-kor is: **Bajtársak.** (Szilassy, Simor) — **Hiradó.**

Deák—Décsi (121-343, 125-952). ½2, ¼4, ½6, ½8: **Katyi.** — **Híradók.**

Fórum (189-707): Hétk.: ¼4, ½6, ½8. V. és U d. e. 11-kor is: **Láthatatlan bilincs.**

Kaszinó (185-329). H.: ¼4, ¼6 ¼8. Szomb. ¼2-kor is, vasár- és ünnepnap 11-kor is: **Katyi. TOLNAY.**

Korzó (182-818). H.: ¼4, ½6, ½8, V. és U. d. e 11-kor is: Tasnády Fekete Mária: **Bengázi.**

Nemzeti Apolló (Royal Apolló) (222-002). H: ¼4, ½6, ½8. Sz. ½2. V. és U. 11 és ½2-kor is: **Emberek a havason.** 2-ik hétre prolongálva. — **Hiradó.**

Omnia (130-125). H.: ¼4, ½6, ½8. Sz. ½2-kor is. V. és U. 11, ½2-kor is: **Vörös vihar. — Híradók.** Prolongálva.

Rádius (122-098, 120-564.) ¼4, ¼6, ¼8. Sz. ½2, V. és U. 11-kor is: **A hegyek lánya** (Fényes Alice, Nagy István). — **Rókavadászat a bajor Alpokban. — Hiradó.** — 3-ik hétre prolongálva!

Scala (11-44-11). (¼4. ¼6. ¼8. Sz., V. és U. ½2-kor is: **Egy szív megáll (Karády.) — Híradók.** 4-ik hétre prolongálva!

Szittya (City) (111-140) ¼4. ¼6. ¼8 Sz., V és U. ½2-kor is: **Emberek a havason.** (Szellay Alice, Görbe János). — **Magyar híradó.**

Uránia (146-046). H : 3 5, ¾3. V. és U. 1-kor is: **Hegyek leánya. — Híradó.** Február 2-án d. e. 11-kor: **Stukák.**

UTÁNJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Barlang (422-722). ½2, ¼4, ½6, ½8. Első mérsékelt. **Bécsi vér. Willy Forst. — Magyar híradó.** 2-ik hétre prolongálva.

Beleznay-Studió (225-276). 11, ½2. ¼4, ½6, ½8 **Keresztúton.** Prolongálva 5-ik. hétre.

Capitol (134-337). H.: ½2, 3, 5, 7. V. és U. 11-kor is: **Szakitani nehéz dolog.** 2-ik hétre prolongálva.

Csaba—Savoy (146-040). H.: ¼4, ½6, ¼8. Sz. és V. ½2-kor is: **Halálos csók.** (Karády.) — **Híradók.** — Vas. d. e. matiné: **Varjú a toronyórán.**

Duna-Lloyd (111-994). H.: ¼4, ½6, ¼8. **V. és U** ½2-kor is; **A sors beleszól. — Hiradó.**

Kamara (423-901) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8. Első 2 előadás olcsó, a 3-ik mérsékelt helyárakkal! **Férfihűség. — 6-ik hétre prolongálva!**

Mesevár (Elit). H.: ¼4, ½6, ½8. V. és U. ½2-kor is: **Lidércfény. — Hiradó.** Prolongálva.

Pátria: D. e. 10-től 1-ig folyt. előadások, mérsékelt árak. ½2, ¼4, ½6, ½8. V. 11-kor is: **Üzenet a Volga-partról. Sárdy János.**

Pest-Palace (221-222). 11, ½2, ¼4, ½6, ½8. Első két olcsó, harmadik mérs. **Négylovas hintó.** (Turay). — **Tessék jegyet váltani. — Magyar Híradó.**

Tiszti Kaszinó: ½5, ¾7. Jan. 28. és 31-én: **A nagy király.** Febr. 2-án: **Halálos csók.** Febr. 4. és 7-én: **Bécsi vér.** Febr. 9-én: **Szerelem a vérpadig.** Febr. 11. és 14-én: **Negyediziglen.** Febr. 16-án: **Sziriusz.** Febr. 18. és 21-én: **Férfihűség.** Febr. 23-án: **Pofon az éjszakában.**

Ujbuda-Simplon (268-999). H.: ¼4, ½6, ½8. V. 11 és ½2-kor is: **Halálos csók. — Hiradó.** — Vas. d. e. 11-kor matiné: **Halálos csók.**

TOVÁBBJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Adria-Admiral (353-707). H.: ¼4, ¼6, ¼8. V. és U. 11, ¼2-kor is: **Kadétszerelem.**

Alkotás (355-374). H.: ¼4, ¼6, ¼8. Sz. ¼2-kor. V. és U. 11 és ¼2-kor is: **Tavaszi szonáta. — Hiradó.**

Anna (T.: 225-238.) H.: ¼4, ½6, ½8. Szombat, V. és U. ½2-kor is: **Szerelem gyöngyei. — Hiradó.**

Budai Apolló (351-500). H.: ¼4, ½6, ¼8. V. ½2-kor is: **Kadetszerelem. — Valahol Oroszországban.** — Matiné vas d. e.: **Trenk a pandur.**

Glória. (427-521) H.: ¼4, ½6, ½8. V. ½2-kor is: **Kadétszerelem.**

Körönd-Orient. (114-926). H.: 3, 5, 7. Sz., V. és U. 1-kor is: **Kadétszerelem. — Hiradó.** — Vas. d. e. 11-kor: **Hét szilvafa.**

Kultur (188-120). H.: ¼4, ¼6, ¼8. V. és U. ¼2-kor is: **Tavaszi szonáta.**

Otthon (146-447). H.: ¼4, ¼6, ¼8. V. és U. ¼2-kor is: **Kölcsönkért kastély.** — Vas. d. e. matiné: **Rózsafabot.**

Óbuda (363-165). H.: ¼4, ½6, ½8. V. és U. ½2-kor is: **Kadétszerelem.**

Petőfi-Odeon (428-478). H.: ¼4, ½6, ½8. V. és U. ½2-kor is: **Kadetszerelem. — Hiradó.** Vas. d. e. 11-kor matiné: **Egy csók és más semmi.**

Tinódi-Tivoli. H.: ¼4, ¼6, ¼8, szomb. ¼2-kor és V. és U. 11-kor is: **Kadetszerelem. — Híradók.**

Tisza-Eldorádo (133-171). H.: ¼4, ½6, ½8. V. és U. ½2-kor is: **Az ördög nem alszik. — Hiradó.** — Vas. d. e. 11-kor matiné: **Ifjúság.**

Toldi-Rialtó (224-443.) 10, ¾12, ½2, ¼4, ¼6. ¼8. V. 11, 1, 3, 5, ¼8. **Zoro és Huru a 2 örömapa. — Híradók.**

Turán (Tel.: 120-003). 11, ¼2. ¼4, ¼6 és ¼8-kor: **Zoro és Huru a két örömapa. — Hiradó.**

Ugocsa-Astra (154-422). H.: ¼4, ¼6, ¼8. Szombat ¼2. V. és U. 11-kor is: **Tábori szinház. — Hiradó.** — Vas. d. e. 11-kor matiné: **Kozákok kapitánya.**

Zuglói (297-093.) ¼2, ¼4, ¼6, ¼8. V. és U. ¼12-kor is: **Kadétszerelem. — Hiradó.**

Belvárosi Híradó Filmszínház (T.: 181-244.) **Hétmérföldes léptekkel Németországon keresztül** (kulturfilm.) — **Rajzos hiradó Kináról. — Magyar-, UFA-, Luce és Külön híradók.** — Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

Híradó Filmszínház (Erzsébet-krt. 13. T.: 222-499.) **Hétmérföldes léptekkel Németországon keresztül** (kulturfilm.) — **Rajzos hiradó Kínáról. — Magyar-, UFA-, Luce és Külön híradók.** — Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

VÁKO harisnyaszaküzlet. Női fehérnemű Finom zsebkendők. 100%-os őskeresztény cég. Teréz körut 33.

Ilyennek kellene lennünk!..

Asszonyok ülnek a kis cukrászda belső szobájában szokott asztaluk mellett. Hetenként egyszer jönnek össze, kötnek, horgolnak, beszélgetnek.

Ugyan miről is beszélgetnének??... Mi lenne a téma? Persze, asszonydolgok. A drágaság, a cselédkérdés, a varrónők, a divat, a gyermekek — no és persze a férjek!...

Régen összeszokott társaság. Ismerik egymás otthoni ügyeit, ismerik egymás gyengéit, aki előbb elmegy, azt szabályszerűen „letárgyalják", egyébként rendes, jóindulatú asszonyok és jóbarátnők, ha szükség van egymásra. Egyik közöttük folyton cigarettázik, a másik, aki hízástól retteg, folyton „naschol", eszik, a harmadik percenként nézi és puderozza magát, a negyedik állandóan tele van tervekkel, mindent megpróbál és semmit sem csinál végig. Tanult kalapot csinálni, de nem tud, járt varrodába, de otthagyta, mert a szabás idegesíti, beiratkozott ápolónői tanfolyamra, de sértődötten jött el, mert parancsoltak neki, most női honvédelmi munkára jelentkezett, de ő akarja megszabni, hogy mit dolgozzék. Ha valaki azt mondaná, hogy nincs benne komoly szándék és kitartás, halálosan megsértődnék. Szóval asszonyok, akiknek még mindig túlságosan jó dolguk van.

Egyszerre berobog mégegy asszony, az ötödik. Szép, magas, erős alak, magyar asszonytípus, az arcán mindig ott a mosoly. Mindkét kezében cekker, vagy csomag zsebei elállnak teletömve mindennel. A négy, már-már unatkozó asszony arca felderül, abbahagyják a beszélgetést és segítenek a most érkezettet megszabadítani csomagjaitól és ruháitól.

— Na végre, itt a jótékony tündér is!... Legalább meséld el, hol jártál, kit mentettél meg az éhhaláltól, vagy öngyilkosságtól. Persze megint rohansz és lihegsz!...

Az ujonanjött sorra kezetfog, leül, feketét rendel és nagy csészét kér hozzá. Kézitáskájából kis üveg tejet húz elő, majd egy másik nagyobb üveggel. A nagyobbikat odaadja egyik asszonynak.

— Nesze drágám, vidd a fiadnak!... Kaptam faluról, vajat is hoztam, tudom, milyen gyönge az a gyerek!... Megígérték, hogy ha valaki jön fel, mindig küldenek, aztán majd viszek többet is!...

Valósággal boldog, hogy odaadhatta a tejet, meg vajat. Elkészíti magának is a tejeskávét, piskótát rendel.

— Csak most érzem, milyen éhes vagyok!... Képzeljétek, egyáltalán nem értem rá ma ebédelni!... A mosónémnak kis lánya született, otthon van az asszony, meglátogattam. De sehogysem tetszett nekem, kihivtam a fiveremet, aki orvos, persze lázas a szerencsétlen és most elintéztem neki, hogy kórházba viszik még ma... Mire hazakerültem, három óra volt. Bözsikével át kellett vennem a zongoraleckét, Zolika önképzőkörbe készült és drukkolt a szavalástól, azt is meg kellett hallgatnom. Akkor felébredt az uram, tele volt különmunkával, egy órát diktáltam neki... Igy hónap végén mindig rengeteg a dolga...

— Dehát akkor közel hat óra!... Áruld csak el, hol jártál még közben!...

Az ötödik asszony közben jóizűen meguzsonnázott. Kötést vesz elő, fürge ujjai alatt nő a szürke-zöld sál. Hirtelen újra kézitáskájához kap.

— Aztán!... El ne felejtsem, neked is hoztam valamit! — Fordul egyik asszonyhoz. — Egy kis darab háziszappant, meg a leírást, hogy lehet lócsontból, meg marhacsontból késziteni!... Ha ezt megcsinálod, nem lesz több gondod a rendelőben szappanra, meg mosatásra!... — Előkerül egy kis darab szappan és szép gyöngybetűkkel leírt szapanfőzőrecept. Az asszony boldog, mert ismét örömet okozhatott.

— Hogy hol voltam még gyerekek?... Szegény Kovácsné fekszik, meghült a hideg konyhájában, anélkül is gyönge a tüdeje... Persze tüzelője nincs elég... Vittem fel neki kis gyujtóst, pár kiló fát, aztán lekergettem az urát szénért állni. Olyan lusta és elkapatott... Mondtam neki, ha ezt is sokallja, menjen ki a harctérre, ott majd nem kérdezik tőle... Aztán megszégyelte magát... A fiút is leküldtem... Nem szégyen máma egy kis sorbanállás!... De az az asszony olyan gyámoltalan, mindent maga csinálna és tönkremegy bele... Majd egy kicsit a körmire nézek a két férfinak!...

Szerény, gyászruhás fiatal nő jön be a cukrászdába. Az energikus asszony felugrik, eléje megy, valamit beszél vele és levelet ad át neki. A leány elmegy, ő visszajön az asztalhoz.

— Hála Istennek sikerült ez is. Se apja, se anyja szegénynek, a gyorsirást csak most tanulja, de gépelni már tud, az uram szerzett neki alkalmazást. Ügyvédnél volt eddig, de kiuzsorázták... Itt lakik a közelben, majd szemmel tartom a sorsát...

Beszélgetnek kicsit, mindenről. Színházról, moziról, a háborúról, ki mit hallott, kinek mit hallott az ura... A mi mosolygós barátnőnk sokat néz karórájára, amelyen kíméletlen gyorsasággal fut a percmutató. Végre is abbahagyja a kötést, elpakol.

—Ne haragudjatok gyerekek, már mennem kell. Nem is mondtam még, hogy szállóvendégeim vannak. Az öreg Julim fiát behívták, holnap indul a frontra, a felesége, meg a kislánya feljöttek elbúcsúzni tőle. Nálam alusznak az éjjel.

Fizet, felveszi kabátját. Fogja a cekkereket.

— Hát ezekben mi van?... Még mindig mégy valahová, ne tagadd!...

Az asszony nagyot nevet.

— Ezt aztán igazán nem találnátok ki!... Moslékba való hulladék van benne, kenyérhéj, krumplihéj, meg egyéb. A nővérem Árpádföldön a nyaralójában disznót hízlal, mi meg összegyűjtjük neki mindig a hulladékot, kár lenne eldobni. El szokott küldeni érte, de gondoltam, úgyis a lakása közelében szállok át, felugrom vele!... Meg két friss csirkebél is van nálam, a Juli menye csirkét hozott. Viszem a macskáknak, szegények, azok is ritkán jutnak most jó falathoz!...

— No és reggel jössz a varrónőhöz, ahogy megbeszéltük?...

— Aranyom, holnap igazán nem lehet!... Tudod, kimegyek Juliékkal az induló katonavonathoz, viszek ki egy pár cigarettát... Aztán felrakom az asszonyt, meg a gyereket a Nyugatinál, nehogy eltévedjenek!... Ugyis olyan gyámoltalanok az Istenadták!... Hanem holnapután okvetlen!...

Kisiet a két cekkerrel és mostmár üres zsebekkel. Olyan jó ránézni, amint mosolyogva, határozott léptekkel jár. Derűt, nyugalmat hagy maga után s a belőle áradó jóság fényében a sötét nem olyan sötét, a nehéz nem olyan nehéz... Az ottmaradt négy asszony hosszan néz utána és — hihetetlen — egyik sem mond rá egyetlen szó megjegyzést sem!...

Kovásznay Erzsi

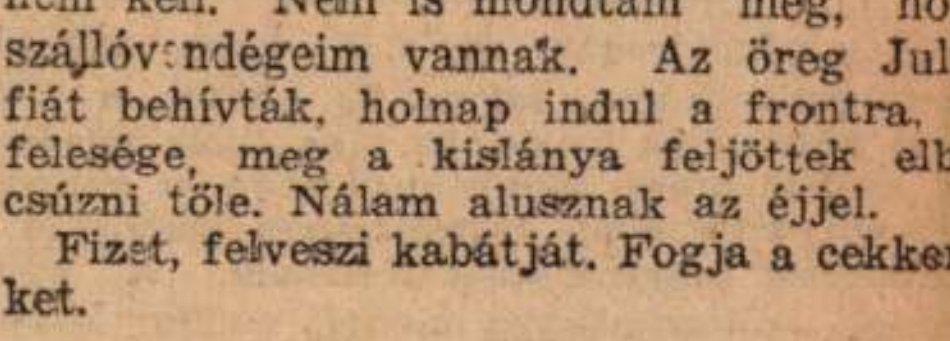

Mivel nem valószínű, hogy a citrom, ez a sokáig nélkülözött csemegénk és háziszerünk olcsóbb lesz, ajánlatos most gondoskodni arról a citromkedvelőknek, hogy valamit átmentsünk a citrom izéből s a citromhéj illatából nyárra, amikor talán nem juthatunk majd hozzá. Mindenekelőtt, mielőtt felvágunk citromot, reszeljük le a héját és ezt alaposan száritsuk meg és úgy tegyük el. Hogy a citromhéj illatát és zamatját megtarthassuk, próbáljuk meg a következőt: A kifacsart citromhéjakat ne dobjuk el, hanem alaposan megtisztitva belsejüket, formáljunk ujjunkkal a két citromhéjból kerek dobozformát, amelyek egymásba illenek. Igy száritsuk őket alaposan ki. Ebbe a kis citromhéjdobozba belezárva a szárított citromhéj illatos marad. Olaszországban iparszerűen készitik ezeket a kis citromhéj, (olaszul bergamotte) dobozkákat, csiszolják és mintát festenek rá. Ha évek mulva megkaparja az ember őket tűvel, még akkor is kellemes citromillatuk van.

A citromlevet is megpróbálhatjuk eltenni. Tölcséren vigyázva csavarjuk ki a levet fehér kis parádicsomosüvegekbe, de magot ne hagyjunk benne, mert keserű lesz tőle a lé. Kössük le hólyagpapirral, vagy celofánnal kétszeresen, gőzöljük ki legalább félóráig és a gőzben hagyjuk kihülni. Bár vitamintartalmából a gőzöléssel veszít, de zamata és ize megmarad. Fagylaltnak, vagy limonádénak jó nyáron.

Citromdzsem. 10 darab citrom levét kicsavarjuk, majd beletesszük a húsdarálón átdarált háját is. Főzzük kb. félóráig 1 liter vizben. Akkor beleteszünk 1 kiló cukrot és azzal ismét 30—35 percig főzzük a forrástól számitva. Szalicillal lekötözzük.

Narancsdzsem. Négy darab vékonyhéju narancsot és egy darab vékonyhéjú citromot hosszában kisujjnyi vékony darabokra vágunk. 1 liter vizben 24 óra hosszat áztatjuk. Akkor saját levében 25 percig főzzük és ismét állni hagyjuk 24 óra hosszat. Ismét felfőzzük, félkiló cukrot beletéve még húsz percig főzzük és kihülve elrakjuk.

MINDENNAPI JÓTANÁCS

Együnk sok sülttököt!... Eltekintve vitamintartalmától és kellemes édes izétől, pótolhatjuk vele a tésztát, mert tápértéke nagy, délelőtt fogyasztásra, úgynevezett tizóraira pedig legalkalmasabb és legkönnyebben beszerezhető. Ha otthon sütjük, még jobb, mert melegen jobb és frissen sütve kalóriaértéke is nagyobb.

Üzenetek

Névtelen asszony, Szarvas. Név nélkül írt levelekre nem szoktunk reagálni, de Önt szeretnénk közelebbről megismerni. Nyugodtan írhat levelet aláírással is az Asszonyrovat cikkírójának, akinek cimét és telefonszámát megkaphatja a szerkesztőségben. Okvetlen keresse fel, ha Budapestre jön.

A. A. A verses köszöntő nagyon kedves, örömmel látjuk, hogy férfiak is sokan olvassák rovatunk cikkeit.

EDZETT TESTBEN ERŐS LÉLEK

Megdöbbentően sok emberrel találkozunk — még egészen fiatalokkal is —, akikről leri a neuraszténia, tele vannak panasszal, mert tél van, hideg van, kijelentik, hogy az úgynevezett ideghábború erősen kikezdte őket. Ezek az emberek mindent kellemetlen átmenetnek tekintenek, ami az élet nagyobb, nehezebb része: a telet, a napi munka és kötelességteljesítés óráit, folyton nyugtalanul sietnek, bár komoly cél nélkül, ellenben órákon át ülnek füstös kávéházakban teljes semmittevésben, legfeljebb átlapozva az ujságokat és igy „gürcölik." átnapjaikat, sőt éveiket aktiv idegekkel, egyébként fáradt passzivitásban. Tucatjával fogyasztják a cigarettát, ideges a gyomruk, mert forrón dobálják magukba az ételt, mert önuralmuk nincs, nem sétálnak, mert fáznak, nem esznek gyümölcsöt, vagy citromlevet, mert brr!... Hideget a gyomorba télen!... Egyszóval mindent esznek és tesznek, ami nem egészséges, de semmit sem, ami gyógyitaná, frissitené, kicserélné őket... Tipusai a gyönge akaraterejű embereknek, a Pató Pálolnak, az Oblomovoknak, sok szép és jó elhatározás lehet bennük, de a kivitelig önmaguk erejéből sosem jutnak el...

Az új Európa felépitésén dolgozó államok immár évtizedes ifjúság és gyermeknevelése a fősúlyt a testkultúrára helyezi és döntően bebizonyosodott, hogy a zsenge kortól kezdve állandó testedzésnek alávetett gyermekek és fiatalok közt csak elvétve akad neurasztániára, vagy hisztériára hajlamos és ezeknél is az állapot terheltségére vezethető vissza. A csupán gyönge idegekkel vagy satnya fizikummal született gyermekek azonban, a szakszerű testedzés és a megfelelő táplálás és vitaminadagolás mellett teljesen kinőtték veleszületett gyöngeségüket, tehát a hajlamot is, amely minden gyönge idegzetű emberben megvan a hipochondriára, neuraszténiára és hisztériára.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, mennyit jelent az emberi szervezet karbantartásánál a sport és a torna. Nők, akik bámulatosan megőrizték fiatalságukat és rugalmasságukat, férfiak, akik szikárak, karcsúak, erősek maradtak, bizonyithatják, hogy egyetlen komoly és hathatós „fiatalitószer" a testkultúra a sport, amit lehetőség szerint soha télen sem hagytak ki.

Szoktassuk reá magunkat és gyermekeinket, hogy télen át is állandóan járjanak el uszodába. Ezenkivül naponta végezzünk reggel öttizperces testgyakorlatot nyitott ablaknál, soha ne hagyjuk el a napi legalább egyórás nyugodt sétát, akkor mindent megtettünk, amivel testi jólétünknek tartozunk és sem az évek száma nem kezd ki bennünket, sem a lelkinyugalmunkat nem vesztjük el a háborús élet sok próbatétele között.

Angol és német módszer a műemlékek kezelésében

Berlinből jelentik: Ama hazug mesék között, amiket a tengelyhatalmak ellenségei időről-időre feltálalnak a könnyen hivő közvéleménynek, azok a hirek is nagy szerepet játszanak, amelyek azt hazudják, hogy Görögországból a németek és olaszok ókori műremekeket hurcolnak el. Minden ilyen állítás nem más, mint rágalom, amit a legegyszerűbben és a leghihetőbben azzal a ténnyel lehet megcáfolni, hogy az ellenség által felhozott műemlékek most is, mint azelőtt, eredeti helyükön vannak és ott gondos őrizet alatt állanak.

Az angoloknak van a legkisebb jogcímük ahhoz, hogy ilyen vádakat emeljenek. Angli volt az, amelynek hivatalos és nem hivatal képviselői több mint 200 éven át kimélet nél kül és zsákmányra éhesen ragadták el Görö országból a legértékesebb műkincseket. Olya neveket, mint lord Arundel, Lady Montagu és Lord Elgin a művészettörténelem sötét la jain örökitett meg. Szinte úgy tűnik fel dolog, mintha az ellenséges hazugsági prop ganda azért szórná hamis vádjait és rágalm hogy elterelje a figyelmet s ját képviselőin kultúrellenes és semmiféle szépitéssel nem v delmezhető műkincs-rablásairól. Olyan gazte teket, mint a Parthenon skulpturáinak er szakos eltávolitása és Londonba hurcolása vol sem letagadni, sem igazolni nem lehet. Cyr nikában az olasz régészek által napvilág hozott római emlékeket a brit soldateska ba bár módon gyalázta meg és pusztitotta el a pusztitásait bemutató fényképfelvételek úja bizonyitékok amellett, hogy mennyire nem j gosultak az angolszászok a legrégibb európ kultúrnépek fenkölt művészi teljesitményeiv szemben a kultúra védelmezőiként fellépni.

A német katonák nem mint a régi kultú javak romboló és a legnemesebb műkincs elrablói léptek Görögország klasszikus föl jére. Ellenkezőleg buzgón fáradoztak azo hogy az értékes műemlékeket megmentsék rombolás és pusztulás elől. Ezt ékesen biz nyitja egy epizód, amely Athén környékén já szódott le. A márványbányáiról már az ókc ban híres Pentelikon meredek északi lejtő van az ősrégi Ikaria település helyén Dionys helység. Az egykori Dionysos-szentély rom között az ásatások Dionysos istenség egy na szobrának torzóját hozták napfényre. Év kel ezelőtt néhány töredéket a múzeumba v tek. Most azután a német katonák a több m zsa súlyú torzót a legnagyobb és legaprólél sabb gonddal tisztitották meg és szállitot Athénbe, hogy a görög nemzeti múzeumba j tassák. A szoborműu az archaeikus korszak tartozik és a Krisztuselőtti 6. század utolsó é tizedeiből, tehát Peisistratos tyrannos korát való, aki Dionysos kultuszát Athénbe bev zette.

KOVÁTS ÁDÁM: LÁNG A LÁNGHOZ

Friss hangú, fiatal költő jelentkezik ebbe kötetben. Versei magukon viselik mindazokat hibákat és erényeket, amelyek a fiatal poé tulajdonai szoktak lenni. Néhol pongyola, n ügyel eléggé a formára, nyelvtani hibákat v rimeit elnagyolja. De ami megkap és remény re jogosit: erős, keresetlen nyelve, szinte r tikus nyereségű képei, férfiasan egyszerű lir Ebben van az ereje s ezen a vonalon kell resnie továbbra is a fejlődés útját. Kubiku című verse olyan tömör és plasztikus, mint bronz szobrocska.

*

Mint a legtöbb fiatal költőt, *Kováts Ádá* is kisérti az Ady-utánzás veszélye. Mihelyt levetkőzi és saját magából meríti verseinek ményanyagát, eredetibbé válik és értékes lesz termése. Egy-egy verse, ahol erőteljes eg nisége kifejezésre jut, reményt ad, hogy ez időpont már nincs messze.

Bányai Várá Andor berlini levele:

HOLLYWOOD VAGY BABELSBERG?

Európa a film frontján is megnyerte az önellátás csatáját
Már csak egy lépés választ el a plasztikus filmtől. A német film legbőkezűbb mecénása: az állam

Berlin, február

Ha az uj Európa önellátásáról beszélünk, nemcsak *búzára és húsra* kell gondolnunk, hanem például korunk egyik legnépszerűbb és legkeresettebb *szellemi tömegtáplálékára, a filmre* is. A kanadai búzát ukrajnai gabona váltja fel, az amerikai mozi-méz helyét pedig német film, illetve a művészileg és műszakilag termelőképes országok saját filmjei foglalják el.

Kétségtelen, hogy Európa totális önellátásának megszervezése — az eljövendő békében is — ugyanolyan súlyosan érinti a winnipegi gabonatőzdét, mint Hollywood filmgyártását. Amerikai filmet ma már csak néhány semleges országban játszanak, s itt is igen mérsékelt mennyiségben, aminek az oka nemcsak a jelenlegi gyártási és szállítási nehézség, hanem *a nemzeti és a német filmgyártás előretörése.* Vegyük például a semleges országok közül *Svédország* esetét. A svéd filmgyártás a háború óta hallatlanul nekilendült, s már kiviteli eredményei is jelentősek. Bevételi eredmény tekintetében különösen *a német háborús filmek* és a svéd *Zarah Leander* Berlinben készült fimjei szorították háttérbe a bemutatásra kerülő néhány amerikai filmet, amelyek közül *az Európába csempészett háborús propaganda-filmek kivétel nélkül megbuktak.*

A mi Hollywoodunk: egész Európa

Míg az amerikai filmgyártás különösen 1941 óta számtalan komoly nehézséggel küzd — ezek közül egyike a legjelentősebbnek, hogy maga Kalifornia az elsőszámú háborús zónában fekszik —, az európai filmgyártás éppen az utóbbi években vett szinte soha nem álmodott lendületet. *Az amerikai filmgyártás eddigi méreteiben el sem képzelhető a hatalmas európai piac nélkül.* Ezt a piacot pedig *Hollywood* úgyszólván végérvényesen elveszítette, s helyét *Berlin* és *Róma* foglalta el.

A német filmgyártás — amely ma, a háború negyedik évében számos vonatkozásban múlja felül az amerikait — Goebbels dr. legfelsőbb irányításával valóban csodálatraméltó eredményeket ért el. A német filmek száma szinte az egyik napról a másikra úgy megnőtt, hogy *átmenetileg sem* állott elő Európában filmhiány, amit pedig Hollywood dühtől habzó szájjal olyan biztosra jósolt. A német háborús szenvezés úgyszólván egész Európa gazdasági erejét a haditermelés szolgálatába állította. Ugyanígy a német filmgyártás is egész Európára kiterjesztette munkaszervezetét. Ma már nemcsak a berlini, müncheni és bécsi műtermek gyártják „futószallagon" az uj német filmeket, hanem német filmet forgatnak Prága, Amsterdam, Den Haag, Róma és több más európai város műtermeiben is, nem beszélve a legkülönbözőbb országokban készülő külső felvételekről, amelyek szárazföldünk regényes szépségeit viszik vászonra. Ugyanúgy, ahogyan ma egész Európa a nagy európai szövetség hatalmas fegyvergyára — *a mi Hollywoodunk egész szárazföldünkre kiterjed: Budapesttől Párisig.* Európa máris megnyerte a *panem et cicenses*, a kenyér és szórakozás csatáját.

Európának nincs ugyan úgynevezett „Hollywoodja" amely egyuttal a filmgyártás legfőbb jelképe lenne, tekintve azonban, hogy *a berlin-babelsbergi UFA-filmváros* Európa legnagyobb és legjobban felszerelt filmtelepe, amely az elmult huszonöt év során döntő szerepet játszott filmkultúránk kialakulásában: Babelsberg nevét állíthatjuk szembe a nemrég még világon uralkodó kaliforniai filmkirálysággal. *Hollywood vagy Babelsberg?* — a háborúban álló, életéért, emberi, kulturális és művészeti értékeiért küzdő Európa, a minden téren teljes és független önállóságra törő európai szárazföld könnyen és fölényesen felelt a feltett kérdésre. *A jövő Babelsbergé.* Hollywood csupán egykori, színes és könnyű, könnyen elfelejthető emlék marad...

A német szinesfilm versenyen felül áll

A Németország vezetésével folyó diadalmas *európai filmháború* egyik legnagyobb és világraszóló győzelme az olcsón előállítható, könnyen másolható szinesfilm, az *Agfacolor.* A nehézkes, bonyolult és műszakilag rengeteg bajt okozó amerikai színes-film-eljárással szemben ez a nagyszerű német találmány eddig áthidalhatalannak hitt problémákat oldott meg. Az Agfacolor feltalálásának jelentősége valóban forradalmi. *A hangosfilm térhódítása óta ez a film történelmének legnagyobb eseménye.* Annakidején az amerikai *Singing Fool*, az első nagy hangosfilm, majd *Bolváry* első filmoperettje, a *Zwei Herzen im dreiviertel Takt* hódította meg a világ moziközönségét — ma *Veit Harlan* nagy színesfilmje, a *Goldene Stadt* (nálunk *Lidércfény* címen került filmre) vonz hatalmas tömegeket az európai mozikba. Az első nagy német színesfilmmel kapcsolatban bevételi *rekord-jelentések* érkeznek az egyes német és európai városokból.

Azt hiszem, érdekes, ha meghallgatjuk *Veit Harlant*, a *Jud Süss* és a *Lidércfény* rendezőjét, mi a véleménye a színesfilmről?

—A német film fejlődése a háború alatt sem állt meg — mondja Veit Harlan —, sőt nagyszerű műszaki előrehaladását éppen *az új színesfilm-eljárás igazolja.* A fejlődő német filmmel szemben *számos ellenséges országban* teljesen megállt vagy pedig a háború következtében kétségbeejtően visszaesett a filmgyártás.

—A film történelmében szinte egyedülálló mérföldkövet jelent az új német színesfilm. Jómagam százszázalékosan *színesfilm-párti vagyok,* amit az is igazol, hogy a *Goldene Stadt* után ismét két színesfilmet forgatok. A két film címe: *Immensee* és *Opfergang.* A fekete film a multé — *a jövő a színesfilmé!*

—A színesfilm gyorsan közeledik a tökéletesedés felé, bár ma még talán egy kicsit — *túl színes.* Ennek azonban elsősorban az az oka, hogy maga a természet is színesebb mint amilyennek látjuk. A lencse a valóságot fényképezi, s ezt igyekszik visszaadni a film. Tudjuk természetesen, hogy gyarló szemünk kedvéért a színeket enyhíteni, tompítani kell: ez már műszaki kérdés, úgy, hogy a tökéletes színesfilmet máris mint a ma eredményét könyvelhetjük el. S a német mérnökök már *a plasztikus színes film* megoldásán dolgoznak, s azt hiszem, ennek megvalósításától sincsenek már messze...

A legtökéletesebb mecénás: az állam

Végül pedig szólaltassuk meg a filmgyártás európai önellátó-politikájával és a német filmipar mérhetetlen fellendülésével kapcsolatban *Karl Ritter professzort,* az UFA világhírű rendezőjét, a filmkamara elnökét, akinek *Besatzung Dóra* című háborús repülőfilmje a keleti arcvonalon és a csatornaparton készül. *Ez lesz a világ eddigi legnagyobb repülőfilmje.*

—Tíz évvel ezelőtt, úgyszólván egyik napról a másikra — mondja Karl Ritter — eltüntek a német film mezejéről *a zsidó színészek,* filmírók, rendezők. Eltüntek, mint a kámfor. S mégsem dőlt össze a filmvilág! Sőt: a német filmgyártás soha nem álmodott fellendülésnek indult.

— *A zsidó filmgyártók* és általában a *magánvállalkozók* kezéből az *állam* vette ki a gyeplőt. A nemzetiszocialista állam. Mégpedig nem nyereségvágyból, hanem azért, hogy *naggyá tegye a német filmgyártást,* olyan naggyá, amilyenné a korlátozott és óvatos magántőke sohasem tehette volna. Ma már tudjuk, hogy *a legtökéletesebb és legbőkezűbb mecenás :az állam!*

—Ez a nagyhatalmú és áldozatkész, megértő és bölcs mecénás tette lehetővé, hogy a német filmgyártás a háború alatt is tovább nőtt, s tekintélyes óriássá fejlődött. Szinte elképzelhetetlen azonban, hogy milyen eredményeket ér majd el, milyen nagyszerű hatalommá fejlődik a német film a *háború után,* a nyugodt béke idején, amikor majd minden erőnket és tehetségünket a művészi és szórakoztató filmnek szentelhetjük. Ekkor ébred majd igazán tudatára a német és az európai közönség annak, hogy az állam — ha akarja — a művészet fejlődését olyan eszközökkel támogathatja, amire másnak nem is lehet módja. *A nemzetiszocialista állam a nép javára támogatja a filmet,* mert azt akarja, hogy a filmek színvonalának emelkedésével a mozilátogató tömegek is megnőjenek, s egyre többen találjanak szellemi üdülést és felfrissülést a mozikban. S biztosak vagyunk abban, hogy a német filmek sok-sokmillió nézője évről-évre *ujabb milliókkal* nő...

Ime: a legujabb helyzetjelentés Európa filmönellátásának kiterjedt arcvonaláról.

Liszt Ferenc már 60 évvel ezelőtt a zsidók kitelepitését követelte!

Liszt Ferenc (1811—1866), aki a legnagyobb zeneszerzők és legismertebb zongoraművészek sorába tartozott, mint ismeretes, Sopronban született. Hosszú évekig Weimarban, mint udvari karmester működött és Wagner Richard családjához baráti és rokoni kapcsolatok fűzték, hisz Wagner felesége, Cosima, Liszt Ferenc leánya volt.

Liszt Ferenc mint művész, gyakran került zsidó-körökkel kapcsolatba és lehet, hogy az itt szerzett tapasztalatok tették őt zsidóellenes érzelművé. Antijudaistának mutatkozik „Cigányok és cigányzene Magyarországon" című, 1883-ban irt munkájában, amelynek egyik hosszabb fejezete foglalkozik a zsidókkal. *A zsidók annakidején hevesen támadták a róluk vallott nézete miatt, úgyhogy Liszt Ferenc taktikai okokból kénytelen volt egy magyarországi lapban kijelenteni, hogy állitólagos zsidóellenessége csak tévedésen alapúlhat, hisz ő könyvében nem tett egyebet, mint megismételte a jeruzsálemi királyságról szóló thézist, amelyet előtte már a zsidó Disraeli és Crémieux is megvitatott.*

Liszt Ferenc könyvében a zsidókról a következő véleményt nyilvánította: ,

„A zsidók azok maradnak, akik voltak. A zsidók bőbeszédűségük ellenére is zárkóztottak, szolgálatkészségük mögött állandó bizalmatlanság rejlik hamis szervilizmusuk mögött pedig kegyetlenség és boszszúállás, minden tagadás ellenére hűek maradnak igazi jellemükhöz: komorak és ellenségesek. A zsidó monopolizálta a pénzt, amivel elérte azt, hogy a veszély pillanatában összeszoríthatja az országnak a torkát, vagy lélekzethez juttathatja a tőzsdejáték irányításával. *A zsidó hatalmába ejtette az egész sajtót, hogy jobban megrázkódtathattassa a társadalom alapjait.* A zsidóság kezdettől fogva mindazokban a csoportokban ott van, amelyek azért dolgoznak, hogy *aláássák a meglévő rendet... A zsidókat megtaláljuk minden megrázkódtatás mögött, sőt minden erkölcsi járvány hátterében.* Ők az erősebb ellen konspirálnak és romlásba döntik. *Az egyik helyen liberálisok, másutt köztársaságiak, radikálisok, szociálisták és kommunisták.* Nem harcolnak személyesen, azonban finanszírozzák a küzdelmet és *tinta formájában olajat öntenek a tűzre. Jól tudják, hogy egyetlen társadalom sem tanúsíthat ellenállást a nagy adagokban nyujtott erkölcstelenséggel szemben."*

Ezekből a tényekből Liszt levonja a következtetést és azt követeli, hogy *a zsidók hagyják el Európát és költözzenek Palesztinába, s ha ezt nem akarnák önként megtenni, úgy az államoknak erőszakot kellene alkalmazniok velük szemben.*

Ezzel kapcsolatban következőket irja Liszt Ferenc:

„A nemzsidókat az önmegtartás ösztöne arra birja, hogy ne vonják ki magukat ennek a feladatnak teljesítése alól, *hanem adott pillanatban kényszeritsék a zsidókat az ország elhagyására.*

Bármennyire is ellentétesnek látszik egy ilyen erőszakos cselekedet a modern élet szellemével, mégis elérkezik az a pillanat amelyben minden nemzsidó nép, amelyiyel a zsidó ma együtt él, felismeri, hogy az a kérdés, vajjon a zsidót meghagyja-e országában, vagy sem. Vajjon az egészséget, vagy az állandó betegséget, a szociális békét, vagy az állandó lázt választják-e a népek, az élet és halál kérdésévé lesz.

Érdekes, hogy *Liszt Ferenc* és *Istóczy Győző csaknem egyidőben* vetették fel *a zsidók palesztinai kitelepítésének gondolatát, megelőzve ezzel a cionizmus apostolait, Herzlt, Nordaut stb.* A cionizmus természetesen csak a *zsidók önkéntes kitelepedéséért harcol, vagyis csak a zsidók egy részét kívánja Palesztinában letelepiteni, míg másik részét meghagyná az európai és egyéb államokban.* Tudjuk, hogy ez egyáltalán nem jelentené a zsidókérdés megoldását, eltekintve attól, hogy Palesztina tulságosan kis terület ahhoz, hogy az egész világ zsidóságát befogadhassa, mert a zsidókérdést csak akkor lehet megoldottnak tekinteni, — amint azt Rosenberg Alfréd birodalmi vezető és miniszter is hangoztatta — *ha az utolsó zsidó is elhagyta már Európa területét, sőt világviszonylatban a zsidókérdés az egész világ zsidóletelepítése útján oldható csak meg.* Liszt Ferencet és *Istóczy* Győzőt hála illeti azért, hogy *a zsidókérdésnek ilyen radikális megoldására a maguk idejében rá mertek mutatni!*

Mártika és Mándika

Irta: Murgács Kálmán

Az a világos sárga, bársonyos tollú madárka, mint a nagynéni senkitől nem kívánt öröksége maradt a familiára akkor, midőn Mártika mindössze másfél éves lehetett. Eszmélésének első megnyilatkozásától kezdve, játszótárs, barát, mondhatnók, testvéri viszonyban volt a két különféle istenteremtmény. Ki, ki a maga módján mindent elkövetett, hogy társának életét vidámmá, széppé, kellemessé tehesse. Mártika korán reggel már kitakarította Mándika kalitkáját. Pontosan kimérte neki a kávéskanálnyi abrakot. Friss vizet töltött naponta kétszer is a vályuba, meg a fürdő üvegbe. Mándika pedig olyan harsány hálaénekkel köszönte meg az ápolást, hogy rengett tőle az egész nagy lakás. Ha kiröppent a nyitott ajtajú kalitkából, örvendezve szálldosott asztalra, ágyra, székre, padlóra, csillárra, függönyrúdra, de legtöbbet és legszívesebben Mártika vállára, fejére; parányi csőrével végigcsókolgatva annak fülét, orrát, száját és haját. Ragaszkodás, hűség csillogott kicsike szemében épúgy, mint ahogy a tiszta szeretet ott fénylett Mártikának simogató, bársonyos tekintetében. Egyszóval elválaszthatatlanok voltak egymásra nézve.

Egy ködös, esős novemberi délután Mártika megfázott és ágynak esett. Magas láz kínozta, nem bírt felkelni, hogy kis barátjáról gondoskodjék. Anyukája végezte a madáretetést. Azonban a pirinkó kis állat mintha megérezte volna, hogy kisgazdasszonya beteg, nem nyult az eleség után, nem fürdött, nem ugrált, csak ült néma szomorúságban a kalitka lécén mindaddig, míg vidámabb nem lett a hajlék és fel nem csendült Mártika kacagása. Hogy röpködött akkor a drága kis madár, hogy szállt a kis fehér ágy hótiszta párnájára s együgyű nyelvén, hogy áradozott ott boldog kedvében.

Egy hét múlva megengedte a doktor, hogy Mártika felkeljen. Nagy nap és nagy esemény volt ez. Apuka és anyuka együtt segítették a kedves lábadozót, hogy elsétálhasson ágytól az ablakig, melyen át a kiderült ég napjának hervadt tájakra szórt sugarait — a bágyadt késő őszi ragyogást lehetett látni.

Egyik reggel Mártika lelépett az ágyról. Lábacskája valami puha, meleg tárgyra nehezült s ahogy odatekintett, felsikoltott. Mándika eltaposott testét látta. Eszméletlenül esett vissza. Ettől kezdve hiába volt orvos, patika, gondos ápolás, napról-napra betegebb lett. Hasztalan hoztak más madarat a kalitkába, hiába fütyülte az a legszebb énekét, Mártikát csak Mándika érdekelte, csak Mándikát siratta folyton. Mindig azt kérdezte: hova temették, hogy takarták be, tettek-e sirjára virágot? Keserű önvád gyötörte, hogy ő volt korai halálának okozója. Nem lehetett se megnyugtatni, se megvigasztalni.

Karácsony estéjén hatalmas fenyőfát állítottak fel a szobában. Megrakták ágait minden jóval, minden széppel. Mikor meggyújtották az apró gyertyákat, a kis betegnek forró könnycsepp gördült ki a szeméből. Hangosan sóhajtotta: de kár, hogy Mándika ezt már nem láthatta meg.

Elégtek a gyertyák, elégett Mártika életmécsese is. Karácsony első napján, mikor megkondultak a harangok, elnémult érző szívének dobbanása. Utolsó szavai ezek voltak: Elmegyek Mándika után.

Ha most arra a korán elköltözött, drága kis Mártikáék felé járok, házuktól elfordítom tekintetem. Valami nagy-nagy szomorúság ül lelkemre egy melegszívű kislány és egy parányi sárgatollú madárka miatt, akik annyira tudták szeretni egymást, hogy... nem illettek bele ebbe a világba.

SZINHÁZ

A hatóság engedélyezte a Magyarság kolozsvári irodalmi estjét

Mint a *Magyarság* mult vasárnapi számában röviden jelentettük már, a kolozsvári magyar társadalom kezdeményezésére a Magyarság szerkesztősége irodalmi és művész-estet rendez Kolozsvárott, a *Magyar Vöröskereszt javára*. Az est kolozsvári rendezőbizottsága, mint ottani tudósítónk jelenti, egy hét óta teljes permanenciában van és minden előkészületet megtett a teljes siker érdekében. A kolozsvári rendőrkapitányság is megadta már a hatósági engedélyt, tekintettel arra, hogy az irodalmi est teljesen *politikamentes lesz*. A műsorban, amelyet dr. *Haray* Béla kolozsvári főorvos vezet be, három előadás szerepel. *Hubay* Kálmán *„Áruló irodalom"* címmel tart előadást, *Ráttkay* R. Kálmán az *erdélyi lélekről*, *Palló* Imre a magyar dalról beszél.

A művészi programmban rendkívüli érdeklődéssel várják a kolozsváriak *Simor Erzsit*, akinek ez lesz első kolozsvári fellépése. Simor Erzsi, aki most jött vissza olaszországi filmező körútjáról, *olasz katonadalokat*, továbbá *Erdélyi* és *Gyóni* verseket fog előadni. *Előry* Ilona, a kolozsvári *Nemzeti Színház* operatársulatának kiváló, népszerű tagja áriákat énekel. A *Pécsi Öregdiákok* kacagtató együtteséből dr. *Tolnay* Ágost lép fel. A kolozsvári *Nemzeti Színház* tagjai közül *Pivarcs* Ica és *Kishonti* számai teszik teljessé a műsort. A zeneszámok zongorakíséretét *Szita* Oszkár, a kolozsvári Nemzeti Színház karnagya látja el.

A művészet nem üres játék

Azok, akik a „Művészet a művészetért" jelszavát kitalálták, nagyon jól tudták, hogy mit cselekszenek. Hogy mennyire tudták, s hogy honnét fujt a szél, minden nyitottszemű művészetismerő tudhatja, aki vette magának azt a fáradtságot, hogy vizsgálat alá vegye az utolsó nyolcvan esztendő művészetének történetét, s aki nem elégedett meg a jelszavas és bálványokat termelő művészettörténet és esztétika parancsszerű megállapításaival.

Amikor a hivatalos esztétika mindenütt hozsannával és egetverő tapsorkánnal fogadott minden új, újabb és legújabb művészeti megmozdulást, és tagadott meg minden közösséget az általuk ú. n. „tegnap" művészetével, ugyanakkor és ezekkel párhuzamosan minden európai nemzetnél jelentékeny fölényben levő művészgárda járta a klasszikus esztétika évezredes útjait s ugyanakkor, amikor a nyilvánosság ormain költészetben, képzőművészetben és zenében az izmusoknak nevezett divathóbort s nemzetközieskedő gondolkodásmód zászlói lengtek, egész serege költőknek, íróknak és művészeknek alkotott amazoktól gúnyolva, sőt el-elgáncsolva a régi művészettől minőségileg különböző, de szellemében azzal azonos művészetet.

Nem, ez nemvéletlen, hanem annak a nyilvánvaló bizonysága, hogy a hősi kultusz az emberek lelkében egy pillanatig sem szünetelt, hogy azok a nemes eszmények, melyek elmult korok művészeit nagy alkotásokra lelkesítették, sem az embertömegek, sem a művészek lelkéből nem vesztek ki, hiába akarta egy torz esztétikai szemlélet és együgyű formalizmusra alapított művészeti divatok egész sorát kiirtani.

Az a törekvés, hogy a költészet csak valami egészen alacsony szellemi szinten mozgó lirát, a festészet csak minden jelentőség nélkül való színfoltokat, a szobrászat csak részletformákat, s a zene csupán harmoniák és diszharmoniák váltakozó játékát nyujtsa, nem a művészet tiszta eszményeit szolgálta, mint ahogy azt a „l'art pour l'art" jelszava alapján állva minden esztétikus állította, hanem arra szolgált, hogy a művészet alól kirántsa az erkölcsi alapot, és a régi helyébe évről-évre változó divatszerű, szellemi tartalomnélküli üres művészetet állítson, melynek egyedüli célja, hogy az embereket minden magasabb eszménytől távoltartva, puszta szórakozássá váljék.

Milyen volt a magyar költészet és művészet tegnapja, melyet oly sokszor hallunk bizonyos oldalról leértékelni a modern nagyságok és alkotásaik kedvéért? Nemzeti hőseink és nemzeti költőink között alig tudunk megkülönböztetést tenni. Balassa Bálint karddal kezében dalolt, Zrinyi nemcsak írta, de cselekedte is hősköltemények. Petőfi hősi halált halt nemzeti eszményeiért. Mikes leveleiben az önfeláldozás hősi époszát írta meg, Berzsenyi az egész nemzet jobb érzése nevében mennydörögte oda a „Romlásnak indult hajdan erős magyar"-t. A Kisfaludiak, Vörösmarty a magyar nemzet heroikus idejének szellemét élesztgették, Arany Toldijában a magyar hős eszménye testesül meg. Jókai halhatatlan irásaiban a csapások súlya alatt ellankadó nemzetbe önt új erőt s énekli meg nemzeti hőseink egész sorát, míg Madách az emberi szellem legmagasára érkezik. Nagy festőinket is a legnemesebb nemzeti eszményeink és izzó hazafiságuk serkenti munkásságra. Madarász forradalmi lelkének egész hevével fordul fenséges festőiséggel teremtett alkotásaiban a zsarnokság ellen. Székely a magyar hősi mult festői interpretátora, festő és hazafi egyszerre, Zichy Mihály legmagasabban járó magyar szellemeinkkel jár kalöltve a művészet világában, Munkácsyt nagyszerű magyar népi drámák s a krisztusi tragédia ihletik meg, utol nem ért festőiséggel teremtett remekmű veiben. És oldalról -oldalra sorolhatnánk a kiváló példák ezreit annak igazolására, hogy a magyar művészet és költészet sem volt üres játék, hogy abban megnyilvánult a századok minden magyar akarása és szenvedése.

És mit hoztak ezzel szemben modern költőink és modern mestereink? Már t. i. azok, kiket a hivatalos kritika és esztétika tart moderneknek? Hol van az agyondicsért és minden áron „nagy"-nak állított költők a régiekébe kapcsolódó hősi szelleme? Mit adtak a modern művészeti irányok a magyar nemzetnek elvesztegetett nemzeti és hősi eszményei helyébe? Adták apró-cseprő hétköznapi problémák felületesen feltálalt félmegoldásait, adtak defétista elpuhult szellemet, dicsőitették a bűnt, megteremtették a prostutiáltak és bűnözők romantikáját!

Mit kaptunk a modern festőktől, akik esztétikusaink és műtörténészeink szerint régi nagy mestereink örökébe léptek? Kaptunk értelmetlen, zagyva maszatolásokat, kaptunk semmi magasabbal és nemesebbel nem törődő mesterektől fény- és árnyjátékokat, hősi eszményeink helyébe tisztán érzéki célt szolgáló és érzékiségben fogant nuditásokat, kaptuk az egész addigi esztétika tagadását, kaptuk a szép helyett a *rondaságok* kultuszát!

Hogy ez volna a huszadik század szelleme? Tessék csak egy pillantást vetni azokra a hőskölteményekre, melyek úgyszólván szemünk láttára zajlanak le, gondoljunk a sztalingrádi hősökre, gondoljunk az eszmékért hősi halált szenvedőkre! Emlékezzünk meg az előző világháború erőfeszítéseiről, gondoljunk a Gyóni Gézákra s Végváryakra, gondoljunk Erdélyi József törhetetlen nagságára és akkor el kell vetnünk magunktól azt a gondolatot, mintha ezek a bizonyos izmusok fejeznék ki korunkat. Nem, azok csak azt fejezik ki, aminőnek bizonyos körök a huszadik század emberét látni szerették volna. Szerencsére eszközeik oly silányak voltak, hogy azokkal nemzetünk legszélesebb rétegei hősi szellemét és izzó nemzeti érzését kiirtani nem tudták.

És abban kell látnunk nemzetünk végleges feltámadását, ha költészet és művészet újra a magyar hősiességnek, a magyar nemzeti és erkölcsi eszménynek szószólója lesz, ha vérünkbe megy az által hogy a művészet nem üres játék, hanem a nemzet őserejének fokmérője.

Kampis János

ELHUNYT FESTŐMŰVÉSZ

Nagybányai Horthy Béla festőművész, volt országgyülési képviselő, a Johannita lovagrend tagja és több bel-, valamint külföldi kitüntetés tulajdonosa, életének 75. évében elhalálozott. Horthy Béla a beregmegyei Mezőkászonyban született. Előbb jogot végzett Budapesten, majd Münchenben és Párisban festeni tanult. A münchcni Glaspalastban 1891-ben állította ki először a képeit és szép sikerei voltak. 1896-ban a nagybányai művésztelepre költözött, ahol több éven át dolgozott. Két cikluson át országgyülési képviselő volt. A Búcsú című képe a Szépművészeti Múzeumban van.

HIBAIGAZITÁS

Az „Udvarolni felesleges" című darabról irt szombati kritikánkba néhány *értelemzavaró szedési hiba csúszott*. A szedő az „érdes" jelzővel sehogyse akart kibékülni, mert egyik alkalommal „érdemesnek", másik alkalommal pedig „érdekesnek" szedte, holott *lecsiszolni természetszerűen érdességet és nem érdekességet szokás*. A mult *„nem* kellemes" emlékeiből is „kellemeset" csinált és a „kevesebb" több lehetne helyett is az ellenkező értelmű „kissé" több lehetne megjelölést szedte.

A volt tábori szinészek a honvédcsaládokért

Beszámoltunk arról a sikeres művészestről, amelyet az első, orosz földön járt tábori színészek rendeztek részben a honvédcsaládok megsegítésére. Az est jövedelméből ezer pengő jutott a nemes célra. A művészestet február 27-én részben új vendégszereplőkkel megismétlik. *Kiss* Manyi, a tábori színház volt tagja is megígérte fellépését s az új szereplők közt lesz *Dayka* Margit, szintén volt tábori színész, *Nagykovácsy* Ilona, *Tolnay* Klári és még több kitűnő művész.

AZ OPERAHÁZ ESEMÉNYEI

Vasárnap, február 14-én, délelőtt 11 órakor A sevillai borbély (o. h.), este Tannhäuser (besz. ½6). Hétfőn nincs előadás. Kedden Don Carlos; főinkvizitor — Fodor János először (bsz. ½6). Szerdán: A bűvös vadász (E. 6.). Csütörtökön Pataky Kálmán fellépésével Szöktetés a szerályból (B. 6). Pénteken a Magyar Művelődés Házában Aida (V. I. 6). Szombaton A garabonciás, bemutató előadás, rendezi a M. Kir. Operaház és a Magyar Operabarátok Egyesülete a honvédcsaládok támogatására alakult mozgalom javára (bsz. 6.) Vasárnap, február 21-én, délelőtt Rigoletto (o. h. 11), este a Magyar Művelődés Házában, Pataky Kálmán fellépésével A sevillai borbély (V. III. 6.) Hétfőn, február 22-én, nincs előadás. Kedden, február 23-án, A garabonciás (bsz. 6).

Rövid művészi hirek

Vitéz Bánky Róbert szinigazgató szegedi társulata zsúfolt ház előtt mutatta be Magyarországon elsőnek. Pirandello „Mi az igazság" című háromfelvonásos színjátékát. Az előadás előtt Koltay-Kastner Jenő egyetemi tanár tartott bevezető előadást. Az ősbemutatón a budapesti olasz követség képviseletében D' Egregorio Ottone tanár, a szegedi olasz kultúrintézet vezetője, jelent meg.

•

A közeli napokban kerül a közönség elé, a MIF legújabb magyar produkciója, az Anna Mária. Ez az új magyar filmvigjáték tavaly készült el kitűnő színészek közreműködésével. A kettős címszerepet Szörényi Éva játssza a filmben, aki a mese szerint nevének mind a két felét megeleveníti udvarlója, Szilassy László előtt. Ebből a vigjátékmagból bonyolódik aztán a mulatságos történet.

•

A pestszenterzsébeti hadirokkantak február 27-én, szombaton este az ipartestület székházában neves fővárosi művészek fellépésével hangversenyt rendeznek. Az est teljes jövedelmét a régi és az új hadirokkantak segélyezésére fordítják.

•

A művészetet össze lehet kapcsolni a mozi izgalmával. Ezt igazolja az az új olasz film, amely most érkezett a Magyar Film Irodához. Címe Fények az éjszakában. Mario Mattoli rendezte a filmet és művészi eszközökkel teremtett drámai feszültséget. Alida Valli és Fosco Giachetti játsszák a főszerepeket. Ez a kettős — amelyet megszeretett a budapesti közönség is — élete legnagyobb élményszerű alakítását nyújtja. Partnerek Clara Calamai, Enzo Biliotti, Carlo Campanini.

Cselényi magyarnóta délutánja február 21-én (vas.) 3 órakor a Zeneakadémián. Jegyek 1.— P-től a portásnál, Cselényinél és Uray hangv. irodában, Andrássy-út 62. Tel.: 317-902.

Gyermekmesék a Nemzeti Bábszinházban Podmanicky-u. 8.

SZINHÁZ—MOZIMUSOR

Operaház: (11): A sevillai borbély; (½6): Tannhauser. — **Nemzeti Színház:** (3): A vén bakancsos és fia, a huszár; (½7): A kassai polgárok. **Vígszínház** (3): Az utód; (½7): Manderley-ház asszonya. — **Pesti:** Egész héten minden este ½7 órakor, szombat, vasárnap délután 3 órakor a: „Méreg". — **Uj Magyar Színház:** Előadások kezdete mindennap ½7 órakor, vasárnap és ü. d. u. 3-kor is: Udvarolni felesleges. A. bérl. **Andrássy:** (3, ½7) Egy nap a világ. **Vidám:** 3, ½7) Minden este és vas. délután is: Patyolatkisasszony. — **Royal:** Minden nap: Utazás a holdba (½7, csüt., szomb. ½4, ½7, vas. 11, ½4, ½7). — **Kamara Varieté:** Mindennap: Legyünk őszinték. (11, ½4, ½7). **Fővárosi Operettszínház:** (3, 6): Mária főhadnagy. — **Nemzeti Kamaraszínház:** (½7): Bolero. — **Madách Színház:** (½7): Képzelt beteg. — **Bábszínház:** Vas., szerda, csüt., és szomb.: Az ügyvéd és a férje. Hétfő, péntek: Az ember nincsen fából. Kedd: Toldi. Minden d. u., pént., szomb. és vas. délelőtt: A rókacsinálta király. — **Komédia Orfeum:** Minden nap: Csecse-becse. (½7, szerda, szombat ½4, ½7, vasárnap és ünnepnap 11, ½4 és 7.) — **Művelődés Háza:** (½3): IV. Zenés tarka délután; (½7): Vidám est. Toborzó rendezés **Erzsébetvárosi** ¾5, ½8. V. és Ü. ¾3, 5, ½8. Csókos regiment. **József városi:** ¾5, ½8. V. és Ü. ¾3, 5, ½8. Marica grófnő. — **Kisfaludy:** ¾5, ½8. V. és Ü. ¾3, 5, ½8. Becskereki menyecske.

BEMUTATÓ FILMSZINHÁZAK:

Átrium (153-034, 154-024). H.: ½4, ½6, ½8. V. és Ü. ½2-kor is: **A Néma tanú.** (Amadeo Nazzari.) — **Híradók.**

Corvin (138-988 és 339-584). Előad. kezd. H.: ½3, ¾5, 7. **A titkos parancs. — Híradó.**

Deák—Décsi (121-343, 125-952). ½2, ½4, ½6, ½8: **Katyi. — Híradók.**

Fórum (189-707.): Hétk.: 3, 5, ½8. V. és Ü. d. e. 11-kor is: **Az úszó város. — Híradó. (Michel Simon).**

Kaszinó (185-329). H.: ½4, ½6 ½8. Szomb. ½2-kor is, vasár- és ünnepnap 11-kor is: **Katyi. TOLNAY.**

Korzó (182-818). H.: ½4, ½6, ½8, V. és Ü. d. e 11-kor is: **Bajtársak.** (Szilassy, Simor.)

Nemzeti Apolló (Royal Apolló) (222-002). H: ½4, ½6, ½8. Sz. ½2. V. és Ü. 11 és ½2-kor is: **Emberek a havason.** 4-ik hétre prolongálva. **— Híradó.**

Omnia (130-125). H.: ½4, ½6, ½8. Sz. ½2-kor is. V. és Ü. 11, ½2-kor is: **Néma tanu. — Híradók Prolongálva!** — Február 15-től: **Anna Mária. — Híradók.**

Rádius (122-098, 120-564.) ¼4, ½6, ½8. Sz. ½2, V. és Ü. 11kor is: **A nőnek mindig igaza van.** (Ilse Werner, Viktor de Kowa.) — **Híradó.** 2-ik hétre prolongálva!

Scala (11-44-11). (½4, ½6, ½8. Sz., V. és Ü. ½2-kor is: **Családunk szégyne.** (Goll, Turay.)

Szittya (City) (111-140). ½4, ½6. ½8 Sz., V. és Ü. ½2-kor is: **Emberek a havason.** (Szellay Alice, Görbe János). — **Magyar híradó.**

Uránia (146—046.) H.: ½3, ¾5, és 7. **Rombadőlt álmok. — Híradó.**

UTÁNJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Barlang (422-722). ½2, ½4, ½6, ½8. Első mérsékelt. **Egy asszony visszanéz.** (Tasnády Mária, — **Magyar híradó.**

Beleznay-Studió (225-276). 11, ½2, ½4, ½6, ½8 **Keresztúton.** Prolongálva 8-ik hétre.

Capitol (134-337). H.: ½2, 3, 5, 7. V. és Ü. 11-kor is: **Szép csillag. — Híradó.** — 2-ik hétre prolongálva!

Csaba—Savoy (146-040). H.: ½4, ½6. ½8. Sz. és V. ½2-kor is: **Negyediziglen. — Híradók.** — Vas. d. e. matiné: **Nem loptam én életemben.**

Duna-Lloyd (111-994). H.: ½4, ½6, ½8. V. és Ü ½2-kor is: **Férfihűség. — Híradó.**

Kamara (423-901) 11, ½2, ½4, ½6, ½8. Első 2 előadás olcsó, a 3-ik mérsékelt helyárakkal! **Eltévedt emberek. — Híradó.** — Csak 16 éven felülieknek. — 2-ik hétre prolongálva!!!

Mesevár (Elit). H.: ½4, ½6, ½8. V. és Ü. ½2-kor is: **Halálos csók. — Híradók.**

Pátria: D. e. 10-től 1-ig folyt. előadások, mérsékelt árak. ½2, ½4, ½6, ½8. V. 11-kor is: **Hegyek leánya. — Híradók.**

Pest-Palace (221-222). 11, ½2, ½4, ½6, ½8. Első két olcsó, harmadik mérs. **Négylovas hintó. (Turay). — Tessék jegyet váltani. — Magyar Híradó.**

Tiszti Kaszinó: ½5, ¾7. Febr. 11. és 14-én: **Negyediziglen.** Febr. 16-án: **Sziriusz.** Febr. 18. és 21-én: **Férfihűség.** Febr. 23-án: **Pofon az éjszakában.**

Ujbuda-Simplon (268-999). H.: ¼4, ½6, ½8. V. 11 és ½2-kor is: **Negyediziglen. — Híradó.**

TOVÁBBJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Adria-Admiral (353-707). H.: ¼4, ½6, ½8. V. és Ü. 11, ½2-kor is: **Bécsi vér. — Híradó.**

Alkotás (355-374). H.: ¼4, ½6, ½8. Sz. ½2-kor. V. és Ü. 11 és ½2-kor is: **A négy testőr. — Híradó.**

Anna (T.: 225-238.) H.: ¼4, ½6, ½8. Szombat, V. és Ü. ½2-kor is: **Két lányt szeretek. Híradó.**

Budai Apollo (351-500). H.: ¼4, ½6, ½8. V. ½2-kor is: **Őrségváltás.** — Vas. d. e. matiné: **Titokzatos Sziám.**

Glória. (427-521) H.: ¼4, ½6, ½8. V. ½2-kor is: **Őrségváltás. — Premier Ufa híradó.**

Körönd-Orient. (114-926). H.: 3, 5, 7. Sz., V. és Ü. 1-kor is: **Őrségváltás. — Híradó.** — Vas. d. e. 11-kor matiné: **A vágyak asszonya.**

Kultur (188-120). H.: ¼4, ½6, ½8. V. és Ü. ½2-kor is: **Gentry fészek**

Otthon (146-447). H.: ¼4, ½6, ½8. V. és Ü. ½2-kor is: **Bécsi vér. — Híradók.**

Ősbuda (363-165). H.: ¼4, ½6, ½8. V. és Ü. ½2-kor is: **A négy testőr.** — Hétfőtől: **Nem loptam én életemben.**

Petőfi-Odeon (428-478). H.: ¼4, ½6, ½8. V. és Ü. ½2-kor is: **Őrségváltás. — Híradó.** Vas. d. e. 11-kor matiné: **A miniszter barátja.**

Tinódi-Tivoli. H.: ¼4, ½6, ½8, szomb. ½2-kor és V. és Ü. 11-kor is: **Bécsi vér. — Híradók.**

Tisza-Eldorádo (133-171). H.: ¼4, ½6, ½8. V. és Ü. ½2-kor is: **Havasi napsütés. — Híradó.** Vas. d. e. 11-kor matiné: **Nászút hármasban.**

Toldi-Rialtó (224-443.) 10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ½8. V. 11, 1, 3, 5, ½8. **Őrségváltás. — Híradók.**

Turán (Tel.: 120-003). 11, ½2. ¼4, ½6 és ½8-kor: **Szüst Mara házassága. — Híradó.**

Ugocsa-Astra (154-422). H.: ¼4, ½6, ½8. Szombat ½2. V. és J. 11-kor is: **Gentry fészek. —** Vas. d. e. 11-kor: Matiné. **Az alvilág vendége.**

Zuglói (297-093.) ½2, ¼4, ½6, ½8. V. és Ü. ½12-kor is: **Őrségváltás. — Híradó.**

Belvárosi Híradó Filmszínház (T.: 181-244.) **Igy kell sielni** (sportfilm). — **Betontörők** (színes rajzfilm). — **Magyar-, Ufa-, Luce híradók.** Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

Híradó Filmszínház (Erzsébet-krt. 13. T.: 222-499.) **Igy kell sielni** (sportfilm). — **Betontörők** (színes rajzfilm). — **Magyar-, Ufa-, Luce híradók.** Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

A TÖRVÉNYTELEN GYERMEK JOGÁLLÁSÁNAK KORSZERŰ RENDEZÉSE

Irta: dr. Balányi Lajos

A szociálpolitikai vonatkozású nemzetvédelmi problémák csoportozatából megoldást igénylő kérdésként emelkedik ki a törvénytelen gyermek jogi, társadalmi és gazdasági helyzetének szabályozása.

Ismerek kiváló szellemi képességü férfiakat, akik törvénytelen származásuk miatt váltak hajótöröttekké. Egyik közülük azért vált elkeseredett és letört emberré, mert kitüntetésés érettségi vizsgája után nem folytathatott hittudományi tanulmányokat. A másikat hajlamai a magasabb katonai tudományok felé vonzották s tiszta jeles bizonyítványaival sem veték fel a katonai akadémiára A harmadik gátlásossá, lázongóvá vált, összeütközésbe került a büntetőtörvényekkel s a népkonyhák mélyére zuhant. Tudok olyan eseteketről, hogy tisztességes életü és szándéku fiatal szerelmesek öngyilkosságot követtek el, mert a törvénytelen származásu völegényjelölt a homlokán viselt bélyeget nem akarta átruházni házasságon kívül született utódra, tisztességes keretekbe pedig nem illeszkedhetek bele az ostoba társadalmi előítélet s a férjhez menni vágyó leány szüleinek ellenzése következtében.

Az új élettérben egyetlen magyar élet vergődését sem nézhetjük tétlenül. A holnap Európájában nincs pária. **A születés puszta ténye már egymagában jogot biztosit az élethez és munkához. A társadalmibb lét mindenkit megillet, aki a közösségi eszmekörbe be tud illeszkedni s hűséggel, hazafiassággal és áldozatkészséggel szolgálja nemzete ügyét.**

A törvénytelen gyermek már korán tudatára ébred hátrányos helyzetének. Kissebbrendü, értéktelenebb lénynek tekinti magát a törvényes házasságból születetteknél. **Lelke keserűséggel telik meg.** Gyakran átviharzik előtte mostoha élete s önkéntelenül is sorsközösséget érez mindazokkal, kiket a társadalom kérlelhetetlen szigorúsággal kitagadott és kitaszitott a jogi és erkölcsi rend bástyáiból. Innen az, hogy a törvénytelen szülöttek kriminalitása **1/3 résznyivel nagyobb a törvényes szülötteknél s hogy a prostituáltaknak 30 százaléka törvénytelen származásu.** Komoly és biztos számadatokkal dolgozó **statisztikusok egybenhangzóan állitják, hogy** a törvénytelenül foganataknak kétszer akkora a gyermekhalandóságuk mint a törvényes házasságból szülötteké.

A gyermeknek fokozottabb védelme és az anyagondozás a holnap Európájában végleges leküzdését célozzák az elnéptelenedéstől való félelemnek. A nemzetnek mindig nagy kincse volt a gyermek.Ma különösen nagy a fejlődésbe lendülő magyar élet értéke. Hisz természetes népszaporodásunk — a legújabb hivatalos kimutatások szerint — 12 ezrelékről 6 ezrelékre, vagyis a felére esett vissza. Nagy nemzeti feladatok megoldásánál nem szabad kicsinyesnek lennünk. Napjainkban, amikor maroknyi magyarságunkat országhatárainkon túl a bolseviki fegyverek is fogyasztják, bent az országban pedig az egyke és az „egyse" pusztítja kiméletlenül, létérdek népesedésünk fokozása. Ily fontos érdek mellett pedig el kell törpülnie és árnyékban kell borulnia minden társadalmi előítéletnek.

Igaz ugyan, hogy erkölcsi alap nélkül társadalom fenn nem állhat s házasság s családiegyüttélés intézménye el sem képzelhető, de mindaddig, amig a férfinem kicsapongó életétől hipokrita módon eltekintünk, **nincs jogunk arra, hogy örök szégyenfolt gyanánt bélyeget süssünk a nő homlokára.** Ám bírságoljuk s büntessük keményen a megtévedt nőt és járjunk el a legszigorúbban a virágról-virágra röpdöső, magafeledt, poligám hajlamu férfival szemben is, aki házasságon kívül gyermeket produkált, de ne bántsuk, ne bélyegezzük meg az ártatlan emberpalántát s ne rakjunk keresztet a vállára,

Néhány kivételes esettől eltekintve miért van arra általánosságban szükség, hogy polgárnőnek és polgárnak okmányain ott díszelegjen az atya és az anya neve? Még indokolatlanabb a származás törvényes vagy törvénytelen voltának okiratokon való feltüntetése.

A legszemforgatóbb farizeusok és erénycsőszök sem tudnak kielégitő feleletet adni arra a kérdésre, **hogy mi jogon dob követ az egykéző vagy minden magzatát elűző férjes asszony arra a szerencsétlen nőtársára, aki az ösztönösség síkján fellángolt szerelmének súlyos és megszégyenitő következményeit teljes felelősségtudattal viselve a Haza üdvére és dicsőségére hősiesen világrahozza és felneveli házasságon kívül fogant gyermekét?**

A modern társadalom erkölcsi rendjének szabályai, függvényei ama ethikai törvényeknek, melyek a vallásból nőttek ki. E vallás-erkölcsi dogmák állami elismerése folytán kizárólag csak a házasságon belül való nemi élet tekinthető a nemi élet erkölcsös alakjának. Az a merev válaszfal, mely a törvényes házasságból származottak és az úgynevezett „fattyak" társadalmát elválasztja, napjainkban mégis leomlóban van már s az előítéletes társadalom a méltányosság és emberiesség nevében bebocsátást kérő törvénytelen születésüeket is kezdi magába fogadni.

Ha a házasságon kívül született egyén talán nem is annyira kitaszított tagja a társadalomnak, mint a bűnöző, mégis szerencsétlen nyomorultja annak s bölcsőtől a koporsóig ijesztő rémként kiséri fogantatásának emléke. Már a régi magyar jog is kitagadta a vérség javaiból s annak diszeiben sem részesülhetett. Nem illette a cím, név és a nemesség. Mivel jogilag ma sincs atyja, ennélfogva atyai rokonsága sincs. Anyja nevét köteles viselni, de nemességét nem örökli. Hazai örökösödési jogunk napjainkban már némileg enyhiti helyzetét. A legtöbb haladó állam örökösödési jogrendszere elismeri a törvénytelen gyermeknek anyja utáni öröklési jogát s a szokásjogok az anyai rokonsággal való örökségi kapcsolatának elismerése felé fejlődnek.

Egy új világrend küszöbén már nem türhetjük, hogy bárki is büntetlenül szégyenkezzék ama puszta tény miatt, hogy a világra jött s élni merészel. Felvilágosodott korunk legkiválóbb szociológusai, mint Carey, Engel, Westermarck, stb. a törvénytelen gyermeket a legnagyobb védelemben részesitik s tagadják, annak kisebb értékü voltát.

Utalnak arra, hogy a termékelennè tett házasságon kívüli nemi érintkezéssel ellentétben a törvénytelen születés a relativ alakban megnyilatkozó nagyobb erkölcsi tisztaság jele. S megjósolják ama idő gyors bekövetkezését, melyek nemzedékei csodálkozni fognak azon, hogy a gyermeknemzés — mint az emberek legnagyobb jelentőségü cselekménye — teljességgel azok magánügye, szeszélyük és érzéki vágyuk játéka volt.

A törvénytelen gyermekek helyzete **törvényileg volna javitandó.** Fontos volna az is, hogy mindkét szülő, s nem csupán az anya állása s vagyona szerint neveltessék. Bünhődtetése nem egyeztethető össze a józan gondolkodással s a krisztusi eszményekkel sem.

A Trianon szülte szociális nyomor és a nyomában járó elnéptelenedés, továbbá a világháborúk hatalmas vérveszteségei s végül országunk területének megnagyobbodása folytán előállott népesedéspolitikai feladatok vésztjóslóan figyelmeztetnek arra, hogy nemzetünk a születések számának emelkedése nélkül rövid időn belül a pusztulás és megsemmisülés örvényébe zuhan.

Mi: nemzetiszociálisták már évekkel ezelőtt kemény küzdelmet indítottunk a törvénytelen származásuak felszabadítása és teljes egyenjogusítása érdekében. E nemes törekvésünk azonban nem vezetett eredményre. A világpolitikai események ugyanis eltompították a honi berkekben keletkezett harci zajt. Eme roppant horderejü fajvédő és nemzetöntudatosító program csakhamar pártprogrammá zsugorodott s a sok bába között elveszett a törvénytelen gyermek. Jogállása mai napig sem nyert rendezést.

Ama szélsőjobboldali pártcsoportokhoz tartozó tényezők, akik annakidején ellenezték a törvénytelen születésüek védőszárnyak alá emelését, azzal érveltek, hogy a „zabik nagyobb részben zsidó vérrel fertőzött személyek, leginkább városokba felkerült, szegény alacsony müveltségi állapotu, megesett háztartási alkalmazottak gyermekei, kiket kár volna átmenteni a csorbitatlan jogu és fajtiszta keresztény polgári társadalom életterületére s értékállományába". Nem volt közöttük egyetlen statisztikus sem, aki ezt az más egyéb módon, de hiteltérdemlően igazolni tudta volna. Rasszantropologusaik, fajbiológusaik s természettudosaik is visszavonultak a bizonyítás elől. Igy nem csoda, hogy a párttusák martalékává vált törvénytelen gyermek egyenjogusításának kérdése körül mozgó harcban az okosan előrelátó ész fegyvere helyett a hang és izom győzött, a tények kétségtelen igazolása helyett pedig a feltevéseken alapuló, de meggyőző erővel nem bíró ösztönös és puszta következtetés lett urrá.

Ma már van törvényünk, mely tiltja a keresztények és zsidók közötti házasodást. Van újabban már fajgyalázási törvényünk is, mely ennél tovább megy s súlyos szankcióval és joghátrányokkal sújtja a zsidók és nemzsidók egymásközötti tiltott nemi viszonyát. **Mi értelme van tehát a további feltételezésnek, hogy a házasságon kívül foganataknak nagy kontingensét ezentúl is a kevert vérü félzsidók alkotják?** Már a multban is volt orvosság, mely az e kérdésben tisztán látni akarók szeméről hivatva volt lesorvasztani a hályogot s a kérdés rendezéséhez alapot nyújtott. Igy a jogalkalmazó szervek s a felek szempontjából is eloszlana az aggály, hogy zsidó vérrel történt keveredésről van szó s az ágyasságból született utód a keresztények polgári jogteljességének élvezésére nem érdemesithető.

Tegyük fel mostmár arra nézve is a kérdést, hogy a törvénytelen gyermek jogállásának szabályozása kérdésében mi lehet vajjon az egyházak álláspontja? Nyilvánvaló, hogy nem lehetnek hivei olyan együttélésnek mely lazitja a mélységes vallási meggyőződésből fakadó társadalomerkölcsi összetartó erők fékét. **De viszont ellenségei sem lehetnek egy méltányos, igazságos rendezésnek** mert hiszen hibátlan, bűntelen emberekről van szó, kiket szülőik botlásáért felelősségre nem vonhatunk s egész életükre kiáltó jogfosztással nem sújthatunk.

Legtöbb külföldi államban a törvénytelen gyermekek jogállásának rendezése már régen megtörtént. Hogy hol, minő alakban rendezték e kérdést, annak részleteire nem szükséges kiterjeszkedni, mert tehetséges jogász nemzetünk nem szeret sehová kivánosian kacsintgatni, sem másolni, még kevésbé van arra szükség, hogy ismét medő viták anyagává tegyük s halálra ítéljük ezt a legsürgősebb megoldásra váró reformkérdést. Állithatjuk, hogy minden külországban az államhatalom mellé állott az egyház is, ahol e kérdés méltányosan s a keresztény tanok emelkedett szellemével összhangban megoldható volt. Nem hiszem, hogy nálunk is akadálya volna az egyházi álláspont a probléma közérdekü és mindenkit kielégitő rendezésének. Sem az államnak, sem pedig az egyháznak nem lehet érdeke bűntelenek büntetése, elégedetlenek és páriák kitermelése s a polgárok és hivők számának csökkentése elavult konvenciók fenntartása által. Az idők rohanása és a változott korszellem már régen túlhaladták ezt az előitéletekben kifejezésre jutó, merev álláspontot.

Hogy a törvénytelen gyermek jogainak kiterjesztése ne a házasság szent intézményének rovására történjék s a konkubinatus ki ne szoríthassa a férfi és nő közötti törvényes életközösségeket az állami társadalmak életéből, **ezért mindkét nembeli szülő vagyoni és keresetí viszonyaihoz igazodó igen magas adókkal és tartásdijakkal kellene büntetni a törvénytelen gyermeket nemző egyéneket.** A büntetéspénzekből így befolyt alap biztosabb életbiztositást teremtene az ártatlan utódoknak s nemcsak a menhelyek fenntartásának költségeit fedezné, de lakályosabb emberségesebb, szeretet melegétől jobban áthatott családi otthonok létesitését is lehetővé tenné.

Alkalmazzuk a megelőzés és megtorlás eszközeit továbbra is, de ne a törvénytelen gyermekkel, hanem szüleivel szemben. Őt magát pedig szabaditsuk ki végre szerencsétlen sorsának béklyóiból, mert „Bárminő tőről való is a virág... a jóságos Isten kedves ajándéka az!"

Ujból szabályozták a légitámadások nyomán keletkezett tüzek oltásához szükséges viz tárolását

Az épületek padlásain levő tartályokban a légitámadások nyomán keletkezett tüzek oltásához szükséges viz tárolását a honvédelmi miniszter rendeletileg ujból szabályozta. A rendelet szerint ezeket a tartályokat minden év március 15-től november 1-ig és honi légvédelmi készültség ideje alatt kell vizzel megtöltve tartani. Tekintettel azonban a téli hideg miatt beállt fagyveszélyre, a kérdés további részleteit úgy szabályozta most a honvédelmi miniszter, hogy mig a hőmérséklet minusz Celsius fok alá nem süllyed, — úgy mint eddig — a viztartályokat vizzel megtöltve a padláson, illetve padlás hiányában a tetőfeljáró közelében kell tartani, mivel minusz öt fokig a viz befagyását meg lehet akadályozni úgy, hogy 100 liter vizbe 3—4 kg sót teszünk és a vizet naponta felkavarjuk.

Ha a hőmérséklet minusz 5 fok alá süllyed, a honvédelmi miniszter most kiadott rendelete megengedi, hogy a viztartályokban nem kell továbbra is a padláson vagy a tetőfeljáró közelében vizet tárolni, hanem ahelyett a következőképen kell az oltáshoz szükséges vízmennyiségről gondoskodni:

Azokban a házakban, ahol a padlástérben vagy annak közvetlen közelében, illetőleg a ház legfelsőbb emeletén — a ház lakóinak közös használatára rendelt vagy bérletben nem levő — olyan helyiség van (például mosókonyha), ahol a tartályok a fagyveszélynek kitéve nincsenek, ott az eddig a padláson vagy a tetőfeljáró közelében elhelyezett tartályokat vagy helyszüke esetében a ház légoltalmi felszereléséhez tartozó vedreket vízzel megtöltve ebben a fagyveszélynek ki nem tett melegebb helyiségben kell tartani. A tárolásra szolgáló helyiséghez vezető ajtókat természetesen bezárni nem szabad.

Azokban a házakban, ahol ilyen alkalmas helyiség nincsen, a tartályokból a vizet egyelőre ki lehet önteni és ehelyett viszont a ház légoltalmi felszereléséhez tartozó összes vedreket kell elhelyezni a ház legfelső emeletén levő bérleményeknek a lakás közvetlenül a szabadba, vagy folyosóra, lépcsőházba nyiló helyiségben, igy elsősorban azok konyháiban és előszobáiban.

Légvédelmi riadó esetén ezeknek a helyiségeknek a lakói (bérlői) kötelesek a vedreket vízzel megtöltve az ajtó elé a szabadba, folyosóra vagy lépcsőházba kitenni.

Ha azután a hőmérséklet tartósan eléri a 0 Celsius fokot, vagy afölé emelkedik, akkor a viztartó-edényeket még március 15-e előtt is vízzel megtöltve újra el kell helyezni a padláson, illetőleg ennek hiányában a tetőfeljáró mellé.

Természetesen ha közben a hőmérséklet újra minus 5 fok alá süllyed, akkor az előző be lefektetett eljárást kell követni.

A honvédelmi miniszter rendelete a viztartályok megtöltésével, kiürítésével, a vedreknek elhelyezésével kapcsolatos tennivalókra a háztulajdonosokat (birtokosokat, gondnokokat vagy ezek megbizottját) kötelezi és egyben felhatalmazza, a légoltalmi őrség parancsnokát, hogy a viztartó edények, illetve a vízzel megtöltött vedrek elhelyezésére szolgáló helyiségeket megtekintheti. A rendelet szerint kihágásért, vagy esetleg súlyosabb minősités alapján a hatóság mindazokat felelősségre fogja vonni akik az ismertetett rendelkezések végrehajtásának, vagy azok ellenőrzésére ellenszegülnek.

Elhalasztották dr. Fedeles László klinikai tanársegéd bünügyében a fellebbviteli főtárgyalást

A királyi tábla dr. *Lányi* János tanácselnök vezetésével a mai napra tüzte ki annak a bünügynek a fellebbviteli főtárgyalását, amely *Mádi Kovács* Judith tragikus halála miatt indult meg és amelynek fővádlottja dr. *Fedeles László* klinikai tanársegéd, operatőr szakorvos, Ebben az ügyben a tábla a múlt év május havában tartott már fellebbviteli főtárgyalást, amikor a védelem indítványa folytán több lényeges orvosi szakkérdés tisztázása végett elrendelte az Igazságügyi Orvosi Tanács felülvéleményének a beszerzését. A mai napra kitüzött fellebbviteli főtárgyalást azonban el kellett halasztani azért, mert dr. Fedeles László klinikai orvosi bizonyitványt küldött, amely tanusitja, hogy dr. Fedeles a harctéren szerzett sebesülése folytán még mindig olyan beteg, hogy a főtárgyaláson megjelenni nem tud. A tábla ezért a mai főtárgyalást elnapolta, mert a vádlott jelenléte nélkül az nem tartható meg.

MEGKEZDŐDIK A NÉMET NYELVISKOLA ÉS KERESKEDELMI TANFOLYAM MÁSODIK FÉLÉVE

A német követség védnöksége alatt álló Budapesti Német Nyelviskola és Kereskedelmi Tanfolyamok, a Német Akadémia lektorátusa, új félévé február elején kezdődik. A kezdő-, valamint mindenfokú haladó tanfolyamokon kivül van még német társalgás, irodalom, kereskedelmi levelezés, magyar és német gyors- és gépirás, német és magyar helyesirás, és 4 hónapos német kereskedelmi tanfolyam is, azonkivül németajkúak részére magyarnyelvü tanfolyamokat is tartunk.

HÉTFŐN DÉLELŐTT NYILIK MEG AZ ELSŐ MAGYAR SZAKSAJTÓ KIÁLLITÁS

hétfőn délelőtt 1/2 12-kor nyilik meg ünnepélyes keretek között az *Első Magyar Országos Szaksajtókiállitás*, amelynek fővédnöke *Kállay* Miklós miniszterelnök, védnökei pedig az összes illetékes szakminiszterek. *A kiállitás közel 1200 magyar folyóiratot mutat be*, amelyek nemcsak kimeríthetetlenül gazdag és változatos tartalmukkal hálózzák be a magyar szellemi élet minden területét, hanem pusztán számuknál fogva is fényes bizonyitékul a magyar kultúrfölénynek. A kiállitás méreteire jellemző hogy a kiállitott 1200 folyóirat évente 320.000 oldalon jelenik meg, ami 640 őtszázoldalas kötetet tenne ki. *A papir elszállitására, amit a magyar folyóiratok egy évben felhasználnak, olyan hosszú tehervonat lenne szükséges, amely kétszer végigérne az Andrássy-uton.* Az Első Magyar Szaksajtó Kiállitáson külön alkalmi postahivatal müködik külön alkalmi bélyegzővel. A kiállitás minden nap reggel 9, délután 5 óráig lesz nyitva, február 2-áig a látogatók számára.

Tizenhárom amerikai tábornokot a Formoza-szigetre internáltak a japánok

Lisszabon, január 23. (Stefani)

Washingtonból jelentik: Az amerikai hadügyminisztérium közleménye szerint a japánok a Formoza-szigeten internálták a Fülöpszigeteken fogságbaesett 13 amerikai tábornokot; közöttük van Wainwright tábornok is (MTI.)

— *KINEVEZÉS.* A Kormányzó ur Őfőméltósága a honvédelmi miniszter előterjesztésére *Hollub János* miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott kir. müszaki főtanácsost az V. fizetési osztályba miniszteri tanácsossá kinevezte.

SZINHÁZ

A művészkamarán innen

Egy hírt röpített világgá a nemzetközi hirszolgálat, mely a „Magyarság" hasábjain is helyet kapott s melyben mindenféle gondunk és bajunk közepette arról értesülünk, hogy Norvégiában egy egyszerű parasztemberből egyik napról a másikra „hires" festőművész lett. Első gondolatunk e hír olvastán az volt: No szegény norvégek! Hát már nálatok is? Mert ez a hír s az abban foglaltak valami szörnyen ismerősek voltak számunkra, mintha már hallottunk volna hasonló esetekről, valamivel közelebb is Norvégiánál? Mert hiszen a festőművészet olyan valami, hogy az ember egészen egyszerűen elkezd festeni, mint ahogy a kis madár énekel s nagyságához nem kell egyéb, mint hogy legyen aki elismerje. Már pedig az csak akad Norvégiában is.

Hogy azután az a fenttisztelt kis madár sem Beethovent fütyül, de az a derék földmívelő sem Tizian, azt talán bizonyítani sem kell. Tudniillik szeretnők egyszer már azt is hallani, hogy egy jámbor, ismeretlen kisgazda egyszer csak hegedűt ragad, hangversenydobogóra áll és úgy hegedül, mint egy Vecsey. Avagy lessünk rá, mikor áll egyszer elő egy becsületes birkapásztor egy klasszikus zeneszerzeménnyel, hangszerelve hatvantagú zenekarra. Ugy véljük, hogy ez még Norvégiában sem lenne lehetséges. Lám azzal mindenki tisztában van, hogy hegedülni, vagy zenét szerezni csak hosszas tanulás és rengeteg gyakorlás után lehetséges!

Már aztán a festés, vagy a szobrászat egészen más! Nem kell ahhoz egyéb, csak tehetség. Tudniillik, ahhoz, hogy az emberekkel elhitesse, hogy amit ő fest, az a művészet quintessenciája, vagy hogy amit ő faricskál, ahhoz képest Thorwaldsen valóságos analfabéta. Legtöbbször azonban nem is festéshez, hanem az ismeretlen mester felfedezéséhez kell a tehetség, vagy ami még ennél is több, a lanszirozásához. Ebben a tekintetben nekünk nem kell Norvégiáig mennünk. Elég, ha elmegyünk a Central kávéházig.

Utóbbi időben ugyan nálunk kissé szünetel a tehetségfelfedező ipar, az öntehetségfelfedező azonban annál jobban virágzik. És ebben a tekintetben rendkívül tanulságos járni a kiállításokat s azokon elsősorban az ú. n. tehetséges kezdőket kisérni figyelemmel. Sajátságos módon a nagyobb kiállításokon, mint a Műcsarnok tárlatai, nem igen találkozunk velük, annál inkább az önálló kiállítók között. Öt kiállító helyiség funkcionál a Műcsarnokon kívül és nem mulik el hónap, hogy ez ötnek valamelyikében ne mutatkozna be valamely ismeretlen nagyság egy-egy önálló kollekcióval. A kritikus legtöbbször hozzájuk sem mer nyulni, mert fél, hogy az első érintkezésre semmivé lesznek, hiszen legtöbbször éppen azért húzódnak vissza egy önálló kiállítás üdítő magányába, nehogy a másokkal lehető összehasonlítás mindenki előtt nyilvánvalóvá tegye tehetetlenségüket. Más okuk is van. Azoknak a nagy kiállításoknak, tárlatoknak ugyanis van egy maleficiumuk, amit zsürinek neveznek. A többé-kevésbbé ifjú titán először nagy magabiztában be is küld egy-egy kiállításra, sajnálatos véletlen folytán azonban remekei sohasem ütik meg a zsüri által felállított — többnyire bizony elég enyhe — mértéket sem. Mit tesz ilyenkor az ismeretlen tehetség? Kollektiv kiállítást rendez. Vagyis megkerüli a zsürit.

Pontosan erre a kaptafára megy a hangversenyek egyike-másika is. Nincs olyan évad, amelyben egy néhány ilyen művész-önjelölt ne szerepelne a pódiumon, nagy sikerrel mellőzvén minden előzetes cenzurát s appellálván a kritikusok megértésére, kik — bármilyen szőrös szívűek is — csak ritkán jönnek annyira méregbe, hogy egy-egy ilyen tehetségtelenségnek kiadják az apait, anyait. És végül, aki már sokszor szerepelt tehetségtelenül, előbb-utóbb tehetségnek tarttatik. Vagyis ahogy mondják: beérkezik.

Nem kell azt hinni, hogy egy nemzet kultúrfokát művészeinek nagy száma teszi, annál inkább a minősége. Senkinek sem érdeke, de legfőként nem érdeke a nemzetnek, hogy sok művészproletár rontsa a levegőt a művészet berkeiben, sőt általános kultúrális érdekek szempontjából egyenesen káros az a nagy tömeg gyenge kaliberű produktum, mely előget az igazi értékeknek és segít elködösíteni a művészet kérdései körül amúgy is eléggé tisztázatlan fogalmakat. Meg kellene már végre értenünk, hogy a jövő Magyarországnak erőteljes és tartalmas művészetre van és lesz szüksége, nem pedig — többnyire éppen tehetetlenségük miatt különféle izmusokba tévedő — oly művésztömegre, mely az egész művészetet mindössze valamelyes kényelmes és kevés vesződséggel járó kenyérkeresetnek tekinti.

Van azonban egy közelebbfekvő és gyakorlati téren jelentkező veszély is, mely ebből a művész-önjelöltségből s minden erkölcsi ellenőrzés kerüléséből keletkezik. Művészettel foglalkozó hatóságaink már évek óta tárgyalnak az illetékes érdekeltekkel egy művészkamara megszervezése ügyében. Ebben az ügyben már egy kazalra való emlékirat halmozódott fel a minisztériumban, egyénektől és egyesületektől származó melyek mindegyike megegyezik abban, hogy a művészkamarára szükség van, csak annak miként leendő megvalósítása terén mutatkozik köztük különbség. Egyik túlszigorú és numerus clausust emleget, a másik viszont az apagyilkosnak is megkegyelmezne, ha szobrász, vagy festő — valószínűleg aszerint, amint az illetők a beérkezettség szempontjából már elhelyezkedtek.

Azt pedig a magyar művészeti viszonyok minden alapos ismerője tudja, hogy igazán értékes és értékeket produkálni képes művészünk nincs annyi, mint amennyit csak a művészegyesületek taglétszáma is mutat, nem is beszélve azokról a tetemes számú tanyai legényekről (és leányzókról), kik még odáig sem vitték, hogy valamelyik gyengébb összetételű egyesületünk tagjai közé számíthatnák magukat. Még kevésbbé van annyi jó zenészünk és énekesünk, mint amennyi a hangversenyrendezőket koncertek rendezésével állandóan ostromolja. Legalább is olyan zenész és énekes, akinek produkcióját komoly nemzeti értéknek lehetne számítani.

Itt mutatkozik meg aztán annak veszedelme, hogy egyesek önálló kiállítások és hangversenyek időnkénti rendezésével önmagukat lovaggá ütik. Mert ez önjelöltek ebbeli szereplésüket úgy állítják be, mint amely körülmény értékes művész voltukat igazolja, tehát önmagukat legitimálják és teszik alkalmassá arra, hogy egy létesülendő kamara oszlopos tagjai legyenek. És éppen ezek teszik a különben magától értetődő kamara ügyet oly zavarossá és nehézzé, hogy a hatóság szinte fázik foglalkozni vele, mert az egész komplexumot darázsfészeknek tartja, amibe nem jó belenyulni.

Amiben igaza is van. De — addig is, amig a kamara fel állítható lesz — nem lehetne módját lelni annak, hogy szereplési viszketegben szenvedő önjelöltjeinket valamiképpen megakadályozzuk a „bevégzett tények" előidézésében?

Nálunk szokásos a külföld utánzása: reméljük, hogy nem a norvég példát akarjuk követni?

Kampis János

HATALOM

Bemutató a Nemzeti Szinházban

A minden emberi lélekben ott szunnyadó hatalmi vágyról akartam szatirát irni — irja Galamb Sándor most bemutatásra kerülő darabjáról. — Meg akartam mutatni, hogy kivált azokban tombol ez a szenvedély erősen, akiket keserűség ért, vagy akiket az élet mellőzött, s akik emiatt valamiképen kárpótolni igyekeznek magukat. Ennek az ősi, mély rétegezettségű ösztönnek a legkülönfélébb változatát iparkodtam bemutatni. Hogy hogyan nyilvánul meg a hatalomért való sóvárgás a riválisok között, hogyan férj és feleség, vőlegény és menyasszony között, hogyan határozza meg ezt az érzést valami gyermekkori élmény, hogy mint ölthet egészen groteszk formát is, hogy milyen az úgynevezett biciklista tipus, aki felfelé görnyed, lefelé tapos, — s végül hogyan tud nemesé finomodni egy tiszta fiatalember lelkében.

Galamb Sándornak ez a műve többet ad abból, amiről darabjával kapcsolatban irt: a hatalomról, amiért azóta harcol az ember, amióta rájött földi hivatásának jelentőségére. És minél nagyobb hatalomra tesz szert, annál nagyobb hatalomra tör ahogy ma is csinálja, mikor a természet elemeit is igájába igyekszik hajtani. A vig színműben szereplő főalakok azonban a körülöttük mozgó alakokkal együtt csak szürke, köznapi emberek. Az egyik főalak a másik karrierjét, a karriert ért alak a másik tehetségét irigyli, bosszút lihegő, lélek mélyéig hatoló gyülölettel, arra várva, hogy lecsaphasson egymásra egyszer. Amit elérnek, mikor egymást akarják megzsarolni, de mindketten alulmaradnak gyűlöletes harcukban gyermekeik miatt. Az egyik a leánya, a másik a fia miatt. Szóval a fiatalok miatt, akik egymásba szerelmesek. A harcban résztvesz egy ütődött, hasonlóan hatalomra törő titkár és egy bölcselő, aféle kelekótya, aki mindenképen szeretné megváltani a világot, de maga sem tudja, hogy hogyan. Tudja, hogy segíteni kellene a bajokon, de hogy miféle bajokon, erre azt adni már nem tud, nem akar és mástól sem kiván. A szinpad halhatatlan deszkáira vágyó feleség tudja, hogy mit akar. Botrányt és ezen keresztül érvényesülést., Szóval hatalmat, hogy csak neki hódoljanak, csak öt vegyék el feleségül, csak öt bálványozzák. Mert ez „olyan szép fenn" abban a magasságban, már olyan magasságban, ahová az efféle ember butasága képes felemelkedni.

Galamb Sándor vígszinműnek jelzi darabját, mert a vígjáték elnevezés — szerinte az utóbbi időben eltolódott. A közönség már szinte bohózatot kezd érteni rajta. Pedig a legnemesebb eszközökkel felépített bohózat a Hatalom. A nagytudású, de kevésbbé szerencsés életü alakot Lehotay Árpád alakította kitünően. A kisebbtudású, de életében jól érvényesült személyt Kovács Károly játszotta, mondhatnánk azt is, hogy túljátszotta. Minél jobban akarta ugyanis kidomborítani ennek az alaknak beteges tulajdonságait, annál inkább érződött rajta a szinpadi mesterkéltség. Nagyszerű figurát állitott elénk Abonyi Géza az ütődött titkár szerepében. Amellett, hogy leegyszerüsitette ezt az esendő alakot, mégis kiemelkedett az együttesből éppen a „biciklista" tipus diszkrét kihangsúlyozásával. Kiváló játékot nyújtott a kelekótya bölcselő szerepében a nagyon tehetséges Apáthy Imre, a becsületes elveket hirdető ifjú szerepében pedig Ungváry László. A többi szerepekben a bájos Mészáros Ági, T. Füzes Anna, Berki Lili, és Matány Antal tüntek ki. A kitünő darabot, amit végignevetett a közönség, a szerző rendezte hozzáértéssel. Érzésünk szerint a darabon száz év múlva még többet fognak nevetni, majd az akkori szinházlátogatók, nemcsak a cselekmény miatt, hanem amiatt is, hogy ilyen alakok (a fiatal szerelmesek kivételével) egyáltalában létezhettek.

(—)

SZINHÁZ—MOZIMÜSOR

Operaház (11): Seherezade, Álomjáték, Sylvia; A cigánybáró. (Bsz. 6) **Nemzeti Szinház:** (3) A vén bakancsos és a fia a huszár; (6): Hatalom; A Sellő előadások 6-kor kezdődnek. — **Vigszinház:** (3 ½7,): Az utód. — **Pesti Szinház:** (3, ½7): Méreg. **Uj Magyar Szinház:** Mind. este, v. d. u.: Páris (3, ½7). **Andrássy:** (3, ½7): Egy nap a világ. **Vidám:** (3, ½7): Mind. este és v. d. u. is: Patyolatkisasszony. — **Royal:** Mindennap: Utazás a holdba (½7, csüt., szomb. ½4, ½7, vas. 11, ½4, ½7). — **Kamara Varieté:** Mindennap: Legyünk őszinték. (11, ½4, ½7). **Fővárosi Operettszinház:** (3, 6): Mária főhadnagy — **Nemzeti Kamaraszinház:** (½7): Bolero. — **Madách Szinház:** (½7): Képzelt beteg. — **Bábszinház:** Vas., szerda, csüt., és szomb.: Az ügyvéd és a férje. Hétfő, péntek: Az ember nincsen fából. Kedd: Toldi. Minden d. u., pént., szomb. és vas. délelőtt: A rókacsinálta király. — **Komédia Orfeum:** Minden nap: Szerencse malac (½7, szerda, szombat ½4, ½7, vasárnap és ünnepnap 11, ½4 és 7.) — **Művelődés Háza:** (3/43): GyOSz Sz badidőszervezet előadása; (½7): „Emszo" népszerű ária- és dalestje. — **Erzsébetvárosi:** 3/45, ⅛8. V. és Ü. 3/43, 5, ⅛8. Ördöglovas. — **Józsefvárosi:** 3/45, ⅛8. V. és Ü. 3/43, 5 ⅛8: Dorozsmai szélmalom. — **Kisfaludy:** 3/45, ⅛8. V. és Ü. 3/43, 5, ⅛8. Ártatlan vagyok.

BEMUTATÓ FILMSZINHÁZAK:

Atrium (153-034. 154-024). H: ¼4, ½6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Emberek a havason.**

Corvin (138-988 és 339-594) Előad. kezd. H.: 3, 5, ⅛8. V. és Ü. 1-kor is: **Pofon az éjszakában.** (Was geschiet in dieser Nacht.) Muráti Lili, Theo Lingen. — **Magyar, Ufa híradók.**

Deák—Décsi (121-343, 125-952). ½2, ¼4, ½6, 1/28: **Katyi. — Híradók.**

Fórum (189-707): Hétk.: ¼4, ½6, ½8. V. és Ü. d. e. 11-kor is: **Láthatatlan bilincs.**

Kaszinó (185-329). H.: 1/44, ⅛6 ⅛8. Szomb. ½2-kor is, vasár- és ünnepnap 11-kor is: **Katyi. TOLNAY.**

Korzó (182-818). H.: ¼4, ½6, ½8, V. és Ü. d. e 11-kor is: Tasnády Fekete Mária: **Bengázi.**

Nemzeti Apolló (Royal Apolló) (222-002). H: 3, 5, 7. Szomb. 1, 3, 5 7. V. 11. 1, 3, 5, 7-kor is: **Emberek a havason. — Magyar híradó.**

Omnia (130-125). H.: ¼4, ½6, ½8. Sz. ½2-kor is. V. és Ü. 11, ½2-kor is: **Vörös vihar. — Híradók.**

Rádius (122-098, 120-564.) ¼4, ⅛6, ⅛8. Sz. ½2, V. és Ü. 11-kor is: **A hegyek lánya** (Fényes Alice, Nagy István). — **Rókavadászat a bajor Alpokban. — Híradó.** — 2-ik hétre prolongálva!

Scala (11-44-11). (1/24, ½6. 1/28. Sz., V. és Ü. ½2-kor is: **Egy szív megáll (Karády.) — Híradók.** 4-ik hétre prolongálva!

Szittya (City) (111-140). 1/24, ½6. 1/28 Sz., V és Ü. ½2-kor is: **Emberek a havason.** (Szellay Alice, Görbe János). — **Magyar híradó.**

Uránia: (146-046). Kivételes kezdések: H.: ½3, 3/45, 7. V. és Ü. 11-kor is: **Rembrandt. Híradó.** Csak felnőtteknek. — 2-ik hétre prolongálva!

UTÁNJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Barlang (422-722). ½2, ¼4, ½6, ⅛8. Első mérsékelt. **Bécsi vér. Willy Forst. — Magyar híradó. Prolongálva!**

Beleznay-Studió (225-276). 11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8 **Keresztúton.** Prolongálva 5-ik. hétre.

Capitol (134-337). H.: ½2, 3, 5, 7. V. és Ü. 11-kor is: **Szakítani nehéz dolog.**

Csaba—Savoy (146-040). H.: ¼4, ½6. ⅛8. Sz. és V. ½2-kor is: **A király bolondja.** — Vas. d. e. matiné: **Szervusz Péter.**

Duna-Lloyd (111-994). H.: ¼4, ½6, ⅛8. V. és Ü ½2-kor is: **Sziriusz. — Híradó.**

Kamara (423-901) 11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8. Első 2 előadás olcsó, a 3-ik mérsékelt helyárakkal! **Férfihűség. — 5-ik hétre prolongálva!**

Mesevár (Elit). H.: ¼4, ½6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Lidércfény.**

Pátria: D. e. 10-től 1-ig folyt. előadások, mérsékelt árak. ½2, ¼4, ½6, ⅛8. V. 11-kor is: **Styx kapitány leszámol. — Premier Magyar és Ufa híradók.** — Prolongálva II. hétre.

Pest-Palace (221-222). 11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8. Első két olcsó, harmadik mérs. **Négylovas hintó. (Turay). — Tessék jegyet váltani. — Magyar Híradó.**

Tiszti Kaszinó: ½5, 3/47. Jan. 21. és 24-én **A király bolondja (Rigoletto).** Jan. 26-án: **Négy testőr.** Jan. 28. és 31-én: **A nagy király.** Febr. 2-án: **Halálos csók.** Febr. 4. és 7-én: **Bécsi vér.**

Ujbuda-Simplon (268-999). H.: ¼4, ½6, ⅛8. V. 11 és ½2-kor is: **A király bolondja. — Híradó.**

TOVÁBBJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Adria-Admiral (353-707). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. 11, ½2-kor is: **Tavaszi szonáta. — Híradó.**

Alkotás (355-374). H.: ¼4, ⅛6, 1/48. Sz. 1/42-kor. V. és Ü. 11 és ½2-kor is: **Mária nővér. — Híradó.**

Anna (T.: 225-238.) H.: ¼4, ½6, ⅛8. Szombat, V. és Ü. ½2-kor is: **Nincsenek véletlenek. Híradó.**

Bulai Apollo (351-500). H.: ¼4, ½6, ⅛8. V. ½2-kor is: **Tábori színház.** — Vas. d. e. matiné: **Madridi kém.**

Glória. (427-521) H.: ¼4, ½6, ⅛8. V. ½2-kor is: **Tavaszi szonáta.**

Körönd-Orient. (114-926). H.: 3, 5, 7. Sz., V. és Ü. 1-kor is: **Tosca. — Világhíradó.** — Vas. d. e. 11-kor matiné: **Pepita kabát.** — Hétfőtől: **Tábori szinház. — Magyar hiradó.**

Kultur (188-120). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Illuzió.**

Otthon (146-447). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Tavaszi szonáta.** — Vas. d. e. matiné: **Aranyember.**

Ősbuda (363-165). H.: ¼4, ½6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Tábori színház.** — Hétfőtől: **Moszkvai éjszakák.**

Petőfi-Odeon (428-478). H.: ¼4, ½6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Tosca. — Híradó.** — Vas. d. e. 11-kor matiné: **Hazafelé. — Híradó.**

Tinódi-Tivoli. H.: ½2, ¼4, ⅛6, 1/48. V. és Ü. 11-kor is: **Nagy árnyék.**

Tisza-Eldorádo (133-171). H.: ¼4, ½6, ⅛8. V. és Ü. ½2-kor is: **Kisértés. — Híradó.** — Vas d. e. 11-kor matiné: **Ámor az autóban. — Híradó.**

Toldi-Rialtó (224-443.) 10, 3/412, ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. V. 11, 1, 3, 5, ⅛8. **Tavaszi szonáta.**

Turán (Tel.: 120-003). 11, ½2, ¼4, ⅛6 és ⅛8-kor: **Tavaszi szonáta. — Híradó.**

Ugocsa-Astra (154-422). H.: ¼4, ⅛6, ⅛8. Szombat ½2. V. és Ü. 11-kor is: **Bűnös vagyok. — Híradó.** — Vas. d. 11-kor: **Az ördög nem alszik.**

Zuglói (297-093.) ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. V. és Ü. ¼12-kor is: **Zoro és Huru a két örömapa. — Híradó.**

Belvárosi Híradó Filmszínház (T.: 181-244.) **Szeretfalva-dédai vasút. — Rajzos híradó az afrikai francia bitokokról. — Donald a rendőr.** (rajzfilm). — **Magyar-, Ufa és Luce híradók.** — Folytatólagos egyórás előadások 10-21 óráig.

Híradó Filmszínház (Erzsébet-krt. 13. T.: 222-499.) **Szeretfalva-dédai vasút. — Rajzos híradó az afrikai francia bitokokról. — Donald a rendőr.** (rajzfilm). — **Magyar-, Ufa és Luce híradók.** — Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

Beszélgetés Kampis János festőművésszel a magyar képzőművészet sorskérdéseiről

Ismeretes, hogy már hosszú évek óta a magyar képzőművészet válságban van. A válság előidézője, kórokozója az a művészeti irány, amely a század első évtizedében kezdte szárnyát bontogatni. Mi adta az indítékot, a lökést, amely ennek az eléggé destruktiv utakra tévedt művészeti iránynak honi terjeszkedését, kibontakozását és a magyar művészéletbe való kiáradását lehetővé tette? Ezek a kérdések azok, amelyekről most *Kampis* János neves festőművésszel beszélgetünk.

A művészeti destrukció, amely alaposan elvégezte a maga bomlasztó munkáját, Párisból indult el hódító útjára és a progresszivitás álarcában jelentkezett. Nálunk ez a művészeti időszak *Ripp-Rónaival* vette kezdetét. Ebben az időben kapott lábra az a szokás, hogy honi festőink egy része, amely ehhez a rossz utakra tévedt irányzathoz tartozott, állandóan Párisba szaladgált ki művészi *„schnittekért"*. Ez pedig nem állott másból, minthogy kikémlelték a piktura párisi divatját, s amit ott felkapottnak, könnyen piacra dobhatónak találtak, azt hazarobogva, itthon is „népszerűsítették". A francia mesterek szertelenségét ezek a Páris és Budapest között utazgató művészek még jobban eltúlozták úgy, hogy az impresszionisták és a naturalisták táborába tartozó festők mondhatni nyolcvan százaléka a destrukció ingoványába tévedt. A műkereskedelem, amely nemcsak ma, de már akkor is talán a *legzsidóbbodottabb* foglalkozási ágak egyike volt, igen élénken felfigyelt a festészet új irányára. Ez ugyanis módot nyujtott arra, hogy az impresszionista munkákat, amelyeknek „vázlatszerű" elkészítéséhez nem kellett olyan magas fokú művészi munka, *tömegcikké* lehetet tenni, ellentétben a régi piktura hagyományaival. Ennek aztán az lett a következménye, hogy a műkereskedelem ostromolva a festészet klasszikus bástyáit, arra kényszerítette a festőművészek egy részét, hogy a képeket valósággal gyártsák.

A destrukció következményeképpen az úgynevezett komoly művészet is olyan útra lépett, amelyet a közönség egyáltalán nem, de még az egészségesebb elveket valló szakavatottak is csak a legnagyobb önmegtagadással határos módon tudtak úgy, ahogy elfogadni. A különféle izmusok végül is oda fejlesztették a helyzetet, amely a képeknek már valóságos futószalagon való gyártásához vezetett. Sajnos, ennek a szellemnek még ma is vannak harcosai s még elég messze vagyunk attól az időtől, midőn majd ennek az irányzatnak az utolsó mohikánjairól beszélhetünk.

Vissza a népi erőkhöz!

Művészeink zöme a különféle perverz divatok ellenére is megmaradt a helyes úton, s *csupán a szervezetlenség az oka* annak, hogy bizonyos korlátok mutatkoznak érvényesülésük terén. A mai idők, amelyek gazdasági és politikai téren gyökeresen felszámolják a liberalizmus hagyatékát, szükségszerűen írják elő, hogy szellemi művészeti téren is tabula rasat kell csinálni. Ez pedig nem állhat másból, minthogy a *művészetet is vissza kell vezetni a népi erők, kiapadhatatlan, energiadús forrásához. Csak ez ifjithatja meg a magyar képzőművészetet is, csak ez adhat erőt a magyar művésznemzedéknek korszerű feladatok végrehajtásához.* Vigyázni kell azonban mer ta népi alapra helyezkedés képzőművészeti téren nem jelentheti a népművészet utánzását, mert ebből a nagy művészet „Grande Arte" sohasem fejlödött. *A megujhodó világ új magyar művészetének a népi szellemet kell magáévá tennie, mert csak ebben az egy esetben van létjogosultsága. A művészet nem lehet néhány száz, vagy ezer elfordült, hipermodern ízlésű ember szabad prédája, vagy kizárólagos monopóliuma. A széles néprétegek kulturájának emelése tekintetében óriási feladatok várnak az új magyar művészetre. Ez nem jelenti szükségképpen — mint sokan helytelenül vélik — művészeti téren a vissza esést, a vissza fejlődést. Az új világban a művészet csak akkor játszhat döntő szerepet egy nemzet életében, ha az illető népközösség művészi lendületének sajátos kifejezője.* Természetesen ez nem hozza magával azt, hogy most már számüzni kellene minden külföldről hozzánk eljutott művészi kifejezőformát, mert a hangsúly nem ezen nyugszik, hanem az illető nép sajátos szellemiségén.

Ha művészeti szempontból házunk tájékán kissé jobban szétnézünk, lehetetlen azonnal észre nem venni, hogy a jelenleg érvényesülő *„művészeti központosításnak"* bizonyos, éppen nem jelentéktelen hátrányai vannak. Bármennyire is sokat adunk arra, hogy tőlünk délre, keletre és északra élő népekhez viszonyítva kulturális téren miénk az elsőbbség, mégis nem jelent különösebb fáradtságot annak megállapítása, hogy — művészeti téren — túlméretezett fővárosunk határán túl, még sok kivánnivaló lenne. Alig van olyan vidéki városunk, ahol a képzőművészetek nemhogy virágzásáról, de még csak erősödéséről is túlzás beszélni. Ha meggondoljuk, hogy minden képzőművészeti kérdésben egyetlen fórum, az illetékes minisztérium megfelelő ügyosztálya intézkedik, akkor nem lehet azon csodálkozni, hogy a dolog természetéből következtetve, nehézségek, akadályok gördülnek a művészeti kérdések annyira kényes útjára.

Művészi tanácsadókat a kulturtanácsnokok mellé!

Mi volna már most a teendő? Az nem vitás, hogy a törvényhatóságok kebelében működő kulturális ügyosztályok képzőművészeti téren nem jelenthetik a legragyogóbb megoldást. El kell csak képzelni, hogy például egy törvényhatósági jogú városban a kulturtanácsnok hatáskörébe tartozik a legegyszerűbb kulturális kérdéstől kezdve a legmagasabbig minden. Nyilvánvaló: *százféle kérdésben intézkedni*, dönteni és rendelkezni, annyira leköti a szóbanforgó hivatalos szerv idejét, hogy a rendkivül nagy tapintattal kezelendő művészeti kérdések némelyikét lehetetlen, hogy azzal a buzgalommal kezelje, amit az megkivánna. Mindezekhez még hozzá kell vennünk azt is, hogy a *kulturtanácsnokok* mint *jogvégzettek* kerülnek abba a pozicióba, ahol egy törvényhatóság kulturális ügyeinek jelentős intézői lehetnek. Mondanunk sem kell, hogy ha a kulturtanácsnokok nem művész emberek, akkor *nem is igen kivánható meg, hogy ezek a szervek a szakértőnek azzal a köteles gondosságával, figyelmével járjanak el a művészeti kérdések intézése* terén, ami egyszerűen megkövetelhető lenne, ha — mondjuk — a művészeti kérdések intézése csak művész emberek kezébe tétetnék. Ennek alapján figyelemre méltó lenne az az elgondolás, mely szerint megfontolandó volna a nagyobb vidéki városokban, természetesen a helyi viszonyoknak megfelelően, a kulturális ügyosztály mellett *külön művészeti osztály felállítása is.* Ennek természetesen csak úgy lenne értelme, ha a kérdéses osztály élére hivatásos művészeket állítanának.

Az utóbbi években, különösen miután sor került több foglalkozási ág részére kamara felállítására, a képzőművészek: a *festők és szobrászok körében is egyre nagyobb hullámokat ver az a mozgalom, amely a képzőművészek részére külön kamara felállítását célozza.* Nem kérdéses: a képzőművészeti életben tapasztalható bizonyos merevség és szervezetlenség kényszerűen írja elő a kamarai kérdésnek művészeti téren való keresztülvitelét is. Nyilvánvaló: ha az *orvosoknak, az ügyvédeknek, az újságíróknak és a mérnököknek is lehet* önkormányzati szervük, melynek révén a saját házatájékukon önmaguk csinálhatnak rendet, akkor nincs kétség abban az irányban sem, hogy ez a *képzőművészeket* is megilleti.

Senki sem vonhatja kétségbe, hogy rengeteg olyan szakkérdés van a képzőművészeti életben, aminek eldöntése egyedül csak a képzőművészek joga lehet.

Harc a dilettantizmus ellen

Ma, Magyarországon kilencszáz olyan képzőművész van, akik művészegyesületi tagok. Ezek között körülbelül háromszáz olyan festő és szobrász akad, akik komolyabb művészi szempontból számba jöhetnek. A többi „outsider". A mai állapot meglehetősen egészségtelen, mert éppen a művészi élet rendezetlensége miatt számos olyan tehetség akad, akik rászorulnának a hathatós támogatásra, viszont lemaradnak, tekintve, hogy nem tudják magukat adminisztrálni. A dilettánsok egyrésze viszont, részben mert a divatos irányzat hivévé szegődve meglovagolja az esetleges konjunturális lehetőségeket, részben pedig összeköttetései révén, a tehetségesek által is irigyelhető anyagiakat tud a maga részére biztosítani. A leendő képzőművész kamarának egyik legnagyobb problémája lesz az, hogy miként biztosítja majd a tehetséges, de még „be nem futott" képzőművészek megélhetését. A mostani helyzet mindenkép tarthatatlan. Ugyanis a művészegyesületekben tömörült sok száz művész jelentős tömege nem részesül megfelelő anyagi alap hiján segélyben. Az eljövendő kamara legfontosabb feladata lesz a művészek kiválasztása is, tekintve, hogy a különféle művészegyesületekben számos olyan tag is található, akik ugyan festenek, azonban a festészet ezen ágának vajmi kevés köze van az igazi művészethez.

Képzőművészkörökben hangsúlyozzák, hogy a kamarai megoldás szempontjából nem volna szerencsés megoldás, ha a kamarában a festőket és a szobrászokat más foglalkozási ággal együtt — még ha külön alosztály, vagy főosztályként szerepelne is a képzőművészeti-csoport — tömörítenék.

A művésznyomor és a műterem kérdése

Az úgynevezett művésznyomor kérdésének megoldása szempontjából bizonyos időközökben fel-fel bukkanó segélyezési ötleteket a képzőművészek nem a legszerencsésebb megoldásnak tartják. Általános vélemény szerint a segítség egyetlen módja: olyan közállapotok teremtése, amelyek mellett a művész is megtalálja — megfelelő rendelések révén — a maga számítását. A *Képzőművészek Országos Szövetsége* (KOSZ), bármennyire is súlyt helyez a segélyezésekre, attól eltekintve, hogy elnöke és igazgatója feleségének származását illetően heves nézetek ütköznek egymással szembe, nem a legteljesebb rokonszenvtől kisérve végzi munkáját. A képzőművész társadalomban a zsidóság száma tíz-tizenöt százalékra tehető. Ha azonban a legismertebb mesterek körét vesszük szemügyre, akkor már ez a szám alaposan megduzzad. Igy a Szinyei-Merse társaságban nem számítva a *szabadkőmüves multú és zsidó feleséges tagokat*, jó negyven százalék fölé ugrik a zsidók számaránya.

Nagy problémát jelent a fővárosi művész világban a műteremhiány kérdése is. Egész Budapesten húsz-huszonöt műterem található. Igy nem csoda, ha valósággal „ölik egymást" a művészek a műteremért. Nem kérdéses: a nyugodt művészi munkának elsőrangú előfeltétele, hogy tágas, világos műterem álljon rendelkezésére. Budapesten a kérdés igen könnyen megoldható, s egyetlen szabályrendelettel megvalósítható lenne. Csupán kötelezni kellene az épülő magasabb bérházak tulajdonosait arra, hogy bizonyos város-negyedekben házankint egy-egy műtermet építsenek.

A kötelező művészettámogatás kérdésének megoldása sem lenne túlságosan nehéz feladat. Észtországban — *még mielőtt a szovjet megszállta volna*, — a szerzsdóhoz egy százalékos művészettámogatási pótadót is hozzá csaptak, amiből aztán a művészek számára megrendeléseket juttattak. *Ennek megvalósítása nálunk sem ütközne különösebb nehézségbe, valamint az sem*, ha a százezer pengőn felüli építkezésnél, az egész ország területén kötelezővé tennék a képzőművészeti díszítést. Ahogyan ez Budapest területén megvalósítható volt, elérhető lenne az egész országban is.

A képzőművészet szorosan hozzátartozik a magyar kultura arculatához. Itt lenne az ideje, hogy találjunk végre valamilyen megoldást, ami révbe juttatná már egyszer tengődő festőinket és szobrászainkat is!

Vikor Dezső

Hét hétig utaztak vizen és szárazon a Teheránból menekült magyarok

Megindító jeleneteknek volt a tanúja pénteken este a Keleti pályaudvar érkezési csarnoka. Csoportosan gyülekeztek a pályaudvaron azok, akik a Teheránból érkező menekült magyarok fogadására készültek.

Többórás késéssel este fél kilenckor futott be a Keleti-pályaudvarra az a személyvonat, amely a Perzsiából kiutasított magyar, német és olasz menekülteket hozta. A menekülteknek a pályaudvaron ünnepi fogadtatásban volt részük és a fogadtatáson hivatalos részről jelen volt a külügyminisztérium képviseletében *Sabjár Károly* miniszteri osztálytanácsos, a Magyarok Világszövetsége részéről dr. *Nagy Károly* ny. főkapitányhelyettes, a Vöröskereszt részéről *Lukács Sarolta* alelnöknő vezetésével nagyszámú küldöttség.

Amikor a vonat a pályaudvarra befutott, az egyes kocsik ablakából fáradtarcú, de örömtől csillogószemű nők, gyermekek és idős férfiak tekintettek az integető várakozók felé. Alighogy a vonat megállott, a budapesti családtagok és a rokonok a kocsikhoz siettek és az ablakból kihajolók között keresték hozzátartozóikat.

Megható jelenetek játszódtak le a testvérek és rokonok találkozásakor, az ablakból kihajoló menekültek könnyes szemmel ragadták meg a feléjük nyúló testvéri kezet és hosszú percek teltek el, míg a fogadás rendezősége gondoskodhatott a menekültek eligazításáról.

A rendezők intézkedésére a csomaghordók egész sora jelent meg a menekülteket szállító két vasúti kocsi mellett és a hordárok a csomagokat az indulási oldalon lévő étterembe vitték, ahol a Vöröskereszt vendégül látta azokat a teheráni menekülteket, akiknek nincsen Budapesten hozzátartozójuk, illetve akiket nem várt az állomáson senki. A fővárosiak és azok, akiket hozzátartozóik vártak, azokkal együtt távoztak a pályaudvarról.

Az állomás éttermében a menekülteket a fogadóbizottságok szeretetteljes gondoskodásban részesítették, a fáradt anyáktól a bizottság hölgytagjai átvették gyermekeiket. *A gyermekek mindegyike jól és értelmesen beszél magyarul* és a feltett kérdésekre világos válaszokat adtak.

Az egyik utas az út fáradalmaival kapcsolatosan a következőket mondta:

— *Hét hétig utaztunk, Teheránból először Basrába vittek bennünket.* Innen Bagdadba tereltek bennünket, majd Istanbulba kerültünk, ahol nyolc napig voltunk.

A menekültek elmondták még, hogy Isztanbulból Szófiába vezetett az útjuk, ahol a pályaudvaron *lelkes közönség* várta őket, *meleg ételekkel fogadták és szeretetteljes bánásmódban részesitették őket.* Háromnapos szófiai tartózkodás után a menekültek Belgrádba érkeztek, ahonnan egy napi tartózkodás után egyfolytában utaztak Budapestre.

Arra a kérdésre, hogy hányan menekültek el Teheránból, az egyik idősebb menekültasszony elmondta: Összesen 65-en indultak el *és valamennyien szerencsésen meg is érkeztek.*

A menekültek közül 53 a magyar, 8 a német és 4 az olasz. A menekültek legnagyobbrésze nő és gyermek, van közöttük néhány idős férfi is. A menekültek legfiatalabb tagja a 16 hónapos Tóth Gyula, aki az egész héthetes utazást mosolygó képpel élte végig. A menekültek személyenként 100 kiló, a 3 éven felüli gyermekek 20 kiló, a kisebb gyermekek pedig 10 kilogramnyi csomagot hozhattak magukkal.

A nem budapesti menekülteket — úgy a magyarokat, mint a külföldieket — a magyar Vöröskereszt helyezte el éjszakára és ugyancsak a Vöröskereszt gondoskodott arról, hogy a szombati nap folyamán a vidéki magyarok hazautazhattak.

A menekültek 8 német és 4 olasz tagja szombaton délben hagyta el Budapestet és hazautazott a hazájába.

(h. b.)

MEGJELENT A
HÁZTARTÁSI SZÁMADÓ NAPTÁR
Ára kartonálva 2.40 pengő
spirálozva 2.60 pengő
Kapható a „Magyarság" Könyvosztályában: Budapest, II., Hunyadi J.-út 2. Postán kizárólag a könyv árának és 20 f portónak előzetes beküldése után szállítjuk.

Baktérium nagyságu élősdi, amely hadseregeket pusztitott el

A Szovjetben négy év alatt 25 millió ember kapott kiütéses tifuszt — A megnövekedett veszély fokozottabb védekezést követel

A Statisztikai Tudósító: Megkezdtük a kiütéses tifusz ellen a védekezést cím alatt igen érdekes cikket közöl.

A háborúk állandó kisérője és legrettegettebb megbetegedése a *kiütéses tifusz.* (Typhus exanthematicus.) A kiütéses tifuszt a középkorban hazánkon átvonuló zsoldos katonák szertehurcolták *Európában,* innen kapta a *„morbus hungaricus"* elnevezést. Napjainkban a kiütéses tifusznak *Európa* körülirtabb helyeire szoritkozó fészkei vannak, amelyekben évenként bizonyos számú megbetegedés állandóan előfordul, de a betegség széthurcolása ezekről a helyekről aránylag ritka. Ilyen helyek Európában: *Irország, Oroszország,* főleg *Ukrajna, Lengyelország* és *Olaszország* egyes részei. Normális körülmények között, amint emlitettük a járvány ezekre a területekre szoritkozik. A járvány széthurcolása rendszerint nagyobb népmozgalmak, igy főleg háborúk idején történik.

A kiütéses tifusz a mostani háborús időben reánk nézve is időszerű kérdéssé vált. Az Oroszországban harcoló csapatok, másrészt a leváltott és visszatért csapatok azok, amelyek ki voltak téve a fertőzés lehetőségének s a fertőzötten visszatérő egyének otthonukban a járvány terjesztőjévé válhatnak.

A kiütéses tifusz akut fertőző betegség, amelyet *a tetű terjeszt.* A betegség rendszerint 2 heti lappangási idő után tör ki. Az első napokban fejfájás, szédülés, általános rossz közérzet, néha hidegrázás jelentkezik. A betegség 4—5 napján a láz már elérheti a 39—40 C°-ot, ez a magas láz kisebb ingadozásokkal 10—14 napig is elhuzódhat, rendszerint a 12-ik nap után 2—4 napig tartó lázeséssel szünik a betegség, amelyben néha gócos tüdőgyulladás is társul. *A kiütéses tifusz korjelző tünete a 4—5 napon jelentkező halvány, piros, lencsényi, újjnyomásra eltünő kiütés, amely rendszerint a vállon és a hason kezdődik és innen terjed a végtagokra.* A kiütés az arcon és a nyakon soha sem jelentkezik. A kiütés a betegség folyamán megnagyobbodik és bevérzik, emiatt a betegség elmultával a kiütés helyén pigmentált foltok maradhatnak vissza, ez néha még ép szív mellett is a beteg halálát okozhatja, éppen ezért a gyógyitás folyamán egyik főtörekvésünk a szív erősitése. Másik súlyos komplikációja az idegrendszer részéről jelentkező zavar, amely abból áll, hogy az elesett állapotot néha *az örjöngésig fokozódó nyugtalanság váltja fel, a beteg ön és közveszélyes lehet.* A 2. hét mulva beálló lázcsökkenés után a lábadozás még 2—3 hétig elhuzódhat. *A betegség halálozási arányszáma átlagosan 15—20 százalék.* A 20 éven alul ritkán éri el az 5 százalékot is. Legyengült, kifáradt embereknél megközelíti a 80 százalékot. A megbetegedett egyének a betegséget átvivő tetveket főleg a lázasszak idején fertőzik, a betegség kórokozójával a *Prowazek* által felfedezett ú. n. *Rickettsiával, amely átmenetet képez a baktériumok és a filtrálható kórokozók között.* Legyengült betegek fertőzőképessége azonban nem szünik meg a láz leesése után, hanem az ilyen egyének hónapokig is fertőzőbetegek maradhatnak. Hangsúlyozzuk, hogy a *fertőzés csak a tetvek által vihető át, tehát ahol tetű nincs, ott a megbetegedés a betegekről sem terjedhet tovább.*

A kiütéses tifuszt a ruha és fejtetű terjeszti. A beteg emberből szivott vérrel fertőződik a tetű és bélhámjában elszaporodik a kórokozó, a *Rickettsia,* maga a tetű is megbetegszik 8—10 nap mulva és rendszerint 14 napon belül elpusztul. *A kiütéses tifusz elleni védekezés legfontosabb mozzanata tulajdonképen a tetvetlenités, és a tetű elleni védekezés.* A tetű a lázas emberen és a kihült hullán nem marad meg, hanem normális hőmérsékletü ember után kutat. A fertőzés rendszerint csipés révén jön létre, vagy pedig úgy, hogy vakaródzás közben a fertőzött tetűt vagy annak szintén fertőző ürülékét a vakarózó a bőrbe dörzsöli. Emberen kivül a tetű igen rövid idő alatt elusztul.

Védekezés a kiütéses tifusz ellen

A kiütéses tifusz elleni védekezés tulajdonképen *tetűmentesités,* amely személyeknél hajnyirással vagy fejmosással, fürdéssel, különleges szappanok és vegyszerek használatával van összekötve, amelyek a serkét és a tetveket elpusztitják. Használati tárgyak, igy főleg a ruházat tetvetlenitése rendszerint fizikális úton történhet, igy gőz fertőtlenitéssel, melegvizzel, a tetű és serkéje 60 fokos melegvizben ugyanis 1 másodperc alatt elpusztúl, úgyhogy a ruhákat elég ha 5 percig 70 fokos vizben áztatjuk. Használhatunk tetűmentesitésre különböző vegyszereket, benzint, széndisulfid gőzt, vagy cyánt, ezeknek a hátránya egyrészt költséges voltuk, másrészt veszélyességük. Ujabban a tetűmentesitésre a leghasználhatóbb eljárásnak az *áramló száraz levegőt használják.* Áramló 60—70 fokos levegő 1 másodperc alatt elpusztítja a tetűt. Tömeges tetvtelenítés esetén különleges fürdők és velük kapcsolatban fertőtlenitő helyiségek létesithetők, ahol rövid idő alatt igen sok személy és ruha tetvtelenitését vihetjük keresztül. A tömeges tetvtelenitésnél ügyelni kell mindig arra, hogy a már tetvtelenített egyéneket ne fertőzzék azok, akiket még nem került sor.

A tetvtelenitésen kivül igen körülményes és költséges védőoltó anyag is használható a kiütéses tifusz elleni védekezésnél. A *Weigl* lengyel professzor által előállitott oltóanyag kiütéses tifusszal fertőzött tetvek beléből készült. *Beszerzése igen körülményes és drága.*

A kiütéses tifusz elleni védekezés, helyesebben tetvtelenités kapcsán első teendőnk az *ország északkeleti és délkeleti felében is nagymértékben elterjedt tetvesség leküzdése,* az *Oroszországból* visszatérő katonáink tetvtelenitése és megfigyelése, másrészt az esetleg kirobbant megbetegedések szigorú elhatárolása. A belügyi kormányzat ilyen irányban hatalmas apparátussal megkezdett munkáját anyagi áldozatot nem kimélve, a *MÁV* is támogatja a vasúti kocsik tetvtelenitésére szolgáló különleges készülékek megépitésével és üzembehelyezésével.

Napoleon hadseregének egyötöde pusztult el kiütéses tifuszban

Annak indokolására, hogy miért kell ilyen óriási szervezkedést megindítani a tetvtelenités miatt, elég ha a kiütéses tifusz előfordulásával kapcsolatban felsorolunk pár adatot. *A napóleoni háborúk idején Napóleon 500.000 főnyi hadseregét a kiütéses tifusz egyötödére szállította le.* 30.000 orosz fogságba esett francia fogoly közül 25.000 halt meg kiütéses tifuszban. *Irországban* kiütéses tifusz betegekkel foglalkozó 1220 orvos közül 12 év alatt 560 kapta meg a kiütéses tifuszt és 132 meghalt. *Oroszországban 1918—1922-ig 25.000.000 ember betegedett meg kiütéses tifuszban és ezek közül meghalt 2 és fél millió.*

Volt oroszországi hadifoglyaink rémregényeket tudnak mesélni arról a pusztitásról, amelyet a kiütéses tifusz a különböző fogolytáborokban végzett. *A trianoni Magyarországon évi átlagban 25—30 volt a kiütéses tifuszmegbetegedések száma, ezek a megbetegedések majdnem mind cigányaink közül fordultak elő. A mai Magyarországon a keleti tetves vidékekkel megnövekedett a kiütéses tifusz megbetegedések száma is, és ez fokozottabb védekezésre késztet bennünket.* Az 1941. év folyamán a kiütéses tifuszban megbetegedettek száma 620 volt, ezek közül meghalt 25, A 620 esetből kb. 10 esett a trianoni országra egy halálozással, ezek behurcolt esetek voltak. A többi 610 megbetegedés 4 nagyobb járványgócban oszlott meg. A 610 eset 38 százaléka a *Kárpátaljára* esett, 24 százaléka a *Szatmár-, Szilágy-, Bihar-megye* területén kirobbant cigányjárványra, újabb 24 százalék a *Kolozs-, Beszterce-Naszód* és *Maros-Torda-vármegyék* területén fekvő gócban fordult elő, 14 százaléka pedig a megbetegedéseknek az *Udvarhely-, Háromszék-, Csik-vármegye* területén kirobbant esetekből tevődött össze.

Sebesült katonák behajózása

Fehér fogakkal
minden arc rokonszenves és szép. Ragyogó fehér fogak elérésére reggel és este a pompás, üditő ízü Chlorodont fogpasztával tisztitsa fogait. Már rövid használat után gyönyörü elefántcsontfényt kölcsönöz.
Tehát ne feledje el:
felkelés után és lefekvés előtt
Chlorodont fogpasztа

Mit köszönhet Amerika Németországnak?

Berlin, február 20.

(TP): 1897-ben bontották le a Niagara-vízesés felett ivelő függőhidat, amelyen 42 éven keresztül közlekedtek a newyorki központi vasút szerelvényei. Jóllehet még teljesen használható állapotban volt a híd, mégis kétségcs volt, hogy kibirja-e a mind több kocsiból álló és mind nehezebbé váló vonatok terhét. Pedig kibirta volna. Amikor ugyanis leszerelték azt a hatalmas vashuzalt, amelyen a technika eme nagyszerű mesterműve függött, kitünt, hogy még épp oly rugalmas, mint a híd épitésekor volt. J

Johann Röbling. a híd német épitője nem is várta ezt másként, hiszen jól ismerte az általa készitett vashuzal *teljesitőképességét.*

Ez csak egyetlen példa a számtalan közül. Hiszen csaknem minden nagy technikai teljesitmény alapját *nem angolok, vagy amerikaiak rakták le Amerikában, hanem német mesterek.* Amidőn még az Egyesült Államokban hire-hamva sem volt technikai iskoláknak, ezek a német mesterek vitték el gazdag ismereteiket az új világba és *szabad utat nyitottak a technika fejlődésének.*

Amerika *mezőgazdasága* is sokat köszönhet a német munkásnak. Az ország jelenlegi mérhetetlen búzatermése *a német földmüvesek úttörő munkájának eredménye.* Egy német paraszt a német lucernából új „alfalfa" nevű takarmányt termelt ki, amelyet most Dél-Németországhoz hasonló nagyságú területen termel Amerika. A *német szőlős gazdáknak köszönheti* Amerika kiváló hazai borait is, mert nemcsak a magában véve értéktelen amerikai szőlőt nemesitette meg, hanem egyszersmind *minden klimához megfelelő szőlőfajtákat termelt ki,* természetesen csak Kalifornia, Ochio és Missouri jöhettek számitásba. A németek vették fel és fejezték be sikerrel a harcot a *filokszéra ellen*

Mindezek olyan tények, amik súlyosan esnek latba, különösen ha meggondoljuk, hogy 1900-ban *háromszor annyi német farmer dolgozott amerikai földön, mint bármely más európai ország fia.*

Németeknek sikerült helyes irányba terelni Amerika *erdőgazdálkodását is.* Német munkaerőnek köszönhető Amerikának a legfontosabb élelmiszerekkel való ellátása. Egy német állitott elő elsőnek cukrot cukorrépából és ő hozta forgalomba *kockacukor alakjában.* Német kémikusoknak köszönheti New-York állam a *finom asztali sót is.* Német kémikusoknak sikerült kisérleteik során a nyers sóból *finom étsót készíteni,* ami egy csapásra új hatalmas gyáripar fejlődését tette lehetővé.

A német szakember minden téren úttörő volt Amerikában, új kereseti lehetőségeket teremtett és nagymértékben hozzájárult az Egyesült Államok kultúrális fejlődéséhez.

NOR-COC
HARISNYA
Műselyem és hernyóselyem
összes minőségben
Kérje minden üzletben
Vigyázzon a márkára
NOR-COC

Zörgő VÁSZON és KELENGYE fogalom DEÁK F. UCCA 19.